

ACTA HISTORICA HUNGARICA TURICIENSIA

XXXVI. évfolyam 3. szám

Sorozatszerkesztő: Csihák György

**Pannon Kultúráközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata
2021/A.**

Szerkesztette: Darai Lajos

A ZÜRICH MAGYAR TÖRTÉNELMI EGYESÜLET 122. SZ. KIADVÁNYA

ISSN 2297-7538*

Zürich, Budapest, Adelaide, Athén, Bangkok, Beijing, Beregszász, Boulogne
Sur Mer, Brno, Carrigmore, Csikszereda, Felsőőr, Heidelberg, Helsingborg,
Honolulu, Koppenhága, Lendva, London, Pozsony, Szabadka, Vancouver

* Lévéen svájci egyesület kiadványa, svájci az ISSN-szám is.

Szerkeszti a ZMTE Tudományos Tanácsa

BÉRCZI Szaniszló C. Sc. fizikus csillagász, ny. egyetemi docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem, bercziszani@caesar.elte.hu

CSÁMPAI Ottó C. Sc. etnopszichológus, ny. habilitált egyetemi docens, Nagyszombati Egyetem, csottoster@gmail.com

CSIHÁK György dr. univ. közgazdász, történész, ZMTE elnök, zmte@freemail.hu

DARAI Lajos C. Sc. filozófus, professzor emeritus Kodolányi János Egyetem, darailajos@gmail.com (főszerkesztő)

FRISNYÁK Sándor D. Sc. földrajztudomány, professzor emeritus, Nyíregyházi Egyetem, drfrisnyaksandor@gmail.com

GEDAI István C. Sc. történész, numizmatika, ny. főig. Magyar Nemzeti Múzeum

HARAI Dénes C. Sc. katonapedagógus, ny. ezredes, egyetemi tanár, Nemzeti Közszerkeleti Egyetem, harai.denes@uni-nke.hu

JÁVOR Miklós történész doktorandusz Pázmány Péter Katolikus Egyetem, javormiklos1@gmail.com

J. ÚJVÁRY Zsuzsanna Ph. D. történész, egyetemi docens, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, zsujvary@gmail.com

KÖLTŐ László dr. univ. régész, mérnök, ny. múzeumigazgató Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, koltolaszlo48@gmail.com

NYÁRI Gábor Ph. D. történész, főigazgató, Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archivum, nyari.gabor1986@gmail.com

PANDULA Attila D. Sc. történettudomány, habilitált egyetemi docens Eötvös Loránd Tudományegyetem, attila.pandula@gmail.com

SZEDERKÉNYI Tibor D. Sc. földtudomány, ny. egyetemi tanár, Szegedi Egyetem, Pécsi Egyetem, szedertib@gmail.com

SZEKERES István írástörténet kutató, szekeres_istvan@t-online.hu

RIHMER Aurél történész, iskolaigazgató, granasztai@yahoo.com

VIZI László Tamás Ph. D. történész, tszv. főiskolai tanár, általános rektorhelyettes, Kodolányi János Egyetem, lvizi@kodolanyi.hu

ZÁHONYI András mérnök, íráskutató, azahonyi@freemail.hu

Kapcsolat kizárólag elektronikus levelezéssel. A szerkesztőség levélcíme:
zmtehu@gmail.com

Kézirat alakja: Word, 16-os lapszélesség, 12-es betű, szimpla sorköz.

TARTALOM

ŐSTÖRTÉNET (I/02/a,b.)	5
<i>Z. Tóth Csaba (Pécs): Szavárd-magyar onomasztika – bizonyosságok és kérdőjelek</i>	5
<i>Ríhmer Aurél (Budapest): Gondolatok a magyarság több őshazájáról</i>	9
<i>Péterfai János István (Budapest): Szkíta igazságok</i>	17
<i>Z. Tóth Csaba (Pécs): Krónikai ősnévsorunk, mint „Hadak útja”. A hun-ogur-székely-magyar őstörténet asztrálmítoszi nyomai és értelmezésük a szellemtudomány fényében</i> ..	69
<i>Z. Tóth Csaba (Pécs): Magyar Őstörténeti Atlasz</i>	89
RÉGÉSZET ÉS MAGYAR ŐSTÖRTÉNET (II/12.)	113
<i>Darai Lajos (Kápolnásnyék): Miben laktak magyar őseink?</i>	113
MAGYAR FEGYVEREK (III/02/c.)	124
<i>Z. Tóth Csaba (Pécs): Az Árpádok fejedelmi szablyája – eredet, történet és jelentőség</i> ...	124
ŐSI MŰVELTSÉGÜNK (IV.)	139
<i>Darai Lajos (Kápolnásnyék): Révész szerint a Kárpát-medencei őshaza összeegyeztethető a finnugor nyelvészettel</i>	139
<i>Péterfai János István (Budapest): A Hetiták kiléte</i>	159
<i>Cser Ferenc (Queanbeyan/Aus), Darai Lajos (Kápolnásnyék): Valahol, azaz sehol?</i>	177
<i>Cser Ferenc (Queanbeyan/Aus), Darai Lajos (Kápolnásnyék): A xiongnuk nem hunok, a hunok nem jöttek Távol-Keletről, a Kárpát-medence a keresett őshazánk</i>	182
<i>Z. Tóth Csaba (Pécs): Sárkánylovaglás — a „turáni átok” őstörténete, adalékok a múltunk és jövődünk szellemtudományos kutatásához</i>	202
LEGÚJABBKORI TÖRTÉNELMÜNK VISZONTAGSÁGAI (III/33, 34, 35.)	249
<i>Balogh Gábor Benedek (Ipolybalog): Ember az embertelenségben. In tyrannos – Zsarnokok ellen. Életem iskolája</i>	249
TUDOMÁNYUNK (XII.)	272
<i>Csuhák György (Zürich): A tudományról</i>	272
<i>Szelényi Iván (New Haven/Connecticut/USA): Mi a tudomány?</i>	275
<i>Ríhmer Aurél (Budapest): Gondolatok a tudományról</i>	276
<i>Cser Ferenc (Queanbeyan, Ausztrália): A tudomány módszertanáról eredményes kutatás tükrében</i>	280
<i>Farkas László (Budapest): A kutatás metodológiai kérdései</i>	294

<i>Szekeres István (Budakalász): A tudományos módszer meghatározása az írástörténet példáján</i>	300
<i>Bérczi Szaniszló (Budapest): Az alapvető rendező elvek összegzése „A beszéd eredete” témakörben.</i>	308
<i>Cser Ferenc (Queanbeyan, Ausztrália): A tudás népe</i>	312
<i>Darai Lajos (Kápolnásnyék): A modern (tudományos) szellemiség. A tudomány: eszköz, cél, fellegvár, fegyver</i>	315
<i>Cser Ferenc (Queanbeyan/Aus, Darai Lajos (Kápolnásnyék): A „hullámgenetika” nem lehetséges, de a DNS-t és az emberi gondolkodást kutatni kell</i>	339
MŰVÉSZETÜNK. IRODALOM (XIII/01.)	353
<i>Szekeres István József (Budakalász): TŰZBEN HAMVADT HEGEDŰM. OÁZIS. (Szonettkoszorú. Békéscsaba, 1961 nyarán.)</i>	353
<i>Szekeres István (Budakalász): Pünkösdi levelem</i>	359
<i>Gyimóthy Gábor (Zollikerberg/CH): Van-e előny, s mivel szemben?</i>	362
Fő a rövidség!	363
Nyelvleckéztetés	364
Júniusi mező és rét	366
E SZÁMUNK SZERZŐI.....	368
FÜGGELÉK.....	369
A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület őszinte története XXXV	369
Kiadványaink jegyzéke	373

ŐSTÖRTÉNET (I/02/a,b.)

Z. Tóth Csaba (Pécs):

Szavárd-magyar onomasztika¹ – bizonyosságokkal és kérdőjelekkel

SZAVÁRD / SZABIR

I.E. 3-2. ÉVEZRED (elő-ázsiai v. iráni ősnép?)

- **Szu** (szumér, é.-mezopotámiai népnév ékírásos táblákon, Ungnad, Kramer, Gelb)
- **Szubir-ki** (szum., jelentése 'Elsüllyedt Kert', a Van-tó környékén, Ungnad, Gelb)
- **Zubari, Szubari** (szum., ország, lovakkal és harci szekerekkel kapcsolatban említik, California Institute for Ancient Studies, vö. Sz. A. Grigorjev az uráli Szintasta és az elő-ázsiai, kisázsiai kultúrák közötti szoros párhuzamokról, bronzipar, erődvárosok, kerámiák, textilek, és Szintastán találták az eddigi legrégebbi küllős kerék leletet)
- **Szubartu** (asszír, Szubar ország, Ungnad)
- **Szuardatu, Szuwardata** (szum., „Nap-adta”, mitanni királynév, Amarna-levelek, CIAS, vö. szanszkrit szvarga = menny, szuvarna = aranyfény, a Nap szinonímái; Ungnad szerint a *hurri* név a szubarok és mitannik szövetségét jelenti, vö. Chorezm neve óir. Hwarizem = a Fény földje, vagy a „hurriké”? Tolsztov)
- **Szu-bar-ra** (óperzsa, népnév, uo., Ungnad; a szavárdok déli maradékai?)

¹ Névten: a tulajdonnevekkel foglalkozik.

I.E. 1. ÉVEZRED

- **Szaszpeir** (gör., Hérod., elírás?, a médek és kolchisziak között laknak; szavárdok?)
- **Isszedonok** (gör., Hérod., Itkul-kultúra az Uráltól keletre, az Iszet-folyó térségében, i.e. 7-3. sz., Koryakova-Epimakhov, Bongard-Levin, Grantovszkij, és az Imaeum / Altáj-hegység vidékén, ahol két városuk is van, Ptolem.)
- **Szaberi, szapir** (dk-iráni tó, és 'jótékony' jelentéssel szellemi lények jelzője az Avesztában; a későbbi köztörökben szabir = állhatatos, türelmes)

AD 1-3. SZÁZAD

- **Szardi szkíta** (lat., Plinius, elírás, nép a Meótisznál, a szirákok mellett)
- **Szuardeni / Szovardeni** (gör., Ptolem., uo.)
- **Szardenae** (lat., Tab. Peutingeriana, Plin., Ptolem. nyomán, nép a Meótisznál)
- **Pak Szap / Szip** (kín., fehér szabir? a magyarokkal együtt?, Kao-cső, 'Magas Szekerű' Tingling szövetség 15 népe között, ogurokkal, hunokkal, s talán a székellyel, kín. Szukit átírással, Wei-shu, Schlegel)

5-6. SZÁZAD

- **Szabeir, Szapeir, Szapfiresz** (gör., többször, Prokópiusz idején a Kaukázus északi középső részénél laknak, az alánok és hunok között, személynevek: Iliger, Kutildisz, és Balak / Balmak v. Malak, akinek felesége, Boarek kir. nő legyőzte a hunokat 520-ban; a források a szabirokra is használták az általános „hun” elnevezést)

9-10. SZÁZAD

- **Szevordik** (örm., Drasz Khanakerci, a d.-kaukázusi Kura-folyónál laknak, Tusz, v. Tovuz a székvárosuk, fejedelmük Stepanos Kon keresztény vértanú 855-ben; vö. Báb. Konst., DAI 38)
- **Szizjvardija** (arab, Maszúdi, Al-Hamadani, Isztahri, Baladuri, Kmoskó)
- **Szervoti** (gör., Báb. Konst., De cerim., elírás, örm. szófejtése „fekete fiúk”, az örmények szomszédai, három fejedelmük van, keresztények)
- **Szavartiaszfali** (gör., rendíthetetlen v. lovas szavárd, Báb. Konst., DAI 38, magyarok régi neve a türk kazárok 6. század végi kel.-eur.-i megjelenése előtt; magyar követek közlése)
- **Spyry** (szogd, Nafnamak, Turfan környékén?, bizonytalan olvasat, Henning)
- **Szevar** (dunai bulgár fejedelem, Pritsak)

10-13. SZÁZAD

- **Zuard** (személynév, Anonymusnál Hulec-nek, Álmos fejed. „nagybátyjának” fia a Volgán túli elindulásnál; talán ennek elírása Liutprandnál a 'Szalárd' név a Pávia elleni 924. évi magyar ostrom kapcsán, bár létezik Szalárd helynév is Erdélyben)
- **Zoard** (lat., nemzetség- és szem.név, nem keverendő össze a Zovárdffyakkal, akik Hont-Pázmán nembeliek voltak; Kézai szerint Lél vezértől származtak, oklevelekben Zoard magiszter a nemzetség Vécs-ágából Esztergomban, Knauz, és pálos prior, Gyöngyösi; ebből a nemzetségből származott a nagy-besenyői Bessenyei család)
- **Zuvár** (hegy és vár, Márianosztra mellett, Zuard névből? Gyöngyösinél Nosztra vár)
- **Szober, saper** (lovas nép a hanti, manysi folklórban, Reguly, Pápay, Patkanov, Steinitz)

- **Szober mu** (Szabir ország, hanti nyelven, innen Szibéria)
- **Szuvar** (nép és település a Volga-Káma találkozásánál, Ibn Fadlan, csuvas?)
- **Zavuk** (héb., József kagán levele, elírás)

MAGYAR

I.E. 3-2. ÉVEZRED (iráni, mitanni ősnép?)

- **Maidhya, madhja** (óir.-avesztai, szanszkrit, 'közép', pl. Madhjadésza Indiában)
- **Airya, árja** (nemes, kiválasztott nép, a 'fény fenntartói', maidhya airya = a Közép népe?)

I.E. 1. ÉVEZRED

- **„Andronovó-árják”** (Helimski, Witzel a sztyeppei iráni nyelvjárásokról)
- **Tasmolai szakák / szkíták** (ÉK-Kazahsztán, hasonló szokások, mint a honf. magyaroknál: szabályos részleges lovastemetkezés, lószerszám, női sírban is, elhunytak fejével nyugatra tájolása, ami Szintastán is jellemző volt)
- **Gorokovo-kultúra** (szaka típusú, az itkuliak szövetségesei lesznek a Tobolnál, majd i.e. 3. század végén együtt költöznek az Uráltól nyugatra, a Felső-Bjelaja mentén élt prokorovói, korai szarmatákhoz, Koryakova-Epimakhov, vö. Hérod., arimaszpu = ogur/*Szargatka* vs. isszedon = szavárd/*Itkul* vs. szkíta = magyar/*Gorokovo*?)

AD 1-2. SZÁZAD

- **Metere** (lat., Ovidius, Tristia II. 191, Pekkanen)
- **Mattzaris** (lat., CIL 5234, e nép által megölt férfi celjei sírkövén, uő)
- **Mazacasos** (lat., Plin., elírás)
- **Materi** (gör., Ptolem., a Volgától keletre)

6-9. SZÁZAD

- **Amzarte** (szír, Zakariás rhétor, elírás, egy felsorolásban az é.-kaukázusi egyéb „sátorlakó” népekkel, szabiروkkal, hunokkal, kazárokkal, kálizokkal etc., Kmoskó)
- **Kicsi- és Ulu-(Nagy) Magyar** (tör., Derbendnameh, kel.-kaukázusi erődök, melyeket Khosrau Anusirván, perzsa sah alapított, majd a szavárd-magyarok kezére kerülhettek)
- **Türk, Mazar / Megere, Szavartiaszfali** (gör., Bib. Konst., DAI 37-40, a besenyők támadásakor a magyaroktól elszakadnak a szavárdok, akik „Perzsia szomszédságába” költöznek, a magyarok pedig a Dontól nyugatra, „Levédiába”, majd a Dnyepertől nyugatra, „Etelközbe”; Anon. fenntartotta az ezután létrejött „Dentumoger”, tör. jedi-magyar, hétmagyar nevet, mely 2 szavárd-magyar és 5 ogur törzs szövetségét jelentette, ld. ogurok számozták a törzseiket, és Anon., vérszerződés)
- **Belije ugri, Csernije ugri** (ószláv, Poveszti, a pannóniai avarokhoz költöznek a fehér ogurok a 7. században – Theophylaktos szerint kutrigurok és tarniák –, és a fekete ogurok a honf. magyarok a 9. században; a 7. századi „fehér ogurokat” Kuber vezethette, és lehettek közöttük székeltek, akik emlékére a perzsa-türk csóban, csobán / ispán, helytartói, kormányzói tisztségneven „Csaba” alakban tartották fenn, vö. Miracula S. Demetrii, P. Charanis, etc., ld. égtájak színei Kínában, fehér = nyugat, fekete = észak)
- **Ugri, ungri, hungari** (gör., lat., az ogur, onogur szövetségesei nevéből, Anon. nem magyar eredetűnek tartja; Álmos apjának, Ugek-nek a neve a tör. ücs oq = 3 nyíl ogur törzsszövet-

ségből való származására utalhat, ld. oguz monda az arany íjról és három nyílvezzőről, Schlegel, 1896; az 5 + 2 ogur-magyar törzsszövetséghez Kijevnél csatlakozott 3 „kabar”, chorezmi, másképp káliz törzs, így lettünk on-ogurok = 10-ogurok, vö. ungri és cowaris harcolnak a frankok ellen Kolmütznél, 881-ben, Annales Iuvavenses, & DAI, Anon. „kumánok”)

Illusztrációk: a címoldalon Sausatar, Mitanni király pecsétje, a zárókép vízililiomok a berezovói ezüst tálról

Rihmer Aurél (Budapest):

Gondolatok a magyarság több őshazájáról (Ne egy, hanem több őshazát keressünk!)

Ezen írásom célja a gondolatébresztés. Nem cél az őshaza kérdéskörének átfogó bemutatása, a régi eleinkre vonatkozó korabeli feljegyzések részletes ismertetése, a finn-ugor elmélet pró és kontra bemutatása stb. Egyszerűen a cél a gondolatfelvetés.

A magyarság őskronikái és az abban lerögzített származástudat és a ma oktatott finn-ugor elmélet homlokegyenest ellentétben áll egymással. De ugyan így nem felelnek meg a finn-ugor elméletnek a magyarságról a IX-X. századi, arab és bizánci feljegyzések sem. A korabeli magyarságról pedig ezen feljegyzésekből, illetve későbbi krónikákból tudjuk, hogy minimum két, életmódjában és nyelvében különböző népesség adja a magyarság honfoglaló népességét. Az idegen népek összeolvadásának emlékét őrizte meg [Anonymus Gesta Hungarorum](#) is.

Milyen információk utalnak arra, hogy a honfoglaló eleink két külön népességből álltak össze.

- 1/ törzsneveink török és magyar (nem finn-ugor!) törzsnevek
- 2/ tudjuk, hogy eleink magyar és török (türk) nyelven beszéltek
- 3/ hun és szkíta (szaka) hagyományok
- 4/ az arab utazók leírták a IX. sz-ban, hogy eleink egyik része letelepedett és földművelő életmódot

folytat, míg másik része nagyállattartó nomád. Ibn Ruszta és Gardizi arab geográfusok ezt írták: „A magyarok országa bővelkedik fákban és vizekben. Földjük nedves. Sok szántóföldjük

van.....Részben nomádok, részben megtelepedett életet élnek.”

- 5/ fekete és fehér magyarok – bár ezt a különbségtételt egyesek a hadrendben elfoglalt helynek tartják és nem két különböző népesség megjelenésének.

Kiindulásként vegyük alapul a törzsneveinket.

A Nyék és a Megyer törzsneveket magyar elnevezésnek kell tekinteni, míg a Kürt-Gyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi egyértelműen török eredetű törzsnév. Ha még ehhez hozzá vesszük a három Kabar (Kavar) - Kabar törzsnév lehet az Örs, a Berény, a Varsány (Oisan, Vorian)- török eredetű törzset, akkor kiviláglik, hogy honfoglaló törzseink java török eredetű és nem magyar.

A Varsány törzsben egyesek alán (oszét) néptörödéket látnak. Oszét lehet az Oszlár/Eszlár törödék is. Így a feltételezik, hogy a kabarok egy része oszét (alán) eredetű lehetett. Talán a Bercel is kabar törzsnév lehet. És ekkor még nem is beszélünk a Székelyekről, akiket szintén török eredetű népek kell tekintenünk. A fentiekből az következik, hogy honfoglaló népességünk alapnépessége török eredetű volt.

Ha pedig megnézzük honfoglaló vezérünk nevét, azt látjuk, hogy az Álmos és Árpád név szintén török eredetű. De ugyan így török eredetre vezethetőek vissza a honfoglalás korának tisztségviselő névsora is, mint például a gyula rang. Ezek után nem meglepő, hogy a X. sz-ban Bátorbanszületett Konstantin bizánci császár és Querfurti Brúnó feljegyzései alapján láthatjuk, hogy a magyarok türk és magyar nyelveken beszélnek. Ezt a kétnyelvűséget pedig a fentiek alapján nem lehet pusztán a kabarok csatlakozásával magyarázni!

Ezek után nem véletlen, hogy Anonymus a magyarság egységes nemzetté válásának alapjaként, első jogi mozzanatnak a szkíta eredetű vérszerződést tartja. [Hérodotosz](#) a [szkitákról](#) szóló

munkájában egy hasonló szertartást ír le: „egy nagy, földből készült tálat borral megtöltenek, majd a szerződő felek, magukon törrel apró sebet ejtve, vérüket a borba csorgatják, ezután az elegybe kardot, nyílveesszőket, csatabárdot, hajítódárdát mártanak. Mindeközben imádságokat mondanak, végül a szerződő felek az elegyből egy-egy hajtást isznak, s így tesznek mindazok is, kik a követőik között vezérnek számítanak.” Jóval később, ezt a szokást a mongolok is átvették. A feltehetőleg Etelközben megtartott türk – magyar vérszerződésről Anonymus így írt: „Az eskü első szakasza így hangzott: Hogy ameddig csak az ő életük, sőt az utódaiké is tart, mindig Álmos vezér ivadékából lesz a vezérük. Az eskü második szakasza így hangzott: Hogy ami jószágot csak fáradalmaik árán szerezhetnek, mindegyiküknek része legyen abban. Az eskü harmadik szakasza így hangzott: Hogy azok a fejedelmi személyek, akik a tulajdon szabad akaratukból választották Álmost urukká, sem ők maguk, sem fiaik soha, semmi esetre ki ne essenek a vezér tanácsából és az ország tisztségeiből. Az eskü negyedik szakasza így hangzott: Hogyha valaki utódaik közül hűtlen lenne a vezér személyéhez, vagy egyenetlenséget szítana a vezér és rokonai között, a bűnösnek vére omoljon, amint az ő vérük omlott az esküben, melyet Álmos vezérnek tettek. Az eskü ötödik szakasza így hangzott: Hogyha valaki Álmos vezér és a többi fejedelmi személyek utódai közül az esküvel kötött megállapodásokat meg akarná szegni, örök átok sújtassa.” Ebből kitűnik, hogy a törzsszövetség élére feltehetőleg a legerősebb, türk törzs vezére került.

Mivel törzsszövetségről beszélünk, ezek után nem meglepő, hogy krónikáinkban kettős ős és identitástudat jelenik meg.

Az első ős és identitástudati vonalat a fejedelmi ház, az Árpád-ház őrizte meg, és krónikáik ezt jegyezték le. Ez az ősmotívum a hun – türk származástudat és például az Attilától való eredetmonda alapja. A mai magyarság keleti gyökereit így joggal kereshette Götz László, Keleten kél a nap című könyvében, vagy találhatott őseinkre vonatkozó nyomokat Vámbéry Ármin keleten.

A másik ős és identitástudat, a letelepedett magyar törzsek (Nyék és Megyer) ősmondája. Ez pedig a szkíta hagyományokat jelenti. Ez annál inkább elképzelhető, mivel a szkíta – szarmata folyamatosság a térségben végig fennmaradt. Erre kiváló példa a jazig népesség, amely mindmáig fennmaradt, hiszen őket ma jászoknak nevezzük.

Szaginbek Turszynov; Kazakisztán és Magyarország című könyvében a szerző kiválóan mutatja be, hogy egy nép őshagyományait nem szabad figyelmen kívül hagyni. Mondáink szkíta - szarmata- alán- jazig- jász és hun alaprétegeinek igen is van történelmi alapja. Ezt pedig a sztyeppe vidékének folyton-folyvást átalakuló birodalmai jelentik. Ha egy törzs, egy birodalom része lett, akkor az átvette a birodalom szokásait, és gyakran identitását is. A sztyeppei népeknél pedig szokássá vált, hogy a behódolt idegen népelem élére, az uralkodó nemzet dinasztiájából állítottak vezért, fejedelmet. Így kerülhetett a hun Attila ivadéka is a magyarság élére, és így kerülhetett nemzettudatunkba a szoros hun rokonság. Anonymus és Kézai a főúri nemzetségek történetét írta meg, és csak közvetve a nép történetét. De még így is kitűnik a krónikákból a kettős identitástudat.

Szaginbek Turszynov kötete a sztyeppe vidékét olyan mozgalmasan mutatja be, ahogy az megtörténhetett egykor, nem pedig olyan szárazon, ahogy azt felénk tanítják. Egybeolvadnak és szétválnak a törzsek, népek és az így létrejövő etnikai és kulturális keveredés hatására jönnek létre új népek és kultúrák. Ezek a folyamatok alakították ki honfoglaló őseink identitását is, illetve ezek alapján vélték őseinket az arabok és a bizánciak türköknek. De ugyan ezen folyamatok tették lehetővé azt is, hogy magyar identitású törzsek maradjanak a sztyeppén (talán a Kürt és Gyarmat törzsek töredékei) akkor is, mikor a többség rég beköltözött már a Kárpát-medencébe.

Ezek alapján, azt kell, hogy mondjam, hogy a honfoglalás kori türk – magyar törzsszövetség kétnyelvű volt. Vezető rétegét és így a harcoló, katonai rétegét a türk etnikum adta. Ezen etnikum vezető szerepét harcos volta és az ezt biztosító nagyllattartó nomád köznépe biztosította. Ezen harcos türk etnikumnak lehetett alávetve a letelepedett és földművelő életformát folytató magyar (Nyék és Megyer törzsek) etnikum. Ők biztosíthatták a harcosok élelmiszerellátását.

A türk – magyar, alá – fölé rendeltségi viszony kései megnyilvánulása lehetett, hogy Szent István támaszát a hasonló kultúrájú Aba vezette kabarokban találta meg a térség népességével szemben.

Ha a kettős népességet és kultúrát vesszük alapul, akkor érthető a bizánci és arab források azon feljegyzései, amelyek a magyarokat türköknek tekintik. Hiszen például Biborbanszületett Konstantin a „magyarok” katonai mozdulatairól ír, és itt türköknek nevezi őket. Igen, hiszen ő a türk-magyar törzsszövetség harcos elemeivel találkozik leginkább. És ezen elemek tényleg a hunokhoz hasonlatos türkök.

Ez a fajta, harcos – földműves alá – fölé rendeltsége a sztyeppe világra teljesen megszokott lehetett. Hiszen a földművelő népesség kötődik az általa megművelt területekhez. Számára a föld fontos. Így alig van esélye elmenekülni a gyorsan mozgó, nagyállattartó lovas hódítók elől. Az egyik népesség statikus, míg a másik mozgékony. Ezért a letelepedett népeken átszáguldanak a gyorsan mozgó hódítók. Azok jönnek-mennek, míg az alapnépesség helyben marad.

Bakay Kornél, a Magyar államalapítás című könyvében jegyzi meg a 19-26. oldalon a következőket. „A földműves ember helyhez kötött, nem váltogatja lakóhelyét. Állatait a ház körül tartja, termését betakarítja és vermekben, edényekben tárolja.” Egy-egy család állatállománya pedig igen nagy lehet, hiszen a korabeli ekét 4, 8 vagy akár 24 ökör is húzhatta. Ezen kívül lehetnek még a ház körül juhok, sertések és szárnyasok.

Éppen ezért volt nagy jelentőségű a vérszerződés. Ekkor ugyan is egy igen szokatlan helyzet állhatott elő. Az addig letelepedett földműves népesség, valami miatt arra kényszerül, hogy elhagyja megszokott élőhelyét és csatlakozik egy harcos csoporthoz, hogy annak védelme alatt keressen magának új élőhelyet és megművelhető földeket. Ez a helyváltogatás lehet éppenséggel a Levédiából Etelközbe való költözés.

Ha elfogadjuk a helyben maradó földművelő népesség és a rajtuk átvonuló lovas hódító népességek rendszerét, akkor egy külső támadás önmagában nem indokolja a földművelő magyarság elvándorlását. Hiszen nekik mindegy, hogy kazárok, türkök vagy besenyők veszik át fölöttük a hatalmat. Ők mindegyik ilyen hódítóval üzleti, partneri viszonyba tudnak kerülni, mivel számukra szükséges élelmet és ipari cikkeket tudnak biztosítani.

Egy külső támadás a türkök (nagyállattartó nomádok) továbbvonulását magyarázhatja, de a letelepedett magyarságét nem! Én nem tartom kizártnak, hogy a Nyék és Megyer törzsek elvándorlása mögött esetleg időjárási okok állhatnak.

Például a Kaszpi-tenger vízváltozása, jelentős száraz periódust mutat 750-800 között, és ugyan a 10. században erősen emelkedett a vízszint, a régi vízmagasságot csak a 13. századra érte el. Meg kell jegyezni, hogy a Kaszpi-tenger vízszintje leginkább a Volga folyó hatalmas vízgyűjtőjén lehullott csapadéktól függ, így a vízingerősebb terület éghajlati változásait mutatja. Teleki Pál kutatta a szárazság hatásait az állatállományra. Ő kimutatta, hogy 35% körüli csapadékcsökkenés az állatállomány 15%-ának pusztulását idézi elő, míg 55%-os csökkenés már csak az állatállomány 1,3%-át tudja eltartani.

Történetünk szempontjából tehát az a lényeg, hogy egy nagyállattartó, vándorló, harcos népességhez csatlakozott egy letelepedett életformát élő más etnikumú népesség, és közösen keresnek új hazát.

Ez az új haza, meglátásom szerint ekkor még nem a Kárpát-medence, hanem Etelköz lehetett.

A vérszerződés azért is köthető meglátásom szerint a Levédiából Etelközbe való költözéshez, mivel a krónikairódalom említi Levedi fejedelmet, mint a magyarság fejedelmét az Árpádok előtt. Levedi pedig szerintem nem fejedelem, hanem Levédia, mint területi elnevezés. Ekkor viszont már létezhetett a türk-magyar törzsszövetség, amelynek hagyományait utóbb az Árpád-ház magára értelmezi. Lásd, ők az alkalmasabbak, nem pedig Levedi.

Tehát a vérszerződés szerintem az Etelközbe való költözéshez köthető. Így a vérszerződés akár már a 800-es évek elején létrejöhetett, és csak utólag, az Árpád-ház egyeduralkodóvá válása

során, a fejedelmi ház hatalmának jogbiztosítása végett kötötte a hagyomány a Kárpát-medence megszállásához és Árpád fejedelemhez. Hiszen a vérszerződést a krónikás nem úgy értelmezi, hogy különböző népek egy néppé lettek, hanem, hogy a Kárpát-medence feletti uralom egy családot illet meg. Ez a szemlélet pedig csak Szent István halála vagy uralkodása alatt keletkezhetett. Hogy ez minél ősbibb legyen, kerestek a múltban egy személyt és egy jogi aktust, ahhoz, hogy az Árpád-ház hatalmát biztosíthassák. Hiszen Bulcsú és Tormás, avagy Bíborbanszületett Konstantin alatt az Árpádok fősege még ugyan csak nem állta meg a helyét. Tehát a vérszerződés jogi aktusának eredeti feladata, avagy idegen népek és törzsek eggyé válása, átalakult hatalmi jogbiztosítássá, illetve evvel együtt időbelisége is áthelyeződött.

Mikor, később eleink beköltöztek a Kárpát-medencébe, itt avar maradványokat, szlávokat és türk népeket találtak. A Kárpát-medence etnikai összetételének vizsgálatakor nem feledkezhetünk meg a kettős honfoglalás elméletéről. László Gyula kettős honfoglalás elmélete nem mondja meg egyértelműen, hogy a betelepülő „magyarság” avagy az ál-avarok, milyen nyelvűek és etnikumúak lehetettek, mindössze csak azt feltételezi, hogy különbözhetett az avarságtól. Viszont az avarok nyelvét sem ismerjük. Ha feltételezzük, hogy a székelyek már a 890-es évek előtt a Kárpátok övezetén belül éltek, mint ahogy a krónikáirodalom is feltételezi, akkor a Kárpát-medencében jelentős türk etnikummal kell számolni. A székelyekről tudható, hogy csatlakozott, avagy hódoltatott népesség volt. Erre utal, hogy az Árpádok alatt őket szét és áttelepítették, mint határvédő népességet, továbbá szintén ezt erősíti sajátos és a „magyarságtól” eltérő politikai és örökléshelyi jogrendjük is. Tehát, a Kárpátok vidékét elfoglaló honfoglalók, itt is jelentős türk népeket találhattak.

Bakay Kornél említett kötetének 74-75. oldalán ír arról, hogy nem csak a köznép nevei és az uralkodó réteg nevei különülnek el egymástól egyértelműen, és így létezik egy magyar és egy török névanyag, hanem hogy a IX-X. századi temetők vizsgálata is kettősséget mutat. A temetők kutatása során kimutatták, hogy a köznép, illetve az uralkodó réteg antropológiailag eltér egymástól. Ezt egyesek úgy értelmezték, hogy a köznép a helyben talált népességből tevődött össze, míg az uralkodó réteg az Árpáddal bejött magyarság. Szerintem a köznép az egykori Nyék és Megyer törzs, míg az uralkodó réteg a türk törzsek emlékét őrzi.

Én úgy vélem, hogy honfoglaló eleink jó része türk nyelvű lehetett. Akkor ma miért nem türk nyelven beszélünk? Miért lett nemzetünk neve a magyar és nyelve a magyar? Hát azért, amiért a türk eredetű bolgárokból alig 200-300 év alatt szláv nyelvű és öntudatú nép lett. Avagy, a betelepülő magyar törzsszövetségi törzsek és csatlakozott népek elfoglalták a Kárpát-medencét. A Nyék és Megyer törzs letelepedett földművelő életet élt, míg a többiek a kalandozásként megismert életformát élték tovább. Egy letelepedett, állandó és bőséges élelmiszerbázissal rendelkező népesség, sokkal több embert és gyereket tud eltartani és felnevelni, mint egy állandóan vándorló, harcos közösség.

A korabeli kettős életformára utal Bakay akkor, amikor kimutatja, hogy a kalandozó hadjáratok tavasszal indultak, tehát nem a termés őszi betakarítása után. Ebből arra következtetett, hogy a kalandozó harcosok nem vettek részt a földművelésben. A sírokból kitűnik, hogy az uralkodó harcos elit közülük került ki. Viszont ez az életforma veszélyeket is rejt magában.

A kalandozások során, feltehetőleg a harcos türk elit, jelentős emberveszteségeket szenvedett el. Az augsburgi vereség (955) után például feltételezik, hogy az érintett törzsek illetve országrész népessége csak 2-3 generáció után heverték csak ki az akkori veszteséget. Én azt feltételezem, hogy a 862-970 között lezajlott legalább 47 hadjárat során és annak következtében, népesség terén a türk harcos etnikum meggyengült, míg a helyben maradt magyarság népességileg megerősödött. Azt elképzelhetőnek tartom, hogy a harcos elem egy része is letelepedett, és ezt a két csoport összeházasodása segíthette elő. Tehát, a harcos türkök, magyar feleségeket kaptak. Az összeházasodás, illetve a földművelő népesség számbeli megnövekedése eredményezhette a türk – magyar törzsszövetségben belül a türk nyelv visszaszorulását, majd eltűnését és a magyar nyelv térnyerését, államalkotó nyelvé válását. És ez a nyelvi egységesülés adja majd meg hazánk

és az itt élő nép nyelvi és kulturális öntudatát. Így jön létre a magyar nép és annak országa, Magyarország.

Ez a folyamat a vérszerződéssel vette kezdetét és legkésőbb az 1240-es évekre fejeződött be. Miért zárom le ezt a folyamatot az 1240-es évekkel? Azért, mert az ekkor betelepülő kunok, a maguk türk nyelvvel már számukra egy teljesen idegen nyelvi közegbe érkeztek. Tehát, egy közel

400 éves folyamatról beszélhetünk, hosszabb időszakról, mint a bolgárok esetében.

A két népcsoport és életforma egybeolvadása már Szent István alatt megindulhatott, legalább erre lehet következtetni a szent király törvényeiből. Bakay szerint a letelepedési folyamat évszázadok eredménye lehetett. Ha a vérszerződéstől indul a folyamat, tehát a 800-as évek elejétől, akkor már több mint 400 év állt erre rendelkezésre. Lehet, hogy a törzsek egybeolvadása is már Etelközben megindulhatott, illetve a nemzeti szervezeti átalakulása is már korán kezdetét vehette. Ezért nem mutathatók ezek ki Bakay szerint már a X. sz.-ban sem. A XIII. sz.-ban pedig már a nemzeti földek felosztása is megindul, tehát a birtoklási forma egy újabb történelmi szakaszba lép. A törzsek egykori neveit talán csak a főúri családok őrizték meg, mint ahogyan az Árpádok totemállata a turul madár is fennmaradt, mint szimbólum.

A türk vezető réteg és a földműves magyar etnikum összeolvadása Szent István ország egyesítő harcai után igen csak felgyorsulhatott. Ennek oka, hogy István miután legyőzte saját családtagjait, rokonait és a területi vezéreket illetve fejedelmeket, akkor az ő katonai bázisukat igyekezett felszámolni. Ezért a szerintem főleg türk harcos réteget leszerelte és eladományozta szolgáló népnek. Nem véletlen, hogy István hatalmát idegen papokra és lovagokra alapozta főképpen. Az egy sorba, sorsra rendelt, és immár nem katonáskodó, hanem földművelő türk elem, idővel teljesen egybeolvad a magyarsággal. Átvesszi nyelvét és etnikailag is feloldódik.

Bakay megjegyzi, hogy a X-XI. századi Kárpát-medencében az egyes törzsek külön-külön nem mutathatók ki régészeti az egységes régészeti anyag miatt. Tehát az egybeolvadás ekkorra már megtörténhetett. Ezért, az sem véletlen, hogy törzsneveinket is csak külső forrás, Bimborszületett Konstantin őrizte meg. Győrffy György régi törzsneveinket a fennmaradt árpád-kori helynévanyag alapján próbálta lokalizálni, és egyben ő próbálta meg kijelölni a törzsfők szállásváltó útvonalait is. De kérdés, hogy ekkor léteztek e még ezek után egyáltalán törzsfők?

Mivel a Szent István-i harcok alaposan átrendezték az addigi vezető réteget, az sem biztos, hogy a XI-XII. században megismert ősnemzetségek, ténylegesen a IX-X. századi uralkodó családok egyenes utódai. Ez is indokolhatja, hogy törzsneveink elvesztek, illetve, hogy az Árpád kori honfoglalás válik jogforrássá. Az új vezető rétegnek legalizálnia kellett önmagát.

A szállásváltás meglepte is igen kétséges. A mai nomád népek csak akkor vándorolnak hatalmas térségekben, ha erre őket az időjárás rákényszeríti. A Kárpát-medencében viszont lényegében mindenütt azonos időjárás létezik, kivéve a magas hegyeket. Így értelmetlenné válik a 20-30 km-nél messzebb lévő területre való legelőváltás. Tehát a pásztorok falu 1 napi járóföldes határán belül simán megoldhatták a legelőváltást. A letelepedést és a két kultúra összeolvadását ez is elősegíthette.

Mikor a magyarság nyelvi és általa identitástudatban is egységgé vált, akkor cserélik le a Hungaria (Magna-Hungaria) névet a Magyarra. Míg Hungaria lehetett a Nyék és Megyer törzsek korábbi lakhelye, addig Magyarország már a türk – Megyer népesség egyesüléséből létrejött állam és nép, és Megyer törzsnév alakul át magyar népnévvé.

A vérszerződésből, a törzsnevek etnikai különbözőségére való utalásból és a törzsszövetség kétnyelvűségétől, eljutottunk az egynyelvű, egy kultúrájú néphez, a magyarsághoz!

Viszont mit jelent ősünk tekintetében az általam felvetett két nép, két nyelv, két etnikum elmélet?

Leginkább azt, hogy fel kell hagynunk az egy őshaza keresésével! A fentiek alapján minimum két őshazát kell keresnünk. Az egyik minden bizonnyal a törkök, Kína határában meglévő őshazája, a Sárga folyó vidéke stb. és őseinket az onnét kiáramló népek között kell keresnünk.

A másik őshaza kérdéses, de ha feltételezzük, hogy a Nyék és Megyer törzs viszonylag hamar áttért a letelepedett életmódra, akkor ezt az „őshazát” valahol a Kaukázus környékén érdemes keresni, olyan területek vonzáskörzetében, ahol jelentős a letelepedett, földművelő életforma, illetve az orosz síkság folyóvölgyeiben, ahol adott a mezőgazdaság feltétele.

A megművelhető területek közül én Kína vidékét kivenném, nyelvi okok miatt, mivel azon a vidéken a magyar nyelv nem ismert.

A minimum két őshaza léte, mivel a két etnikum kultúrája egymásba ötvöződött, magyarázza azt, hogy kutatóink, miért találták meg a magyarság tárgyi és szellemi hagyatékait egymástól távoli területeken.

A türk etnikumú eleink vándorlásai, őshazája, kultúrája viszonylag jól visszakövethető, lásd a hunok történetét, amit az Árpád-ház őriz meg hagyományaink között.

A nagyobb problémát a Nyék és Megyer törzsek okozzák. Ezek eleit olyan területen kell keresni, ahol hasonló kultúrájú népek éltek. Mint láttuk, a nyelv önmaga nem bizonyíték, mivel egy népesség 2-300 év alatt képes a teljes nyelvcsere.

Mivel kulturálisan és életmódjukban a finn-ugor népek teljesen mást mutatnak, mint a magyarság, közöttük a Nyék és Megyer törzs eleit én nem keresem. A különbözőséget a feltárt sírok eltérő antropológiája is megerősíti. Még a nyelvi egyezés is igen csak erőltetett, hiszen a mássalhangzó változások alapján, a magyarság számára kimondhatatlan összó káoszt sikerült megalakítani. A magyar és finn-ugor népek közötti „nyelvrokonságot” László Gyula kultúra közvetítő nyelvátadás elméletében látom csupán. A magyarság volt a térség kulturálisan kiemelkedő népessége, akitől a vele határos népek átvették a különböző fogalmakat, elnevezéseket, stb. Minél távolabb élt egy finn-ugor nép Levédiától és Etelköztől illetve a Kaukázus vidékétől, annál kevesebb nyelvi egyezést mutat a magyar nyelvvel! Tehát, kimutatható egy nyelvi forrásvidék, ahonnan kisugárzik a nyelv és kultúra, és minél messzebb él ettől egy nép, annál kevesebb ér el ebből hozzá. Erre mostani példa a mondjuk a magyar és angol nyelv viszonya. Senki nem tekinti a magyart az angol nyelv nyelvrokonának, noha a mai magyar nyelvben hemzsegek az angol szavak és kifejezések.

De más probléma is van a finn-ugor őshazával. Ilyen őshaza nem mutatható ki! Nem véletlen, hogy folyamatosan vándorolt a térképen. Orosz kutatók pollenanalízis alapján már régen kimutatták, hogy a sztyeppe és az erdőv határa nem ott volt, mint ahová a történészek és nyelvészek feltételezték. Ahol pedig a kérdéses időben a pollenvizsgálatok szerint ez az öv húzódott, ott bizonyíthatóan nem éltek finn-ugorok. A másik probléma, hogy a finn-ugor szétvándorlást túlnépesedés okaként tételezik fel. A gond csak az, hogy a feltételezett kiindulási ponton az adott korszakban népesség alig mutatható ki, miáltal nincs bizonyíték a túlnépesedésre. A magyarság népzenei hagyatékai szintén nem támasztják alá a finn-ugor elméletet. A magyar népzene gyűjtésével egyidőben a finnek is kezdik népdalaikat gyűjteni. Ilmari Krohn 1893-1933 között adja ki a finn népdalok gyűjteményét, amelyben megállapítja, hogy "a magyar és finn népzene közt párhuzam nem vonható, mert a finn zene diatonikus, s régi dallamaik közt is csak pentachordot találni".

Kodály Zoltán pedig erről így vélekedett.: „Egyedül a finn nép rendelkezik gazdag zenei gyűjteményekkel zenéje azonban annyira távol áll a magyartól, hogy eddig lényeges egyezéseket kimutatni nem sikerült. A magyar népzene minden jelenségét, aminek sem az európai, sem a körülálló népek zenéjével kapcsolata nincs, keleti eredetűnek kell tartanunk letörölhette az idő a magyarság arcáról a keleti vonásokat, lelke mélyén, ahol a zene forrása fakad, ott él még egy darab őskelet. A magyarság ma legszélső idehajló ága a nagy ázsiai zenekultúra évezredes fájának, mely Kínától Közép-Ázsián át a Fekete-tengerig lakó különböző népek lelkében gyökerezik"

Tehát se antropológiai, se valódi nyelvi, se kulturális, se zenei azonosság nem mutatható ki a finn-ugor népesség és a magyarság között. A magyar őshaza kutatás területei közül ezért a jövőben a finn-ugor elméletet ki kell zárni. Tudom, ezt igen nehéz megtenni, mivel ma ezen elméletet támogatja a Magyar Tudományos Akadémia, és történész nagyjaink jó része ezen elméletből írta életművét.

Az utóbbi időben felmerült, hogy őseink eleve a Kárpát-medencében éltek. Ezt én elvetem, mert ennek nincsen nyoma a magyar eredetmondákban, de az ókori forrásokban se. Azt viszont nem tartom kizártnak, hogy egykor a Kárpátokban élt néptörzsek költöztek keletre és ott beolvadtak a magyarságot a vérszerződés által megalkotó népek közé, és ez által a Kárpát-medencében élt népek génállománya átkerülhetett a magyarság őseihez.

Hogy közelebb juthassunk a mai magyarság magyar, tehát Nyék és Megyer törzsi előzményeihez, át kellene kutatni például, a ma még alig kutatott örmény anyagokat.

Ezen kívül érdemes volna a krónikáink által megőrzött szkíta hagyományt jobban megvizsgálni. Hiszen, ha elfogadom, hogy a magyarság korabeli magyar etnikai része évszázadok óta helyben él Etelköz és Levédia vidékén, akkor több szkíta – szarmata népcsoport is számításba jöhet ősként.

Hiszen Levédia- Etelköz a Don, Volga, Dnyeper, Dél-Bug, Dnyeszter, Prut és Szeret folyók, illetve az Al-Duna vidéke. Mielőtt a szkítákról beszélünk, meg kell említeni, hogy nem tudjuk mi volt a valódi nyelvük, illetve azt sem tudjuk, hogy minden szkítának tartott nép, azonos nyelven beszélt e. A fenti folyók mentén éltek királyi szkíták a Kr.e. 8-2. században. Közülük való népesség például az alánok, akik ősmundáinkban is szerepelnek: A [monda](#) szerint Hunor és Magor apjuk halála után vadászni indultak hazájuk földjén kívül száz lovassal. A vadászat során egy pompás szarvason akadt meg a szemük. Ez a szarvas a [Csodaszarvas](#) volt, melyet üldözőbe vettek, s egész nap hajszták, de leteríteni nem tudták. Éjjelre elvesztették a nyomát, így a vadászok tábort ütöttek. Ám másnap reggelre a szarvas újra felbukkant, melyet egy újabb, egész napra szóló hajsza során ismét sikertelenül próbáltak elejteni. Mindez több napon át ismétlődött, melynek során a testvérpár a szarvas nyomát követve egyre messzebb került hazájától. Egy napon, mikorra a testvérpár végleg elvesztette hazája nyomát, a szarvas sem bukkant fel többé. A vadászok, miután letáboroztak egy közeli erdőben, ezen az éjjelen csodás zeneszót hallottak. Ezt követve jutottak el egy tisztásra, ahol erdei tündérlányok lejtették táncukat. A középen táncoló két lány az alánok fejedelmének, Dulnak a lánya volt. A lányok megriadtak a közeledőktől, ám a vadászok üldözőbe vették, majd elrabolták őket. Hunor és Magor a két hercegkisasszonyt rabolta el és vette nőül, míg társai a többi száz lányt. Miután sokasodtak, Hunor leszármazottai lettek a [hunok](#), míg Magor leszármazottai a [magyarok](#) népe. Mikor ezen a területen már nem volt elég hely számukra, elhatározták, hogy Hunor és nemzete, a [hunok](#) menjenek keletre, Magor és nemzete, a [magyarok](#) pedig nyugatra. A Fekete-tenger és a Meotisz vidékén létrejövő onogur-bolgár birodalom is kötődik a szkíta alánokhoz annak fejedelmi háza révén. A kutatások szerint pedig ezen birodalomnak is részét képezhették a magyarok.

Szintén a térségben éltek a Kr.e. 4-3. században Hérodotosz szerint a szkíta melankhlainok, thüsszageták és iürkák. Ugyan itt éltek a Kr.e. 6-4 –században a sauromaták (szarmaták) akik utóbb beolvadtak az alán népek (aszik, roxolánok és aorszok) közé. Utóbb az aszik- jazigok, jázsok népi folyamatosság szintén kimutatható. Hérodotosztól kezdve, számos adat mutat arra, hogy Levédia – Etelköz vidéke tényleg a szkíták lakhelye volt. Ha pedig elfogadjuk, hogy a türkmagyar törzsszövetséghez csatlakozó Nyék és Megyer törzs évszázadok, esetleg évezred óta helyben lakó népesség, akkor bizony ezen ősein őshazáját ezen népek között és ezen a vidéken kell keresni. A Fekete-tenger északi részére eső Baskíria vagy Magna Hungaria, amelyről Julianus barát és [Giovanni da Pian del Carpine](#) is azt támasztja alá, hogy magyar eleink letelepedett, földművelő életmódot éltek. Ők azon magyarok lehettek, akik nem költöztek tovább Etelköz irányába. Az ősmagyarok igen nagy területen élhettek. Talán ennek is köszönhető a kazah – magyar testvárnép tudat.

Ugyan így, ha őseink egyik törzsterületét, őshazáját a Kaukázus – Meótisz (Azovi-tenger) vidékén keressük, akkor talán értelmet kaphat a sumér kultúra kulturális kiáramlása és megjelenése a magyarság tudatában, mint például Nimrud feltűnése mondavilágunkban. Etnika továbbélésről nem gondolom, hogy szó lehet, de kulturális és bizonyos szinten nyelvi továbbélés elképzelhető, épp úgy, mint ahogy létrejött a magyar és a finn-ugor népek között. Ott a finn-ugorok veszik át a nyelvet, itt meg a magyarok.

Felhasznált művek:

Bakay Kornél: A magyar államalapítás, Magyar História sorozat, Budapest, Gondolat kiadó, 1976

László Gyula: Östörténetünk, Budapest, Tankönyvkiadó, 1983

Szaginbek Turszynov: Kazakisztán és Magyarország, Budapest, [BARSZ Magyar- Kazah Alapítvány](#) 2005

Péterfai János István (Budapest):

Szkíta igazságok

I. Szkíta nép és név

Nagyon ősi nép a szkíták népe, amit ismertet Hérodotosz is. A szkíták annak az Európába bevándorló népességnek az utódai, akik valamikor 40.000 éve tűntek fel Kelet-Európa síkságain. Illetve néhány tízezer évvel előbb, akik a Homo sapiens fajhoz tartoznak.

Nevezzük őket egyszerűen magyaroknak, amire igen sok bizonyíték áll rendelkezésre. Egyszerűen azért, mert Európa ősi népessége tudott írni, a magyar rovásírást alkalmazta a magyar számírás mellett, az írást magyar nyelven lehet olvasni. Manapság a szkíta nevet alkalmazzuk, a görögök szkitha alakban írták ezt a népnévünket.

Nagyon ősi nép a szkíták népe, amit ismertet Hérodotosz is. A szkíták annak az Európába bevándorló népességnek az utódai, akik valamikor 40.000 éve tűntek fel Kelet-Európa síkságain. Illetve néhány tízezer évvel előbb, akik a Homo sapiens fajhoz tartoznak. Nevezzük őket egyszerűen magyaroknak, amire igen sok bizonyíték áll rendelkezésre. Egyszerűen azért, mert Európa ősi népessége tudott írni, a magyar rovásírást alkalmazta a magyar számírás mellett, az írást magyar nyelven lehet olvasni. Manapság a szkíta nevet alkalmazzuk, a görögök szkitha alakban írták ezt a népnévünket.

A szkítákat minden magyar krónika, egyéb régi írott forrás, továbbá számtalan magyar szerző a magyarok ősei közé sorolja. Se vége, se hossza a bizonyítékoknak. Van egy másik csoportosulás, akik viszont tagadják a szkíták magyarságát. Egy harmadik szerzői tábor azt állítja, hogy sokféle szkíta nép élt, akik nem egy nyelvet beszéltek, de a pusztai népekre általánosan a szkíta nevet ragasztották, mint a görögök. E sorok írója azt állítja, hogy a krónikáknak, a magyar hagyományoknak van igaza.

Mintegy Kr.e. 5.500 körül a Dnyepertől nyugatra déli eredetű népesség élt. Ez a népesség Kis-Ázsián keresztül érkezett az Égeikumba és Thesszáliába, majd innen a Balkánon keresztül Erdélybe és NyugatUkrajnába. Már a Kr.e. VI. évezredben akcióban voltak, és sok közülük van a műkénéi, atlantiszi és trójai magyarokhoz. Göbekli Tepe e nép indulási körzete Kr.e. 8.000 körül, de azt kell gondolni, hogy ez a rendkívül fejlett nép más területeken is élt, amire régészeti bizonyítékok vannak.

A Dnyepertől keletre a Kaukázusig, Kr.e. 5.000 körül kezdetleges törzsek éltek, a földművelést nem ismerték. Ebbe az övezetbe Kr.e. 5.500 körül, tehát viszonylag igen régen, törnek be a területszerző magyar jellegű csoportok, nyugati irányból. Az ősi lakosságot hamarosan kiszorítják, de kelet felé terjeszkedve a Dnyeper mentén megállnak. A régészet a Kukutyin-Tripoljei kultúra népeként ismeri a terjeszkedőket.

Blagoje Govedarica (Hamburgi Egyetem) a Zeptertrager-Herrscher der Steppen – 2004, a Jogarhordozók – A puszták urai című művében azt írja, hogy Kr.e. 5.100 körül Erdélyből indultak vándorlásra, igen nagy lélekszámú népesség volt, és öt központtal álltak kapcsolatban. Az öt központ a Kárpát-medence, a Duna torkolatvidéke, Etelköz, a Volga-Kaszipi körzet, és az Észak-Kaukázus. Polgár-Csőszhalom lelőhelynél, Kr.e. 4.800-ban, zsugorított, guggoló testhelyzetben való temetkezés történt.

A Cucuteni-tripolje kultúrában a tripoljei gyékény ábrázolása az életfával, rendkívül hasonlatos a magyar hasonló ábrázolásokra, ezért a legjobb magyar népművészeti szerzők magyarnak

mondják az ábrázolást. Kukutyin magyar várostól keletre a Kukutyin-Tripolje kultúrában Kr.e. 4.000 táján 4.000 települést szándékosan felégettek. Ez a mozzanat nagyon hasonlatos a Göbekli Tepe népének viselkedéséhez, akik a kőépítményeiket nagyjából egy precessziós fok idejének, vagyis 72 évnek megfelelően, szintén betemették. Kukutyin neve magyar nyelvű, a Ku Kő, Ku-Ku Kövek, a Tin Isten neve. Tin az etruszk főisten, amely név a magyar Ten névvel közvetlenül rokon. Még megemlítendő, hogy a térségből éppen Kr.e. 4.000 körül messze keleti irányba jelentős népmozgás történt.

Közép-Ázsia felé déli emberek expanziója már legalább a VI. évezred óta tart, de ez nem biztos. Lehet, hogy a szumer centrális övezet lakossága esetleg éppen Közép-Ázsia felől, vagy más tájról érkezett Sumerba, több hullámban. Götz László ír a szumerok terjeszkedéséről Közép-Ázsia irányába. Az andronovói kultúra kb. 1800 körül fejlődik ki, szumer alapokról, de ennek a hatalmas és egységes kultúrának az alapjai már nagyon régóta sumeri törzsek által lakott területeken szilárdult meg. Annyi bizonyosnak vehető, hogy az andronovói kultúra megalakulásában szumer csoportok is részt vehettek.

Az ukrán és közép-ázsiai síkságok lakói Szaka nevűek, ami egységes eredetüket bizonyítja. A Szakák nem mások, mint az ide vándorló magyarok. Általában azt tartják, hogy „szaka” név alatt az irániak nevezték a szkítákat.

A régészet bizonyítékai megdönthetetlenek és végtelen számban bizonyítják a Szaka nép szkítákkal való azonosságát.

Vannak, akik úgy gondolják, hogy a Szakák indoeurópai népesség, bár ezt bizonyítani nem tudják. Mások azt képzelik, hogy a Szakák valamiféle kaukázusiak, de ők sem tudják bizonyítani elképzelésüket. A Szakák, és persze a Szkíták iránsága is elterjedt hipotézis, de ezek a kutatók sem tudják bizonyítani igazukat.

Manapság könyvekben és nagy tudáshordozó eszközökön, mint az interneten, általánosan elterjedt vélemény, a Szkíták és Szakák iráni beállítása. A Szkíták és Szakák nem irániak természetesen, hanem magyarok, a szumérokkal is kapcsolatban álltak.

A Wikipedia azt írja a szkítákról, hogy indoeurópaiak. Az arimaszpu szó Egy-Szemű értelmű, a Szpu pedig indoeurópai szó. Bár a Pu kapu, az akkádban is, a Pupilla szóban is szerepel, ami a Fény Kapuja jelentést tartalmazza.

Grandpierre Atila: A Kárpát-medence hamisított történelme című előadásában a Kárpát-medence lakóit, mint magyarokat sorolja fel. A következő népneveket említi: Székelyek, Szkoloták, Szkíták, Hunok, Avarok, Ungarok, Hungárok, Magyarok, Ugrok, Utigurok, Kutrigurok, Kazárok, Alánok.

A Kr.e-i I. évezredben Szkíták, Agatürszok, Szikanok, Szikamberek és Sziginnák, az I.u. I. évezredben Jászok, Szarmaták, Szkíták, Hunok, Magyarok, Ugrok, Avarok lakják a Kárpát-medencét.

Táncsics Mihály írja, hogy Sesotris Kr.e. 1485-ben hunmagyarokkal szövetkezik. Mivel több Szeszosztrisz fáraó volt, az adatot igaznak kell elfogadni. Szintén Táncsics Mihály írja, hogy Ninus Kr.e. 1232-ben a szkítákat szűk határok közé szorítja.

Száraz György „Hun nemzetiség” című írásában sok adatot közöl, ami az interneten elérhető. Regino prümi apát Chronicon-jában írja 889-ben: A királyi szkíták a legrégbbi nép.

Nicolas Mysticos (852-925) ír a királyi szkítákról. Anonymus a szkítákról, II. Szilveszter pápa 10-11. sz. szintén a szkítákról értekezik. VI. Leo pápa azt állítja, hogy a magyarok és bulgárok szkíták, amiben tökéletesen igaza van. Anna Komnene (1083-1153) szerint a dákok magyarok. Dio Cassius és Zosimus szerint a Basztarna nép szkíta.

A Magyarok Világszövetsége történeti füzetek sorozatában a 3. címe: Letagadott eleink a szkíták. A 9. számú Grandpierre K. Endre emlékezete című. Grandpierre K. Endre egyik legnagyobb történészünk, aki sokat foglalkozik a szkítákkal, és bizonyítja könyveiben magyar nyelvűségüket.

A Szaka szóban a Szák, Szág is benne van, ami magyar szó, de a szumer nyelvben is jelen van, és Főség az értelme mindkét nyelvben. Továbbá rokon a Sák, Ság formákkal, amelyek csak az előbbiekből változtak. Sőt, a Szék, Szég, Sék, Ség és egyéb formák is csak alaki módosulások. A Sák, Szág egyben jelent Északot is, ami a Dél-Országtól északra esik. Az Éj-Szak és É-Szak, Éj-Szaka, továbbá a Dél-Szak nevekben is felismerhető a Szak szó, ami a Szaka rokona.

Főség értelmű a Csákó is, ami a fejét védő eszköz, és Ságó lehetett a formája régebben, de az S - Cs evolúció miatt átalakult Csákóra. A Csák nemzetség is Sák volt régebben, a név jelentése Fő, Főség. Ehhez társul a Sakk, mint Fők, Királyok játéka, és a Sah rangnév, ami a Sák szumer szó származéka. Tokarev nagy orosz mitológus a Sah és Sakk neveket indoeurópainak véli, amit azonban cáfolnak a magyar és szumer szavak. A Sakk-Matt jelentése a Király-Halála.

A Sisak értelme Si és Sak, a Si tkp. Aranyos, a Sak a Főség ősi magyar neve. A földrajzi nevekben kívül közneveinkben is tömeges ez a névcsoport. Van is sisak, amely aranyból készült, Mezopotámiában fedezték fel. A Szi a Nap neve is lehet, ami pl. a Szi-Bar-isz városnevekben is előfordul.

Szakas, Szakos, Szák, Szakad és még több magyar szóban is jelen van. Régebben nyelvészeink a Szak szót két jelentésre tagolták, az egyik „rész, darab”, a másik a szakmáyból származó szakma fogalmára.

Valójában az alapszó a Sza, jelentése Menny Fia és Száj. A Menny Fia fogalomból vezette le Tokarev a Sah és Sakk szavakat, ami helyes, csak éppen magyar eredetűek. Az Orr-Sza > Orca > Arc világosan bemutatja, hogy a Sza szónak van Száj jelentése is. Maga a Száj a Sza j-vel való kicsinyítése, de a Szák halászeszköz is Száj, csak itt a kicsinyítés a k-val valósul meg. A király beszélhet először, ezért a Sza két jelentése szorosan összefügg. De eredetileg a Sza népet jelölt, tehát a nép minden tagja Menny Fia volt.

A Sza-Ka jelentése Menny Fiainak a Háza. A Sza-Várd, Sza-Bin és Sza-Beus népek mind viselik a Sza jelentését. A Sza-Ud arab királyi nemzetség szintén viseli Menny Fia népnévünket. A Szabeusok Jemenben éltek, ahol sok magyar felirat van, Sába királysága szintén viseli Sza névünket.

A Sza külön magyar nép volt, Sza-La a Sza nép Helye, ma Zala megye a neve. Földrajzi neveinkben elterjedt a Sza népnév.

De a Szaka szónak belső jelentése is van, mivel a Sza Arany-Fény, a Ka Kapu és Főség, Király értelmű is. A Sza-Ka ezért Arany-Fő is egyben, ami a Szarvas fogalmát idézi, akinek Arany Főség a feje. A Szika szarvasnév szintén ezt támasztja alá. A Szarvas az éjszakai égbolt, vagyis a Világegyetem megtestesítője. A Világegyetem képe és neve ment át a Szarvas állatokra, és nem fordítva történt az elnevezés, amint azt gondolják egyes kutatók. Ka „kapu” a szumerban, Ka Ka lélek, Király és Bika az egyiptomiban.

Szkíta nevünk görögös alak, állítja sok kutató. A helyes forma lehetne Szikta, ami nem népnév, hanem országnév. A Szik értelme a Nap, a Ta Táj, ezért a Szik-Ta értelme Nap-Táj, Nap-Ország. Az a terület, amelyet a Napot követők birtokolnak, és ellenségei a sötétség imádóinak, ha vannak ilyen emberek. Ismert egy etymológia, ami arra épül, hogy a Szaka görög többes Szakat, értsd Szakák, és ez a Szakat alakult át Szkata, majd Szkíta alakra. Ez a levezetés nem megbízható, mert nem magyarázza a hangugrást, és az A - Í változást. A görög nyelv hajlamos a szó eleji mássalhangzó dúsulásra, de eszerint a Szaka nem görög, nem is indoeurópai szó. Ez azonban így nem teljes, mert a görögök, mint az összes indoeurópaiak, mind a magyarokból származnak, ilyen értelemben a Szaka lehet magyar eredetű indoeurópai szó.

A Sza és rokona, az Ász népnévről több magyar kutató is ír. Baráth Tibor és Dr. Nagy Sándor említhető meg. Az Ász nép is eredetileg magyar, talán éppen azonos a Sza néppel. Igen sok a bizonyíték, ami kifejezetten nem indoeurópai nevekre vonatkozik, de a germán Ászok is egyértelműen az Ász nevet viselik, és az istenek egyik csoportját alkotják.

Szelényi Imre közli, hogy Hérodotosz a IV. kötet, 6. fejezet utolsó sorában írja: „SKUTAS dé Hellénes énémason”, ami azt jelenti, a „Skutasz nevet a görögök adták ennek a népnek”. Sze-

lényi Imre szerint a Skutaszok Pannoniában éltek, és Dárius őket támadta meg. Lehet, hogy Pannoniában is éltek szkythák, mivel Pannonia lakói magyar nyelvűek voltak, azonban Dárius nagy támadása a Fekete-tenger északi partjait érte. A Skutas névforma a Kutasok fogalmát is felveti, az Ász-Kuta név az Isten-Kutatók jelentését is tartalmazhatja.

Ismert a héber Askenáz népnév, a szkíták nevéként. E névben az As az Ász, a Kenáz a Kenéz lehet. A Kenéz a Kende, Kened magyar uralkodói névből ered, tehát magyar rangnévből alakult ki pl. az oroszoknál. Más nyelvekben is szerepelnek a szkíták, amely névalakok segítenek meghatározni a népnév jelentését. Minden névnek pontos jelentése van, csak elfelejtettük a jelentéseket az idő múlásával.

Ha az Szk hangcsoportot Csé-nek minősítjük, akkor a Szkytha helyett a Csuta, vagyis Csuda szót kapjuk. Csu a Csillag és Víz, a Tha és Da az Ország, Föld. Így a szkyltha népnévben a Csu-dák népe fogalmát ismerhetjük fel. Ez a Csu-Da a Csillagok Földje, vagyis az égbolt. Az égboltról származás az ösöknél erőteljes képzet volt. Ez a csillagvallás alapja. Az Szk-Cs rokonságra mutat pl. a Szkarabeus-Cserebűj szópár.

A Szaka-Szkíta népesség hatalmas tömegei több új államot hoztak létre, ezeknek az államoknak a nyelvei ma már elég messze állnak egymástól, de a közös eredet, a magyar nyelv felismerhető bennük. A nyelvek fejlődése elválasztja őket egymástól, de az alapszókincsben megdöbbenően nagy magyar szókincs ismerhető fel nagyon sok nyelvben.

Földünk legősi népe a szkíta, az egyiptomi mellett, de a két nép közös származásáról már alig szólnak adatok. Az ókorban vita folyt, hogy a szkíták, vagy az egyiptomiak-e a legrégebbi nép? A szkítáknak ítélték oda a legrégebbi nép kitüntetését. Az egyiptomiak legnagyobb bevándorlása Kr.e. 4.000 körül történt, vagyis nem is a Nílus mellett laktak eredetileg.

A szkíták Euráziában vándorló, az egyiptomiak déli irányban mozgó magyarok, tehát bizony nagyon közeli rokonok egymással. Ezt a görögök nem tudhatták, továbbá azt sem, hogy ők maguk is attól a néptől származnak, mint amelyből az egyiptomiak, vagy a szkíták.

Származástaniilag érdemes főbb vonalaiban felvázolni a magyarok szétvándorlását és elterjedését a Földön. Ebből a nagy radiációból azután elkülöníthetjük azt a csoportot, amelyet szkítának vélhetünk, és bizonyos sajátos jegyei alapján felismerhetjük őket a régészeti anyagban és a nyelvi tényezőkben.

Álláspontunk lényege, hogy a magyarok populációja sok tízezer éves, talán a százezer évnél is régebbi. Nyelve ennek megfelelően hasonlóan igen régi. Mintegy 19.000 évvel ezelőtt tetőzött a jégkorszak, amikor a magyarok népe a nagy hegységektől, az Alpoktól, Kárpátoktól, Pontusztól, Taurusztól, Kaukázustól, Örmény-felvidéktől, Kopet-dagtól, Zagrosztól stb. északra és délre élt. Itt alakult ki az őskultúra, amely élelemtermelő alapokon nyugodott.

A X. évezredben, tehát közel 12000 évvel ezelőtt Lukiában megjelent a token írás. Innen Kilikia felé haladt a terjedése, ahonnan Szíriába került át, majd a Transzkaukázusba és a Zagrosz területére. Ez egy magyar birodalom szíve, ahonnan egy-két évezred múlva az Indus és a Kék-Nílus mellett is megjelent a magyar ősi írás. Ebből azt láthatjuk, hogy a magyar területek kb. tízezer éve már óriási kiterjedésűek, de azt nem állítjuk, hogy ezen a hatalmas földségen csakis a magyar népesség élt, mégpedig homogén elterjedtséggel. A birodalmat Nimród országának vélhetjük.

Feltétlenül ki kell emelni, hogy a felvázolt írásféleség a Token-írás, amely félig kiégetett agyagfigurákat használt jelkészletnek. Ez az írás szótagírás, és mintegy 500-600 jelet használt. Ebből a Token-írásból alakult ki a képirás, majd belőle az ékírás, állítják a nemzetközi nyelvészek. Csak azt felejtik el hozzátenni, hogy ezek az írások magyar szövegeket rögzítettek a kezdetekben.

Újabb tudományos eredmények azt igazolják, hogy az írás 30.000 évesnél régebbi, és a magyar rovásírással azonos. Varga Csaba jeles kutatónk a dél-francia és észak-spanyol barlangok rajzain rengeteg magyar írásjelet és szöveget fedezett fel. Az egyik szöveget magam is elolvastam, egy ló oldalán az Igyes Paciii felirat látható. Igyes Paci az Isteni Paci, ez kétségtelen. Egy

másik ló orránál a magyar 17-es szám látható, a számozás az ősi Pont, Pont, Vesszőcske technikával készült, amit Varga Csaba íráskutató bemutat egyik könyvében.

Rengeteg újabb felfedezés ledöntötte a Termékeny Félholdról kialakult mítoszt, azt az elképzelést, hogy a kultúra legfőbb központja Transzkaukázia lett volna. Kiderült, hogy Európában szintén volt magaskultúra, aminek a központja a Kárpát-medence volt. Ráadásul sokkal régebbi, mint a Közel-Kelet kultúrái.

Ezek a tények alapján az európai, és valószínűleg ázsiai területek népét Északi Magyar, az Eurázsiaihegységrendszerrel délre élő magyar típusú népeket Déli Magyar névvel kellene ellátni. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a két népcsoport valójában egységes volt, egymással folyamatosan kapcsolatot tartott és cserélődött. Az elkülönítést azért érdemes ma még elvégezni, mert a két terület élelemtermelő gazdasága nem volt teljesen azonos. A Déliek valamikor régen, de legalább Kr.e. 15.000 körül, növénytermesztéssel kezdtek foglalkozni. Az Északiek fejlett hústermelést fejlesztettek ki, a húst télre gödrökben fagyasztották le, majd a tavasz jövetelével bevezették a húsmentes napokat, aminek emléke a mai Húsvét ünnepe, a húsevés tilalmának megszűnése. Fel kell hívni a Hús és Hús szavak rokonságára is a figyelmet, ami azt jelzi, hogy őseink a két fogalmat hasonló szóval jelölték, ami nem lehet véletlen eredménye. A hústermelő gazdaság igen nagy létszámú népességet tudott eltartani, a jégkorszak elmúltával azonban nagy mennyiségű húst befagyasztani többé nem lehetett, csak a magas hegyekben, ami nem lehetett megoldás a jelentős lélekszámú népesség ellátására. A hústermelő gazdaság összeomlott, helyét a pásztorkodás és növénytermesztés vette át. (K. 4000 körül). Az Északiek növénytermesztése régebbi a délieknél. Ságváron Kr.e. 18.000 táján már kapás földművelés volt, a kemencék, amelyek a kenyérsütéshez szükségesek, már 30.000 évnél régebben megjelentek Európában, pl. a Peloponnészoszon.

A magyarok terjeszkedését és vándorlásait legjobban a magyar írás elterjedésének rögzítése írná le a legjobban. Rengeteg az adat, de ez a nagyon fontos munka még nem készült el.

A fenti tények új megvilágításba helyezik a magyar történelmet.

A magyar kivándorlás fő irányai: 1. Európa, 2. Észak-Ázsia, 3. Dél-Ázsia, 4. Afrika, 5. Atlanti-óceánon túlra, 6. Csendes-óceánon túlra. A felsoroltakon kívül több kisebb jelentőségű kivándorlási irány is létezett, amelyekkel itt nem foglalkozunk.

Az afrikai fő irány a Nil (Égi Nyílás) - folyó völgye, errefelé ősi szkítákat nem találunk. Azok a szkíták, akik behatoltak Alsó-Egyiptomba, kétségtelenül északról érkeztek. Az egyiptomi Scythio Regio neve nem régi, az asszírok bukásának idejéhez köthető.

Európa és Ázsia kivándorlási irányait érdemes kicsit részletesebben is figyelembe venni.

Ezek a területeken döntő többségben ma olyan nyelveken beszélő népek élnek, akiknek a nyelve a magyar nyelv szétterjedéséből, szétbontakozásából keletkezett.

Nagyon sajnálatos, hogy sok hazafias szemléletű magyar kutató sem volt képes megérteni azt az egyszerű tényt, hogy Eurázsia népeinek zöme rokon egymással, mégpedig nyelvileg is, és ezeknek a népeknek jelentős része közvetlenül magyar származású. Pedig Varga Csaba, Magyar Adorján, Baráth Tibor, Táncsics Mihály és még sokan erről írnak. A nagy folyómelléki civilizációk közül kettő, Mezopotámia és Egyiptom, közvetlenül magyar, kettő pedig, az Indus-völgyi és Kína, magyar szellemi ösztönzésre jött létre. Ez utóbbi kettőben is jelentős a magyar etnikum jelenléte a kezdeteknél.

A szkíta, szaka, szarmata, masszageta, hun, avar, kelta, magyar nevek egy népességet jelölnek, mégpedig a magyarokat. Ezek a nevek gyakran nem is népnevek, amit most azonnal megérthetünk. Magyarokat jelölő népnévből, törzsnévből nagyon sok van.

A Szkíta név lehet országnév, mert helyesen Szik-Ta, Nap-Táj a jelentése. Ezt jelenti a Székely név is, ami Szik-El, Nap-Hely értelmű. Szik-UL viszont a Nap-Fia, ami az emberre vonatkozik, és nem az országra.

Itália Szikulai ezért székelyek, akik Szicília nevét is adták, de Székelyek, vagy Szkíták a Tengeri Népek közé tartozó Szekelesek is.

A Szaka valójában Sza-Ka, Ég Fiainak a Háza, Arany-Fej, ez a Csuda-Szarvas neve. A Szár-Vas értelme

Arany-Ezüst, ami az éjszakai égbolt neve, amit a Csuda-Szarvas testesít meg. Ezt az éji égboltra vonatkozó Szár-Vas nevet hoztuk a pettyes szarvasokra, mint amilyen a Dám szarvas, vagy a Szika szarvas, de később minden szarvas felvette a Csuda-Szarvas fogalmát.

A Szarmata, vagy Szármada névből ered a Származa fogalma. A Szár Fehér és Király, a Mada a Mada változata, és a magyarok egyik saját neve. Ezért a Szár- Maták a Királyi, vagy Fehér Magyarok.

A Masszageta helyesen Nagy-Géta, Mada-Géta, vagyis Héta-Magyar.

Géta nevünk a Heta változata, amihez jön a hunok Yeta neve is. Ahol ezt a nevet megtaláljuk, ott Hetu Mogerokról beszélhetünk. A Hetita, Hettita, Hatti, Geta, Getu-Lórum, Hetu, Thyssza-Geta, Massza-Geta, Yeta, Khéta, Kéta, stb. mind Hetukat jelöl. Lásd pl. Ra-Kéta a Khéták, Heták Rája, ősi magyar hadieszköz. A rakétákat mi találtuk fel, amit aztán a kínaiak is átvettek.

Hun nevünk értelme Csillag, tehát nem népnév. Un-Ug nagyvárosunk Un előtagja a Hun szó őse. Un magyar istennő az Ég Királynője, az etruszkoknál Uni a neve, akitől ered a későbbi római Junó. Hun a neve a Szfinxnek, Kufu piramisa tetején lévő Kúpnak, és Alsó-Egyiptomnak, no meg Ka-Sumirnak (Kasmirnak), továbbá sok más helynek. A hunok magyar nyelvűek, ami megerősíti a szkíták magyar nyelvűségét.

Az Avar régibb alakja Abar, ami az Apar zöngés változata. Nyelvük nem ismeretes, az akadémiai kutatók törököknek mondják őket, holott a törökök nem régebbiek Kr.u. 220-nál. Mivel egyik águk Hun valószínűleg, ezért egyik részük bizonyosan magyar. Ráadásul Abarisz szkíta bölcs messze Krisztus előtt élt, ezért aztán az abarok, avarok törökök semmiképpen nem lehetnek. Azt kell gondolni, hogy az avarok magyar nyelvűek voltak, és egykor igen nagy nép volt. A törökök létrejöttét sok nagy akadémia tárgyalja, de maguk a török népek is a 220-as évet említik létrejöttük időpontjául. Az abar név az arab népnévvel közeli rokonságban van.

A Kelták, Gallok sok törzsből álltak, mint a magyarok. Több kelta törzs is magyar jellegű nyelvet beszélt.

Magyar nevünk értelme Nap, Fény. Magor alakban Nap, Magyarázni annyit tesz, hogy Megérteni. A Magor, Magur Oroszlán is, ami Isten Napja jelentésű. A Magyar név arra utal, hogy ez a nép Isten népe. Szintén látjuk, hogy nem népnév. A Mag csillagot jelent, a csillagok ura a Nap, a legnagyobb csillag, tehát Mag-Ur, Magor a Nap.

Érdekes, de Jézus, Buddha, Mohamed, Zarathusztra, Mani és még sokan, akiknek közük van Istenhez, magyar neveket viselnek. Buddha ejtése Buda, a hun Buda és Buddha között természetesen azonos népiség és nyelviség van, mivel Buddha valóban Szaka, édesanyja pedig Maja, ami magyar név, éppen Magyar Nő a jelentése, vagyis Istenasszony.

A Teukroszok, vagy a Taurosz nép Trójai értelmű. A Tükrös név jelenik meg az ősi szumer Tukris ország nevében is, Teukrosz is lehetne Tükrös, mert a Tükör királyi, sőt isteni jelkép, az Alvilág felett is uralmat jelképez. Trója megtámadása után a Teukroszok jogosan bánnak el a hellénekekkel, akik emiatt aztán mindenféle csúnyaságot szólnak a Teukroszokra. A Taurosz névben a Ta-Úr, a Táj/Ország-Ura fogalmat láthatjuk. Jelképei közül fontos a Bika, ami Taurusz nevet visel, és uralkodói jelkép. Ez az eszmeiség Catal Hüyük idejéből származik, amely nagyon ősi város volt. Mellesleg a Teukrosz névben a Te Ukrosz variánsban az Ukrosz az Ugor név változata, és magyarokat jelöl. Van Teukrosz nép Itália északi részén is.

A Sziginnák népe is magyar, a Szik Nap értelmű, Szig alakban is. De a Szigony is rokon a Sziginna névvel, mert Cipruson a Szigony Sziginna, az isztriaiaknál a Sziginna Kereskedő.

Hatalmas és egységes nép a szkíta-hun-magyar nép, ma elsősorban indoeurópai és ural-altáji besorolást kapnak.

A törökökről azt kell megjegyezni, hogy számtalan esetben a török vezértörzsek magyar törzsek voltak. Rengeteg magyar szó van a török nyelvekben, amely szavakat megpróbálnak töröknek minősíteni, és azt állítani, hogy a törököktől vették át e szavakat a magyarok.

II. Európa szkítái

Dél-Európában valamiféle kaukázusi nyelvekről beszél a nyelvészet, amely nyelvek a Kaukázus felől érkezhettek az említett térségbe. Ezek a kaukázusinak minősített nyelvek nem mindegyike kaukázusi, hanem egy része magyar eredetű.

Elfogadható, hogy a Baszk, Gaszk (Gaszkogne), Euszkár nyelv rokon a mai kaukázusi nyelvcsaláddal. A Baszk közvetlen testvére lehet az Ibér, és talán még néhány hispániai nyelv. De ibérek laktak a Kaukázusban is.

Itáliában kaukázusi nyelvek léteztek, nyomaikat talán ma is ki lehetne mutatni. A félszigeten az Auson, Szicíliában a Szikan nyelv lehet kaukázusi, bár erre nincs semmi bizonyítékunk. Ha volt kaukázusi vándorlás Hispánia felé, akkor elképzelhető, hogy a vándorlók több területre is eljutottak.

Görögországban nem található a kaukázusiak nyoma, Kis-Ázsiában több kaukázusinak vélt nyelvet fedeztek fel, amelyek kétségtelenül magyar nyelvjárások. Ilyen magyar nyelv a lukiai a lüdiai és káriai. A két utóbbi akár lehetne finnugor is, de semmi esetre sem kaukázusi, gondoljunk a Lüdo-Kár ókori népre, és a mai LüdKarél finnségi populációra.

Azonban van néhány olyan népnév is Kis-Ázsiában, amely népnév által jelölt népesség valószínűleg kaukázusi nyelvet beszélt, mint pl. a Kaskai nép, vagy törzs.

Európa ősnépessége igen összetett lehetett, de létszáma kicsi volt. Az embertan adatai alapján az ősnépesség egyszerűen eltűnt az előre hatoló telepések hódításai miatt, állítják kutatók. Némely népcsoportok kitérhetek észak felé, de a telepések elfoglalták a területeket. Ez a felvázolt kép ismét a Termékeny Félhold ígézetéből eredhet, aminek sokan áldozatul eshetnek. A hústermelő gazdálkodás felfedezése azonban megkérdőjelezi a növénytermesztők felsőbbrendűségét a hústermelőkkel szemben, különösen akkor, ha a növénytermesztés is Európában jött létre. Inkább arról van szó, hogy mind Európában, mind Közel-Keleten fejlett gazdálkodás volt, vegyes-gazdálkodással, amibe a növénytermesztés és hústermelés is beletartozik.

Zalában Kr.e. 7500-ból találtak városokat, ami teljesen felborítja az eddig kialakult képet, ami a Közel-Kelet városait helyezte a városias élet kezdeteinek elejére. Az ismeretek bővülése folyamatosan változtatja őstörténetünket, ami tegnap még igaz volt, az mára nem igaz. A hivatásos történetészet - érdemes megfigyelni - azonban egyáltalán nem követi a felfedezések által kialakított új helyzetet, nem von le konzekvenciákat, hanem inkább hallgat, nagyon nehezen változtat állásfelfogásán. Vajon miért?

Kis-Ázsiából az emberek átvándoroltak Thesszáliába, továbbá Dél-Kelet-Európába, mégpedig Kr.e. 7000 körül. Ez a dátum kardinális fontosságú, mert ebben az időben már birodalmak alakulhattak ki, de nem mondjuk azt, hogy az ősi európai népesség nyelve nem volt rokon a magyar nyelvvel, csupán azt jelenthetjük ki egyelőre, hogy az ősi népesség nyelve, a rovások alapján, a magyar volt, amiről egyre több az adatunk.

A földműves csoportok Kr.e. 4600 körül elérték az Atlanti-óceán partjait, Angliába Kr.e. 4350 körül hatoltak be. Az adatokat Grover S. Krantz: Az európai nyelvek földrajzi kialakulása című munkájából lehet meríteni. Ő írt a kaukázusiak dél-európai vándorlásáról is.

A földművesek Dánia felé is terjeszkedtek, a dán szigeteket Kr.e. 4600 körül érték el. Néhány évszázad múlva Svédország és Norvégia déli része is hatalmuk alá került. A Skandináv-félszigeten észak felé haladtak, ahogy az éghajlat engedte.

Európa földművesei egy hatalmas nagy sávban északkelet felé is terjeszkedtek. Egyik águk a Balti-tenger partjai közelében hatolt észak felé, a másik Moszkva irányába haladt, persze

Moszkva abban az időben még nem létezett. Ez a földművelő népesség civilizálta Európa nyugati többségi részét.

A földművesekről sokat tudunk, pl. sok a régészeti hagyaték, de neveiket nem ismerjük. Ellenben sok népvét ismerünk már a Kr.e. III. és II. évezredből, továbbá az I. évezredből, amelyek elemzése kétségtelenné teszi e népesség magyar származását.

Van egy elmélet, ami sok kárt okozott eddig is az európaiak szemléletében. Ennek az a lényege, hogy valamiféle pre-indeurópai népesség élt egykoron Európában, akik elsősorban földművesek voltak. Erre a földműves népességre azután kelet felől lovas indoeurópai népesség telepedett, általában hatalmas győzelmeket is emlegetnek a kutatók. A lovas és pásztor indoeurópaiak alaposan elverték a szántó-vető preindoeurópaiakat, de azután rendszerint kibékültek, és a két népesség összeolvadt.

Mitológiai alapon ezzel az elmélettel kapcsolatban emlegetik a Vánok és Ászok istencsoportjait, a Vánok lennének a földművesek, az Ászok a lovasok istenei. Csak az a bökkenő, hogy mindkét istencsoport magyar, mivel a magyar Van ige önmaga Isten, nem beszélve a sok Van képzőről és szóról, továbbá arról, hogy a

Van/Ván a Bán evolúciós fiatalabb alakja is lehet, a Bán király jelentésű. Azt tudjuk, hol a Van-tó, és azt is, mit jelent a magyar Bán rang, meg azt is, hogy a Pán zöngés alakja a Napot jelképezi. Káli-Bá és Kali-Bán szumer uralkodó azonban olyan régen viseli e névalakot, hogy kétség sem férhet a szó magyar eredetéhez. Ez a helyzet az Ász szóval is, ami az Az variánsa, és Isten a jelentése a magyar nyelvben. Ehhez lásd pl. a Vöröstenger eredeti nevét, ami éppen Az-Úrtenger, vagyis Kék-tenger, továbbá Az-Úr-i tenger, ami az Úr város felé vezető utat írja le Egyiptom felől nézve.

A lótenyésztés éppen a magyaroktól ered, ami miatt a földműves emberek és lótenyésztő emberek szembeállítása egymással egyszerűen képtelenség. Ezért aztán semmiféle ősi lovas indoeurópaiak soha nem tiporták el az ősi, de azért alávetett sorsú pre-indeurópai földművelőket. A megoldásokat máshol kell keresni.

A megmaradt nevek jellegzetes magyar nyelvű népességről árulkodnak Európában. A lapok igen jelentős nép volt egykor, amit a sok millió főnyi lapponid típusú ember elterjedése jelez ma is. A lappida típusú emberek a Balti-tenger déli partjain is élnek nagy számban, jelenleg is.

A Szká népesség talán a germánok őseinek a neve, de ez nem bizonyítható. Annyi azonban bizonyos, hogy a Szkák a Szakák nagy népének egyik ága. Ska-Gerrak, Ska-Ne, Skan-Din-Áv-ia és egyéb nevekben is megmaradt emlékük. A Skan-Din-Áv-ia jellegzetes magyar név, amihez csatolható a Norvég szó, még a Norway alakban is. A Norvég szó a Nor-Vég ötvözete, a Nor a No-Ur, No-Úr egyesülése. A No-Úr kb. Nem-Nap, Nem-Isten, No-Nap értelmű, ami az Éjszak (Észak) variánsa, a Vég és a Way a földségek végét jelentik. A Way kiválóan levezethető a magyar Vég szóból, esetleg Út jelentésű is. A Fin, Fine, Finn, Fenn, Fönn, és hasonló jelzik a Fény Végét, mivel Fin, Fine Vég, ami a Finnek országa felé esik, ami viszont Fenn van a földségeket és térképeket nézve, meg az ősrégi magyar világlátás szerint.

A Szká népesség mellett a Skótok is magyar nevet viselnek, vagyis Szaka Szkíta nevet. A Skót szó ugyanis a Szkat, Szakat variánsa, ahol a "T" a többes szám jelzője. Ezért a Szakat valódi magyar megfelelője Szakai és Szakák, bár a "T" is gyakorta többes számot jelöl a magyar nyelvben (T végződésű igék).

A Ger-Mán pontos jelentése Ger-Man, ami Kör-Ember, Nap-Ember értelmű. De lehet, hogy GyerekEmber, ami a magyar Ger-Matu, vagyis Gyarmat nevéből vezethető le. A gyerekek azok az emberek lehetnek, akik Kr.e. 5.000 körül a Kárpát-medence északkeleti részéről vándoroltak északnyugatra. Mintegy tíz-húsz nő volt egy csoportban, de sok hasonló csoport vándorolt Dánia irányába. A különböző germán törzsnevek közül néhány jól érthető magyarul, ami magyar-germán származást bizonyít. Az An-Gol jelentése Mennyei-Nagyok, illetve An isten Nagyjai (An-Gal).

Magyar származásúak a Kelták is, összes törzsükkel egyetemben. A Kimmer név a Szimmer (Szummer, Szum-Er) kentumos alakja, ami a lényegen nem változtat, vagyis a Kimmerek magyarok, szumer eredetűek. A Cymri a velsek neve, akik rokonok a magyarokkal. A Kelta név is a Kel és Ta magyar nevekből ötvöződik, és Nap-Táj, Kelő-Táj az értelme. A sok kelta törzs mind magyar eredetű, pl. a Haeduus értelme Hétus, Hétu-us, vagyis Hét-magyar. Természetesen az összes kelta törzsnév magyar nyelvű.

Hispaniában a Lusi-Tánok (Luzitánok) magyarok, Lusitania értelme Lusi-Tanya. Számtalan magyar név van erre felé, a portugál és spanyol nyelv magas arányban hordoz magyar szókinccset. Persze erről nem beszél senki, mert nem is kutatja a lehetőséget senki. Andalúzia pl. An-Da-Lúsia értelmű. Az Anda magyar családnév, An-Da az Égi-Nap, továbbá az Ég-Helye, a Lúsia név az embereket nevezi meg, mert a Lu értelme Ember, a Fény és Ló mellett. An-Da-Lúsia értelme: az Égi Nap Embereinek országa. Ez a név is magyar szóösszetétel. Anda a Tojás a szanszkritban, a tojás az ég és föld, a fehérje és sárgája szimbóluma. A Vandalúzia értelmezés téves germanizmus.

Itália népeinek zöme, népneveik alapján, magyar származású. Az Ital-i-a, Szik-UI, É-Li-Ma-Isz, Szárd, TürKén, (Tar-Quin), UMBER, Latin, Etruszk, Rasenna, Szabin, Szabell, Faliszkus és rengeteg egyéb név mind magyar eredetű.

Ez vonatkozik Hellászra is, amely a szigetekkel együtt a magyar népesség felvonulási területe kb. tízezer éven keresztül, de az ősi korok, tehát kb. százezer évvel ezelőtti vagy egymillió évvel ezelőtti emberi vándorlások fontos hídfője is egyben. Görögország népe magyar eredetű a nyelvvel együtt. A Kentaur népesség pl. Kenta Úr értelmű, a Ló fogalma pedig Lu = Ember fogalmából ered. Ezek a Kende Urak valamikor Kr.e. a II. évezredben uralták a görög félszigetet, és a hozzájuk kapcsolódó Ló alak csakis a magyar nyelvből eredhet. A Ken ige és Nap, a Ta Táj értelmű.

Közép-Európa a szkíták fontos célterülete volt. Sok ősi név jelez magyar népességet. A Trák népnév a Trójai névvel rokon, a Trójai viszont a Torjai magyar névvel azonos, ami egyrészt Etruszk, másrészt Tarján, Turk, Turkény értelmű. A Turkok ezért nem valamiféle törökök, hanem etruszkok, trójaiak, a Tur Kényei, ami annyit tesz, hogy a Torony Királyai.

A Géták nem mások, mint a Khéták, Héták, a Hétmagyarok rokonai. Ismert a Getulórum név is, ami

Hetu-Ló-Úr-um értelmű a magyar nyelv szerint. A Hét, Hetu törzsek Emberei ezek a Getulórumok, vagy a Hetu nép Fény-Ura ezeknek a törzseknek az istene. Sok alkalommal egyes népetek saját istenükről neveztek el, ami általános szokás volt az ókorban.

Pannón népünk magyarul beszélt, a népnév Pan-Nón értelmű. A Pan a Nap tükre, az égi Nap a földön Pan. A Nón a Nun és Nán változata, ami viszont szumer-magyar ősi szó, és kb. Herceg a jelentése. Ezek a nevek utódnyelveinkben is előfordulnak, lásd a római Nun-cius nevet, ami küldöttet jelent. Pan-Nón ezért NapHercegek értelmű népnév, ami a nép vezetőinek neve lehetett csak. A Pan a szlovákban Úr, viszont a latinban Kenyér, ami a Nap szimbóluma. Pan isten Egyiptomban Vezér (Ozirisz) barátja, de ismertek pánok Arkádiában, mint kecskepásztorok.

A szkíták, vagy más magyar eredetű lovasnépek Kr.e. 1900 körül már behatoltak a Kárpát-medencébe, illetve az Alföld területére. Ezeket a lovasokat magyaroknak kell tartanunk, mert egyszerűen nincs más alternatíva. Ugyanis az Alföldön is sok a magyar rovásírásos lelet.

Kelet-Európa a szkíták valódi hazája. Sok történeti adat bizonyítja, hogy ezek a szkíták magyar származékok, és a nyelvük is magyar nyelv. A déli területeken, a Dnyeper vidékén van a szkíta hatalom centruma, de sok más területen is szkíták éltek Kelet-Európában.

Egy elmélet szerint a finnugorok a szkíták, amit el lehet fogadni tudományos szempontból. Egy más elmélet szerint a szkíták iráni nyelvet beszéltek, amit nem lehet elfogadni, mert az iráni nyelvek is magyar eredetűek.

A finnugor nyelvek kétségtelenül magyar származású nyelvek, a magyar alapnyelvből váltak ki, mintegy hatnyolc ezer évvel ezelőtt. A finnugor nyelvekben is van szumer szókinccs.

Európa szkítái tehát magyar eredetűek, nyelvük magyar, régészeti hagyományuk kétségtelenül igen ősi magyar jellegű és eredetű. Ezt a hagyományt Mezopotámia népeinél is kereshetjük, mint fontos alaphelyzetű tényeket.

Rengeteg görög adat bizonyítja a szkíták jelenlétét Kelet-Európában. Az adatok helyes értelmezése körül sok a vita és küzdelem, de azt senki nem vonhatja kétségbe, hogy a viták a magyar nyelv szavainak jelentései körül dőlnek.

Kelet-Európa szkíta népessége Mezopotámia és az ősi, magyarok lakta keleti területek felől érkezett, magával hozva nyelvét, hiedelmeit, kultúrájának összességét. Emiatt Kelet-Európa földrajzi nevei jelentős arányban magyar eredetűek, akkor is, ha sok a vita a földrajzi nevek körül.

A Kaukázusok hatalmas gátat képez a népvándorlások elé. A hatalmas hegyeket a különböző magyar csoportok sem voltak képesek sokáig áttörni, de aztán a Kr. e. III. évezred második felében délről érkezett törzsek hatoltak észak felé, és megalapították Majkop városát. Ez egy magyar város nevében ma is, a Maj a Magy változata, a Kop a Föség neve. Maj-Kop tehát a Magyarok-Fösége, magyar főváros kb. Kr.e. 2.200 körül. A földrajzi nevek gyakran több évezreden keresztül azonosak maradnak, amire ezernyi bizonyítékunk van.

Kelet-Európa ezért kb. Kr.e. 2.200 körül déli invázió alá esik, ahelyi lakókat egy délről jött néparadat egyszerűen hátrébb söpri.

Kelet-Európa ezért egy nyugatról jövő, és egy keletről jövő erőteljes népi inváziónak a célterülete lesz, sok hosszú évezreden keresztül. De azt ne feledjük, hogy az északi területek népei is magyar eredetűek.

III. Hérodotosz és a szkíták

A történelemírás atyja, Hérodotosz görög tudós, valóban járt a szkítáknál, ami miatt értesülései különlegesen fontosak az utókor számára. Hérodotosz állításai tehát hitelesek, amit különösen hangsúlyoznunk kell. Sok állítás ismert ugyanis a szkítákról, amelyeknek a zöme kitaláció, és amelyek súlyosan akadályozzák az igazság feltárását. A hitelesség dolgában elsősorban a nevekre gondolhatunk, mert a mesés történeteket még Hérodotosztól sem kell mindig elhinni.

Először foglalkozzunk a kimmerekkel, akik Dél-Oroszországot lakták. Ez a név kentum alakú, szatem alakban lenne Szimmer a formája. A görög nyelvet újabban a szatem csoportba sorolják. Mivel a magyar nyelv alapvető sajátossága, a flektálás a ragozás mellett, a Szim név ebből következően a Szum, Szom, Szam, Szöm, Szem, Szüm testvére. Láthatjuk, hogy a Kimmerek azonosak lehetnek a Szumerokkal, a név Szem-ur jelentésű, és a Mag-ur egyszerű szinonimája. A Szem és Mag magyarul azonos jelentésű, de mindkettőnek van más jelentése is. Igaz, a szumer nevet akkádnak írják sok helyen, dél jelentéssel, de magyarul is érthető a szumer, akkád sumer név. Az is lehet, hogy a kimmerek és szumerok között kevés a kapcsolat, bár sok szumer menekült el hazájából a III. Ur-i dinasztia bukása után.

Angliában a welshek neve Cymri, ami a Szumer, Szüm-Ré fogalmának és formájának felel meg. Ebből is az következik, mint sok más adatból, hogy a Kimmerek a Keltákkal azonosak, vagy rokonok, a kelták viszont a magyarok rendkívül közeli nyelvrokonai.

Megjegyzendő, hogy a Szumer szó igen elterjedt a magyar és az indoeurópai nyelvekben ma is, tehát nem véletlenül állítható az indoeurópaiak szumer és magyar eredete.

Hérodotosz írja, hogy Szküthiában ma is vannak (i.e. 440 körül) kimmer falvak, kimmer kikötők, van egy Kimmeria nevű vidék és egy Kimmer-tengerszoros.

Hispania ősi népe az ismeretlen eredetű luzitánok, akik a Lúsi-Tanya (Lusi-Tania) fogalomból vették talán magyar eredetű nevüket. A Lu Fény és Ember elsősorban. Hispaniába Kr.e. 4.000 körül bronzművesek érkeztek a Kárpát-medencéből.

Említsük meg a Krím nevet, ami a Kimmerből származik, valamint a Krém szót. A Krém utal a kimmer konyha elsőrendűségére, amit a mai magyar konyha ma is őriz, mivel a magyar konyhaművészet ma is világhírű. A Címer szó utal nemzetségeink jelzéseire, amely szokás sok

ezer évvel ezelőtt alakult ki, és „szumer” nevünket idézi. A Nyár Királysága is Szumer fogalmából ered.

Ismert egy hagyomány, ami szerint az Ázsiában lakó nomád szkíták összeződtek a masz-szagétákkal, ennek folytán kénytelenek voltak átkelni az Araxész folyón, és a kimmerek földjére vonultak. A kimmerek a támadás hírére haditanácsot tartottak, de nem tudtak megegyezni. Az egyik fél a királyok, a másik fél a nép voltak. A nép úgy gondolta, hogy el kell vonulni, nem szabad kockáztatni a harcot a túlerővel szemben. A királyok harcolni akartak, nem akarták feladni a földet, ahol apáik nyugodtak.

Láthatjuk, hogy Gilgames történetének egyik érdekes mozzanata köszönt vissza ránk irodalmi toposz formájában. Az irodalmi toposzt csak rokon népek veszik át, véleményem szerint, nem pedig csak úgy szétterjed a formula, mindenféle érzelmi kötődés nélkül. Gilgames tanácskozásra hívja az embereket, mert Kis királya, Agga (Akka) megtámadta Unugot (Urukot, Urogot). Az a kérdés, hogy harcoljanak-e, vagy hódoljanak be, és kerüljék a vérontást. A vének azt javasolják, hogy hódoljanak be, a legények, a Gurusok (Kurucok) a harc mellett szállnak síkra. Gilgames dönt, és Irtó szemével megsemmisíti Kis hadseregét, de Aggának megkegyelmez, aki tanítómestere volt régebben.

Kétségtelen, a szumer irodalmi toposz köszön vissza Hérodotosz meséjében. A toposz megjelenik a magyarok kivonulása tárgyalásakor még két ízben. Egyszer Uru-Solymát hagyjuk ott a királyi ház agresszív pénzhabzsolása miatt, és északra, Szamáriába, (Szumeriába?) költözünk. Másodszor a római nép vonul ki a városból, tehát a magyar alapítók, a plebs, a nemesség mérhetetlen haszonvágya és sanyargatásai miatt. Természetesen ezek az esetek a magyar történelem szerves részei. A kimmerek, mondja Hérodotosz, nem tudtak megegyezni egymással, harcolni kezdtek, és elhullottak egymás kezétől. A többi kimmer a Türasz folyó mellett temette el az el-esetteket, a sírdomb ma is látható. Ezek után a kimmerek kivonultak az országból. Szinopé városa volt az egyik letelepedési területük, a Fekete-tenger tulsó, déli oldalán.

Hérodotosz arról mesél, hogy a kimmerek dél felé menekültek a szkíták elől, de nem beszél ütközetről. A szkíták üldözték a kimmereket, és azért hatoltak be Médiába, mert elvesztették az utat. A kimmerek mindig a tenger mellett menekültek, a szkíták pedig úgy üldözték őket, hogy mindig jobbra essék tőlük a Kaukázus. A kimmerek úgy jutottak el méd földre, hogy a szárazföld belseje felé fordultak.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy az ázsiai szkíták egy jelentős csoportja a Kaszpi-tengert dél felől megkerülve a Don felé vonult. A kimmerek között lehetett valamikor valamilyen ellentét, de ez sem biztos. Inkább arról van szó, hogy a későbbi emberek, így Hérodotosz is, sok mesét hallott a szkütháktól, amelyeket hűen feljegyzett. Még a kurgánok egy részét is éppen kimmerek építhették. Az angliai Tor hegy kialakítása arról beszél, hogy a kurgán építők és a cymrik között lehetett valamilyen kapcsolat.

A szkíták és kimmerek szövetséget kötöttek, ez a véleményem, és egy nagy hadjáratra indultak. A kimmerek a Fekete-tenger partjai mentén haladtak dél felé, a szkíták a Kaukázust mindig jobb felől látva a Kaszpitenger partjaira lovagoltak, és ott törtek dél felé.

A gigantikus támadás oka Szamária és Galilea feldúlása volt, amit az asszírok vittek végbe. Szamária és Galilea magyar lakossága kért segítséget északi testvéreitől, amit meg is kaptak.

Asszur, Ninive és az asszír területek hódoltatói a szkíta és kimmer csapatok voltak. Ezt a tényt egyes történészek nem írják le világosan, és méd-babilóni győzelemnek kiáltják ki az asszírok leverését. AsszírIA azonban a médek és babilóniak csapataitól nem tartott, mert sokszor megverte őket, de a szkíta-kimmér támadással nem tudott mit kezdeni. A két lovas hadsereg az asszír lovasságot megbénította, a gyalogos babilóni és méd csapatok bevették az asszírok legfőbb városait. Ez lett AsszírIA végzete, Szamária elpusztítása saját magának is a végét jelentette.

Hérodotosz tehát a szkítákat Közép-Ázsiából eredezteti, akik az Araxos folyó felől érkeztek Dél-KeletEurópába. De becsülettel felsorolja a többi eredetmondát is, amiről tud, és ezzel felbecsülhetetlenül értékes szolgálatokat tesz a kései utódoknak.

Azt is mondják, hogy a Szaka név is Hérodotosztól ered, illetve ő jegyezte fel ezt a fontos szót. A Szaka, Szkíta név etymológia kétségtelenné teszi, hogy Hérodotosz igaz utakon járt, közléseinek zöme igazi kincs.

IV. Hérodotosz világképe

A prokonnészoszi Ariszteasz, Kausztrobiosz fia epikus költeményt írt arról, hogy Phoibosz-tól megragadottan eljutott az isszédonok földjére. Ez a költemény Arimaszpea nevet visel. Az isszédonok valamerre keleten éltek, Ariszteasz viszont egy óriási hazudozó volt, akinek egyetlen állítását sem szabad elhinni, állították már az ókorban. Ettől függetlenül Ariszteasz érték is lehet, mint Hány János is érték, holott mindenki tudja, hogy nagyotmondó volt.

A szkíták földje északon terül el, Ariszteasz szerint is. Az isszédonok messze keleten élnek, rajtuk túl laknak az egyszemű arimaszposzok, azokon túl az aranyat őrző griffek, azokon túl meg, a tengerig, a hüperboreoszok. Ezek a népek, a hüperboreoszok kivételével, az arimaszposzok kezdeményezésére állandó háborúban élnek a szomszédjaikkal.

Az arimaszposzok elűzték földjeikről az isszédonokat, az isszédonok a szküthákat, a szküthák meg a déli tengernél lakó kimmereket. Ezt Ariszteasz beszéli, de a szkíták saját hagyományai ezzel nem egyeznek meg.

A felsorolt népnevek mögött nem kell feltétlenül valódi népek nevét sejttenünk.

Hérodotosz a Borüsztheneitészeket teszi a szkíta partvonal közepére, ahol ezeknek a szkítáknak egy városuk van. A Borüsztheneitészek kétségtelenül magyar nevet viselnek, mivel a Bor Üszthen nem más, mint Bor Üsten, értsd Víz Isten. Az Isten szót ma is ejtjük Östen és Üsten formában.

Mellettük laknak a Kallippidák, akik hellénné lett szkíták. Ezek az emberek a Kal-Lu, Kálló nevet viselik, ami szumer rangnév, a Lu-Gál, Lu-Gál-Lu, Kálló, Kál-la variánsa. A Kallippidák vetnek és gabonát fogyasztanak. Megjegyzendő, hogy a Gallu név is a Lu-Gál variánsa, Nagy-Ember az értelme, és a Gallok neve. Miért lettek a Kallippidák hellénné? Ezt nem tudjuk meg, hacsak nem azért, hogy a gabona mellett vöröshagymát, foghagymát, lencsét és kölest is fogyasszanak.

Az Alizónok a Kallippidákon túl laknak. Talán az A-Lid-on formát rejti ez a név, ami tehát Lüd-Karél jelentéssel feltételez. De valószínűleg nem ismert az alizón név jelentése.

Az Alizónokon túl szkíta földművesek laknak, akik nem a fogyasztás, hanem a kereskedelem céljából termelnek gabonát. Itt Hérodotosz téved, ezek a szkíták kenyeret is esznek, de magyar szokás szerint a gabonatöbbséget elcserélik, eladják.

Rajtuk túl laknak a Neuroszok. Ez a népnév a Né és Ur neveket ötvözi, és Né-Úr az értelme. Hasonlatos az Em-Ber (Ember, Nő és Férfi) és Né-Pi (Nép, Né és Férfi) ötvözetekhez, amelyek szintén magyar eredetűek, és elterjedtek a rokonoknál is. Nepi egy etruszk város, az Ember változata az Umber, Hombre, Humber, Amber, Szik-Amberia (Szikambria) stb. A Ne-Urak értelmileg az Amazonok fogalmával azonosak, Nő Urak, mint az Amazonok is.

Ezek a népek a Hüpanisz folyó mellékén laknak, a Neuroszokon túl sivatár pusztaság húzódik.

Bor-Üszthenész túlsó, vagyis keleti partján a tengerhez közel van Hülaiai. Ez a föld talán Hü-Laka nevű.

A Laia Laka formájú eredetileg, de K - J evolúció miatt lehet a Laka szóból Laia. Lásd ehhez a Hi-Ma-Laja nevet, ami Hó-Föld/Ma-Laka értelmű helyesen, és magyar eredetű név. A Hi és Hó etymológiáját itt most nem tudom kifejteni. Ellenben a Hülaia név értelme Erdőség, amit Hérodotosz ad meg. A magyar nyelvű lehetőség érdekességgé szerepel a szövegben.

Ezek a Bőrüsztheneitész nevű szkítákon túl északra androphagoszok, emberevők élnek, akik semmiképpen sem szkíták.

Kelet felé nomád szkíták laknak, a vidék fátlan, kietlen. Területük tizennégy nap alatt járható be kelet felé.

A Gerrhosz folyón túl terül el a Királyi Föld, ahol Királyi Szkíták laknak. Ők a többi szkítát szolgájuknak tekintik.

A Királyi Szkytáktól északra egy nem szkíta nép él, ők a Melankhlaiszok. A név értelme Fekete Köpenyesek, ami tehát valójában nem népnév. A Melankhlaiszokon túl a vidék mocsár és pusztaság. Vaslószerűleg a mordvinokról van szó.

A Tanaisz folyón túl laknak a Szauromaták, akik a Maiétisz-tótól tizenöt napi járásnyira laknak észak felé. Ezek a Szauro-Maták magyarok, mert a Mada-Mata a magyarok egyik saját neve, és közeli rokon a Magyar névvel, de a mai magyarok is használják e szavakat. A Szaurusz kígyó, de a Sza Menny Fiai és Urak népe valójában a Tejút nevét viseli, aminek kígyó, folyó, tehát kanyargó formája van. A sauromaták szkíták.

A Budinoszok a vidék másik urai, az ő földjük erdős, a Szauro-Maták földje sivár fátlan pusztá. A Budinosz név a Buda rokona, a Bu-Din szó szerint Fő-Isten, a Bu-Da (Buddha) Fő-Nap, a variánsok közé tartozik a Vidin, Budin, Bödön. A Din szó szerepel a Dingir névben.

Budinoszokon túl hét napi járóföldre keleti irányban él a Thüsszageták nagy lélekszámú népe, akik vadásznak, és ebből tartják fenn magukat. A névben a Geta a Heta variánsa, a heta-magyarok egyik neve, a hunok Yeta neve is a Hét, Heta módosulata. A Thüssza névrész talán a Tűz variánsa. Ez a népnév lehet az oka a magyarok tűzimádó jelzőire, ami viszont valójában nem Tűzimádó vallást jelez, hanem a Napvallást.

A Thüsszageták mellett laknak az Iurkák. Ezek vadászatból élnek, mint a Thüsszageták is. A vadász felmászik a fára, és onnan figyel. Ott van készenlétben a lova, amelyet megtanított hason feküdni, és a kutyája. Ha jön a vad, a vadász a nyilával rálő, lemászik a fáról, és a lovára pattan, üldözni kezdi a vadat, a kutyája pedig követi őt.

Ezektől keletebbre olyan Királyi Szkíták laknak, akik kiváltak a Királyi Szkítákból, és így jutottak el erre a vidékre.

Az Iurkák talán a Hürkák, Hürkánok népével azonosak, akik a Kászipi-tenger délkeleti partjai mentén éltek. Egyes csoportjaik élhettek máshol is, mint pl. a sztyeppén. De a Jurák népnév is Jurka alakban megfelel az Iurkák népnévnek. Az Iurkák tehát valószínűleg szamojédok.

A keleti Királyi Szkíták nyilvánvalóan egy olyan csoport, akik valamilyen ok miatt északra vándoroltak.

Keleti irányban élnek a Kopaszok, akiknek az orruk lapos, és az álluk nagy. Szkíta ruhában járnak, de saját külön nyelvükön beszélnek. A fák gyümölcssein élnek, ami mögött a tejtermékek gyümölcsökkel való ízesítésének szakása áll. Egy pontikon nevű fa, amely táplálja őket, akár lehet a Világfa is. Gyümölcse hasonló a Babhoz, lásd az Égig Érő Pa-Szuly mondáját. Ez a mag sűrű és fekete folyadékot ad, Aszkhü a neve, ami kb. Isteni-Száj értelmű, vagyis Ász-Ku. Tejfel keverve isszák, gyümölcsízt is készítenek belőle. Szentnek tartják őket, a nevük Argippaiosz. A pontikon névben a fönti név van benne.

A kopaszokon túli területeket áthághatatlan hatalmas hegyek zárják el. A kopaszok meséi szerint a hegyekben kecskelábú emberek laknak, ezek a magyar mesék miatt ördögök lehetnek. A kecskék nagyon ügyesen ugrálnak a sziklákon, amire utalhat a kecskelábú emberek neve.

Távolabb olyan emberek élnek, akik hat hónapot alszanak. Ők a sarki emberek lehetnek, azon területek lakói, ahol hat hónapig éjszaka van. Lenyűgöző, hogy erről Hérodotosz hallott a szkíták között. Az ősi magyar világkép hasonló volt a maihoz, a magyarok ismerték a Föld földrajzát, az északi sarkvidékkel egyetemben. Ezt a világképet a szkíták is örítették, és magukénak tartották.

A kopaszoktól keletre az Isszédonok laknak. Az Isszédonok nevét nem lehet azonosítani, a szokásaik meg igen borzasztóak. Az asszonyoknak a férfiakéval egyenlő jogaik vannak, de a holtakat földarabolják, sok juhot is feldarabolnak, a húst összekeverik, megfőzik, és feltálalják lakomának. Különböző kutatók az Isszédonokat Tibetieknek, illetve Mordvinoknak tartják. Van olyan írás is, amelynek szerzője a szamojédokat látja bennük.

Az Isszédonokon túl laknak az egyszemű emberek, és az aranyat őrző griffek. Az egyszemű emberek neve a szkíták után Arimaszposz. Szkíta nyelven az Arima Egy, a Szpu pedig Szem értelmű.

Az Egy szóra az Arima túl bonyolult. Az Egy fogalmát a legegyszerűbben kell kifejezni, mivel az Egy nagyon ősi fogalom. Az Arima elfogadhatatlan Egynek. De akkor mit jelent? Ari-Ma pontos jelentése Mari-Föld, Cseremis-ország. A Marik egyik neve az Ari, a Ma meg egyszerűen valóban Föld, Ország. Az egyszeműek istene a Nap lehetett, innen ered a nevük.

A Szpu lenne a Szem. Hérodotosz nem beszélt egyetlen szkíta bölccsel sem, hanem kiállt a kikötőbe és az utakra és ott kérdezősködött a hajóskapitányoktól és kereskedőktől. Bizonyára sok és jó információt szerzett, de olykor a tájékoztatók a mesék talajára tévedtek, amin Hérodotosz nem igazodott el tökéletesen. A Szpu kb. az Isz-Pu, Fény-Kapuja fogalommal lehet azonos, és kétségtelenül magyar szó. Lásd hozzá a Pupilla jelentését.

A Kimmér Boszporuszon lehet átjutni a Szindoszokhoz. Ezek a Szindoszok valószínűleg a Szin-Udusok, a Hold-Naposok. Az Udu szabályos fejleménye az Ud és Du is, tehát a Szin-Duszok, vagy Szin-Dusz-ok magyar nevet viselnek.

A Griff szó a Gir-Fő, Kör-Fő változata lehet, ami miatt ezek a madarak a Nap földi mesebeli jelképei. A svéd Grippen is griff értelmű. Az Arany meg éppenséggel An Árja, a Fény, ami a földön megkövesül, és ArAn-ná válik, az emberek örömére. Vajon van-e köze az Argippaiosz névhez?

Rejtélyes nép a Hüperboreusz, ami Észak Fölötti jelentésű. Nagy nép és civilizált.

A Gelónoszok nevében a Ge-Ló értelme Föld-Embere, de a Kelő is rokon ezzel a névvel. Esetleg a Gelónoszok is kelták, de az biztos, hogy szkíta rokonok.

Keletre a Maiétisz-tó partjától laknak a Majóták. Ez a név a Matyóták variánsa, a J - Gy evolúció miatt. Talán tényleg magyarok ők is. Törzseik az Iazamaták, Psessosok, Tarpeták és valószínűleg a Kerketák is.

A hérodotoszi földrajzi kép zömmel Európára esik, de egyes adatai bizonyára Ázsia földjére vonatkoznak. A kelet felé eső tenger kétségtelenül a Csendes-óceán, de ezt az értelmezést sokan cáfolják, és a Kaszpitengerrel azonosítják Hérodotosz keleti tengerét.

Észak felé is tudott az akkori világ a Jeges-tengerről, az ókori emberek képzeletében a föld-ségek tengerek által voltak körülvéve.

Érdemes felemlíteni, hogy Pazar-Lik területén hatalmas és gazdag sírokat tárnak fel, ahol egyiptomi stílusban eltemetett magyar vezetők hagyatékára leltek. A Pazar szó magyar eredetű, Pádár, Árpád, Parád változata. A Parád utal a Parád-Iseumra, a Paradicsomra, a Pazar Likokban nagyon gazdag sírok vannak. A Lik szó magyar szó a Luk variánsa, lásd magas és mély hangrend!

Ezt a Pazar-Lik nevet változtatják manapság Pazyryk alakra, ami Pazar-Ék értelmű magyarul. A régi perzsa a Pazar-Gadai városnévben használja a magyar Pazar és Gádok neveket, ez azonban nem teszi a szavakat perzsákká, mert ezek a szavak magyar eredetűek!

Pazar-Lik fejedelmi halottjai europidok, magyar, tehát indoeurópai eredetűek. Nem mongolidok, hiszen a magyarok nem mongolidok, hanem Európa ősnépe.

Diodórosz közlése szerint Szkytész népe két fő törzsre ágazott el. Az egyik törzs a Palos, a másik törzs a Napus.

Ezek a nevek magyar nyelvűek. A Palos egy hatalmas magyar őstörzs neve, de a Napus is magyar név, Napos az értelme. A Palos a Palóc, Palosz változata!

Itt kell értekezni egy kicsit a Pa-Lu elemek jelentéséről. A Pa a Fő, a Lu az Ember, aki Ragyog. A Pa-Lu magyar név, Fő-Ember, Fő-Ló a jelentése. A Pa és Lu elemek nagyon gyakoriak, magyar népet jeleznek.

Véleményem szerint a Paloszok Palócok, a Napusok Naposak. Diodórosz közlése nagyon igaz és nagyon jelentős. Az ókori görög auktor sok esetben helyesen ismerteti a valóságot.

Babilonban a szkítákat Umman-Mandának nevezik. Talán Umma neve van benne a névben. Az is igaz, hogy Umman-Manda annak a szkíta királynak a neve, aki szétveri az asszír hadsereget. A méd és babiloni seregek mellett Asszíria megdöntésében szkíta és kimmér egységek is szerepelnek, akikről gyakran hallgatnak a történeti közlemények. Umman-Mada tehát lehet királynév, aki után a népét is hasonlóan nevezték.

A Manda a Mundo hun királynévre hasonlít, kb. Mennyei Nap, a Mennyi-Helye az értelme.

V. Földrajzi nevek Szkítiában

Hérodotosz elmondja, hogy nem tudja, miért nevezik a három földrészt külön névvel, mikor a három földrész valójában egységes, és azt sem tudta kideríteni, kik húzták meg a határokat, és éppen ott, ahol meghúzták. Elbeszéléséből kiderül, hogy se neki, se a görögöknek nincs fogalma a határok miértjéről, és a földrajzi nevek eredetéről.

Teljesen világos számunkra, hogy a három kontinens fogalmát mi, magyarok vezettük be az emberiség tudatába, amikor feltérképeztük a Földet. Ez nagyon régen történt, valószínűleg kb. az utolsó jégkorszak végekor, kb. Kr.e. 12 000 éve.

Mi Afrikát Mag-An névvel illettük, Mennyei-Magnak neveztük, mert valamiképpen tudták őseink, hogy az emberiség Maganból származik. Libia lett a földség neve a Libu törzsek inváziója után, akik Libanon felől keltek át Afrikába. Afrika neve az Afer szóból származik, ami Vadkan jelentésű, vagyis Disznó, és a punokat értették alatta a rómaiak és görögök.

Ázsia egyértelműen az Aszi-A névből ered. Az Asz a Napisten, aki felkél reggel keletről. Erről a fogalomról kapta a nevét a földrész. Hérodotosz azt mondja, hogy Pro-Métheusz nejének a neve is Aszia, ami megfelel a név keletkezésének. Pro-Métheusz ugyanis nem más, mint a magyarok őse, amit a neve is bizonyít. ElőreGondolkodó nevének jelentése. A lüdek egy bizonyos Asziaszt emlegetnek, aki Azsia nevét adta.

Európa neve rokon a mesés türoszi Európé nevével, ami egy tanmese, ilyen női név soha nem létezett. Hérodotosz is azt mondja, hogy nem ismeri Európa nevének eredetét. Pedig a név könnyű, Eu-Ró-Pa a helyes jelentés, ami kb. Igazi-Ró-Pa, Jú-Ró-Főség értelmű. A magyar gyarmatosítás neve, abból az időből, amikor a magyarok bevitték a rovást Európába, 30.000 évnél régebben.

Duna név magyar eredetű, Nap-Háza, Du-Na az értelme. Nagy Udu folyó, a Du azonban ige is, az ln-Du-L igéje. Görögösen Isz-Trósz, ami fekete-fehéren a Trószok Fénye jelentést tartalmazza. A Trószok természetesen magyarok, amit a bizánciak Turk formában írtak. A Tor Kényei a Tor Királyai, ezek a magyarok, a rómaiak Isz-Ter neve kb. Fény-Terület, de az Ivás-Helye is. A rómaiak által feljegyzett név lsTár magyar istenasszony nevét jelzi Európában. Isz-Tár természetesen nem akkád, hanem magyar név. Du a Nap és Indulás, Na a Ház, ez a Du-Na jelentése.

A Duna neve Isz-Trósz, mellékfolyói a Porata szkítaul, ami görögül Pürétosz, azután a Tiarantosz, az Ararosz, a Naparisz, és Ordésszosz.

A Porata szkíta név kétségtelenül magyar név, mert a nyelve ennek a névnek magyar. Por-Ata a helyes felbontás, a név egy ősi magyar folyónevet idéz elénk. És ez a Bura-Nuna, a Nuna-Bora, amiből később PurAtta lett. A Borok-Nunája után a Borok-Atája lett az Eufratesz ősi neve.

Ez a folyónév jött át Európába, vagy ment át Mezopotámiába.

Ma Prut ennek a magyar nevű folyónak a neve, és román utódaink lakják főleg a partjait. A Prut a Pur-Ata, Por-Ata név rövidülése. A Bor a magyar nyelvben Víz értelmű is, lásd Bor-Víz, Bor-Szék. Rába-Por-Dány nevében a Por szintén Bor értelmű, vagyis Víz, tehát azonos a Por-Ata, értsd Víz-Atya fogalommal, ami BorAtya értelmű. A női matriarchális Bura/Bora Nuna névből ered a patriarchális Por-Ata, Vizek-Atya értelem.

A Prut, szkíta Porata Por/Bor-Ata név kétségtelenül magyar nyelvű, és szkíta eredetű névadást bizonyít ezen a helyen. A Pur-Ata, Por-Ata nevének sok más változata is van, de mind a

magyar Bor-Ata, Bor-Atya, esetleg Por-Ata fogalmát viselik. Ez a folyónév tehát összeköttetést bizonyít a mezopotámiai és ukrainai magyarok nyelvei között.

A Tiarantrosz névben a Ti és Arantos nevek bukkannak fel. Az Arantosz a szíriai Arantesz változata, a Ti ősmagyarul Élet. Ma Beszterce-Aranyos is ide köthető, a Ti-Arantosz elsősorban a Beszterce-Aranyos nevének felelhet meg. Az Aran egyenlő az Arany szóval, Aran-Tu az Arany-Hely régi magyar neve. A szíriai Aran-tesz kb. Arany-Tesz értelmű, ami a folyóból nyerhető aranyra vonatkozó magyar név, de görög alakja Orontesz.

Az Ararosz kb. Ar-Ar értelmű, a Naparisz kb. Nap-Ar, az Ordésszosz valamilyen Úr Tész-szosza, Désszosza.

Az Isz-Trószba ömlik az Agathürszoszok földjén eredő Marisz, ami a Maros folyóval lehet azonos. Az Atlasz, az Aurasz és Tibiszisz délről folyik a Dunába.

Az Isz-Trósz a kelták földjén ered, a kelták a Künésziosz nép után Európa legnyugatibb részén laknak. A Kelták és Kimmerek azonosítása kézenfekvő, mindkettő magyar eredetű nép.

Az Isz-Trósztól keletre folyik a Türasz. Ez a folyó határt alkot Szkítia és Neurisz között. A folyó torkolatánál a Türasz névű hellének laknak. A Türasz név a Dürasz változata, a Dürasz-Ter meglehet, hogy a Dnyeszter őse.

Kelet felé a harmadik folyó a Hüpanisz. Ez a név Hu-Pan-Isz formájú lehet. A Hüpanisz forrása a határ a földművelő szkíták és az alizónok között.

Van egy Exampaioz névű szkíta folyó, ami hellén nyelven Szent Utak értelmű. Az Exampaioz névben az Ég-Szam-Pa-Jo érte rejlik. A Pa-Jo a Fő-Jó, vagyis Fo-Lyó variánsa, a Folyó valójában Fő Jója a törzsnek és a népnek. Ha nincs Folyó, Fő-Jó, nincs élet sem, amely tudat délről eredhet, ahol sok volt a sivatag és az élettelen terület. Ég-Szem-Pályás a Szent-Utak, ami Exam Szent, és Pálya Út szavakból áll.

Ez a név jellegzetesen magyar név, és a görög Szent Utak fogalomnak is megfelel. Az Ég Szeme a Nap, aki Szent. Ex-Am-Pa-Ios az Ég-Szem-Pályás magyar név görögös változata.

Negyedik folyó kelet felé a Borüszthenész. A magyar Bor-Üszthen neve rejlik benne, ami a Borok, vagyis Vizek Istene jelentéssel bír. A Bor a Por rokona, ősi magyar alakja Bura, ami Bura-Nuna, vagyis Nuna-Bora folyónévben jelen van. A Nuna helyesen Nő-Háza, amit Anyának is értelmeznek, ezért a Bura-Nuna a Vizek-Anyja. Óbelőle lett Pur-Atta, a Borok-Atyja, ami Por-Ata lesz Délkelet-Európában. A Bor-Üsten neve tehát ebből a fogalomcsoportból ered, az Isten jelzi a folyó nagyságát. Őseink a folyókat, hegyeket, forrásokat, sziklákat stb. istennek tekintették, illetve minden természeti objektumnak volt saját védőszelleme, ami istennek volt tekinthető. A Pornak felel meg Rába-Por-Dány nevének középső része.

Északra haladva a Bor-Üszthenész mentén a Gerrhosz névű vidékre jutunk, ami a torkolattól negyvennapos hajóútra van. Ez a vidéknév szkíta-magyar nyelvű. Ha egy kicsit ismerjük a magyar névadási szokásokat és a görög átírásokat, akkor azonnal megértjük e nevet. Igaz, értelmezhetnénk Ger-Rhosz formában is, ami a Ker-Rhosz variánsa. A Ker a Kar/Kár változata, lásd Kária és Kér-Ta (Kréta), a magyar Kér és Kár törzs neve is lehet. A Ger szerepel Kurtu Germatu névünkben is.

Azonban a Ge-Rrhosz intuícióm szerint a helyesebb megfejtés, ami Rusz-Föld jelentésű. A Ge magyar szó, a Ki, Gi, Gé variánsa, az Ég- Gé páros egyik alakja. A Rrhosz nem más, mint a Nap, Rá és Ré nevének alakváltozata, a szó végén egy záró hanggal, ami H, J, Sz, C, K, G lehet legtöbbször. A Ruszok jelenlétét ezzel bizonyítani lehet nagyon régről, de azzal a megjegyzéssel, hogy bizony magyar származásúaknak kell lenniük.

Sose feledjük, hogy a terület népét gyakran Hunoknak nevezték, nagyon helyesen, az ókori források. Ha tudjuk, mi a Hun név pontos jelentése, akkor nem kételkedhetünk a szkíták magyarságában, és a Rusz magyar eredetében.

Bor-Isten árja egyesül a Hypaniszéval a torkolat közelében. A két folyó között egy ék alakú terület van, amit Hippoleosz foknak neveznek. A Hipposz a Ló, a Leosz az Orosz-Lán, ami La-

osz formában Ember. A Lu Ember fejlődik Laó, Luó, Loa alakra, a Hippo-Leosz név ezért Ló-Ember, Ló-Oroszlán értelmű.

Mivel a Maghor egyben Oroszlán és Magyar, ezért a terület neve magyarokat jelöl. Pantika-pész az ötödik folyó neve. Gyanus a Penta és Panti közelsége, az Öt (U-tu) ugyanis a Pen-Ta, Fény-Táj, mindez a Kéz és Tenyér tartalmára is jól rámutat.

A Fönti-Kapos forma is jól megfelel, mert pl. a latin Ponti magyarul Fönti és Ponti, a Pont a Nap. A Kap Fej értelmű magyarul, de jelenthet mást is.

A Hüpakürisz a hatodik folyó. Karkinitisz város mellett ömlik a tengerbe. Ennek a névnek is több magyar variánsa lehet. A Kürisz a Körös variánsa.

Gerrhosz a hetedik folyó, amely a Gerrhosz nevű vidéken is keresztül folyik. Tanaisz a nyolcadik folyó, ez a Don. A magyarok egyik őse Thana, az Óriás. Az Óriás jelző főleg a Csillagképekre vonatkozik, de olykor nagy hegyek, folyók is lehetnek istenfélék, óriások. A Tanaiszba ömlik a Hürgisz folyó.

Ten az isteni ige neve, a Ten-Tan, Den-Dan, meg a Ton-Don mind vizet is jelentenek. A Víz isteni jellegekkel bír, mert Fénylik, olyan, mint a Fém, amikor az olvadt állapotban van. A Ton és Don magyar nevek, a Ton rövidülve Tó. Az afrikai Tana-tó, a skót Don folyó rokona a spanyol Don és Donna, Úr és Úrnő értelemben, vagy Lon-Don, ami kb. Hosszú-Folyó és Oroszlán-Folyó, sőt, Oroszlán (Maghor) - Isten jelentésű, mert a Lan a Lány, Lán, Láng, Leányzó stb. rokona, lásd Oroz-Lán = Oroszlán.

A majéták földjét átszelve ömlenek a Maiétisz-tóba a Lükosz, az Oarosz, a Tanaisz és a Szürgisz. A Lükos, Áras, Ó-Áras és Sárgás, Szur-Gi-s lehet e nevek jelentése.

A Volga neve is magyar, a Vul-Ga, Etil a helyes forma. A Bul-Vul alapjelentése Tűz, Fény, a Ga (Észak, Kiemelkedő), Hal és Ház.

Ptolemaiosznál Rha a neve, ami az egyiptomi magyar Napisten neve is. Ra és Re a magyar nyelv szerint érvényes, a magánhangzó harmónia miatt. Az iráni Rav, Ravó kétségtelenül magyar eredetű, a szanszkrit nyelv meg önmagában magyar származású. A szanszkrit Ranghi kb. Rau-Gi, Rá-Földje, Rá-Felšíne értelmű.

A pannón Rá-Bó a Rá-Ba elődje, a német Ra-Ab formában adja vissza az ősi nevet. Rá Napisten más folyónevekben is szerepel, mint pl. a Raina névben, ami Raj-Na értelmű, vagyis Rá Nagyja, Rá Háza. Most a Ba víznévvel nem foglalkozom, csak megjegyzendő, hogy a Ba az Ab változata, az Ab a Hab őse, az Ab-Zu pedig a Felsőség Tudása magyarul, vagyis Hab-Zó. Az indoeurópai Ab ebből a magyar szóból ered, gyakran Va az alakja, ami a Ba utódja. Az Ob tehát Ab, vagyis Folyó, a Pandzs-Ab meg Öt-Ab, Öt-Folyó. A Ba Gyerek is!

A Volga harmadik magyar neve az Itil, ami az Etel, Ital variánsa. Italia az Italon túl levő föld, ezt a képet valamikor a Minoszi Birodalom virágzása idején adhattuk az olasz félszigetnek. Ezt a példát azért hoztam elő, hogy mindenki láthassa, az Itil nem török név, mert a törököknek semmi keresnivalója sincs Európában, abban a korban, ellenben a szkíta-magyaroknak igen, mivel Európa majdnem minden mai népe tőlünk ered. Etele és Atila értelme kapcsolatos a vízzel, szakrális értelemben, mivel a víz isteni attribútum is.

Dontól és Volgától északra, délre, keletre, nyugatra rengeteg magyar nyelvű folyónév létezik, mivel a szkítamagyarok ezeket a területeket nagyon régóta már civilizálták. Ezen kívül működik egy ismeretlen hatás, ami a magyar neveket újra és újra felszínre hozza, és az esetleges egyéb neveket eltakarítja a földrajzi névanyagból. Ezt nem a magyarok teszik, mivel a magyarok ezer év óta idegen befolyás alatt állnak, és a magyar nyelvet folyamatosan elnyomják. Ma finomabb eszközökkel, mint régen, de az elnyomás ereje nem lankad.

Az Ural hegység az Ur Hegy, és Al Magas nevek ötvözetéből keletkezett. Az Al Magas, azután Alacsony is. Ural, Uraló az Ural eredeti neve, ami a sok aranykinccsel is összefüggésben lehet. Az Uralban sok délkaukázusi típusú város épült egykor, nagyon régen. Ez a nép adhatta az Ural nevet. Sajnos, manapság Urál néven írják át a hegység nevét, amely két világrészt Ural. Kérném a földrajzósokat, hogy állítsák vissza az Ural nevet.

Kelet felé sok magyar nevű folyó van.

Jaik volt a neve az Ural folyónak, amit Nagy Katalin eltörölt, és Uralra változtatott. A Yayik állítólag török név, szétterült, kiterjedt értelemben. Furcsa név egy folyónak.

Az Emba mai folyónév, a Ba az Ab rokona lehet, más jelentése Gyerek.

Perzsának mondják a Darja szót, ami folyó értelmű. De a Dar-Ja is magyar eredetű szó. Dar-Ja a helyes jelentése, ami a Tár-Ja fogalommal azonos. A Dar-Tár ige és főnév, gyakran Csillag jelentéssel. A Ja a Víz neve, gyakran Jo és Jó értelemben, és szóalakban. A Darja női név is.

Az A-Mu Darja nevében az A Víz, a Mu Ragyogás értelmű, de Amu egy város neve. A Darja a Víz-Tárja, de a Dar egyben Csillag is, Dar-Ja = Csillag-Folyó.

Mivel a szkíta-magyar népesség származéka uralja ma is Ázsia zömét, ezért a nagy folyók nevei mind magyar eredetűek.

Az Indus, India nagy folyója ma Pakisztán területén folyik. Neve az In és Du nevekből áll össze. Az In bizonyára Isten, Én, lásd In-Anna istenasszony nevét. A Du itt is Udu névével azonos, mint a Dunánál, és a Du In-Du-Lás értelmű is, ami a víz mozgásának látványára vonatkozhat.

Számtalan egyéb víznév viselhet magyar nevet, ami abból is fakad, hogy a szkíta-magyarok valóban a világ legnagyobb népe, akik Ázsia neveinek a zömét is adták. A mai lakók zöme a szkíta-magyarok utódai.

Az Amu-darja Oxus neve az Ak szóval kapcsolatos, ami Víz értelmű. Az X jel ugyanis K, C vagy Sz hangokat jelölt, amelyekből kifejlődhetett a Ksz, Hsz, amit X jellel jelölünk. Ok-Szu pontos jelentése Csillag (Csillag) Folyó.

Jaxartes volt az ókori neve a Szir-darjának. Ez a név is magyar nyelvű, mert helyesen Ja-Szar-Tesz a felbontása. A Ja önmagában is magyarul Folyó, a Ja, Jó ősi alakja, a Szar értelme Fehér és Király, továbbá több egyéb jelentése is van, a Tesz utólag pedig pl. az Aran-Tesz (Oron-Tesz) utóhangjával azonos, és Tesz az értelme.

Plinius szerint a szkíták a Jaxarteszt Szilisznek nevezték, de a Tanaisz is a Jaxartesre vonatkozott. A Szilisz név valójában a Szílesz, mai nyelven Széles értelmű. Ezzel kapcsolatban ne feledjük, hogy a Bora-Nuna Nagy-folyó, az Idig-Inna meg Széles-Folyó értelmezéssel is bírt.

Az Oxusz és Arax (Araxesz) azonosítása nehézkes, nem is lehet elfogadni. Ellenben a Jaxartes valóban lehetett Tanaisz, mert a Tanaisz egyszerűen Folyó, Ton, Don értelmű, Ta-Na a Táj-Nagyja. Ezért a Don mellett a Volga és a Jaxartes is valóban viselhette a Tanaisz, vagyis Tana - Ton - Tó nevet.

Fontos hely a Turáni-alföld vagy Turáni-felföld. A név Mezopotámiából került át Közép-Ázsiába, egyes kutatók szerint, de ez a vélemény erősen kérdéses. Pontos értelme Égi-Tornyok, ami a szikkuratókra utaló név. Az Égi, vagyis An isten Turja, Torja, Tornyai átkerültek Közép-Ázsiába, amely terület felvette ezt a nevet. De Turan istennő neve Nap az Égen, nem pedig Torony az Égbe.

Az Aral-tó az Áral, Áralló, szumer kori Arallu (Árallú) fogalmából eredő víznév. Ma a természetpusztító rablógazdálkodás a csodálatos tó teljes kiszáradását vetíti elé.

A Kaszpi-tenger neve szintén magyar, de nagyon régi korból ered. A Kassziták népnévnek mai megjelenése ez a tónév. A Kassziták közeli rokonai voltak a szumeroknak, és a későbbi Kusánokkal is kapcsolatban lehetnek. A Kasz-Pi utóbbi szava Csillag, Csillagás értelmű, ezért a Kasz-Pi a Ház-Csillagás, tehát a Csillagás-Háza jelentést is viselheti. A Pi rokona a Pisi, amely sok apró Csillagra esik szét a földet érés után. A Kaszi nép nevének változata a Keszi.

Balhas, Balkas nevünk értelme Ragyogó, Fényes Ház. A Has, Kas magyar szavak, a Ház variánsai, a Bal a Nagy és Fény neve. Lásd Bal-A-Ton = Ragyogó/Nagy-Víz-Tó. A Balhas-tó neve ezért szintén magyar nevű.

Bajkál szintén magyar név. A Ba magyar szó a Bá variánsa, ami a Pa rokona, és a család férfi vezetőjének is neve. Ez a Ba jejesedve Baj alakú, de a Bő is rokona. A Bá, Baj utóda a Vaj, ami a Tej gazdag része. A vezetők neve is Bá és Bő, a Baj Gazdag, mert vezető. A Baj Rossz je-

lentése a török korban alakult ki, amikor a párviadalokban a magyar Bá, a csapat vezetője is el-
eshetett. Innen a Pár-Baj és Baj-Vívás, ami életre-halálra zajlott. Ennek során a magyar fél is el-
eshetett, ami miatt a Bá, Baj, Vaj sorozat középtagjának Rossz értelme lett.

Baj-Kál nevünk utótagja a Kál, a Gál változata, Nagy az értelme. Kolozs-Vár pl. Kálos-Vár,
a római Colosseum Kálösszeum, a Lu-Gál meg Gál-Lu, Kálló, Nagy-

Ember. A Baj-Kál ezért magyar név, Gazdag-Nagy, Bő-Nagy az értelme magyar nyelven.

Megemlítendő, hogy a Huang-Ho nem más, mint Hung-Jo, ami Hunug, Unug Jó értelmű,
vagyis MagyarFolyó. A Sárga a Nap jelképe Arany vonatkozásban, ezért a Sárga-folyó Arany-
folyó, Hungár-folyó.

El kell mondani, hogy az Altáj neve is magyar név, mert az Al és Táj elemekből áll ez a je-
lentős név össze. Az Al az Al-Világ neve, mert ezen a területen temetkeztek a szumer-magyar ki-
rályi dinasztiák. A Táj a Ta jejes alakja, az Al-Táj ezért színmagyar szó.

Ehhez hasonló a Szaján, ami a Száj és Án elemek ötvözetéből született. A Szaj/Száj ismét a
Föld Száját jelenti, az An pedig a Mennyet, An isten nevét. Ezen a területen is királysírok lehet-
nek, ami miatt ez lett a hegység neve.

A Tien-San ellenben Ten/Tin San/Szan értelmű, ami Is-Ten Hegyei jelentéssel bír. A
Ten/Tin szumermagyar szó Isten értelmű, a Ten mai magyar ige a Teremtés alapigéje.

VI. A szkíta istenvilág

Nagyon keveset tudunk a szkíták isteneiről. Amit tudunk, annak zömét Hérodotosz hagyta
ránk. A konkrét neveken kívül a régészeti leletanyag is sok értékes adatot tartalmaz.

A szkíták elsősorban Hesztia, azután Zeust és Gét, akit Zeus feleségének mondanak, va-
lamint Apollónt, Aphrodité Uraniát, Heraklészt és Árészt tisztelik. A királyi szkíták Poszei-
donnak is áldoztak. Ez elég kevés isten, ennél a szkíták istenvilága sokkal gazdagabb volt.

Szinte teljesen biztos, hogy a szkíták ismerték az Egyisten fogalmát. Emellett sok más isten-
képzetük is volt.

Hesztia a Tűz istennője. A Tűz szó Tu-Zu formából keletkezett, ami Utu-Tudása értelmű
magyarul. A Tu Utu Napisten névvariánsa, a Zu az egyik magyar igeképző, de Tudás értelme is
van. A görög Hesztia magyar eredetű név, ő is Tűzistennő. Esz-Ti-A az eredeti alak, az Ész az
Isz, Iz, It, Is variánsa, a Ti Élő, az A a nő nem jellemzője, de eredetileg Isten a jelentése magya-
rul. Isz-Ti-A, Ész-Ti-A a Hesztia elődje. Az Élő Tűz, vagy Élet Tüze jelentést viseli.

A szkíta Tabiti Hesztia neve, de szintén magyar név. A Tab-Iti vagy Ta-bi-Ti a helyes értel-
mezés. A Tab értelme Tűz, a Ti az Élet, ezért a Tabi-Ti Élő-Tűz jelentésű magyarul. A
szumerkori Duba is a Tab változata, Tűz jelentéssel, lásd É-Duba-A, értsd Háza a Tűz Isteninek,
vagy közönségesen: A-Tűz-Háza. A Duba rokona a Tuba és Théba, a Tubi és Tapi is.

A magyar Tab város neve Tűz értelmű, a Tab-Án pontos jelentése An isten Tüze, vagyis
Égi-Tűz, a Taps a

Tap-Su Tűz-Kéz fogalmából ered, stb. A Szab szintén Fény értelmű, a Szab-Ad pontos je-
lentése Fényes-

Atya, a Szab-Ar-Tu a Szab/Fényes- Hegyek- Ország, ami nem azonos a Szub-Ar-Tu név-
vel. A Tapló a TapLa, a Tűz-Helye fogalomból ered, maga a Tap-Ló már a Tűz-Fénye jelentést
tartalmazza, ha következetesen magyarul értelmezzük ezeket az ősi neveket.

Zeusz, ejtsd Zejsz, neve Papaioz, amiről Hérodotosz azt állítja, hogy igen találó név. Ebből
az következik, hogy érti a Papa szót. A Pa nagyon ősi szó, biztosan állítható, hogy több millió
éves, mivel a gorillák is használják. A Pa jelentése Fő, de Fa is, meg Fej. Pa-Pa ezért Fő-Fő, mel-
lesleg jellegzetesen magyar név az Apára, és olykor a Nagyapára. Papaioz tehát Papa jelentésű,
a szó végén görögös toldalék van.

A görög Gé, latin Gea, szintén görögül Gaia valójában magyar nevek. Az ősi Ku-Kü-
Kő/Kő-Ke-Ka-Ké-Ki mellet a Gi-Ge-Gé stb. a Kövek neve, a szumer Ki helyes értelme nem

Föld, hanem Kőföld, és a Ki Ország jelentése is Kőország, olyan hely, ahol hegyek vannak. Sok más szó viseli magán ezeket a helyeket, ahol a Kövek, a Föld Csontjai nincsenek jelen, lásd pl. Ta, Talaj, Hely, stb.

Az Ég Zeusz, a Gé a Földanya. Jól láthatjuk a két szó rokonságát, és tükrözhetőségét.

Api volt a neve Gé-nek Hérodotosz szerint. Ha hiteles a tudósítás, akkor Ap-i a név helyes felbontása. Az Ap Ház, Haza, az -i elsődlegesen becézés, mint pl. Uni istenasszony nevében is látható. Az Ap és Ep Ház jelentését Varga Zsigmond adta meg.

Apolló neve jellegzetesen magyar név, etruszku Ap-Lu. A magyar Apol Csókol, ez utal a szerelemisten funkcióra, az Ápoló magyar szó pedig a gyógyítás funkciójára. Az Apa-Lu pedig a Fény-Apa jelentést tartalmazza magyarul, ami a Nap neve.

Goitoszürös a szkíta neve Apollónak. Ezt némelyek szumer névnek vélik, ami Goitho-Szürös formában Nap-Király lenne. A Goitho lenne a Gu-Utu, a Szürös a Szárosz? Elfogadható levezetés, de el kell mondani kiegészítéseimet, ami szerint Gu - Fő, Fej, Utu a Napisten, Szár a Király egyik magyar neve.

De a Goitosz-Ürosz értelmezés megfelel a Coitusz-Ur-osz formának, ami Apolló, a Nap megter mékenyítő tulajdonságait nevezi meg, eléggé kézenfekvő formában. Apolló szerelemisten, ami miatt ezek a magyar értelmezések kiválóan megfelelnek a valóságnak. A latin Coitusz kb. megter mékenyítés értelmű. A név Ojtó-Szürös értelme növénynevelésre utal, mivel van az istennek egy Oitoszürös formájú neve is.

Argimpasza szkítaul a neve Aphrodité Urániának. Ez a görög istennőnév a Csillagos Ég Szerelemistennője. Tündér Ilona neve is közel áll a szkíta és görög nevekhez. Ar-Gim-Pa-Sza neve az Ar szóval kezdődik, ami Ár alakban Csillag, meg Áradás, Nép és Hegy. A Gím a Csuda-Szarvas neve, ami az éji égbolt, milliárdnyi csillagával. A Gím önmagában is jelenthet Csillagot, a Pa-Sza értelme Fő-Arany/Fény. Ar-Gim-Pa-Sza neve tehát jellegzetesen magyar eredetű névnek tűnik, de a Pasza jelentése nem világos.

Poszeidón nevét Thagimaszadasz formában írják, amit Bakay Kornél Tami-Mazdasz alakban közöl. A Mazdasz a Mozdós variánsa, ami az Örök Mozdás, Örök Mazda neve. A szkíta-magyar istennév azonban a Tág, Tági, és a Maszada, Mászó-da magyar nevekből áll össze. A szumer és egyiptomi kultúrát, valamilyen isteni titok folytán, a magyarok hozták létre, akikből erednek az indoeurópaiak. Ez utóbbi igazságot is a titok homálya fedi ma még. A Maszada név Egyiptomban magyar nyelvű, és nem arab. A nevet több formában is lehetne értelmezni.

Tami-Mazdasz lenne a Ten-Ger, ebben az értelemben Víz-Kör, amiből ered a Ten-Gir, és ebből a Ten-Giz, Tengri törökös forma. Poszeidón ebben a vonatkozásban valóban Vízisten, a Ten, Ton, Den, Don kétségtelenül Víz is, mivel a Ton rövidüléséből ered a Tó. A Ten magyar ige is, és a Teremtő Isten fogalmát tartalmazza.

Istenszobrokat, oltárokat és szentélyeket nem emelnek, ilyesmivel csak Árész tiszteletet meg. Hérodotosz közlése kétségtelenül téves, más források meg szoktak szobrokról és szentélyekről is.

Árész neve vagy az Ár-Ész, a Hegyek-Fénye, vagy az A-Rész, az Isten-Része nevet és fogalmat viseli. Magyar neve Had-Ur, régi mezopotámiai magyar neve Had-Ad. Ez utóbbi szóban az Ad nem ige, hanem az Ata, Atya variánsa. A Had egyértelmű jelentése rokon a Ház (D- Z) fogalmával is, mert egy Hadat egy Ház állított ki, sok Had alkotta a Had-Seregletet, Had-Sereget.

Hadúr nevét megtámadták, mondván, hogy modern kitaláció. Ennek mond ellene a Had-Ad párhuzamos név, amely szintén magyar nyelvű, továbbá a hadsereg szervezési módja, ami sokkal régebbi, mint az ókor kezdete.

A magyar mitológiában ismert Kattar neve, továbbá Kádár neve, akik valószínűleg Hadurak voltak. Ezek a nevek is közeli rokonai a Hadúr névnek. Kádár János ezt kétségtelenül tudta, és tudatosan vette fel a Kádár nevet, Hadúrnak tartva önmagát. A Kádár rangnév a hunoknál is ismert volt.

VII. Szkíta szövegek

Igen kevés hiteles szkíta nyelvű bizonyítékunk van, de ez a kevés bizonyíték arra elegendőnek látszik, hogy megállapítsuk belőle, a szaka-szkíták milyen nyelven beszéltek.

Az első szöveg az a képírásos rejtvény, ami Targitaosz fiainak uralkodása idejéből származik. Ez az időszak Kr.e. 1500 körül volt, amikor a képírásos, vagy szoborírásos közlemények még igen elterjedtek voltak.

Az Égből Aranytárgyak hullottak, ezek nevei jelentik a képírás elemeit. Az Eke, Járom, Harci Fejsze és Ivócsésze a négy tárgy, de a görög szövegből a magyar fordítás nem teljesen biztos, hogy a helyes szót választotta. A Fejsze lehet Balta, Bárd, a Csésze Edény stb. Az Aranytárgyak azonban kétségtelenül egy ősi képírás bizonyítékaiként ősi szöveget rejtnek.

A Dáriusnak küldött üzenet jellegzetesen magyar nyelvű, ami döntő bizonyíték a szkíták magyar nyelvűségét illetően. Dárius embereinek ki kellett találni az üzenet mondanivalóját, amit ki is találtak. Onnan tudjuk, hogy azt cselekedték a perzsák, amit a szkíták üzentek. A szkíta király küldött egy madarat, egy egeret, egy békát és öt nyilat. Nagyon fontos a küldemény sorrendje, mert segít az üzenet megértésében. Madár Eger Béka Öt Nyíl

Magyar Igér Béke Út Nyíl

A perzsák megfejtették az üzenetet, és elvonultak táborukból. Valakik tehát tudtak magyarul Dárius táborában.

Őseink nagyon kedvelték az ilyesfajta rejtvényeket, amit a szumer és egyiptomi írásokból is tudunk, nem beszélve a pelasg, etruszk, görög, római példákról, akik mind magyar eredetűek.

A harmadik önálló szövegrészlet görög betűkkel íródott, de magyar a szöveg nyelve. Egy gyűrű szövegeiről van szó, mégpedig kettőről. A pecsétgyűrű lapján Szküleo felirat látható. Ez görögül Szkül-eo, vagyis Szkülészé. Magyarul viszont Szküléo, ami szintén Szkülé-o, Szkülé értelmű. A szöveget görög mester véste be az aranygyűrűbe, mégis érthető a szöveg magyarul.

Mi nem mondanánk azt, hogy Szkülészé, csak azt, hogy Szkülé, Szikülé. Az O jel a szöveg végén a görög mester hozzátoldása.

A gyűrűn van egy másik szöveg is, a karikára vésve: Keleae Argotan Pariane. Ezt a szöveget görögnek vélik, és így értelmezik: "Azt parancsolták nekem, hogy Argotanál legyek!". Ez igen érdekes megfejtés, mert valóban kifejezheti a gyűrű tulajdonosának a kilétét, továbbá a gyűrűt megszemélyesíti, mintha értelmes lény lenne.

Ettől függetlenül a szöveg magyar nyelvű: Keleáé Argo Tan Párjáné. Ez a hiteles magyar szöveg. A Keleáé egy Napkirály nevét idézi, a Kelő a Nap, lásd Kel és Kel-Ta, Kelet, stb.

Az Argo Tan kb. Ár-Fő Tan és Tanya, az Argo-Ta a Nap-Ta. Mivel az Ar-go az Ár-Gu szumer-magyar utóda és az Ár a Fény, a Gu a Fej, Fő, ezért az Ar-Gó a Fényáradásos-Fej, ami nem más, mint a Nap. Az Argo hajósai ezért Naphajó hajósai. Innen aztán pontosan megközelíthető a magyar Árgus Szem motívum értelme, ami mögött az Ár-Gu szumer jelentés húzódik, ami egy Fejből kiáradó Ár lehet csak. Ez az Ár-Gu az a szem, aki figyel az Égből, és bünteti a gonoszokat. Az Ár-Gu megfelel a Szem fogalmának is, mivel a Napot írja le, és a Nap az Ég Szeme. Az Argotan jelentése nem ismert.

A Pariane szóban a Par a Ház, a Fáraó neve húzódik. De a Pariane átírva Párjané, ami arra utal, hogy ebben az esetben valamilyen házassági gyűrűről lehet szó. Nem tudom, mióta váltanak a szerelmesek és házasságok gyűrűt, de itt arról van szó, hogy ez a gyűrű egy házaspár egyik tagjának a tulajdona.

Keleáé Argotan Párja-né elég pontosan igazodik az eredeti szöveghez. De ki volt a Kelea, és ki volt ArgoTan, és ki volt Párja-Né, vagy Pár-jáné, ezt nem tudjuk. Azt ismerjük, hogy Szkül a gyűrű tulajdonosa, és talán ő a Kelő, akinek a Párja-Né az Argota, aki Napnő.

Keleae Argotan Pariane magyar nyelvű felíratnak tűnik.

Több más felirat is ismert, de ezek nem nyújtanak magyar nyelvű vizsgálódási anyagot. Egy Farmerron baszilei felirat a Parménon a császárnak, Ferménos a baszileusznak értelmű. Eszerint Kr.e. 500 körül már élt a Baszileosz szó, ami Császár értelmű. Ez igen érdekes tudománytörténeti exotikum. De ki érti a Parménon nevet? Mert bizony ez a híres családnév magyar nevű. A Par a Ház, a Fáraó, a Mén a Mennyei, lásd Min egyiptomi isten nevét is. Parmenon makedon hadvezér is, ha igaz.

A szkíta szavak közül ismert az Arima, Egy az értelme. A Szpu Szem szkítául állítólag. Arima az Ari-ma, vagy esetleg Ami-Rá, ő az Egy. Ezt akár el is fogadhatjuk. A Szpu esetleg Szpu. Ezt nem értjük sehogyan sem. Arima-Szpu Egy-Szemű értelmű. Az a probléma, hogy a szkíta szavak általában jól érthetők magyarul, de ez az Arima-Szpu nem illik a sorba. Fogadjuk el Hérodotosz igazságát, és mondjuk azt, hogy az ArimaSzpu Egy-Szemű értelmű. A Szpu akár lehet elírás is, mert a Sumu (Szumu) hasonló a Szpu latin betűs alakokhoz. A görög betűs alakokat nem ismerem.

Oior-Pata értelme Férfi-Ölő, ami Úr, Újúr-Pata alakú lehetett. Az Úr Isten és Férfi, az Oior az Újúr, a földi Új Úr neve, aki a Naptól születik. Ez a név a földi férfiakra vonatkozhat, akik a Nap jóvoltából születnek meg, ők az új urak, új férfiak. Hasonló értelmű a Juventus – Új-Fény-Tűz, ifjúság, de a görögben nincs „u” betű, csak kettős hangzóval jelölt „u”.

A Pata a Ló-Pata fogalmában pusztító fegyver. A Patológikus fogalom Halál értelmű. A Pa-Ta a Fő-Táj, ami az állatok patája fogalmában a Láb érintkezése a Talajjal. De a Pa-Ta a Fej-Táj is, ami a Fejre mért ütések is megnevesíti. Az Ölő-Pata fogalom innen eredhet, ami valamilyen nagyon ősi életképet ír le. Húszezer évvel ezelőtt a Pata az emberek számára gyilkos fegyver volt, amivel a növényevők védték magukat. Ha valaki az elefántok, vagy bivalyok patái alá került, annak nem sokáig pislákol az élete mécsese.

A Pártos szót Pártütő értelemben adják vissza, meg Lázaó a jelentése. A Pár a Par-Per, Barber magyar nevek egyik alakja, értelme Ház. A Pár-Tu a Ház-Tája. Kétségtelenül jó megfelejtés a Pártos, de nem igazi megfelejtés. Pár-Tus pl. szó szerint a Tűz-Háza, vagy a Nap-Háza, aminek a Pár-Duc is megfelel Háza a Napnak értelemben. Pártoskodók Házaskodók, ami igaz, de nem ez az értelmezés vezette őseinket a nagyszerű sikerekhez. A Pártütők egyfajta Házak, Párok Ütői, akik nem akarnak a királyi hatalom alá tartozni.

Pár-Tus nevünk tehát a Tűz és Nap Háza, de a Pártos nevünk valóban egyfajta lázaó neve. A Pártos szót már Hérodotosz is helyesen értelmezi, és Pártoskodó, Lázaó értelemben adja meg a jelentését. A Pártus valójában tehát Párduc, illetve Háza a Tűznek, egy nép sem nevezi el magát pártoskodónak.

Sok más szkíta név is magyar nyelvű, amit különböző nevek tanúsítanak.

A Pata szóhoz érdekes adalék az a szokás, hogy a római lovasszobrok lovai gyakran fel emelték lábukat. Ha a ló a bal lábát emelte fel, az azt jelentette, hogy lovasa elesett a csatában. Ha a ló a jobb lábát emelte fel, mindenki tudta, hogy a ló pusztult el a harcokban. Ha mindkét lábát felemelte, ló és lovasa egyaránt elvesztek a küzdelemben. Az ilyen jelek gyakoriak lehettek az ábrázolásokon, csak mi kései utódok vagyunk vakok őseink jelzéseire. A Pata ezért is lehet Ölő.

Aki látott már harcoló lovakat, annak nem kell ecsetelni, milyen félelmetes fegyver a betanított harci ló patája. Koreában ma is látható még olyan rendezvény, amelyen harci lovak küzdelemnek egymással.

Egy zablapákán arameus írással ez olvasható: "Őriz meg engem". A tárgyat a Dél-Uralban, a Rüszejki-no-i kurgán mellett találták, az olvasat balról jobbra halad. Bakay Kornél felveti, hogy a felirat inkább rovásírással készült.

Több szó elemzése kimutatja, hogy nyelvileg a szkíták magyarok voltak. Az Oior lehet Uj-úr is, szemben Ur város régi Uraival, a Pata valóban Pata, aminek van Ölő jelentése is. Az Ari-ma-Szpu esetleg Karima-Szumu, de itt az M elírását sejtethetjük, a helyében P jelenik meg. A szó elején a K lehet a H változata, és a H hangot gyakran nem kell ejteni.

A Perzsák nyelve nem rokon a szkíták nyelvével, mondják a görög tudósok. Hérodotosz azt mondja, hogy a Szarmaták szkíta nyelvet beszéltek. Strabón szerint a méd és perzsa közeli rokon egymással. Mi azonban tudjuk, hogy a méd és perzsa is rokona a magyar nyelvnek.

A Szarmata nép neve magyar nyelvű. Szár-Mata, Királyi-Magyar, Királyi-Föld a név jelentése. Ezzel szemben Tolsztov szerint a Szarmata név a szanszkrit Svarga - Ég, és iráni Khwarr - Nap szavakból származik. Ez a Nap Népe jelentést tartalmazza. Ez viszont megmagyarázza Khorezm nevét is, ami NapOrszágá értelmű. Khorezmre azonban jobb Badiny Jós Ferenc magyarázata.

Kétségtelenül gyönyörű levezetés, Tolsztov mellel az egyik legjobb orosz tudós. A Svarga-Khwarr lenne a Szarmata, továbbá a Khorezm őse. Nehezen hihető.

A Szár Király, Fehér, a Mata a szavárdok egyik saját neve. Szár-Mata ezért Királyi Szavárdok, vagyis Magyarok. De a Szár-Mada egyben Nap-Földje, mert Ma-Da kétségtelenül Nap-Föld. Ez a levezetés kétségtelenné teszi a Szarmata név magyar eredetét. Aki akarja, vesse össze a Svarga-Khwarr és Szár-Mata, Szár-Mada alakokat a Szarmata alakkal. Vajon mi lesz az eredmény? Az akkád Matu szintén ország, föld.

A Melanchlainoi nép a szarmata Saudarafac névvel azonos. Ez az utóbbi oszétul Fekete-Köpenyesek állítólag. Sau - Fekete, Dara - Ruha, Köpeny, Abajev szerint Dar - Viselet. A rómaiak gyakran említik, hogy a szarmaták fekete köpenyt viselnek. Talán a mai mordvinok is rokonnai voltak a szarmatáknak.

Ezzel szemben a Saur (saurusz) szó Kígyó, a Saur, Szír, Szúr és Darafac a Daróc magyar szó régi változatai, a Daróc valóban Fekete és Sötétbarna, Durva anyag. A Saudarafac ezért nem összetett szó, az összetett amúgy az Isszédóm néppel és névvel azonos.

A Szauro-Maták népeve rokon lehet a Szir-Maták fogalommal, a Szir Kígyó, mint a Saur is. Az Aorszok Örsök, a Szirákok meg Szirákok, akik Magyarországon ma is élnek Szirákon. Lásd még esetleg Szirakhuza, vagyis Szirák-Háza, amely várost a magyar Szikulok, vagyis Székelyek alapították.

Az indiai Szakauraka nép magyar eredetű, amit a hivatásos magyar tudományosság nem akar elismerni. Sem ezt, sem mást, ami nem a magyarok sarkvidéki eredetét igazolja. A Szakauraka utolsó A hangja a többes számot jelöli. Ezért a Szakauraka Szakaurakok jelentést képvisel, ami kétszeres többes számot igazol, erre jön rá a Szaka-Urak-A kifejezés.

A szakák kétségtelenül magyarok, vagyis inkább székelyek. A Szaka magyarok, mint Szakaurak, Kr.e. 130 körül elfoglalták Aral körüli hazájukból a Szogdia és Baktria nevű országokat. Ezeket a neveket az indogermánok nem képesek értelmezni. Később rokonaik kiverték őket e területekről, mint rossz testvérek, a Szakaurak népükkel India felé húzódtak Kr.e. 30 körül.

Strabon szerint a Sakauraka nép Kr.e. 130 körül mozdult dél felé. Az indiai szakák azonban sokkal régebben megszállták az Indus völgyét és India sok más táját. Maga Buddha is szaka, vagyis székely származású. Buda magyar főváros neve természetesen Buddha értelmű, és Buda hangzósítása.

Götz László ismerteti, hogy a Szakaurak dinasztiaiból pénzérmékről ismerünk két nevet. Az első név

Turannountos 'eraoy, a pénzérme hátlapján Saka Kogganoy, egyes érméken Saka Koyyanoy felirat látható. A

Turannountos névben a Turán szó felismerése nem nehéz. A Saka Kogganoy jól érthető Szaka / Saka Kogánoé, vagyis Szaka Kagáné. A Kagán rangnév magyar nyelvű, a Kan ősi totemnevünk, ezt Kán formában is lehet ejteni. A Ka-Gán Ka előtagja Fő, Magas, mint Ka-Sza, Ka-Pa, Ka-Pu és egyéb szavainkban. Kakán formában nem ejthetjük ezt a szót, ezért lett Ka-Gán, vagyis Fő-Kán a név formája. Az 'eraoy forma Keraoé, Keraoyé értelmű. Az aposztróf gyakran J hangnak felel meg, ami a J-H rokonság miatt Kheraoy lehet. A Ka szó gyakran „király” értelmű.

A második név 'Yrkodoy Makaroy, a hátlap SK'WR, vagyis Szaka-Úr jelentésű. A Makaroy a Magyarok, a 'Yrkodoy forma Kirkodoy. Ez Kirájkodoy Magyarok jelentést igazol. Az érme fel-színe nem tette lehetővé a Királykodój Makarok formát, ezért rövidülhetett Kirkodoy Makarok formára.

Buddha-Buda, Kashyapa és a többi magyar név azt igazolja, hogy Indiában a szavárd-magyar nyelv igen régen jelen van, ami közvetve a szkíta-szaka nyelv magyar nyelvűségét bizonyítja

VIII. Szkíta személynevek

Több szkíta eredetmonda is ismeretes. Vizsgáljuk meg ezeket az eredetmondákat, elsősorban a szereplők neveinek nyelve miatt. Sokan elemezték már a szkíta történeteket is, de a neveket általában nem tudták megfejteni. Pedig a nevek zöme magyar nyelvű, az ókori magyar nyelvi fázis alapján kell e neveket értelmezni.

Előjáróban végtelenül fel kellene háborodni, hogy a kutatók milyen sok előítélet alapján végzik munkájukat, ami mögött végtelenül erős nacionalista felfogás és világnézet áll. A nevek több jelentésének megvizsgálhatóságát sem fogadják el, hanem kijelentik, ez a név márpedig írni, ez perzsa, a lényeg, hogy indoeurópai. De azzal sincsenek tisztában, hogy mi az indoeurópai, ezáltal téves következtetések ezreihez jutnak. Ezzel elzárják a valódi evolúciós folyamatok megismerhetőségét, és nagy kárt okoznak a tudományokban.

A szkíták földje régen lakatlan volt, ezt mondják a szkíták. Ez igaz, mert a terület a jégkorszak alatt vándorló ősi törzsek vadászterülete volt, a Lakni értelme valamiféle állandó jelenlétet is tartalmaz.

Targitaosz volt az első ember, aki letelepedett Szkítiában, akinek az apja Zeusz, anyja Bor-Isten leánya volt. Nevének pontos jelentése Tar-Gi-Ta-Os. A Tar utal a síkságra és füves vidékekre, ahol kevés a fa. Sivatagot is jelent, azonban az igazi sivatag ivásgát, de a Tar vidéken van folyó. A Tar Csillag, valamint Magas is, Mészáros Gyula hattikről szóló írásában. A hatti-hettita Tar-Hun-Tasz isten nevében is szerepel, egyébként magyar szó.

A középtag Gi a Ki zöngétlen alakja, Ország, Föld, Kő a jelentése. A Ta-osz Táj-ős. Tar-Gi-Ta-Osz ezért a Tar-Ki/Gi-Ta-Ős értelmet visel. Valójában királynév, amit a név önmagában is tartalmaz, Tar-Kő-Táj-Őse egy gazdagabb országból érkezhetett DK-Európába. Tarkő hírneves és szép tündérünk.

A Tar, mint tudjuk, Csillag is, ezért a Tar-Gi-Ta-Os Csillag-Földi-Táj-Ős jelentést is visel. Targitaos neve kétségtelenül magyar eredetű. Az Ős, Űs szóhoz kapcsolható a szumer Us szó halott, halál jelentése. Targitaosznak három fia született: Lipoxaisz, Arpoxaisz és Kolaxaisz. Targitaosz valamikor Kr.e. 1900 körül érkezhetett a dél-orosz síkságra, déli irányból, vagy a Kárpát-medencéből.

Lipoxaisz neve Lipok-Szaisz lehet, a Szaisz az Ur neve, továbbá azonos az egyiptomi Szaisz görögös nevével. Lipoxaiszt Lebédi ősi nevének is tartják. Lipok-Szaisz, Libéd-szaisz formák vannak a görögös név mögött. A Li értelme „király”, a Pok a Fők, Főcske neve is lehet.

Arpoxaisz neve az Arpok-Szaisz, vagy Árpás-Aisz fogalmat viseli. A három fiú nevében lévő Aisz megfelelhet az Ős, Eis, Isa és hasonló neveknek, amelyekhez az És és Is is hozzá tartozik. Arposz-Aisz, kb. Árpos Isten megfelel az Arpoxaisz nevének. Kolaxaisz nevét egyes kutatók a Köles névvel hozzák összefüggésbe, mivel az Arpoxaisz az Árpa névvel rokonítható. Ez azonban nem teljesen bizonyos. Inkább Kolaxaisz nevét a Kolak, Kál-Asz nevekkel hozhatom kapcsolatba. A Kol-Asz-Aisz kb. Nagy-Isten-Ős értelmű mai magyar nyelven. A Kolak a Kölök, a legkisebb gyerek a hunoknál is.

A hagyomány szerint Lipoxaisz, Lipők-Aisz/Szaisz leszármazottai az Aukhatai törzs tagjai. Az Aukhatai név mögött az An-Kátai fogalom rejlik. An az Égisten, a Khatai a Kátai, a két fogalom együtt az An isten Házai, ez pedig magyar nyelvű népességre utal, továbbá ez a törzs csakis

nyugat felől jöhetett. Az Au és An azonosítása eléggé kézenfekvő. Azonban az Au a kutyák ugatása is, ami miatt felvethető, hogy az Au-Khatai a Kutyák-Házai értelmet tartalmazza.

Arpoxaisztól származnak a Katiarusok, Katiaroi, és a Traszpiesz nevű törzs tagjai. A Katiarusok a Kutrigurokkal is rokonok lehetnek, a nevek alapján. Azonban a Katiarusok elsősorban Hátí-Árusok lehetnek, ami megfelel a szkíta életmódnak. A Hát és Káta rokon jelentésű szó, aminek elemzésére most nem térek ki. A Ka-Tiarus névben a Királyi Tiara értelme fedezhető fel. A Kati önmagában is Király, pl. a hattiban Kat a formája.

Traszpiesz törzs nevében az -Esz utótag többes szám lehet, de ezekre a közérthető jelenségekre zömében nem térek ki. Azt hiszem, ezt minden kutató tudja. Ebből a meggondolásból is ered a Traszpi formula, ami TrószPi értelmű, és Trósz-Fi a jelentése. A trószok természetesen magyarok, akiket a bizánciak türköknek hívtak, mert a Tur-Kének(Türr-Hének) valójában a magyar etruszkok, és nem a vad és hódító törökök. Trósz-Pi-Esz nevükben a Pi a Csillag elsősorban, amiből ered a Fi. A Fi a Férfi legcsodálatosabb Csillaga.

Kolaxaisz utódai a királyi szkíták. Az ő nevük Paralatai, ami Paralaták magyar formát vonz. A Par Ház, az Al kb. Magas, az Atai Atyái. Kolaxaisz utódainak neve jól érthető magyarul. A Ház Magas Atyái a név jelentése.

Együttesen a szkíták a Szkolotesz névvel jelölik magukat, királyuk neve után. A Szkolotesz forma megerősíti a Kolaxaisz forma létezését. Mindkettő azonban a Sza-Ko-Lo-tesz formából eredhet, ami Sza-Ka Ember helye + -esz görög végződés. Szaka a Fény-Fője, a Menny Fia Háza, a Lo Ember, a Tu/Ta Hely és Ország, az -Esz görögös végződés. Ilyen levezetéseket kell adni néha, mert a magától értetődő igazságokat is gyakran meghamisítják.

A Szkolotesz a Szaka-Lo-Tesz magyar szóötvözet rövidülése. A Szaka Arany-Fej elsődlegesen, de a Sza Menny Fia, a Ka több jelentésű. A Lo az Ember neve, de Fény is a jelentése, harmadlagosan pedig Ló (Laó, Luó, stb.). A Szkolot T hangja is lehet többes szám jelzője, mivel vannak ilyen nyelvek, és a magyarban is jelen van pl. a T végű igékben. Kolax-Aisz vagyis Kolax-Aisz előneve tükrözve Sza-Kol formájú, és Fényes Kál értelmű. A Kál és Gál Nagy jelentésű, és a Lu-Gál, Lu-Kál egyszerűbb formája, meg a Gallok, Gaelek neve. A Sza-Kol egyszerűsödik Szkol alakra, ez a Szkolotesz névben is benne van. A Szakol Súlyom oroszul, a Szakák fénymadara, mer a Sza Menny Fia, de Száj is, a Kol Kál, tehát Nagy.

Azt mondják, uralkodásuk idején aranytárgyak hullottak az égből a szkíták földjére: egy eke, egy járom, egy harci szekerce, és egy ivócsésze. A két idősebb testvér közeledtére fellángoltak az aranytárgyak, de amikor a kisebbik közeledett, az arany lángolása kihunyt. A legfiatalabb fiú hazavitte az Ég ajándékait. Megtárgyalta ezt a két legidősebb testvér, és úgy döntöttek, hogy az egész királyságot a legfiatalabbnak adják. Ez a történet azt a magyar szokást mutatja be, hogy a legkisebb fiú öröklí a ház vagyonát és hatalmát. Szokás szerint az idősebbek folyamatosan háborúba vonultak, a legkisebb fiú azonban sosem mehetett háborúba, nehogy elessen. A család öröklődési vonalát a legkisebb volt hivatva fenntartani.

Ez a szokás olyan erős volt, hogy még az ellenség is, ha legyőzött egy magyar házat, és a győztesek is magyar rokonságúak voltak, a legkisebb fiú életét megkímélték, hogy ne szakadjon vége az ősi család genetikai vonalának. Ez a fiú volt az Ir-Mag.

Az aranytárgyak természetesen egy képrejtvény részei. Eddig nem gondolkodtam a megoldáson, és nincs a megfejtéshez kiindulási támpontom. Az Eke kb. Ék E, ami Csillag-Ház, Ék-Ház, a Járom ige is, a Jár, Jármu - Jár-om jöhet szóba. A Fejsze jelenti a Fej Fényét is, mert a Sze Fény ősmagyarul, a Csésze is kb. Sé-Sze, ami Fényes-Fény.

Azt beszélík a szkíták, hogy Targitaosz ezer esztendővel régebben érkezett Szkítiába, mint amikor Dárius átkelt a Dunán. Dárius Kr.e. 513-ban támadta meg Thrákiát, és ebben az évben támadta meg a szkítákat is. Targitaosz ezért Kr.e. 1513 körül érkezhetett a Bor-Isten vidékére. Abban az időben már ott lehettek a kimmerek, vagyis a kelták, akik egy régebbi szumerokhoz is kapcsolható kivándorló hullám lehettek, és érkezhettek a Kárpátok felőli oldalról is, nem kellett

feltétlenül a Kaukázus, vagy a Turáni felföld felől jönniük. Mindhárom irányban magyar népek terjeszkedtek és vándoroltak, új földeket keresve.

A hellének szerint Heraklész Gérüonész marháit elhajtvá került szkítaföldre. Hó- viharba került, ekkor betakarózott az oroszlánbőrrel, és elaludt. A lovai közben legelészték, de mire Heraklész felébredt, eltűntek. Keresésükre indult, egész vidékeket bejárt, végül elvetődött Hülaia földjére. Itt egy farától felfelé asszony, farától lefelé kígyó alakú, felemás lényt talált, akin nagyon elcsodálkozott. Megkérdezte tőle, nem látta-e az elkóborolt lovait. A csodalény azt válaszolta, a lovak nála vannak, de csak úgy adja vissza, ha Heraklész vele hál.

Három fiúk született, és amikor Heraklész távozni készült, egy íjat, és egy övet adott a nőnek, aki királynő volt amúgy. "Amikor megnőnek a fiaim, akkor add a kezükbe az íjat és az övet. Amelyik úgy ajzza fel az íjat, mint én, és úgy köti fel az övet, mint én, azt tartsd magadnál, amelyik nem így tesz, azt küldd el!"

Az övön aranycsésze csüngött alá. Heraklész bemutatta az íj felajzását, és az öv felcsatolását, azzal dolgára indult.

Tudnunk kell, hogy az íj a magyar népeknél királyi jelkép, valójában az Ég és Ív megszemélyesítője. Az Öv szintén királyi jelkép, az Ívnek is a jelképe. A büntetésben lévő katona ma is elveszti az övét, jelezve, hogy nem szabad ember. Ez a szokás is magyar őseinktől ered.

Heraklész a magyarok őse e hellén monda szerint. Heraklész neve nincs rokonságban Héra nevével, különben kölcsönösen utálták egymást, a mítoszok alapján. Heraklész magyar hős, Gilgames rokonságába tartozik, és Her-Kul-Es a pontos neve. Her-Küllös, de a Kul (Kül, Kel) magyar szó az égi szférák első körét jelzi, lásd Kul-Aba városnevet, vagy a Kül-Lő - Külső-Ragyogás értelmét, ami a kocsi-kerék küllőinek Naptól való származását igazolja. Her a Hős, a név az Er szóból származik. Az Es Ház. Mellesleg Herkules sokkal régebbi az etruszoknál, mint a görögöknél.

A három fiú neve Agathürszosz, Gelónosz és Szkütész. A feladatot csak Szkütész tudta megoldani, ezért ő lett a király, két testvére viszont elvándorolt.

Az anya kígyó farka a Nap járásának kígyószerű rajzolatára utal, ami közel rokon a kelta és magyar végtelen fonattal. A kígyószerűség ebben a mondában Napkirálynő jelenlétét bizonyítja, és a Szauiromaták királynőjét feltételezi. Szauros ugyanis Gyík, Száj Ura rossz, Fény Ura jó értelemben. A Tejút is kígyó, továbbá a szárazföldeket körbe ölelő tenger is kígyó, még az 1500-as években is kígyóként ábrázolták Európában a tengert.

Gonosz Gyík és Kígyó, mindkettő Sárkány, lásd Sárkány-Gyík és Sárkány-Kígyó. A Gyík is Kígyó, továbbá a Gekko is magyar eredetű név, lásd Ki-Jó > Kí-Gyó. Az eredendő Gonosz Szar-Gon, a tömeggyilkos, maga a Szar-Gonosz. Ő a Sárkány megtestesítője, de a Sárkányok lehetnek jók is, nem Szargon típusúak. A Szaui-Mata/Mada név valamiképpen rokon lehet ezzel a fogalommal, mármint a Jó Sárkány értelmezéssel. A Biblia írja az akkád királyt Szargonnak, tehát tévedés kizárva. A név „igazságos király” jelentése téves, a Biblia írói a Szar-Gon jelentést tartották fontosnak, vagyis magyarul gondolkodtak.

Heraklész titokzatos felesége valószínűleg Szauiromata királynő lehetett, mert a nő alakja és a Szauiromata név között összefüggés fedezhető fel. A három fiú neve alapján a Szkíták a Szauiromaták rokonai lehetnek. A kígyófarkú királynő fia Szkütész, aki a szkíták királya lett, és utána minden király tőle származott, Hérodotosz idejéig. Állítólag.

Agathürszosz neve Ága-Törzs-osz, ami Törzs-Ága helyesen. A mai Törzs kb. Turs, Tursz volt néhány évezrede, de a Törzs szónak ma is van több variánsa, mint Tors, Torzsa. De A-Gát-Ürzös jelentés is igaz lehet.

Gelónosz a Kelónosz, sőt a Helónosz is. A görögök, hellének kétségtelenül magyar eredetűek, amit a nyelvük szókincse és a népszeveik is bizonyítanak. A Gelónosz név a Ge-Ló, a Föld Emberei fogalmat tartalmazza, a Keló (Kelő) mellett. Vajon földművesek voltak-e a gelónoszok? Szkütész neve rokon a szkíta népnévvel. Talán a Kut(at), Kút, Kutya nevekkal rokon a király ne-

ve. A hunoknál a Kutu (Guti), és HunzaKut, meg a Kutrigur népnevekben is benne van a Kut szó.

Hérodotosz Anakharszisz példáján keresztül bemutatja a szkíták hellén-ellenességét. A szlávok ma görögbarátok, ellenben a magyarok ma is igazságosak, a görög agressziót nem kedvelik, mint semmilyen más agressziót sem.

Anakharszisz számos földet bejárt, majd megérkezett haza. Hüilaiában titkos, éjjeli áldozatot mutatott be, amit a küzikoszi görögöktől tanult. Egy szkíta megleste, és szót emelt a királynál, aki meglátva Anakharszisz áldozatát, nyilat röpített belé, és megölte. Ebből a történetből csak csekély rész lehet igaz. Azért, mert Anakharszisz idegen szokást akart meghonosítani a szkítáknál, amit Szauliosz nem tűrt el.

Szpargapeithész nagy király volt, akinek a fia Lükosz, akinek a fia Gniurosz, akinek a fia Anakharszisz. Anakharszisz Idanthürszosz király atyai nagybátyja, Idanthürszosz apja Szauliosz, és Anakharsziszt éppen Szauliosz gyilkolta meg.

Ez a történet több ezer év múlva ismét felbukkan, Muagerisz és Gordász viszonylatában. Mauger és Gorda/Korda testvérek, ezt a tényt nem kell kitalálni Hérodotosz remek előadásmódja segítségével, mert megírták a történészek.

Szpargapeithész nevében a Spár-ga-Fejtés értelem ismerszik fel. Ez az értelmezés azonban Sorsisten jelentésű. Szpargapeithész király ezért istenkirály, a Sors királya, amit a Spár-ga szó jelez elsődlegesen. A Spár-ga szót nem érti a magyar nyelvészet, az Sza-Pár-Ga alakzat a Menny Fiai-Házának-Kiemelkedője magyarul. A Pár-Ka a magyar Pár-Ga görögös változata, az Is-Pár-Ga a Spár-ga őse. A Spár-ga az élet fonala, a Pár-kák tényleg Sorsistennők a görögöknél. Az Is/lsz a fény, a Pár Ház, a Ka Kapu is, meg a kicsinyítés is, továbbá Fő, Felsőség. Is-Pár-Ga a Fény-Házának-Kapuja vonatkozásban abba a hatalmas eszmerendszerbe illik bele, amelynek alapja Vezér király (Ozirisz) mítosza, aki a Vadász Csillagkép uraként várja a lelkeket, mint csillagocskákat, hogy átvezesse őket Isten fénybirodalmába. Az Isz-Par-Ga rövidül Szparga alakra, de a Szaparga alak jelentése is azonos az Iszparga alakéval, és a Szaparga is lehet a Szparga eredetije. A Szapárok a magyarok egyik neve, Szabartuból való származásuk egyik fontos bizonyítéka.

A Peithész elsősorban Fej-Tesz, nagyjából megfelel a régi magyar Pa-Teszi rangnévnek, ami Fő-Teszi, ApaTeszi értelmű. A Fej-Teszi megfelel a Pa-Teszi fogalmának, a Pa-Fa-Fő-Fej evolúció is jól látható bennük. A Pe-Íthész ellenben a Fő Ítész jelentést tartalmazza, de a Pe trónt is jelent Egyiptomban.

A Spár-ga-Fejtés ezért inkább Szaparga-Pei-Thesz értelmű, és a Szapárok Kiemelkedő Pateszija a pontos jelentése. A többi jelentést azonban lehetőségként meg kell hagynunk.

Lükosz nevét Farkasnak értelmezhetnénk, ha nem ismernénk jobban a magyar nyelvet annál, hogy elhinnénk Lykia nevének görög eredetét. Lukia, a Fény Köve (országa), ahol a nép fontos totemje a farkas volt. A Lu azonban elsődlegesen Fény, azután Ember. A Lukács név ezért aztán tiszta magyar név, a Lukas származéka, a Csillagos, Fényes az elsődleges értelme. A Luk helyesen Lúk (csillagok), illetve Lu-Ka a FényKapuja, ami megfelel a Csillag fogalmának. Ezekből az alapjelentésekből kiindulva elmondhatjuk, hogy a Farkas egyfajta Fény-Király, Lu-Kaon, a Lu-Pus (latin farkas) meg a Lopós mellett Fényes-Fős is. Vagy esetleg Fény-Lábú. A magyarok egyik legősibb mondája arról beszél, hogy a magyarok a Farkasok által védett emberek voltak.

Lükosz nevét ezért Fény-Kapuja, Fény-Háza, Fényeske értelemmel adhatjuk vissza, de a Lukács és Farkas is szóba jöhet a jelentése feltárásánál.

Gnurosz király neve is jól érthető, ha felbontjuk a mássalhangzó feldúsulást a szóban. A Genurosz, Kenurosz forma magyarul Ken-Ur, Gen-Ur, vagyis Király-Ur értelmű. A Kény mai szó a Ken, Kin király jelentésű régi szóalakból ered. A Ken ige, lásd még Keny-Ér, Ken-De, stb.

De Gnurosz neve az Ég-En-Ur, Ig-En-Ur fogalmakból is eredhet, az Ég Enje az Ég Királya, bár az En rangnévnek van Isten jelentése is. Az előbbi variáció a valószínűbb a kettő közül. A Génusz szót etruszk eredetűnek vélik, de lehet latin is, mivel a Gén szó is rokon a Ken szóval, Kenő nevével.

Anakharszisz nevének elemei többértelműek, ezért nehéz viszonylag egyszerű jelentést adni róla. Az An a név előtt lehet képző is, de mi jól tudjuk, hogy a prepozíciók, képzők, ragok, toldalékok és egyebek mind régi magyar szavakból alakultak ki, a beszéd fejlődésének megfelelően. Ezért az An szót An isten nevének kell vélnünk. Egy An-Akarsz-is variáns kb. An-Akarsz értelmű, ami a név viselőjének égi és királyi származására utal, de arra is, hogy nem ő a király. Csak trónkövetelő volt An-Akarsz-isz? Nem tudjuk, de erre utal a név.

Ellenben az Ana-Khar-Szisz felbontásban Ana ismét An, Anu neve, a Khar Kar, ami Város is, meg Kör, Ker, stb. A Szisz nem valószínű a névben önálló elemként, inkább a Kharsz, Karos a valószínű forma. AnaKharsz-isz az Égisten, An Karosa, Karcosa, mivel a Kharsz Karsz-Karc is. Az Anakh-Arsz-isz formával már ne is foglalkozzunk, Anakh pl. Rusz-Anakh nevében is benne van, ő Roxána, és magyarul Nap-Anyácska a neve, az Ars az Arc helyes elődje.

Szauliosz Anakharszisz testvére, tehát Szauliosz apja Gnurosz. Ő öli meg Anakharsziszt, bizonyára jogtalanul, és nem úgy, ahogy elmesélik.

Sza-Ui annyit jelent, hogy Fény-Fia. Sza az Aranyfény, Menny Fia, az Ui Fi, ez utóbbi szó, az Ui rokon az Ől és Ül nevekkkel. Az Ől-Eb pl. az Őlben Ülő Eb neve, az Ől a Születés helye is, ami az Ől ige szerint egyben a Halál neve is. Sza-Ui a Fény-Fia, Sza-Uliosz formában kb. Sza-Ui a helyes alak, az „-osz” görög végződés.

A kánaáni Saul név is magyar eredetű, ami rokon lehet Szauliosz szkíta-magyar király nevével.

Idanthürszosz apja Szauliosz, nagyapja Gnurosz, dédapja Lükosz, ükapja Szpar- gapeítész. Idanthürszosz veri meg Dáriust, és űzi el szkíta-földről. Neve helyesen Id-An-Thürszosz értelmű. Id az Isten, An az Ég, Menny, ez egyértelmű.

Külön kell választani a Thürszosz nevet, mert ez a névrész igen fontos. A Thürszosz valójában a Türszosz, Türk nevet tartalmazza, és egyszerűen Magyar, vagyis Trójai a jelentése. A Thürsz névben az Sz hang az SzC-K hídon keresztül Thürk, Türch olvasatú is lehet. A Thürsz a Törzs egyszerű alakváltozata, írásos formája, azzal a megjegyzéssel, hogy a Törzs a fiatalabb, és a Thürsz a régebbi változat.

Thürszosz csak a Thürkhosz változata, a Türhosz, Türchén, Türkény a Tor Kénye, a Torony Királya. A Torony Tur-An eredetű, Toron-Tó értelme Torony a Tó mellett, és ez indián nyelvből való. Ez is azt bizonyítja, hogy ezekben a nevekben igen ősi szóetymonokat ismerhetünk fel, amelyek olyan régiek, hogy meg sem tudjuk tippelni ősiségük idejét. A Türrhének és Zürrének, Etruszkok és Komik kétségtelenül rokonok, mindkettő nép magyar eredetű. A Türszének az etruszkok, vagyis egy magyar nép.

A Török, Turk népnév a magyar hunoktól ered, vagyis a törökök is magyar népvét használnak. A szumer Turukku szó országot jelöl, aminek csak kevés köze van a magyarokhoz és trójaiakhoz és etruszkokhoz, mivel ez utóbbiak mind magyarok, a törökök meg törökök. Tur-Ukku lehet Ukkó Fia értelmű is. A bizánciak mindig pontosan tudták, hogy amikor a magyarokat Türköknek mondják, akkor Trójaiakat értenek alatta, végső soron etruszkokat, továbbá türhéneket, és a török Türk név egy másik ágról keletkezett. Akik Török, akik Török a nyelvet, azok a törökök, akik Törnek-Zúznak, mert barbár rablók, nem tisztelik Istent és az emberi teremtetőert. Mindent elpusztítanak, teremteni nem akarnak, másokat Gyaurnak neveznek, holott önmaguk a legnagyobb Gyaurok az egész Föld kerekén, mert elárulták Istent, és átálltak a túlsó oldalra. Ezt mutatja népvékük, ami ma már elavult, mert a török népek rájöttek magyar rokonságukra. Már nem rablók, hanem éppen fejlett népek.

Idanthürszosz nevének olvashatjuk Idantrosz formában is. Idantrosz hatalmas magyar király, neve Id-An-Trósz formában értelmezendő. Id az Isteni Lényeg, An az Ég, Trósz a Trójai Magyar. A Trósz a Toros összevonódása, Torja, Tarja, Tarján, Taraj, stb. neve.

Idan-Thürszosz továbbá Id-An-Törzse is, Id-An, az Ég-Isten Törzse, aki támogatja An istent, nem engedve a bomlasztó elemek tevékenységének.

Idanthürszosz hatalmas háborút vívott Dárius ellen. Ez a háború egy sokkal nagyobb világ-méretű háborúnak az egyik fontos epizódja volt.

Szkülészt, Ariapeithész fiát is hasonló sors érte, mint Anakharsizst, mert idegen szokásokat vett fel. Ariapeithész királynak sok fia volt, akik közül az egyik Szkülész, egy isztriai asszonytól született fiú. Később Szpargapeithész agathürszosz király csellel megölte Ariapeithész szkíta királyt, ami után Szkülész örökölte a királyságot, valamint apja feleségét, Opoiát. Ez az Opoia egy Órikosz nevű fiút szült Szkülésznek.

Oktamaszadész szintén Ariapeithész fia volt, anyja pedig Térész leánya. A thrák Szitalkész is Térész fia, tehát a thrák király testvére volt Oktamaszadész anyjának. Oktamaszadész fellázadt Szkülész ellen, aki Szitalkoszhoz menekült, de a thrák király kiadta őt Oktamaszadésznek, aki lenyakasztatta Szkülészt.

Szkülész neve helyesen Szik-Ul-ész, ami Nap-Fia értelmű magyarul. A név rokon a Székely, Szikul, Szekeles, Szicília nevekkkel, amely nevek szkíta-magyarokat jeleznek.

Ariapeithész szkíta király neve Árja-Pei-Thész felbontású. Az Árja magyarul Víz-Ár, lásd a Ja = Víz is, az Ár a Rá tükröződése. Az Ari nép a Mari, de az Árták titokzatos népe azok a magyarok, akik Közép-Ázsiát uralták 6-8000 éve, és széles rokonságúak. Ezekről az Ártáktól származnak az indiaiak többsége, és az irániak is, vagyis az indiaiak és irániak magyar eredetűek. Az Ariapeithész név második része, a Fej-Tesz, ami a Pa-Teszi változata, ráadásul a Szpargapeithész név előfordul az agathürszoknál is. A Tesz egyfajta isten neve is, nem csak ige.

Órikosz nevében az Óri az Uri változata. E névben a Kos-Uri, Óri-Kos fogalma lehet jelen, bár a görög végződésekkkel csínján kell bánni. Az Órik kb. Urik, ami Uracska jelentésű, lásd Vajk, Szalk, Anak, stb. kicsinyítéseket.

Opoia úgy szállt Ariapeithész halála után Szkülészre, mint azt a szeniorátus öröklődés elrendelte. Vajk - I. István - Szent István és Koppány küzdelmét is ez a régi törvény okozta, mivel Koppány, a család legidősebb férfitagja benyújtotta igényét Vajk édesanyjának, Saroltának a kezére. Márton megölte apját, Tománt, ami után Tomán felesége Mártonra szállt, de Márton (Mao-tun) magyar nagykirály a nőt megölette.

Opoia esetleg lehet Apájé? Az, aki az Apától szállt a fiúra? Az Opoja igen közeli az Übaja, Ibolya névvel, amely viszont ősi mezopotámiai magyar név. Oktamaszadész szintén Ariapeithész fia. Az Okta lehetne a latin Okto, ami Nyolc, de valószínűleg Ok-Ta a jelentése, amihez a későbbi Ok-Tár tartozik. Az Ok a Csillag, a Törvény neve, a Ta a Táj, az Ok-Ta a Csillag-Tája, az a személy, aki helyre teszi a törvényességet. A nyolc ágú csillag gyakori a népi művészetben ma is. A Maszadész önmagában is jelentheti a Magyar nevet, a Mata, Mada alapján, és nem kell az egyiptomi Maszada, Mászada fogalmához visszamenni.

Bár azt sem lehet kizárni a Maszadész névből, mivel Egyiptomból is mentünk Eurázsia vidékeire.

Nagy a valószínűsége, hogy Szkülész anyja, az isztriai nő fogalma Hérodotosz egyszerű félrehallása folytán jött létre. Az isztriai nő sosem létezett, helyette Isztár nevét kell elfogadnunk, ami megmagyarázza a Szik-Ul, a Nap, a Szik Fia elsődlegességét a többi testvérével szemben. Ő lett apja halála után a trónörökös, ami csakis úgy fogadható el, hogy anyja csillagkirálynő, Istár, vagyis Sztár volt. Egy isztriai nő miképpen lehetett a hatalmas szkíta király felesége? Sehogyan sem, az "isztriai" szó tehát félrehallás, valójában Isztár neve van a királynő nevében.

Isztria a Duna torkolata táján fekvő város.

Ariapeithész követe Tümnész, akivel Hérodotosz személyesen is beszélgetett. Tümnész követ volt, amire utal a neve is. Utu-Menész, vagy Tő-Menész lehet a név jelentése, a Menész a Menős, a Követ, az Utu és Tő a Napkirály neve. Ez a Tümnész tehát egy szkíta napkirály Menésze, Menőse volt, ami a Napkirály Követe fogalmat fejezi ki ősi magyar nyelven.

Exampaiosz neve Keserű-Forrás. Az a probléma, hogy a Dnyeper mellékfolyói közül egy sem keserűvízű. Az Ék-Szam-Pa-jos név ezért jobban megfelel a titokzatos forrás nevének.

Egy Ariantas nevű szkíta király népszámlálást akart rendezni, és minden szkítától egy nyílhegyet kért. A király neve az Ari-An-Tasz elemekből áll. Az Ári a Nap nevét tartalmazza, az An az Égbolt neve, a Tasz a Tass, Országos, Tájás. A Tas Úr is. Ari-An-Tasz a Mennyei-Nap-Tájasa értelmű. A Tasz etymonja a Ta, ami S-el jelölve Tas, vagyis Országos értelmet ad ki, de Úr jelentése is van.

Amikor Dárius megtámadta a szkítákat, a megtámadottak három hadsereget hoztak létre. Idanthürszosz volt a fővezér, Szkópaszisz és Taxakis voltak a vezértársai.

Szkópaszisz neve Isz-Kóp-Asz értelmű, Fényes-Fej-Ász a név értelme. Taxakis király neve Taszák-(isz) lehetett helyesen, ami a Tas, Tass változata. A Szkópasz-(isz) egyfajta Szak-Opa-sz is, ami Fő-Apás jelentésű. E nevek azért variálhatók magyarul, mert magyar eredetű nevek. De az Isz-Kopasz annyi, mint FényesKopasz. A Taxakis név meg Ta-Szák formában a Ta, a Táj Szákja, Fősege. Ugyanis a Szák-Sák, Szág-Ság értelme Főség, mégpedig magyarul.

Igen nagy király volt Idanthrosz, aki Egyiptomig hatolt. A névben világos a Trósz, ami a magyarok neve, az Id-An az Isteni-Égi. Az Idanthürszosz névvel is rokon lehet, csak Id-An-Trósz a régebbi, egyszerűbb névalak.

Madüész szkíta király Mádi értelmű, ami kb. a Föld Ura jelentéssel bír, lásd a szumer Mada, egyiptomi Mát, Maat neveket. Madyész tkp. Madyász, ami Mátyás is egyben, a latin Mathias rokona. A Méd, Mada, Madai, Matiene, Mat és egyebek a magyarok egyik ősi nevét jelzik. Mesénk Matyi hőse a magyarság megtestesítője, a mesealak neve kb. ebből a korból származik.

Prótothüész Madyész fia, akinek a neve Bartatua alakban is ismert. A név kb. Pro-Tothü-Ész lehet, a Toth igen bizonyosan a Tejút, vagyis Thoth nevét tartalmazza. Az Atua nagy valószínűséggel Atya, de akkoriban a lágyulási folyamat még nem teljesen ment végbe, ezért nem zárható ki az Atua ejtés sem. A Barta ma is elterjedt magyar családnév, a Tu a Nap neve. Továbbá ismert a Partatua változat is, ami a Part-Atya formát igazolttá teszi. A Parthus név jelentését sajnos nem ismerik sem az ókori auktorok, sem a mai kutatók, de a név rokon lehet Partatua nevével.

Scytharbes király nevében a Szküta mellett valamilyen Arbesz forma ismerhető fel. Szküt-Arbe, Szküt-Arb esetleg a Szkíta Árpá, vagyis Szkitár-Bá jelentést tartalmazza, de sokkal nagyobb a valószínűsége az első alaknak, mint a másodiknak. Az Árpá ugyanis ősi szó, Egyiptomban is ismert, de bizonyára magyar eredetű, vagyis magyar név. Az Árpá a Hegy Füve, ezért az Árpád név Arb, Arbe formája is jelentheti az Árpád fogalmát, és ne zavarjon meg bennünket az Ar-Pa-D (Árpád) név D utótagja, ami itt Hely, Ország értelmű, bár Udu a Nap. Az Arb jelentése ismeretlen, bizonyára.

Ispakai nagyúr Kr.e. 673-ban Assarhaddon asszír király szövetségeseként Médiában hadakozik. Az Is-Pa kb. Ős-Fő, Fényes-Fő, az Is-Pákai meg Fényes-Pákai. A Pák, Páka magyar nevek közelebbi értelme még nincs teljesen tisztázva.

A behisztuni feliratot kísérő domborművön az egyik ábrázolt zendülő mellett a következő felirat van: "Ez Skunxa, a szaka". A Skunxa névforma perzsa jellegű, az X gyakran Hsz hangot fedett. Is-Kun-Sza a név valódi jelentése, ami Fényes-Nap, Fényes-Csillag Menny Fia, vagy Arany-Fénye értelmet ad ki. Ez a név magyar királynévnek felel meg. A Kun Nap, a Sza Menny Fia.

A Krími szkíta királyság idejéből ismert Gatalosz szármata király neve. Nyilván a Gáta, Káta és a Ló elemekből áll a neve, a Ló a régi magyar Lu utóda, Fény, Ember és Fehér Ló értelemben.

Szkilurosz az egyik legnagyobb szkíta király, akit ismerünk. Neve Szikil-Ur-osz, avagy Eszkil-Ur jelentésű.

Az eszkilek népe a székelyek népével azonosíthatóak, a Szikil szó is Székely értelmű. A Székely népnév SzikEl formában Nap-Hely, Nap Ország, Szik-Ul formában Nap-Fia értelmű. Ezeknek a variánsa a Szik-Il, ami Nap-Isten is egyben. Szik-Il-Ur a Nap-Isten, Szik-Él nevében uralkodó Ur, vagyis itt király.

Szkillurosz fia Palakosz. Vonzó a Pa-Lakos, vagy Pal-A-Kos felbontás és értelmezés. Pa-Lakos a Lakos Fője, a másik alakzat a Ragyogó, A Kos értelmet adja ki. Mégis inkább a Palasz jelentés a valószínűbb, ami a Palóc variánsa. Fő-Ló az értelme, a Ló természetesen Fény és Ember értelmű. A Palasz Sz hangja a Palakos K hangjával rokon, a görögök gyakran átírták az Sz hangot K hangra, az Sz-C-K hanghíd miatt. Palakosnak megfelel a Palaszos, ami közvetlenül Palócós, de a görög „-osz” nem része a névnek valójában, ezért a Palasz, Palosz a helyes alak. Ennek lenne a rokona a Palak alak. A Pa a Fa és Falu elődje is. A Fa természetesen a Világfa, ezért Palakos lehet a Világfa Lakosa, vagy egyszerűen Falu-Lakos. A Paión népnév, ami alapján a görög szerzők a magyarokat nevezték több évszázadig, szintén Fa-Lakó, vagy Falu-Lakó értelmű.

Két szkíta királyi származású fiataalt száműzték, nevük Ülinosz és Szkolopitosz. Számos követőjükkel Kappadókiába vonultak, a Thermodón folyónál letelepedtek, és birtokba vették Themiszküra környékét. Innen indultak rablásokra, amíg meg nem ölték őket. Asszonyaik azonban módján éltek tovább. Ülinosz nevében az Ülin esetleg az Üllő névvel rokon, Ül-In alakban. Szkolopitosz nevét sok formában lehetne értelmezni.

Teljesen bizonyos, hogy a perzsák, akik szakákkal, vagy szkítákkal, és masszagetákkal évszázadokon keresztül harcoltak, nem tettek különbséget a szakák és masszageták között, mert egy nyelvűnek vélték őket. Ez a nyelv a magyar nyelv volt, amit nevezhetünk sok ősi magyar nép neve alapján más nyelvnek is.

IX. Masszageták

A masszageták Közép-Ázsia térségeit lakták, de magyar népesség voltak, az Andronovói kultúra utódai.

Nevük Tömeg-Géta értelmű, de a Massza a Mada, Mata, vagyis a magyar, és a Géta a Héta, a Heta, Khéta, Yeta, a Hetu-Magar. Ez a magyar származású nép Mata-Heta formában Heta-Mata, vagyis Hét-Magyar jelentést visel nevében. Nagy-Géták, vagyis Nagy-Heták egy másik jelentés szerint.

Azt gondoljuk, hogy a különböző szaka népek kissé eltérnek egymástól, az időbeli fejlődés, a különböző földrajzi környezet, és a nyelvi elágazó fejlődés miatt. Alapvetően azonban mind magyar eredetűek voltak.

Kyrosz perzsa nagykirály megtámadta a szkítákat. Serege óriási volt, nagyjából 600000 embert számlált. A szkíták visszavonultak, de aztán keményen ellenálltak. Azt hihetnénk, hogy a perzsa hatalom volt a szervezettebb, amely felette állt a szkíta hatalomnak. Ezt valószínűsítik a történeti könyvek általában. De a valóság ezzel szemben más volt. A szkíta hatalom volt a szervezettebb és magasabb rendű, a szkíták támadták folyamatosan a déli rabszolgatartókat. A támadás fő iránya a szkíták felől irányult Irán felé, lásd Irán - Irány.

Tomyrisz királyné volt a massa-géta hadak vezetője, amelyek szembe szálltak Kyrosz hadaival. A hatalmas háború a perzsák tökéletes vereségével végződött, a magyarok megsemmisítették a perzsákat, és maga Kyrosz is elesett a döntő ütközetben, amit fényes hadaink megnyertek. Ez a háború nincs megfelelően értékelve a világtörténelem csatái között.

Tomyrisz nevében a Muris szó is felismerhető, de elsősorban Szum-Ur értelmű. Tom-Yr-Isz értelme SzomÚr-Isz, ami a Szem-Úr-Ész variánsa és a Szem-Ur-Fénye jelentést tartalmazza. Megdöbbentő, de Tomyrisz neve kristálytiszta Szem-Ur-Ész értelmű. Az Ész, Isz ősi idő óta a Nők neve, lásd Iz-Isz. A királynő tehát Szum királynő, ő a Szumirok Fénye, Istennője, és irdatlanul megveri az őseiket eláruló perzsákat. Tom-ÜrIsz formában is értelmezhető a neve. Kétségtelen az is, hogy az „-isz” végződés lehet hellén toldalék, de ez nem változtat a lényegen. A Tomyr, Tomir változata a Tamar is.

Ktesias görög történetíró a szaka nőkről azt mondja, hogy bátrak, és gyakran elkísérik férjeiket a harcba. Kr.e. 400 körül a médek elleni háború vezetője a szakák királynője, Zarina. Neve

magyar, mert a Szár szó van benne, ami önmagában is király jelentésű. Szári-Na pontos jelentése Királyi-Ház, Királyi-Nő, míg SzárIna kb. Szár-Iné, Szár-Ené, ami tpk. Királyi-Istenasszony.

Más helyen Ktesias azt írja, hogy amikor Kyrosz foglyul ejtette Amorgés szaka királyt, Sparethré nevű felesége hatalmas sereget toboroz, és kiszabadítja férjét. Amorgés egyrészt A-Morgós, de az A-Mor-Gé is szóba jöhet. A magánhangzó harmónia nem kötelező teljesen a görögökre, ezért az Amorgés alakon nem kell csodálkozni.

Az Am-Or kb. Am-Ur is, a szó végén a Gé a Föld ősi magyar neve, ami a görög és latin utódainknál is élő maradt. Az Ámor-Gé mint Ámor-Földje értelmetlennek látszik, különösen király estében.

Sparethré királynő neve rendkívül érdekes és értékes is számunkra. A Spar a Szapar változata, illetve az Is-Par egyszerűsödése. A Szapar a Szabar változata, a magyarok népneve, az Is-Par pedig Fény-Háza értelmű. A Spareth Th végződése egyiptomi jel, mert a nőiség, a nő neműség jelzője, ami a magyar Ta, Tu - Föld kifejezője. A Föld női nemű, a termékenység szimbóluma, T, D is jelzi ezt a hagyományt, ami a magyar helynevekben tömegesen fennmaradt. Spareth-Ré utóneve igazolja a királynő igazi rangját, ami a fáraóéval azonos. Ré a Napisten neve. Spareth-Ré csapatainak jelentős része nőkből állt.

X. Szkíta városok

A szkíta emberekről azt mondják, hogy szekereken éltek, ami egyrészt igaz, de városaik is voltak. Ki mondaná azt, hogy a magyaroknak nem voltak városai, sem szekerei? A magyarai népek igen magas kultúra örökösei, ezért a nagyon alacsony színvonalú mai értékelések nem méltóak ősünkhez.

Krímben, tehát Kimmeriában, ahol a kimmer kelták sokáig éltek a kelták nyugatra vonulása után is, a szkíták Neapolis néven ragyogó várost építettek. Ez a városnév első rálátásra Új-Város értelmű, mint NeaPolisz, vagyis Nápoly neve. Ellenben a Nea valójában a Nap neve, mivel ősünk a Napot az Új fogalmával szorosan összekötötték. A Nap a megújulás szimbóluma, az Örökmozgó, az Auto-Mata, vagyis UtuMata/Mada. Nea-Polisz tehát Nap-Polisz, Nap-Város jelentésű. A Polisz szintén magyar eredetű szó, a Pol Sok, az Isz Fény, illetve Ház.

Szakkiz városa a Zagroszban szintén szkíta város, de alapjai bizonyosan a szumer korba nyúlnak vissza. Szakkiz a Szakkir formából alakult ki Szakkiz alakra. A Szak a Főség és Szaka magyar nevek megjelenése a névben. A Kir utótag a Kör, Kar, ami Város is, továbbá Királyi is. Szak-Kir a Királyság-Fősege, a Szák Kir a Szák Kiz eredetije. Rengeteg régészeti kincs került elő a város területéről.

Levantében épült fel Szkytopolisz, ami Szkíta-Város értelmű magyarul, vagyis Szkíta-Polisz.

Egyiptomba is behatoltak a szkíták, de Egyiptom a magyarok egyik legősibb országa, ahová igen gyakran visszatértünk. Itt a Delta déli része Scythico Regio nevet bírt egykoron.

Levante Szkíta-Városa Bet-Szen nevet is viselt. A Bet előtag magyar szó, itt Hajlék, Város értelmű, továbbá Ház. A Szen lehet a szkíták neve, ami itt Nap jelentésű elsősorban, de a Hegy, Fény és Szent is közel áll hozzá.

Ukrajnában több városnév ismert, amelyeket Bíborbanszületett Konstantin jegyzett fel. Ezek pusztá váarak, a falakon belül emlékekkel és kőkeresztekkel, ami miatt az a hagyomány, hogy valaha rómaiak laktak bennük.

A váarak a Dnyeperen innen, tehát Bizánc irányában vannak.

Ez az adat is azt bizonyítja, hogy a magyarok, és más neveiken hunok, szkíták, szarmaták, masszaeták, esetleg avarok és mások keresztények voltak. Nem rómaiak laktak e váarakat, városokat, hanem éppenséggel magyarok, akik először lettek keresztények, az örmények előtt.

E várnevek a következők: Fejér. Ezt a várat Neszter Fejérvárnak tartják, a mai Akkerman-nak. Dnyeszter-

Fejérvár fontos magyar központ volt, Kisjenőtől, vagyis Kisinyovtól délre. Ha erről a városról beszél Bíborbanszületett Konstantin, akkor minden kétséget kizáróan magyar városról beszél, csak az nem érthető, miért volna ez a Fejér nevű vár elhagyott?

Tungátaí városa Tun-Kátaí értelmű. A Káta kb. Fő-Hely, ami kifejezetten Várost jelent. A Tun a Tün változata, ami magyar szó, és Isten az elsődleges értelme. Ez a város Isten Városa értelmet visel.

Kraknakátaí nevében a Krakna a Kraknó változata, tehát magyar név. A Kara-Kán, Kara-Ken mellett, ami elsődlegesen Fő-Nap-Király értelmet visel, a KerekNa, tehát Kerek-Nagy-Káta is jelen van a névben. Ez kerek alakú városalaprajzra utal, továbbá arra, hogy a városban, a Kátában valamilyen Nap-Király székelt. Kraknó magyar város neve.

Szalmakátaí neve a Szalma és Káta, Kátaí elemekből áll. A Szal-Ma a Ma (Föld) Szála, jellegzetes magyar szó. De a Szál szónak van Nap, illetve Napsugár értelme is, ami miatt a Szal-Ma tkp. a Fény-Helye is. Szalma szavunk tehát magyar nyelvű, bár a szótárakban nem magyarnak minősítik, mivel nem értik a szót.

Szakakátaí egyértelműen a Szaka nevet tartalmazza, ami a Szarvas egyik neve, Fényes-Fej értelemben, lásd Sza és Ka jelentéseit. A Szaka a Székely, görögös Szkíta, régi egyiptomi Szekeles - Székelyes, indiai Szaka és Szika párja.

Giaiukátaí nevét Gyön, vagyis Gyöngy-Kátaí formában értelmeztem. A Gyöngy igen nehéz szó, a Ganga a rokona, meg a Gong, a Gaiukátaí formában Gyiongykátaí benne lehet, mivel a Gy hang gyakran viselkedik J hangként, aminek az „iu” és „u” megfelel. Ezért a Gaiukátaí Gyöngy-Kátaí értelmű is lehet. Egy GyiajúKátaí variáns is szóba jöhet.

Kelet-Európa városainak zöme magyar eredetű nevet visel, aminek egy része igen ősi jellegű név. Kijev, Harkov, Novgorod, Pszkov, Tula, Szaratov, Kurszk, Rosztov, Halics, Szuzdal és számtalan más város magyar eredetű.

Kul-Oba kurgán nevét kiemelve azt olvashatjuk, hogy az tatárul Hamu-Halom. A tatárok nagyon kompetensek a kurgánokat illetően, mivel azt sem tudják, hogy mi az. Hamu-Halom, gondolják, olyasmiféle hely, ahová az ember hamuvá égetett testét teszik.

Ezzel szemben a Kul a Kül változata, bár van a szumer nyelvben más jelentése is. Kul-Aba szumer-magyar város Kül-Aba, Kül-Város értelmű, a Kul-Kül szónak van a szférák felé vonatkozó jelentése is. A Kül-Lő a

Külső Lövöldözése, a Nap Nyilainak leírása, amiből a Kerék Küllője fakad. A Föld első szférája a Kul, vagyis Kül, az a Kül Tér. Kul-Oba ezért nem Hamu-Halom, hanem az Apa/Aba lelkének a Kul, vagyis Külső Tér felé indulásának a helye. Bizony ez a név magyar eredetű, és bár nem értik a kedves utódok, ez nem ad mentséget nekik az összevissza beszédre.

A helynevek gyakran sok ezer évig változatlanok, ez a "helynevek megmaradásának törvénye".

India felé van Taxila városa. Tasszi-La az értelme, de a Tass, Tas nem török szó, hanem a magyar Taszó "s"-el jelzett alakja, és Tájas, Országos a jelentése, ami az uralkodó nevét és fogalmát is tartalmazza. Hasonló Tászok-tető neve is. A Ta Föld is, amit keleten Szikla értelemben is hangoztatnak, de az eredeti jelentés a magyar nyelvhez kötött.

Szakala városa Szaka-La értelmű, ami Szaka-Hely. A La Hely a magyar nyelvben, lásd Amott La!

Mivel a szkíta népek az ősi magyarok utódai, ezért a nyelv vonatkozásában is szoros rokonságnak kell lennie. Ez a rokonság különböző fokú, attól függően, melyik ősmagyar csoport milyen messzire távolodott nyelvében az ősi magyar etalontól.

A szkíták az Indus-völgyet is birtokukba vették, majd Indiában dél felé hatoltak. Szumátra, Jáva, Indokína, Celebesz, a Fülöp-szigetek, egy sereg Kis-Szunda sziget és Madagaszkár, valamint messze a keleti tenger civilizálása a magyar nyelvű szkíták tevékenységéhez tartozik. Ezen a területen is sok város épült, amelyeknek magyar neve van. A terület magyar vonatkozásai nincsenek kikutatva.

XI. Szkíta szokások

Bizonyára a szokások kevésbé jelentősek a rokonság meghatározásában, mint a nyelvi azonosságok, mert a szkíták és magyarok szokásai szinte teljesen azonosak, mégsem lehetnek egymással rokonok az akadémiai vélemények miatt. Pedig a szokások nagyon jellegzetesek egyes népekre, és kétségtelenül rokonságot is jelentenek. Hérodotosz sok szkíta szokást ismertet, de más jelentős források is igen értékes adatokat nyújtanak számunkra őseinket illetően. Csak nagyon rövidítve hozzuk fel az adatokat, mert nem feladatunk a magyar szokások elemzése, amelyekről eddig is nagyon sok kiváló munka született.

A szkíták a Csuda-Szarvas népe, ami az Égi Égbolt jelképe. Számtalan szkíta művészeti tárgy igazolja, hogy a Szarvas fontos jelkép, de valójában az ősi Csillaghit megtestesítője.

A Párduc a Nap-Háza magyarul, ez a jelkép is gyakori a szkítáknál. Lásd Párducos Árpád.

A szkíták minden rabszolgát megvakítanak! Ez a közlés döntő fontosságú a szkíták magyar eredete szempontjából! A szkíták nem vakították meg a rabszolgákat, természetesen, hanem a rabszolgának nem volt szabad felemelnie a szemét. Igi-Nu-Du egy ősi szumer szólás, vagyis Égi-je No Udu, az Égője No Nap. Nem szabad az Égőjét, a Szemét felemelni, a Szem, az Égő nem Indulhat felfelé. Ez Hérodotosz közlésének a lényege, aki nem értette meg a szkíták tájékoztatását ezzel kapcsolatban. Tehát nem vakították meg a rabszolgák szemét, hanem a rabszolgáknak lesütve kellett tartani a szemüket. A Szem a Napisten, a szem nem süt, ellenben a Nap süt, de a szemet lesütve kell tartani a rabszolgáknak uraik előtt.

Fontos italuk a lótej, amiből Kumisz, vagyis Komisz nevű italukat nyerik. A Kamaszok a Komisz Kumiszt itták. A Ku a Száj ősi neve, a Mász, Misz fiatalt jelent magyarul.

Az éghajlatról Hérodotosz általában igazat ír.

A Kecskelábú Emberek valamiféle botost viselnek, illetve a hótálpakat vélték a déliek kecskelábnak.

Azok az emberek, akik hat hónapig alszanak, a hat hónapig tartó éjszakának az ismeretét mesélték. Hérodotosznak erről nincs tudomása, ami azt bizonyítja, hogy az ősi magyar magascivilizáció rendelkezett a hat hónapig tartó éjszaka fogalmával. Hérodotosz közlése a hat hónapig tartó éjszakáról a magyar magascivilizációnak az egyik nagyon kemény történeti talpköve. Északon a sötétség valóban hat hónapig tart.

Az isszédonok az oszétok, akik őseiket is megették. Egyesek a szamojédokra fogják, hogy egykor embert ettek, de az isszédon népnév inkább az oszétokra vonatkozik. A szamojéd népnév amúgy is orosz, és igen fiatal, Hérodotosz korában nem létezett.

Az Asszonyok egyenlő jogúak a Férfiakkal az ősi magyar népeknél. Isten egy férfinak egy asszonyt rendelt az isteni törvények szerint. Akik ezt nem tartják be, azok nem magyar eredetűek.

A Toll, ami miatt sokszor nem lehet látni, nem más, mint a hó. Hérodotosz tisztában van a hó természetével, ezért a tollról szóló szkíta példázatot könnyedén megfejti.

A búzaszalmába csomagolt áldozati ajándékok csak olyan vidékekről eredhetnek, ahol fejlett mezőgazdálkodás folyt, és a búza fontos növény volt.

A szkíták igen okosak, rendkívül leleményesek, különben nem érdemelnek csodálatot. Ha valakik, akik csodálatot érdemelnek, azok nem a görögök, hanem a szkíták.

Nincsenek városaik, házaik. Valamennyien lovas íjászok, és mind kocsijukban laknak. A kocsi nagyon fejlett társadalom eszköze, az ősi magyar társadalom jelenik meg kocsikon, és nem valamilyen primitív társaság fejlődik fel a kocsihajtásig! Életmódjuk miatt ezért legyőzhetetlenek.

Sertést nem áldoznak, mert abban az országban nem tartanak sertést. Ezzel kapcsolatban azt kell mondani, hogy rengeteg disznó él a szkíták országában, és sokukat Ser és Sör mellett eszik meg. Innen a Ser-Tés és Sör-Tés név.

Árésznak különös módon áldoznak. Ez az áldozati leírás pontos rajzát adja a kurgánok építésének, és egyes borzasztó szokásoknak. Magyar őseink sok kezdetleges szokást is hordoztak, mint a többi korabeli népesség.

A koponyakupá visszatásító dolog, a koponyakupát a rokon fejéből készítették állítólag. Ez a mese valószínűleg téves.

Amikor egy szkíta a harcban megöl egy ellenséget, iszik az ellenség véréből. Ez butaság, mert egy csatában ilyesmit nem lehet megtenni. Azután Hérodotosz ír a skalpolásról is, amit a szkíták műveltek ellenségeikkel.

Sok jós él a szkíták között, ami a szkíták bölcsességének a jele. Egyesek fűzfavessző nyálábokból jósolnak, mások hársfakéregből.

Esküt úgy tesznek a szkíták, mintha vérszerződést kötnének egymással. Vérüket borral keverik, amibe kardot, nyílvest, bárdot, lándzsát mártanak, majd elmondják az eskü szövegét, és megisszák a bort. Ezt az esküt nem lehet megszegni.

Az ember holttestét negyven napon át hordozzák. A szkíták gyakran fürdöznek, amit Hérodotosz tökéletesen félreértett. A szauna már működött a szkíta korban, az asszonyok finom pépet használtak fürdés közben. Hérodotosz, aki igen büszke a görög műveltségre, azt mondja, hogy nemez sátor alatt forró kövekre kendermagot szórnak, amiből sok gőz fejlődik, annyi, hogy bármelyik hellén gőzfürdőt felülmúlnák. A szkíták, miközben élvezik a gőzt, kurjantanak. De sosem mossák férfiak magukat vízzel, ami eléggé hihetetlen, mert különben a gőzt nagyon szeretik. Hérodotosz elismeri a szkíta gőzfürdő nagyszerűségét, mégis azt mondja, hogy a szkíták vízzel nem mosakodnak.

A szkíták ki nem állják az idegen szokásokat. Ezt bizonyítja Anakharszisz és Szkülsz példája, akiket megöltek a szkíták, mert idegen szokásokat vettek fel. Később a hunok ugyanígy megölik azokat a vezető nemzetségből valókat, akik szolgálatot vállalnak a bizánciaknál, rómaiaknál.

Dárius támadásakor a szkíta taktika azonos, mint amit a magyarok alkalmaztak a németek ellen. Mindent igyekeztek felégetni, hogy a támadónak ne legyen ennivalója, és a támadók lovai gyengüljenek le.

A budinoszoknál, akik szarmaták, a perzsák találtak egy várost, fatornyos bástyákkal, amit aztán felgyújtottak, némi sikert érezve végre.

Idanthürszosz és Dárius üzenetváltásai alkalmával egyszer ezt mondta Idanthürszosz: "Azért pedig, hogy uramnak mondtad magad, sírva fogsz még megfizetni." (Mert így szeretik kifejezni magukat a szküthák.) Ez a "sírva fogsz még megfizetni" jellegzetes magyar nyelvi formula!

XII. A kurgánok

Őseink elsősorban a királyoknak, de gyakran más vezetőknél, nőknek és gyerekeknek is pompás sírépítményeket emeltek. Ezek az építmények elsősorban az Égisten felé vezető utat szimbolizálták. A SzikKur-Atuk, Per-Em-Esek, Pi-Ra-Misok mellett Kur-Gánokat építettek.

A Kur-Gan mellett a Kor-Hány és Kun-Halom név is ismert. A Kur-Gan előtagja, a Kur értelme Hegy, Ország és Kör, a Gan valószínűleg An, vagyis Ég, Menny, vagy Han.

Ezt valószínűsíti a Kor-Hány név is, ami Kor-Han volt a lágyulás előtt. A Kor Hegy, de Idő is, a Hány ige utal az építésre. Ma a Hány az ördög neve is, amit a vallásváltás hozott létre. Han Istók pl. Ördög Istók, és a Hányás során az ördög távozik a testből.

Kun-Halom nevünkben a Kun a Nap neve. A Kun-Du rangnév is kb. Nap-Helye értelmű, bár a Du lehet kicsinyítés is, továbbá Udu, szintén Nap. A Könny a Kun, Kin származéka, és Nap, Csillag a jelentése. Ken Király is. A Ken nevének az újabb alakja a Kény, a Ki-En összevonása, és a Gen, Gén mellett a Génusz is Ken nevéből és fogalmából ered, az Ó-Ke-Án-ossal együtt.

A Halom a Hal igével rokon, a germánban Holm az alakja, de Gal a közvetlen őse, ami Nagy értelmű. A kurgánok rengeteg értékes kincset adtak a múzeumoknak, de sajnos sokat már nagyon régen kiraboltak. Rengeteg az arany tárgy, továbbá fegyverek kísérik a halottakat.

Nagyon sok a megölt ló, a pazarliki kurgánokban a lovakhoz szarvasagancsokat is tettek. A Ló a Fény, a Szarvas a Csillagos Égbolt.

Különösen érdekes a kurgánok mérete.

A Szoloha-kurgán magassága 18 m, sírkamrája 27 m²-nyi.

Az Oguz-kurgán 22 m magas, térfogata 140.000 m³-nyi. A földhalmot 5000 m³-nyi kőanyagból álló (125 x 130 m) kerítéssel övezték. A halmot gyeptéglák rétegeiből emelték.

A Csertomliki-kurgán magassága 20m, átmérője meghaladja a 130 métert. A halom gyeptéglákból épült mintegy 75.000 köbméter volt térfogata, amihez 75 hektárnyi mező feltörésére volt szükség.

Azt gondolják sokan, hogy a gyeptéglák jelképes égi legelőket jelképeztek. Csertomlikurgán körül is egy hatalmas kőkerítés volt. Nagyjából 100 x 90 m volt az oldalfalak hossza, szélessége pedig 7 méter. Mintegy 8000 tonna kőből állt a kerítés, a köveket megmunkálták.

Kul-Oba kurgánja feltárásakor a bontáskor 4000 köbméter megmunkált követ termeltek ki.

A Tolsztája mogila magassága 9 m, átmérője 80 m, földtömege 15.000 köbméternél több volt.

Az ismertetett adatok vetekszenek Mezopotámia és Egyiptom nagy építményeinek adataival. Ez is azt igazolja, hogy a hatalmas és ősi magyar kultúra örököse a szkíta kultúra.

XIII. Hattik

Mészáros Gyula "Chattiak és Skythák" című munkájában a hatti és szkýtha rokonsággal foglalkozik. Általában a szkýthákat a hattikkal és más kaukázusi népekkel rokonítja. A Pékhi, vagy Ubich nyelvre is hivatkozik, amely sajnos már kihalt nyelv. Levezetéseit általában nem érdemes elfogadni, ennek ellenére írása nagy értékeket hordoz. Igen sok forrást mutat be, és nyelvi bemutatásai is értékesek. A kaukázusi népek a magyarokkal, finnugorokkal és sumerokkal is rokonságban lehetnek, ezért élesen elkülöníteni e nyelveket nem érdemes. Mészáros Gyula egyszerűen nem ismertette a szkítákkal kapcsolatos források, és ezekből eredő nézetek egy részét, aminek az is oka lehet, hogy a felfedezések halála után történtek. A fennmaradt szkíta nyelvi anyag főleg görög átírással maradt fenn. A magyar hasonlítások nem Mészáros Gyulától erednek. 'Ylaíe neve hattita szövegekben is előfordul, KUR ID Hu-la-ia formában. A görög Ülő Erdő szóval a név nem rokon. Jelentése Hülaia folyó országa. A szó végén az -ia hatti, de inkább magyar eredetű, az -i jelző, vagy többes szám, az -a nagy, vagy hátra vetett névelő. Több hatti névben is jelen van a Hula. De Hu-La a "Menny Fiainak" (Hu) a Laka (La) értelmet tartalmazza, ha nem a Laia Laka szóval dolgozunk. A Hu a hunok neve is, csillag, vagyis Menny Fiai értelemben.

Karkinítisz Polisz Szkýthiké, Szinda kómé, Krémnoi szkíta települések. A neveket görögök írták.

A Kaukázus Sztróbilosz nevű csúcsa a "Szkýta hegy", ahova Prométeuszt leláncolták. Ma Elburz a neve. Az ókorban a Kaukázust szkýtha hegynek nevezték.

Madúész király neve a hatti Ma-du-ua – A Nagy szóval van összefüggésben.

Érdekes az iskuza király Bar-Tatua nevének második tagja, ami azonos a szubarui Tadua névvel.

A Thürszosz nevek a lükaon Thürszosz, isauri-pisidiai Thürszénosz nevekké látszanak azonosnak. De ezek a nevek Trójait is jelentenek.

Azt is megtudjuk, hogy Targítaosz neve "Az Időjárásistentől származó" jelentésű. Három fia közül Lipoxaisz a Királyi ház (felett) uralkodó, Arpókszaisz "A Tábor felett uralkodó", és Kolaxaisz "A sátorok felett uralkodó" jelentést viseli.

A hatti, vagy Khatti nyelvben a Ka-at-ti Király, a kilikiai Kati Király, más nevekben is előforduló szó. A szkíta Kati-ar-oi névben tehát a Király név fordul elő.

II. Sargon uralkodása után megjelennek az Askuca, Iskuca népcsoportok, Asguzai, Iskuza név alatt. Mészáros Gyula a szkítákat Kis-Ázsiába és a Kaukázusba teszi. Azt az elméletet, hogy Közép-Ázsiából jöttek volna, a Kaszpi-tenger déli partjainál, nem fogadja el, azt állítva, hogy nincs az elméletnek semmilyen hiteles forrása. De görög írók alapján közli, hogy a szkíták a masszagetákkal összezőrdültek, és nyugatra húzódtak, egészen a kimmériai területekig, akiket kivetettek otthonaikból.

A szkíta és kimmér szervezett déli támadás a saját elméletem. Úgy gondolom, hogy a két nép egyrészt rokon volt, másrészt szövetséget kötött, és hatalmas támadást hajtott végre déli irányba. A támadás fő oka a szavárdok felmentése a harcokból, akik nem is adtak lovasságot az assziroknak. Először megverték a médeket, felmentve az asszirokat, de utána megverték az asszirokat is, akik elárulták a szövetséget. Ezután jön a méd és babiloni támadás az asszirok ellen, és pusztul el Asszíria.

A Pirig sumer szó jelentése Oroszlán és Király. Szerintem a Pirig a Pörög magyar szóval rokon, a Pir a Napisten, akinek a jelképe a magyaroknál az Oroszlán és a Király. A piros szín a férfi királyok színe, a nőké a fehér, bár a fehér más fogalom alapján szintén királyi szín. A magyar törzsek közül ötnek a jelképe az oroszlán, kettőnél még nem ismert a törzsi jelkép. A Magyar szó Csillagok Ura, vagyis Nap jelentésű, jelképe az Oroszlán, a Király pedig Isten engedelmével uralkodik. A szkýtha vezető réteg "oroszlán", rendes magyar neve Lán. Városok kapuin kőből faragott oroszlánok álltak, jelezve, hogy ott oroszlánok, oroszlán bátorságú emberek laknak. A hadifoglyokból lett szolgák "Fekete nép" nevű volt.

Ez a név nagyon hasonlít a szumer "fekete fejűek" kifejezésre, akik buták voltak, általában szolgák, a név nem a fekete hajra vonatkozott.

A Kaukázus szkíta név. Megjegyzendő, hogy magyar név, a Kauk a Kövek, kiegészítve egyik népnevünkkel, az Ászokkal. Az Ász és Sza népnevünket több magyar kutató is bemutatta, magam is próbálom nyomaikat felderíteni. A Kauk a Kaukon népnévvel is rokonítható. A réz a szkíták találománya. A vas, vagyis acél, "szkíta jövevény" nevű a görögök között. A fűjtató, a kétágú horgony és a fazekaskorong feltalálója Anakarszisz. A lótenyésztés is fejlett volt a szkíták-nál.

Kis-Ázsiát 1.500 évig uralták. Az egyiptomiakkal rossz viszonyban álltak, Vexoris, vagy Sesosis királyukat legyőzték. Az 1.500 év sehogyan sem jön ki a mai történészek által kigondolt események szerint.

Esetleg az is szóba jöhet, hogy a szkíták lakták Mezopotámiát eredetileg. A sumerok csupán Kr.e. 3.200 táján jelennek meg itt, majd több száz év múlva az akkádok. A továbbiakban több nép is uralkodik Mezopotámiában, mint a gutik, amoriták, kassziták, és az akkádok utódai, az asszirok és babiloniak, majd az arabok.

A Thermodon-folyónál lakott a Chalyb nép. Ők a vasművességről voltak híresek. A görög Szidarosz Vas, a Khálüpsz Acél. A Szidarosz szó a Szi Nap, és Dar Csillag magyar szavak ötvö-zete. A szidarita (kidarita) hunok nevét vashunoknak lehet értelmezni. Az Acél Khálüpsz görög neve a Khalyb nép nevéből ered. Földjüket Chaldíának, vagy Chaldaeának nevezték. Nevük nagyon hasonló a Kaldeusok nevéhez, akiket sémi népként határoznak meg, és dél felől érkeznek Mezopotámiába. De a sumerok előtti időkben a Perzsaöböl nyugati partján a kurgán-építők tevékenykedtek, akik bizony lehettek szkíták is, akik a nevüket a kaldeus sémiekre hagyományozták.

Az ókorban fontos hagyomány volt a szkýthákat illetően, hogy délről hatoltak észak felé. C. Plinius Secundus azt írja, hogy a szkýthák régebbi hazája Aramaeos volt. Aramaea Plinius korában Syria, és az arameusok lakják. A Kr.e. IX. században a területre szemita csoportok érkeznek, ők az arámiak. A régebbi nép a szkýthák voltak. De valójában, amiről Mészáros Gyula nem ír, a területen magyarok éltek. Szíriai utódaik ma is ott élnek, arabul beszélnek, ők az alaviták. Északabbra is magyarok laktak, akikkel II. András király hadjárata során találkozott. Rengeteg arra a

magyar földrajzi név. Törökországban kilenc Macarköy, vagyis Magyarfalú létezik ma is, ami szintén emléke és bizonyítéka az itt élt szavárdoknak, akik már jóval a sumerok előtt a térségben laktak. Az arámiak eredete ismeretlen, magyar és sémi keveredésből jöhettek létre. Karkemis volt az utolsó szabad hatti város, amit II. Szargon Kr.e. 717-ben elfoglalt, a lakosságot rabszolgaságba hurcolta. A város nevében a Kar Város jelentésű, finn népeknél is.

Amikor Hattusa fővárosban reggel volt, ébresztő-kiáltásként mondták: me-is-sa-a, vagy mi-is-sa-a, ami pékhi nyelven mi-se alakú volt. Ez a kiáltás Mise volt, és misére hívta a népet. A borbély, amikor ment a királyhoz, megkérdezte a kapuőr: "Ki vagy?", erre válaszolta: ta-a-ha-ia. A Ta bizonyára a Tata, amúgy Ember a jelentése, az "a haja" meg a király haja. Nem borbély, nem fodrász, hanem a király hajának embere. Érdekes szavak.

A szkíták aranyművészete fantasztikusan fejlett volt. A kurgánokban mérhetetlen értékű aranykincseket halmoztak fel halottaik temetésekor. A görög Kryzosz a Kürzös, a Nap magyar nevét viseli, mint arany, és az akkád Hurasu Arany is a Kör (Kur, Kür, stb.) magyar szóból ered. Az arany a Nap féme, a színe is hasonló a Nap színéhez.

Kappadokia és Armenia földje Thogarma nevű volt a Kr.e. VI. században, és híres volt lótenyésztéséről. A XIV. századtól kezdve megjelennek a lovas ábrázolások is. A lovaglást azonban nem hatti földön találták fel, hanem Nyugat-Európában, amit akkor, 16-18.000 éve magyarok laktak, ahonnan négy olyan lóábrázolás is fennmaradt, amelyeken a lovakon kantár volt. Thogarma szerepel a Bibliában is, és a magyar krónikákban is, mint folyó Ázsiában.

A szkíta Tar Atya Isten, másik neve Papiasz, amit Mészáros Gyula Apónak értelmez. Ezt nem lehet elfogadni, a név Papa Jó, vagyis Jó Papa. Van egy Dadas isten is, ő a Dadás. Luvi nyelven, ők a Lú-fijai, vagyis Fény-fijai, az időjárás isten Datta nevű volt. Ő a magyar Tata változata. Bithyniában az Égisten neve Zeusz Papiasz. Papiasz volt a becéző neve a phryg Kybele szerelmesének is, akit az istennő, szerelmese fiatal korában Attisznak hívott. Kis-Ázsia déli részén a Papa személynév elterjedt volt, pl. a lykaon Papa mellett több területen a Papiasz is elterjedt volt.

Thamimaszadasz isten Poszeidéon istenhez hasonló. A Mimasz név a görögök előtt létezett, káriai és lyd területen. A Tengeristen neve volt még Thagimaszáda és Thagimaszá. Tági-Mosó és Tági-Mosoda?

A Szarvas az Égbolt megszemélyesítője, a Sas és a Sólyom a Napé. Ismert az oroszlánfejű griff, és a madárfejű griff. A griffek és sárkányok hun eredetűek, a megtalált dinoszaurusz csontvázakat azonosították eme lényekkel. Mivel a csontvázak egykor élt állatok maradványai voltak, elfogadható, hogy őseink élettől ruházták fel a csontvázakat, és neveket is adtak nekik. A kecskék szarva volt az a szimbólum, ami miatt nagy tiszteletnek örvendhettek, mivel a szarv isteni szimbólum, mint a Szarvas is.

Chatti szó az Arun – Tenger, Ri – Forrás, Ükha – Oroszlán.

Az asszirok a szkíta nevet Asguzai, Iskuza alakban írták. A chatti Sha a szkíta Szko Fejedelelem szóval rokon. Ez a szó viszont a magyar Sza – Menny Fia, Csillag, Uralkodó szóból ered. Innen ered a Sah, meg a Sakk is, vagyis magyar eredetű.

A Tat szó Atya, pl. Bar-Tat-ua király neve a Sereg Atyja. De inkább a Tata név van itt jelen, ami szintén Atya jelentésű magyar szó.

A chattiban a Na Város és Országgrész, mint a magyarban. Ennél azért a Na többet jelent, de vitathatatlanul magyar szó, ami sok nyelvben is megjelenik, a chattiban és sumerban is, lásd Arinna. A lykaon Kadéna névben a Na Város értelmű.

Ma az Anya, sok kis-ázsiai nyelvben, a görögök előtti korban. A magyar Mama mellett a finn Maa a Föld, az Anyaföld, vagy az olasz Mamma is Mama. Comanában a Magna Mater neve Ma, ami egyértelműen magyar rokonságú.

A Na Anya is.

Ada Atya. Van Ada nevű városunk, Atya jelentéssel. Ádám neve is innen ered.

Ar Had. Az Armadia névben az Ar a Had, a Mad a Mada, a magyarok egyik országának a neve van jelen. Ilyen szó az Ar-Mada.

Arimaszpoüsz az Egy ahol a fény kijövő, amit Egy Szeműnek értelmeznek. A Szpu a Szem.

Ar-Po a Had-Helye, a tábor. Mivel a Pa a Hely, az Ar-Pa egyértelműen a Had Helye, de lehet, hogy a Had Fője, magyarul. Ezért Árpád nem "Árpácska", hanem a Had Fője, vagyis a hadak vezére.

Pa a chattiban Lakóhely, Föld, Hely. A magyarban is gyakori, de gazdagabb jelentéssel. A Pa-Fa-Fő-Fej sorozat első tagja, a Pa gyakran Fa alakú a települések neveiben. A trák és maori nyelvben is a Pa Falu, Erőd, Település.

Ta Ember, Férfi. Tu, Du Nagy, de ez inkább Nap és ország.

Thi Föld, chatti Zi Föld. De Zi-Mony nevünkben inkább a Zi Búza, Élet, ezért Zi-Mony az Élet Földje.

Ia, Ia jelentése Nő. Ié, Ió Tenger. A krétai Ma-ri-ne-ni-ia felirat talán Mari Néni Nő jelentésű, nem Mari Néni Olaja, ahogy először gondoltam.

Ca, Ké Helység. Chatti Ka Hely, Város.

Ka Kéz. Kati Király, védelmező.

Kol Sátor, Kól egyfajta antilop. (?).

Kü Fiú.

La, Lo Had, Sereg. Itt a magyar Ló szó van jelen, aminek a Lu formán kívül több más alakja is van.

Li (Istentől) szeretett, Királyi. Li-Po Királyi Ház, vagyis (Istentől) szeretett ház. A hettita uru Lipa, és uru Zazlipa városnevekben is valószínűleg ez az értelem van jelen. A magyar Lipa tehát Királyi Ház értelmű. Tehát a Li-Ga Királyi-Házak, a He-Li-osz Nap-Király-férfi, Li-Par a Király-Háza, Li-Gur Királyi-Nép, vagy Királytól származók, stb.

Pasa Fő, Vezér. Kabard Pase Vezér. Ez a Pasa szóval rokon, meg a magyar Pasas szóval.

Ra Fekete. Ez a szó sok nyelvből kimutatható, a magyar Rada Fekete Hely. Az ukrán Rada a parlament, benne a Ra Fekete jelentése a Fekete Oroszt jelenti.

Ri Forrás. Ez a szó azonos a magyar Rí igével. A Rinya neve Forrás-Háza értelmű.

Sza Fő, Fej, Felső vége valaminek. Amint említésre került, a Sza a Menny Fiai, a magyarok neve, de a Sah is a magyarból ered, meg a Sza-ud királyi család neve is. Népneveinknél részletesebben írtam Sza nevünkről, ami az Ász szóval is rokon.

Szin Víz, Tenger. Inkább a Fel-Szín, benne a Nap nevével. Bár a Szin-Va eszerint lehet Víz-Isten is, nem csupán Nap-Isten, vagy Nap-Víze.

Szko, Szkó Fejedelem, Fejedelmi.

Mata – Ahol levő van. Ez a szó egyszerűen a Ma Föld, Ta Föld és Ember szavainkból áll.

Kha Jó, Édes.

A Dnyeper mentén élő szkyták egyik része Enáreesz nevű volt. Talán ők az Anartesz néppel kapcsolatosak. De az En-Are névben En az Isten, az Are az Ár, áradat, stb.

Sztrabon idejében a Maeotis partjain a Sauromaták élnek, nevüket már értjük. Tőlük északra a Roxolánok laktak, akik nevét Rusz-Alánnak kell felfogni. A Ruszok a magyarok, az Alánok talán iráni nép. A RuszAlánoktól nyugatra a a Iaxügesz Szarmátai, vagyis szarmaták és az Ourgoi, vagyis Urgok, Ugorok élnek. Itt laktak még a Scythotauri (Plinius) vagy Tauroszytai (Ptolemaiosz) nemzetségek. A Szatarkhaioüsz nép neve meglehetősen titokzatos. Nem így az Agaroi szkíta nép neve, akik az Agarasok, a magyar Agarénusokkal azonosak. Egy Agroí nevű nép a Maeotis mellett élt, ők szintén magyarok lehetnek.

A Dontól nyugatra élt a Kr.u-i II. században az Alaünoi Szkütai nevű nép. Róluk Ptolemaiosz ad hírt. Rokonságukról nincs adat.

A királyi szkíták nyelvéből ismert egy Krímben élő állat neve, a Kólosz. A szarvas és a kos között van termete, a színe fehér és ezeknél gyorsabban szalad, írja Sztrabón. Mészáros Gyula

valamilyen antilopnak véli. A névben a Ló szó van benne, emiatt Kő-Ló, vagy Ka (Királyi) Ló is lehet a szó értelme. Igaz, a ló sem fehér, de a tatárantilop sem.

Plinius megemlíti, hogy az ő idejében már a szarmatákat és germánokat is szkítáknak nevezték. Ebből sok kutató nem arra következtetett, hogy a szkíták hatalma már a szarmatákra és germánokra is kiterjed, hanem ennek fordítottjára, hogy a szkíták eltűntek, de szerepüket más népek vették át.

A Dnyeper (Bor-Üsten) medencéjéből a királyi szkíták nyomtalanul eltűntek, állítja Mészáros Gyula. Eltűntek az Agatürzoi emberek Erdélyből, az Ananjino emberek a Káma vidékéről, és az összes szkíta beolvadt a környező népekbe, kivéve a Kubán menti szkítákat. A feltevés bizonyosan nem igaz, a csoportok nevei megváltozhattak, de a nép nem tűnt el.

A Fekete-tenger keleti partjainál élt a Szindosz nép, a Tamány-félszigetnél. Ismert a Pszerroi nép, akiket a cserkeszekkel azonosítanak. A Zichi népet, akik a Zigia, Zigae néppel azonosak, szintén cserkesznek sikerült meghatározni. Az abházok is itt élnek, nevük Abházia magyar városnévben is megjelenik. Az Ab Víz, tehát a kaukázusi és Fiume melletti "Ab-Ház" azonos jelenségű. A Cserkeszek neve a Cserkész mai szavunkban él.

A Csecsenek a csúcsok hercegei, szintén érthető nevet viselnek. A kaukázusi népek nyelveiben igen sok magyar szó van jelen.

Az Ananyino kultúra embereit szkíta-rokonságúaknak írják le. A terület bronzkori emberei összeolvadtak a vaskori bevándorlókkal. Nagyon úgy tűnik, a két csoport közeli rokon volt.

Tőlük északra a kopaszok éltek, akiknek pisze orra és nagy állkapcsa volt. Ha a leírás a Kámatól északra élő emberekre vonatkozik, akkor a szamojédokat lehet látni bennük, a Jurák név pedig megfelel a Jugria névnek. A Jurák szó talán orosz, de jelentése számomra nem ismert.

A szkíta szavakat nem lehet az iráni szavakkal egybevetni, írja Mészáros Gyula. Az egybevetés leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Ezért a szláv nyelvek sem rokonai a szkíta típusú nyelveknek. A szkíta nyelvszerkezet polisintetikus, mint az ékiratos chatti és élő pékhi nyelveké (a pékhi azóta kihalt). Esetről esetre nem alapszavakkal, hanem szókomplexumokkal állunk szemben. Egy-egy komplexum egy egész mondatot alkot. A névszókból álló mondatrészek mellett az igei állítmány elem is többnyire létezik. A névszó egy-egy szótag, az ígető archaikus fonkon egy-egy mássalhangzó. Ezért a szkíta szavakat elemeire kell bontani, mert csak így érthető meg.

A szkíta nyelv nem egységes, hanem több nyelvjárásra oszlik. Továbbá több rokon nyelv is tartozhatott a szkíta nyelvhez, tehát e nyelvek nyelvcsaládot alkottak. A dnypermenti szkíták Maiétisz (Hérodotosz), a kubáni szkíták Temarunda (Plinius) nevet adtak az Azovi-tengernek.

Fontos megállás, hogy a hatti és hettita-hetita megnevezések nem mutatnak különböző nyelveket és különböző népeket. Ugyanis a hettitákat szeretik indoeurópainak feltüntetni, akik a hattikra telepedtek rá. Azonban a Hettita Birodalom uralkodóinak nevei kaukázusiak, vagyis hattik, és az nehezen képzelhető el, hogy egy győztes jövevény nép a saját uralkodóinak a legyőzött és alávetett nép nyelvén ad neveket. De nem csak az uralkodók, hanem a teljes névanyag továbbra is hatti marad, a hettiták valójában hattik. Az anatóliai nyelvcsalád nyelvei is a hattival rokonok, nem indoeurópaiak, bár történtek erőlködések, hogy indoeurópai nyelveket mutassanak ki Kis-Ázsiában. Azok a nyelvek azonban sokkal inkább finnugorok és kaukázusiak, mintsem indoeurópaiak lennének. A Mitanni és Urartui, valamint a sumer nyelvek is a magyarral állnak kapcsolatban, és kaukázusi nyelvekkel, mint a hatti és rokonai is.

A Ló, a Kengyel, a Nyereg speciális magyar szavak, mint a fémek nevei. Nagy kár, hogy e szavainkat még Mészáros Gyula sem érti, mivel más nyelvi azonos jelentésű szavakkal veti össze őket, amely összehasonlításokból olyan következtetéseket von le, hogy azok a szavak kaukázusiak. Ezért lehet azt mondani, ha a magyar szókincset nem értik a kutatók, akkor a tevékenységük feltétlenül tévedésekbe vezethet.

XIV. Az Amazonok és a Szküthák

Az Amazonok nevét magyar nyelvűnek tartom. A két szó, amiből az Amazon név keletkezett, az Ama, és a Don. Pontos jelentése Anya Urak. A szóban D > Z hangfejlődés van, emiatt az Amadon Amazon hangzású lett. Igen gyakori ez a hangváltás, a magyar nyelvben is, de más nyelvekben is gyakori. Esetleg szóba jöhet az Ama Zóna is, tehát az a terület, amit az Amák uralnak. Az Ama Zóna is lehet az Amazon név eredeti alakja.

Az Ama Anyát jelent, az Eme szóval együtt. Még indián nyelvekben is az Ama Anya, a japán főistennő, Amateraszu nevében is Anya a jelentése. Ama és Ana igen közel állnak egymáshoz amúgy is. Az Anya-Urak kifejezi, hogy az amazonok társadalmában az anyák, a nők voltak az urak.

Az Amazon névről többen is értekeztek, de megoldásaik mind tévesek. Az már egyszerűen elképesztő, hogy az A-Mazosz – Mellnélküli görög szót is lehetségesnek tartották az amazon szó eredetének. Kitalálták hozzá, hogy azért vágták le az amazonok egyik mellüket, hogy jobban tudjanak nyilazni. Aki ezt kitalálta, soha nem vett a kezébe íjat, mert akkor tudta volna, hogy nem kell levágni a mellet, ha egy nő nyilazni akar. Az íjászat olimpiai sportág, a mai íjásznőknek eszébe sem jut levágni a mellüket, hogy nyilazni tudjanak. Különben a mell levágása vagy kiégetése nagy valószínűséggel a halálhoz vezetett volna, de ilyesmit az amazonok soha nem végeztek. Azután az A-Maza azt is jelenti, hogy az amazonok nem fogyasztottak árpát (Maza). Az "A" fosztóképző.

A Hold neve a cserkeszek nyelvében Maza, az örményeknél Amisz, a szanszkritban Masza. Az amazonok Holdtisztelete, a Holdkultusz kapcsolatos lehet e nevekkal, de a név az Ama és Don magyar szóelemekből képződött.

A Don is magyar szó, mélyen beépült a magyar nyelvbe. Közvetlen változata a Ton, valamint a Ten és Den.

Az amazonokat női lovas nomád népnek gondolták, akik a félelmet nem ismerik. De volt a lovasság mellett gyalogos seregük is, a magyaroknak meg csak lovasságból állt a hadserege, a bulgárokkal együtt. Régebben, tehát háromezer évnél is régebben, bizonyára volt gyalogságunk is.

Diodórosz írja, Milétoszi Dionüsziosz szövegeire támaszkodva: "Réges-régen történt, hogy a szküthák földjén olyan korszak köszöntött be, amikor nem voltak királyok, és asszonyok ragadták magukhoz a kormányzás gyeplőjét; ezek a nők kitüntek bátorságukkal és testi erejükkel". Az idézet Klaus Rainer Röhl: Az amazonok lázadása című könyvéből való.

Ezeknél a népeknél az asszonyok együtt gyakorlatoznak a férfiakkal. Amikor Kürosz perzsa király megtámadta Szküthiát, Tomürisz királynő megverte a perzsákat és Küroszt keresztre feszíttette. Az amazonok seregei Európa és Ázsia nagy részét is leigázták.

A szkütha férfiak egykor rablóhadjáratra indultak. A nőket magukra hagyták, akik várták vissza férjeiket. Amikor eltelt egy év is, egyes női csapatok utánuk mentek, de nem találták őket. Arra gondoltak, hogy férjeiket megölték, ezért összeházasodtak rabszolgáikkal. De a férjek serege végül megjött, a rabszolgákkal hónapokig harcoltak, de végül legyőzték őket és mindet keresztre feszítették.

Az asszonyok tömegesen öngyilkosságba menekültek. A mondát görögök írják, ami miatt fenntartással kell kezelni a történeteket.

Azt biztosra vehetjük, hogy a magyar rokonságú népeknél a nők szabadok voltak. A szemitáknál viszont nem. Az asszírok, amint hatalomra kerültek, rögtön olyan törvényeket hoztak, amelyek a nőket megfosztották egyenlőségüktől, jogaik jelentős részétől és kötelezték őket arcuk eltakarására, mintha rabszolgák lennének. Ezért a szabad nőknek nincs köze a szemita népekhez. Ez azért megdöbbentő, mert a sumer korban a nők szabadok voltak, az asszírok meg azonnal elvették jogaikat, amikor megtehették. Nem az iszlám vette el a nők jogait először, hanem négyezer éve, az asszírok.

Indoeurópaiak csak a II. évezredben jelennek meg. A nő náluk vadászsákmány volt, jogaik nem érték fel a férfiak jogaival. A kelták, germánok női azonban szabadok voltak.

A Thermodón környékén, Themiszküra volt az amazon főváros neve. Themiszküra nevében a Küra a Nap, a Kör neve, de a Themisz névben a magyar Temise tündér, és görög Themisz istennő neve látható. Themisz önmagában a The Isten, és Misz Lány nevekből áll. Eleinte férjeikkel együtt jártak harcolni, de aztán egy királynőjük nőkből álló hadsereget hozott létre. Sorozatosan győzött, Árészt leányának nyilvánította magát, és templomot emeltetett tiszteletére. Árészt neve Hadúr a magyaroknál, Hadad a szemitáknál, vagyis a Had Atyja. A női lovasság lovat áldozott, mint a régi magyarok is. A férfiakat egy új törvénnyel gyapjúfonásra és házi munkára ítélte. Egészen a Donig, a Tanaisz folyóig hatolt.

Utána lánya lett a királynő, aki nyugatra vonult, egészen Thrákiáig, minden népet legyőzött. Otthon pompás templomokat épített Árészt és Artemiszt tiszteletére. Ezután béke következett, majd leigázta Ázsia nagy térségeit, egészen Szíriáig. Utána két közeli nőrokona követte a trónon, akik fenntartották a birodalmat. Sok évszázad után az amazonok hatalmát a görögök törték meg. Erről az eseményről azonban nincs pontosabb forrás. Valószínűleg csak képzelgés, mert a görög férfiuralmi társadalom nehezen viselte el a szabad nők fogalmát.

Hippokratesz írja (Kr.e. 430-420 táján), hogy a szarmaták, egy szkíta törzs a Maiotisz-tengernél, különböznek más népektől. Asszonyaik megülik a lovat, jól nyilaznak és dárdát hajigálnak. Amíg szüzek, addig három ellenséget kell megölniük, ezután áldozatokat mutatnak be, és férjhez mehetnek. Különben a Kratesz a magyar Kar-Tesz fogalomból ered.

Az újszülötteket, ha lányok, gondosan felnevelik, ha fiúk, átadják az apának, ha tudják, ki az apa. Az apaságot azonban általában nem tartották számon. Más beszámolók szerint a fiú csecsemőt megölték. Ha életben hagyták, rabszolgát csináltak belőle. Themiszkürában a nők kifecskézték a gyerekek lábát és kezét, megnyomorították őket.

Egyes részletesebb leírásoknál azonban teljesen bizonyosra vehető, hogy az amazon hadseregben férfiak is harcoltak, de a vezetők nők voltak. Ezért a csecsemők megölése vagy megbénítása valószínűleg csak görög rémmese.

A görögök nagy győzelméről az amazonok felett, nincs forrás. Diodórosz arról ír, hogy Heraklész megölte Hippolüté királynőt és sok amazont, így nemzetük teljesen megsemmisült.

A közlés lehetetlen, egy hatalmas hadsereggel rendelkező birodalmat nem lehet csak úgy megsemmisíteni. Heraklész neve is teljes tévedés, mert azt jelenti: Héra Segítője. Márpedig kölcsönösen utálták egymást, nem tudni, miért, ráadásul valódi neve Herkules, vagy etruszk Herkule (Heracle) volt, a magyarok egyik ősapja. Diodórosz szerint, amikor Heraklész Hippolütével beszélt, Héra felbujtotta az amazonokat, hogy elrabolják királynőjüket, akik erre megtámadták Heraklészt, aki minden nőt megölt. Hiteltelen a történet.

Nagyon érdekes, hogy Apollóniosz Rhodiosz szerint, az Argonauták kikötöttek a Thermódónnál. A folyó 96 ágra szakad a torkolatnál. A 96-os szám misztikus és a magyarokhoz tartozik. A magyarok és hunok 108 nemzetsége csillagászati szám, amiből 12-t elvonva 96-ot kapunk. Mivel a 12 a zodiákus száma, ezért kapcsolatos a 96-al. Részletesebben a "Misztikus száznyolcas" fejezetben írtam erről, de az is bizonyos, hogy az ókori szövegek tele vannak olyan számokkal, amelyek a magyar őscivilizációból erednek.

Továbbá szerepel az Amadzonisz-hegyek neve, amit az amazon névhez lehet kapcsolni. De az Amadák, vagy Amadok a magyarok egyik ókori népének vagy törzsének a neve, ami tovább erősíti az amazonok magyar eredetét.

Az amazonok megtámadták Athént, és legyőzték Theszeuszt. A szkíta lovassággal együtt érkeztek, elfoglalták a várost. Valami történt, mert az amazonok nem dúlták fel Athént, hanem kibékültek Theszeusszal. A történet szerint Theszeusz elrabolja Hippolütét, akit tehát Heraklész nem öl meg, és Athénba viszi. Az amazon invázió alkalmával Hippolütét megölik, egy másik variáció szerint a harcot békeszerződés követi, amit bizonyára az élő Hippolüté eszközölt ki. Plu-

tarkhosz írja, hogy máig fennmaradt az ősi áldozat, amit az amazonoknak mutatnak be a Thészeusz tiszteletére rendezett ünnepek előtt.

Diodórosz szerint az amazonok újra beolvadtak a szkíták népébe, ahonnan egykor kiszakadtak. Diodórosz azt állítja, hogy az amazonokat nem fegyverrel verték le, hanem visszatértek saját népükhöz, vagyis a magyarokhoz.

Hérodotosz azt írja, hogy a görög flotta rajtaütött a thermodóni (Meleg Don) amazonokon. Legyőzték az amazonokat, majd az életben maradtakat összeszedték, és elvitorláztak velük. De valahogy előkerült egy amazon flotta, amelyik a nyílt tengeren megütközött a görög flottával, és megsemmisítette azt. Ezután a tenger a Maiotiszra sodorta őket, eljutottak Kremnoiba (Krém-Na a Krém-Város, Kimmer-Város). Ott a pusztába mentek és lovakat raboltak. Amikor a szkíták ezért több amazont megöltek, meglepődve látták, hogy a halottak nők. Ekkor fiatal férfiakból kiküldtek egy csapatot, akkorát, amekkora az amazonok csapata lehetett, és meghagyták nekik, hogy jussanak egyezsége a nőkkel. Az ifjak egyezsége jutottak a nőkkel, majd összeházasodtak. A fiatal férfiak kikérték örökségüket szüleiktől, majd három napig vándoroltak északnak, ahol új népet hoztak létre, a szarmatát. A szarmata asszonyok azóta is folytatják régi életmódjukat, vadásznak, hadba vonulnak és azonos ruhát viselnek, mint a férfiak.

XV. A Trójaiak és Szkíták

Trója a magyar nyelvű népekhez tartozó város volt. Több neve is ismert, Trója görög jellegű név a magyar Torja névből alakult ki. A Tarjánok is trójaiak, a magyar hadrend középső nehézpáncélos lovasságát alkották. Ilion, római Ilium, egyiptomi Iluna mind Ilona nevünk változata, aki maga Tündér Szép Ilona istennő, amit a kutatók még jelenleg sem értettek meg. A hattített Wilusa név az Ilusa (Iluska) nevet rejti, a W előjel igazolja az Isten jelentést. Rengeteg a bizonyíték a város magyar jellegére. Kr.e. 5.000 körül a Dunamedence irányából érkeztek dél felé telepesek, akik előzőlötték az előttük lévő területeket, és átkeltek Afrikába is. Az amazonok, akik szkíták voltak, a mondabeli trójai háborúban a trójaiak oldalán harcoltak. Tehát a magyarok, szkíták, amazonok, trójaiak rokonságban voltak egymással.

Hektór trójai hős halálakor, amikor Akhilleusz (Ehellős, Ékellős) megölte őt, nagy volt a gyász Trójában. Ekkor váratlanul megjelent a Thermodón partjairól az istenekhez hasonló Pentheszileia. Tizenkét amazon követte, mind szépek, ragyogóak, mind teli harci kedvvel – írja Quintus Smyrnaeus. Kedvesen mosolygott, vágyakat ébresztő szeme villámokhoz volt hasonló. Orcáját szemérem pirosította, és elöntötte a bátorsággal párosult isteni szépség.

Pentheszileia neve hasonló Tündér Szép Ilona, másként Helené nevéhez. Pen a Nap, mint a Pentele magyar névben. The az Isten, mint Te-Merinda nevében. Szileia a Szil nevet tartalmazza, ami egyfajta magyar tündére neve is, pl. Szil-Ágy megye nevében. De az is lehet, hogy Pen-The, vagyis a Nap-Isten tündére mellett a Szileia a Szülője értelmet is tartalmazza. A Nap-Isten-Szülője viszont a Napisten anyja lehet. Bárhogy is volt, az amazonok támadásba lendültek, és súlyos veszteségeket okoztak a görögöknek.

A történet egy változata szerint Akhilleusz a harcban megölte Pentheszileiát, amikor megtudta, hogy kit ölt meg, megsíratta a szépséges királynőt. Egy másik változat szerint Pentheszileia ölte meg Akhilleuszt, tehát nem Parisz, majd elvonult Trójából, mivel megbosszulta Hippolüté, nővére halálát. Nagyszerű volt, mint a hajnalpír istennője. A Napisten tündére és a hajnalpír között kapcsolat van. Az ókori szerző nem véletlenül írhatta a "hajnalpír istennője" kifejezést. Ha Pen-The-Szileia valóban a Nap-Isten-Szülője, akkor a neve a hajnalt jelenti. A magyarok különösen szeretik az égbolthoz tartozó neveket.

A trójaiakat könnyebb a magyarokhoz kötni, mert a magyar nyelv ma is élő, a szkíta nyelvet ma nem lehet alkalmazni, vagy nehezebb alkalmazni az ókori nevek megértéséhez. A magyar írást, ami nagyon sok bizonyítékot tartalmaz, meg egyszerűen magyar, vagy néha székely, írásnak nevezzük, szkíta írásnak meg nem.

Kis-Ázsia népeinek kutatását általában indoeurópaiak végzik, akik a magyar meglévő bizonyítékokat is semmibe veszik, nemhogy újakat fedeznének fel. De ritkán olyan szerzőkre is bukkanhatunk, akik az igazságot is megírják.

Kenneth D. Dillon a trójaiakat eredetileg sztyeppe népek tartja, akik a magyarok rokonai. Elpusztították a Hettita Birodalmat, megszállták a Dardanellákat, trójaiak éltek Lémnoszon és Európában. Dillon elméletével az a baj, hogy Tróját beszűkíti a Tengeri Népek nagy támadásának időszakára, holott Trója fennállása több ezer évre tehető. Az viszont igaz, hogy a trójaiak magyar nyelven beszéltek, amit a trójai nevek igazolnak, amelyek egy részét göröggé alakítottak a görög szerzők.

Trója mellett laktak a dardánok, köztük a Teukroszok, valamint a Taurisa – vagyis etruszk nép. Az etruszkok is egyértelműen magyar nyelvű nép.

A Teukroszok Teukertől származnak, írja Kis János: Soproni estek című művében (Sopron, 1841).

Grandpierre Atila kiváló kutatónk írta a Szkíták Trójában cikket, ami at Arany Tarsoly folyóiratban jelent meg. Csodálatos képeket közöl szkítákról, köztük Gog és Magogról, akiknek szobrai Londonban vannak a Guildhallban. Fejükön szkíta, vagyis magyar süveget viselnek. Megemlíti, hogy Anonymus első nagy munkáját, amelyet Trójáról írt, eltűntették, mint a Gesta Hungarorumot is, ami több száz év után Németországban nyomtatásra került.

Kiemeli, hogy Trója a "szent Ilion", és nagyon helyesen Tündér Szép Ilona istennőnk nevével veti össze. Még Tündareosz királyról is ír, Spárta királyáról. Magam a Csillagok fiai művemben említettem meg a tündérek neveit, valamint a mitológiai fejezeteimben. Trója neve még a "Világ Tüköre". Vajon a Teukrosz népnév mégis Tükrös jelentésű. A Tükör szó különben a Tu és Kör szavakból épül fel, a Tu a Nap és más értelemben a Föld, az a hely, ahol a magyarok élnek.

Grandpierre Atila elképesztően jó képeket közöl. Parisz királyfi szkíta ruhában, egy amazon harcosnő szkíta ruhában, egy szkíta íjász Vulciból, i.e. 6. század, Árpád nagykirály, magyar és szkíta urak képei, TordosVincsa kultúra két szobra. Az ábrázolt alakokon csúcsos sapka van, amit tévesen frigiai sapkának neveznek. A frigeek valóban hasonló sapkát viseltek, de csak Kr.e. 1.200 táján jelennek meg Kis-Ázsiában, amikor elpusztítják Hattusa várost. A csúcsos sapka sokkal régebbi, a magyarokhoz sorolható szkíták és további magyar-rokon népek viselik.

Az amazon magyar reflexíjat tart a kezében, fején csúcsos sapka.

A ruházaton csillagok vannak, ami azt jelöli, hogy a csillagok népéről van szó.

A Mágus szó magyar, magas arany kalapot viseltek. A szó a Mag és Us szavakból áll, a Mag Csillag, az Us (Üs és Ös) jelentése Ös és Labat szótárában Halál, Halott. Miután sikerült megfejteni a Mágus szó valódi jelentését, azonnal világossá vált az egyiptomi kronológiában, hogy kik voltak azok a bizonyos Halott Csillagok, akik sok évezredig uralkodtak a Földön. Az Ösök halottak, de mint ősökre gondolunk rájuk elsősorban. A Halott Csillagok az ég csillagai közül azok, akik az újjászületésre várnak, az élet szent körforgása szerint. Tudjuk, hogy csillagokból születtünk, és az élet végén csillaggá válunk, amit őseink tényszerűen meg is éltek.

XVI. Etruszkok és Szkíták

Mario Alinei "Ősi kapocs" című könyvében bizonyítja az etruszkok és magyarok nyelvének azonosságát. Benedekffy Ágnes: Az etruszk kapcsolat című munkájában igen sok etruszk felirat magyar nyelvűségét mutatja be. Fabó László Pál is nagyszerű munkát végzett egy könyvében, valamint Baráth Tibor is magyarul olvas el több etruszk feliratot. Szabó Károly kitűnő etruszk könyvét fia, Szentmihályi Szabó Péter adta ki, Zászlós-Zsóka György könyvének címe "A toscánai harangok. Sokan foglalkoztak az etruszk nyelvvel, sokan megállapították magyar nyelvűségét, mégis az olvasható számtalan munkában, hogy az etruszk nyelv ismeretlen, nem tudják, kik azok az etruszkok. Az én könyvem címe "Etruszk titkok".

Hugh Hencken amerikai régész a Kr.e. II. évezredre teszi az etruszok Kárpát-medencéből való beáramlását Itáliába. Két hullámban érkeztek, tengeri úton, de az is kiderült, hogy szárazföldön is érkeztek bevándorlók.

Mario Alinei a világ legnagyobb nyelvésze. Néhány megjegyzését azonban ki kell javítani. Azt írja, hogy természetesen az őskori "kárpát-medencei – dunai" népek még nem magyarok. Ebben téved, mert az említett népek magyarok. Azután azt állítja, hogy az indoeurópaiak Európa és Ázsia indoeurópai részét lakták, az altájiak meg Ázsia középső részét. Ez bizony nem igaz, sem az indoeurópaiakra, sem az altájiakra. Mindkét csoport igen fiatal, az indoeurópaiak Kr.e. 2.000 táján képződnek, magyarokból, az altájiak közül a törökök Kr.u. 220, a mongolok 600 körül jönnek létre, a mandzsu-tunguzokra nincs adat, a japánok Kr.e. 660, a koreaiak még régebben keletkeznek.

A kurgan kultúra magyar volt, a Serechnyi Stog kultúra, úgy tűnik, megsemmisült a Kukutyin kultúra csapása alatt, a szkíták magyar nyelvűek voltak, mint a hunok is, nagyon sok törzsszel.

A török nyelvek semmilyen hatással nem voltak a magyar nyelvekre, mint ahogy állítják magyar kutatók, amit Mario Alinei is átvett. A magyar kutatók ugyanis tudatosan hamisítják a magyar nyelvet, amit nem is értenek, különösen a szókincset. Ezért amit Alinei állít, az helytelen, de nem ő a felelős, hanem azok, akik a hamis teóriákat terjesztik.

A lóra és lovaglásra vonatkozó kifejezések magyar nyelvűek. A magyarok háziasították a lovat, NyugatEurópában, ahol több ábrázolás is fennmaradt felkantározott lovagról, kb. 15-18.000 éve. A Ló és változatai az indoeurópai, kaukázusi, sumer-hurri-urartui nyelvekben léteznek, de nem mindig a lovat jelentik, a fontos szimbóluma miatt. A táltos és a táltos ló kapcsolatban a Ló Ember is, a Lódarázs szóban a Ló Nagy, de a Lugas szóban a Lu Fény.

Az obi-ugor kifejezésekkel megegyeznek, de azt tudni kell, hogy az obi-ugoroknak sosem voltak tenyésztett lovaik, azokat vásárolták a déli szkítáktól, akiktől átvették a magyar kifejezéseket is.

A csuvas nyelvből a magyarok kölcsönöztek mezőgazdasági, társadalmi és politikai kifejezéseket, ami nem igaz. Gyakorlatilag egyetlen szót sem vettünk át a török nyelvekből, a csuvasból sem. Átnéztem azt a szókincset, amit török eredetűnek mondanak, de ezek közül egy sem igaz. Azt kell látni, hogy a magyar nyelvészek nem értik a magyar szavakat, ami mögött a magyar haza szétdarabolásának szándéka állt, amit végbe is vittek.

A magyarok születésére, ha a magyar feliratok idejének mérései megközelítőleg is helyesek, akkor a 200.000 évre tehető időpontot kapunk. Mivel ennél az időnél is régebbi írások vannak, amit rovátkolásnak neveznek, nem kétséges, hogy a 200.000 év egyelőre csak pontatlan tájékoztató.

Massimo Pallottino több meghatározást közöl, amelyek csak részben igazak. A magyar nyelv agglutináló, állítja, de valójában flektáló is. A hangsúly az első szótagon van, állítja, de a beszéd folyamán kialakulhat egyfajta éneklő beszéd, amikor a hangsúly elvándorol az első szótagról. A magánhangzó illeszkedés megvan a magyar nyelvben, ez igaz, de van olyan szókincs is benne, amiben nincs magánhangzó illeszkedés. Kizárólag zöngétlen okkluzív mássalhangzókat használ, ami megint nem igaz, ráadásul egy kitalált, sosem létezett urali ősnyelvről beszél. Nyílt szótag szerkezet jellemzi nyelvünket, vagyis magánhangzóra végződnek a szótagok, ami nem igaz, de az urali kitalált ősnyelv lehet nyílt szótag szerkezetű, mert úgy találták ki.

A Tyrsenoi görög név, vagy a Tursha tengeri nép nevében a Tur több jelentésű, és több nyelvben is jelen van. A Túr és Túr magyar igék, de a Tor változat is magyar szó. A Türehn amúgy Torony-Király értelmű. A piramisok, kurgánok, szikkuratuk magyar szavak és magyar építmények. A török népvét a törököket vezető magyar család adta, az Aszina családról van szó, amint a Mangal (Mongol) is magyar név, mint a Rusz, a Kelta, a Germán, az Italus, és nagyon sok más népnév. Emögött a furcsaság mögött az áll, hogy ezek a népek vagy magyarok voltak, és a sok ezer év alatt a nyelvük megváltozott, vagy az, hogy magyar vezető családok

szervezték őket népekké, ami miatt a vezetők nevei magyar nyelvűek, a nép nyelve ellenben hamar megváltozott.

Az etruszk istenvilág tele van magyarul jól érthető istennevekkel. Rengeteg istennév, amit ma indoeurópainak tartanak, valójában magyar, vagy valamelyik rokon nyelvünkből ered.

Róma, vagy Ruma, természetesen magyar alapítású város. Van egy Ruma a Szerémségben, és egy Rum nevű település Pannoniában, amelyek azonosak Róma nevével. Róma felvehetné velük a testvértelepülés szövetséget. Mivel magyar név, nem valószínű, hogy a rómaiak értik városuk nevét. A Fórum is amúgy FőRum, Rum város Fő helye, csak a név kicsit rosszul van hangzósítva.

A Tusci, Toszk és Etrusci nevek is magyarok, az utóbbi a Trószok-Háza jelentést viseli. Semmi köze a török népnévhez, ami azért hasonló, mert azt is magyarok adták. Különben a "török" a török-zúdok, vagy török szavainkhoz is hasonló.

Megjegyzendő még, hogy a latin nyelv magyar eredetű, amit a szótagnyelv technikával azonnal észreveszünk. Mivel a latinban rendkívül sok a magyar szó, az a fő kérdés, hogy az egész nyelv magyar eredetű-e, vagy csak igen nagy benne a magyar szókészlet? Mivel a nagyon fontos szavainak a többsége magyar, ezért lehet azt mondani, hogy a latin magyar eredetű, bár még nincs az egész nyelvre kiterjedő vizsgálat. A latin istenvilág többsége magyar, ami azt jelenthetné, ha a latinok nem magyar eredetűek lennének, akkor a latinoknak nem voltak isteneik. Ezt nem lehet elfogadni.

Benedekffy Ágnes írja, hogy az etruszkokról szóló nagy művek eltűntek. Ilyen mű Verrius Flaccus "Rerum Etruscarum Libri", Claudius császár húsz kötetes "Tyrrheniká" műve, Arisztotelesz "Az etruszkok intézményei". Eltűnt a titokzatos hölgy által Augustusnak átadott "Libri Sibillini", eltűntek etruszk írók szövegeinek latin fordításai is, A. Cecina, P. Nigidius Figulus, Tarquinius Priscus munkái.

Csak megjegyzem, hogy a Vezúv által betemetett könyvtárban talán etruszk könyvek is vannak. Reménykedni lehet.

Vulciban ismert a szkíta íjász, az i.e. 6. századból, amit Grandpierre Atilla mutatott be a "Szkíták Trójában" című munkájában. Benedekffy Ágnes szintén Vulciból egy szkíta férfi szobrát mutatja be, amit a szakirodalom Heraklésznak tart. Her-Kul-Es magyar hős, az egyik magyar ősapa, a nevet pontosan lehet érteni, ezért a szkíta férfi lehetne éppen Herkules is, bár nem valószínű.

Több forrás szerint is az etruszkokat lüdeknek tartják. A lüdek Lydiában éltek, a karélokhoz lehet őket sorolni, a karélok három törzse közül az egyiknek lüd a neve. Tőlük délre van Kária, a magyar Kar törzs egyik központja. Az etruszkokhoz pelazgok is csatlakoztak, akiket a palócokkal tartok azonosnak. Mivel van olyan forrás, amelyik a pelaszgokat atlantisziaknak tartja, ezért az atlantisziak magyar eredetét írott hagyománnyal is meg lehet erősíteni, természetesen a rengeteg magyar nyugati felirat mellett.

Szabó Károly azt írja, hogy a szkíták egy csoportja auzóniaiakkal keveredett, és kölcsönösen megértették egymást. Ausonia (Auzónia) Kuma (Cumae) városa környékén volt, a legősibb lakóknak gondolták őket. Az Ausonok neve An-Fiai jelentést is tartalmazhat magyarul. Az U és V az N betűvel gyakran keveredhetett.

Arról is van szó, hogy egyes szkíta csoportok elhagyták Itália (I-Tal – Háza a Bölcsességnek) földjét. Bizonyára történtek ilyen események, de ebből nem következik, hogy az etruszkok nem maradtak Itáliában nagy tömegben. Továbbá a területen sok más magyar nép is élt, akiket végül beolvasztott Róma. Genetikailag Itália mai lakóinak döntő többsége magyar eredetű, elsősorban mediterránok, még a mai magyarok is a cro-magnoni mellett elsősorban nordikusok, és délen mediterránok. Nincs semmi ok arra, hogy a mediterránokat ne tekintsük magyar eredetűeknek.

XVII. A Szakák

Christopher Knight és Robert Lomas "A múlt üzenete" című könyvében sok érdekességet ír a magyarokról, csak éppen nem nevezik őseinket magyaroknak. A Tarim-medence déli szélén szenzációs régészeti feltárások történtek. A négyezer évvel ezelőtti emberek színes köpenyeket, nadrágot, csizmát, harisnyát, kabátot és sapkát viseltek. A feltárt múmiáknak erős orrnyergük, nagy szemgödrük, szőke vagy vörös hajuk volt, minden kétséget kizáróan európaiak voltak. Termetük magas volt, amit a kínaiak is pontosan feljegyeztek a hunokról. A cherchi férfi 6 láb 6 hüvelyk, a nő 6 láb 2 hüvelyk magas volt. Már a hunokról szóló "Hunok a Tejúton" könyvben leírtam, hogy őseink értettek az agyalapi mirigy ingerléséhez, ami által különösen magas termetűvé nőttek a gyerekek. Tehát nem égből jött óriásokról van szó, bár lehet, hogy egyes népek ezt hitték rólunk.

A kalapok igen sokfélék, közülük némelyek az Anatóliában élő frig ijászok fejfedőihez hasonlítanak. A csúcsos kalapok a magyar viselethez tartoznak, a cherchi múmiák 800 évvel megelőzik a frigegek megjelenését Anatóliában. A Tarim-medence a hun magyarok területe, akik európidok voltak, és már legalább Kr.e.

8.000 körül megjelentek Kínában. Az egyik nő fején egy rettenetesen magas kalap volt, hasonló a mágusok és boszorkányok által hordott kalapokhoz. A szövegben a szerzők tévednek, amikor a Mágus szót rögtön perzsának minősítik, hiszen az magyar szó, a boszorkány szóval együtt. A tévedés mögött az európaiak teljes tévelygése húzódik meg, mert szinte mindent félremagyaráznak, a magyar tökéletes megfigyeléseket sem veszik figyelembe. Tehát Kínában magyarok éltek, amint a cherchi emberek is magyarok voltak.

Ázsiában a Tura (Turániak), a Hyaona és Hunu népekről nagyon sokat írnak, szinte minden nép, amelyik tudott írni. A perzsák észak felé terjeszkedtek, de Kr.e. 530-ban a Masszageták, vagyis Nagy-Heták Tomuris királynő vezetésével megsemmisítik a perzsák seregeit, Kyroszt is megölik. Tomuris neve szkíta jellegű, a Muris mellett a To szó van benne, amit a hattik is használtak.

A kínai Nagy Fal építését a hunok kezdték el, a rabló kínai támadások elleni védekezés miatt. Amikor a kínaiak kiszorították a hunokat a legjobb területekről, elérték a hun védelmi falakat, és birtokukba vették. A folyamatos harcok miatt ezután a kínaiak építették tovább a falakat, ami így kínai építménynek minősül, holott az magyar és kínai fal.

A szakákat besorolják az irániak, vagy a kaukázusiak közé, holott a magyarokhoz tartoznak. Dariusz sziklafeliratán egy győztes háború után, kilenc legyőzött fogoly vonul fel, a kilencedik különösen nagy süveget visel, neve Skunkah a szaka. A Sak Erős, vagyis Hős királyi rangnév, a magyar mellett a szumerban is fontos szó, főleg Főség jelentéssel. A szakákat az ó-perzsa feliratok három csoportra tagolják, a Haumavarká, a Szaka Tigra-Khaudá és a Szaka tiaiy tarahdrayah csoportokra. A kínaiak Szé, Szék, az indek Caka néven említik őket.

Hérodotosz írja, hogy a perzsák Közép-Ázsia összes népét Szakai-nak nevezték. Sztrabon szerint a Kaszpitengertől keletre a Daa, vagyis Daha (a dákok), tőlük keletre a Masszageta, még keletebbre a Szaka nép lakik. Mindhárom nép a magyar és szumer néphez tartozott, az Andronovói kultúrából eredve.

Ptolemaiosz leírása szerint a Szakaföld népei közül a Jaxartesnél laktak a Karátai és Kómaroi, a hegyvidék fölötti földön a Konédai, azután a Masszageta, a masszageták és konéda nép közt a Grünaiói és Toórnai, a Hindukus keleti szakaszán a Búltai népek. A régi szaka királyi város Roszanáké neve esetleg a Felső-Oxus jelenlegi Rósán-vidék nevével van összefüggésben.

Amikor a kínai Kanszu felől a jüe-csi, vagyis vietnami eredetű törzsek nyugatra törtek, Kr.e. 174-160 között, a szakák közül sokan délre húzódtak. Kr.e. 160-ban megalapítják az Indoszkíta államot. Az indek a területet Caka.dvipa névvel illették.

Erről a területről azután déli irányban sok kivándorló csoport indult útnak. A Pandava királyság a Dekkán délnyugati részén terült el. Alapítása a Pánokhoz kapcsolódik, akik Egyiptom

felől érkeztek, sokkal régebben, mint a szakák. A vándorlókat szaka hercegeknek nevezik, akik egymás után vezettek csoportokat tengeri úton Délkelet-Ázsiába. Pandava után Burma érintésével Jávára mentek, majd innen Thaiföld, Kambodzsa felé, ahonnan végül egészen Luzonig jutottak. Útjuk során városokat alapítottak, amelyeknek magyar neveik vannak, ami fontos bizonyítékot ad a szakák magyar nyelvűségére. Még a Jáváról Madagaszkárra vándorló malgasok nyelvében lévő magyar szavak is kapcsolatban lehetnek a szaka hercegekkel, de ez a szókincs régebbi időkből is eredhet. A magyar és dravida nyelvi kapcsolatokat sem tudjuk ma még hitelesen megmagyarázni.

Még a Tamana-nyelvészet is szóba hozható, mivel Luzon központi nagy völgyében rengeteg a magyar földrajzi név. Bár a nevek jelentős részét nem értjük, de ahol nagy tömegekben fordulnak elő magyar nevek, nagy valószínűséggel állítható, hogy ott magyar nyelvű emberek éltek, mivel más népek miért adnának magyar neveket rengeteg földrajzi objektumnak.

Az indoszkíta királyságról nagyon kevés adat maradt fenn. Ismert egy Maues király Kr.e. 75 körülől, és II. Azes, akinek uralkodása Kr.u. 19-ben fejeződött be. A Szaka Kogganoy kifejezésben a Szaka Kagánt láthatjuk, ami csakis magyar-hun rang lehet, mert ebben az időben törökök még nem voltak, pontosabban kínai alávetettségben éltek 220-ig, kagánjuk tehát nem lehetett. A Kagán amúgy is magyar rangnév, szkíta értelmi rendben Király-Kán jelentéssel.

Drangiana és Arachosia között, a Hilmend folyó középső folyása mentén terült el Szakasztán, ami később Szisztán nevű lett az új-perzsa nyelvben. A Szi-Sztán magyarul Nap-Tanya. Itt élt a Segestani nép, a név nagyon hasonló a Segesd, vagy szikul szicíliai Segesta névhez.

Szaka fejedelmek és vezérek nevei az ókori kútfők szerint: Gagi (hasonló Góg névéhez), Maüakész (Mabakész), Parikhia, Szakeszfarész, Thambradasz, valamint két nagy királynő, Thámürisz és Zarina.

Thámürisz fiának a neve Szpargapiszész, de Arszakész, a pártusok alapító királya nevében is felismerni a

Szaka nevet. Ar-Szakész neve eszint a Had-Hőse, vagy Vezetője értelmű. Méltóaágnév volt a Masz-Szaka, a Nagy-Hős, a Masz és Mah, szintén Nagy szó rokon egymással, de a Mah már a szumer időkben is létezett, Nagy jelentéssel, ezért a Masz szóból nem származhatott, mint állítják.

A Ta-ha népnév azonos a magyar Tahó népnévvel. A Taha név kapcsolatos a Ta-Wan névvel, amit többnyire a Tochar népnévvel azonosítanak. A Tahó és a Tohár (Tokár) azonosítása nehéznek látszik. A Ta-wan kínai név a mai Fergana neve volt.

A jüe-csi nép és a kusánok között nem lehet egyenes leszármazást kimutatni, bár ezt már megpróbálták. A Kusán hun, vagyis magyar nép, a jüe-csi nép öt fejedelemsége viszont a vie (viet-nami) néptől származott, akik a Santung félszigettől délre laktak, egy részük nyugatra, a többség délre vándorolt az észak-kínaiak terjeszkedése következtében.

XVIII. Hunok és Szkíták

Sok írás szól arról, hogy a hunok és szkíták azonosak, mások meg arról írnak, hogy a hunok és szkíták nem azonos népek. Nagy a zűrzavar a kérdésben, mert a vizsgálódók nem tudnak magyarul, Európa, Ázsia és Észak-Afrika ősnyelvén. A magyar nyelv arról beszél, hogy a hunok és szkíták magyarok, ha nem is azonosak, de nagy a nyelvrokonság köztük. A szkíták nem irániak, indoeurópaiak, ahogy a hunok sem azok, hanem mindkét csoport a nagy magyar nyelvcsaládba tartozik. Hagyományaink szerint 108 magyar és 108 hun nemzetség, vagyis törzs volt, amelyek felderítésére még nem vállalkozott senki, e sorok szerzőjén kívül. Azt el kell ismerni, hogy nehéz feladat 216 nemzetség nevének felderítése. Márpedig a magyar írásleletek Portugáliától Közép-Afrikáig és Japánig terjednek, ami csak nehezíti a kutatást.

A hunok sok területen éltek. Alsó-Egyiptom neve Hun volt, de Egyiptomban elég sok "hun" nevet fedezhetünk fel, ami megerősíti Egyiptom magyar alapítását, mivel Felső-Egyiptom neve

Magyar volt. A szumeroknál, de a hatt-hettitáknál is előfordul, pl. Lu-Hun-Ga (Enkidu) és Tar-Hun-Tasz időjárás isten nevében. Nyugaton a germánoknál is sok a hun-magyar szó, sokkal a nagy gót terjeszkedés előttről, de a szlávok nyelve is hun/magyar – alán vegyes nyelvnek határozható meg, döntő többségű magyar eredetű szókinccsel az orosz nyelvet nézve. De a "hun" szó elterjedt a kínaiban, japánban, indiai nyelvekben, iráni nyelvekben, de még a maya nyelvben is megtalálható. Látjuk tehát, hogy a hunokat nem lehet begyömöszölni Észak-Kínába, ahonnan Nyugat felé húzódtak, Európában váratlanul nagy birodalmat alapítottak, majd eltűntek. Aki így képzei a hunok történelmét, teljes tévedésben van. A hunok és magyarok azonosak, a magyarok a fiatalabb korosztály, a hunok az idősebbek, akik háborúba mennek és el is hunyhatnak. A "Hunok a Tejúton" című könyvemben felvázoltam a hunok történetét, bizonyítva magyar nyelvüket, de a hunokról még nagyon sok adat van, amit érdemes lenne összegyűjteni, közkinccsé tenni és folyamatosan bővíteni.

Keleten Kína legyőzte a hun birodalmakat, később a zsuan-zsuanok döntő vereséget szenvedtek a türköktől

(törököktől), majd a fehér hunok is alul maradtak a török-perzsa szövetséggel szemben. Bár még Akhsun Vár fehér hun király legyőzte a perzsa Perózt Kr.u. 484-ben, de végül a fehér hunok Indiába húzódtak, ahol ma is élnek. A fehér hun területeken rengeteg a magyar földrajzi név, mind a mai napig. De Indiában nem csak a fehér hunok magyarok, hanem sok más nép is, mint a szakáktól származó Buddha népe is, akinek nevének kiejtése Buda, és a magyar főváros neve is Buda-Pest, egy Buda nevű hun király után.

A Bulgárok Aszparuch nevű királya a magyar királyi családból, a Turul-házból származik. Ha a neve végén az Ug szó szerepel, akkor a neve az Ászok Házának Fia jelentést tartalmaz. Nem lehet megérteni, miért mondják a bulgárokat, a Tűz Népét, vagy a Fény Népét, töröknek, amikor ők magyarok, a szumer, hurriurartui, hatt-hettita, hun, szkíta családból. Ha a bulgárok törökök lennének, nem lenne Bulgáriában annyi magyar földrajzi név.

Az első indoeurópai nyelvi emlék Kr.e. 1.360 körülről származik, a Mitanni Birodalomból. Egy Kikkuli (Kék-Barát) nevű ember feljegyzéseiben ind számnevek és lótenyésztési szavak bukkannak fel. Továbbá egy hettita szerződésszövegben ó-ind istennevek tűnnek fel, mint Mitrasz, Varunasz, Indra, Naszatja. Az ind istennevek nem elenyésző része a magyar nyelvből is levezethető.

Az észak-kaukázusi alánokat a környező népek sokáig hunoknak nevezték. Emögött az lehet, hogy az alánok csatlakoztak a hun szövetséghez, Bal-Amber nagy inváziója idején. A Kaukázus keleti részén beszélnek az Alvan népről, örmény Aluan, görög Albanoi, latin Albani, akik valószínűleg nem alánok voltak, hanem kaukázusiak. A mai oszétek valószínűleg az alánok utódai. Az alánok állítólag egykor hadifoglyok voltak, ők a mai oszétek, akik közé pamiri csoportok is keveredtek, akik az alánok lennének. Ez a származási elmélet eléggé hihetetlen.

Az ó-iráni Ló neve Aszpa. Ez a szó azt jelenti, hogy az Ászok-Háza, és magyarul van. Azt jelzi, hogy az Ászok, vagyis magyarok népe a lovakon él, a lovak húzzák a kocsijukat, amin a család lakik.

Theophylaktos Simokattes szerint az avarok, abarok papi méltósága volt a Bokolabra. Magemlíti, hogy ők a Magosz renddel azonosak, a Mágusok nevét már megismertük. Más adat szerint Pokolábrás volt a nevük.

A ruhájuk volt fekete, rajta a Nappal, Holddal, csillagokkal. A Pokol lehet fenn is, és lenn is, mindkét helyen lehet sötét. Az avarok papjainak magyar neve van, ami magyar nyelvűségüket bizonyítja. A mai avarok a Kaukázusban a kaukázusi nyelvcsoporthoz tartoznak, sok magyar nevet tartalmaz nyelvük.

A cserkeszeknél az Uorq, Orq jelentése Úr, Tisztelt Ember, a kartvel-grúz Öürg Fejedelem. E nevek az Ugor, Ugur, Ogor nevek változatai. A "Magyar" is Király értelmű, pontosabban Nap, és jelképe, az Oroszlán. Összegyűlt a hét magyar, írják a krónikák, ami nem azt jelenti, hogy összegyűlt hét nép 1-2 millió embere, hanem tanácskozott hét király, fejedelem, vezér. Az Urog

szó Uruk egyik neve, sokkal régebbi, mint az iráni Ugra, ezért ezt a népnévünket lehetetlen levezetni az irániból, vagy szlávból, mert sokkal régebbi, mint ezen nyelvek létezése.

Az ó-iráni Hunu jelentése Isten Fia. A név természetesen a csillagistenekre vonatkozik, amit a kínaiból is pontosan fel lehet tární. A csillagok a magyarok, az Ég Fiai, azok a népek pedig, amelyek hasonlóan gondolkodnak, a magyarok leszármazottai vagy rokonai. A hiungnuk egyik királyának neve Hu-ni, de van Huni fáraó Egyiptomban is. A Hu szó jelentését sikerült felderíteni, Menny Fia értelemben, ami azonos a Sza (pl. Sza-Várd) népnév jelentésével.

Az Ogór néphez tartoztak, írja Theophylaktosz Szimokatta, az Oüarkhonitai, vagyis Uar és Huni, a

Várkonyok, Vár-Hunni népek. Tehát teljesen világos a forrás szerint, hogy az Uarok és Hunok az Ugor (szumer) magyarokhoz tartoztak. Ezek a népek a szkítákkal rokonok. Az alánok egyik királyának a neve Hon volt.

Michael dunai bulgár uralkodó 869-ben, a 8. zsinatra küldött követségében szerepel egy Huno nevezetű udvari méltóság. Ismert még egy Hon nevű személy, aki II. Chusrau (590-628) hadvezére és Tigranes fia volt. Az ugrok egyik istenkirályát, Bíborbanszületett Konstantin szerint Arpadésznek hívták. Ő a Győzedelmes Napisten, Mithra földi megjelenítője volt. Másik neve Kunda, Ibn Ruszta és Gardizi szerint, ami a Kende, Kündü szóval azonos, a Kun egyértelműen Nap értelmű. A Kende Egyiptomban is megjelenik, a Kender és a Kendő szóban, ami a fáraók fejedője volt, kenderből szőve, piros-fehér, vagy kék és arany színezéssel. Erről Baráth Tibor tudósít nagyszerűen. Mészáros Gyula iráni eredetről beszél, a Kunda jelentése Bölcs, Jós, Próféta, ami nem igaz, hiszen Napot jelent. Igen sok Napot jelentő nevünk van, ami igazolja, hogy a Nap népe vagyunk. A magyaroknál még ismert a Dzila, vagy Gilász kormányzó rang, amit Gylának ismerünk, a rómaiak tőlünk vették a Julia, vagy Julius, Júlia nevet.

A hunok magyarul beszéltek, a hun szent királyok magyar neveket viselnek. A bulgárok, akik a magyar unug urak, és nem on-ogurok, egyik ága, szintén istenkirályokkal rendelkeztek, elvégre magyar törzsekből, és hozzájuk csatlakozott szlávokból szövödtek néppé. A felséges király neve Kánasz Űbége (Kán Ász Ű Bége) volt, a Bége a Bag és Bog szerint Nap. Mellette a kormányzó nagyvezír-herceg 'Ét(zöürgöü, vagy Étdzérg(oy) címet viselt. A név a Hét Urgu alapján az Urgok, vagyis a magyarok Királya értelmű, mivel a Hét (He-Ta – Nap-Táj) a számok rendjében királyt jelent. Az urgok a magyarok, bulgárok, szumerok, szkíták, de nem indoeurópaiak. Van Urogosz név is, Urog pedig Uruk másik neve. De mi nem vagyunk szumerok, mert sokkal régebbiek vagyunk náluk. A Khazarok istenkirálya Khazar Khákán (Ibn Rusta, Gardizi) vagy Nagy Khákán (Ibn Fadlán). A kazárokról tudjuk, hogy Kaszi népünk egyik ága volt. A tényleges király méltóságnéve Isád, Isá (Ibn Rusta), Isád (Gardizi) vagy Khákán Buh (Ibn Fadlán) volt. Az Isa a finn nyelvben is létezik, nálunk ma Isa-Szeg nevében ismerhető fel, vagy az "isa pur" kifejezésben.

A Buh a Nap neve, az angolban Book, ami tekercselt papír volt, az alakja kör, ami a Nap tulajdonsága főleg.

Urartu, vagy Biaina legfőbb istene Khaldi, akinek a nevéből nevezték el a Trapezus melletti tartományt Chaldia néven. A híres vaskovácsok a Khalübesz nép, nevük volt még a Khaldaioi. Örmény-Khaldaea lakóit Khalti-k néven nevezték. Itt laktak a Makrónok is, akik a Magor, Magyar név változatát viselték.

Méltóságnév és személynév volt a hiungnu (nyugati-ung-urak, vagyis a magyarok) Hu-ni, a varkhonita

Hunni, az alán Hon – Isten Fia, az észak-kaukázusi hun Honagur – Isten-fia nemzetségéből származó, Szakász, Astyages pohárnoka, a Hős, Tur, a Hős, a turániak ősapja, Turk – a Hős, Hep-tal, vagy 'Efthalan a Hős, Bulgarosz – az Úr-Király.

Az avestai Hunu népnév jelentése Isten Fia. A 455 körül Pandzsábban megjelenő hunok neve Huna volt. Hu a Menny Fia, a Na Ház. Az európai hun birodalom Hunugur népének neve Isten-Fia nemzetből származó jelentést tartalmaz, állítja Mészáros Gyula.

A Kaukázus északkeleti részén volt egy Maz-Kut nevű nép, a név jelentése Nagy-Fejedelem. A Maz a Masz, Mak, Mag, Mah nevekkel rokon, Nagy jelentéssel, a Kut Fejedelem. Nem árt megjegyezni, hogy a Kán is a Kan, a "nagy kutya" kifejezésből származik, így a Kut lehet a Kutya is, mint fejedelem a "nagy kutya".

A kaukázusi nyelvcsaládhoz ma mintegy 40 nyelv tartozik. Egyes adatok szerint Kr.e. 3.000 körül jelennek meg, majd sok ágra tagolódnak. Egykor sokkal nagyobb területeken éltek, mára nagyon visszaszorultak a Kaukázus területére. Nyugaton a baszkok és az ibérek a kaukázusiakhoz tartozhatnak, Amerikában a nadene nyelvcsoporthoz tartják velük rokonnak. A magyarokkal több nép is kapcsolatban volt, amit a hasonló szókincs bizonyít.

Az Abház népnév jelentése Víz melletti Ház (Törzs), azonos Abházia városnevünkkel. Sok abház szó azonos a magyarral. Erre laknak az Ubychok. A Cserkeszek is közel állnak hozzánk, a Cserkész szóról nem tudni, mi köze van a cserkeszekhez. A Csecsenek neve a Csecsék, vagyis Csúcsok Hercegei, tele van a nyelvük magyar szavakkal. A Kabardok valószínűleg azonosak a Kabarokkal. A Lezg csoportok is fontosak. Az Avarok szintén azonosak az Avarokkal, vagy csak az avarok nevét vették fel. A kaukázusi ibérek, illetve Albánok szintén kapcsolatban voltak velünk. A Peki nyelv sajnos kihalt, közel állt a szkítákhoz.

Georgia nyugati részét Kolkhnak nevezik, ami tévesnek tűnik. A név valójában Kolcs, és sok magyar település viseli ezt a nevet. Legnagyobb közülük Mis-Kolc az Ifjú Hős-Kolc városa. De van több Kolcs nevű településünk is, továbbá Kölcse-E a Kolcsok-Háza, ahonnan a Kölcsey család származik. Georgia népével is rokonságban állunk, amit a politika nem akar észrevenni. További tartományok Georgiában Mingrelia, Szvanétia és Kahetia, ez utóbbi neve Királyi-Hét jelentést is viselhet. A szvánok a kolcsokkal lehetnek azonosak. A Kartvel a terület népeinek, illetve nyelveinek neve.

A bulgárok neve Khorenei Mózes krónikájában megjelenik I. Valarsak arméniai király uralkodása idejére téve (Kr.e. 149-127), mint "vananti bulgar", vagyis Hódító Bulgár. Mivel ekkor törökök még nem léteznek, ezért a bulgárok török származtatása lehetetlen. Később, I. Arsak uralkodása alatt (Kr.e. 127-118) újra feltűnik a nevük. Ennyit a bulgárokat törököző magyar történetírókról.

A szlávok úgy jöttek létre, hogy magyar (szkíta, hun és más nevek alatt) és alán csoportok keveredtek. A királyi családok a Turul-házhoz tartozhattak, a nép többsége az alán nyelv szerkezete alapján kezdett beszélni, beolvastva a magyar nyelvet. A szókincsben az oroszok 75 %-nak mondják a szumer szavakat, amelyek valójában magyar szavak, a magyarból kerültek a szumerba is. A rendkívül logikus és nehéz magyar nyelv helyett a könnyebb alán, iráni nyelvet kezdték beszélni, de a szókincsben megtartották a többségi magyar szóképzést. A különböző szláv nyelvekben az arányok különbözőek voltak, ezért vannak különböző szláv nyelvek. De az alap, a magyar és alán keveredése alapján, hasonló maradt egymáshoz, ezért beszélhetünk szláv nyelvcsaládról. A származatuk magyarok voltak, akik az alánokkal keveredve szintén hozzájárultak a szlávok létrejöttéhez, sok finnugor csoport beolvadásával együtt.

A térségben lakó Hyrkánokat is kaukázusinak tartják. A Hur-Kán népnév azonban meglehetősen magyar jellegű, pl. a Húr Kán alapján. Erre volt Tabarisztán, ami Szabarisztán lehetett. A híres Kur-erdő, ahol a tigris eszi a fiát (Arany János), nem más, mint Kurtu országa, innen származik a Kurtu Germatu magyar törzs. Szubartu a magyar Szavárd ország, szumerul Szubir-ki, amiről még azt is írják, hogy akkádok országa volt, de ez nagy tévedés. Az viszont nagyon valószínű, hogy az akkádok és összes szemita, meg az összes indoeurópai tőlünk származik. Van egy Kusföld, az Urami-tótól északkeletre, és Aratta országa, még keletebbre. Nod földjét én Nagy földnek értelmezem, Nad alakban, és Ázsiára értem.

Több bizánci szerző is ír a hunoknak nevezett népről 527 körüli időkben, akiknek királyai voltak Muager és Gorda (Gordász). A két királyt magyarnak tartják hivatalos történelmünk. Muager lenne a Magyar népnév létrehozója, ami helytelen elképzelés. A Mu Fény, az Ager a magyarok egyik neve, az Agarénusok formában talán jobban ismert. Gorda nevének változata lehet

a Korda is, az Ugorda elképzelés, hogy ugort csináljanak a névből, nem helyes. Mészáros Gyula megadja a pontos jelentést. A Gorda kartvel nyelven Kard. Látjuk, hogy a kartvel szó nagyon közel áll a Kard szóhoz, a magyar Kar-d jelentése a Kar-Napja, a -d a Du, a Napisten nevének rövidülése. Még a Karda családnevünk is rokon lehet a hun-magyar Gorda névvel, aki a Kar Napja, vagy a Kör Napja nevet viselhetett. Arra elképzelésem sincs, hogyan lehetséges, de a Kard fogalma már Kr.e. 32.000 körül létezett, vagyis van kard ábrázolás.

Bíborbanszületett Konstantin ír a Szabartoi Aszfaloí nevünkről, akik a Kaukázus felől, Lebédia országából Etel-Kuzuba, majd onnan a Kárpát-medencébe mennek, ahol a magyar nyelvű pannonok, szavárok, székelyek, palócok, és más kisebb töredék magyar csoportok várják őket.

A szkíták nagyon sok területen éltek. Egyiptomban Szkythico Regio volt a területük neve. Szkytopolisz városa Izraellel volt kapcsolatban. A kutatást folytatni kell. Talán ez a néhány sor is segített valamit őseink felderítésében.

1. A szkíták a magyar nyelvcsaládhoz tartozó népek voltak. Ma is élnek, genetikailag sok területenfennmaradtak, de nem beszélik a magyar nyelvet, ami természetesen megtanulható.

2. Rendkívül magas kultúrájuk volt. A szkíta bölcseskről írnak a görögök is, akik pedig sokat adtak sajátmagukra, de a szkíták bölcsességét elismerik

3. Csodálatos a művészetük. Elképesztő képzeletviláguk volt őseinknek, amihez csak nehezen férhetünk hozzá

4. Meg kellene kezdeni a szkítáknak tulajdonított feliratok összegyűjtését és elolvasását. Sajnos, ebben az irányban alig történtek munkálatok

5. Matematika tudásuk rendkívül fejlett volt. Nyomokban ma is fennmaradtak a számtan töredékei, amittel kellene deríteni.

Irodalom

Benedekffy Ágnes: Etruszk kapcsolat Magyarságtudományi Füzetek 18. 2012

Hérodotosz: A görög-perzsa háború Európa Könyvkiadó 1989

Kánnai Zoltán: A szkítáktól a székelyekig és magyarokig tanulmány

Marác László – Obrusánszky Borbála szerk.: A szkíta népek hitvilága HUN-Idea 2010

Mészáros Gyula: Chattiak és skythák tanulmány 1938

Mészáros Gyula: Kelet-Európa néptörténete tanulmány 1941 Röhl Klaus Rainer: Az amazonok lázadása Kossuth Könyvkiadó 1986 továbbá sok tanulmány és internetes adat.

Z. Tóth Csaba (Pécs):

**Krónikai ősnévsorunk, mint „Hadak útja”.
A hun-ogur-székely-magyar őstörténet
asztrálmítoszi nyomai és értelmezésük
a szellemtudomány fényében**

„Röviden és sommásan mi csak azt akarjuk
inkább megírni, amit más írók mellőztek.”
(Képes Krónika, 63)

„...az szép tejes út is megcifrázza magát,
látván az nagy istennek sok szép angyalát.”
(Zrínyi 184, vö. Ján. 1,52)

Néhány éve összevettem a Képes Krónika ősnévsorának Álmóstól Hunorig terjedő neveit a szokásos 30 éves emberöltőkkel (vö. Karácsonyi J.: *A magyar nemzetségek a XV. század közepeig*, II., p. 244, a Ják nemzetségnél, és részben az ember életidejéről szóló görög mese, *Magyar Néprajzi Lexikon*, E-kötet), és Álmos fejedelem valószínű 820-as születési évétől (Anon. 3., Ügek és Emese 819) visszafelé meglepő módon öt-hat egyezést találtam a történeti-kronológiai adatokkal (*Eleink*, 2014/4). Így a névsorunk egy „táltos mnemonika”, emlékeztető is lehetett, melyet maradandó anyagba, fába, kőbe, aranyba véstek rovásírással, és fennmaradhatott az Árpádok családjában, vagy akár a 7. századi székely honfoglalók révén, akik őrizték a Görögországba távozott „Csaba királyfi”, azaz Kuber, az avar-hunok ispánja emlékét, a perzsa-türk ere-

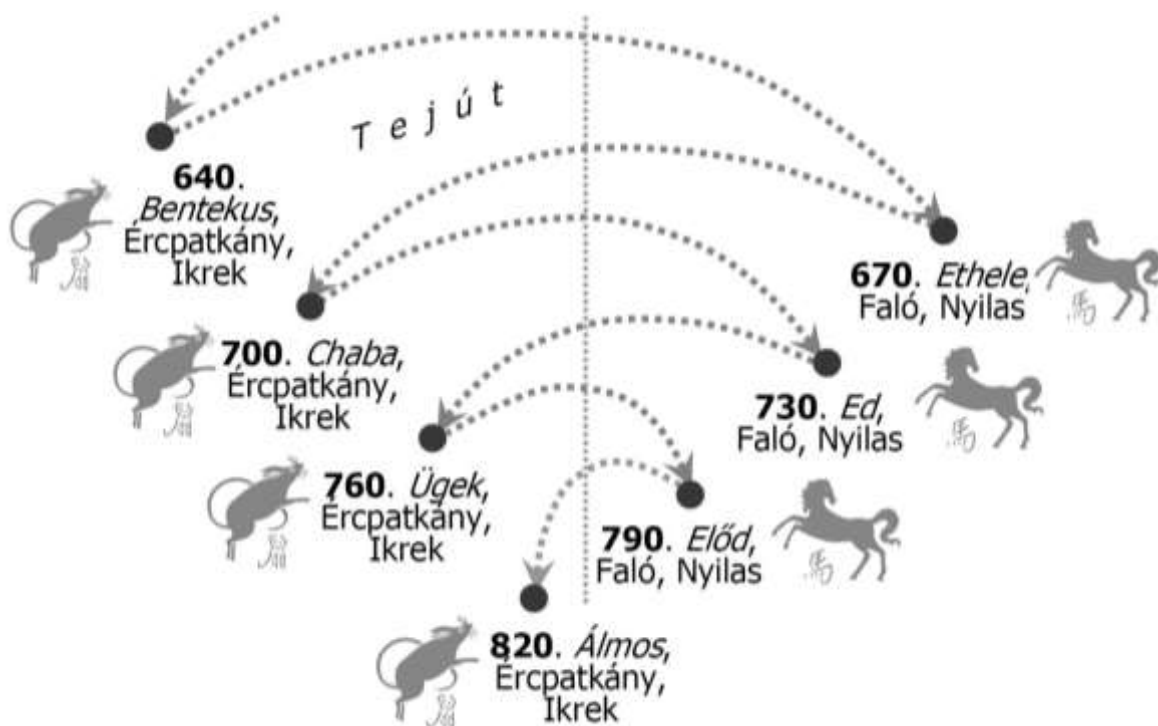
detű csobán méltóságneve alatt (a török eredetű 'gyula', főparancsnoki címünk is személynév lett). A névsort azután átírhatta latinra az elveszett őskrónika papi szerzője a 11. században, aki már nem tudott törökül, és ebből válogattak, „latinizáltak” tovább krónikásaink, Béla király jegyzője 1200 körül (Anon. 7.: „év szerint jegyzett krónikák”, de ezek lehetnek külhoniak is), és Kézai 1285 körül. Majd a 14-15. században, az Anjou-korban megjelent a „teljes” névsor, az időközbeni átalakításokkal, szövegromlásokkal (ld. alább, vö. F. Hirth, Die Ahnentafel Attilas, 1900, p.230, 233, néhány név azonosítási kísérletével).

Noe	} fiktív, biblikus	■ 21. III. <u>Leel</u> +280 k.	} Anon. 7., Kézai 32., Zuard, DAI 38. 800 k. besenyő- támadás, szavarti- aszfali. Itkul-kult. Iszety-terseg "isszedonok" (Hérod.)
Japhet		■ 22. <u>Zamur</u> 310	
Thana		■ 23. <u>Zambur</u> 340	
Nemproth		24. Bolug	
■ 1. I. <u>Hunor</u> -320 k., kín. xiungnu		25. Bulchu	
2. Bor		26. Zulta	
3. Dama = Mára?		27. Berend	
4. Keled		■ 28. IV. <u>Kadicha</u> 490, Io. Antioch., 486.	
5. Keue		29. Opus	
■ 6. II. <u>Kear</u> 170 } Mode lev. -167,		30. Ethei = Atakám?	
■ 7. <u>Belér</u> 140 } <u>Szargatka-kultúra</u>		31. Scemen = Eszkám?	
8. Kadar = Oktar? } Irtis-Tobol,		32. Turda	
9. Othmar } "arimaszpuk"		■ 33. V. <u>Bentekus</u> 640 = Mundzuk	
10. Farkas } (Hérod.)		■ 34. <u>Ethele</u> 670 = „Atila”/Kuvrat	
11. Boudofard } kin. Kao-cső		■ 35. <u>Chaba</u> 700 = Kuber csaban/ispán	
12. Buken } Tingling/Tielő		■ 36. VI. <u>Ed</u> 730 = Edekon/Edemen?	
13. Chanad		37. Ugeg	
14. Budli = Bleda/Buda?		38. Eleud = „Levedi”	
15. Beztur = Maotun/Baktur?		■ 39. VII. <u>Almus</u> 820 k. Anon. 3	
16. Mike = Lau-shang/Mingi?		40. Arpad	
17. Miske		41. Zoltan	
18. Ompud		42. Toxun	
19. Kulche = Hu-lu-ku?			
20. Leuente = Hü-lü-küan-kü? (Hirth, Bichurin, Götz)			

A 14-15. századi krónika-szerkesztés „ősnévsora” időrendben, és lehetséges megfejtése: Álmos fejedelem 820. évi születésétől visszafelé a 30 éves emberöltővel számolva 5-6 ponton megkapjuk a hunokhoz csatlakozott népeket (II. ogur-bolgárok, III. szavárd-magyarok, IV. kadocsák, VI. chorezmiek) és az „első honfoglalókat” (V. Kuvrat ogur-bolgárjai a székelyekkel, akik a hunok és avarok után a *harmadik* honfoglalók voltak)

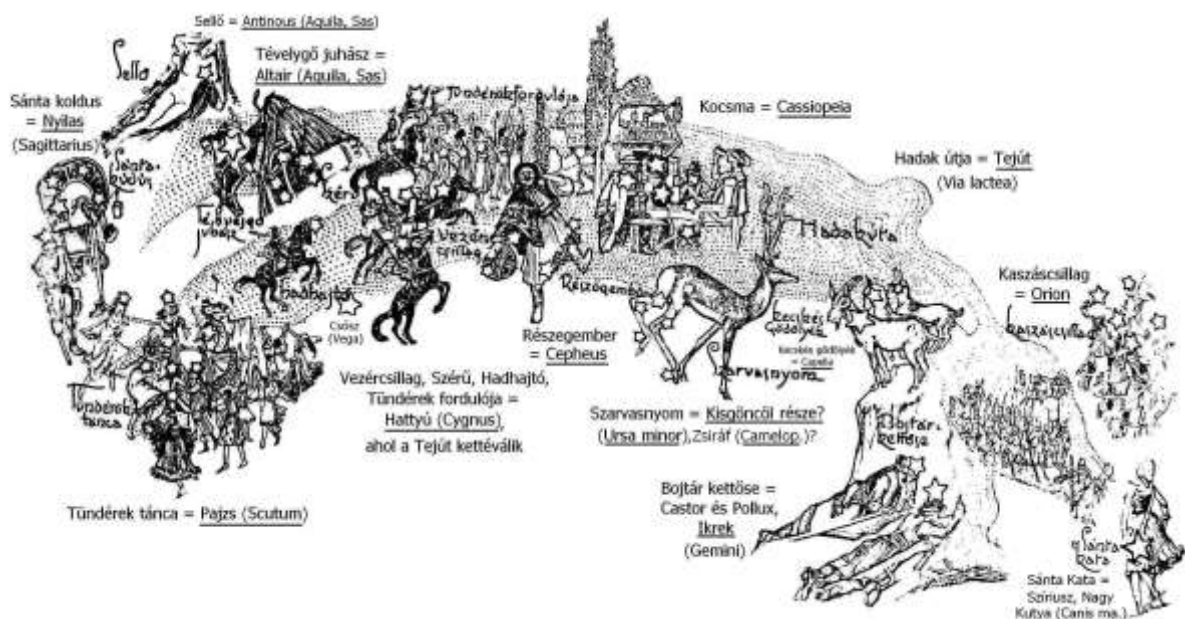
Legutóbb az **óbolgár fejedelmi lista** (Pritsak 1955, Függ. II.) tanulmányozása során az is felmerült bennem, hogy a névsorunknak ezek az évei vajon mely **kínai** állatövi jegyeknek felelnek meg? Ugyanis szinte bizonyos, hogy a honfoglaló ogur-magyarok ugyanúgy használhatták ezt a kínai eredetű türk évszámítást, mint az óbolgárok, és mindkét nép, bolgár és magyar, közös hun ősokeket vall magáénak, legalábbis a történetük bizonyos szakaszától. Nálunk ez a hunrokonság nem jelenik meg olyan konkrétan, mint a bolgárok listáján, melynek első része még a Dunai Bulgária alapítója, Iszperik uralkodása idején íródott, 679-691 között, bár ez is csak Avitochollal kezdődik AD 153-ban, majd Attilát kihagyva ennek kisebbik fia, Irnik következik 453-as dátummal, s utána Gosztöny 603-ban, még a meótiszi Onoguriában. Viszont ezen a listán ott van a kínai-türk évszámítás, és a mi névsorunkra alkalmazva Álmos/ 820-tól visszafelé, felváltva a kínai **Patkány** és **Ló** évek szerepelnek – az elemi minőségek szerint Ércpatkány és Faló évek –, ami az európai zodiákus-jegyek szerint az Ikreknek és a Nyilasnak felel meg, a **Tejút** két „végénél” (a Patkány vagy Egér jegye nem pejoratív jelentésű a kínai állatövi jegyek között). Azaz, a Képes Krónika névsora egyfajta „Hadak útja”, mely felfogható spirituálisan és őseink vándorlásának szimbólumaként (Lugossy p. 44, idézve Szirmayt, Grimmet, „*quod ex Asia egressi*”, a Tejút vezette őket Ázsiából, de naív etimológiával fejtegetve az „út-úrgur, kút-úrgur”

népneveket), melyet jól illusztrál a székely **Csaba-monda**, a Tejúton fel- és leszálló, többször „visszatérő” hősökkel-ösökkel (Függ. I.), noha nem tudjuk, hogy ezt a névsor-emberöltő-hadakútja szerves összefüggést a késő középkori krónikások, vagy még a táltosaink alkották-e meg? Mindenesetre ennyi egyezés nem lehet véletlen, vagy pusztán „logikus”, és a krónikai névsor talán valóban az egyetlen „pogány” kori írott dokumentumunk, melyet a fentiek ill. alábbiak fényében értelmezhetünk elsőként megfelelően, lényegében anélkül, hogy a „nemzeti romantika” túlzásaiba kellene esnünk.

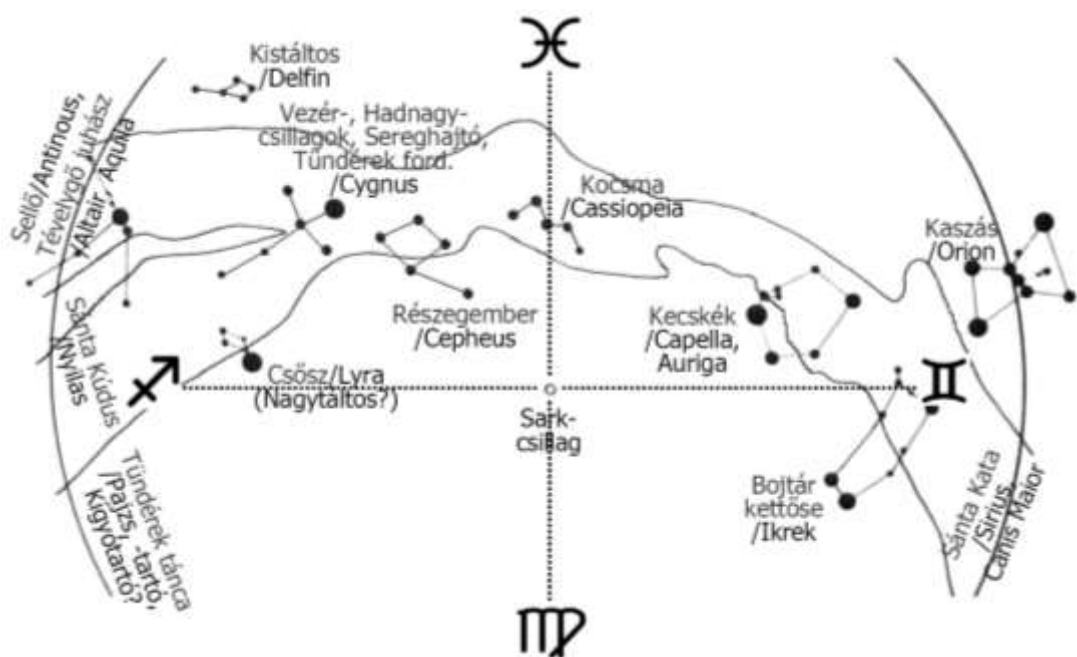

Névsorunk fel- és leszálló hősei a „kínai” Hadak útján, részlet (Z.T.Cs.)

Természetesen a **népi csillagneveinket** korántsem lehet maradéktalanul azonosítani sem a kínai, sem az európai csillagnevekkel, sőt kérdés, hogy melyek voltak a honfoglalás előtti nevek, mert például Wigand „égabrosza” az Oroszlán-jegy helyén feltünteti a „Tatárdulás” csillagképet (Bereniké haja, Coma Berenices), mely 1241 előtt egyéb nevet viselhetett (ld. a népi és latin csillagnevek azonosítása, Wigand: *Öreg csillagok*, Mándoki L.: Herman Ottó csillagnévgyűjtései, *JPMÉ* 1965, és www.csillagaszattortenet.hu). S bár nem kifejezetten „nomád” jellegű, sőt „bukolikus” elnevezések is szerepelnek (Korcsma, Részöngember, Tévelygő juhász, ld. alább), ám népi csillagneveink így is tartalmaznak eredeti képzeteket: esetünkben a Wigand-féle csillagtérképen a Tejútnak a Nyilas felé eső ágán, a Hattyú csillagaiként megjelenik több lovas csillagnév, a Vezér- és Hadnagycsillagok, a Sereghajtó/Hadhajtó, és van „Küstátosunk” (Csikó/Equuleus vagy Delfin), ill. a Pajzs (olykor Pajzstartó) csillagképpel és/vagy a Kígyótartó egy részével is azonosítható a Tündérek tánca, mely esetleg lehet a kazár pajzsra emelési, fejedelemavatási szokás emléke is (DAI 38, ld. a madridi Skylitzes-krónika bizánci környezetben ábrázolja, www.wdl.org 10625, pdf 30., 469; megj.: uitt Bulcsú megkeresztelkedése K.nápolyban, pdf. 278, kivégzése a Lech-mezőn, 279).

A „Hadakúta” kiemelve, és főbb csillagképeinek vázlata, a népi és latin csillagnevekkel (Z.T.Cs.), jobbról a Bojtár kettőse = Ikrek/nyugat, balról a Sánta koldus = Nyilas/kelet (Bak?)

Az Ikrek-Nyilas-Tejút összefüggéshez analógiául szolgálhat a **Nagyszentmiklósi kincs** 2. korszójának négy figurális ábrázolása, melyek **indiai holdállomásoknak** (nakshatra) látszanak nagyrészt megfelelni, s így talán egy közép-ázsiai heftalita hun-avar mesterhez, tudáskincshez köthetők, aki, amely a nap- (ekliptika) és hold-idő (felszálló holdcsomópontok) szinkronba hozásában „gondolkodott” (ld. tölem, *Országépítő*, 1998/3, vö. indiai égtájak, Baktay: *India művésze*, I, 35-37, 50: *purva*/elől = kelet, *praticsi*/hátral = nyugat, *daksina*/jobbra = dél, *uttara*/balra = észak, ld. még Neugebauer-Pingree: *The Pančāsiddhantika of Varahamihira*, 1970, és Brihat *Jataka*, *Surya Siddhanta*, *Vedanga Jyotisha*, és R. Powell: *A zodiákus története*, 2011, 120-122; érdekes, hogy az indiai viharisten, Kubera neve szinte azonos az ogur-bolgár Kuber névvel, bár ennek gör. Kouver olvasata „kövér” is jelenthet magyarul). Népünk azonban nem helyezte az égre a krónikai mítoszainkat (Turul, Csodaszarvas, Hunor, Magor), és a népmeséinkben sincse-

nek nevesítve, valószínűleg a német-római térítés hatása miatt, kivéve, hogy a szarvas, mint „csodafiúszarvas” az egész csillagos égbolt szimbóluma a regösénekeinkben (a fehér áldozati ló is az egész kozmoszt fejezhette ki őseinknél, ahogy az árjáknál, perzsáknál, ld. MNL), míg Kézainál szarvastehén, „cerva” szerepel a Hunor-Magor mondában, a feleségek megtalálásával együtt.

Nem tartozik szorosan a névsorunk megfejtéséhez, de a **Tejúttal** kapcsolatban egy rendkívül érdekes párhuzam adódott számomra a **Tévelygő juhász**, vagy „Rosszra ébredt” juhász (aki elaludt és közben szétszéledt a nyája, ld. Kandra Kabos: Az ősmagyar csillagos ég, *Irod.tört. Közl.*, 6. évf. 3. sz., 1896, p. 318) népi csillagnevünk és egy **kínai** eredetű japán asztrálmítosz között, melyek egyaránt összefüggnek a **Sas** (Aquila) csillagkép legfényesebb csillagával, az **Altairral** (illusztrációképpen: Aquila α , β , γ csillagai az indiai holdállomások közül – a Bika/Plejádoktól számítva – Shravanának felelnek meg, amelynek emberi testrész-analógiája a fül – vö. alább Sellő, „szirének éneke” –, és társítanak hozzá utazási hajlamot, nyugtalanságot, csatlódást, sántaságot is). A monda egyik japán változata röviden így szól: egy Tanabata nevű leány az apja ruháját szövi, aki az Égisten. A leány egy nap megpillant egy jóképű fiatalembert, Hikoboshi-t, aki a teheneit legelteti a réten, és egymásba szeretnek. Tanabata apja megkedveli Hikoboshi-t, és támogatja a fiatalok egybekelését, de aztán a dolgok rosszra fordulnak: a lány elmulasztja kötelességét, a szövést, Hikoboshi pedig hagyja elkóborolni a teheneket az Égi Réten, amivel kárt okoz másoknak. Az Ég Istene megharagszik, és az Égi Folyóval különválasztja a szerelmeseket. Csupán a hetedik hónap hetedik éjszakáján találkozhatnak, amikor átkelnek egy madarakból álló hídon (in *Japanese Mythology A-Z*, 2010, a kínai eredetiben szarkákából – angol fordításban jay, szajkó – áll a híd, ld. Vu Cseng-en: *Nyugati utazás*, II, p.470, Szarkák Palotája, jegyz. p.524, III. p.31, és vers a Tejútról p.153). A mondai szerelmesek megfelelnek a Tejúton a Vega (Lyra/Lant) és az Altair (Aquila/Sas) csillagoknak, melyek júliusban kelnek az északi féltekén (júl. 7., Tanabata-ünnep Japánban), viszont nálunk a Vega népi megfelelője a Csősz, a Hadhajtó alatt. A Tévelygő juhászhoz közeli **Sellő** a **Sas** másik csillagának, az **Antinousnak** felel meg a jegyzékek szerint, így régebben **együtt** is szerepelhettek egy akár **hun** eredetű csillagmondában, amit a kínaiak is átvettek s ott a sellőből szövőlány lett a Lant-csillagképben, míg ná-

lunk a sellőnek, vízitündérnek csak a neve, alakja maradt meg (Ipolyi pp. 574-575, 90, 98. jegyz., és MNL S-kötet, ld. ábrázolásait alább), de a romantikus monda fakadhatott népeink egymástól független „clairvoyance”, ösztönös természetfeletti tapasztalásából, az égi-földi erők „magnetikus tévelygésével” kapcsolatban (ld. alább, és Függ. IV.). A **vonzás, taszítás**, és a **Tejút** mint „szövedék” megjelenik két másik csillagmondánkban, a székely „Szépasszony vásznában” és egy csallóközi mondában: „*A szépasszony hűtlen lőn kedveséhez. Ez arcul csapta őt, s letűnt a feneketlen kristálytóba, ezt mondván: Várhatsz engem ezer esztendeig! A szépasszony most kedvesét ezer esztendő óta várja, éjjelenként kitergetve vásznát s estve-reggel a kristálytó vizével öntözgetve azt, mi aláperegven szüli a harmatot*” (Lugossy, reprint, 2000, p. 81, megj.: „szépasszonynak” a végzetes bűverővel bíró nőket, „boszorkányokat” nevezték, de tündéreket is). A Csallóközben pedig Tündérfátyolnak is hívják a Tejutat: „*Élt egyszer a Csallóközben egy szegény halászlegény, aki beleszeretett a vízimolnár leányába. A molnár hallani sem akart a halászlól, mivel gazdagabb kéroő szánt a lányának. Már éppen készültek volna a lakodalomra, amikor a halászlegénynek sikerült megszöktetnie a lányt. A menyasszony és a vőlegény rokonsága üldözöbe vette a szerelmeseket, s a lány fátyla, amely menekülés közben beleakadt egy bokorba, nyomra is vezette öket. A molnár, amikor rájuk talált, haragjában mindkettöjüket megölte. Ekkor a lányból fehér, a fiúból piros liliom lett, de a gazda azokat is leszakította. A fehér liliom tündérlánnyá változott, felszállt az égbe, ahová magával vitte árulkodó fátylát is. A piros liliom helyén viszont bővizű forrás buzogott fel a földből. A tündérleány azóta is az égbolton úszó fátylán ereszkedik le éjjelenként a forráshoz, hogy szomját oltsa. Szomorú dalát még ma is gyakran hallhatják az éjszakai halászok.*” (Országút, Várhegyi Péter, 2006, www.csillaga.szattortenet.hu)

Sellők a magyar népművészetből, mellettük talán a Sas-csillagkép stilizációja, utalva a reneszánsz óta a nép körében ismertebbé vált herodotoszi szkíta eredetmondára (Héraklész és Echydna) ill. akár a Turul-mondánkra is (balra ref. templom festett kazettája, Drávaiványi, 1792, és tükrös, Csokonyavisonta, 19. sz. 3. neqvede, MNL, S-kötet, sellő)

A keleti és a magyar néphagyományokban egyaránt a Tejút Nyilas felöli ágánál „sűrűsödnek” az eltévelyedés, csábítás erői, mert talán errefelé van a „lényeg” – és jelenleg a Galaxisunk középpontja, melynek egyik karja a Tejút –, amire a Keresztcsillag (Hattyú másik magyar neve) figyelmeztethette őseinket: „itt” kell választani a helyes utat népünk régi csillagismerete szerint, mely még összeszövedött a lélekismerettel (vö. Berze Nagy: *Égigérő fa*, 1958, p. 120, az útélágazásról). A Tejút „forgalma” is a Nyilastól vezet az Ikrekhez, keletről nyugatra, ahogy többszörös honfoglalásunk útja a Kárpát-medencébe, legalábbis tavasszal, mikor az Ikrek az északi félteke nyugati horizontján kél áprilisban. Mindezt alátámasztja az új „tisztánlátás”, **Rudolf**

Steiner észrevételei az **Ikrek** „*délidei*” és a **Nyilas** „*éjféli*” **magnetizmusáról**, az emberi „**ket-tősről**” (Függ. IV., vö. a természetben az állatok, vándormadarak tájékozódása a földmágnesség érzékelése révén), és nálunk az **Ikrekhez** „közeli” Sánta Kata/Szíriusz is *délben* „visz ebédet” az arató Kaszásoknak/Orionnak, bár az északi féltekén januárban kelnek, nem aratáskor (a „sánta” névadás általában a csillagok hunyorgó, reszkető fényére vonatkozik, Mándoki, p. 175, vö. a vi-dékenként eltérő elnevezések).

S ha már a „Nyilasnál” tartunk, a névsorunkban ellentmondásos, hogy Álmos apja Előd („Levedi”? DAI 38, valójában kazár shad lehetett), míg Anonymusnál **Ugek** (fordításban Ügyek). E dilemmában segítségemre jött egy oguz monda – az oguzok a kései, „z-török” nyelvű rokonai voltak az oguroknak –, melyet Schlegel a régi hun korszakból eredő nyilak szerinti fel-osztással kapcsolatban említ (*Die chinesische Inschrift auf dem uigurischen Denkmal in Kara balgasun*, 1896, ld. Függ. III/2.): az oguz kánnak volt hat fia, akik egyszer vadászat közben egy arany íjat és három arany nyílveesszőt találtak; apjuk az íjat a három idősebb fiúnak adta, a nyila-kat a fiatalabbaknak; az idősebb fiúk széttörték az íjat, hogy elosszák, így az ő csoportjuk lett a *buzuk* (oszmán törökben ma is összetörtet jelent), a fiatalabbaké az **ücsök, három nyíl**. Schlegel hozzáteszi (De Guignes nyomán), hogy a lovas nomádoknál az íj jelentette az uralmat (türköknél jobb oldal, nyugat), a nyíl pedig az alávetettséget (bal oldal, kelet). Mármint, felmerülhet, hogy vajon Álmos apja, Ügek neve nem „3 nyilat” jelent-e törökök? Ez nagyjából időben is egybevág-na a névsorunkkal, és az Ügek-kérdés megoldása az lehetne, hogy Álmos apja az ogur ücs-ok, három nyíl törzsszövetségből származott, mely Bizánc mellett harcolt a perzsák ellen („utigu-rok”, ücs/3-ogurok, Menandros, AD 558, CSHB 1829, p. 284, 345, de ez a név az utrigurokat, otur/30-ogurokat is jelenthette), és **760** körül is hozzájuk csatlakozhattak a magyar törzsek, noha a szövetségkötés korábbi is lehet, mert a „kutrigurok” (tokur/9-ogurok) fejedelme már 558-ban *Zabergan*, mely név eredetije lehetett Szabir kán, és Theophylactosnál ugyanekkor szerepel a *Zabender*, a szabir népnév elírt, török többszáma (ld. onogurok = onogundur, ebből nálunk a „nándor”, ld. Nándorfehérvár, Magyaránador, Nándorpuszta). Mindenesetre valamikor a 6-8. századok között „hétmagyarok” lettünk, Anonymus „dantumogeri”-je, melyben a „dentu” a tör-yedi, hét számnév rontott alakja lehet, mivel az ogurok számozták a törzseiket, s nem viselhettük sajátunkként a Don *szláv* nevét (ld. Ipolyi p.146, vö. Anon. 14, 39, a valódi onogur-bolgárok gú-nyolódva nevezték „hungaroknak”, azaz onoguroknak a honfoglaló magyarokat, akik csak szám szerint voltak onogurok/10-ogurok, 7 + 3, együtt a „kabar”/khwárezmi/káliz és székely törzsek-vel, DAI 39-40, és Anon. 10., lekezelően „kunok” és 7 vezérük). Érdekes, hogy Bilge kagán fel-iratán (I./9.-10) egy türk vezér neve, kínai tábornoki címmel, **Ukug** szengun, AD 8. században (<http://irq.kaznpu.kz>), ill. **Ukak** település volt a Volgánál (ld. Marco Polo, mai Szaratovtól délre, bár a mongol kor előtt nincs említése), **Ukok**-fennsík pedig a szkíta Altájban.

A DAI 38. által említett első besenyő támadást azonban legkorábban **760** tájára tehetjük, mely a magyarokat északon érthette, míg a **szavárdok** ekkortájt a Dél-Kaukázusnál harcoltak az arabokkal, mint Al-Hamadani írja, és a besenyők beözönlésének hírére már nem csatlakoztak a Dontól nyugatra költöző magyar törzsekhez (nem török nevű Megyer, Nyék?): „*Samkur régi vá-ros volt; Salman ibn Rabia valakit odaküldött, aki a várost elfoglalta; utána lakott maradt, amíg Yazid ibn Usayd Armeniából való távozásának napjaiban az akkortájt (H. 145/ 757) gyülekező as-sawardiya népe el nem pusztította.*” (Az országok könyve, 9. sz., in: Kmoskó M.: *Mohamedán írók a sztyeppe népeiről*, 2000, I/2.; Baladuri is leírja ezt az eseményt, ld. még a Kura-folyónál, a mai Tovuz, azeri város környékén letelepedett, kereszténnyé, de olykor „hűtlenné” lett szavár-dokról a 9-10. században, Drasxanakertsi: *sewordi*, De cerim.: „*servoti*”, Maszúdi: *siyawardiya*). A szavárd-magyarok szerepelhetnek a kínai Wei-dinasztia évkönyvében (AD 221-264) az ogur-hunok vezette *Kao-csö*, Magas Kocsi szövetség listáján utolsóként, *Pak Szap/Szip* átírással, ami talán „fehér szabirt” jelent (Függ. III/1, kínai *po*, fehér = nyugat, ld. a kínai színekről, analógiák-ról, Maspero: *Az ókori Kína*, 1978, p. 173, Glasenapp: *Az öt világvallás*, 1975, p. 145). Ez nagy-jából illeszkedik a krónikai névsorunkban **Lél 280**-as dátumához, akit a Zuard nemzetséggel

kapcsol össze Kézai (32.), vagyis köze lehetett a szavárdokhoz, bár Anon. 7-nél Zuárd apja Hülek (vö. *Hü-lü-kü, Hü-lü-küan-kü*, i.e. 1. sz.-i hun nevek kínaiul, Hirth, i.m., 233, *Iliger*, 6. sz.-i szavárd vezér, Agathias III. 17, és az *Ilek* folyónév a dél-uráli, régi szarmata szállásterületen).

Az ogur-hun összefüggérendszerbe tartozik még a **Turul**-mondánk és szavunk, ami ótörökben *tulu, dulu* (perzsa átírás szerint *tughral*, *Sahname*, de uráli népek is átvették *turuj* alakban) s erről a sólyomféle ragadozó madárról, és egyben szellemi lényről nevezhették el az onogur-bolgár *Dulo*-dinasztiát (kín. *tie-lö, tingling*, egykori fehér és vörös *ti*, vagy *di* „barbárok” a kínai Ordosz-fennsíknál, majd a Bajkál-tótól nyugatra és a Felső-Jenyiszejnél, ld. térképeken, Maspero, Gumiljev), mely Álmos fejedelem ogur „három nyíl”/űcs-ok törzsbeli apjával együtt valamikor rokonságba került a hunokkal, Attila király őseivel, családjával. A hunok tehát nem „tűntek el” a történelemből, hanem híven az Attila kisebbik fia Irnikhez fűződő jövendőléshez (Priscus, AD 448: „*eius genus,... ab hoc puero restauratum iri*”, in CSHB, 1829, p. 206), többszörösen visszatértek mint avarok (uar és chunni, várkonyok, főként fehér, heftalita hunok), ogurok (ugri, ungri), bolgárok (bulk, bulak, bulkar, blach, a Tiszántúlon, Erdélyben is), székelyek, és magyarok (korábban szavárdok/szabirok, Szibéria névadói, DAI 38, „szavartiaszfali”). Már „csak” a helyes utat, egyensúlyt kell megtalálnunk a mindig változó és az örök között, az élő szellemet a szellem emlékei, nosztalgikus „hējainak” bálványozása helyett, amire voltaképpen csak az elmúlt évszázadok alatt kialakult s az emberi lelki-szellemi fejlődéssel egyre makacsabban szembehelyezkedő materializmus hajlamosít bennünket.

Függelék I.

A székely Csaba-monda

Maradék népével hátrált Csaba, hogy az elvesztett hon visszaszerzésére ázsiai rokonival egyesülten térhessen vissza, s Etele szent kardját – mert így hagyá a jóslat – a puszták tengerének habjaiban tisztára mártván, annak bűverejét visszaadja. Erdély vég határinál örködni hagyja a székelyt, visszakeltében majdan támaszul szolgálándót; elváláskor áldoznak föld-, víz-, lég- s tűznek, s a távozók megesküsznek fenyegető vész idején segítséggel fordulni vissza a világ végéről is. Ám alig haladtak a havas aljáig, már a körül lakó népség fölemelkedik a maroknyi székely ellen: de megrendül a föld, megrázkódnak a fenyük koronái, s hirül adják a vonulóknak társaik veszedelmét; a hadak egy része visszafordul s meglepven pozdorjaként szórja szét az ellent. Egy év múlva ismét megirigylük a völgyek lakói a székely nyugalma s fenyegetik seregeikkel; de a patak sikoltva szalad a folyamba, folyam a tengerbe, hírt visznek; a segély nem késik, s a székely ismét mentve, az ellenség veszve lőn. Három év múltán új nemzetségek vesznek ismét körül a székelyt, s küzdelem fejlik ki életre és halálra; már a szellő is alig érte a Görögország tájára eltávozottakat, de mégis a puszták viharának adván társul magát, megtalálta őket messze délkeleten, s harmadszor is győzelmet vívnak feleiknek.

Sok idő folyt le ezután, a magban elültetett diófák agg törzsekké növekedtek, a fiak megvénytültek, s unokák lettek fegyverhordó bátor férfiakká; szorgalom a rengeteget kies teleppé, hosszú időzés az örállomást hazává alakította át, s nem volt ki merje háborítani a székely tűzhelyét, kinek védelmére saját erős karja s ismeretlen segédseregek megjelenése késznek látszott, de végre is kitör a szomszédok régi gyűlölete a nyelv- és szokásban egyedül álló székely ellen; megszámlálhatlan nép kel föl kiirtására, s a bérces kis hazát minden oldalról ostromolják. Dicsően vív a székely, de már-már lankadoz a túlnyomó erők ellenében; a segély messze van, tán feledésbe is ment, s az elszakadt hű társak rég a földben alusszák álmaikat.

Csak a székelyek csillaga nem szunnyadoz s megemlékezve az áldozatról, az esküről, lobogva viszi a hírt a földről az égi csarnokokba. Már itt lent az utolsó csata készül, maroknyi nép az ellenség árjával szemközt, midőn egyszerre paripák dobogása és fegyverek moraja hallatszik, s fényes hadak némán vonulnak éjente az égen fölfelé, a dicső hadtársak, kik háromszor jövének segítségre, most negyedszer, mint hallgatag szellemek, hosszú sorban nyomulnak a csillagos

égen keresztül feleik segedelmére, s leszállnak ott, hol a kék boltozat ama havasokkal ölelkezik. Nincs halandó erő, mely megállhatna a halhatatlanok előtt; rémülés szállja meg a tenger ellenségét s futnak mindenfelé, többé hátra sem tekintendők. Azóta áll a székely háborítlanul, s nem sokára véget ér hű örködése, midőn a rég elköltözöttek hű unokáihoz mint kalauz csatlakozhatva, örökségüket, széles magyar hont visszafoglalják.

A fényes hadak ösvénye pedig, melyet jöttökben s visszatértökben taposának, eltörölhetlen marad az ég boltozatán: az ő lábaik és lovaik patkóinak nyomdoka az, mit derült éjfeleken mint tejfehér szalagot látsz tündöklenni a magasban, s melynek neve azon órától fogva hadak uta a székelyeknél, melyre tekintve megemlékeznek ők Csabáról s apjáról, Eteléről.—

Forrás: Ipolyi Arnold, *Magyar mythologia*, Pest, 1854, 381. old., és Lugossy József, *Ősmagyar csillagismeik közlemény*, Új Magyar Múzeum, 1855, reprint, Debrecen, 2000, 36-38. old. Vö. Kuberről Miracula S. Demetrii II.5, magyar ford. Csillik Éva, in Bálint Cs.: *Korai avarok*, 1995, és Kouver alakban, angol ford. Peter Charanis, www.jassa.org.

Függelék II.

O. Pritsak: *Die bulgarische Fürstenliste und die Sprache der Protobulgaren*, Wiesbaden, 1955, pp. 76-77. (ford. Z.T.Cs., ld. még Pritsak: *The Hunnic Language of the Attila Clan*, *HUS*, 1982/4)

1. Az első bulg. Fejedelmi lista [a. A dinasztia ősatyái]

[1.] **Avitochol**; élt [?] 300 év [Irnich előtt]; nemzetsége Doulo [volt], [uralkodási] éveinek kezdete **dīlām twīrēm* [volt] [’a Kígyó évének kilencedik hónapja’ = Kr. u. 153].

[2.] **Irnik**; élt [?] 150 év [Gostoun előtt]; nemzetsége Doulo [volt], [uralkodási] éveinek kezdete **īlām twīrēm* [volt] [’a Kígyó évének kilencedik hónapja’ = Kr. u. 453].

[b. Fejedelmi lista az avar uralom alóli felszabadulás utáni időből]

[3.] **Gostoun**, helytartó; ez [uralkodott] 2 évig; nemzetsége Ärmi [= ’Eppunap-’] [volt] és [uralkodási] éveinek kezdete **doxōs twīrēm* [volt] [’a Disznó évének kilencedik hónapja’ = 603].

[4.] **Kouröt**; uralkodott 60 évig; nemzetsége Doulo [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **šōyer v’ācēm* [volt] [’az Ökör évének harmadik hónapja’ = 605].

[5.] **Bezmēr**; [uralkodott] 3 évig; nemzetsége neki is Doulo [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **šōyer v’ācēm* [volt] [’az Ökör évének harmadik hónapja’ = 665].

Ez az 5 fejedelem a Duna túlsó oldalán uralkodott 515 évig. És azután a Duna innenső oldalára jött Isperich fejedelem, aki a mai napig [uralkodik].

2. A második bulg. Fejedelmi lista.

[6.] **Esperich**-fejedelem; [élt] 60 és egy évig; nemzetsége Doulo [volt], és [születési] éve **börən äləm* [volt] [’a Farkas (azaz ’Tigris’) évének első (azaz ’tizenegyedik’?) hónapja’ = 630/631].

[7.] **Tervel**¹; [uralkodott] 28 évig¹; nemzetsége Doulo [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **dval’an šextəm*² [volt] [’a Nyúl évének nyolcadik hónapja’ = 691].

[8.] **Tövirəm*; [uralkodott] 2 évig³; nemzetsége Doulo [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **tākū žitəm*⁴ [volt] [’a Juh évének hetedik hónapja’ = 719].

[9.] **Sevar** [olv.: **Sävär*]; [uralkodott] 17 évig; nemzetsége Doulo [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **tux äləm* [volt] [’a Kakas évének hatodik hónapja’ = 721].

[10.] Kormisoš; [uralkodott] 17 évig; nemzetsége Vokil’* [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **šəyər tūrim* [volt] [’az Ökör évének kilencedik hónapja’ = 737].

Ez a fejedelem már nem a Doulo [*T’u-ko*] nemzetségből való volt, amelyet **Bixtun* [= *Mao-tun*] [nemzetségének] neveznek.

¹ Im Text: 20 und 1 Jahre (vgl. S. 50).

² Im Text: 20 und 8 Jahre (vgl. S. 15, Anm. 2).

³ Im Text: текоучитель.

⁴ Im Text: дваншестемь.

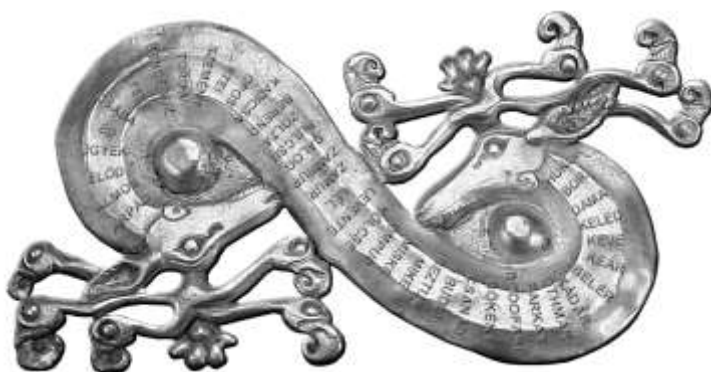
[11.] **Vinech**; [uralkodott] 7 évig; nemzetsége Oukil’ [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **imä šəyər*⁵ *äləm* [volt] [’a Ló évének első (azaz ’tizenegyedik’?) hónapja’ = 754/55].

[12.] **Teleč**; [uralkodott] 3 évig; nemzetsége Ougain [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **somər altəm* [volt] [’a Patkány évének hatodik hónapja’ = 760].

Ez [a fejedelem] is egy másik nemzetségből származott [nem a Doulo-ból].

[13.] Oumor; [uralkodott] 40 napig; nemzetsége Oukil’ [volt], és [uralkodási] éveinek kezdete **silām iōytēm* [volt] [’a Kígyó évének negyedik hónapja’ = 765].

⁵ Vagy csak: *imä* (?) (ld. pp. 67-69). — [* Vokil, Oukil, Ougain: *Ok köl?* Ld. Schlegel 1896, p.112, Pien-i-tien, AD 635, a nyugati-türkök 10 törzsének egyike, *Ulug ok köl*, Nagy Nyíl főnök.—A ford.]

Függelék III.

G. Schlegel: *Die chinesische Inschrift auf dem uigurischen Denkmal in Kara balgasun*, 1896, p. 1., Kaocső, Magas Kocsi törzsek a Wei-dinasztia évkönyvében: 1. ogur/onogur, 7. bulgár, 10. hun, 11. székely (?), 15. fehér szabir (?)

der Wei-Dynastie (227 – 264), *Kao-tsche* (高車) „Hohe Wagen”.

Sie waren in 15 Stämme getheilt:

1. die *Üngir* (袁乾),
2. die *Siet-yen-to* (薛延陀 *Siryanda?*),
3. die *Ki-pi-yü* (契苾羽 *Kibyri*),
4. die *Tupo* (都播 *Tuba*),
5. die *Kurikan* (骨利幹),
6. die *To-lam-kat* (多覽葛 *Telengel*),
7. die *Puk-kut* (僕骨 *Bugu*),
8. die *Bayirku* (拔野古),
9. die *Tongra* (同羅),
10. die *Hun* (渾),
11. die *Sukit* (思結 *Sukar?*),
12. die *Haksiet* (斛薛 *Aksir?*),
13. die *Hekit* oder *Hikit* (奚結 *Ekis, Ökis, Egis* oder *Igis?*),
14. die *A-tit* (阿跌 *Adis*),
15. die *Pak Sap* (白雪), die weissen *Sap* oder *Sip*.

Der Stamm der *Üngir* ward auch *O-gu* (烏護) genannt, worin Thomsen (Inscript. de l'Orkhon, S. 148) ganz richtig den Namen *Oguz* vermuthet hat, der uns sonst nur in der verderbten Form *Tagas-gas*, d. i. *Toguz Oguz*, die „Neun Oguz”, erhalten ist.

Uo. p.112, Pien-i-tien AD 635, kínai feljegyzés a nyugati türk „Tíz Nyílról”: a Tuluk (Turul?) csoportban 5 csúr törzs (keleti, bal), a Jusbirban (Nusbir?) 5 szekun (kín. tsiang-kiün, kb. tábornok, nyugati, jobb). *Aszikkil* valószínűleg székelyeket vagy székely shadot jelenthet (Theophanes: Aszkél v. Aszkéltur, az „ermékiónok”, perzsa karmir chiön = vörös hunok királya 563-ban a nyugati türk kagán szövetségese, ld. még eszkil, eszeget törzsek a Volgai Bulgáriában 922 táján, Ibn Fadlan), és mindkét csoportban van *čupan* = perzsa csobán/ispán méltóság (ld. Csabamonda, személynév), ill. talán Álmos apja Ügek nevének jelentése az alábbi „nagy nyíl főnök”, *ulug ok köl* elnevezésből is (végéből bolgár „Ukil”?), s talán a *shabar* itt szabir-magyar (Wei-shu: *Pak Sap?* Megj.: ugyanazon „barbárokat” jelölő kínai írásjegyek megváltoztak az évszázadok során, így a hunok korai és késői *xianyun*, *xiongnu* nevei, vagy a *ti* és *ogu*, *ungir* nevek):

Das *Pien-i-tien* (Cap. 133, fol. 6 *recto*) führt die 5 *Tschueh* (Öür) und 5 *Szekun* an.

Die *Tuluk* Horde wurde von 5 *Öür* regiert, nl.:

1. Der *Tschu-bok-kun-lut* Öür;
2. Der *Ulug ok köl* Öür;
3. Der *Step-sia-to-fun* Öür;
4. Der *Türgi-karaš* Öür;
5. Der *Tschu-ni-ši Čupan* Öür.

Die *Jusbir* Horde wurde durch 5 *Szekun* regiert, nl.:

1. Der *Asikkil köl* Szekun;
2. Der *Kaš köl* Szekun;
3. Der *Kao-han-kan-tun-ja-bar* Szekun;
4. Der *Asikkil ni-siok* Szekun;
5. Der *Kaš Čupan* Szekun¹⁾.

1) 咄陸有五噉、曰、

1. 處木昆律噉。
2. 胡祿屋闕噉。
3. 攝舍提噉噉。
4. 突騎施賀羅施噉。
5. 鼠尼施處半噉。

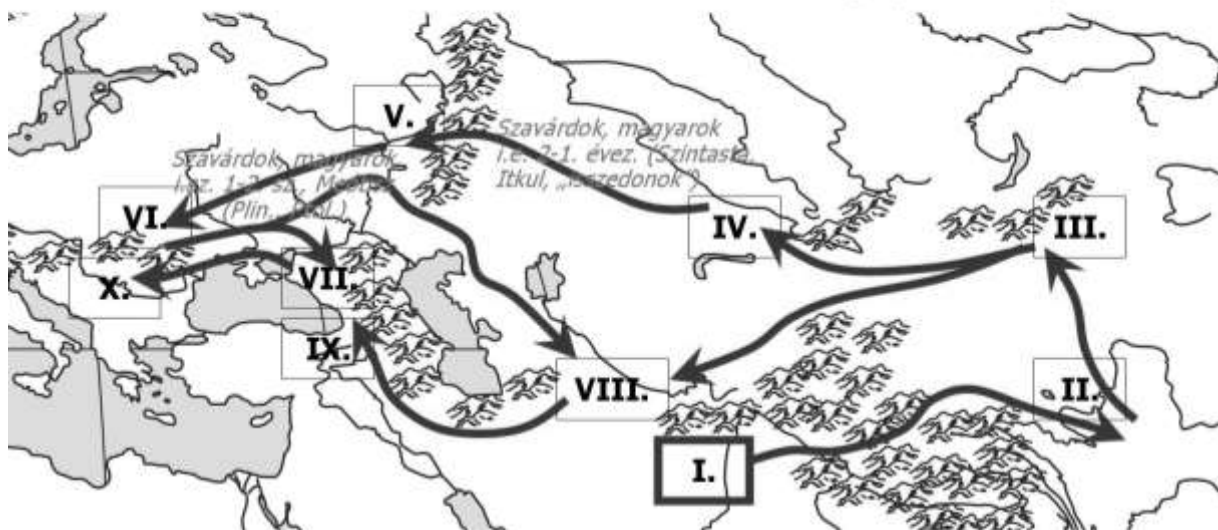
弩矢畢有五俟斤、曰、

1. 阿悉結闕俟斤。
2. 哥舒闕俟斤。
3. 校寒幹噉沙鉢俟斤。
4. 阿悉結泥孰俟斤。
5. 哥舒處半俟斤。

Diese Eintheilung in *Pfeile* stammt aus der alten Hunnen-zeit. Als nämlich die sechs Söhne des *Oguz-khan* eines Tages auf der Jagd einen Bogen und drei güldene Pfeile gefunden, und ihrem Vater gebracht hatten, gab dieser den Bogen den 3 ältesten, und die drei Pfeile den 3 jüngsten seiner Söhne. Die ersten wären deswegen *Buzuk*, die anderen *Ugiuk* oder *Ützok* genannt. *Buzuk* bedeutet *zerstücket* *), weil diese den Bogen zerbrochen und unter sich getheilet; *Ugiuk* oder *Ütz-ok* (*üč ok*) bedeutet *drei Pfeile*. *Ok* heisst noch in der türkischen Sprache um Constantinopel ein *Pfeil*. In Beziehung auf diese Tradition, melden die chinesischen Geschichtsbücher von vielen Eintheilungen der Türken nach *Pfeilen*. Dies will so viel sagen, dass *Pfeil* für *Horde* oder *Stamm* genommen ist. *Pfeile* waren auch ein Zeichen der Dienstbarkeit, sowie *Bogen* Zeichen der Herrschaft (De Guignes, op. cit., I, 121, Note 27).

Wahrscheinlicher jedoch für den Ursprung der Bedeutung des Wortes Pfeil für Horde ist die alttürkische Sage von dem Pfeilbündel, die sich ja auch weit nach Westen verbreitet hat.

A hun, ogur, avar, székely vándorlások, i.e. 1. évezredtől i.sz. 7. századig (Z.T.Cs.)

- I. Hjaona, hunu Közép-Ázsiában (Aveszta)
- II. Xianyun az Ordosznál i.e. 9. sz. (Si King)
- III. Xiongnu Mongóliában (kínai évkönyvek)
- IV. Hunok az Irtisnél (Szargatka, „Kaocső Tinglingek”)
- V. Europo-mongoloid nép a Kámánál (Kara Abyz)
- VI. Hun invázió i.sz. 375, Kárpát-medence c. 400-453

- VII. Onoguria a Meóthisznál
- VIII. Heftalita v. fehér chiókok, 456-558
- IX. Avar-hunok 558, Kárpát-medence
- X. Kuber/„Csaba” és a székelyek c. 680, Kárpát-medence (Kuber Görögo.-ban, Miracula, Anonymus, Pien-i-tien)

Függelék IV.

Rudolf Steiner: *Szellemi lények működése az emberi lélekben*, Dornach, 1917. nov. 25 (GA 178), az elektromágnesség kozmikus-ezoterikus háttéréről és felhasználásáról, az „eltérített” östisztelet-ről:

„Azok, akik az Antikrisztus elfogadtatásával foglalkoznak Krisztus helyett, arra vállalkoznak, hogy kihasználják, ami a leganyagibb erőkön keresztül meghatározott módon működik, mégis szellemileg dolgozva ezekkel a materialisztikus erőkkel. Mindenekelőtt igyekeznek kihasználni az *elektromosságot*, és különösen a *földmágnességet*, hogy befolyást szerezzenek az egész föld felett. Már bemutattam önöknek, hogy abban, amit emberi kettősnek [*Doppelgänger*, ang. *double*, uitt nov. 16, 18, 19. előa.] neveztem, hogyan működnek a földi erők. Ebbe a misztériumba behatolnak majd. Ez egy *amerikai* misztérium lesz, hogy a földmagnetizmust a maga „kettősségében” használják, az északi és déli mágnességet, hogy irányító erőket küldjenek, melyek szellemileg működnek az egész földön. Nézzék meg a föld mágneses térképét és hasonlítsák össze azzal, amit mondok.

Figyeljék meg az irányt, ahogy a mágnesű kileng Keletre és Nyugatra, és ahol egyáltalán nem leng ki (jelenleg csak utalásokat tehetek). Egy bizonyos égi irányból a szellemi lények állandóan működnek. Az embernek csupán a földi létezés szolgálatára kell szorítani ezeket a szellemi lényeket, és mivel ezek szellemi lények, melyek a kozmoszból hatnak és képesek közvetíteni a földmagnetizmus misztériumát, valaki behatolhat a földmagnetizmus misztériumába, és előidézhethet egy nagyon jelentős csoport-egoisztikus impulzust a három dologgal, az *arannyal*, *egészséggel* és *élethosszabbítással* kapcsolatban. Ez egyszerűen egy kétes bátorság ügye lesz ezekre a dolgokra vonatkozóan. Ezt biztosan megteszik bizonyos körökben!

Keleti irányból ez annak megerősítését jelenti, amit már elmagyaráztam: a beáramló és aktívan tevékenykedő lényekét, melyeket a kozmosz szembenálló oldalairól a földi létezés szolgálatába állítják. Egy nagy küzdelem lesz a jövőben. Az emberi tudomány a kozmikus felé törekszik. Az emberi tudomány megkísérli, hogy a kozmikus felé haladjon, de ezt különböző módon teszi. A jó, gyógyító tudomány feladata lesz, hogy megtalálja bizonyos kozmikus erőket, amelyek a két kozmikus áramlat együttműködése révén képesek létrejönni a földön. Ez a két kozmikus áramlat a *Halaké* és a *Szűzé*. A legjelentősebb dolog lesz annak a misztériumnak a felfedezése, hogy az, ami a kozmoszból a Halak irányában működik mint Nap-erő, hogyan elegyedik azzal, ami a Szűz irányából működik. A jó az lesz, hogy valaki felfedezze, hogy a kozmosz két irányából hogyan lehet a reggeli és esti erőket az emberiség szolgálatába állítani: az egyik oldalon a Halak irányából, a másik oldalon pedig a Szűz irányából. Azok, akik mindent a pólusok kettőssége, dualizmusa révén akarnak elérni, a pozitív és negatív erők révén, nem foglalkoznak majd ezekkel az erőkkel. A szellemi misztériumok, melyek lehetővé teszik, hogy szellemiség áramoljon a kozmoszból – a magnetizmus kettős erői, a pozitív és negatív pólus segítségével –, az *Ikrek*ből származnak; ezek a délidei erők, a Nap delelésekor. Már az ókorban ismert volt, hogy ennek van valami köze a kozmoszhoz, és ma is tudják az exoterikus tudósok, hogy az Ikrek zodiákus-jegye mögött van elrejtve valamiképpen a pozitív és negatív mágnesség. Egy kísérletet tesznek majd, hogy megbénítsák, ami a kozmoszban a dualitás megnyilatkozása révén győzött, megbénítani ezt egy materialisztikus, egoisztikus módon azon erők révén, melyek az emberiség felé különösen az Ikrek**ből** áramlanak, és ezt teljesen a kettős szolgálatába állítsák. Más testvériségeknél, melyek mindenekelőtt meg akarják kerülni a Golgotai Misztériumot, a lényeg az ember kettős természetének kihasználása. Az embernek ez a kettős természete, amely az emberrel együtt belépett az Atlantisz utáni ötödik periódusba [AD 220-2380, Keresztény-Germán korszak, Szárdisz-közösség, Ján. Jel. 3,1, precessziós tavaszpont a Halak jegyében, zenit 1300 k.], magába foglalja az embert, de az emberi lényen belül az alsóbb, állati természetet is. Az ember bizonyos fokig valóban egy kentaur; benne van ez az alsóbb, állatias, asztrális természet. Az embersége mintegy lovagol ezen az asztrális állatin. Az emberen belüli kettős természet együttműködése révén jelen van az erőknek egy dualizmusa is. Az erőknek ezt a dualizmusát fogják felhasználni a keleti, *indiai* áramlat egoisztikus testvériségei, azért, hogy félrevezessék Kelet-Európát, melynek feladata az Atlantisz utáni hatodik kultúrkorszak előkészítése [2380-4540, Szláv-Ázsiai korszak, Filadelfia-közösség, Ján. Jel. 3,7, precessziós tavaszpont a Vízöntő jegyében, zenit 3500 k.]. Ezért ezek a keleti, indiai testvériségek a *Nyilas* jegyből származó erőket veszik használatba.

Az a kérdés áll az emberiség előtt, hogy a kozmosz erőit a maga számára egy kétszeresen rossz módon vagy egy helyes módon uralja. Ez magával hozza az asztrológia igazi megújulását, amely a régi formájában atavisztikussá vált, és ebben a formájában nem folytatható. Lesz egy küzdelem a kozmosz megismerői között. Néhányan a reggeli és esti folyamatokat veszik használatba, ahogy jeleztem; Nyugaton a délidei folyamatokat részesítik majd előnyben, kizárva a reggeli és esti folyamatokat; Keleten pedig az éjféli folyamatokat fogják használni. A szubsztanciákat többé nem a kémiai affinitások, a vonzás és taszítás erői szerint készítik el; ismertté válik majd, hogy különböző szubsztanciákat lehet létrehozni attól függően, hogy reggeli vagy esti folyamatokkal készülnek, illetve délidei vagy éjféli folyamatokkal. Ismertté válik, hogy ezek a szubsztanciák teljesen más módon működnek az *Isten*, *erény*, *halhatatlanság* hármasságában, mint az *arany*, *egészség*, *élethosszabbítás* hármasságában. Annak együttműködéséből, ami a Halakból és Szűzből ered, az ember nem lesz képes semmi ártalmat tenni. Ezáltal az ember elérheti, hogy bizonyos értelemben eloldja az élet mechanizmusát az emberi lénytől, de anélkül, hogy uralmi formát találna ennek, egyik csoport hatalmát a másik felett. A kozmikus erők, melyeket ebből az irányból hívnak elő, különös gépeket fognak létrehozni, de csupán olyanokat, amelyek az embert tehermentesítik a munkától, mivel bizonyos intelligencia-erőt hordoznak. Egy kozmikus orientált szellemtudomány foglalkozik majd azzal, hogy az összes nagy kísértést, ami a gépesített állatiaságból fakad majd, melyet az ember maga teremt, ne alkalmazzák káros módon az emberekre.”

„...bizonyos testvériségek rendelkeznek az *illúziók* felkeltésének művészetével. Mivel az emberek nem tudják, hogy az illúzió milyen nagymértékben elterjedt már a valóságban, könnyen megtéveszthetők a mesterségesen előidézett illúziókkal. Ezt olymódon teszik, hogy amit valaki el akar érni, azt a *tisztelet* ruhájába öltözteti. Képzelték el, hogy van egy néptörzs, egy rokon nemzetség; valaki, mint egy „gonosz” testvér, előre úgy rendezi a dolgot, hogy egy ősapa étertestét elfoglalja egy démoni lény. Majd azt mondja, hogy ezt az őst kell tisztelni. Az ősz egyszerűen az, aki elhagyta az étertestét [a halál után], melyet azután elfoglaltak a démonok a páholy machinációi révén. Ezáltal előidézük az *ősök tiszteletét*. Azonban ezek az ősök, akiket imádnak, egyszerűen démoni lények a tisztelt ősz étertestében. Valaki ilymódon eltérítheti a keleti népek világfelfogását a Golgotai Misztériumtól, ahogyan teszik a keleti páholyokban.” (GA 178, 1917. nov. 18).

Az angol fordítás alapján: *Individual Spirit Beings and the Undivided Foundation of the World*, csatolva a *The Reappearance of the Christ in the Etheric*, GA 118. ciklushoz, X-XII. ea., www.rsarchive.org; eredeti kiadás: *Individuelle Geisteswesen und ihr Wirken in der Seele des Menschen*, GA 178, www.anthrowiki.at. A ford. megj.: a következő precessziós kultúrkorszakban a „nagy kereszt”, vagyis a napéjegyenlőségi-napfordulós pontok a Vízöntő/tavaszi, Bika/nyári, Oroszlán/ősz, Skorpió/téli jegyekben lesznek, noha nyilván ekkor is fennáll majd a földmágnesség és természeti-emberi transzformációinak jelensége, és a Tejút két „vége” ugyanúgy az Ikrekben-Nyilasban lesz, mivel állócsillagokról van szó. További ellentmondásnak tűnhet a fentiekkel kapcsolatban, hogy a kínai napi időszámításban a Patkány órája az *éjfél*t foglalja magába, 23-01 óra között, a Ló órája pedig a *delet*, 11-13 óra között, ill. a kínai hagyományban a precessziós világhónapok többszöröse, $2,5 \times 2160 = 5400 \times 2 = 10,800 \times 12$ adja ki a 129.600 éves világévet, azonban Steiner a *valóságos* kozmikus-természeti folyamatokról beszél, nem pusztán számszerű spekulációkról (ld. GA 323, Stuttgart, 1921. jan. 6.-i előa., alább, és Várkonyi N.: Az idő szívverése, *Galaktika* 50, 1983, p. 103). A Tejút kínai kiindulópontjáról, a Patkány jegyről így ír a híres meseregény, a *Nyugati utazás avagy a Majomkirály története* (1980, I. köt. elején): „a Patkány korszakában felfelé száll a könnyű, a tiszta, és lesz a nap, a hold, a csillagok és a csillagképek,... ezért mondják, hogy a Patkánnyal nyílik meg az ég”. Itt a világ teremtése a Patkány korszakában kezdődik, ami megfelel a precessziós Ikrek korszakának Kr.e. 6260-4100 között, amikor kibontakozott az eredeti Ősiráni korszak a Káspi-Aral térségében. Ezenfelül Steiner mélyebb, prófétikus megállapításait az elektromágnességről már ma is nagyrészt igazolva láthatjuk. [Z.T.Cs.]

R. Steiner: *Az emberiség belső fejlődési impulzusai*, Dornach, 1916. szept. 18. és 24. (GA 171), a közép-amerikai és ázsiai misztériumok „pólusairól” (uitt a gépesítés, egyoldalú materializmus, a földtől való elidegenedés és egy „új bolygó” keresésének dekadens atlantiszi háttéréről):

„Már említettem, hogy jön valami, hogy *két oldalról* megjelenjen, *földrajzilag* is, ami szétterjed, mint valami füst az Atlantiszt utáni Ötödik Korszakunk [Halak-korszak, AD 220-2380] alapján véve békés és nyugodt fejlődésében, amely, mint olyan, hajlamossá vált erre a békére és nyugalomra. Rámutattam az egyik irányra ezek közül, amikor elmondtam önöknek, hogy *Dzsingisz kánt* egy pap inspirálta, akit a régi, atlantiszi „Nagy Szellem” egyik követőjének tekintettek. Jelezttem azt is, hogyan zajlott le egy bizonyos ahrimáni támadás Nyugatról, mindazon keresztül, ami *Amerika* felfedezését követte. Ezt bizonyos értelemben elnyomták, de folytatódott, mint egy ellentétes erő. Nem szabad azt gondolni, hogy azok a dolgok, amelyeket nem lehet látni, nincsenek jelen. Mert amit az *ahrimáni* hatalmak kézbevettek a nyugati féltekén, nem került a külső, fizikai, földi valóságba, az Atlantiszt utáni Ötödik Korszakunkat megvédték ezektől az első támadásoktól. De ez tovább élt egy kísérteties formában. Ez itt van, és hatással van az emberek

impulzusaira. Az emberek azonban semmit sem tudnak erről, nincsenek tudatában, hogy ez az impulzusaikban él, és belép a lelkükbe.”

R. Steiner: *Asztronómiai kurzus*, Stuttgart, 1921. jan. 6. (GA 323), a kozmikus és emberi ritmusok analógiájáról, az égi-földi szinkronicitás-elv egyik megnyilatkozásáról:

„És most tekintsünk fel az égboltra. Különösen egy tényt kell kihangsúlyozni, melyre gyakran rámutattam az előadásaimban (most csak nagy vonalakban fogom jellemezni). Önök tudják, hogy a tavaszpont, ahol a nap felkel tavasszal, fokozatosan mozog az ekliptikán. Ma a tavaszpont a Halak jegyében tartózkodik, előtte a Kosban volt, még korábban a Bikában, ez volt az egyiptomi és káldeus Bika-kultusz korszaka. Még korábban az Ikrekben volt, azelőtt a Rákban, az Oroszlánban. Ezzel már nagyon közel kerülünk az utolsó jégkorszakhoz. Levonva a következtetést, tudjuk, hogy a tavaszpont körbemegy az ekliptikán, és ennek időtartamát nevezték Platonikus Évnek, kozmikus Nagy Évnek, melynek teljes köre 25,920 év), kozmikus Nagy Évnek, mely 25,920 évig tart [Platón: *Timaios*, XI. 39d, „teljes év”, pontos szám nélkül, mivel ez akkor még valószínűleg a titkos, beavatásra előkészítő ismeretek közé tartozott, vö. Tacitus *Dial. de Orat.* 16, aki Ciceró *De natura deorum* 11,52-re hivatkozva 12,954 évet ad meg, ami kb. az atlantiszi katasztrófától az ókor végéig eltelt idő, a Nagy Év fele].

Egy egész folyamatot foglal magába ez a 25,920 év, beleértve e ritmikus változásba egyéb dolgokat is, jégkorszakot, átmeneti periódust, majd újra jégkorszakot, átmeneti periódust, és így tovább. Aztán az emberiség szellemi élete mélyen felkavarodik, és arról beszélünk, hogy a tavaszpont belépett a Halak jegyébe. A Görög-Latin korszakban a tavaszpont a Kos jegyében volt, korábban a Bikában, és így tovább. Visszamegyünk az Oroszlánhoz és a Szűzhöz, amikor a jégkorszak feltételei uralkodtak Európa nagy részén és Amerikában is. A jövőbe tekintve lesz egy újabb jégkorszak ezekben a térségekben, amikor a tavaszpont eléri a Skorpió jegyét. Ez a ritmus 25,920 év alatt zajlik le. Noha kétségkívül hatalmas távlatokról van szó, ez egy ténylegesen létező ritmus.

Mármost, mint gyakran említettem, ez a ritmus tisztán számszerűen felidéz egy másik ritmust. Ez egyszerűen a ritmusok kérdése, és a ritmusok kifejezhetők számokban, s ha a számok ugyanazok, akkor a ritmusok is. Önök tudják, hogy az ember lélegzeteinek száma, a be- és kilégzés egy perc alatt kb. 18. Ha kiszámolják a lélegzetek számát 24 óra alatt, az előbbi számot kapják, 25,920-at [$60 \times 18 = 1080 \times 24$]. Ezért az ember mindennapi élete ugyanazt a periodicitást, ugyanazt a ritmust követi, mint a tavaszpont mozgása a kozmikus Nagy Év alatt. Egy nap a lélegzés tekintetében megfelel a Platonikus Évnek. A tavaszpont, amely a naphoz kapcsolódik, nagyjából 25,920 év alatt tesz meg egy teljes kört. Mialatt a napnak van egy mozgása a 24 órás nap alatt, az ember 25,920 lélegzetet vesz. Ugyanaz jelenik meg itt, mint a nagy univerzumban. Ha azután lenne egy Lény, aki egy év alatt egyszer lélegezne be és ki (ezt most csak összehasonlításképp mondom), egy ilyen Lény, ha elég sokáig élne, 25,920 év alatt menne keresztül ugyanazon a folyamaton, mint az ember egy nap alatt. Az ember mintegy újraéli kicsiben, ami megnyilatkozik a nagy kozmikus folyamatban.

Ezek a dolgok csekély benyomást tesznek a mai emberekre, mert nem szokták meg, hogy a világ minőségi aspektusára tekintsenek. Mennyiségileg, a pusztán ritmus kevésbé tűnik jelentősnek. Ezért a tudósok egyéb kapcsolatokat fedeznek fel a számok között, mint azok, melyek a tiszta ritmusokban kifejeződnek. Kevésbé veszik figyelembe az utóbbiakat. De azokban a korszakokban, amikor az ember közelebbi kapcsolatban érezte magát az univerzummal, amikor belemerülve érezte magát a kozmosz jelenségébe, ezek a dolgok mély benyomást tettek rá. Ahogy visszamegyünk az emberiség történetében, túl az i.e. 2. vagy 3. évezreden, azt találjuk, hogy nagy figyelmet fordítottak a Platonikus Évre. Tegnap illusztrációként említettem az ősi indiai jóga-rendszert. Az ember mélyen behatolt a légzési folyamat belső tapasztalásába, hogy tudatossá tegye azt. Ennek következtében megvilágosodott számára a kapcsolat az emberben lezajló ritmus – mely az emberbe lélegzett egy koncentrált, sűrített formában – és a nagy univerzum jelensége között. Ezért az ember a saját be- és

kilégzéséről, és Brahmá hatalmas be- és kilégzéséről beszélt, egy egész éven át tartó egyetlen légzésről, melyben 25,920 év egy nap, a Nagy Szellem napja.

Nem akarok barátságtalan megjegyzést tenni, kedves barátaim, de mostanában épphogy elkezdünk fogalmat alkotni arról a nagy távolságról, amit az emberek egykor átéreztek saját maguk és a makrokozmosz szelleme között, akit tiszteltek. Az ember úgy érezte a viszonyulását a makrokozmosz szelleméhez, ahogy egy nap viszonyul a 25,920 évhez. Egy nagy szellem volt, egy igazán nagy szellem, akit az ember ilyen módon felfogott, és akivel a kapcsolatát kellő szerénységgel tapasztalta. Nem érdektelen összehasonlítani, mekkora a távolság, melyet a mai ember érez önmaga és Istene között. Vajon nem olyannak érzi-e gyakran az istenséget, aki csak egy kicsivel több, mint egy idealizált emberi lény? ... Ha valódi megismerési eszközöket akarunk kifejleszteni ezen a területen, akkor meg kell találni az utunkat abból, ami pusztán kiszámítható, ahhoz, ami egy teljesen más terület. A kepleri törvények tanulmányozása, és mindaz, ami ezekből következett az egész számolásunkkal kapcsolatban, és az inkommenzurábilis [nem mérhető] számokhoz vezetett, valójában arra ösztönöz bennünket, hogy eljussunk egy területre, mely túl van a pusztá számoláson.

Ford.: Z.T.Cs.

Japán tál csillagjegyek ábrázolásával; a kínai főisten is az Ég Közepén, a Göncöl-csillagképben lakik (Eliade II., Maspero p. 142), ahogy a Wigand-féle „égabroszon” megjelenik a Sárkány hátán a Tündéresszony palotája, a Kisgöncöl/Kismedve (Draco, Ursa minor, a Sarkcsillaggal)

Melléklet

Égabroszunk csillagai

Összeállította: Wigand Ede
Rajzolta: Nagy Sándor
1915.

Égabroszunb
csillagok.

Z. Tóth Csaba (Pécs):

Magyar Őstörténeti Atlasz

*„Legszilárdabb meggyőződése, hogy a nemzetet
csak igazmondással lehet nevelni.”
(Gróf Teleki Pál: Merjünk magyarok lenni!)*

*„Úgy látom, hogy az eurázsiai szemléletben (az egyirányú őstörténet-kutatás helyett az egész Euráziát végigpásztázó kutatás alapján) eltűnik majd az az ellentét, ami történelemtudományunk és krónikásaink közt a 19. század óta szinte szakadatlanul élesedik. ...Az eddigi sok bizonyosság és szilárd tudás helyébe „termékeny bizonytalanság” lépett. Lesznek-e, akik ebben az irányban munkálkodnak majd? Magam – munkáim gyarapodtán, s időm fogytán – már aligha tudok bekapcsolódni ezekbe a munkálatokba, de hiszem: ha helyes irányú volt a kezdeményezés, akkor előbb-utóbb felnő egy kutatónemzedék, amely vállalja a biztosnak, szilárdnak és kényelmesnek látszó munka helyett a csak sejtethető történetiség kutatását.”
(László Gyula: Őstörténetünk, 1980)*

Tartalomjegyzék

A magyarság történetének vázlatos kronológiája, az őskortól Kr.u. 1000-ig

I. „*Ahogy a csillag megy az égen*”: az igazi „nagy történelem”

II. Az ősiráni kultúra, i.e. 6260-4100 k., Irán-Turán szakadás és Zarathustra vallási reformja

III. A bronzkor „ipari forradalma”, fémek, kocsik, lovak, erődvárosok, migrációk

IV. Észak-Eurázsia ökológiai zónái, ősi klímaváltozások

V. A Selyemút, a hunok, a „di” vagy „ti” barbárok, és a „dinglinge”

VI. Bronzkori kultúrák utódai, szkíták, szarmaták, hunok, türkök

VII. Népvándorlások, szállásterületek, honfoglalások

1. *Régi népvendünk, a „szavartiaszfali”/lovas szavárd feltérképezése (DAI 38)*

2. *Hunok, ogurok, avarok, székeltek, a Csaba-monda és a „kettős honfoglalás” igazsága*

3. *Onoguria vagy Magna Bulgaria elhelyezkedése, és az ogur-hun vándorlások nyugatra*

4. *A magyar honfoglalás és vezérkor, hadjáratok nyugaton és keleten, 861-955*

5. *Szavárd-magyarok a Dél-Kaukázusban, c. 800-815*

VIII. Anonymus (1200 k.) és Kézai (1285 k.) krónikáinak őstörténeti adatai

IX. A Képes Krónika ősnévsorának lehetséges megfejtése

X. Az ősmagyar nyelv feltételezett elhelyezkedése az indoiráni nyelvek „családfáján”

XI. A honfoglaló magyarság embertani analógiái Éry Kinga kutatásai nyomán, és néhány, még nem vizsgált régészeti kapcsolat

XII. Az R1a Y-DNS haplocsoport elterjedtsége Észak-Indiától Kelet-Közép-Európaig

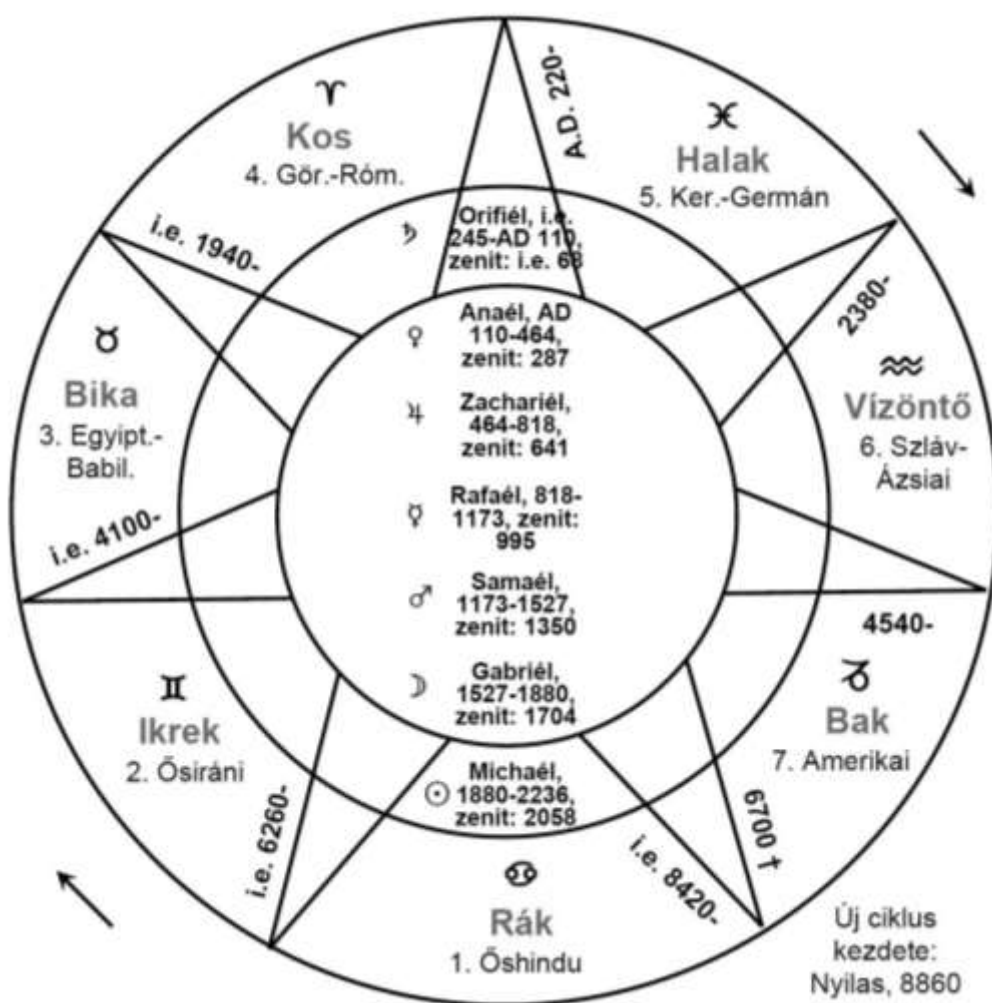
A MAGYARSÁG TÖRTÉNETÉNEK VÁZLATOS KRONOLÓGIÁJA, AZ ŐSKORTÓL KR. U. 1000-IG

- i.e. 7. évezred:** iráni őskor, első városok, mezőgazdaság, első Zarathustra, aki pap, harcos és földművelő, Irán-Turán szakadás, háborúk kezdete (Aveszta, Sahname, Ghirshman)
- i.e. 5-4. évezred:** ló vadászata, majd háziasítása a sztyeppén, bronzkor
- i.e. 2100 k.:** ősárja népek, köztük szovárdok (Suwardat-aspa, 'Napisten lovasai?'), és magyarok (maidhya airya, a 'Közép árjai'? ősárja/R1a, R1b + ősanatóliai/J2) a Dél-Urálnálhoz költöznek, Szintasta, „erődvárosok országa”, küllős kerekű szekér, ló hátalása, nyereg, lószerszám kialakulása, tűzkultusz, állattáldozat, fejlett bronzipar, kerámia; utódkultúrák: Petrovka, Alakul, Fjodorovo („Andronovo”)
- i.e. 1750-1500 k.:** északi gyarmatosítás, első kapcsolat a „finnugorokkal” (erdőövi őslakók), feleségszerzés, javak, technikák, nyelv, kultúra cseréje; iráni-finnugor vegyeskultúrák (Cserkaszkul, Mezsovka); keleten nomád kultúrák kialakulása (szkíták), árják Iránban, Indiában, ló, küllős kerekű kocsi, vas elterjesztése Mezopotámiában, Kínában
- i.e. 800 k.:** vaskori Itkul-kultúra (Hérod.: „isszedonok”, az Isszet-folyónál, Szintasta-, ill. Szargari-Mezsovka gyökerű szovárd-magyarok), letelepült, állattenyésztő kultúra, bronzművesség; újabb kapcsolat a „finnugorokkal” (Gamajun)
- i.e. 700 k.:** szauiromaták a Dél-Urálnál, félnomád ogurok a Tobol-Irtisnél, Szargatka, erődített és nyílt települések, félig letelepült, nagyállattartó életmód, vezéri kurgán-temetkezések
- i.e. 500 k.:** félnomád szakák a Tobol nyugati oldalánál, Gorokovo, erődített és nyílt települések, kurgán-temetkezések, kapcsolat az itkuliakkal, akik a szauiromatákkal is kereskednek, és a szargatiakkal (akik kiterjesztik befolyásukat az Urál és az Altáj között); újabb „szarmata” törzsek megjelenése; itkuliak fokozatosan nomadizálódnak; a tasmolai szaka temetkezési rítus a legközelebb áll a honfoglaló magyarhoz: elhunyt nyugati tájolása, szabályos részleges lovastemetkezés (fej, lóbőr, lábak), vagy csak lószerszám, női sírokban is
- i.e. 300 k.:** a hunok első megjelenése a Szargat-kultúra keleti részén, Szidorovka, Iszakovka; az itkuli és gorokovoi törzsek az Uráltól nyugatra költöznek a prokorovoi szarmatákhoz (Felső-Bjelaja)
- i.e. 4-3. század:** a szauiromaták nagy része elfoglalja Európai Szkítiát, a szarmaták egy része visszamegy Kelet-Iránba (Greko-Baktria és az Achaemenida perzsa birodalom legyőzése, Párthia felemelkedése, indo-szkíták)
- i.e. 2. század:** alánok felemelkedése (Kang-kü, majd Kelet-Európa, Észak-Kaukázus), jüe-csik (kusánok), vusunok (aorszok, varsányok) érkezése
- AD 1-2. század:** első megjelenésünk a nyugati forrásokban: Metere, Mattzaris, Sardi Scythae, Mazacasos, Souardeni, Materi, Sardenae (Ovid., CIL, Plin., Ptol., Tab. Peut.)
- 2. század:** a hunok nagy tömegben elindulnak Mongóliából, egy részük a Szargatka-kultúrában telepszik le, másik részük, a heftaliták, chioniták, vagy fehér hunok Kelet-Iránban
- 375:** a hunok, ogurok és szövetségeseik átkelnek a Volgán és megdöntik az alánok, gótok uralmát; népvándorlás kor kezdete, „Kao-cső tinglingek”, 15 nép szövetsége, köztük hunok, onogurok, bolgárok, és valósz. székelyek és fehér szabiok (Wei-shu, 3. század, Schlegel 1896, vö. fehér, vörös és nyugati ti és hun törzsek az Ordosznál, i.e. 9-4. sz.)
- 453:** Attila nagykirály halála; a korábbi hun törzsszövetség felbomlik, Attila fiainak harcai egymással és a nem-hun törzsekkel („Almos”? Jordanes, 50, 266)
- 463:** avar támadás hatására a szabir másképp szavárd-magyarok megtámadják az ogur-hunokat (Priscus; vö. ouarnoi, Baktriában, Ptol. VI. 11, ovareis Areiában, VI. 17,3, és Awaro, Awarshatr, személy- és országnév, Bundahisn, XXXIV. 43)
- 523:** Boarek (tör. bujruq méltóságnévből?), szabir királynő a bizánciak oldalán harcol seregével a hunok ellen, akiket legyőznek (Tyrax, Glones, hun vezérek, Theophanes, Malalas)
- 555:** a lazikai háborúban a szabiok és alánok a bizánciak oldalán, a hunok, ogurok a perzsákkal, változó szövetségek, néha testvérharcok (Menandros a kutrigurokról és utrigurokról)

- 558:** közép-ázsiai ouar/var és chiön/hun törzsek a Kárpát-medencébe költöznek, avarok (ld. 'várkony' helyneveink), csekély mongolid elem, de olykor vezéri státuszban
- 619 k.:** Onogoria a Meótisznál, onogur = 10 ogur törzs, Kuvrat nagykan megkeresztelkedik
- 630 k.:** a nyugati türkök kazár nevű törzsei egyesítik a sztyeppei törzseket; a nyugati türkök 10 törzse (On Oq = Tíz Nyíl) között aszikkil, valósz. székelyek, és a „csupan”, perzsa csoben/helytartó/ispán cím (Pien-i-tien, 635, Schlegel 1896)
- 631:** Kuvrat, onogur-bolgár kán 5 fia közül Kuber a pannóniai avarokhoz költözik a székelyek egy részével, Kotrag a Volgához, Alcek pedig Ravenna környékére, a legidősebb Batbaján/ Bezmer a Meótisznál marad, kazár fennhatóság alatt
- 8-9. század:** besenyő támadások („sasok” a krónikákban), szabirok elköltözése a dél-kaukázusi Kura-folyó mellékére, fejedelmük Stephanos, keresztény vértanú lesz 855 k.; a Dontól nyugatra 2 magyar és 5 ogur törzs szövetsége = hétmagyarok, „Dentumogeri”, tör. jedi = 'hét' rontott alakjából (Anon.: vérszerződés, Kézai: Hunor, Magor és a szarvas-monda, vö. Jordanes, Prokopius, szláv „Levédia” a Don-Dnyeper között, Jerney 1845), majd 3 „kabar”/ khvárezmi törzs csatlakozása Kijevnél = 10 törzs, tör. on-ogurok, „hungarok”
- 895:** magyar honfoglalás a Kárpát-medencében, Hungaria, az új „Onoguria”; a székelyek fogadják a bejövő magyarokat (Csigle-mező, keleti gyepű?).
- 907:** Árpád fejedelem utódai a fejedelemségben Zolta, (Fajsz?), Taksony, Géza; döntően sikeres hadjáratok nyugaton kb. 100 évig, 862-955 között, részben a viszálykodó nyugati fejedelmek zsoldjában
- 996-1000:** régi nevünk a „Sabartoiiasphaloi”, lovas szabir/szavárd (DAI 38, 950 k.), a túlnyomórészt török és kelet-iráni nyelvű csatlakozott néprészeknek átadjuk a valósz. a szabiروktól megtanult uráli nyelvünket, melyhez ők is nyelvcserevel juthattak; Géza fejedelem fia, Vajk-István német-római közreműködéssel legyőzi rokonát, a fejedelemségben rangidős jelöltet, Koppányt, és megalapítja a feudális magyar királyságot; újabb sztyeppei népcsoportok, besenyők, kunok, jászok bejövetele a következő kb. 200 évben, s I. Endrétől III. Béláig újra szerepet játszik a bizánci-rusz orientáció (Szent Korona is ennek köszönhető)

I. „AHOGY A CSILLAG MEGY AZ ÉGEN”: AZ IGAZI „NAGY TÖRTÉNELEM”

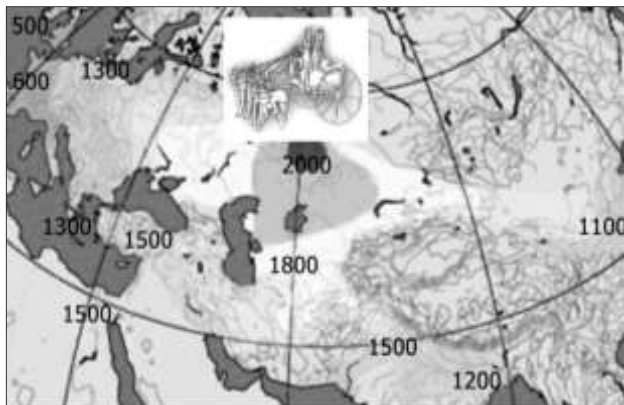
– a kozmikus precesszió, mint hagyományos korszakjelölő, és az arkangyali korszakvezetések hetes ciklusai (Trithemius, bencés apát, *De septem secundeis*, 1515 nyomán Z.T.Cs.; a precesszióról, időszámításról ld. Baktay: *A csillagfejtés könyve*, Várkonyi: *Az idő szívverése*)

II. AZ ŐSIRÁNI KULTÚRA, I.E. 6260-4100 K., IRÁN-TURÁN SZAKADÁS ÉS ZARATHUSTRA VALLÁSI REFORMJA

III. A BRONZKOR „IPARI FORRADALMA”, FÉMEK, KOCSIK, LOVAK, ERŐDVÁROSK, MIGRÁCIÓK

A küllös kerekű lovas harci kocs (,,szkíta szekér”) első megjelenése a délkelet-uráli Szintasta-kultúrában, majd elterjedése kelet és nyugat felé; balra lent a sztyeppei ló megülesének első déli ábrázolásai mezopotámiai és baktriai pecsétnyomókon (Anthony-Brown 2007), jobbra a sztyeppei proto-indoiráni törzsek (Andronovokultúra) elhelyezkedése az Urál-Altáj térségében és kapcsolatai az Altáj vidékével, a Baktria-Margiana komplexummal és a kelet-európai Szrubna (Gerendaváz) kultúrával (Wikipedia nyomán), ill. az Indus-völgyel.

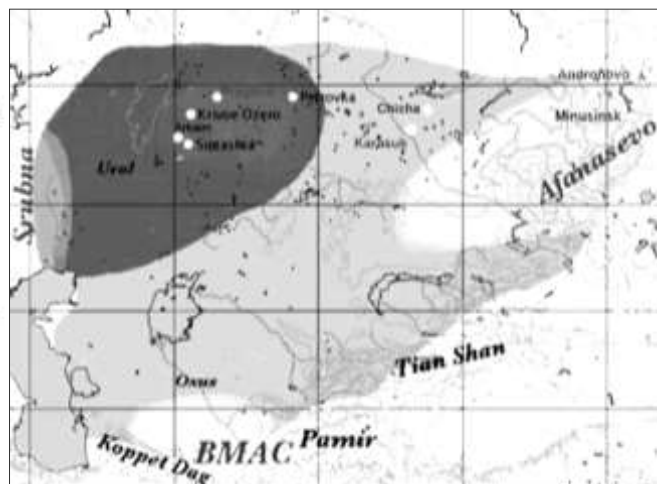
Seal of Abaskalla
Ur III
2050-2040 B.C.

David Owsen
1999

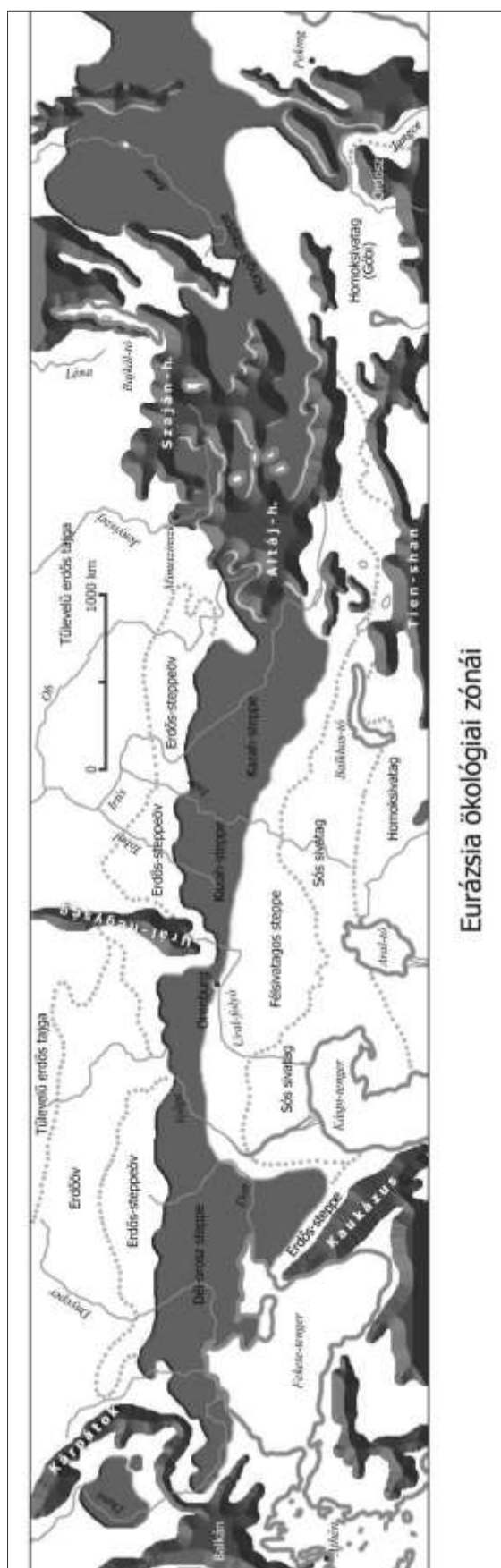
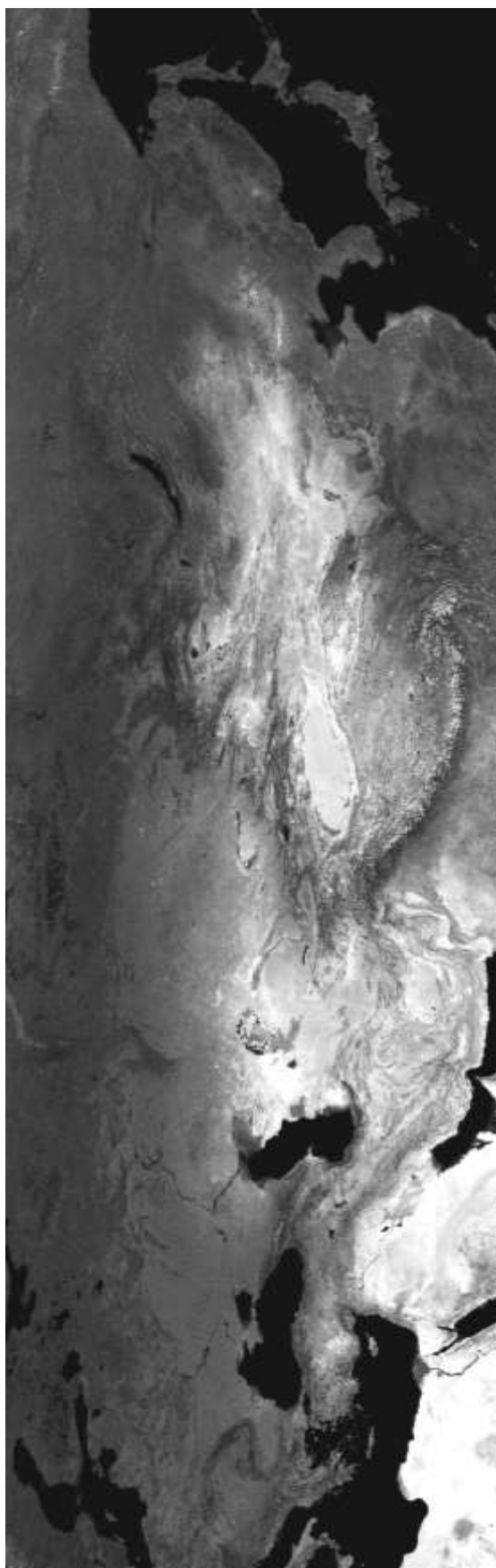

BMAC seal impression
2100-1700 B.C.

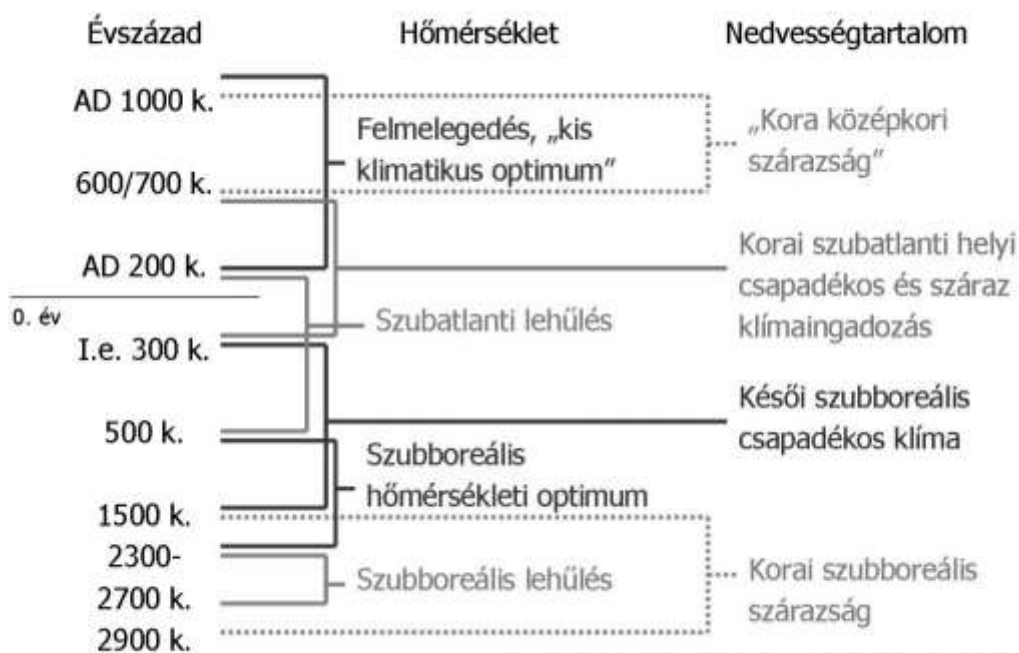
V. I. Pavlov
1996

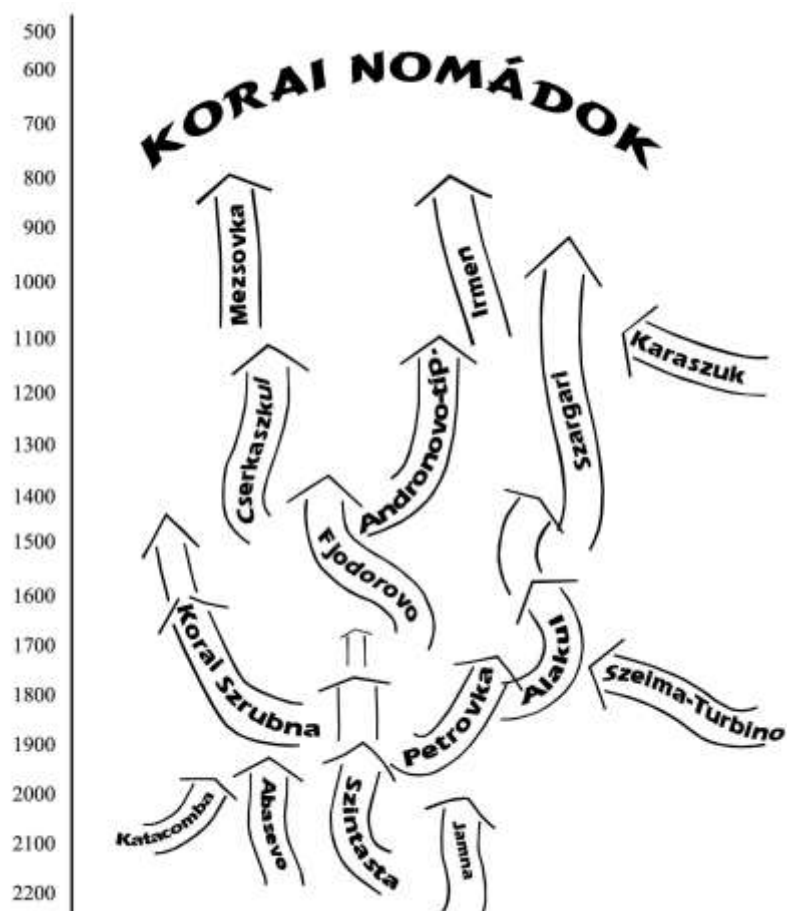
IV. ÉSZAK-EURÁZSIA ÖKOLÓGIAI ZÓNÁI, ÓSI KLÍMAVÁLTOZÁSOK

Éghajlatváltozások az eurázsiai steppe-térségben

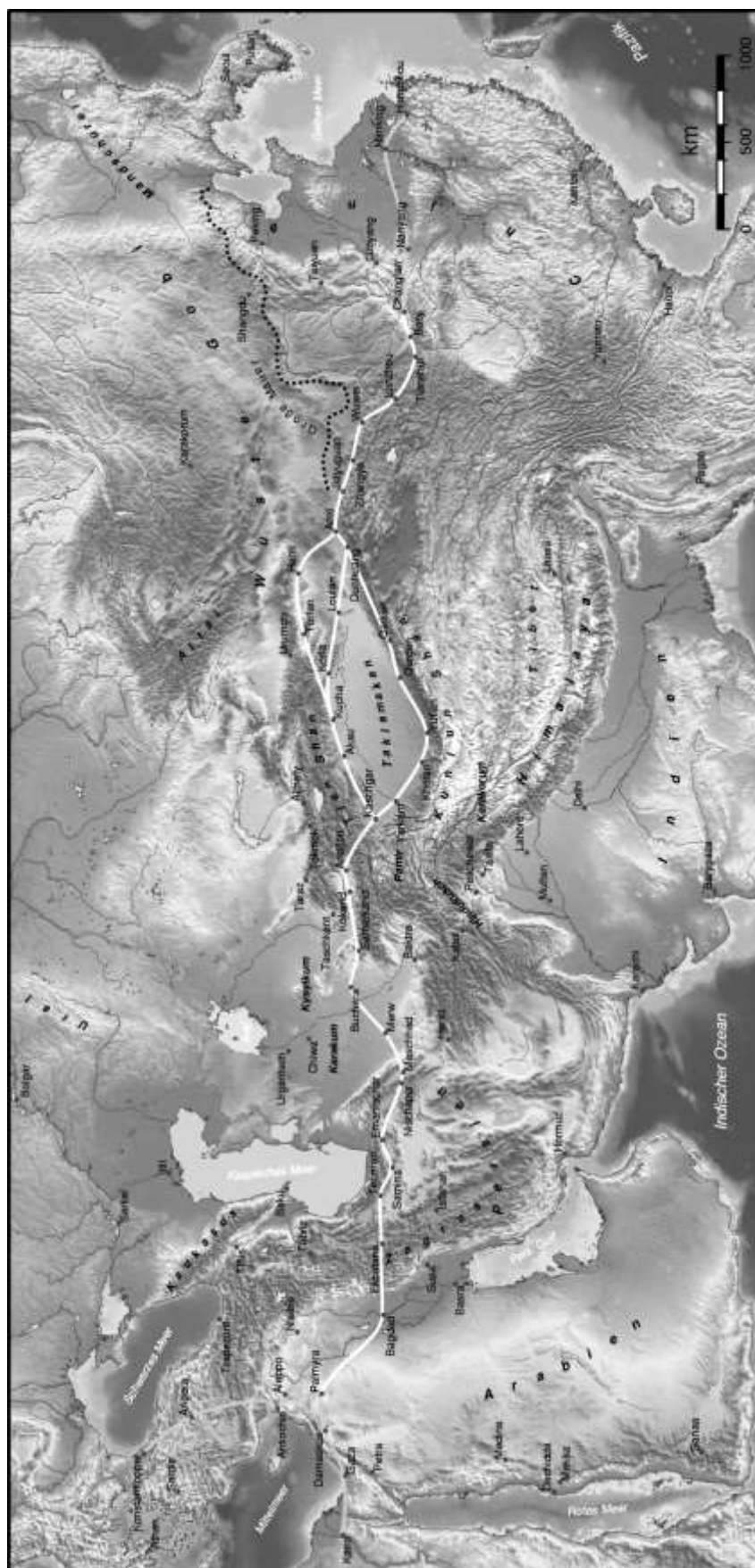
L. Koryakova-A.V. Epimakhov 2007, Tab. 0.1 nyomán,
Z. Tóth Csaba, 2011

4.9. ábra. Kulturális trendek a bronzkorban

(In: Koryakova-Epimakhov: *The Urals and Western Siberia in the Bronze and Iron Age*, 2007)

V. A SELYEMÚT, A HUNOK, A „DI” VAGY „TI” BARBÁROK, ÉS A „DINGLINGEK”

A ti (ogur) és hun (kín. *xianyun*, Si King 167, 168, 177, 178, majd *xiongnu*) törzsek az ókori Kína határain; nevük kínai írásjegyeiben egyaránt megjelenik egy íj-nyíl alakú piktogram (Maspero, 1978, kiemelés Z.T.Cs.); az i.e. 4. századra nagyrészt már északon laktak, majd nyugatra mentek i.e. 200 - AD 200 között, s mint Attila hunjai és ogurok szerepeltek, mielőtt beolvadtak a magyarságba (kín. „kaocső”, magas kocsijú „tinglingek”, Wei-shu, vö. kínai égtájszínek: *fehér*: nyugat, *fekete*: észak, *vörös*: dél, *zöld*: kelet, *sárga*: közép, és a fehér és vörös hunok, fehér ogurok, fekete és fehér magyarok a perzsa, örmény, bizánci, szláv, latin forrásokban)

Noha más kínai írásjelekkel írják a régebbi ti/di barbárok neveit, mint a dinglingekét vagy tinglingekét, mégis lehet kapcsolat, sőt azonosság a két név, népcsoport között, s az eltérő nevek a kínai nyelv, írás jeleinek évszázadok alatti változásaiából is fakadhatnak; ugyanez lehet a helyzet a régebbi xianyun és a xiongnu névalakok esetében is, a korai és késői hunokra vonatkoznak

VI. BRONZKORI KULTÚRÁK UTÓDAI, SZKÍTÁK, SZARMATÁK, HUNOK, TÜRKÖK

VII. NÉPVÁNDORLÁSOK, SZÁLLÁSTERÜLETEK, HONFOGLALÁSOK

1. Régi népvendünk, a „szavartiaszfali”/lovas szavárd feltérképezése (DAI 38), és megjelenésünk az Urál-Volga-Don-Kaukázus térségében, AD 1-2. század

Szavárdok, magyarok, ogurok, hunok első felbukkanása az Urálon túl és Kelet-Európában, a történeti források és a régészeti kutatások fényében

Z. Tóth Csaba, 2015.

Kara-Abyz kultúra = Bjelaja középső szakaszánál, i.e. 2. sz., AD 3-4. sz., „arimaszpuk”, szargatkai ogurok és hunok? (Ptol.: 'Khun!')

Metere (Ovidius, Tristia, II. 191), AD 9. k., Mattzaris (CIL 5234), AD 40. (szarmata hadjáratokban a K-m. környékén)

Sardi Scythae = szavárd szkíták & Mazacasos = magyarok a Meóztisztól keletre (Plinius, IV. 83, VI. 21, Essedones, a Meóztisz „fölött”, „körül” & keleten); Suardeni = szavárdok uo., Materi = magyarok a Volgától keletre (Ptolemaios, V. 9, 16-17, Issedones, nagy nép & városaik keleten), AD 1-2. sz.

Prokorovo-kultúra = korai szarmaták, sauromaták a Bjelaja felső szakaszánál, i.e. 4-1. sz., + Itkul-Gorokovo, i.e. 3. sz. végétől

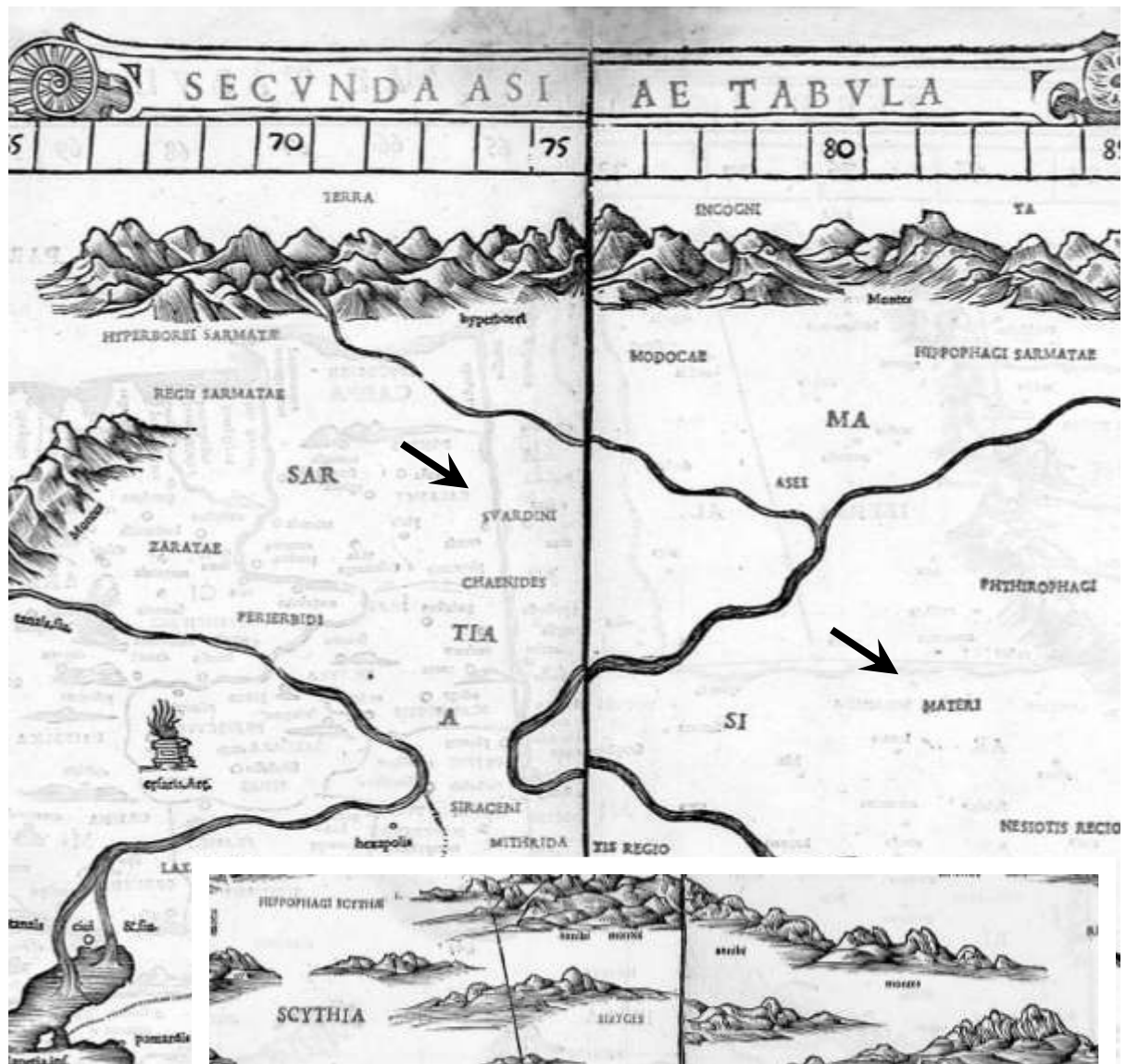
Szarmaták az Alsó-Volgánál

Hérodotosz:

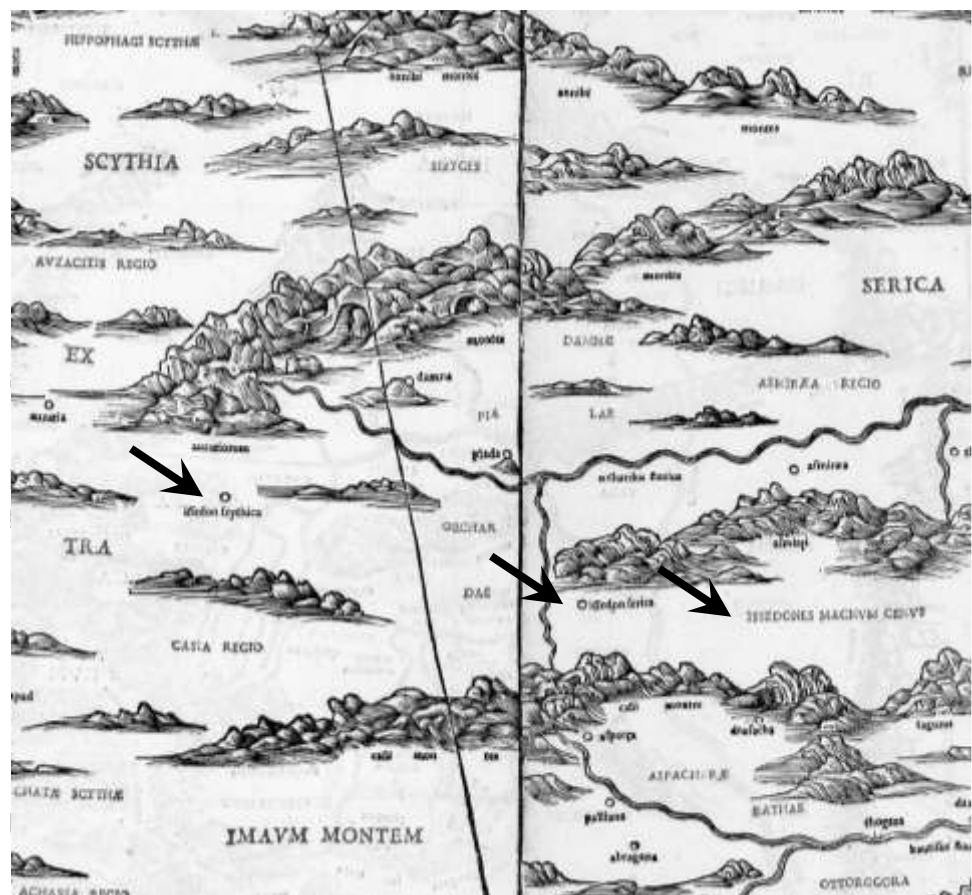
Argippe, v. „kecskelábúak” (prémcsizmások) = „finnugorok”? (Cserkaszkul, Mezsovká, Gamajun; első kapcs. az óirániakkal i.e. 1750-1500 k.)

Isszedonok = Itkul-kultúra az Iszet-folyónál, szavárdok, szabirok („Szabíria”), i.e. 7-3. sz.; Gorokovo-kultúra = magyarok (?), i.e. 5-3. sz.

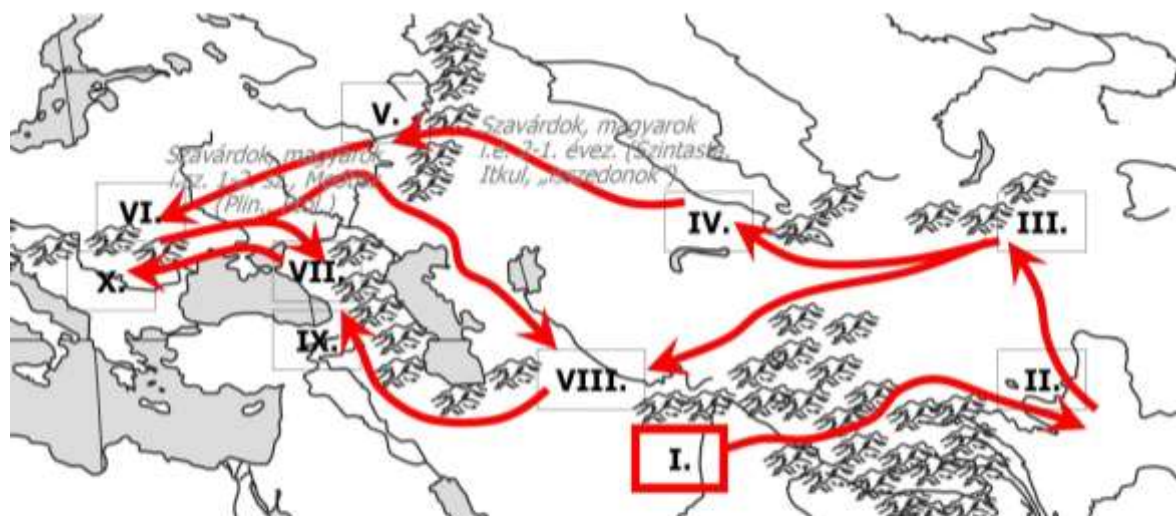
Arimaszpuk = Szargatka-kultúra a Tobol-Irtis folyók között, ogurok, i.e. 7. sz., AD 4. sz., hunok szórva-nyosan i.e. 3. sz. végétől (Iszakovka, Sidorovka)

Szavárdok
(Svardini),
magyarok
(Materi) a Vol
két oldalánál,
és „isszedónol
a két városuk
az Altáj-hegys
térsgében
(Ptolemaios
nyomán
Bernardus
Sylvanus,
Velece, 1511
részletek, vö.
Pliniusnál az
„Essedones” n
a Meóitisznál i
megjelenik)

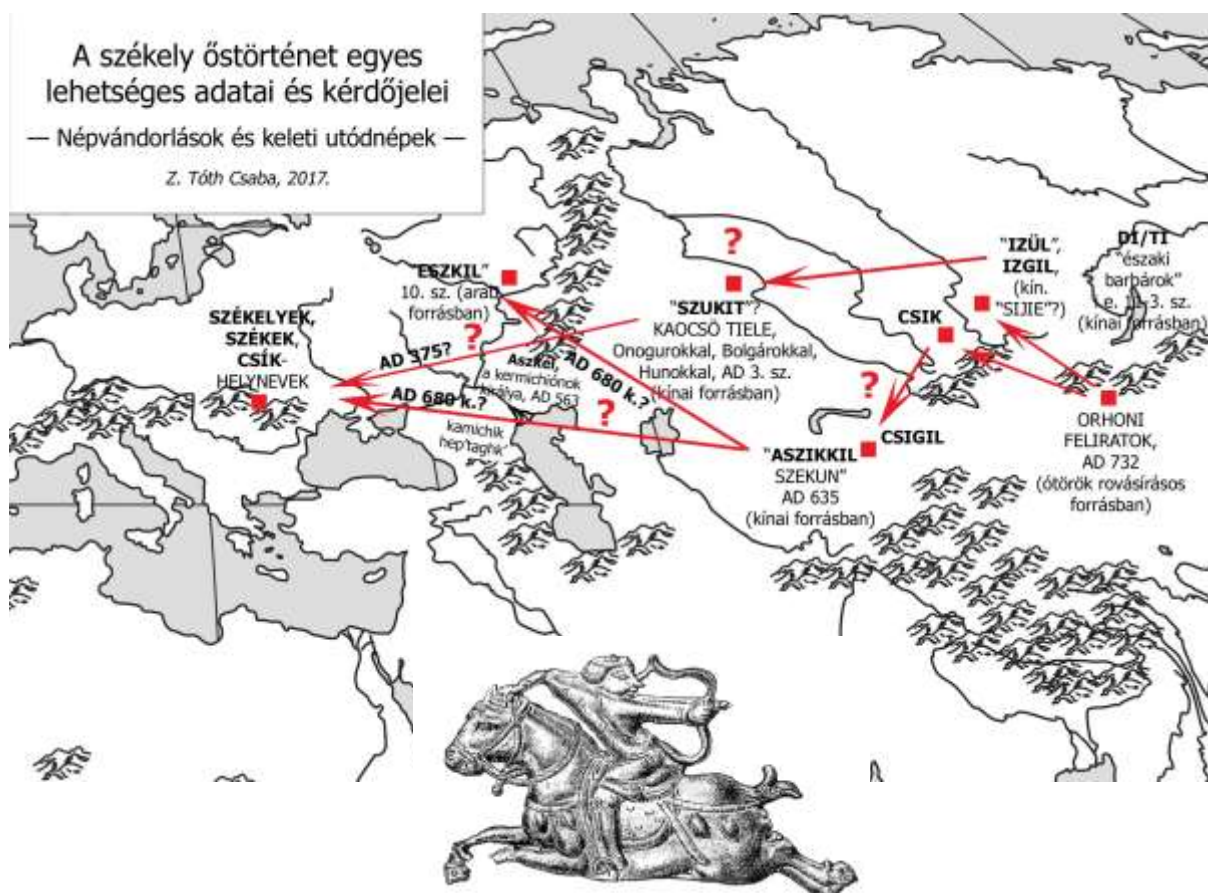

2. Hunok, ogurok, avarok, székelyek, a Csaba-monda és a „kettős honfoglalás” igazsága

- I. Hjaona, hunu Közép-Ázsiában (Aveszta)
- II. Xianyun az Ordosznál i.e. 9. sz. (Si King)
- III. Xiongnu Mongóliában (kínai évkönyvek)
- IV. Hunok az Irtisnél (Szargatka, „Kaocső Tinglingek”)
- V. Euro-po-mongoloid nép a Kámánál (Kara Abyz)
- VI. Hun invázió i.sz. 375, **Kárpát-medence** c. 400-453

- VII. Onoguria a Meóztisznál
- VIII. Heftalita v. fehér chiönok, 456-558
- IX. Avar-hunok 558, **Kárpát-medence**
- X. Kuber/„Csaba” és a székelyek c. 680, **Kárpát-medence** (Kuber Görögó.-ban, Miracula, Anonymus, Pien-i-tien)

„S az egész népet, már tudniillik a hadifogságba esett egész népet, mint amely a továbbiakban immár az ő alattvalója, a fent nevezett kagán a Duna folyónál telepítette le ama Pannónián túli részekben, amely provinciának régente a Sirmium nevű város volt a metropolisa. Ettől fogva bolgárok, avarok és más (pogány) népek közé vegyültek (az elhurcolt bizánciak), egymás között gyermekeket nemzettek s így határtalan sokaságú néppé lettek. A gyermekek atyáiktól átvették a magukkal hozott tradíciókat és a nép római szokásokhoz igazodó indíttatásait. Ahogy a héber náción Egyiptomban a fáraó alatt gyarapodott, hasonlóképpen sokasodott emezek között a keresztények törzse az igaz hit és az életadó szent kereszttség (gyakorlása) útján. Egyik beszélt a másiknak az ősi szülőföldről, s lánggra lobbantották egymás szívében az elmenekülés vágyát. Már hatvan és még valamennyi év telt el azóta, hogy a szülők a barbárok portyázásainak áldozataul estek. Egy másik új nemzedék lépett a színre. Idővel a legtöbben közülük szabad emberekké lettek. Ezek után már külön népként kezelte őket az avarok kagánja, s a nép szokásának megfelelően vezetőt rendelt föléjük, név szerint Kubert. Ő néhány közeli bizalmas hívétől megtudta, hogyan vágyakozik vissza ama nép atyái városaiba. Mérlegelte ezt s magához vonta a rómaiak egész felkelő népét más nemzetiségűekkel, azaz prozeliákkal együtt, mint ahogy a Biblia mondja a zsidók mózesi exodusáról szólva; vitték az ingóságokat és a fegyvereket is. A kagán ellenében, mint mondtuk, felkelőkké, lázadókká váltak. Amint a kagán ezt megtudta, nyomukba eredve üldözte őket, öt vagy hat ütközetben összecsapott velük, de mindegyikben vereséget szenvedett, mire még megmaradt hadinépével megfutamodott s észak felé (országa) belsőbb területeire vonult el. Ezután a győzelmet követően Kuber egész fent leírt hadinépével átkelt az említett Duna folyón, a mi részreinkre érkezett és a Keramesios mezőt foglalta el...” (Miracula S. Demetrii II.5, Csillik É. ford.)

(idézi Bálint Csanád: *A korai avarok*, 1995)

Maradék népével hátrált Csaba, hogy az elvesztett hon visszaszerzésére ázsiai rokonaival egyesülten térhessen vissza, s Etele szent kardját – mert így hagyá a jóslat – a puszták tengerének habjaiban testvéri vértől tisztára mártván, annak bűverejét visszaadja. Erdély vég határinál őrködni hagyja a székelyt, visszakeltében majdan támaszul szolgálándót; elváláskor áldoznak tűz-, lég- s földnek, s a távozók megesküsznek fenyegető vész idején segítséggel fordulni vissza a világ végéről is. Am alig haladtak a havas aljáig, már a körül lakó népség fölemelkedik a maroknyi székely ellen: de megrendül a föld, megrázkodnak a fenyők koronái, s hírül adják a vonulóknak társaik veszedelmét, – a hadak egy része visszafordul s meglepven pozdorjaként szórja szét az ellent. Egy év múlva ismét megirigylük a völgy lakói a székely nyugalmit s fenyegetik seregeikkel: de a patak sikoltva szalad a folyamba, folyam a tengerbe; hirt visznek, a segély nem késik, s a székely ismét mentve, az ellenség veszve lőn. Három év múltán új nemzetségek veszik ismét körül a székelyt, s küzdelem fejlik ki életre és halálra, már a szellő is alig érte a Görögország tájára eltávozottakat, de mégis a puszták viharának adván társul magát, megtalálta őket messze délkeleten, s harmadszor is győzelmet vívnak feleiknek. – Sok idő folyt le ezután, a magban elültetett diófák agg törzsekké növekedtek, a fiak megvénültek s unokák lettek fegyverhordó bátor férfiakká; szorgalom a rengeteget kies teleppé, hosszú időzés az őrállomást hazává alakította át, s nem volt ki merje háborítani a székely tűzhelyét, kinek védelmére saját erős karján kívül ismeretlen segédseregek megjelenése késznek látszott, de végre is kitör a szomszédok régi gyűlölete a nyelv- és szokásban egyedül álló székely ellen; megszámlálhatatlan nép kel föl ki-

irtására, s a bérces kis hazát minden oldalról megtámadják. Dicsően vív a székely, de mármár lankadoz a túlnyomó erők ellenében; a segély messze van, tán feledésbe is ment, s az elszakadt hű társak rég a földben alusszák álmaikat. Csak a székelyek csillaga nem szunyadoz s megemlékezve az áldozatról, az esküiről, lobogva viszi a hírt a földről az égi csarnokokba. Már itt lent az utolsó csata készül, maroknyi nép az ellenség árjával szemközt, midőn egyszerre paripák dobogása és fegyverek moraja hallatszik s fényes hadak némán vonulnak éjente az égen fölfelé, a dicső hadtársak, kik háromszor jövének segítségre, most negyedizben, mint hallgatag szellemek hosszú sorban nyomulnak a csillagos égen keresztül feleik segedelmére s leszállnak ott, hol a kék boltozat ama havasokkal ölelkezik. Nincs halandó erő, mely megállhatna a halhatatlanok előtt: rémülés szállja meg a tenger ellenséget s futnak mindenfelé, többé hátra sem tekintendők. Azóta áll a székely háborítatlanul, s nem soká véget ér hű őrködése, midőn a rég elköltözötték bátor unokáihoz, mint kalauz csatlakozhatva, örökségöket, széles Magyarhont, visszafoglalják. A fényes hadak ösvénye pedig, melyet jöttökben s visszatértökben taposának, eltörölhetlen marad az ég boltozatán: az ő lábaik és lovaik patkóinak nyomdoka az, mit derült éjfeleken mint tejfehér szalagot látsz tündöklenni a magasban, s melynek neve azon órától fogva *hadakuta* a székelyeknél, melyre tekintve megemlékeznek ők Csabáról s hős apjáról Eteleőről.”

Fent: a székely Csaba-monda, Lugossy J. 1855.

(ld. még Ipolyi: Magyar Mythologia, 1854, reprint, p. 581); balra: Zichy M: Hadak útja, lent: hun lovasíjász, Takht-i Sangin, Perzsia, 6. sz. (Litvinsky, Ilyasov), és a Bécsben őrzött magyar fejedelmi szablya részlete (ld. még a szablyák gyakorisága a kelet-európai leletekben, Studia Levedica, 1938), mellette egy jellegzetes 9-10. századi turfáni ujgur motívum-párhuzam (Le Coq: *Buddh. Spätantike*, 1923, p.26)

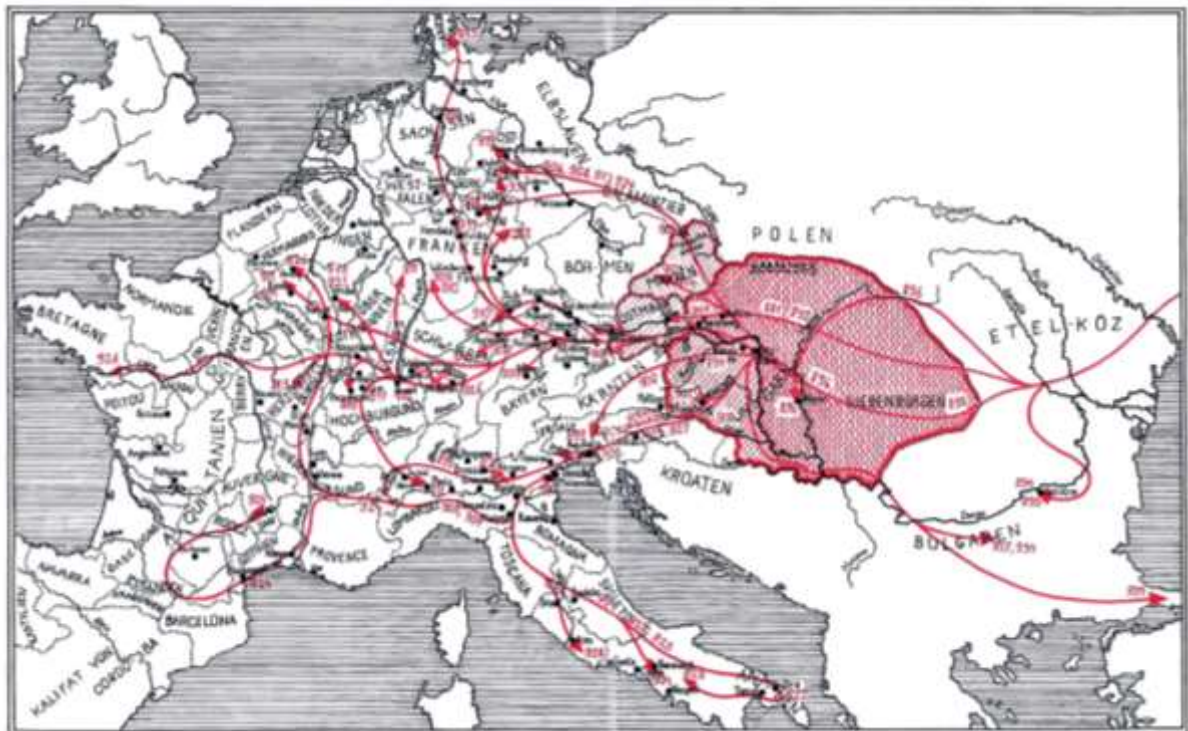

3. Onoguria vagy Magna Bulgaria elhelyezkedése, az ogur-hun és részben „bulgár” vándorlások nyugatra, és Jerney János térképe az általa elsőként beazonosított Levédiáról (1851)

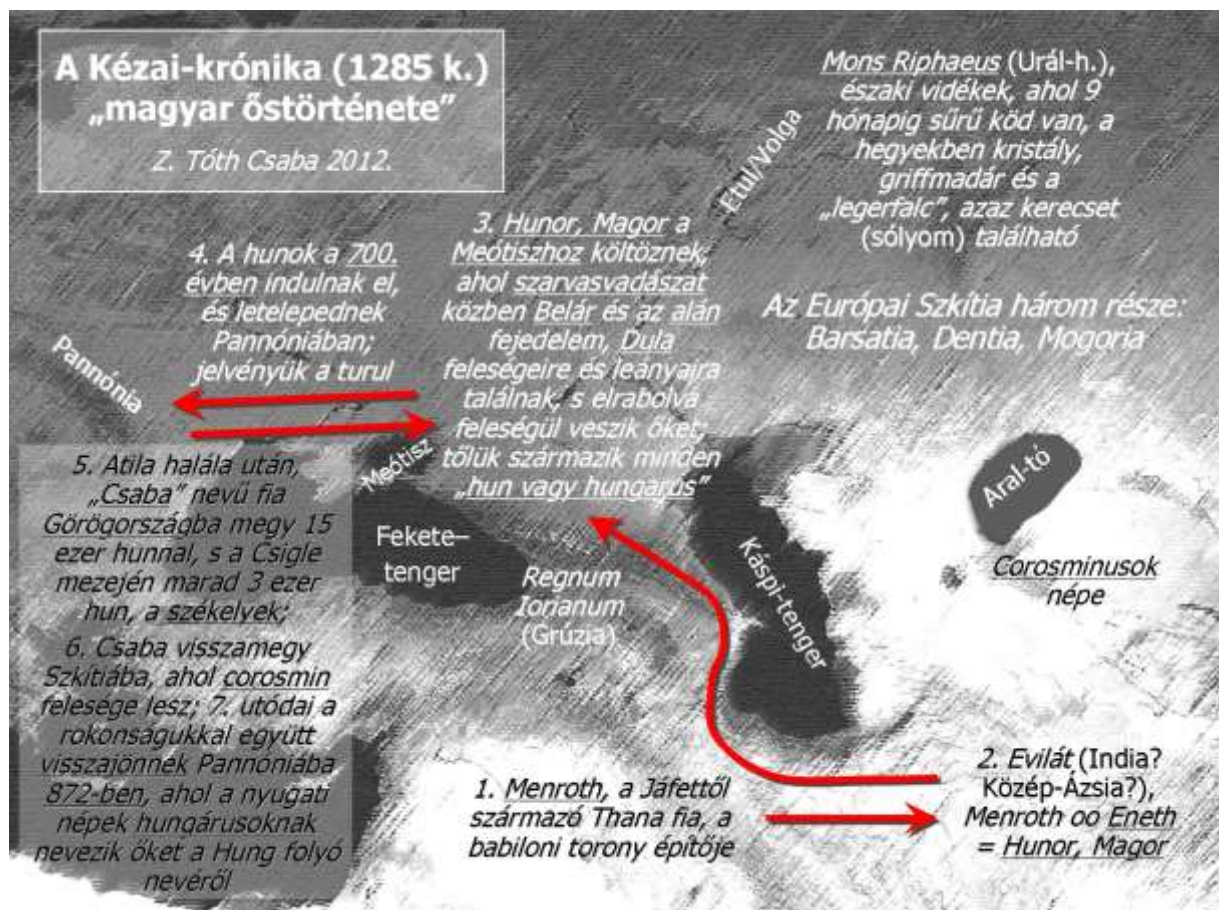
Az Azovi-tenger (Meóitisz) északi partvidékén jöhetett létre az első szorosabb ogur-magyar törzsszövetség 800 körül, a szavárdok elszakadása után (DAI 38), és erre utalt Anonymus a vérszerződéssel, a „Dentumoger”, hétmagyar névvel (a „dentu” nem a szláv Don, hanem a tör. jedi = hét rontott alakja), Kézai pedig Hunor és Magor szarvasvadászatával, részint külhoni források felhasználásával (Priscus, Jordanes a hunokról, Prokopius a Kuturgur és Uturgur testvérpárról, tokur/9- és otur/30-ogurokról)

4. A magyar honfoglalás és vezérkor, hadjáratok nyugaton és keleten, 861-955 (Szabolcs de Vajay: *Der Eintritt des ungarischen Stammesbundes in die europäische Geschichte* (862-933), Hase & Köhler Verlag, Mainz, 1968)

5. Szavárd-magyarok a Dél-Kaukázusban, 800-815

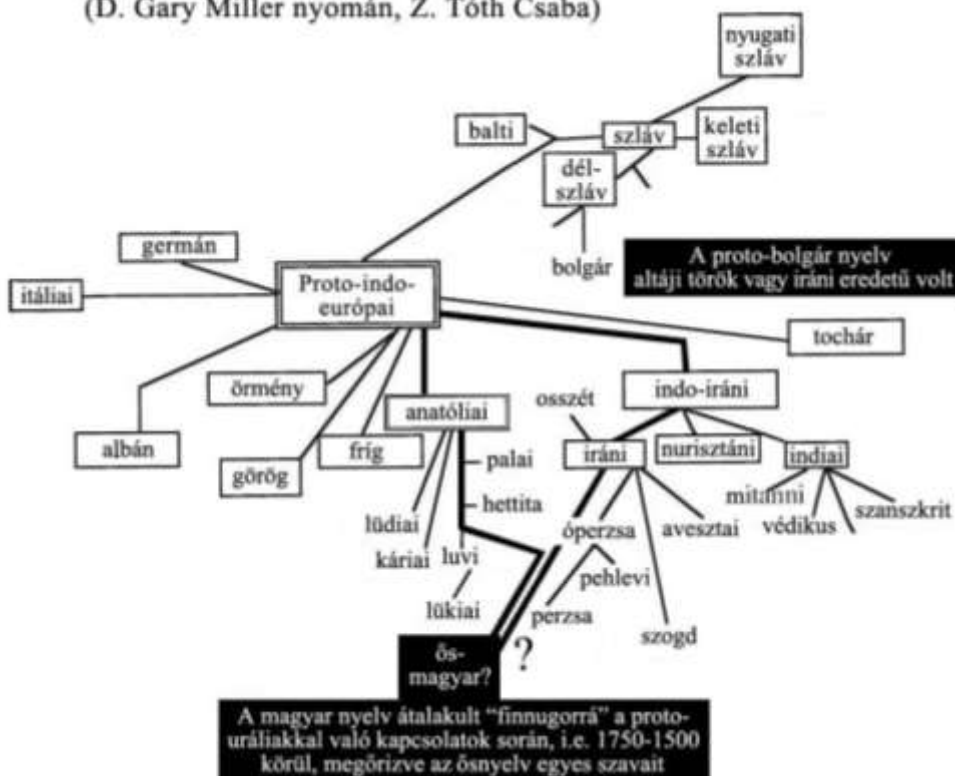
IX. A KÉPES KRÓNIKA ŐSNÉVSORÁNAK LEHETSÉGES MEGFEJTÉSE

1. Nőé		25. Levente.
2. Iáfet.		26. Lehel. ← AD 280,
3. Hám.		27. Zamir. 310,
4. Chus.		28. Zambur. 340,
5. Nimróth.		29. Bolug. (?)
6. Hunor. xiongnu		30. Bóczu.
7. Bór.		31. Zoltán.
8. Dama.		32. Berénd.
9. Keleed.		33. Chadicza. ← 490.
10. Keve.		34. Opos.
11. Keár. ogurok,		35. Ethei.
12. Bellér. óbolgárok		36. Szemein.
13. Kádár.		37. Turda.
14. Othmár.		38. Bendeguz. ← 640,
15. Farkas.		39. Atila. 670,
16. Bondofárd.		40. Chaba. 700.
17. Buken.		41. Ed. ← 730,
18. Czanád.		42. Ugek.
19. Budli.		43. Eleud.
20. Beztur.		44. Almos. ← 820.
21. Mike.		45. Arpád. Anon. 3.
22. Miske.		46. Zolta.
23. Ompud.		47. Toxus.
24. Kulcze.		48. Geicza.

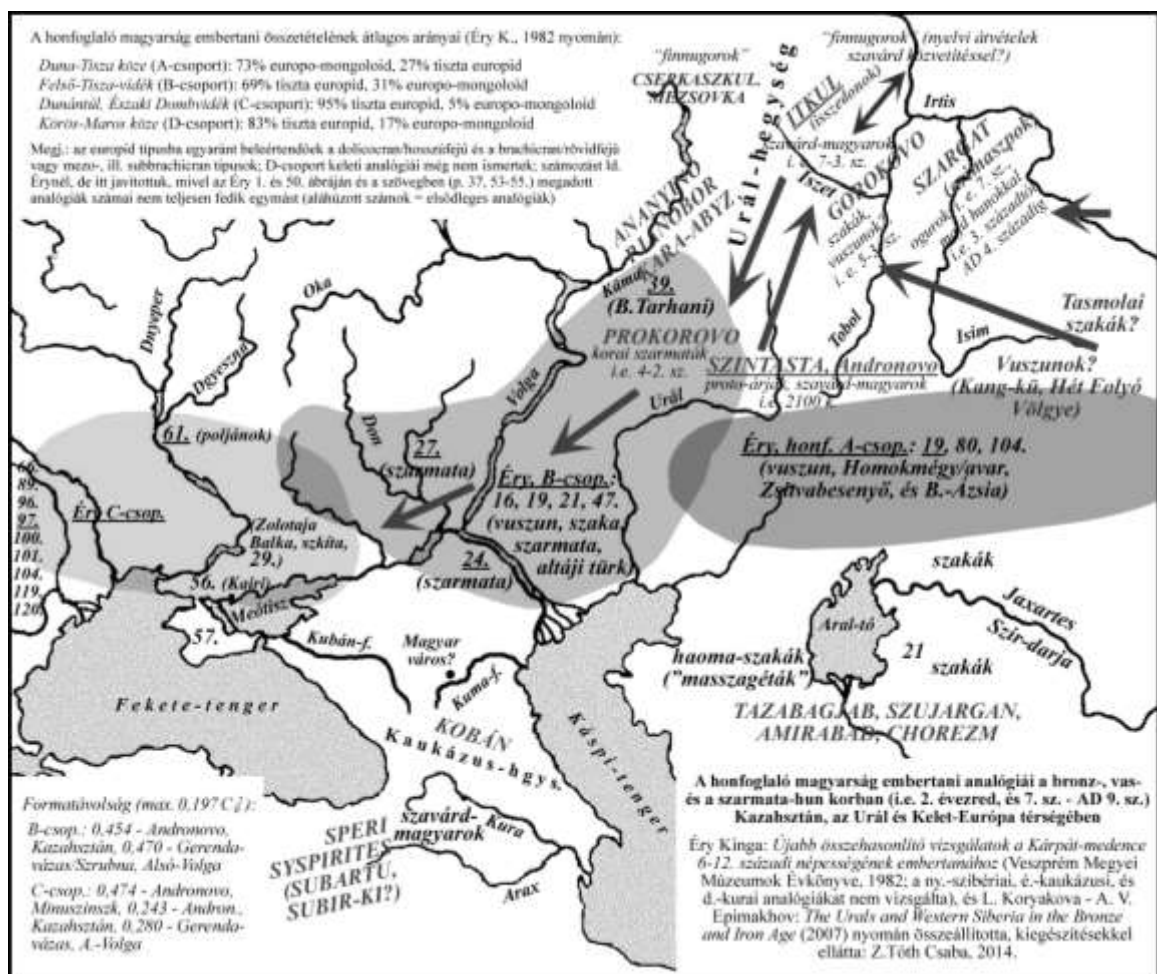
Pethő Gergely: Rövid Magyar Kronica, Kassa, 1729.,
és a hunokhoz csatlakozott népek az emberöltők szerint
(ld. Z. Tóth Csaba: A Képes Krónika ősnévsora,
Eleink 2014/4.)

X. Az ősmagyar nyelv feltételezett elhelyezkedése az indoiráni nyelvek „családfáján”

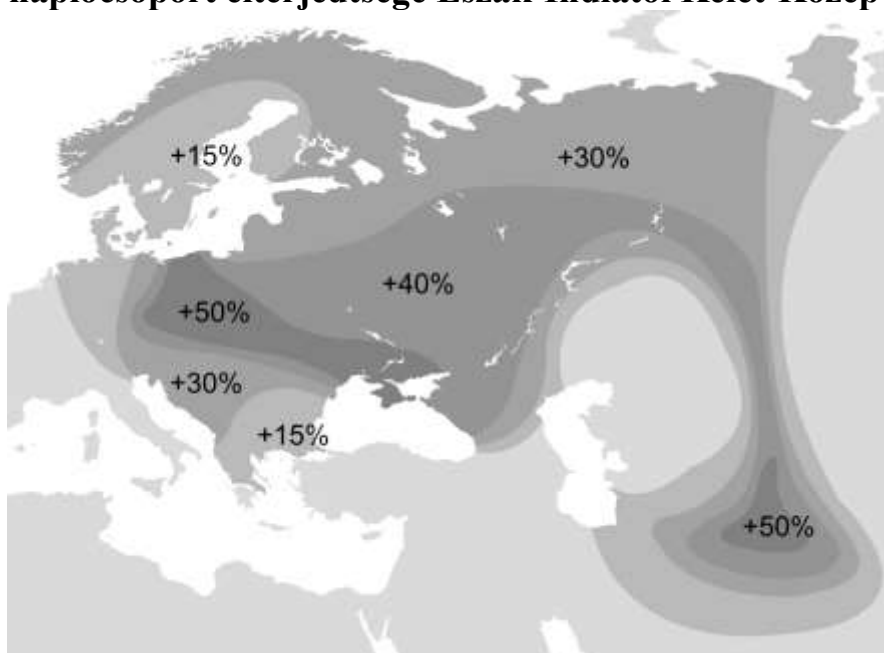
(D. Gary Miller nyomán, Z. Tóth Csaba)

XI. A honfoglaló magyarság embertani analógiái Éry Kinga kutatásai nyomán, és néhány, még nem vizsgált régészeti kapcsolat

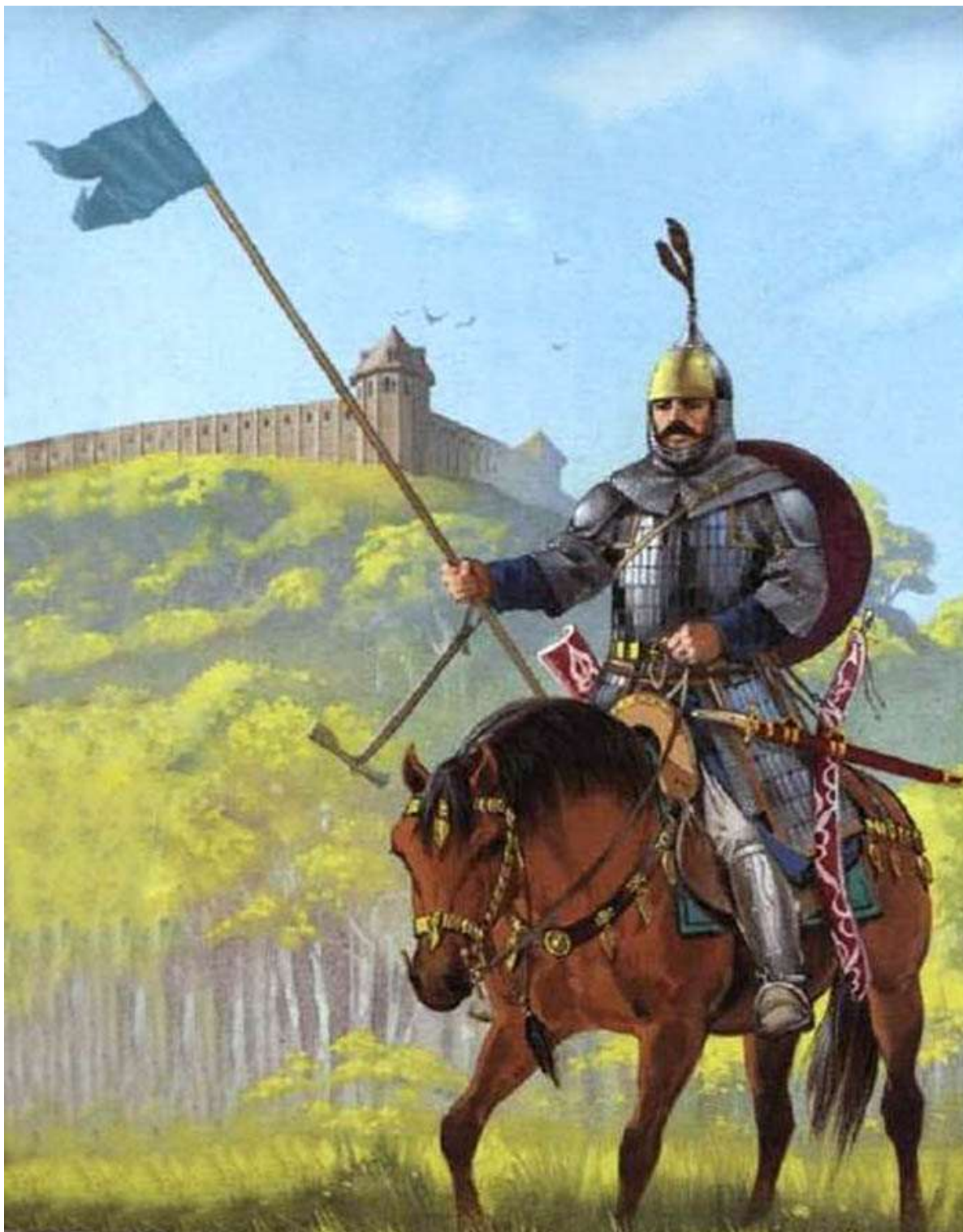

XII. Az R1a Y-DNS haplocsoport elterjedtsége Észak-Indiától Kelet-Közép-Európáig

A magyarságnál is domináns, 30-60% arányú R1a Y-DNS (apai) haplocsoport elterjedtsége a mai Észak-Indiától Kelet-Közép-Európáig (www.eupedia.com)

Magyar vitéz, 8-9. század (Angus McBride nyomán, de eredetileg bőrpáncélt használhattak honfoglaló őseink, fémlemezes mellvért az Irtis-Tobol-melléki Szargatka-kultúra temetkezéseiből ismert az i. e. 4-3. századból):

RÉGÉSZET ÉS MAGYAR ŐSTÖRTÉNET (II/12.)

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

Miben laktak magyar őseink?

Az őstörténeti ismeretekkel kapcsolatos tapasztalataink azt mutatják, hogy majdnem mindenki a korábban megszerzett hagyományos tudásához illeszti az újonnan hallott híreket. ***Például ahhoz a túlhaladott, mert az egyre bőséesebb kutatási eredmények tükrében tarthatatlan elmélethez, amely szerint egy messziről érkezett magyarság foglalta volna el a honfoglalás idején a Kárpát-medencét.*** Így aztán a kellő előítélettel fogadott új hírek nem is cáfolják az immáron tarthatatlan alaptételt, hanem inkább ráépülnek, újabb téves felfogásoknak adva teret. Azzal ugyanis semmivel nem kerültünk közelebb az igazsághoz, hogy újabban már nem Nyugat-Szibéria középső részét tekintik kiindulási pontnak, hanem a déli területét. ***Javaslom e tanulmány olvasóinak, hogy nézzenek körül az [Acta Historica Hungarica Turiciensia](#) jelen és a többi száma tartalmazta őstörténeti tanulmányai körében.*** Az itt megjelent írásokban nemcsak a szóban forgó kiindulást cáfoljuk, hanem megalapozottan (embertani, régészeti, néprajzi és nyelvészeti adatokkal) érvelünk a magyar nép és nyelv Kárpát-medencei eredete mellett, vagyis nem pusztá feltételezésekkel élünk, hanem bizonyítékokkal szolgálunk.

Érdemes persze olyan részletekkel is foglalkozni, amelyek nemcsak olvasóinkat érdekelheti, hanem – mint kiderült – szerkesztőségünk tagjait is izgatja.

Arra a felmerült kérdésre, hogy vajon jurtáival együtt érkezett-e ide ezeregyszáz éve a magyarság, jó válaszokat találunk a tágabb szakirodalomban is. Még egyik egyetemi jegyzetünkben is írnak régóta megvolt házaikról. ***Am ha váltig azt hangoztatjuk, hogy mi a hátunkon a házunkkal ódalagtunk be a Kárpát-medencébe, akkor persze rögtön semmi közünk nem lesz sem ezekhez a régi lakóházakhoz, sem semmihez, amit itt és egész Európában szorgos őseink megteremtettek.***

Holott őstörténeti rovatunk írásai bizonyítják a vonaldíszes-kerámia kultúráról (Bandkeramik, Dunai I. vagy Danubien I.): ez a Duna-vidéken és Közép-Európában elterjedt korai neolitikus kultúra a nevét jellemző kerámiadísztéséről, a még nedves agyagba karcolt ívelt vonalú, vagy meanderes díszítéséről kapta. S ezt a kultúrát *hosszú, téglalap alakú, cölöpszerkezetű ház jellemzi, ezen túlmenően pedig állattenyésztés és irtásos, kapás földművelés.*

Legkorábbi megjelenése a magyar Alföldön az ún. „Alföldi vonaldíszes kerámika”, melynek népe a Körösöktől északra fekvő Tisza vidéki síkságon élt. *Ebből a centrumból elterjedve az európai folyóvölgyekben egy homogén kultúrát létrehozva terjedt el!*

Márpedig a „neolitikum” a csiszolt vagy újkőkor, vagyis az emberiség történetének kb. Kr. e. 9000/5000-3000-ig tartó korszaka. Erős érintettségünk okán érdemes többet is megtudnunk róla: *„Régészeti lelőhelyei alapján több kultúrát különböztetünk meg. Általánosan jellemző, hogy ekkor alakultak ki a maihoz hasonló éghajlati viszonyok, megkezdődött az élelemtermelés, kialakult a letelepült életmód. Eszközkészleté-*

nek jellemzői a **csiszolt kőszerszámok**, átlukasztott kőbalták, nyílhegyek. Ez a korszak jelenti a **növénytermesztés** kezdetét, de különösen a korszak kezdetén még nagyon fontos a vadászat is. Kialakult a **fazekasság**, élelmiszeripari technikái közül megjelent a **főzés**. A növénytermesztéssel párhuzamosan megjelentek **háziállatok**. Az élelmiszeripar mellett kialakult a **szövés** és **fonás**. Ettől a kortól kezdve, bármennyire is vándorolnak az emberek népcsoportjai, **egyetlenegy fajta sem tűnik el úgy nyomtalanul, hogy másik fajta lépne helyébe**. A kulturális fejlődés **nem szakad meg** többé, hanem **fokozatosan tökéletesedik** tovább.”

Ugyancsak sok közünk van a neolitikum másik jellegzetes kultúrájához, a „**lengyeli-kultúra**”-hoz:

„Kései vonaldíszes kerámia, hasított kőkés, csiszolt és átfűrt kőbalta, kalapált réz ár, horog és gyöngy tartozik lelet-együttesébe. Folyók fölötti magaslatokon vagy fennsíkokon **építkeztek**. Fontosabb lelőhelyei: Zengővárkony, Villánykövesd, Pécsvárad stb.”

És ha 17 ezer éve itt már **bőrrel fedett rúdsátorban** laktak, akkor a sztyeppei jurta igen nagy visszalépést jelentett volna csupán ezer éve. Márpedig a „**gravetti-ipar**” néven említett kultúra leírása szintén Kárpát-hazánk területi érintettségét bizonyítja:

„...felső paleolitikus ipar, a felső-auragnaci kultúra 29-22 000 évvel ezelőtti ipara. Ma felső-perigordinak is nevezik. Jellemzői a kisméretű, finoman megmunkált hegyes pengék, árvésők és csont dárdahegyek. Spanyolországtól Dél-Oroszorszáig széles körben elterjedt. Számos lelőhelye Magyarországhoz köthető, így Bodrogkeresztúr (28 700 éves) és Árka (18 700 éves) lelőhelye. Ezekre nagyméretű penge, véső és vakaró jellemző. A Duna-kanyarban jellegzetes folyó menti vadásztanyákat tártak fel: Pilismarót I. (Öregek dűlő), Pilismarót II. (Diós), Pilismarót III (Pálrét), Szob, Zebe-gény, Nagymaros, Verőce lelőhelyein. Ezek kora 17 000 év. Ide tartozik Dömös is, aminek jellegzetes lelete a **bőrrel fedett rúdsátor**; Szob, ahonnan ékszeranyag rendszeres gyűjtésének „kitermelésének” első jelét jelenti. A ságvári 18 600-17 400 éves lelőhely rénszarvasra specializálódott vadásztelep, ahonnan agancs és kőeszközök kerültek elő. Itt tárták fel az **első lakógödörket**, amelyek téli szálláshelyek lehettek.” ([T. Horváth Ágnes: Őskor. Belvedere jegyzetek 1. Szeged, 2003.](#))

Az általában könnyen elérhető, persze egyoldalú tudományos közleményt bedolgozó felületeken (pl. a Wikipedián) is foglalkoznak a kérdéssel:

„A vonaldíszes kultúra ismertetőjegye a hosszúház is. A legrégebbi, 7500 éves hosszúházak nyomait a Magyarországon tárták fel: 1995–1996-ban az M3-as autópálya nyomvonalán végzett leletmentésnél Füzesabony-Gubakút lelőhelyen, 2007-ben pedig a Szombathely környéki Torony község Nagyrét dűlő lelőhelyén. A legnagyobb dunántúli VK települést a Balaton déli partján fekvő Balatonszárszó mellett tárták fel 2003-ban. A kultúrához köthető, Kr. e. 5500-5000 között épített 45 hosszúházból 39 egy sűrűn beépített körzetet alkotott.” (Lásd: [itt](#))

„...a házak hossza akár a harminc méter is elérte. Előbb Németországban talál-
tak ilyen épületeket, azután Ausztriában, de Magyarországon nem. Kiderült, hogy csak azért nem, mert "lyukakat" ástak. Az autópályás feltárások során, amikor egybenyitot-
tak két hektárt, azonnal a felszínre kerültek a házak. A balatonszárszói telep Európa egyik legnagyobb települése.” ([Silberer Vera: Átmeneti kultúra. Beszélgetés Bánffy Eszterrel. Természet Világa 139. évfolyam, 5. szám, 2008. május.](#))

Újkőkori lakóház rekonstrukciója a Polgár melletti skanzenben
(forrás: wikimedia commons)

[Egy összefoglaló mű szerint](#) (azóta még sokkal reprezentatívabb kiadvány is készült):

„FÜZESABONY–GUBAKÚT – Domboróczi László. A lelőhely 1993-ban, az M3-as autópálya nyomvonalán végzett régészeti terepbejárások során vált ismertté, leletmentésére 1995-ben és 1996-ban került sor. A humuszréteg folyamatos eltávolítása során, a gazdag leletanyagot tartalmazó gödrök között, általában a gödørsor egyik oldalán feltűnőbben és sűrűbben oszlopok sötét foltjai rajzolódtak ki a sárga altalaj szintjén, melyek többé-kevésbé egyértelműen körvonalazták az egykori házak alaprajzait. A szabályosságokból ítélve a házak fő vázát többnyire 4×3 oszlop alkotta. Az épületek tehát zömében háromosztatúak voltak, szélességük 6, hosszúságuk 14-16 méter lehetett [84-96 m²!]. A falakat bizonyára vesszőfonatok képezték, melyeket agyaggal tapasztottak be. Áglenyomatos átégett agyag rögöket a hulladék gödrök és kutak betöltésében találtunk. A házak ÉK–DNy irányú sorokba rendeződtek, az egyes épületek hosszanti tengelye egységesen ÉNy–DK felé mutatott. [Nem lehet véletlen, hogy középkori templomaink tájolása ugyanez. Bár ők nem ismerték ennek az ásatásnak az eredményeit... Tehát, ez is a Kárpát-medencei magyar folytonosság bizonyítéka!] A feltárt területen 4 házsort lehetett megfigyelni. A házak gödrökkel ellentétes oldalán, a sarkoknál sírok kerültek elő egyesével vagy kisebb (2-3-as) csoportokban. Az így kirajzolódó település szerkezetet különösen gazdag leletanyag kísérte. A gödrökből előkerült leletanyag zömét az alföldi vonaldiszes kerámia kultúrájának százezres nagyságrendű kerámiatöredékei jelentik. A nagy mennyiségű állatcsont mellett, melyekből eszközöket (tűket, árákat, kanalakat, vésőket, sarlónyelet) is készítettek, sok kőeszköz (balta, véső, penge) és ékszer (gyöngy) is előkerült. A begyűjtött további leletek és nagyobb mennyiségű talajminta vizsgálata révén jóval árnyaltabb kép vázolható majd fel e korai földművelő, állattenyésztő közösség életéről és környezetéről. [Ezzel kellene foglalkoz-

nunk inkább, mint 4-8000 kilométerrel keletebbre történetekkel!] A Gubakútról eddig megvizsgált 15 db 14C-es minta alapján a lelőhely nagyjából a Kr. e. 5500–5200 közötti időszakra keltezhető, ami az AVK korai időszakát képviseli.

A rézkori településekről korábban alkotott képet az utóbbi időben folytatott nagy felületű kutatások jelentősen átformálták.

"Különösen igaz ez a Dunántúl területére, ahol újabban számos lelőhelyen vált bizonyíthatóvá a felszínre épített házak használata. Ez a felfedezés is módosította a 'gödörlakásokkal' kapcsolatos addigi elképzelést, és világossá tette, hogy a rézkori településeken talált, kemencékkel vagy más tüzelő berendezésekkel ellátott gödörök nem feltétlenül lakás céljára készültek, hanem egyéb tevékenységek helyszínei lehettek. A korai rézkorhoz viszonyítva a középső rézkor első felében feltűnően sűrű települési hálózattal alakult ki a Dunántúlon." ([Visy Zsolt \[főszerk.\]: Magyar régészet az ezredfordulón. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Teleki László Alapítvány Bp. 2003.](#))

Ha komfortjukat tekintve nem is, méretük alapján egy mai komoly családi házzal vetekednek azok az újkőkori építmények, amelyeket a vas megyei Torony község határában tártak fel a régészek.

*„... határos azzal a séi területtel, amely a hetvenes évek vége óta Európa-szerte híres, védett régészeti lelőhely... Sé Malomi dűlő nevű határrészén találták meg harminc esztendővel ezelőtt a Lengyel-kultúra egyik legjelentősebb magyarországi lelőhelyét. A kései neolitikum időszakában, mintegy hat és fél, hétezer évvel ezelőtt létező népcsoport a Tolna megyei Lengyel községről kapta a nevét, jellegzetes tárgyaikra pedig rábukkantak később a mai Szlovénia, Szlovákia, Morva- és Csehország, Dél-Lengyelország valamint Ausztria keleti területén is... A toronyi ásatáson feltárt emlékek közül a legimpozánsabbak a **házmaradványok** voltak: **a legnagyobb csaknem negyven méter hosszú, hét és fél méter széles, legmagasabb pontján nyolc méter magas lehetett... Kr. e. 5500 körül Torony határában tehát a Vonaldiszes kultúra képviselői éltek. A társadalmuk felépítéséről nem sokat tudunk, azonban a 140-200 négyzetméteres hasznos alapterületű házak** mérete miatt valószínű, hogy egy-egy épületben több kiscsalád lakott. A fennmaradt, meg nem bolygatott földrétegeknek és a feltárt, égett agyagtöredékeknek köszönhetően azt is megállapították, hogy nem egyszerű faépületek voltak: **a vesszővel befert faváza ugyanis a hőszigetelés érdekében 50-60 cm vastag agyagot tapasztottak. Ezt nevezzük paticsfálnak.**"* ([Peter Bertus-Barcza: Hétezer-ötszáz éves „luxusházak” Vas megyében. National Geographic 2007.11.29.](#))

KITERJEDT ÚJKŐKORI TELEPÜLÉST TÁRNAK FEL TOLNÁBAN:

„Roncsolásmentes módszerekkel, többek között magnetométerrel és kis felületű ásatással végeznek kutatást az MTA BTK Régészeti Intézetének munkatársai Tolna-Mözs határában, ahol a korábban feltártnál lényegesen nagyobb újkőkori települést azonosítottak."

Nyolcezer éves őskori település Tolna-Mözs határában

A hozzávetőleg hatvan hektárnyi, néhány méterrel a környezete fölé magasodó területből öt hektáron már 2008-ban és 2009-ben, az M6-os autópálya építése előtt feltárták a település 47 épületét. Az épületnyomokkal együtt 30-40 ezer tárgy, főleg kerámia töredékek és állatcsontok kerültek elő – mondta Marton Tibor, a jelenleg is a helyszínen dolgozó kutatócsoport tagja az MTI-nek. A nagy felületű ásatást követően a kutatást roncsolásmentes módszerekkel, magnetométerrel, drónfelvételek segítségével 2011-ben, 2013-ban majd 2016-ban folytatták. A munkák során kiderült, hogy a Kr. e. 6. évezred második felében lakott település jóval kiterjedtebb lehetett, mint azt korábban feltételezték: összesen mintegy **150 épületet** sikerült azonosítani.

A magnetométeres felméréssel felfedezett régészeti jelenségek közül három-három, egyenként 3 méterszer 15 méteres szelvényben egy újabb épület részletének maradványait is feltárják

egy, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által támogatott, négyéves program keretei között.

Ekkora újkőkori települést még nem tártak fel Magyarországon

A korszak házainak jellegzetessége, hogy sűrű oszlopszerkezettel megépített, nyeregtetős konstrukciók voltak, hasonló egykorú épületeket Kelet-Európától a Párizsi-medencéig hatalmas területen ismer a régészet. Az új módszerek előnye az autópálya építését megelőző feltárással szemben, hogy finomabb eljárásokkal pontosabb információkhoz lehet velük jutni. A drónnal készült, nagy felbontású digitális képek adataiból például fotogrammetriai módszerrel egy speciális program állít össze háromdimenziós modelleket, így mintegy húsz hektárnyi területről hoztak létre térinformatikai rekonstrukciót.

A település mérete azért meglepő, mert az újkőkor ezen időszakáról az ezredfordulóig azt gondoltuk, hogy – ellentétben más közép-európai régiókkal –, Magyarországon gyakoribbak voltak a kis települések korlátozott számú épülettel. Az utolsó két évtized számos, Nyugat-Magyarországon folytatott ásatása meggyőzően bizonyította a **nagy kiterjedésű, sok generáció által folyamatosan lakott települések** létét. Egy fontos településcsoport éppen a Tolnai-Duna mentén húzódik. Ennek központi telepe a tolna-mőzsi, amely még jelen ismereteink alapján is kivételes jelentőségű – mondta Marton Tibor.

A kőeszközök alapanyaga nagyrészt a Mecsekből származhatott

A régészek a most megnyitott felületen eljutottak a ház feltételezett belső járósíntjéig, amely a jelenlegi talajszint alatt mintegy hatvan centiméterrel húzódik. Többek között kerámia tárolóedények töredékei, őrlő kövek, radiolarit kőeszközök és obszidián penge került elő; a kőeszközök egy része a **Mecsekből** származhatott, obszidián viszont legközelebb a **Tokaji-hegység**ben gyűjthető – tette hozzá. Az a korábbi kutatások és elemzések alapján is tudható, hogy az itt élt újkőkori ember gazdasága kultúrnövényekre és háziasított állatokra épült. Utóbbiak közül ebben a korszakban elsősorban szarvasmarhatartás játszott a legfontosabb szerepet, ami prosperáló ágazat lehetett, vadászott állatok csontjai csak kis számban kerültek elő.

Nem eldöntött, hogy a Közel-Keletről telepedtek-e be az őslakók

A régész szerint a tolna-mőzsi település helyi jelentőségén messze túlmutatva betekintést enged az élelemtermelés közép-európai elterjedésének folyamatába, amelyben a Duna mint útvonal kiemelkedő szerepet játszott. Az új eredmények segíthetnek többek között annak a kérdésnek az eldöntésében is, hogy a neolitikum idején itt élt népesség közvetlenül Délkelet-Európából, végső soron a Közel-Keletről áramlott be a Dél-Dunántúlra, vagy helyi, vadászó és gyűjtögető életmódot folytató népcsoportok vették át a közel-keleti eredetű termelési technológiát. A genetikai vizsgálatok eredményei mellett az előbbi elméletet támogatják a fellelt kerámiatöredékek balkáni eredetű díszítései is [ismeretese a kisázsiai Catal-Hüyük díszítő jelképi alakzatai, amelyek megjárták a Fekete-tenger északi oldalát is, amikor még tó volt, majd a feltöltődés után oda is visszatértek, de a Kárpát-medencébe is jött a katasztrófa elől, tehát az alakzatok nem feltétlen balkáni eredetűek, hanem sokkal régebbiek és valójában vándormotívumok...] (ahogy [innen](#) látható, és [innen](#): Béres Attila: „*A Fekete-tenger kialakulása.*” *Az őskori ember és a klímaváltozás: szörnyű katasztrófák születtek az özönvíz legendákat.*)

Jegyezzük azonban meg: a genetikai eredmények mást mutatnak, mint amit a fenti cikk állít. **Az erre az időszakra vonatkozó genetikai adatok szerint a lakosság 73,3 %-ában őskőkori génmutációk mutatkoznak (Eu-17-18) és az Anatólia felől érkező földművesek aránya csak 8,9 % (Eu4) volt.** (Ezt mindenki tudhatja innen: Semino, Ornella—Passarino, Giuseppe—Oefner,

Peter J.—Lin, Alice A.—Abruzova, Svetlana—Beckman, Lars E.—De Benedictis, Giovanna—Francalacci, Paolo—Kouvatsi, Anastasia—Limborska, Svetlana—Marciková, Mladen—Mika, Anna—Mika, Barbara—Primorac, Dragan—Sanatchiara-Benerecetti, A. Silvana—Cavalli-Sforza L. Luca—Underhill, Peter A.: „The Genetic Legacy of Paleolithic Homo sapiens sapiens in Extant Europeans: A Y Chromosome Perspective." *Science* 290, 2000. november 10, pp.: 1155-1159.)

A mai helyzetben az a különleges – és a megalapozatlan véleményekre, „kutatási eredményekre” nézvést veszélyes –, hogy még tízet sem kell kattintani világhálón, és mindez már elérhető, amit mi most hozzátettünk csupán a ház kérdéséhez; és mennyire jól eligazít már ez is bennünket öseinket illetően! De hát ott van még az élet többi területe is, ahol helytálltak, alkottak, és tovább adták nekünk műveltségüket, aminek folytonosságát máig mindenki érzékeli és élvezi. Ráadásul vannak jelentkezők a mi régmúltunkra manapság, akik ki akarják sajátítani. [Írtunk erről a Szilaj Csikón is.](https://szilajcsiko.wixsite.com/ujszilaj/m-20160406-cser-ferenc-s-darai-lajo) (Ez a link <https://szilajcsiko.wixsite.com/ujszilaj/m-20160406-cser-ferenc-s-darai-lajo> csak a Google-ba bemásolva működik. – a Szerk.) **Talán lesznek népünk jobbjai között, akik észbe kapnak és nem dobják oda az ázsiai teljesen hamis látványnak ezt a nagyszerű örökségünket, amely valójában megtartott bennünket, nem ezer, de tízezer évek óta.**

Kukutyin–Tripolje ezer évvel Kína előtt. (A képek [innen](#) valók.)

Mi vagyunk a Kárpát-medencei ókor és középkor örökösei

Azt vettem észre, Dr. Kásler Miklós minisztersége óta sokkal erőteljesebben nyilvánulnak meg azok, akik az ázsiai „dolgainkat” összekötik az itteniekkel. S persze a dolgok a valósághoz (nem az ázsiaisághoz) hűen alakulnak, azaz ők nem nagyon vannak tudatában, hogy a legtöbb ázsiaiainak képzelt műveltségi elem valójában nem onnan van. Ha van benne közös, akkor az sokkal régebbi, vagy műveltség terjedéssel inkább innen ment el. A hosszú idő és a nagy távolság ugyanis nincs figyelembe véve általuk, csak az az eszmei azonosság, amit érzékelnek, és persze

sokszor az ázsiaiak szájába adnak. Eközben nekünk nem sok babér jut, mert nem úgy beszélünk, hogy a nyelvünket ázsiai vargabetűvel kunkorítsuk. Nekem legalábbis nincs olyan hosszú, hogy még csomót is tudnék kötni rá. De a legtöbbjüknek Ázsiáig érő van, és túlzásba viszik a kunkorítást.

Aki ismeri a tudomány világából agyunk, elménk természetét, az tudja, hogy elég, ha csak némi utalásokra, hasonlóságokra bukkanunk két lelet között, s máris hajlamosak vagyunk megfedkezni a lényeges különbségekről, s azt gondolni, hogy azért a meglátásunk iránya jó. Ugyanezt tudjuk tenni mi, a mellérendelés hívei is, amikor a mellérendelés elvét fedezzük a dolgok mögött, származzanak ezek bárhonnét. Abban már nem vagyok biztos, hogy többekben, akik ugyan nem ázsiai eredetűnek tartanak minden jót, de „onnan visszajöttek”, ez így tudatosodna, de azért őket is a nagyfokú hasonlóság mozgatja. Észrevették, hogy erre a nép is jobban vevő, mert látványos a dolog, így aztán még sikerük is van. Részemről ezért nem izgulok nagyon az ő sikerükön, noha a látvány és az érzés miatt egyre bővül és erősödik a tábor. Belefér nekik a magyar itteni eredet, csak még kell az ázsiai vargabetű is. (Lásd legutóbbi két írásunkat a Szilaj Csikón: [itt](#) és [itt](#).)

Pedig ha elvetnénk a tarthatatlan és feloldhatatlan ellentmondásokat (pl. a logisztikai lehetetlenségeket), ugyanakkor elfogadnánk a napnál világosabb egyezéseket, ez sokkal-sokkal több „érdemet” nyújtana nekünk, hiszen nem kevesebbet igazolna, mint hogy **mi vagyunk a Kárpát-medencei ókor és középkor örökösei**. Egyébként ezért kell bevenni a többi itt élő népet, még a németet is, mert egyrészt korábban is itt éltek – bár többnyire akkor még magyar alakban (lásd Varga Csaba könyvét a szlovák nyelvnek mint elrontott magyarnak a dolgáról) –, másrészt most csak velük együtt töltjük ki azt a területet, amely szóba jön az ilyen múlt egésze kapcsán.

Szádeczky-Kardoss Irma szerint:

„...keletre visz minket az a szokásjogi gyakorlat is, amely – a nyugati jogtól merőben eltérően és egészen az újkorba hatóan – az árvák között a legkisebb fiú jogát biztosította az apai házhoz, s annak gazdasági javaihoz (Tripartitum I:40). Itt, a joggal való párhuzamban, a jog és a vallás egy-gyökerűségét mutatja népmeséink karizmatikus legkisebb fiúja, a jövő letéteményese. Ennek a keleti múltnak a színterei egyelőre még homályosak, de a szumér mitológia is feltétlen figyelmet érdemel a gyökerek keresésében. A jelenlegi ismeretek szerint ugyanis ott találhatók legrégibb ismert nyomai a legkisebb gyermek karizmájának és jogi kedvezményezettségének is (de nem a mitológiában tehát először, hanem a magyar népmesékben). Van a Mezopotámiában termett, s onnan szétáradt mitológiának egy számunkra igen érdekes istennője: Anat-Inanna-Ninni-Anahita-Astarte-Istár.”

Lehetséges tehát, hogy nem onnan áradt szét, és gondoljunk a Tatárlakai táblákra, és Colin Renfrew vissza is vonta az eredeti mezopotámiai műveltség-szétáradás elméletét. C. Renfrew: *Before Civilization. The Radiocarbon Revolution and Prehistoric Europe*. Jonathane Cape, Thirty Bedford Sq. London, 1973.) Egyes népek és korok e más-más nevekkal illették (az istennőt).

„A szépség, illetve a gyógyítás, egyúttal a háború és a harc istennőjének, a harcolók védelmezőjének tekintették. Alakjának képzőművészi megjelenítését általában a csapodár szemérmertlenség kifejezéséül értelmezik. Rendszerint még akkor is, amikor nemcsak ő látható az ábrázolaton, hanem nyilvánvalóan harci jelenet résztvevője, a harcolók egyikének oldalán 'szemérmertlenül mutogatva magát' az ellenség felé fordulva, az ellenség és a védelmezett alak között. Később a harci jelenetekben már csak a fél lába mezítelenkedik ki a ruhája alól, majd – így a szkíta művészetben is – csak a ruha jelképes szabása és lengése jelzi kilétét. Nos, ez a figura is megjelent Magyarországon, mégpedig több megjelenítésben, egyebek között egy Árpád-kori (Magyar-szentpál, Kolozs m.) templomunkban. Ahol is – László Gyula leírása szerint – az oltá-

riszensség fülkéjének védelmére, 'hogy a rontó tekintetnek útját állja, s azt magára vonja, egy magát szemérmetlenül mutogató mezítelen néember kifaragott képe állt'.”

Hogy a jelenség nálunk régebbi, azaz itt eredeti, ismételten jelzi, hogy nálunk nincsen mitológiai neve a mezítelen néembernek.

„De mielőtt Magyarszentpálra érkezett volna, ugyancsak megjelent a szkíta művészetben is: lószerszámok homloklemezein, sátoztartó rudak hegyébe tűzött bronzfigurákban, vért- és ruhadíszeken, tábori eszközökön. A felhasználási mód egyértelműen jelzi itt is a harcost segítő, oltalmazó szerepkört. És nemcsak bronzfigurákban, kőportrékban érkezett el hozzánk ez a harcban oltalmazó szumér istennő, hanem élő, s gyakorlati valóságban is. László Gyula a görög Kinnamosztól, mint szemtanútól idéz ennek bizonyítékául egy történetet. Zimony ostromakor egy várbéli magyar varázsló-asszony kiállt a bástyafokra, s a szoknyáját a nyakába kanyarítva, szemérmetlen felét mutogatta a bizánci ostromlóknak, közben varázsszavakat mormolt, s így védte tőlük az ostromlottakat.”

Itt ismét az eleven – meztelen – hagyománnyal van dolgunk, míg máshol már mitológiává merevült hagyományról, azaz nem 'bronzfigurákban, kőportrékban érkezett el hozzánk ez a harcban oltalmazó szumér istennő', hanem fordított irányú határról van szó, illetve olyan eredetiségről, eredeti azonosságról és nem kapcsolatról, amire eddig gondolni se mertünk.

„Az ókori kelet civilizációjának feltárása és az ékiratok megfejtése nyomán a történészek arra következtettek, hogy Szumérban született meg az első olyan írásban fennmaradt jogrendszer, amely a társadalmi rend szabályozását, a jogalkotást és a törvénykezést a közrend és a köz igazgatása, valamint a szociális jólét és igazságosság szolgálatába állította. A jogélet legfontosabb értéke az igazság volt. És ha az előbbi példánál a kultúrtörténeti elemek Szumérből Magyarországra kerülésében a szkíta közvetítést tekintjük, mindenképpen jelentősnek kell tekintenünk azokat az ókori történeti adatokat is, amelyek a szkítákat egyrészt a legrégebbi népnek mondják, – ami a szumérokkal való közvetlen kapcsolatot is megengedi – másrészt a legigazságosabb népnek írják.”

(Szádeczky-Kardoss Irma: „A jogtörténeti kutatás, mint eszköz a magyar őstörténet felderítésében.” Magyar út és nehézségei a nemzetállamtól az övezetek Európájába a huszadik század fordulóján. Avarok – onogurok – magyarok. A Hatodik Magyar Történelmi Iskola és a Tizenkettedik Magyar Őstörténeti Találkozó előadásai és iratai Tapolca 1997. Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349119 és [Acta Historica Hungarica Turiciensia XII. évf. 1. sz. pp. 194-196](#))

Az igazságosságunkra utalás pedig az Iliászban található jellemzésünkre, de az nem a sztepei harcosokra, hanem a Kárpát-medencei lakosokra vonatkozott. Pannóniáról szóló könyvében Mócsy András az Iliász tizenharmadik énekének elejét idézi, mint a legkorábbi tudósítást Közép-Európa földrajzáról és népeiről:

„Zeusz miután Hektort s népét a hajók fele vitte, / ott is hagyta a fáradalom s örökös hadivész közt; / ő maga meg ragyogó szemeit másmerre vetette, / messze lovas thrákok tájékát vette szemügyre, / harcos műsz népét s tejjó jó kancafejekét”.

A műsz nép azonosítása korábban – tévesen – lehetetlennek látszott, mivel mys népet csak a kisázsiai Mysiában ismertek, de aztán

„Poszeidóniosz, a hellénizmus utolsó nagy tudósa oldotta meg a kérdést, amikor arra utalt, hogy a trákok északi szomszédságában élő moisoí nevű törzs azonos lehet a Homérosznál szereplő mysoi népével (Strabón VII, 3).” (Mócsy András: *Pannonia a korai császárság idején*. Apolló Könyvtár 3. Szerkeszti Harmatta János. Akadémiai Kiadó, Bp. 1975. p. 7. Vesd össze Homérosz: [Iliász. XIII. ének. Harc a hajóknál](#). Devecseri Gábor fordítása.)

És Mócsy ugyan nem idézi tovább, de a homéroszi folytatás a következő sorban szintén fontos számunkra az itteniek lelkivilága szempontjából: „...és az igazszívű abiosz népnek mezejét

is” – szemügyre vette tehát Zeusz. Ez az igazságosság már a híres hellenista alexandriai filozófus Philónnak is feltűnt, amint Adorjáni Zoltán jóvoltából megtudhatjuk:

„Míg az anyagi javakra és meggazdagodásra törő igyekezet igazságtalanságot szül a méltánytalanság miatt, addig az ezzel ellentétes életfelfogásból jogosság származik a méltányosság alapján. A méltányosság nagyobb boldogságot jelent a földi gazdagságnál, amelyet hiú dicsvágyak határoznak meg.”

Adorjáni még idézi Vértessy Jenő Iliász-fordítását és magyarázatát is 1913-ból:

„Ott a harcok mysek, igaz abiosok, / Kabalatejivó déli hippemolgok...” Ahol „a hippemolgokon a szkítákat kell érteni, az abios pedig szegényeket jelent”.

És Vályi-Nagy Ferenc 1821-es sárospataki fordítása is érdekes:

„S a közel ütközetű Műszok, s hippémolgonokra, / kik tejevők, hosszú idejük, igaz emberek, és jók.”

Philón ugyanis ezért az idővel gazdagsáért dicséri őket, mert mint mondja:

„...a javakkal és a vagyonnal való törődés sok időt emészt fel. Az idővel pedig jól kell takarékoskodni, mivel az orvos Hippokratész szerint: 'Az élet rövid, a tudomány pedig terjedelmes'.” (Adorjáni Zoltán: [A terapeuták kontemplatív kegyessége. Doktori értekezés. Debreceni Református Hittudományi Egyetem. Bibliai teológia és vallástudomány](#). Témavezető Dr. Marjovszky Tibor. Kolozsvár. 2004. p. 43.)

Mócsy András még hozzáteszi:

„A görögök az archaikus korban meglehetősen tisztában voltak a Duna-völgy és az adriai part föld- és néprajzával. Azonban ezek a kereskedők által szerzett értesülések a klasszikus korban, az északi görög kereskedelem hanyatlásával együtt feledésbe merültek, vagy mitológiai elemekkel keveredve fokozatosan eltorzultak.” (Mócsy, 1975. p. 7.)

A korai ismereteket azonban mi a közvetlen kapcsolatnak is köszönjük, ami az első földműveseknek innen délre terjedésével valósult meg több hullámban, egész Balkán későbbi műveltségi és nyelvi viszonyait meghatározva.

Nyelvünk egyes kutatói szerint a magyar nyelv korai fejlettségének jele, hogy ellenállt a változásoknak, és akár a 13. vagy akár a 16. századi nyelvm emlékeink változatlanyságot mutatnak, amit a bibliafordítók érzékeltek leginkább. Eszerint:

„...az ómagyar nyelv nem úgy alakult ki, mint ahogyan azt eddig tanultuk. Édes anyanyelvünk ősi formája egy birodalom életének volt a fejlett – tehát nem kezdetleges – hivatalos nyelve. Így fordulhatott elő, hogy amikor Károli Gáspár lefordította a Bibliát, akkor voltaképpen a Bibliánál régebbi nyelvre ültette át a Könyvek Könyvét. Az archaikus nyelvváltozatokat vizsgálva feltűnik a közös jellemzőjük, nevezetesen az ősiségük. Lett legyen szó óiráni, hun, szkíta vagy magyar megjelenési formáról, minden ízében fellelhető az archaikus forma. Így Károli fordítása nem nyelvfejlődést tükröz, hanem nyelvújászületést. Ha pedig ez így van, akkor a nyelvnek előtte vissza kellett fejlődnie. Izgalmas kérdések egész sorát veti ez fel.” (Szárász György: „Varázslatos a magyar nyelv.” *BOLDOGNAPOT online ezoterikus magazin*. 2012., időközben megszűnt honlapon)

Miből következik a magyar nyelv ez ősi mivolta, milyen a rokonság a többi ősi, ókori, de már holt nyelvvel? Izgalmas kérdés, amire eddig nem nagyon volt válasz, de nem is kerestük.

Lehet, hogy itt volt az a nagy ókori birodalom, amelynek hivatalos nyelve a magyar volt? Ezt éppen megerősítené, hogy a sok kutató a szkíta, a sumer és a kelta nyelveknek a magyar nyelvvel való feltűnő hasonlóságát, rokonságát találta, ahol a magyar szógyök azonos alakú és értelmű a megfelelő sumer vagy kelta szóban. Azaz a magyar nyelvet nem érintette a 'nyelvek bábéli zűrzavara'.

„A magyar nyelvnek ősi a logikája és alapvetőbb köze van a logikához és a számtanhoz, mint bármelyik másiknak. Sőt ... a magyar a tiszta hangzók nyelve, ill. ragokkal és képzőkkel a legtöbb szóváltozat létrehozására alkalmas. Újabb felfedezés

volt, hogy a *sumer és a magyar nyelv szelleme, szerkezete és nyelvtana* sok tekintetben egyezik és minden mástól különbözik. Ennél fogva az átvétel kizárható, egyezésről vagy erős hasonlításról, rokonságról lehet szó. Példa erre a hangzóilleszkedés, ami az árja nyelvekben nincs, a finnugorok közül pedig csak a finnben, az észten, a cseremiszen és a mordvinban. Avagy a kettősragozást is előhozhatnánk, ami a *turáni nyelvterületen* kívüli nem létezik. Ide kívánczik még a *szanszkrit és a magyar nyelv összehasonlítása*, amit nem kisebb szakértő, mint *Körösi Csoma Sándor* végzett el. Ő állítja, hogy a *szanszkrit nyelv szerkezete* párhuzamot mutat a magyaréval és *nagyban különbözik a nyugat-európai nyelvekétől*. Felteszi, hogy a *szanszkrit rokonságban áll a magyarral*.” (U.o.)

A történetírás jellegzetessége csupán a hatalmi hatáskört érinteni, nem foglalkozva a néppel, amely erőforrásként kiszolgálja a hatalmi törekvéseket. Okkal tekinthetünk a Kárpát-medence hatékony földművelést végző népére ilyen kiszolgálóként, aminek felhasználása érdekében a 4000 éve folyó hatalmi vetélkedés első felét a történelemhamisítás keletre telepítette (lásd [Fábián Sándor kutatásait](#)), de még a második felének első kétharmadát is meghamisította, s végig megtagadta a népnél azt a főszerepét, hogy a hatalom többnyire az ő érdekében tevékenykedett, s az ez elleni támadásokat előbb-utóbb kivédve, helyreállt ez a természetesnek tekinthető, de maig eltagadott állapot – amit egyébként most, napjainkban is nagyon várunk.

Azzal is előre lehet lépni, ha a XIX. század végi, XX. század eleji tudomány eredményeiből idézünk pár összefüggő megállapítást, amely e nézőpontból egészen mást jelent. Ezidáig nem fejthette ki igazán mindez a hatását, de az igazság szigorúbb vitatása segíthet leleplezni a történelemhamisítókat, nem az ő medrükben terelgetni tovább a ránk osztott sorsot, amely sorsban egyébként – a trianoni látszattal ellentétben – minden mai Kárpát-medencei és szomszédos néppel osztozunk.

És záró tanulságként Száraz György írásából idézek még:

„A nyelvészetben túlmenően az ősi szent hagyományok is rávilágítanak a magyarok őstörténetére. A szanszkrit és az északi ind nyelvek a *szkitákat sakáknak*, vagy *szakáknak*, vagy *sákjárnak* nevezik, ami annyit tesz 'ág', mint egy faj vagy nemzet ága. Nem mehetünk el a mellett szóltanul, hogy az egyik időszámítást az indoszkíták uralkodásától számítják: *sakábd* = szkiták szerinti (Kr. u. 78-tól). Bárdi Lajos felhívja a figyelmet: *Shakjamuni Buddha a shaka törzsből származott. Az indiai nemzetségek történetét megörökítő Agni puránában (Tűz története, azaz a felsőbb kasztoké) a rázspatok a sakáktól (szkitáktól) származtatták magukat, azon belül egyik águkat a kusánoktól (indoszkítáktól), másikat a hunoktól. Az előbbi nép a Naptól, utóbbiak, a hunok és leszármazottaik a Holdtól kapták erejüket. Családfájuk szerint a Nap fiainak, illetve a Hold fiainak tartották magukat. Zászlóikban a piros a Nap színe, az ezüst a Holdé. Az Árpád-sávós zászlóban is vélhetően eredetileg ilyen okkal szerepeltek ezek a színek. A Hold fiait hungiáknak nevezték magukat...Hol volt a magyar őshaza? Nem tudni pontosan, csak annyit, hogy mely birodalmaknak volt a hivatalos nyelve az ómagyar. Például a Szkíta Birodalomnak. A Magyar Királyság – Hungaria – államalapító népe a szkíta nyelvet beszélte, értesülünk Anonymustól és Bonfiniától. Később a 15. századtól egyre intenzívebben indogermánosították a múltunkat: a tudományos körök egy része váltig állította, hogy nincs szkíta–magyar kontinuitás, s ezzel azt kezdték sulykolni, hogy a magyar esetében egy viszonylag új népről van szó, amelynek nincs őstörténelme. Ha pedig nincs őstörténetünk, akkor a nyelvünk sem lehet archaikus. Azonban a szakirodalomban régen szinonimának számított a szkíta, a hun és a magyar elnevezés. Később ez kikopott, mert bizonyos osztrák uralkodók és néhány érdekkör így döntött. Ez illeszkedett az 1849 utáni, a magyar államiság felszámolását célul kitűző törekvéseikbe. Ezzel igyekeztek aláaknázni a magyar nemzetet, a kultúrát és a nyelvet. Onnantól a mai napig számos történelemhamisítást követ-*

tek el. Például a szkíta nemzet, mint a magyarság őse nem szerepelhetett a történelemkönyvekben, viszont minden idegen magyarázatot kritikátlanul átvették.” (Szárász, 2012.)

A végeredmény pedig az lett, hogy főként mezőgazdasági termékeket szolgáltató, kizsákmányolható szolgává alakították az országot és lakosságát, eltüntetve a „dicső múlt”, a magas szintű tudás és a jó élet emlékeit.

MAGYAR FEGYVEREK

(III/02/c.)

Z. Tóth Csaba (Pécs):

Az Árpádok fejedelmi szablyája – eredete, története és jelentősége

Tartalom

Bevezetés

1. Kardtól a szablyaig
 2. Az Árpád-szablya és ogur/ujgur díszítőmotívumai
 3. A szavárd, magyar és ogur kapcsolat
 4. Két nyugati forrás az Árpád-ház kincseinek kiviteléről
 5. A Magyar Nemzet Szent Kardjának mítikus és történeti jelentősége
- Bibliográfia

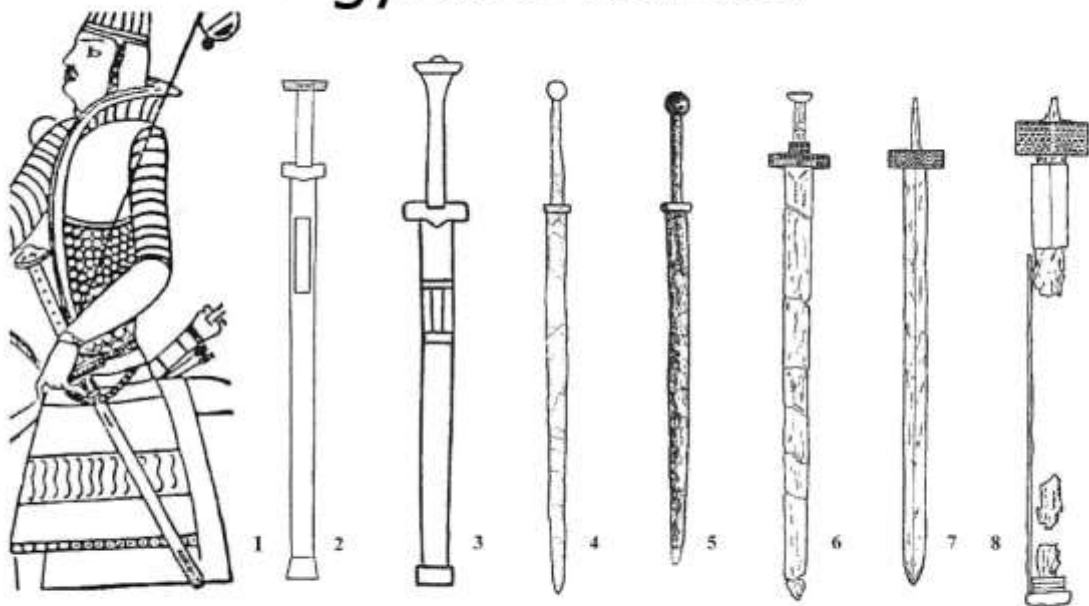
Bevezetés

Számos szablyát ismerünk a Altajtól a Kárpátokig megtalálható emlékekből, temetkezésekből, melyek közül van egy, amely nem került a földre, és ma is eredeti pompájában ragyog: az ún. „Bécsi szablya”. Ez a remekműű aranykard az Árpád-dinasztia birtokában volt, majd a középkorban nyugatra került, s jelenleg a bécsi Kunsthistorisches Museum-ban található. A Honfoglalás korának stílusjegyeit viselő magyar szablya nagy valószínűséggel magának a honalapító Árpád fejedelemnek készülhetett ünnepi, kultikus célokra, majd fejedelmi s keresztény királyi utódai avatásánál használhatták (a kardvágás a négy égtáj felé régi szokás volt nálunk is). Ebben az ismertetésben az Árpád-szablya titkainak eredünk a nyomába, feltárva eredetét, párhuzamait, sorsát, hogy felhívjuk a figyelmet erre a nemzeti kincsünkre, mely a magyarság számára nem kevésbé szent kell legyen, mint a Korona, hasonlóan Attila kardjához (Herodotos, Ammianus szkíta, hun, alán kardtoposza nyomán, Priscus, Iordanes), vagy a távoli, turáni testvéreink, a japánok híres császári Masamune-kardjához, mely a mítikus égi kard, a Tsurugi földi megfelelője.

1. Kardtól a szablyáig

- Egyenes kardok a hunokig
- Átmeneti formák, proto-szablya az európai avaroknál, ny.-i törköknél, kardhüvelyen P-fülekkel
- A szablya kifejlesztése vagy továbbfejlesztése valószínűleg épp a szavárd-magyarok révén (rég neveünk „szavarti-aszfali”, DAI 38), esetleg muszlim hatásra is, a kazár-arab háborúk idejétől (8. sz. elejétől)

Egyenes kardok

Egyenes kardtípusok Közép-Ázsiától az európai hunokig.
1. Kizil, 2. Han kard, 3. Orlat, 4. Achamaili, 5. Agalyksai,
6. Dmytrivka, 7. Lermontovskaia Skala, 8. Altußheim (Litvinsky)

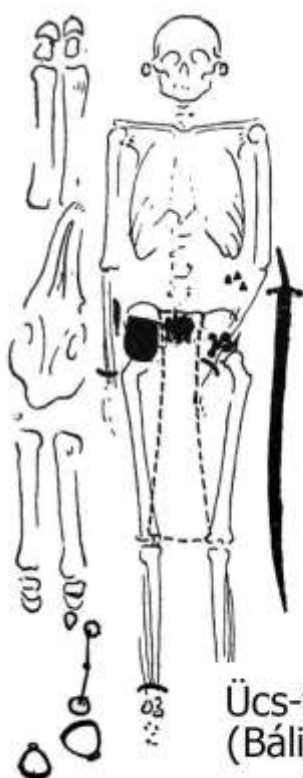
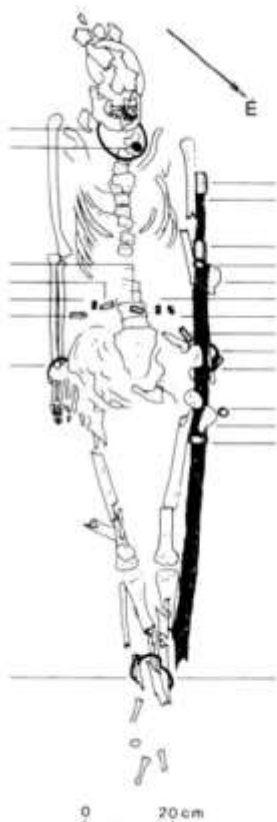

Közép-ázsiai szogd viselet,
Kizil (Grünwedel)

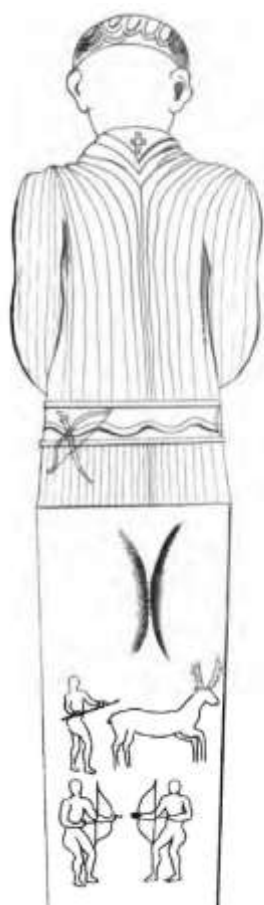

Közép-ázsiai ujjgur
viseletek 8-9. sz.
(Grünwedel)

Proto-szablyák és szablyák

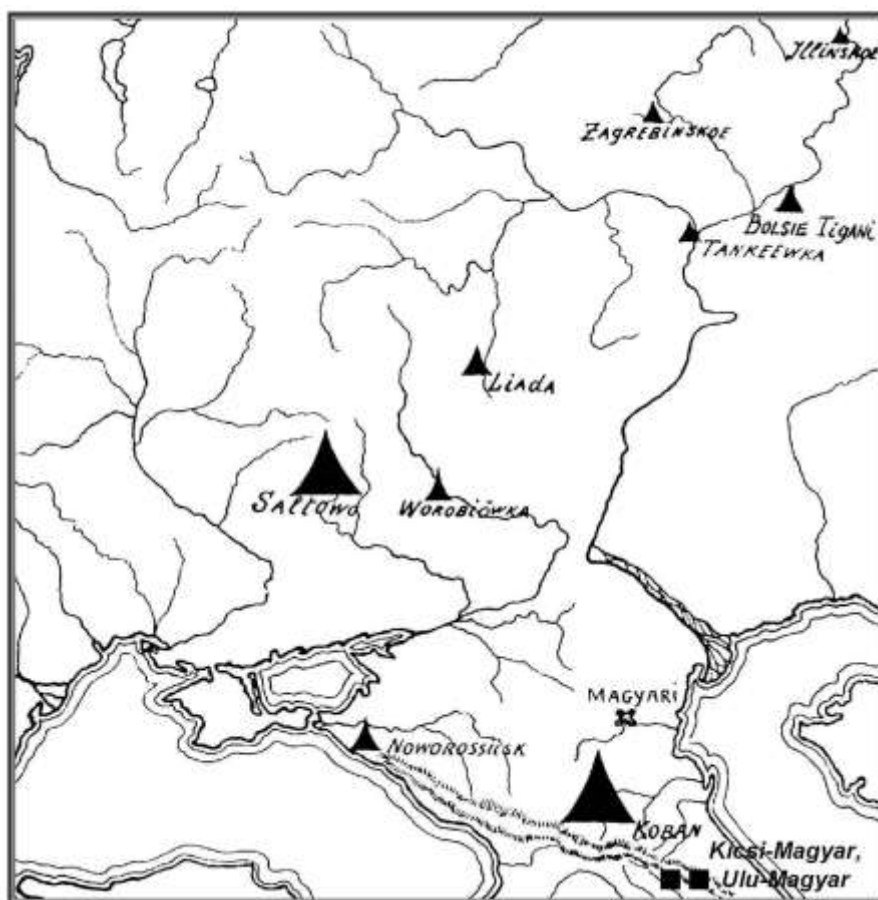
Ücs-tepe, Azerbajdzsán, AD 6. sz.
(Bálint Cs.), Kenézlő (László Gy.),
és Kegety, Szrotszk, Altáj
(P-függesztőfüllel, Fettich)

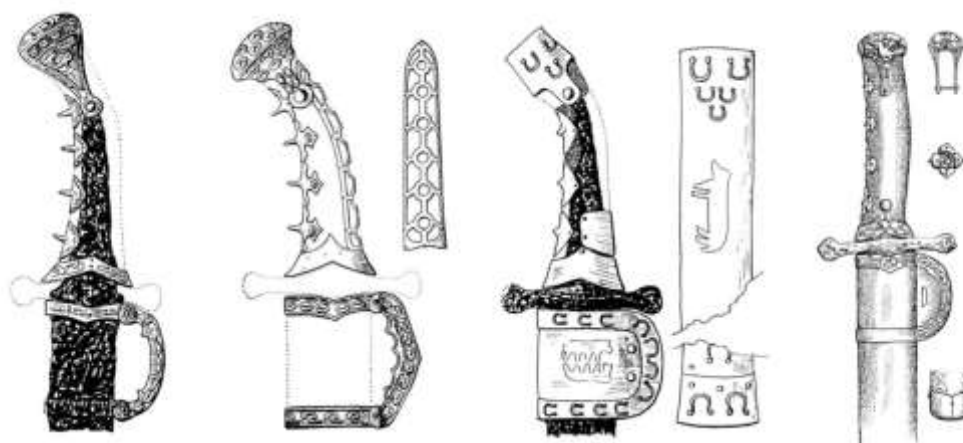
Dél-Oroszo., É.-Kauk.
(Jerney, Potocky),
Zbrucsi idol, Dk.-
Lengyelo. (Zaharov)

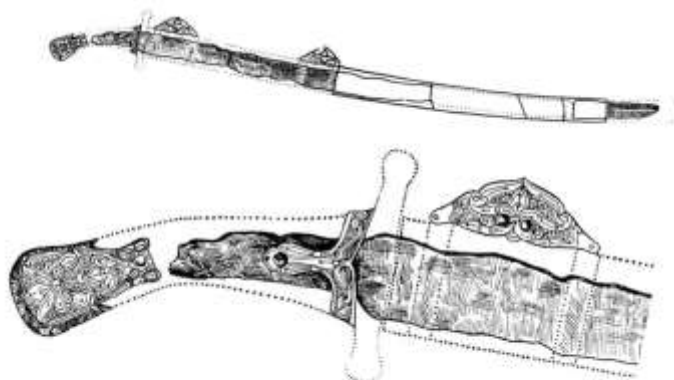
A Kockij gorodoki ezüsthál, Berezovo, Tobolszki körzet (Bakay), szabir-magyar emlék lehet, a bekarcolt 1+7 „szellemmel” és szablyáikkal együtt

Szablyák elterjedése Kelet-Európában, VIII-IX. sz. (Arendt, Studia Levedica 1935, a Kuma-menti Magyar város feltűnésével); a szablya kialakításában nagy valószínűséggel szerepet játszhattak a féművességükről régóta híres szavárdok (Itkul-kultúra, „isszedonok” a kelet-uráli Iszet-folyónál, i.e. 7. századtól, majd a Volgai Bulgáriában, ld. Maszúdi, Ibn Fadlan, DAÍ, De cerim., Drasxan-kerti, 9-10. sz., ill. Kicsi- és Ulu-Magyar, Derbend-name)

Szaltovói, észak-
kaukázusi, volga-
kama vidéki
szablyatípusok,
és a geszterédi
szablya (Arendt)

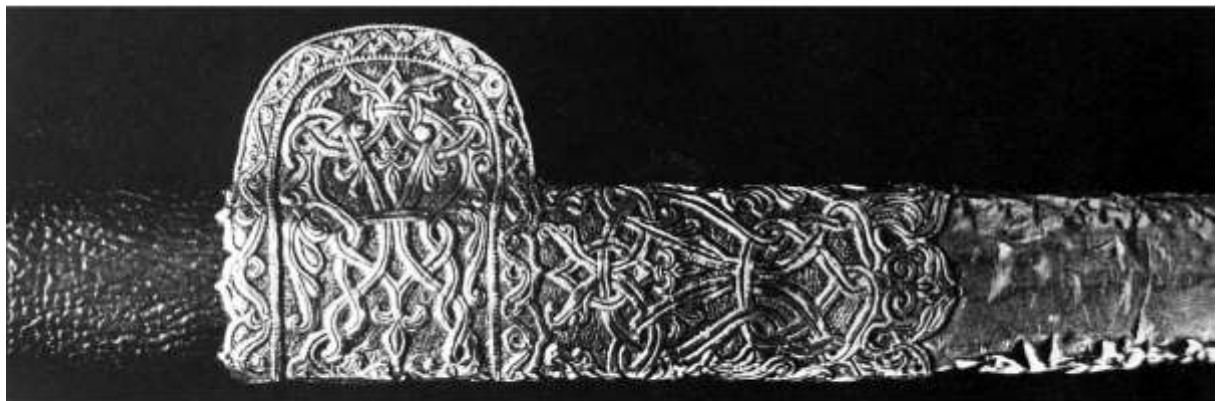
A honfoglaló magyar férfiviselet (László Gy.)

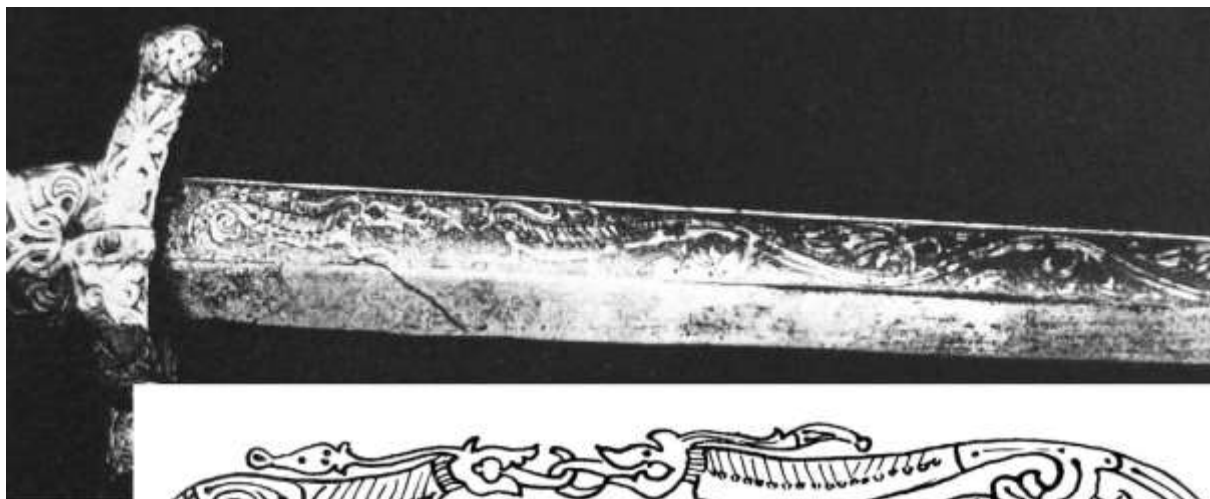
2. Az Árpád-szablya és ogur/ujgur díszítőmotívumai

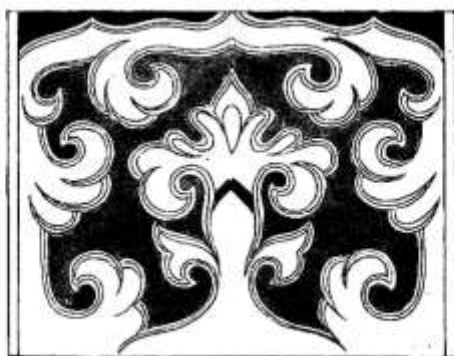
Az ún. „Bécsi szablya” egy eredeti, honfoglalás kori arany szablya, mely az Árpád-dinasztia családi kincstárából került nyugatra. Nagy a valószínűsége, hogy már Árpád fejedelem birtokolhatta, örökölhette, vagy az ő részére készülhetett a honalapítás után, így helyesebb, ha *Árpád-szablyának* nevezzük, nem pedig a korábbi téves nevein („Attila-kard”, „Nagy Károly kard”), vagy pusztán „bécsi”-nek. E szablya pengéjének épsége azt mutatja, hogy kultikus, áldozati ill. királyavatási célokra használhatták, nem csatákban (kardvágásról ld. Ipolyi 257-258)

Fettich N.: A honfoglaló magyarság fémművessége, *Archeol. Hung.* XXI., 1935., 77. tábla (marcolaton: rájabőr)

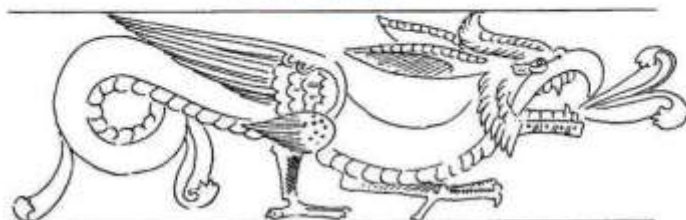
Az Árpád-szablya pengéjére erősített aranyozott rézberakás vésete, melyen két, szembeforduló sárkány és növényi motívumok láthatók (Fettich, László Gy. rajza, penge: 75,8 x 2,9 cm)

Az Árpád-szablya leveles-indafonatos díszítései ogur/ujgur eredetűek lehetnek, melyekből rengeteg példánk van (Chotscho/Le Coq, Bezeklik/Grünwedel, balra), és elterjedtek Kelet-Íránban is (Merv, korszó díszítéséről, fent)

Balra: a honfoglaláskori motívumainkkal azonos jellegű szívpalmettát mint termékenység jelképet őrző sárkányok a 2. Ujgur Kaganátus idejéből, Bezeklik, 9-10. század (Le Coq), és Kizil (Grünwedel), fent István kir. erszényének vagy fővegének díszítése (Ipolyi)

3. A szavárd, magyar és ogur kapcsolat

Kara-Abyz kultúra = Bjelaja középső szakaszánál, i.e. 2. sz., AD 3-4. sz., „arimaszpuk”, szargatkai ogurok és hunok? (Ptol.: 'Khuni?')

Metere (Ovidius, Tristia, II. 191), AD 9. k., *Mattzaris* (CIL 5234), AD 40. (szarmata hadjáratokban a K-m. környékén)

Sardi Scythae = szavárd szkíták & *Mazacasos* = magyarok a Meóztisztól keletre (Plinius, IV. 83, VI. 21, *Essedones*, a Meóztisz „fölött”, „körül” & keleten); *Souardeni* = szavárdok uo., *Materi* = magyarok a Volgától keletre (Ptolemaios, V. 9, 16-17, *Issedones*, nagy nép & városaik keleten), AD 1-2. sz.

Prokorovo-kultúra = korai szarmaták, sauromaták a Bjelaja felső szakaszánál, i.e. 4-1. sz., + Itkul-Gorokovo, i.e. 3. sz. végétől

Szarmaták az Alsó-Volgánál

Hérodotosz:

Argippe, v. „kecskelábúak” (prémcsizmások) = „finnugorok”? (Cserkaszkul, Mezsovka, Gamajun; első kapcs. az óirániakkal i.e. 1750-1500 k.)

Isszedonok = Itkul-kultúra az Iszet-folyónál, szavárdok, szabirok („Szabíria”), i.e. 7-3. sz.; Gorokovo-kultúra = magyarok (?), i.e. 5-3. sz.

Arimaszpuk = Szargatka-kultúra a Tobol-Irtis folyók között, ogurok, i.e. 7. sz., AD 4. sz., hunok szórva-nyosan i.e. 3. sz. végétől (Iszakovka, Szidorovka)

AD 3. sz., kín. „Kaocső Tingling”, Magas Kocsijú ogur, hun, etc. törzsszövetség, köztük „Pak Sap”, „fehér szap/szip”, valosz. a szabir-magyarok is (Wei-shu, Schlegel 1896)

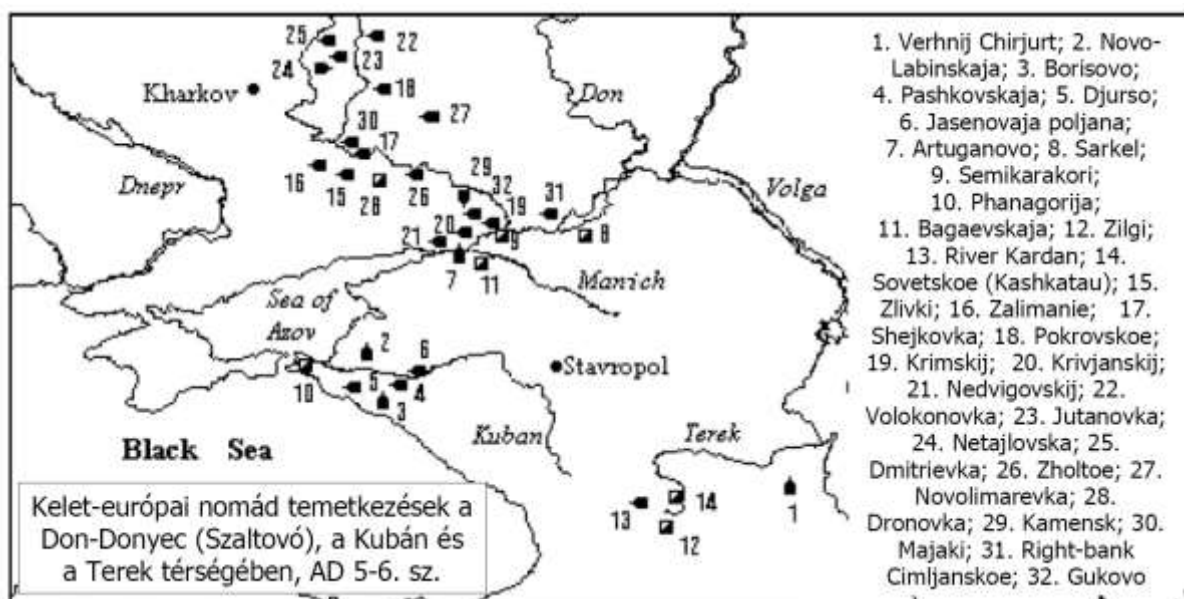
Keleti ótör. **ujgur** = nyugati gör., szláv **ogur**, **ugor**, törökül **g**-vel, nem q-val, tehát *nem* „oq ur/ar” = nyíl ember/nép, nem magáról a *nyílról* lettek elnevezve, hanem a **törzseket** tekintették „nyilaknak”, s eszerint beszéltek 3-, 5-, 10-, etc. „nyílról”, azaz a törzsek szövetségéről (nyugati türköknél is Tíz Nyíl); a kötegbe fogott nyílvevők együtt törhetetlenek (ld. ogur mondák, pl. Kuvrat és fiai, Theophanes). Lent, balra **ujgur jügur** és **tokuzoguz** (9-oguz, „z”-török ogur) nevek ótörök rovásfeliratról (Orhon, Radloff), és **onogurok**, **uturgurok**, **kuturgurok** (10-, 30- és 9-ogurok) görögül, Kelet-Európában (Agathias III.5, Procopios DBG IV.5)

ᠠᠭᠤᠷᠤᠵᠤᠨ
ᠤᠯᠤᠭᠤᠷᠤᠵᠤᠨ

Ὀνογούρων
Οὐτούργουροι
Κουτούργουροι

Török számnevek: 1 = *bir*, 2 = *iki*, 3 = *ücs* („utigur”), 4 = *dört*, 5 = *bes* („bittugor”, baskir), 6 = *alti* („altziagri”), 7 = *jedi* („dentumoger”), 8 = *szekizi* (szekiri), 9 = *dokuz* (dokur/tokur, „kutrigur”), 10 = *on* (onogur), 30 = *otuz* (otur, „utrigur”), & „saragur” = fehér ogur

- Szabirok/szavárdok elszakadása 800 k., maradék **2** magyar törzs, Megyer és Nyék + **5** ogur törzs = **7**, + **3** „kabar”/chorezmi törzs = **10**, így *lettünk* szám szerint „**on**-ogurok”, azaz 10-ogurok, „**hungarusok**” (Anon. szerint is csak a külföldiek által használt nevünk, utalva ezzel az ogur csatlakozókra, bár a Hungaria, ungri elnevezések származhattak a Tiszántúlt korábban elfoglaló onogur-bolgároktól is)
- Anon.: **hétmagyarok**, „*dentumogerí*”, nem a „Donról”, mert ez a Tanais szláv neve, hanem tör. *jedi* = 7-ből lett a honf. előtti önmegnevezésünk, az **ogur** csatlakozás eredményeképpen (DAI 37, 38, vö. Anon. 5., a vérszerződésről)

JERNEY

KELETI UTAZÁSÁT

világosító

FÖLDKÉP

1844. é. 1845.

Budapesti Wagner & Wied.

Pest, 1844.

Bonn, Walter & R. Frisch.

Jerney János az Azovi-tenger mentén azonosította a *De adm. imp.* (DAI) által említett Levédiát, az ogur-magyarok honfoglalás előtti szállásterületét (Chingilus = Csinhul, Chidmas = Tokmak folyók, vö. Anon. „Dentumogeri”, tör. *jedi* = hét számnévből „hétmagyarok”); innen költöztünk át a Dnyepertől nyugatra, Etelközbe (tör. folyamköz, DAI), a 9. század közepe táján

KARTE DER BUDDHISTISCHEN RUINENSTÄTTEN BEI TURFAN

neu entworfen von
ALBERT HERRMANN

Maßstab 1:600 000

— Hauptwege mit Telegraph
— andere Wege
■ ummauerte Städte
○ Dörfer, Halteplätze
□ Befestigungen
— heutige untere Siedelungs-
grenze
▲ alte Siedelungen
▲ Ruinenhögel (nach A. Stein)
● buddhistische Höhlenklöster
▲ Türme aus Lehmziegel
(Tura)
Höhen in Meter

In „Auf Hellas Spuren in
Ostturkistan“, A. von Le Coq

Turfán környékén (2. Ujgur Kaganátus egykori területe) egyes török helynevekben ma is megtaláljuk a Taksony, Tátony, Tura, s talán a kende neveinket (Toqsun, Ta-tun, Tura, Kindik)

4. Két nyugati forrás az Árpád-ház kincseinek kiviteléről

Ipolyi Arnold: *Magyar Mythologia*, Bp., 1854., pp.505-506:

1071. évnél, Hersfeldi Lambert Krónikája:

notatum autem... (lat.) – Meg kell jegyezni, hogy ... ezt [a kardot] azután Magyarország királynéja, Salamon király anyja [Anasztázia, kijevei nighnő] Bajorország hercegének, Ottonnak [Nordheimi] ajándékozta [1063-ban], kinek tanácsára és segítségével a király fiát atyai trónjára visszahelyezte... etc. **Forrás:** *Capitularis regum Francorum*, Hrsg. Georg Heinrich Pertz, 1835, Monum. Germ. Hist., Hannover, 7, 185. (Id. még Pauler I, 112, Dümmerth)

1272. évnél, Münchener Arany Krónika:

rex Romanorum... (lat.) – A német-római császár [Rudolf] az említett [IV.] László királynak minden várost és erődítményt megígért, a cseh király [II. Ottokár] pedig Magyarország említett királynak visszaadta az összes kincset és ékességet, tudniillik a két koronát, a jogart, a díszes korsót, s Attila sok más felmérhetetlen értékű ékszerét, amelyeket valamikor László király nagynénje [Anna hgnő, IV. Béla leánya 1270-ben] vitt magával [Prágába, Ottokárhoz] **Forrás:** Joseph Hormayr, 1807-1808, Hist.-statist. Archiv für Süddeutschland, Frankfurt-Leipzig, p. 827, 77. inc. auct. chron. (Id. még Pauler II, 281, és Dümmerth)

Az utóbbi forrásadat a prágai Szt. István kardra vonatkozhat (egyenes, kétélű kard, László Gy., 1975, vö. honf. kori normann típusú kardok, Szob-Kiserdő, Bp.-Erzsébet-híd), a másik az Árpád-szabljára, melyet 1794-ig Aachenben őriztek, 1801-ben vitték Bécsbe, ám egyik fegyver sem került még haza (a szablya másolata a szegedi Móra F. Múzeumban látható)

5. A Magyar Nemzet Szent Kardjának mítikus és történeti jelentősége

Az Árpád-szablya az eredeti, kultikus rendeltetése, és a magyar népszellem harcos-vadász karaktere miatt a magyarság Szent Kardjának tekinthető, szellemünk, „szánk” kardjának szimbóluma, a világos megkülönböztető képessége, mellyel mindenkor az Igazságot keressük, védelmezzük (Ján. Jel. 2,16). Hazatérése felettébb kívánatos volna, hasonlóan a Bécsben őrzött másik nemzeti ereklyénkhez, a Turul-mondánkat többszörösen megjelenítő Nagyszentmiklósi kincshez, melyekért cserébe szívesen odaadjuk a Budai Vár (Nemzeti Galéria) alatt lévő Nádori Kripta ott felejtett lakóit, a 234 esztendő Habsburg-elnyomás utolsó mementóit – mielőtt folytatnák a beköltözést... (Z.T.Cs.)

Bibliográfia

- Bálint Cs.: Kelet, a korai avarok és Bizánc kapcsolata
- Csiky Gergely: Avar fegyverek (doktori értekezés)
- Dümmerth D.: Az Árpádok nyomában, Álmos az áldozat
- Fettich N.: A honfoglaló magyarság fémművessége
- Ipolyi A.: Magyar Mythologia, Koronázási jelvények
- Jerney János Keleti utazása 1844-45
- Koryakova-Epimakhov: The Urals and Western Siberia
- László Gy.: A honfoglaló magyar nép élete
- Pauler Gy.: A magyar nemzet története, I-II.
- Polgár Sz.: A 8-10. századi Kelet-Európa története
- Grünwedel: Alt-Kutscha, Altbuddhistische Kultstätten
- Le Coq: Buddhistische Spätantike, Chotscho
(www.dsr.nii.ac.jp, az Ujgur Kaganátus emlékei)
- Zacharow-Arendt: Studia Levedica 1935
- Z. Tóth Cs.: 9-10. századi ujgur falképek a Tarim-medencéből (Bezeklik)

Munkácsy Mihály: Árpád fejedelem

ŐSI MŰVELTSÉGÜNK (IV.)

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

Révész szerint a Kárpát-medencei őshaza összeegyeztethető a finnugor nyelvészettel

1. Az őshaza helyéről való elképzelések

A finnugor nyelvészet olyan, mint a vadalma. Sokaknak nem tetszik a fanyar íze miatt, azaz elsősorban a finnugor nyelvészek azon következtetése miatt, hogy az Urál környékéről jöttünk egy alacsony szintű kultúrából. Magyarországon még mindig heves vita folyik róla, hogy ezt a vadalmát lenyeljük-e vagy eldobjuk. A külföldön élő komputeres nyelvészettel foglalkozó Révész Péter² professzor szerint a vadalma is jó, csak meg kell nemesíteni. Ezt tette 2017-ben megjelent fő írása [4], amelyik megalapozza a minőszi, a hatti és a magyar nyelvből álló un. nyugati-ugor nyelvcsaládot a minőszi lineáris A írás megfejtése által. Ez nagy jelentőségű és átfogó eredmény, amelyhez idő kell, hogy befogadja a tudományos világ. Révész írásával több korábbi elméletet és így esetleg mai érdeket sért, helyesebben: túlhalad. Ám a tudomány éppen így halad előre az igazság felé.

Révész alapján elfogadja a finnugor nyelvészet tiszta nyelvészeti állításait, de hozzáteszi a minőszi nyelvet közvetlen a magyar mellé a nyelvcsaládfán egy un. nyugati-ugor csoportba. Révész feltételez egy átmeneti kőkori szétválást az obi-ugorok (hantik és manysik, oroszosan: vogulok és osztjákok) és a nyugati-ugorok (magyar és minőszi) között, és egy bronzkori szétválást a magyar és a minőszi között. Továbbá, szerinte a hatti nyelv is a nyugati-ugorba tartozik.

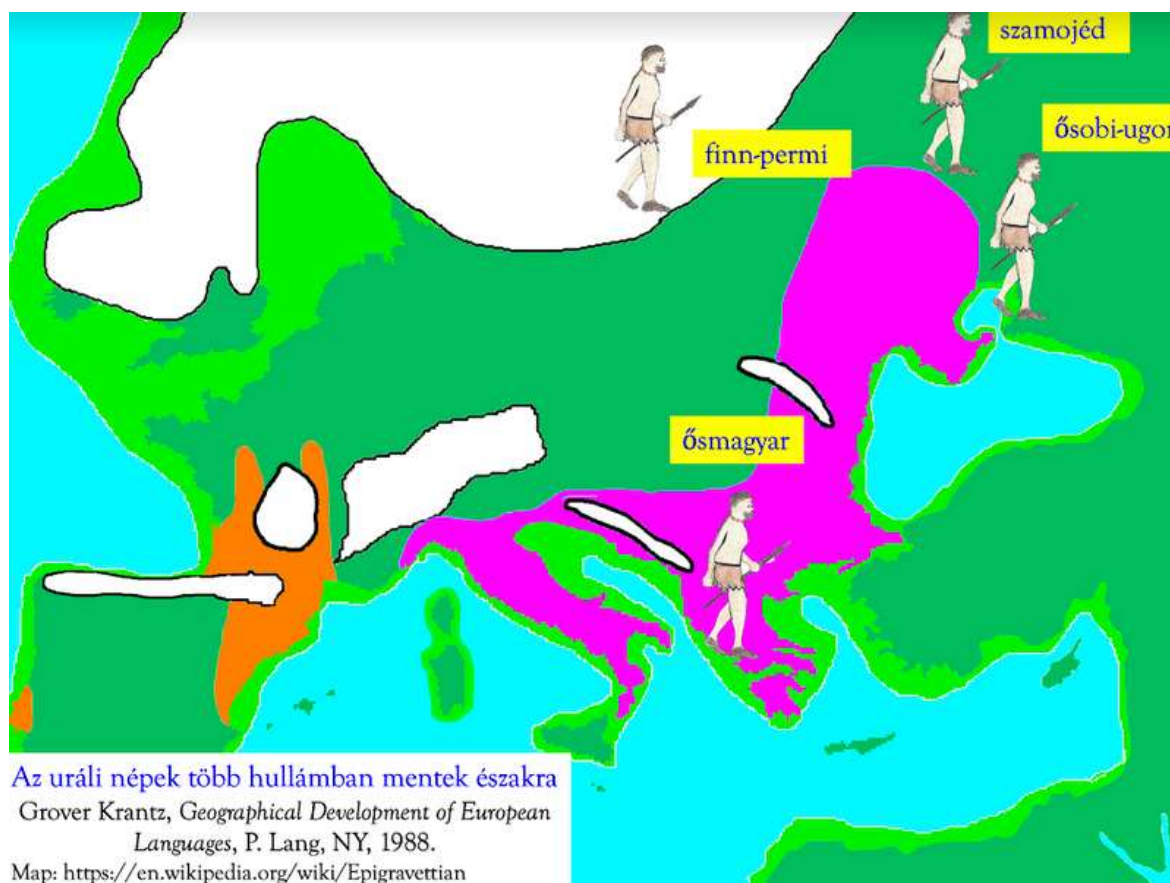
Révész elfogadja a magyarság Kárpát-medencei eredetét. Ebben a paleoantropológus Grover Krantz [5] elméletét követi, mely szerint a Kárpát-medence lehetett a legutóbbi jégkorszakban egy finnugor őshaza, amiből fokozatosan leváltak a rokon finnugor népek, míg csak az ősmagyarok maradtak. Révész Krantz elméletéhez is hozzáteszi, hogy legkésőbb a minősziak váltak el a magyaroktól, és ők délre mentek. Révész, aki bioinformatikus szakértő is, átvizsgálta az archeogenetikai adatokat, ami szerinte igazolta Grover elméletét. Tehát, Révész a nyelvészetben a nyelvészekre és a paleoantropológiában a paleoantropológusokra hagyatkozott. Ez csak azért olyan különös néhány olvasónak, mert a különböző tudományágak nemigen szokták még meg Magyarországon, hogy együtt dolgozzanak. Révész még a megszokott tudományos szakkifejezéseket is megtartja, hogy szó ne érhesse a ház elejét, vagy inkább megmutassa, hogy a hagyományos felfogás kiigazítható az új felfedezések szerint.

Az 1. ábrán Révész bemutatja Krantz [5] elméletének egy módosított változatát. A jégkorszak végén (kb. 13.000 éve) két különböző műveltség létezett Európában: a későgravetti műveltség (lila) és a solutréi (barna). Révész szerint a későgravetti műveltségből váltak el először a szamojéd, másodszer a finn-permi és harmadszor az obi-ugor csoportok. A rokon népek Duna-

² Révész Péter a University of Nebraska-Lincoln egyetem informatika professzora: <https://cse.unl.edu/~revesz/>.

medencéből való kirajzásának ábrázolására tett kísérletet a vele közösen írt könyvünkben³ használt 2. ábra is, amely Cser Ferenc korábbi találmánya.⁴

A Duna-medencéből való elvándorlások révén alakult ki az a nyelvcsalád, amire Révész a „dunai-uráli” nyelvcsalád elnevezést javasolja, mert szerinte az újkőkorszak végén a nyelvcsalád területe a Dunától az Urálig terjedt (3. ábra). A „dunai-uráli” elnevezés az „indoeurópai” nyelvcsalád mintáját használja, hiszen annak a neve is a nyelvcsalád ősi kiterjedésére utal és nem az eredetére, ami még mindig egy vitatott téma.

1. ábra. A halász-vadászó rokon népek többlépéses elvándorlása a Duna-medencéből.⁵

A 3. ábrán Révész beleilleszti a saját felfedezését a magyar és a minószi nyelv közeli rokonságáról. Szerinte ezek a nyelvek csak a bronzkor elején váltak el egymástól, kb. 5000 éve, amikor megjelent Krétán a minószi kultúra. Az obi-ugor csoporttól való elválást az átmeneti kőkorszak végére teszi, kb. 8000 éve, mivel az ugor alapnyelvben nem mutathatók ki földművelési és állattenyésztési szavak. A lóval kapcsolatos közös szavakat későbbi sztyeppei kölcsönszavaknak tekinti a magyar nyelvben.

Egyébként a magyar nyelv terjedésével kapcsolatos még, hogy az örmény nyelv nyelvtana a magyaréval kifejezetten rokon és az indoeurópai nyelvész, Lockwood megállapította,⁶ hogy az a tengeri népek vándorlásakor a Duna alsó folyásától oda vándorolt népek hatása, akik megdöntöt-

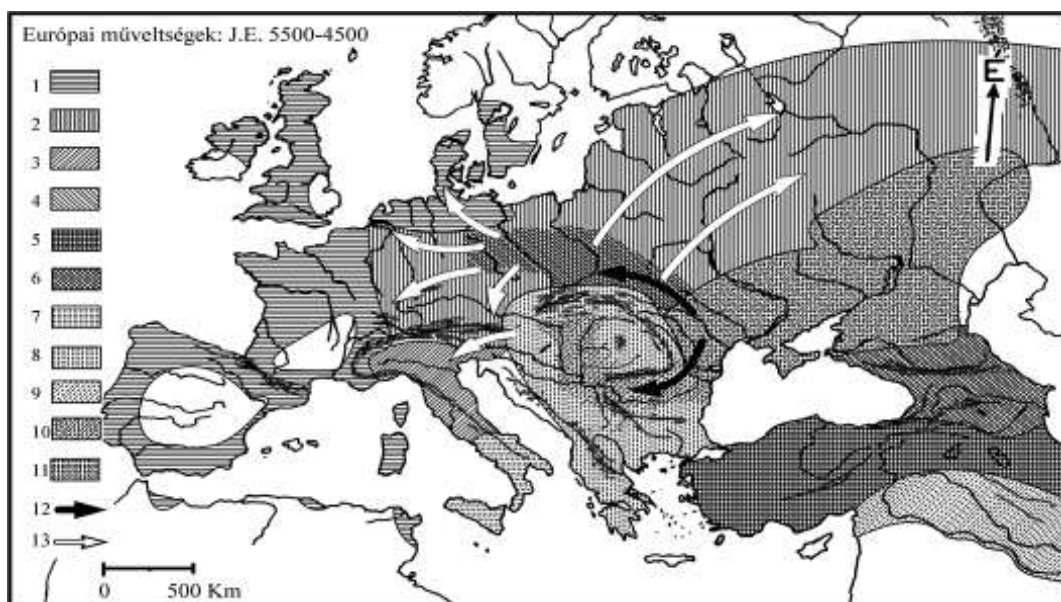
³ Cser, Darai [7]. p. 124.

⁴ Cser [6] p. 144. és 6.5 ábra. Az ábra forrása: [8] p. 169. és [9] p. 385.

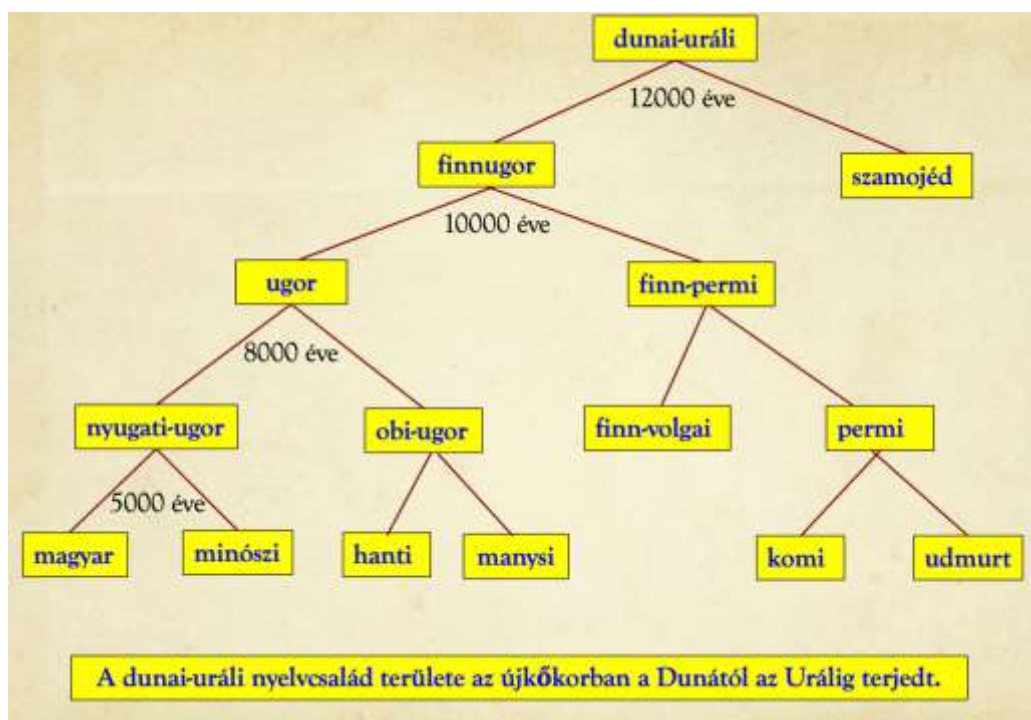
⁵ Az ábra forrása: Révész „Volt-e Duna-medencei finnugor őshaza?” előadása, Magyarok X. Világkongresszusa, 2021 augusztus 15, <https://youtu.be/kGFjxA8-Pk?t=4949> (A YouTube-on látható előadás egy filmen mutatja be a fokozatos elvándorlást.)

⁶ Lockwood [10].

ték a hettita birodalmat. Van tehát a Kaukázus délkeleti területére is nyelvi hatás mintegy 3 évezreddel ezelőttre téve.

2. ábra. A II. kurgán invázió és hatása. 1: nyugat-európai megalit műveltségek, 2: szalagdíszes kerámia terjedése, 3: észak-olasz csoport, 4: szalagdíszes, azaz kottafejes kerámia műveltség forrása, 5: anatóliai kora-bronzkori műveltség, 6: kaukázusi korabronzkor műveltsége, 7: dél-olasz műveltségek, 8: Kárpát-medencei fémutánzó kerámia, bronzkori műveltség, 9: folyamközi városi műveltség, 10: kurgán műveltség terjedése a Kárpát-medencében, 11: sztyeppei kurgán műveltség, 12: második kurgán mozgás, 13: szalagdíszes műveltség „menekülése”.

3. ábra. A dunai-uráli nyelvcsalád.⁷

⁷ Az ábra forrása: Révész „Volt-e Duna-medencei finnugor őshaza?” c. előadása, Magyarok X. Világkongresszusa, 2021 augusztus 15. <https://youtu.be/kGFjxA8-Pk?t=4949>

2. A minőszi lineáris A írás megfejtése

Révész az eddig megfejthetetlennek tartott minőszi lineáris A írás megfejtésében nem csak kiegészít, hanem egy teljesen új módszert fejleszt ki. Mert Révész sajátosság és szerepkör alapú hasonlóság mérést fejleszt ki a különböző ábécékből és szótagírásból származó írásjelek képi összehasonlítására, majd e hasonlósági mérték szabályszerűségéből új hangtani táblázatot alkot a lineáris A számára. Ezt alkalmazza az alapszavak és nyelvtani elő- és utótagok angol-minőszi-uráli szótára létrehozásánál. A szótárat ezután huszonnyolc lineáris A és egy eteokrétai felirat fordításához használja. A hasonlósági szabályszerűséget esetlegesen módosíthatónak gondolja más ismeretlen nyelvek megfejtésére, ami így szerinté széles körben használt eszközzé válhat a számítógépes nyelvészetben.⁸

A minőszi lineáris A írásból származott műkenéi lineáris B-t korai görög nyelvű írásként fejtették meg. Áttörést hozott, hogy a lineáris B jeleket megegyeztették a ciprusi szótagábécé hangértékével és ősi városnevekhez jutottak. Ezért Révész vizsgálni kezdte a lineáris A és B, valamint a ciprusi szótagírás mellett más ábécék hasonlóságait. Különösképpen az ábécé fejlődés korai állapotaként azonosította az ómagyar ábécét, amely távoli kapcsolatban áll a lineáris A-val, bár szorosabban kapcsolódik a krétai hieroglifákhoz. A lineáris A és az ómagyar írásjelek közti térbeli és időbeli űrt pedig a kár ábécével töltötte be. Vizsgálati módszere az lett, hogy megmérte az egyes írásjelek jellemzőinek hasonlósági fokát, azonosítva az összes lehetséges kapcsolatot a lineáris A és más ismert hangtani (fonetikai) értékű szótagírásjelek és ábécék között. Az 1., 2. és 3. táblázat mutatja, hogy az írásjel alakzatok miféle eltéréseit és hasonlóságait vette figyelembe. Két alakzat, jelegész (szimbólum) hasonló, ha részjellegzetességeik hangsúlyosak, és nem, ha nem.

1. táblázat. Kiválasztott lineáris A jelek jellegzetességeinek elemzése.

⁸ Abstract, uo. p. 306.

Δ	Λ	$^*\chi_4$	$<$	H	$\times$	Θ	Ξ	Υ	∇	Δ	Υ	Φ	Δ	$\ominus$	$\sqsubset$	R	$\oplus$	T	$\uparrow$	$\oslash$	Π	$^*\eta$
a	b	β	d	ε, λ	g	i	j	k	k	λ	n	η	p	q	r	f	f		t	t	w	$\lesssim$
Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2	Δ^2

2. táblázat. A kár ábécé betűi jellegzetességeinek elemzése.

Δ	⊕	X	Υ	*X	⊖	†	⊖	*Δ	H	Υ	*Φ	*Δ	⊖	*Λ	⊖	I	↑	⊖	*⊔	⊔
a	p	b	t	g	f	i, j	k	l	r	n	λ	m	j	f	f	s	t	o	u, v	z
(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(	(
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\	\
×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ
V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>
/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\	/\
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²	Δ ²

3. táblázat. Az ómagyar ábécé betűi jellegzetességeinek elemzése.

Ezek a jellegzetességek az alakzaton, jelegészen (szimbólumon) belüli elemi alakzatok vagy alakzat részek, összetevők, s összesen 13 ilyen lett figyelembe véve. A szimbólum: 1. tartalmaz görbe vonalat; 2. körülvesz bizonyos területet; 3. van ferde egyenes vonala; 4. párhuzamos vonalakat tartalmaz; 5. keresztező vonalakat tartalmaz; 6. a teteje ékalakú; 7. az alja ékalakú; 8. jobb oldala ékalakú; 9. tartalmaz szarát, vagyis egyenes függőleges vonalat, amely a közepén halad át; 10. az aljának két lába van; 11. az aljának három lába van; 12. tartalmaz zárt térből kinyúló hajszálát, vékony kis vonalat; 13. két háromszöget tartalmaz. Azaz: (○ \ || × Λ v > | /\ || – Δ² és a táblázatokban pirossal kiemelten jelezve a jellegzetesség megléte.

Például a lineáris A **P** szótagjele esetén az összetevő vagy részjellegzetességek: ○, mert a jel tartalmaz egy háromszög alakú zárt teret; és \, minthogy a háromszögnek két ferde vonala van;

valamint $\wedge$ és $\succ$, mert a háromszög teteje és jobboldala ékalakú; végül $-$, mert van hajszála: a háromszög zárt teréből egy kis vonalacska lefelé kiáll. A * csillaggal jelölt jelek pedig egy-egy jel jelváltozatai.

Az ábécék összehasonlításának kiindulásaként az egyszerűség kedvéért mind a tizenhárom jellegzetesség súlya 1, és akkor a lineáris A iménti szótagjelének és a kariai ábécé első, $\mathbf{A}$ betűjének hasonlósági foka vagy súlya 13, mert mindketten ugyanazon 5 piros és 8 fekete részjellegzetességgel bírnak. A 4. táblázatba rendezett szám adatok az 1. és 2. táblázat adatai összevetését mutatják. És az 5. táblázat összehasonlítja a lineáris A jeleit és az ómagyar ábécé betűit (az 1. és a 3. táblázat adatait).

	$\mathbf{A}$ a	$\mathbf{\wedge}$ b	$\mathbf{\varphi}$ β	$\mathbf{<}$ d	$\mathbf{H}$ ε	$\mathbf{\times}$ g	$\mathbf{\oplus}$ i	$\mathbf{\Xi}$ j	$\mathbf{\Upsilon}$ k	$\mathbf{\Delta}$ λ	$\mathbf{\Upsilon}$ n	$\mathbf{\Phi}$ η	$\mathbf{\Delta}$ p	$\mathbf{\Theta}$ q	$\mathbf{\Gamma}$ r	$\mathbf{\Phi}$ f	$\mathbf{T}$	$\mathbf{\uparrow}$ t	$\mathbf{\Phi}$ t	$\mathbf{\Pi}$ w	$\mathbf{<}$ z	
$\mathbf{P}$	13	9	6	9	6	8	7	5	10	11	8	8	9	8	7	8	8	7	8	10	6	10
$\mathbf{\wedge}$	9	13	10	11	10	10	6	7	8	11	10	6	7	8	9	10	7	9	10	7	8	8
$\mathbf{\chi}$	6	10	13	10	11	11	10	10	7	8	9	6	6	9	10	9	8	10	9	8	9	7
$\mathbf{\Upsilon}$	9	11	10	13	10	10	9	9	10	9	12	8	9	10	11	10	9	11	10	9	10	10
$\mathbf{H}$	7	9	10	9	12	10	9	9	8	9	8	8	9	10	11	10	9	9	8	9	10	10
$\mathbf{\times}$	8	10	11	10	9	13	10	8	9	10	9	8	8	9	8	11	8	8	7	8	7	9
$\mathbf{\oplus}$	8	7	10	9	8	10	13	9	8	8	8	10	7	12	9	10	11	9	8	11	8	8
$\mathbf{\Xi}$	7	7	10	9	10	8	9	13	6	7	10	9	7	8	11	6	8	11	10	7	10	8
$\mathbf{\Upsilon}$	11	7	6	9	8	8	7	7	12	9	8	8	11	8	9	7	7	6	6	9	8	12
$\mathbf{A}$	9	9	8	7	8	10	7	7	6	11	6	6	7	6	7	7	5	5	6	7	6	10
$\mathbf{\Psi}$	8	10	9	12	9	9	8	10	9	8	13	9	8	9	10	9	10	12	11	8	9	9
$\mathbf{\Phi}$	8	6	7	8	7	7	10	8	7	8	9	13	6	11	8	9	12	10	9	12	7	9
$\mathbf{\Delta}$	8	6	7	8	7	9	8	8	9	6	7	5	13	7	8	7	7	6	5	6	7	9
$\mathbf{\odot}$	8	8	9	10	9	9	12	8	9	8	9	11	8	13	10	11	12	10	9	12	9	9
$\mathbf{\Gamma}$	7	9	9	11	12	8	9	11	8	7	10	8	9	10	13	8	9	11	10	9	12	9
$\mathbf{\mathcal{R}}$	8	10	9	10	9	11	10	6	9	10	9	9	8	11	8	13	10	8	7	10	7	9
$\mathbf{\Delta}$	7	7	8	9	8	8	11	9	8	7	10	12	7	12	9	10	13	11	10	11	8	8
$\mathbf{T}$	7	9	10	11	10	8	9	11	8	7	12	10	7	10	11	8	11	13	12	9	10	8
$\mathbf{\uparrow}$	8	10	9	10	9	7	8	10	7	8	11	10	6	9	10	7	10	12	13	8	9	7
$\mathbf{\Phi}$	8	6	7	8	9	7	10	8	7	8	7	11	8	11	10	9	10	8	7	12	9	11
$\mathbf{\Pi}$	7	7	8	9	10	8	9	9	8	7	8	8	9	10	11	8	9	9	8	9	12	10
$\mathbf{\mathcal{Z}}$	9	7	6	9	8	8	9	7	8	9	8	10	9	10	9	10	9	7	6	11	8	12

4. táblázat. A lineáris A jeleinek összehasonlítása a kár abc betűivel, ahol a színes átló mutatja a legnagyobb hasonlósági értékeket.

	4 a	𐌁 p	𐌲 b	𐌿 t	𐌿 g	𐌿 f	𐌿 j	𐌿 k	𐌿 l	𐌿 r	𐌿 n	𐌿 ŋ	𐌿 m	𐌿 j	𐌿 f	𐌿 f	𐌿 s	𐌿 ts	𐌿 ø	𐌿 v	𐌿 z
𐌿	12	8	6	9	7	7	5	10	10	7	8	8	9	8	9	10	7	8	9	6	11
𐌿	10	12	10	11	11	7	7	8	10	11	10	6	7	8	11	7	9	10	7	8	8
𐌿	7	9	13	10	12	9	10	5	7	9	9	7	6	10	8	8	10	9	8	9	7
𐌿	10	10	10	13	11	9	9	8	8	11	12	8	9	10	9	9	11	10	9	10	10
𐌿	9	9	11	10	12	10	8	7	8	10	9	7	8	9	10	8	8	7	8	7	8
𐌿	8	6	9	7	9	13	9	6	6	7	8	10	7	12	9	11	9	8	11	8	8
𐌿	6	8	10	9	9	9	13	6	6	9	10	8	7	8	5	9	11	10	7	10	8
𐌿	9	9	5	8	6	6	6	13	10	8	7	5	10	7	8	6	6	7	6	7	9
𐌿	10	10	8	7	9	7	7	8	12	9	6	6	7	6	9	5	5	6	7	6	10
𐌿	8	10	10	9	9	9	9	8	10	11	8	8	9	10	9	9	9	8	9	10	10
𐌿	9	9	9	12	10	8	10	7	7	10	13	9	8	9	8	10	12	11	8	9	9
𐌿	9	5	7	8	6	10	8	5	7	6	9	13	7	11	8	12	10	9	12	7	9
𐌿	8	8	6	9	7	7	7	11	7	7	8	6	13	8	7	7	7	6	7	8	10
𐌿	9	7	9	10	8	12	8	7	7	8	9	11	8	13	10	12	10	9	12	9	9
𐌿	9	9	9	10	10	10	6	7	9	10	9	9	8	11	12	10	8	7	10	7	9
𐌿	8	6	8	9	7	11	9	6	6	7	10	12	7	12	9	13	11	10	11	8	8
𐌿	8	8	10	11	9	9	11	6	6	9	12	10	7	10	7	11	13	12	9	10	8
𐌿	9	9	9	10	8	8	10	7	7	8	11	9	6	9	8	10	12	13	8	9	7
𐌿	10	6	8	9	7	11	7	6	9	7	8	12	7	12	9	11	9	8	13	10	10
𐌿	7	9	9	10	8	8	10	7	8	10	9	7	8	9	6	8	10	9	8	13	9
𐌿	11	9	7	10	8	8	8	9	10	10	9	8	10	9	8	8	8	7	10	9	13

5. táblázat. A lineáris A jeleinek összehasonlítása az ómagyar abc betűivel, ahol a színes átló mutatja a legnagyobb hasonlósági értékeket.

A 6. táblázat a kár ábécé és az ómagyar ábécé betűinek összehasonlítása. A két ábécé egy-az-egyben van megfeleltetve egymással, azaz a hasonló hangtani (fonetikai) értékű betűk felelnek meg egymásnak. Például a kár 𐌿 az ómagyar 4 betűnek felel meg, ahol mindkettőjüknek megvan az /a/ hangtani (fonetikai) értéke. Hasonlóképpen, a kár 𐌿 betű és az ómagyar 𐌿 hangtani (fonetikai) értéke /b/ és /p/ külön-külön. Ez a megfelelés ugyan nem tökéletes, de a /b/ és /p/ egyaránt ajakhang (bilabiális). A többi megfeleltetett betűpár is hasonlóan egyező, eme pár kivételével: kár 𐌿 /t/ és ómagyar 𐌿 /ø/ azaz ö/. Bár e két betű hangtanilag különbözik, ez a kár jel kapcsolatba hozható a kár 𐌿 /ý/ azaz ü/ betűvel, amelynek fonetikai értéke közel áll a /ø/ azaz ö/-höz. Ezért lehetséges a kár és az ómagyar betűk közös eredete, vagy /t/ mássalhangzó hangértékkel, vagy az /ø/ közeli magánhangzó hangértékkel. A kár hangérték valamilyen oknál fogva, valószínűleg a görög ábécé hatására változott. És ez az egy-az-egyben megfelelés vagy leképezés nyelvfejlődési viszonyra utal a lineáris A szótagjelek, valamint a kár és az ómagyar ábécé között. Éspedig úgy, hogy a lineáris A mind a kár és az ómagyar ábécé öse. Továbbá egypár a lineáris A és a kár abc között elhelyezkedő ábécé az ómagyar ábécé ösének látszik.

	 a	 b	 c	 d	 e	 f	 g	 h	 i	 j	 k	 l	 m	 n	 o	 p	 q	 r	 s	 t	 u	 v	 w
 a	12	8	6	9	7	7	5	10	10	7	8	8	9	8	9	10	7	8	9	6	11		
 b	10	12	10	11	11	7	7	8	10	11	10	6	7	8	11	7	9	10	7	8	8		
 c	7	9	13	10	12	9	10	5	7	9	9	7	6	10	8	8	10	9	8	9	7		
 d	10	10	10	13	11	9	9	8	8	11	12	8	9	10	9	9	11	10	9	10	10		
 e	9	9	11	10	12	10	8	7	9	10	9	7	8	9	10	8	8	7	8	7	8		
 f	8	6	9	7	9	13	9	6	6	7	8	10	7	12	9	11	9	8	11	8	8		
 g	6	8	10	9	9	9	13	6	6	9	10	8	7	8	5	9	11	10	7	10	8		
 h	9	7	7	10	8	8	6	11	7	8	9	7	10	9	8	8	8	7	8	7	9		
 i	12	10	8	9	9	7	5	8	12	9	8	8	7	8	11	10	7	8	9	6	11		
 j	7	11	11	10	10	8	10	7	9	12	9	7	8	9	8	8	10	9	8	11	9		
 k	9	9	9	12	10	8	10	7	7	10	13	9	8	9	8	10	12	11	8	9	9		
 l	9	5	7	8	6	10	8	5	7	6	9	13	7	11	8	12	10	9	12	7	9		
 m	8	8	6	9	7	7	7	11	8	7	8	6	13	8	7	7	7	6	7	8	10		
 n	9	7	9	10	8	12	8	7	7	8	9	11	8	13	10	12	10	9	12	9	9		
 o	9	9	9	10	10	10	6	7	9	10	9	9	8	11	12	10	8	7	10	7	9		
 p	8	6	8	9	7	11	9	6	6	7	10	12	7	12	9	13	11	10	11	8	8		
 q	8	8	10	11	9	9	11	6	6	9	12	10	7	10	7	11	13	12	9	10	8		
 r	9	9	9	10	8	8	10	7	7	8	11	9	6	9	8	10	12	13	8	9	7		
 s	10	6	8	9	7	11	7	6	8	7	8	12	7	12	9	11	9	8	13	10	10		
 t	7	9	9	10	8	8	10	7	7	10	9	7	8	9	6	8	10	9	8	13	9		
 u	11	9	7	10	8	8	8	9	11	10	9	8	10	9	8	8	8	7	10	9	13		

6. táblázat. A kár abc jeleinek összehasonlítása az ómagyar abc betűivel, ahol a színes átló mutatja a legnagyobb hasonlósági értékeket.

Eközben Révész figyelembe vette a korábbi szakirodalom megállapítását, miszerint a minószi nyelv görögség előtti szókincse nem lehetett indoeurópai. Ezért megvizsgálva a görög nyelv előtti nyelvet, meglepődve látta, hogy a görög előtti szavak százai összekapcsolhatók az un. uráli nyelvcsaládon belüli un. ugor ággal. A cikk 3. szakasza bemutatja azoknak a szavaknak a listáját, amelyek a pre-görög és az „ugor” nyelvben rokonnak látszanak. Ez azt jelenti, hogy a minószi nyelv ugor nyelv.

Ebben az előadásában Révész a Duna-medencei írást tekinti a minószi lineáris A írás elődjének. Ezt az írásterjedési irányt már Jovan Todorovics is megállapította egy írásösszehasonlító munkájában. Ezt a véleményt osztotta Forrai Sándor, aki a Duna-medencei írást összehasonlította a krétai írásokkal és a magyar rovásírással is, és Cser Ferencsel együtt a szerző is.⁹

Révész [20] a lineáris A írás és a krétai hieroglifák által rögzített minószi nyelv és a dunai-uráli nyelvcsalád kapcsolatát vizsgálva összehasonlítja 159 pre-görög szót dunai-uráli és magyar megfelelőivel (lásd: 7. táblázat). Révész alapgondolata az volt, hogy amit a szakirodalom pre-görög szóként tart számon az feltehetően minószi kölcsönszó.

⁹ V. ö. „JE 5500 táján indult el a második kurgán invázió, de most már az északi pontuszi sztyeppékről (Volga környékéről). Ez már a Kárpát-medencét is érintette. ... A második invázióval egyidőben tűnt fel a Cykládon (Kükládok) is az élelmiszertermelő kultúra. Írása az öreg európai írás elemeit tükrözi (lineáris A), ami azután a sokkal későbbi ciprusival vethető össze. Ebből arra lehet következtetni, hogy ezt a területet részben a Közép-Európából elmenekült lakosság népesítette be.” ([3], pp. 77-78.)

UEW	Proto-FU or Ugric	Proto- West-Ugric	Hungarian	Mansi K-Khanty	Zyrian	Minoan	EDG	Hungarian Meaning M = Mansi Meaning	Minoan Meaning
9	<i>als</i>	<i>als</i>	áld	aljl		ἄλ-βοζ	PG	bless, spell magic	prosperity, bliss
15	<i>aña</i>	<i>aña</i>	ány	ñnye	oña	γὰνα	PG	older relative's wife	earth goddess
1730	<i>āmps</i>	<i>āmps</i>	ēb	āmp		ἱαμῖλο-ς	PG	dog	metric meter
51	<i>čapps</i>	<i>čapps</i>	csap		čapki	σφά-ζω	PG?	to hit	slay, slaughter
49	<i>čaða</i>	<i>čaða</i>	szalad		čual-	σαῦλο-ς	PG	rust > run	walking [of animal]
1737	<i>čēkkā</i>	<i>čēkkā</i>	szik	šdy		σικκό-ν	PG	salty, dry	dry
76	<i>čukks-rs</i>	<i>čukks-rs</i>	csokor		čuker	σίγραι	PG	herd, group, bouquet	wild swine
80	<i>čupps</i>	<i>čuppsrs</i>	csupor		čibfeg	σικρι-ς	PG	(birch bark) vessel	basket
1744	<i>čitts</i>	<i>čitts</i>	süt	šit		σίττυ-βοζ	PG	to bake, shine (sun)	cauldron
1744	<i>čitts</i>	<i>čitts</i>	süt	šit		στα-θεῶω	PG	to bake, shine (sun)	roast, fry
132	<i>elā</i>	<i>elāts</i>	él > élet	jält	ol	Εἰλειθωα	PG	to live > life	goddess of birth
new	<i>ešks</i>	<i>ešks</i>	űszög	eškē		Ἀσγε-λάτας	PG	blazing	epithet of Apollo
139	<i>ewkkā</i>	<i>ewkkā</i>	űk, ik	ēkə		ἄκωῶ	PG	great-grandmother	bogey, vain woman
152	<i>ir-kā</i>	<i>ir-kā</i>	ēr			ἥρωις	PG	man	lord, hero
new	<i>išts</i>	<i>išts</i>	isten	išti		σάτυ-ροζ	PG	(sun)god, M to burn	satyr
190	<i>jowss</i>	<i>jow-ti</i>	ív	jowt		Ἰαπετός	PG	bow piercer, cf. ἱαφότης=archer	
195	<i>juke</i>	<i>juke</i>	i	āj	ju	ὑστ-ιακός	PG	to drink	drinking cup
227	<i>kakta</i>	<i>kak</i>	két	kit		Καδ-μῖλος	PG	two	Kadmilus (2 boys)
227	<i>kakta</i>	<i>katta</i>	két > kettő	kit		κόττα-βοζ	PG	two	game with 2 vases
228	<i>kala</i>	<i>kala</i>	hal	žül		καῦλα-ρίαζ	PG	fish	cod fish
new	<i>kals</i>	<i>kals</i>	halk	kaľnā		χολο-βός	PG	quiet; M sound, cry	curtailed, short
232	<i>kaľws</i>	<i>kaľws</i>	hályog	χαľəp		χάδω-μός	PG	cataracts, membrane	blind
249	<i>kars</i>	<i>kars</i>	harap		kurčej	χάρα-βοζ	PG	to bite	prickly crustacean
1773	<i>kāñčs</i>	<i>kāñčs</i>	keshed	kañál		ἀκδ-νός	PG	lean; M lose weight	thin cf. σκιδρόν
281	<i>kel-ke</i>	<i>kellemš</i>	kēll > kellem		kol	χάμε-ρός	PG	necessary > pleasant	warm, verdant
new	<i>kenirs</i>	<i>kenirs</i>	kenyér	küör	keñjr	γοῦρο-ς	PG	bread, M oven	cake
288	<i>kere</i>	<i>kere</i>	köré		kor	κίρ-βα	PG	around	leather pouch
1776	<i>ki</i>	<i>kil-sš</i>	ki > külső	kānə		κολοσσο-ς	PG	out > appearance	statue
300	<i>kičs</i>	<i>kičs</i>	kücsög	küšom		κισσό-βιον	PG	vessel	rustic cup
320	<i>kīt-ke</i>	<i>kīt-łs</i>	köt > kötél	kāt		κόλλο-ψ	PG	tie, knit	string peg/screw
320	<i>kīt-ke</i>	<i>kīt-en</i>	köt > kötény	kāt		χιτών	PG?	tie, knit	apron, tunic
322	<i>kiwe</i>	<i>kiwe</i>	kő	kāw		γῆ	PG	stone	earth
328	<i>koja</i>	<i>koja-pāč</i>	hēj > külbécs	K köj	keja	κῆδῶφος	PG	bark, haut > snail	husk/skin, eggshell
339	<i>kola</i>	<i>kola</i>	hal > haló	žöl	kul	Αγύλλε-ός	PG	to die > mortal	Achilles
342	<i>kols</i>	<i>kols</i>	halok	žal	kolas	κολο-βός	PG	crack, gap to cut tree	curtailed, maimed
341	<i>kol-me</i>	<i>kol-me</i>	három	žūram	kujim	κῶ-λίβας	PG	three	three-legged stand
349	<i>konš</i>	<i>konots</i>	hanyatt	žonəj		κῆθῶ-νος	PG	on back	bench, bed [backw.]
367	<i>kors</i>	<i>kors-sš</i>	horzsol	karšəl	kural	κισόσσω	PG	to scrape	carve, engrave
367	<i>kors</i>	<i>kors</i>	horol	karšəl	kural	χιρά-ς	PG?	to scrape	chap, crack
439	<i>kšms</i>	<i>kšms</i>	homorú > hiú	K kōm		κομμόο-μαι	PG?	empty > vain	embellish/adorn self
1790	<i>kšns</i>	<i>kšns</i>	könnyű	kinna		κίν-δαζ	PG	light (weight)	easily moved
1780	<i>kujš</i>	<i>kujš</i>	hajt	žujt		κοῦλλό-ροβον	PG	to drive, herd;	shepherd's staff
387	<i>kul-ke</i>	<i>kul-ke</i>	halad		kəlt	κάλ-πη	PG	move, drift	trot
393	<i>kuma</i>	<i>kuma</i>	homlok	žaməj	kjmes	κῶμ-βαχος	PG	forehead	falling headfirst
393	<i>kuma</i>	<i>kuma</i>	homlok	žaməj	kjmes	κῶμ-βη	PG	forehead	head
400	<i>kunta</i>	<i>kunta</i>	had	žont		χῆδο-μῖός	PG	army	din of battle
426	<i>kurs</i>	<i>kurs</i>	harag	žor		κῆρ < *kāp	PG	anger, bicker	doom, death demon
426	<i>kurs</i>	<i>karakš</i>	harag	žor		καρκί-νος	PG	anger, bicker	crab
1784	<i>kurs</i>	<i>kurs</i>	hord > hordó	žart		κρῶ-σός	PG	to drag, draw; barrel	pail, pitcher, bottle
419	<i>kurña</i>	<i>kurni</i>	homy			χῆρα-μός	PG	grooving	hole, cleft, slit
458	<i>lapps</i>	<i>lapps</i>	lap	lop	lop	κό-λαφο-ς	PG	flat, surface	buffet
1793	<i>lāpps</i>	<i>lāpps</i>	lép	lšp		κό-λαβ-ροζ	PG	to step (in)	dance song
475	<i>lempš</i>	<i>lempš</i>	lebég		leb	λάβηξ	PG	to fly	vulture
479	<i>leppš</i>	<i>leppš</i>	lep	lēp	leb	λέπω	PG	cover	peel off
480	<i>leše</i>	<i>leš-ti</i>	liszt			ἀλείατα	PG	flour rice-wheat groats, cf. ἄλιξ [2]	
485	<i>likkā</i>	<i>likkā</i>	lök			λῆγᾶ-ζτι	PG	push, shove	throw
485	<i>likkā</i>	<i>likkā</i>	lök			λάζ	PG?	push, shove	with heal or foot

493	lowkks	lowkks	lyuk	lōχ		ἄλοχ	PG	hole, crevice	furrow
506	lō	lek	le > lejt			λέχ-ριος	PG	lower part > slide	slanting, cf. λοξός
501	lōnēs	lōnēs	légy		leḡ	λάττα	PG	a fly	Cretan fly [2] p. 534
504	lōppa	lōppa	láp	lūp	lūp	λάπα-θος	PG	drift objects > mud	pitfall for animals
505	lōtta	lōtta	lát			λαίθα-ργος	PG	to see	guileful, treacherous
498	luwe	luwe-ti	láb > lábōs	lo	li	λέβης, -ητος	PG	leg, bone > tripod	cauldron
new	makz	makz	magas	K mōxen		μακε-δνός	PG	tall	tall
new	makz	makz	magas	K mōxen		μέγα-ρον	PG	tall	temple inner space
1798	malkz	malkz	malát	K māylj		ἄμαλλα	PG?	willows, shrubs	sheaf
1800	mañēs	mañēs	mese	K moñt'		μύθο-ς	PG?	tale	word, discourse, tale
1801	marz	marz	márt	mūrs		μύραι-να	PG	to dip	eel
1803	māls	māls-kz	meleg	mšltap		μάλη	PG	warm	numbness from cold
1806	mārs	mārs	mer	mār		μέρμερο-ς	PG	to dare, risk	difficult, awesome
538	merz	merz	mér		murtal	μήρι-vθος	PG	to measure	cord, thread
539	mete	mete	méz		ma	μίτη-ς	PG?	mead	substance of bees
547	mirkkz	mirkkz	mérēg			μάργο-ς	PG	poison, anger	mad, furious
569	mōls	mōls	māl			μαλ-θακός	PG	peel off, wash off	weak, tender, soft
1814	mōls	mōls	mélto	mel-		μαλό-βρός	PG	fit (shoe) > worthy	scornful
566	mura	mura	mar	mor		μαρά-σαι	PG	bite, break	dogs, swine
566	mura	mura	mar	mor		μάρ-πω	PG	bite, break	catch, seize
590	nāke	nākti	néz	niyl		νυκτά-λωπος	PG	to look; dream	seeing loss
598	nīñā	nī	ne	nē	nīn	Ελέ-νη	PG	woman	mother of life
598	nīñā	nī	ne	nē	nīn	Εν-μψη	PG	woman	nymph [nu + lempz]
639	ñorz	ñorz	nyirok	ñār	ñur	Νηρε-ός	PG?	moist place, swamp	Gaia and Pontus' son
648	ñuñz	ñuñz	nyugsz-	ñūnt		νάικα-ρ	PG	rest	slumbering
648	ñuñz	ñuñz	nyugsz-	ñūnt		νογε-λής	PG	rest	slow, dull, sluggish
658	očtarz	očtarz	ostor	ōštār		ὄστρι-χίς	PG	whip	hedgehog, whip
1873	ōjz	aj-tz	ajtó	ajt		αἰθώ-σσα	PG	door	walls of a hall/court
1873	ōjz	aj-tz	ajtó	ajt		αἰθου-σα	PG	door	portico
681	pačz	pačz	fasz			πόσ-θη	PG	penis	penis
698	pals	pals	bal	palTan		παῖλο-ς	PG	left	bad, unfit, ill, mean
708	parz	parz	farag	pār		παρισ-μός	PG	to carve, hollow out	chest, trunk
710	pata	pata	fazék	pūt		πίθο-ς	PG	pot, kettle	wine jar
687	paōz	paōz	fal	K pāl		πλα-στή	PG?	wall	(clay) wall
711	pāč-kz	pāč-kz	fecske		pišci	ράσσα	PG?	swallow (bird)	wood-pigeon
717	pājz	pājz-rz	fejér			φαλό-ς	PG	white < shiny	white
717	pājz	pāns	fejér > fēny			πανό-ς	PG?	light	torch
722	pālā	pālā-kz	fele	K pelak	peł	παλλάκη	PG?	one side, half, wife	concubine
729	pāñe	pāñe	fej	pāñk	pon	φαλά	PG	head	face, countenance
729	pāñe	pāñe	fej	pāñk	pon	πήλη-ξ	PG	head	helmet
735	peje	pez	fō > fōz			ένω	PG	to heat, simmer cook	boil
739	pele	pele-lm	fēl > *fēlelm	pil	pol	πελεμι-ζω	PG?	to fear > fear, worry	shake, tremble
738	pele	pele	fēl			πόλη	PG?	pole one wing of pair of double gates	
751	perz	perz	bōr	K pēr		φορι-νη	PG	skin, birch tree bark	hide
1825	pičz	pičz	füst	pošəm		ψό-λος	PG	smoke	soot
1825	pičz	pičz-tz	füst	pošəm		ψόθο-ς	PG	smoke	ashes
1826	pils	pils	fül	pšl		φλε-ν	PG?	to burn	to burn
759	piōe	piōe	fēl	pālt		φιάλη	PG	high, long	flat vessel
789	polā	polā	bogyó	pol	pul	φήλη-ξ	PG	berry	wild fig
842	pōjčz	pōjčz	fejsze	pāčt		φάσ-γανον	PG	axe	sword
1832	pōls	pōls	foly	polšit		πλα-τυγίζω	PG	to flow	splash
823	pōrz	pōrz	fēr		pir	πήρα	PG?	to fit in	leather bag
766	pūlkz	pūlkz	fürdik	pāyl	pīlšj	πόελο-ς	PG	to bath	bathtub
821	purz	purz-kz	fur > farok	K pīr		φορκό-ν	PG	behind > tail [wolf]	white/grey, wrinkled
826	pučz	pučz-lz	foszlik	posl-		φάλλω	PG?	peel off feather	pluck
829	puwz	puwz-kz	fa > fāk	pā	pu	φάκε-λος	PG	tree > trees	bundle of sticks
850	rakkz	rakkz	rak			άρακz-ς	PG	to put, make	bowl, pan
1840	rōñkz	rōñkz	rüg	K ruñk		έρέχ-θω	PG	to kick, Kh wade	rend, break
868	rōppz	rōppz-tz	rēpit	rēp		ρίπτω	PG?	to fly, throw, shake	
866	rōts	rōts	rūt	K rūtak		ρόδι-γγός	PG	ugly	bruise
1844	sākrz	sārs	szōr	sčr		σι-σūra	PG	fur, cf. σοκzεα 'goat'	goat's fur cloak

1854	sōrs	sōrs	szár	sor		σῶρι-γῆς	PG	leg, stem, stalk	pipe-like objects
951	sāṅks	sāṅks	segg	sōṅk		ισχίο-v	PG	arse, hip	hip-joint
956	seppā	seppā	szép			σοφία	PG?	beautiful	clever
964	silṃā	silṃā	szem	šām	šin	ὀφ-θαλμός	PG	eye	eye
988	šurwa	šurwa	szúr			σαρ-γάνη	PG	to poke, stab	plaited basket
988	šurwa	šurwa	szúr			σῶρι-κος	PG	to poke, stab	basket
996	šaṅka	aṅka	ág			ἄκ-ρεμὸν	PG	bough	bough
1000	šārs	ārs-ket	ér > ereget	tārt	šerged	Ἐρεχθε-ύς	PG	to reach, let go	Erechtheus
886	šāwnā*	ānā	ön		šin	ὄνο-ς	PG?	fish type	cod-like fish family
1014	šur3	ur3	arat, irt			ἄρη-ς	PG	cut, divide, eradicate	war-god
1745	šar3	ar3	ág	taw		ἄρ-vos	PG?	bough, branch, tree	withy tree
910	šuo3*	uo3	ujj	tu'fa		δάκ-τύλο-ς	PG	finger	finger δέκα 10 -τύλη
910	šuo3*	uo3	ujj	tu'fa		τύλη	PG	finger	nail, peg
1857	taš	taš	tál	túl		τύλλο-ς	PG	plate	box, chest [cf. τύλη]
1026	tara	tara	tár		taral-	κι-θάρα	PG	open [door, arms]	lyre: play open-arms
1037	tālwā	tālwā	tél	tšl	tel	θάλ-πω	PG	winter	to warm
1859	tāṅ3ts	tāk3z	tegez	tāwat		τόξο-v	PG	quiver	quiver
1860	tār3	tār3-m3	tér > terem	K tirəṅ		τόραμ-vu	PG	space, room, square	house, residence
1860	tār3	tār3	tér > terít			τρό-γω	PG	set table < to eat >	to gnaw, eat
1046	tem3	terp3	töm > törp-ül			τρέφω	PG	to shrink	to cause to curdle
1046	tem3	ter-emp3	töm > tereb*			θρόμβο-ς	PG?	stocky > spreading	clot, curd
1049	terā	terā	tör	ter		τύρ-αννος	PG	dagger, sword	tyrant
1066	tor3	tor3	dorgál			ὄρ-ηστήρ	PG	scold	laborer < whip
1070	tow3	tow-lox	tó	lōx	tī	θάλα-σσα	PG	lake, M bay	sea
1865	tšmp3	tšmp3	domb	tomp		τύμβο-ς	PG	hill	burial mound
1085	tšrkks	tšrkks	törköly*	tārəy		τέργ-vos	PG	pressed grape, M pine	sprout, twig, fruit
1075	tulka	tulka	toll	towl	tīl	τύλη	PG?	feather	bulge, callosity, nail
1862	tult3	tult3	táltos	K tolt		θάτα-ς > θής	PG	magician, diviner	sacraficer
1863	tur3	tur3-k3	torok	tor		θώραξ	PG	throat	cuirass, trunk, chest
1864	tūw3ts	tūz	tűz	tšwt		θόο-θλα	PG	fire; 'tűz-tál' cf. tál	Bacchic orgy tool
1096	utka	utu	út > utazó	āxt		Ὀδω-σεύς	PG	road, path > traveler	Odysseus
1106	wajće	wajće-k3	vöcsök	wūs	vež	βασκά-ς	PG	duck	duck
1110	walka	walka	vál	wojl		βλά-βη	PG	to separate, descend	damage
1110	walka	walka	vál	wojl		βλαι-σός	PG	to separate, descend	bent, distorted
1136	wekk3	wekk3	vékony		vekhī	βήκα	PG?	thin	vine on trees
1139	wenč3	wenč3	össze		vjč	βυθό-ς	PG	all, together depth of sea; βυθόν=crowd	
1154	witte	itte	öt	at-lámtép	vit	Ἀτ-λαντος	PG	5; M 5-part+ásmā 'cushion' > bear leg Atlas	
1161	wolka	wolka	váll	wojləp		βαλ-μός	PG	shoulder	breast
1144	wōre	ōre	orr	wōrnə	vēr	ῥί-ς	PG?	nose	nose
1144	wōre	wōre-m3	orr > orom	wōrnə	vēr	ὄρου-ος	PG	nose > mountain	altar
1180	wōn3	wōn3-k3	vén > vénék		vener	ράναξ, ἀναξ	PG	old > the old people	lord, ruler

7. táblázat. Részlet Révész [20] táblázatából, ami összehasonlít 159 biztosan pre-görög (PG) vagy valószínűen pre-görög (PG?) szót dunai-uráli szavakkal. A magyar rokon szavak a negyedik oszlopban míg a pre-görög (minőszi) szavak a hetedik oszlopban láthatók.

Mivel a finnugor és ugor alapnyelvből csupán pár száz rokon szó található a magyarban, ezért ezekhez viszonyítva nagyon jelentős az a 159 szópár, amit Révész talált. Továbbá a 159 szó szabályos hangváltozásokat mutat (lásd: 8. táblázat), ami alátámasztja a szavak közös eredetét. Révész következtetése az, hogy a közös eredetet csak azzal lehet logikusan magyarázni, hogy a minőszi egy eddig figyelmen kívül hagyott ugor nyelv.

A minőszi alapszókinsz magyarral rokon voltának felismerése segítségével, Révésznek sikerült huszonnyolc lineáris A írást lefordítania [4]. Mind a huszonnyolc lineáris A írás megtalálható a *Godart and Olivier: Recueil des Inscriptions en Linéaire A (GORILA)* dokumentumgyűjteményben.

Ez az első hiteles fordítási eredmény miután 120 évig hiába próbálták meg a lineáris A írásokat indoeurópai vagy szemita nyelven megfejteni. Révész ugyancsak megfejtette a híres Faisztoszi korong feliratot és több krétai hieroglif feliratot [5, 6, 7]. Ezeket a fordításokat nincs alkalmunk ebben a cikkben ismertetni, de ajánljuk az eredeti cikket minden angolul tudó olvasónak.

A tudósok egy része az anatóliai hattí nyelvet gondolta a minőszi nyelv rokonának és a dél-anatóliai földművesek nyelvének. Mivel a régészek szerint a hattik nem hagytak maguk után írott dokumentumokat, a hattí nyelv fő forrását hettita dokumentumok jelentik, amelyek néhol hattí szavakat és mondatokat tartalmaznak. Emellett a hattí nyelv részben ugyanúgy rekonstruálható a pre-hettita szavakból, mint a minőszi a pre-görög szavakból. Ezen kétféle elemzés segítségével

sikerült megismerni pár száz hatti szónak a jelentését és a nyelvtan egy részét is. Révész a hatti nyelvet is megvizsgálta és szerinte a hatti is nyugati-ugor nyelv volt.

	Proto-FU	West-Ugric	Finnish	Hungarian	Mansi	Zyrian	Minoan
1	č	č	s	cs, s, gy	s	š	σσ, ψ [only after /p/]
2	ć	ć	s	cs, s, sz, gy	ś, s	ž	σ
3	δ	δ	t, d	l, Ø	l	l, Ø	λ
4	δ'	δ'	t, s, d	gy, j	l'	l'	λ
5	j	j	j, i, Ø	j, gy, Ø	j, Ø	j, Ø	λ, λλ, Ø
6	k	k	k, Ø	Ø	w	Ø	κ, κκ, γ, χ
7	kk	kk	kk	k	k	k, g	κ, κκ, γ, χ, ξ [only before /s/]
8	kt	t, tt	ht	t, tt	t	k	δ, κτ, ττ
9	l, ll	l	l	l	l	l	λ, λλ
10	lk	lk		ll	wl	l	λ, λλ
11	lt	lt		lt	lt		τ
12	l'	l'	l	gy, ly	l'	l'	δ
13	m	m	m	m, v, Ø	m	m	μ, μμ
14	mp	mp		b	mp		μβ, ωβ
15	n	n	n	n, ny	n	n	v
16	η, ηk	η, ηk	Ø, v	Ø, v, g	η, ηk, Ø	Ø, m, n, n̄	κ, γ, χ
17	nt	nt	nt, nn	d	nt	d	δ
18	ń	ń	n	ny	ń	ń	ι
19	ńć	ńć		s	ńś		δ, ττ, θ
20	p	p	p, v	v, Ø	p	Ø	φ
21	pp	pp	p	pp, p	p	p	π, φ, β [before ρ]
22	r	r	r	r	r	r	ρ
23	s	s	s	sz	t'	z	σσ, ψ [only after /p/]
24	š	š					σ
25		št					τ
26	t	t	t, s	z	t	Ø	δ, τ, θ
27	t	z		z			σ, ψ [only after /p/]
28	tl	tl					λλ
29	tt	tt	t, s	t	t	t, t'	ττ, τ, θ
30	w	w	v, Ø	v, Ø	w, Ø, j	Ø	β [between vowels], Ø
31	wt	wt	v		wt		πτ

8. táblázat. Révész [20] táblázata a szabályos hangváltozásokról a dunai-uráli nyelvcsaládban. Az utolsó oszlopban látható minőszi hangváltozások hasonlóak a többi nyelv hangváltozásaihoz.

A továbbiakban Révész bemutatja azt a hasonlósági szabályszerűséget, amelynek segítségével megtalálta a lineáris A szimbólumok szótagértékeit. Ezáltal szakít a hagyományos megközelítéssel a lineáris A és a lineáris B hangtani (fonetikus) értékeinek olvasásakor. E módszerével érdekes eredményekre jut, de azoknak vegyes a fogadtatása. Ugyanis, hogy a szakirodalomban a lineáris B hangtani használatával egypár mezőgazdasági szó és az Ida-hegy nevének sémi nyelvi eredetét tételezték, de kiderült, hogy csak első ránézésre látszik ez így, mert tény, hogy csak néhány szóról van szó egész mondatok helyett, bár évtizedekig kutatták. Azaz azokat a szavakat a minőszi nyelvtől kölcsönözték.

Révész a lineáris A általa feltárt hangtani (fonetikai) értékeit (10. ábra) felhasználja egy angol nyelvű uráli–minőszi szótár szerkesztéséhez (7., 8. és 9. tábla). Ez a szótár tartalmaz mind törzsszavakat, mind pedig néhány gyakori ragozási elemet (utótagokat és előtagokat egyaránt).

	a	e	i	j (palatalized)	u (o)
	712 𐀀 ~ Car. A a	55 𐀁 ~ Car. H e	13 𐀂 ~ O. Hung. i, j	17 𐀃 ~ O. Hung. i, j	26 𐀄 ~ Car. Y u 29 𐀅 ~ Car. M w
j	344 𐀆 ai/aj (a and i/j ligature?)	24 𐀇 A363 𐀈 ~ Car. j jeker ^{Mansi} (root)	6 𐀉 ~ O. Hung. i, j jég ^{Hungarian} (ice)		314 𐀊 ~ Car. H j jó ^{Hungarian} (river)
k g x	44 𐀋 ~ Cyp. 𐀌 ga 60 𐀍 ~ O. Hung. k hattyú ^{Hungarian} (swan) xoten ^{Mansi} (swan)	57 𐀎 ~ O. Hung. k kat ^{Mansi} (tie) köt ^{Hungarian} (tie, knit)	67 𐀏 ~ Lin B ki kürt ^{Hungarian} (horn)		28 𐀐 ~ CH. k kom ^{Mansi} (man) kum ^{Sekup} (human)
m			73 𐀑 ~ Lin B mi		23 𐀒 ~ Lin B mu
n	37 𐀓, 45 𐀔 ~ Lin B ma μέγας ^{Greek} (big) nagy ^{Hungarian} (big)	27 𐀕 ~ Car. n nyel ^{Hungarian} (handle)	30 𐀖 ~ Lin B ni 34 𐀗, 310 𐀘 ~ O. Hu. n in ^{Yurak} , ij ^{Hungarian} (bow) iny ^{Hungarian} (gum, palate)	41 𐀙 ~ Car. n kēr-nās ^{Mansi} (trident) 81 𐀚 ~ O. Hung. n madár ^{Hungarian} (bird)	80 𐀛 ~ Lin B ma nyúl ^{Hungarian} (hare) numolo ^{Mord.} (hare)
p f w v	10 𐀞 ~ Car. 𐀟 p fa ^{Hungarian} (tree) 54 𐀠 ~ Car. M w vászon ^{Hungarian} (fabric)	8 𐀡 ~ Lin B a αξίς ^{Greek} (axe) fésze ^{Hungarian} (axe) páct ^{Mansi} (axe)	40 𐀣 ~ Lin B wi	344 𐀤 ~ O. Hu. p pihe ^{Hungarian} (feather)	69 𐀥, 648 𐀦 ~ Cyp. 𐀧 pu
r l	38 𐀨 ~ O. Hung. l láb ^{Hungarian} (leg) áll ^{Hungarian} (stand)	39 𐀩 ~ Lin B pi πτερομαί ^{Greek} (fly) légy ^{Hungarian} (fly)	50 𐀪 ~ Cyp. li lintu ^{Finnish} (goose) 53 𐀫 ~ Lin B ri	77 𐀬 ~ Car. i ~ O. Hung. j 78 𐀭 ~ O. Hung. j lyuk ^{Hungarian} (hole)	59 𐀮 ~ Car. r *runke ^{Uralic} (chew)
s j z	56 𐀯 ~ O. Hung. z szalag ^{Hungarian} (ribbon)	4 𐀰 ~ Cyp., Lin. B se sövény ^{Hungarian} (bush) 7 𐀱 ~ O. Hung. s esik/eső ^{Hungarian} (fall/rain) 301 𐀲 ~ Car. r serény ^{Hungarian} (busy)	47 𐀳 ~ Lin. B swi csillag ^{Hungarian} (star)		58 𐀴 ~ Lin. B su sodor ^{Hungarian} (roll) 122 𐀵 ~ CH. z szúr ^{Hung.} (prick)
t d	31 𐀶 ~ O. Hung. t taw ^{Mansi} (bough)	16 𐀷 ~ CH. d tő ^{Hungarian} (tree trunk) tyvi ^{Finnish} (tree trunk)	37 𐀸 ~ Lin B ti	3 𐀹 ~ O. Hung. j gyökér ^{Hungarian} (root)	1 𐀺 ~ Cyp. ta tee ^{Estonian} (road) *utu ^{Hungarian} (road)

9. táblázat. A javasolt lineáris A hangtani (fonetikus) rács. Az egyes lineáris A betűket megelőző szám a GORILA osztályozási száma azon szimbólumoknak, amelyek elterjedtek a lineáris A és a B körében (1–180), vagy csak a lineáris A-ban (300 felett). Jelmagyarázat: Car.=kár, Cr. H=krétai hieroglifa, Cyp.=ciprusi, Old. Hung.= ómagyar jelek közti hasonlóság.

3. A Duna-medencei őshaza bizonyítása

Révész Péter azután egy 2020. májusi előadásában közölte magyar barátaival, hogy a magyar nyelv őst a Kárpát-medencében már 5000 évvel ezelőtt beszélték. Ezt ő két lépésben bizonyította be: Egyrészt, amint ezen a videón¹⁰ is látható, a minószi műveltség hátrahagyott lineáris A írását számítógép segítségével úgy sikerült megfejtenie, mint a magyarnak egy közeli rokonát. Másrészt feltárta, hogy az archeogenetikai eredmények szerint a Kárpát-medencéből kb. 5000 évvel ezelőtt mentek délre egész Krétáig a proto-minósziak [14].

Megjegyzendő, hogy ha a Duna-medencéből Krétára vándorlók csak Krétán tanulták volna meg a minószi nyelvet, ami, mint láttuk, a magyarhoz hasonló, akkor azt kéne feltételeznünk, hogy Krétán volt a „nyugati-ugor” őshaza. Akkor viszont valamikor Krétáról kellett volna vándorolnia az ősmagyaroknak a Kárpát-medencébe. De mivel semmi régészeti nyoma sincs egy népvándorlásnak Krétáról a Kárpát-medencébe, ezért a „nyugati-ugor” őshaza nem lehetett Krétán. Tehát, már 5000 évvel ezelőtt a Kárpát-medencében a magyar nyelv őst beszélték.

Elvileg egy közvetlenebb bizonyítás is létezhet, ha be tudnánk bizonyítani, hogy a Duna-medencei íráskor valamilyen ősmagyar nyelven íródtak. De ez sok problémába ütközik, mert bár

¹⁰ „A minószi gének titka” https://www.youtube.com/watch?v=gN_2Ok1gnLo.

van pár tucat Duna-medencei írás, azok sokkal rövidebbek, és ezért a kriptográfusok szerint lehetetlen bármi bizonyossággal lefordítani azokat. Ezzel szemben a minószi kultúrának kb. kétezer írásemléke ismert, beleértve a lineáris A írást, a krétai hieroglif írást, és egyéb írásokat, mint például a Faisztoszi korong [11] és az Arkalochori balta [13] felirata. Ezek lehetőséget nyújtanak olyan széles körben elfogadott, hiteles megfejtésekre mint amilyen a lineáris B írás esetében sikerült, amit Michael Ventrisnek sikerült megfejtenie mint a legkorábbi görög írást.

A nyelvészti kapcsolatok mellett, Révésznek sikerült több más magyar-minószi kapcsolatot is feltárnia. Ezekről az eredményeiről, melyek kiegészítik és alátámasztják a nyelvi kapcsolatokat, készültek el újabb videóik.¹¹ Például a magyar és minószi művészeti kapcsolatokról készült az a filmje,¹² amely a magyar népművészeti motívumokat elemzi, kimutatva sok hasonlóságot más népekkel, de főként a meglepően szoros kapcsolatot az ókori minószi művészettel.

4. ábra. Akrotiri freskó Szantorinin Kr. e. 1620 körül. Ez a freskó ábrázolhatja a minósziak vándorlását valamilyen folyó deltájából (bal oldal) Szantorini szigetére (jobb oldal). A folyó mérsékeltövi folyó, valószínűleg a Duna, kell, hogy legyen, mert szarvasok és lombhullató fák láthatók a környékén.¹³

Révész felteszi a kérdést: Honnan jöttek – mint ismeretes: hajón, messziről, ahol nagy folyó folyik (4. ábra) – a minósziak, és az a nagy folyó a Duna vagy a Nílus volt-e? A válaszhoz megvizsgálja az archeogenetika adatait a minósziakról. Addig két tudományos cikk közölt adatokat régi osztályozással,¹⁴ de Révész az legújabb 2016-ban megjelent hivatalos osztályozási fa¹⁵ szerint használja fel azokat [14]. Tehát, így néhány esetben pontosabb haplocsoport meghatározásokat használ.

A három legfontosabb mtDNS haplocsoport odigitriai sírépítményből (tholosz): J2b101, K1a2, U3b3 és 15 a charalamboszi barlangból: H1bm, H5a1g, H7, H13a1a, HV+16311, 15a1b, R0, T1a4, T2b, T2c1, T2e6, U5a1f1, U8b1b+16290, W1, X2+16179. Mindegyik odigitriai mtDNS-nek megkereste a legközelebbi rokonát az adatbázisban (ha több, van, csak a legkorábbival foglalkozik). Néha a legközelebbi rokon későbbi időből származik, mint maga az odigitriai mtDNS. Ilyen a vaskori örmény U3b3-as minta. Ez adatok szerint a korai minósziak a Termékeny Félholdról származtak. A charalamboszi mtDNS-ek legközelebbi rokonai: 4 Anatóliából, 11 a Duna-medencéből származik (5. ábra).

¹¹ Ezért igencsak tanulmányozandó [Révész Péter Youtube csatornája](#) is, ahol magyar őstörténettel és nyelvészettel foglalkozik, de mivel a Nebraskai Egyetem tanára, s mert szeretné elterjeszteni nézeteit a világban, többnyire angolul beszél videóin (igaz, bekapcsolható a magyar automatikus fordítás is).

¹²A film, amelynek címe „Different Origins of Early, Middle and Late Minoan Art” a [15] alapján készült, és itt látható: https://www.youtube.com/watch?v=7RunFz_clqY

¹³ <http://szalon.arnolfini.hu/snk-szantorini-thera-akrotiri/>.

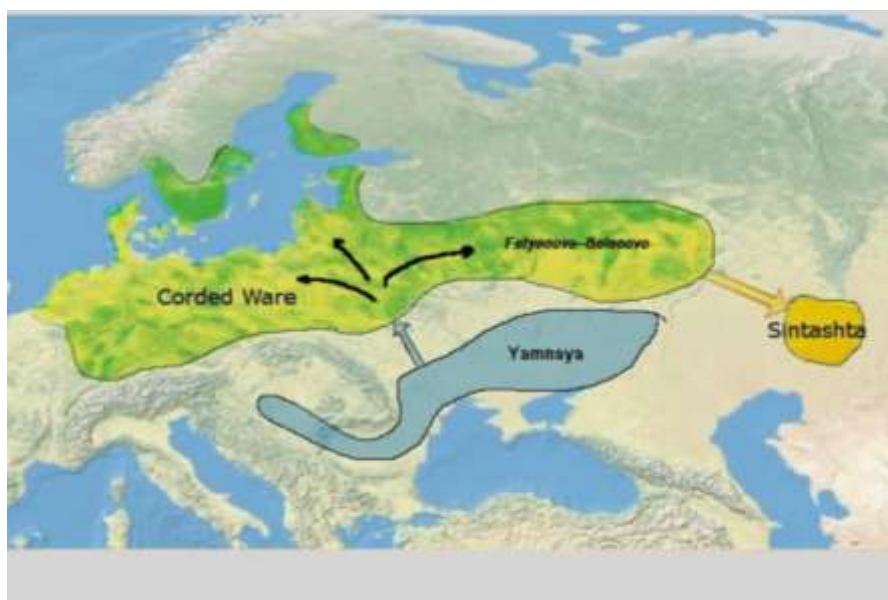
¹⁴ J. R. Hughey et al. *Nature Comm*, 2013. és J. Lazaridis et al. *Nature*, 2017.

¹⁵ <https://www.phylotree.org>

5. ábra. Charambalosz haplocsoportjainak legközelebbi rokonai.

Az egyik legősibb, az U5-ös haplocsoport kimagaslóan gyakori a finnugor területeken. Ez megerősíti Grover Krantz elméletét, miszerint a finnugor nyelvcsalád hazája a Kárpát-medence [5]. Ehhez Révész hozzáteszi a maga elméletét, hogy az Anatóliából származó földművesek átvették a finnugor nyelvet az őslakosoktól és azután együtt mentek északra, keletre és délre (6. ábra) és terjesztették el a Kárpát-medencei haplocsoportokat Skandináviába és egészen az Urálig.

6. ábra. A zsinédíszes kerámia (harci baltás vagy magában álló síros) kultúra népének vándorlása Kr. e. 3000 körül.

Ezután Révész még módszeres érveléssel cáfolja azokat a téves korábbi következtetéseket, hogy a minósziak anatóliaiak lettek volna. Az ilyen hibák elkerülésére pedig saját eljárást javasol. Ez új távolsági függvény szerint a különbség a charalamboszi minósziak és a Duna-medencei kő- és bronzkori népesség között a legkisebb. Ezért a bronzkorban emberek vándorol-

*hattak a Duna-medencéből Krétára. Az odigitriai haplocsoportok viszont közelebb vannak az anatóliai és a feltehetően szintén onnan származó rézkori spanyol mintához, mint a kő- és bronzkori Duna-medencei népességhez. Ezért valószínű, hogy az odigitriai korai minószi emberek a Termékeny Félhold területéről származnak. Lazaridis és társai szerint a minósziak és a mükénéiek genetikailag hasonlóak, $\frac{3}{4}$ -ed részben az anatóliai földművesek leszármazottai, és $\frac{1}{4}$ -ed részt kaukázusi és iráni eredetűek. Végül Révész megállapítja, hogy Lazaridisék *Nature*-beli cikke figyelmen kívül hagyta a bronzkori népvándorlást a Duna-medencéből Krétára. Pedig a Duna-medencei állomás fontos, mert a vándorlók „finnugor” nyelve onnan származik, és akkor a közép-minószi lineáris A írást azon a nyelven írhatták. Ezzel Révész Péternek sikerült nemcsak nyelvi és írástörténeti, hanem archeogenetikai eszközökkel is bizonyítani a lineáris A magyar írás voltát.*

4. Észrevételek és megjegyzések

És a most, 2021-ben született, tehát *a minósziak és a magyarság Kárpát-medencei közös eredetéről szóló filmjéhez*,¹⁶ melyet imént eddig ismertettem, az üdvözlés és egyetértés mellett érdemes hozzátenni a következőket:

Azon kívül, hogy a mitokondriális kromoszóma helyre nem álló szakaszán lévő csoportmutációs szintek oldalági vagy leágazási részletekkel gazdagodtak az elmúlt másfél évtizedekben, amit Révész Péter nagyszerűen használ fel a mostani videóban bizonyításra, még vannak, akik azzal próbálnak irányzatuknak teret nyerni, hogy a régészeti genetika helyett ártalmas genetikai régészetet művelve, új jelölésekkel fellépve, a régi csoportmutációs adatokat kedvükre forgatják. Újnak beállítva, sőt mintegy egyéni genomként eladva, az időtényezővel nem törődve, világrészeket is összekötnek akár, csakhogy megfeleljenek előzetes irányzatuknak.

Ezért Cser Ferencsel együtt mindig feladatunknak tekintettük, hogy egyrészt megkülönböztessük a történeti szempontból igen informatív, mert történelmi mélységű (diakron) rétegződést mutató csoportmutációt az egyéni genom jellegzetességei hasonlóságait felhasználó génszakaszi egyidejűség (szinkronicitás) ilyen alkalmazásától. *Mert még akkor is inkább szinkron állapotokról beszélhetünk, ha esetlegesen földben talált egy-két évezredes csontvázakból lehetett nyerni egymáshoz vagy a maiakhoz hasonlókat. És a csoportos mutáció olyan, hogy elkülönült csoportban terjed el. Évtízerekig, inkább százezer évig kell elkülönülten élnie ahhoz egy csoportnak, hogy ott megmaradjon és elterjedjen, azaz csoportossá váljon egy mutáció, amely aztán utólag megmutatkozik, máig.*

Másrészt feladatunknak tartjuk, hogy fellépjünk a magyar őstörténetet egyenesen meghamisító, olyan szemléletből fakadó gyakorlat ellen, amely nem veszi figyelembe a magyar lélek, a magyar szellemiség jellegét, egyszóval az eredeti Kárpát-medencei műveltséget, – mely meszesemenően feltárul az itteni régészeti, embertani, néprajzi és nyelvészeti adatokból – hanem mellőzve azokat, egyfajta genetikai régészet bevezetésével próbálkozik. Ahol egyébként még az örökléstanon belül is gyakran megjelennek ellentmondásos jelenségek, fellép az egyoldalúságból fakadó tévedés. Nem zárható ki, hogy éppen a régészeti és történeti összefüggések mellőzésének szándéka vezet ilyen, a tudományban megengedhetetlen fejleményekre. Ugyanakkor a más világrégiók önálló fejlődése, értékei is mindig valahogy európai kapcsolatként futnak, mégha igen erőltetetten, azaz haloványan is.

De ha a genetikusokon múlik, akkor a sokévezredes és sokezer kilométeres távolságok és időjárási szakadékok is könnyen áthidalhatók (azaz inkább figyelmen kívül hagyhatók), és mintegy egyidejűségben szemlélhetők a modern Föld-térképre rajzolt látványos ábrák alkalmazásával. Elég hozzá valamilyen, eredetét tekintve nem egyértelműen tisztázott, de megnevezhető kapcsolat. Ezen ábrák aztán többnyire igen tág körök, íves vonalas alakzatok, hatóköröket szem-

¹⁶ *A minószi gének titka:* https://www.youtube.com/watch?v=gN_2Ok1gnLo.

léttetve, ahol a színezés élénkségének csökkentésével jelzik a genetikai előfordulás és arány csökkenését. És a legsötétebb árnyalat, a legnagyobb arányú vagy számú előfordulás helyét tekintik egyúttal kiindulási, származási, keletkezési pontnak. Ez esetben is figyelniünk kell a leegyszerűsítő szemlélet nagy tévedési veszélyére, mert a műveltség terjedésének, a kultúra vándorlásának folyamata igen bonyolult módon történt meg a valóságban, annak sem népesedési, sem hatalmi, sem egyéb vonatkozása nem egyértelműen jön elő a hozzáférhető nyomokból, így a genetikai adatokból sem. Az összes – földtörténeti, időjárás-történeti, növény- és állattörténeti, régészeti, embertani, néprajzi, nyelvtörténeti és történeti – vonatkozás figyelembe vételével lehet róla igaz megállapítást tenni. Mai hasonlattal élve, olyan ez, mintha a manapság műholdról jól megfigyelhető felhőkarcolók száma és magassága alapján határoznánk meg a ma élő emberiséget alkotó népek legjellemzőbb vonásait, és adnánk elő értékelésüket.

Most már Révész Pétertől is lehet tudni róla, hogy valódi magyar távlatainkat éppen az nyitja meg, hogyha magunkat népként határozzuk meg, nem pedig az őstörténeti léptékkal igen későn kialakult, és gyakran és gyorsan változó hatalmi, katonai vezető réteget figyelembe véve.

Mégha az ókori auktoroktól kezdve egészen a mai történészekig – sajnos – csupán róluk, erről a vezető rétegről szoktak is beszámolót írni. Még a sztyeppei és úgynevezett ázsiai kapcsolatoktól is el kell határolni a magyar őstörténetet. Megint őstörténeti léptékkal: igen későiek azok a kapcsolatok, ha voltak egyáltalán, amelyeket olyan nagy térbeli távolságokból feltételeznek, szívesen, a XVIII. század közepe óta.¹⁷

Önálló létünk Kárpát-medencei alakulását Révész Péter eredményei egyelőre 5000 évre, a miénk Cser Ferencsel több tízezer vagy akár több százezer éves összefüggésbe helyezhetővé tették. Annak minden közeli és távoli kapcsolatával: kihatásával és be- vagy visszahatásával. Ezt a régészeti műveltségekből addig is ismert összefüggést erősítette tényre az Underhill- és a Semino-csoport 2000. novemberi közlései [16, 17] az Y-kromoszóma helyre nem álló szakaszon lévő mutációkról, és nyitotta meg ezzel az utat-módot a Kárpát-medencei magyar eredet és folytonosság elméletének természettudományos bizonyításához.¹⁸ Mi éltünk a lehetőséggel korábban, amint Révész Péter is az utóbbi években: elindultunk azon az úton, ahol összekapcsolhatók a génmutációs szintek a régészeti, embertani és műveltségi adatokkal, például Gábori Miklós kaukázusi, Marija Gimbutas kelet-európai és Gáboriné Csánk Vera, László Gyula, Kretzói Miklós, Kordos László, stb. Kárpát-medencei adatai alapján. Dél-Ázsiát a magyar őstörténeti kapcsolatból kizárhattuk, mert az M130 jelű csoport-mutáció Afrikából átmenve a Levantinba, egyből délre kanyarodott, Indiáig. Az M89 érte el a Kaukázust. Az észak-ázsiai (kínait, mongolt) is kizárhattuk, mert az M9 ázsiai körútra indulását követő M45-M173-M17 jelű csoportmutáció az ázsiai emberekből hiányzik. Nemcsak az európai (és kaukázusi) moustieri műveltséget tudtuk a 'neandervölgyihez' kötni, hanem az aurignacit is, sőt az igen régi acheulit is oda kellett. Mely utóbbi miatt kiderült, hogy a 'Homo erectus' már modern ember volt; az előbbi pedig azt támasztotta alá, hogy a gravettit kell az M17-hez kötni, nem az aurignacit, mint Seminoék sugallták. Mert ez a folyammenti gravetti műveltség nemcsak a Dontól nyugatra, hanem Közép-Ázsia felé is elterjedt, egészen Észak-Indiáig, ahonnan származhat a 45-50 ezer éves kapcsolat, aminek még kulturális nyomai is vannak. Eme M17-kapcsolatnak tehát onnan lehet nyoma utána végig, akár a mostanában erőteljesen vizsgálni kezdett 4500 évvel ezelőtti állapotokig is (de akár máig is, mert például ugyan miért alakult volna az ő arcuk másként ott, mint a miénk itt?).

Meg kell említeni itt, hogy a Kárpát-medence lakosai egy részének a Termékeny Félholdról való eredeztetésének két alapja van: az egyik, hogy a haplocsoportjuk még a Kaukázusban alakult ki a jégkorszak elején és aztán egy részük nyugatra, más részük keletre ment – így a Termékeny Félholdra is, ami nem a Folyamközt jelenti, annál szélesebb terület. A másik, hogy a gabo-

¹⁷ Lásd erről a jelen Acta-kötetben Cser Ferencsel együtt írott két tanulmányunkat.

¹⁸ V. ö. az ugyanakkor megjelent értelmezésekkel [18] s a 10 év alatt felhalmozott eredmények bemutatásával: [19].

nát és annak termesztési kultúráját Anatóliából hozta be egy kisebb népcsoport és azt a helybeliek átvették. Ez a kis csoport hagyhatott genetikai nyomot is a Medence lakosságában. De ez az átmeneti kőkorszakban történt, jelen előtt mintegy 8000 évvel. Ezeket jelzik a régészeti adatok.

A közel-keleti földműves népesség – natufi műveltség – terjedése körüli genetikai adatok szerint az M35 (Eu4) mutációt hordozó csoport aránya csak 8,8% nálunk, a dél-európai 20% körülivel szemben. Tehát itt a helyi többség, a 60% M17 (Eu19) és a 13,3% M173 (Eu18) átvette a földművelést Körös–Sztarcsevo műveltségként, és a Tordos–Vincsa műveltség idejétől kezdve esőztető földművelésként és földművelő állattenyésztésként felvitte a dombokra is, ami nagy népességtöbbletű vezetett. Utóbbi kiáradása töltötte meg aztán Európát velük.

A Közel-Keletre a földművelésnek szintén érkeznie kellett, és csak észak felől érkezhettek, mert a Közel-Kelet, majd Anatólia is kiszáradt akkoriban. Öntözésre alkalmas víz folyt viszont az északi olvadékfolyókból a Fekete-tenger helyén volt édesvízű tóba. Ahonnan a Boszporusz átszakadásakor a feltöltődés elől menekülők ide, a Kárpát-medencébe is hozták a földművelést.

Az Anatóliában feltárt elnéptelenedés, majd a helyek újra benépesedése mutatja, hogy ott megszűnt a szárazság, és egyéb nyomai is vannak a délre terjedésnek (erődített városok, női kultuszszobrok). Mezopotámia korábban vélt kulturális elsőbbsége miatt ragaszkodhatnak sokan ahhoz, hogy onnan eredeztessék az európai civilizációt. S ha voltak is törekvések a mezopotámiaiakkal való kereskedelmet előtérbe állítani, a Torma Zsófia által feltárt írásjelek miatt, azt a tordosi leletek pár ezer évvel korábbi mivolta cáfolta, aztán pedig Colin Renfrew könyve [1, 2] egyenesen elavulttá tette, mert kimondta, hogy nem volt vándorlás, hanem diffúzió a Termékeny Félholdról Közép-Európába, mivel az itteni hasonló műveltségi elemek sokkal korábbiak.

A 4000 éves TAT jelű csoport-mutációnak (maláj embertani jegyekkel kapcsolatos) a Bajkáltól a Lappföldre megismert előfordulása alapján sikerült kizárnunk az összes finnugor népnek a magyarokkal való, 4000 év utáni kapcsolatát, tekintve, hogy e mutáció belőlünk, magyarokból hiányzik. Révész Péter is beszél az északra, keletre és délre kiáramlókról. Mi két kiáramlást különböztettünk meg, a rénszarvasvadászokét 12-13000 évvel ezelőtt északra, és a földművesekét, a vonal vagy szalagdiszes kerámia népét a Vincsa-korszak előtt és után északkeletre, nyugatra és délre.

Azért is fontos Révész Péter kutatása és mostani eredménye, mert alátámasztja, hogy lehet magyar őstörténetről beszélni az igen régi időkből, amint azt mi is javasoltuk. Sőt a magyar őstörténetet nem a magyar középkor követi, hanem a magyar ókor. Csakhogy történettudományunkban azzal a nézettel találkozunk többnyire, hogy a magyar őstörténet leír a török korig, mivel a középkori, koraújkori történeti emlékek nagyrészt elpusztultak. Ők tehát még a középkorunkat is kihagynák, mint önálló korszakunkat.

Viszont a régészeti viszonylagos (relatív) időrendet teszi abszolút kronológiai időbeosztássá az archaeometria, amely nagyban segíthet e jelenlegi – szerintem – siralmas Kárpát-medencei őstörténeti helyzeten, különösen az iskolai tananyag esetében, ahol még az egyetemi oktatásban és kutatásban sem valósul meg a korszerűség. Azzal segíthet, hogy mint új tudományág, nemcsak szűk értelemben a régészeti tárgyak anyaga elemi összetételének és összefüggéseinek meghatározását jelenti. Mert bár közvetlenül nem műveli az olyan hagyományos humán tudományokat, mint a nyelvészet, történettudomány, néprajz, ám tágabb értelemben kapcsolódik minden más tudományághoz. A fizika, kémia, biológia, orvostudomány régészeti vonatkozásainak felhasználásával, a paleoszerológiával, a pollenanalízissel, stb. műveli a történeti antropológiát és archeozoológiát, valamint a kísérleti, rekonstrukciós régészetet. Ilyenformán az archaeometria vizsgálati tárgyát, területét, a szerves és szervetlen anyagból készült eszközök vizsgálatán túl kiterjeszti magának az embernek és környezetének a megismerésére, a történelmi, társadalmi, gazdasági és technológiai fejlődés mozzanatainak meghatározására. Így tehát tényleg reménykedhetünk elegendő új eredményben, adatban. Ezekre az adatokra azért lett szükség különösen, mert az archeogenetika adatainak ellenőrzése, pontos feldolgozása életbevágóvá vált. Nehogy – amint itt többször hangsúlyozzuk – genetikai régészetként átvegye a régészeti genetika helyét és olyan

egyeduralkodóvá váljon a magyar őstörténetben, mint a finnugor nyelvészet volt a történeti kérdésekben is.¹⁹

Bibliográfia

1. Colin Renfrew: *Before Civilisation, the Radiocarbon Revolution and Prehistoric Europe*. Pimlico, London, 1973.
2. Colin Renfrew: *A civilizáció előtt. Radiokarbon forradalom és Európa őstörténete*. Osiris Kiadó, Budapest. 2005.
3. Cser Ferenc–Darai Lajos: *Európa mi vagyunk. Európa történeti kapcsolatai a sejtől az átörökítő jelzésekhez és a Kárpát-medencei magyar népi, nyelvi műveltségi folytonossághoz*. II. kötet. Frig Kiadó, 2008.
4. Peter Z. Revesz: Establishing the West-Ugric Language Family with Minoan, Hattic and Hungarian by a Decipherment of Linear A. *WSEAS Transactions on Information Science and Applications*, vol. 14, pp. 306-326, 2017.
<https://www.wseas.org/multimedia/journals/information/2017/a605909-068.pdf>
5. Grover S. Krantz: *Geographical Development of European Languages*. Peter Lang Publishing Inc. New York, 1988. (*Az európai nyelvek földrajzi kialakulása*. Ford. Imre Kálmán. Ősi Örökségünk Alapítvány, Budapest, 2000. <https://mek.oszk.hu/02600/02612/html/>.)
6. Cser Ferenc: Gyökerek. Töprengések a magyar nyelv és nép Kárpát-medencei származásáról. Szerzői kiadás, Melbourne, 2000. <http://www.leventevezer.extra.hu/gyokerek.pdf>
7. Cser Ferenc–Darai Lajos: Magyar folytonosság a Kárpát-medencében, avagy kőkori eredetünk és a sejtől tulajdonságörökítő kutatás. Frig Kiadó, 2005.
<http://www.leventevezer.extra.hu/folytonos.pdf>
8. Andrew Sherratt: The Transformation of Early Agrarian Europe. The Later Neolithic and Copper Ages 4500-2500 BC. In *Prehistoric Europe*. Ed. B. Cunliffe. Oxford University Press, Oxford, 1998.
9. Marija Gimbutas: *The Civilization of the Goddess*. Harper, San Francisco, 1991.
10. William Burley Lockwood: *A Panorama of Indo-European Languages*. Modern languages 173. kötet. Hutchinson University Library, London. 1972.
11. Peter Z. Revesz, "A computer-aided translation of the Phaistos Disk," *International Journal of Computers*, vol. 10, pp. 94-100, 2016.
12. Peter Z. Revesz, "A computer-aided translation of the Cretan Hieroglyph Script," *International Journal of Signal Processing*, vol. 1, pp. 127-133, 2016.
13. Peter Z. Revesz, "A translation of the Arkalochori Axe and the Malia Altar Stone," *WSEAS Transactions on Information Science and Application*, vol. 14, pp. 124-133, 2017.
14. Peter Z. Revesz, "Minoan archaeogenetic data mining reveals Danube Basin and western Black Sea littoral origin," *International Journal of Biology and Biomedical Engineering*, vol. 13, pp. 108-120, 2019. <https://www.naun.org/main/NAUN/bio/2019/a302010-aag.pdf>
15. Peter Z. Revesz, Art motif similarity measure analysis: Fertile Crescent, Old European, Scythian and Hungarian elements in Minoan culture, *WSEAS Transactions on Mathematics*, vol. 18, pp. 264-287, 2019.
<https://www.wseas.org/multimedia/journals/mathematics/2019/a695106-1169.pdf>
16. Ornella Semino, Giuseppe Passarino, Peter J. Oefner, Alice A. Lin, Svetlana Abruzova, Lars E. Beckman, Giovanna De Benedictis, Paolo Francalacci, Anastasia Kouvatsi, Svetlana Limborska, Mladen Marcikić, Anna Mika, Barbara Mika, Dragan Primorac, A. Silvana Sanata-

¹⁹ Végezetül köszönetet mondok Cser Ferencnek és Révész Péternek értékes hozzászólásaikért a tanulmányhoz, és hogy utóbbi engedélyezte ábráinak használatát.

- chiara-Benerecetti, L. Luca Cavalli-Sforza, Peter A. Underhill: The Genetic Legacy of Paleolithic *Homo sapiens sapiens* in Extant Europeans: A Y Chromosome Perspective. *Science* 290 (10. Nov 2000), pp. 1155-1159.
17. Peter A. Underhill, Peidong Shen, Alice A. Lin, Li Jin, Giuseppe Passarino, Wei. H. Yang, Erin Kaufman, Batseva Bonn -Tamir, Jaume Bertranpetit, Paolo Francalacci, Muntaser Ibrahim, Trefor Jenkins, Judith R. Kidd, S. Quasim Mehdi, Mark T. Seielstad, R. Spencer Wells, Alberto Piazza, Ronald W. Davis, Marcus W. Feldman, L. Luca Cavalli-Sforza, Peter J. Oefner: Y chromosome sequence variation and the history of human populations. *Nature Genetics* vol. 26. (Nov 2000) pp. 358-361.
 18. Anne Gibbons: Evolutionary Genetics. Europeans Trace Ancestry to Paleolithic People. *Science* 290 (2000. Nov).
 19. Rasmus Nielsen, Joshua M. Akey, Mattias Jakobsson, Jonathan K. Pritchard, Sarah Tishkoff, Eske Willersden: Tracing the peopling of the world through genomics. *Nature* 2017. January.
 20. Peter Z. Revesz, Minoan and Finno-Ugric regular sound changes discovered by data mining, *Proc. 24th International Conference on Circuits, Systems, Communications and Computers*, IEEE Press, pp. 241-246, Chania, Greece, July 2020.
<https://ieeexplore.ieee.org/document/9402334>

Péterfai János István (Budapest):

A Hetiták kiléte²⁰

Kik a hetita népek? Talán csak nem magyarok? Rendkívül fontos terület a hattí és a hettita népek lakta térség, már csak azért is, mert egyes indogermán kutatók, akik észrevették ennek a területnek írását, megkezdték maguk irányába fordítani a feliratok jelentését, de nem vették figyelembe az írások alkotóinak valódi nyelvét.

HATTI, HETITA ÉS HETTITA ISTENEK

Így kell eljárni, ha tévedéseket akarunk megalkotni. Nincs szabály, nincs nyelvi törvény, csak annyi, ha egy szó hasonlít a mi nyelvünk szavához, akkor kész a nyelvrokonság. De ez hamis elképzelés. Kis-Ázsia népei ugyanis magyar nyelvű népek voltak. Már Kr. e. 27.000 év tájáról is magyar nyelvű és írású bizonyítékok vannak erről a területről. Sajnos, az írásokat nem lehet vizsgálni, *csak hír van róluk*.

Kis-Ázsia belső tájain terült el a Hettita Birodalom, amelynek nagyhatalmi fénykora kb. Kr. e. 1800 és 1200 közé esett. Egyes kutatók a kezdeteket 2300 tájára teszik, de rendkívüli zavarodottság uralkodik a véleményekben, mert a Hatti és Hettita fogalmakat nehéz tisztázni. Most sem lehet végleges megoldást olvasni, de az igazságra törekedni kell. Magyar az ősnyelv, a többiek nem mondanak igazat, ha ezt a nagyon fontos alaptényt nem veszik számításba. Minden utódnépünk szeretne betolakodni elénk, hogy ős legyen, de nincs bizonyítékuk, nekünk meg ott az írásunk, nyelvünk, mérhetetlen régi korokból. Az egyiptomiak önmagukat tartották legrégebbinek, de aztán elismerték, hogy a szkyták, vagyis a magyarok a legrégebbiek. Volt egy monda, hogy a frígek a legrégebbiek, de ezt el kell vetni, a frígek nagyon fiatalok, alig régebbiek 3000 évnél.

Ez a nagy birodalom, sok magyar kutató szerint, azonos meséink Hetedhét országával. Mivel a Hatti, a Hetita, Hettita és a héber Cheta mind a heták országát jelöli, nincs lehetőség kibújni az alól, hogy a területen tényleg a Heta magyarok éltek. Károli Hitteusnak írja a nép nevét. A Biblia Chetái tehát a magyar Heták népet nevezi meg. De a Heták sokkal nagyobb nép, mint amit a Biblia állít róluk (rólunk). Mert írni és olvasni is mi tanítottuk meg a zsidókat, meg még sok népet, akik később leszakadtak tőlünk, és önálló útra tértek.

Az Ezer-Isten-Népe, a Li-Im Dingir-mes, egyértelműen a magyarokat jelöli a terület lakosainak. A Liim Ezer, a szumer név kétségtelenül a magyar (hun) Li-Mu névből ered. Nagyon fontos tudni, hogy az Ég egyik jelképe a Szarvas, másképpen Csudaszarvas. Az Amur mentén élő Milu szarvas az Égbolt jelképe, a neve magyar nyelvű, Fény-Ember, Fény-Lény értelmű. Milu a Dávid szarvas, ezen a néven talán könnyebb megtalálni az érdeklődőknek. Lu-Mi formában talán a Lumineszkálás felidézi az eredeti magyar fogalmat, meg a Lumen. Tehát a Li-Im Ezer nem más, mint a Csillagos Ég. A Dingir Isten, valójában Hatalmas-Kör, az Ég, a Mes többes szám. Az Ezer-Isten-Népe tehát az Égbolton lévő ezernyi csillag népe. A magyarok mitológiája beszél arról, hogy minden ember a csillagokból születik, és csillaggá lesz, amikor elmegy a Mennybe. Ebből is következik, hogy az Ezer-Isten-Népe a mai magyar nép. A csillagvallást a magyarok alkották meg, akkor, amikor még indoeurópaiak, afroázsiaiak, és még sok nyelvcsoporthoz népe nem is létezett.

²⁰ A tanulmány Mészáros Gyula kutatásai alapján készült.

A Kaukázusi csoportba sorolják a Hurri, és a későbbi Urartui emberek nyelvét. A Hurri a régebbi forma, amiből keletkezett az Urartui nyelv, valamint a Mitanni birodalom.

A szumer Szaggiga értelmé Feketefejú. A szóban a Szag a Fej, ami a magyarban sokváltozatú, amiből az is következik, hogy a magyar nyelvből került a keverék szumer nyelvbe. A Giga lenne a Fekete, de itt a Gigász, a Gögös, Gigás nép neve jelenik meg. A Giga még a Csillagos Éggel is kapcsolatos, ahol millió a csillag, a magyar, a Giga ezért aztán Nagy értelemmel terjedt el, mert mi lenne nagyobb a Világegyetemenél? A Gigászok népe ezért pontosan meghatározható népesség, az ég meg fekete éjszaka.

Hammurapi idején a közemberek neve feketefejúk. Egykor ők, az ősök jöttek az Égből, a Feketeség Honából, de aztán közember lett belőlük. A szumerok egy része így lett Feketefejú, vagyis buta, mert a szemiták leigázták őket. A Rabbi jelentése Rab és Bi, a Rab szumer nemesi rend neve, még a Rab Ráby magyar regényben is él a név. A Rab tehát Nemes, a Bi a Pi, a fia. A Rabbi tehát a Nemesség-Fia, a szumir nemességből születő rangnév. A zsidók tehát a magyar rendek egyikéből születtek meg, eredeti céljuk a magyarság megvédése.

A Hatti nyelv lehet kaukázusi, de objektív kutatók inkább azt állítják, hogy rokonsági köre ismeretlen. Mégis felmerül, hogy a hatti, mint a kaukázusi nyelvek anatóliai ágába tartozó nyelv, a hurri-urartui, másként jebuzeus, a szumir, és még a környéken lévő más nyelvek, rokoni kört alkotnak. Nincs gyökértelen nyelv, minden nyelvnek van rokona. A szigetnyelv fogalma egyszerűen képtelenség, mert az emberiség, a mai ember, ugyan rendkívül régi, mégis egy töről származik, amit a genetika is igazol. Természetesen minél nagyobb két nyelv elszakadása közötti idő, annál nagyobb köztük a távolság, de a nyelvi alapoknál meg kell jelennie a rokonságot bizonyító jeleknek, szókinsznek. Ha egy nyelv fiatal, mint a mai nyelvek többsége, akkor segítségükkel nem kutatható az őskor, mert fiatalságuk miatt, ezek a nyelvek "vakok" az őskori nyelvekre.

Bonyolítja a helyzetet a cseh Bedrich Hrozny kutatása, aki a hattita nyelvet indoeurópainak minősítette. Ezzel hatalmas kárt okozott a nyelvészetnek, félrevezette az indogermán kutatókat, akik amúgy is hajlamosak minden elé önmagukat tolni, ezáltal minden valódi igazságot megsemmisíteni, és indogermánná tenni. Miről is van szó?

A Hettita népnév alapja lehet a Heta, Cheta, a Nap-Tája. Ebből eredhet a Hettita, ami a Hetti-Ta elemek alapján Nap-Királyság-Tája értelmet ad, magyar nyelven. Ebből fejlődött ki a Hetti-Ta név, amit 1934 körül fogadtak el általánosan, a nyelvészek. A név jelentése Hét-Királyság-Tája, magyarul, ami a valóság neve lehet. Meg kell keresni a Hat, vagy a Hét királyságot, ha az idő miatti változások a feladatot túl nehezé is teszik.

A magyar Svetlik Ottó "A hattita nyelv" című írásában ismerteti Bedrich Hrozny eljárását. Közli a kifogásait is. Svetlik Ottó nyomán:

Ku NINDA-an e-iz-za-at-te-ni wa-a-tar-ma e-ku-ut-te-ni.

Ninda a szumer Étel, Kenyér. Enni ófelnémet Ezzan, megfelel az Ezzateni szónak. Inni Watar, az ózsász Wadar megfelelője. Az Ed Enni a hattita nyelven. A magyar Ed-Ény az Étkezés Enje. A fordítás:

Most te kenyeret fogsz enni és vizet fogsz inni.

A megoldás nem jó. Szerintem az összes indoeurópai nyelv a magyar nyelvjárásokból keletkezett, nyelvi fejlődés útján. A szöveg értelme:

Száj ételén e izzát tenni vödör ma e kút tenni. A megfejtést lehet variálni. A Ku Száj, az Ez-zát-Enni formában az Ezza valami étel, a Wa Víz, sok finnugor nyelvben, de a magyarban is, az Átárma egy tároló, amit E-Kút Tenni.

A hattita Isa Úr, Lord. A kazár Isa, magyar Isa Úr, a kazárok második urának rangneve is Isa. A finn Isé Ős, Apa. Isa-Szeg és az Isa magyar családnév is az Isa szavunkon alapul.

Az "annuus attuus" anyákat és apákat, szöveg, de magyarul "annyu-ús attyu-ús", az Űs az Ős változata. A szövegekben a Dumu Fiú, a Lu-Gal Ember-Nagy, és Uru Város szumir szavak is szerepelnek. E szavak a magyarban is jelen vannak, a Du-Mu a Nap-Ragyogása, tehát a Fiú, Dumuzi Döme ilyen szép nevet visel nálunk.

Az indoeurópai eszmeiséggel áthatott kutatók azonnal kidolgoztak egy elméletet, ami szerint indoeurópai törzsek törtek a Hatti Birodalomra, amit elfoglaltak és uralmuk alá vetettek. Ezáltal az őslakos hattit népet szembeállították a jövevény indogermán néppel, amelynek a hettita nevet adták. Több alapvetően fontos tény azonban képtelenek megmagyarázni. A Heta nép jelen volt Izrael területén és Kis-Ázsiában. Továbbá volt egy képírásos, és egy ékírásos csoportja. Ez a négy népesség nem teljesen biztos, hogy azonos nép volt, azonos nyelvvel. De a Hetu-Moger, és a Heta-Magyararia kétségtelenül magyarokat jelöl, amint a sok Geta népnév is Heta értelmű. A Geta ugyanis Heta jelentésű, ugyanis a görögöknek nincs H betűje, azt G-vel helyettesítették.

A jövevények, a hős indoeurópaiak, mindig győznek, meglehetősen nagy népiertásokat végeznek, gyilkolnak reggeltől estig és éjszaka. Természetesen ez nem igaz. A győztes, hős indoeurópaiak kevesen voltak, talán 2000, vagy 5000 fő volt a sereg létszáma. A győztesek, valamilyen rejtélyes oknál fogva, országukat és népüket továbbra is Hattinak nevezték. Királyaikat, városaik, isteneiket, a földrajzi objektumokat továbbra is hattit nyelvű szavakkal illették. Valami nagy hiba van az elmélettel, mert az lehetetlen, hogy egy győztes nép ne használna a saját nyelvét a leigázott országban. Az indoeurópai betörés teóriája és a hatalomátvétel csak képzelgésnek látszik. Tehát sosem volt indoeurópai betörés Kis-Ázsiába, hanem az ott élő magyarság nyelve változott rövidült nyelvvé a területen.

Ugyanakkor Baráth Tibor ősrégész és történész a hettita szövegeket egyszerűen magyar nyelven olvassa, az olvasatokkal bárki egyetérthet, ha ért kicsit is magyarul. Kinek van igaza? Az igazi magyar kutatóknak, vagy az indoeurópainak kikiáltott, maguknak őseket kereső íróknak? Teljesen biztos, hogy a magyar nyelvet értő kutatóknak, mivel a terület az egyik magyar centrum, Szubir-Ki (szumer), Szubar-Tu (akkád) nevű terület, ami a Bibliában is szerepel. A térség magyar nyelvű népének sok ezer bizonyítéka van, amit igyekeznek mellőzni egyes írók. A területnek sok neve van, történelme nagyon régi, a ma itt élő népek még ma is rokonai a magyaroknak.

Foglalkozhatunk a héber Cheta népnévvel is. Ez a He-Ta alapján Nap-Táj, Nap-Ország értelmű. A He Nap értelmű magyarul. Amikor azt mondjuk társunknak: He, vagy Hé, akkor azt mondjuk, hogy te Nap! Nem egyszerűen kiabálunk, mint a nyelvészek állítják, hanem értelmes szóval illetjük egymást. Indulatszók nincsenek, csak a nyelvészeink, mind idegenek, nem értik a magyar szavak jelentéseit. Ide tartozik a He, aminek közvetlen változatai egy teljes flexiót adnak, amiben a Hó a forróságot jelenti, ami a Nap tulajdonsága. Hé-Víz a Nap-Víz, mert a Hévíz nevű város mellett egy forró vízü tó van, amiről kapta a város a nevét. Heves megye neve is Nap megye. A Hé alapszó alapján felállított szócsoporthat világosan mutatja a magyar>indoeurópai keletkezést, ebben a szócsoporthat is.

A Cheta Heta olvasatán kívül a Kheta is közismert. Az első a Hét, a második a Két számnévvel kapcsolatos. A Kheta névhez kell kapcsolni a Rakéta nevet. Mivel a Rakéta keleti találmány, a hunokhoz kapcsolható, vagyis a keleti magyarokhoz. A kínai rokonok tőlünk tanulták el a rakéta technikát, amit aztán továbbfejlesztettek, de a rakéta magyar találmány. Ra a Napisten, akinek a neve igen szétágazó utódainknál. A kéta a Khéta, vagy Héta magyarok, hunok neve. Ebből következik, hogy a Ra-Khéta olyan, mint a Nap, okádja a tüzet, lángokat, és a Khéták találták föl, vagyis a Heta-Magorok. Az Asz-Khéta név is a magyarokhoz tartozik. A Cheta népet a héberek természetesen ismerték, és írtak is róluk.

A Hettita Birodalmat a Tengeri Népek Kárpát-medencéből kiinduló borzalmas erejű támadása söpörte el. Vajon tényleg a magyar nyelvű Tengeri Népek pusztították el a Hettita Birodalmat? Az bizonyos, hogy a támadók elvonultak a birodalom déli szegélyénél. Viszont a nagy támadássorozat végén a frígek érkeztek meg, akik valójában megsemmisítették a birodalom központi telepét. Az esemény Kr. e. 1200 körül történt.

A Frígek neve a magyarok számára fontos. Az a lehetőség, hogy a Fríg a magyar Féreg szóból származik, azt jelenti, hogy a Frígek Féreg, mert árulók, és megtámadták a hettita szövetségeseik városait, amikor a hettita csapatok valahol máshol tevékenykedtek. De a Féreg magyar

szó a Fér-Eg alapján, az Égen lévő Fér, Tündér lehet, a Fába Szorult (A Tejútba, Világfába) Féreg meg a Farkas. Innen kell tovább menni gondolatainkkal. Van Farkas csillagkép, ezt ne feledjük. A zsuanszuatok Tekergőző Férges a kínaiak szerint, vagyis a Tejút népe, az égi farkasok. A Firge (fürge) szó is ide tartozik.

Szíriai területeken Kr. e. 1200 után is tovább élt a hattí birodalmi eszme, de többé nem voltak képesek az utódok újabb nagyhatalmat létrehozni a térségben. Ekkor jelenik meg a nevek fontos jelentése, a Hatti, Cheta, és hasonló, kivéve a hettita szót, amit az indoeurópai írók választottak a heta nép nevének 1934 táján, ami név létezése az ókorban bizonytalan. Az idő azt mondja, hogy a szkíták, a magyarok egyik neve, ebben a korban tényleg Észak-Szíriát lakták, ami a hattí-hettita területhez tartozott. Semmi kétség, hogy ez így is volt.

A Hatti Birodalom összeomlása után jönnek létre az újhatti államok, amelyek sok értékes tényt szolgáltatnak nekünk, mai magyaroknak. Szíria a Szer magyar szóról kapta a nevét, aminek több jelentése van, de a Szer Király értelmében az egyik legfontosabb, ami alapján az egyiptomi "Szer", a Kartusban lévő királyi név is értelmezhető lesz magyarul (a Szer Éke). Az asszír terjeszkedés alapján a mai Szíria nevét általában asszírnak gondolják a történészek, valójában azonban a név a magyar Szer szóból származik. A magyar nyelv százszor régebbi a szemita nyelveknél, emiatt a szemiták kissé durcásak. Az asszírok egyébként Asszur, a későbbi Assur városról és istenéről kapták nevüket. Szeria nevét a szovjet térképek is adatolják.

A térség esetlegesen 27.000 éve magyar írásos rovásokkal bír. Eszerint itt magyar nyelven beszélő emberek éltek, nagyon régen. Az előfordulásuk, létezésük bizonyítása nagy feladat lenne, de a magyar tudomány erre képtelen.

A Szer fontos magyar alapszó, sok helyen is megjelenik. Szeriában két szövetség is feltűnik, két Szer, az Északi, és a Déli. Tudni kell, hogy Ardilus királyfi, és sok hősről a Sárkányt a szerre hívja ki harcra! A szerü a gabona cséplő hely, ahol a föld kemény. A szerü tehát a gabona nevével is kapcsolatos, lásd Ceres nevét, aki valójában etruszk-magyar istennő. A szerün megívott harcok hőseink diadalát bizonyítják.

A hattik még sokáig nagyon keményen ellenálltak az asszír terjeszkedésnek. Nem ismerjük a szemita asszír és hattí harcok teljességét, de annyi bizonyos, hogy az asszírok lassan haladva előre, sok hattí települést bevettek.

Szeriában két szövetség jött létre. Az Északinak inkább magyar, a Délinek inkább amorita nevei voltak. Igen fontos, hogy a hattik, vagy hettiták és az amoriták közösen próbálták megállítani az asszír terjeszkedést. Különböző Asszur városai, a Ló-Bika, és Ninive, a Nin-Íve, eredetileg magyar, vagyis szavárd városok voltak. A latin Szeria szintén a Szer, Sor, Sorozat leszármazottja, a Karosszeria angol szóval együtt, amiben a Car az Autó (A-Utó, a Nap, az Örökmozgó), de a Szeria is jól látható. A szeres szövetségek, a terület az oroszoknál Szeria, más esetekben Szíria nevű. Asszur (Assur) és Nin-Íve bevétele a Kr. e. 1900-as évekhez tartozik, amikor azok még magyar városok voltak, de az elesetük után asszír városok lettek.

A Bibliában szerepelnek a Heták, vagyis a magyarok, ezen a néven. Feltűnik, hogy a zsidó ősök, próféták, királyok, igen gyakran, északról, szavárd területekről vesznek maguknak feleséget, mégpedig legtöbbször királylányokat. Az a zsidó, akinek az anyja is zsidó. Igen ám, de a zsidó királynők magyarok, a nők a királynő alá tartoznak, jogot szerezve a királynőtől. Ezért a zsidók, akik zsidó anyától születnek, valójában a magyar vérvonalat viszik tovább. A zsidók, a logika szerint, magyar eredetű nép.

A hattí, hurri, szumir kultúrák kötődnek egymáshoz. Az ékírás jelei a magyar rovásírás betűiből alakultak ki, a magyar betűket jól lehet vésni, vágni, de az agyagba karcolni nem. Az Ír magyar szónak mellesleg van Vágás, Vésés jelentése is. A nád hegyével könnyű benyomni egy éket, sok kis ékkel utánózni lehet az eredeti magyar betűt. Így alakult ki az ékírás a rovásírásból, és elterjedt több területen, közte a hattíknál is. A jelekhez még a token írás, és a képirás is adott formákat.

KIS-ÁZSIA BELSŐ RÉSZÉ

A térségben fejlett civilizáció volt, aminek sok nyoma van. A Göbekli Tepe kőkörei Kr. e. 10.200 táján kezdenek épülni, lehet bizonyítani, csillagászati eszközökkel, hogy a kőkörök építői magyarok voltak. Állítólag még ma is vannak magyar falvak Törökország keleti felében. Ennek utána kell nézni. A falvak vagy a legősibb korok magyarjait rejtik, vagy a Magyarországról elrabolt hadifoglyok által alapított falvak magyarjait nevezik meg. Sajnos, fogalmam sincs a kérdés megoldására.

A hattita mitológia sok rokon vonást visel a szumer mitológiával, ami természetes, mivel közel voltak egymáshoz. Azt a tézist viszont nem kell elfogadni, hogy a hattiti-hettita emberek átvették a szumer kultúra számtalan elemét, így a szumerok mítoszait is, isten neveikkel együtt. Azért, mert a hattiti-hettita térség, alanyi jogon, szintén örökölhették az isten neveket, mert azok többsége magyar nyelvű. A hattiti terület az ősi, és a szumir terület a fiatalabb, magyar alapnépre rátelepülve.

A szumirokról érdemes egy-két szót szólni, mivel valóban kapcsolatban voltak a hattiti-hettita területekkel. A szumir őshaza egy hegyektől övezett, körbe vett ország, ami a Kárpát-medence. Tehát a szumirok ősei a Kárpát-medence magyarjaitól vándoroltak Mezopotámiába, és nem a szumirok jöttek Magyarországra, magyarnak lenni. A mítosznak legtöbbször hinni kell, mert egyetlen nép, egyetlen ember sem tagadta meg őseit soha, inkább elpusztult. A szumirok, Ki-En-Gir népe, a Sih-Sag-Arsaga népe, a Sineár népe, egészen Kr. e. 3200-ig magyar neveket adott az isteneknek, a királyoknak, a városoknak, a földrajzi helyeknek. De Kr. e. 3200 után a területen megjelenik a képirás, majd Kr.e. 3000-tól az ékírás. A mítoszok arról szólnak, hogy délről egy másik nép érkezik Mezopotámiába. Ők az igazi Fekete Fejűek. Valamiképpen rokonok, a magyarnak vélhető őslakosság nem vív honvédő háborút a betolakodókkal szemben. Ám az idegenek nyelve rátelepszik a magyar nyelvre, ami megváltozik, de nem annyira, hogy bármely becsületes kutató nem ismerné fel azonnal a szumir nyelv magyar nyelvből való eredetét. A jövevények vagy afrikai kusiták, vagy ázsiai dravida-rokonok, vagy mind a két területről érkeztek behatolók. Ettől az időtől kezdve a szumir kultúra nem tekinthető magyar kultúrának, de az alapjai magyarok maradtak. Ezért a későbbi időkben is számtalan magyar nyelvű bizonyítékkal találkozhatunk, ha szumir történelemben kutakodunk. A szumir nyelv nagyjából a Kr. e. 3. században halt ki, bár élhetett tovább is, mert rendkívül hasonlított a mai magyar nyelvhez. Szumir, vagy Sineár népe a zsidók és oroszok őse. Ezért nagy a felelőségünk a nyelvészet harcaiban az igazság követésében. Nem elhagyni a magyar nyelvet, de mindig követni az igazságot, bármely rovás olvasatban.

A Termékeny Félhold egy kitaláció, amit azért hoztak létre, hogy a földművelés felfedezését erre a területre tehesék. A földművelést a Kárpát-medencében találták ki őseink, mintegy 25.000 évvel ezelőtt, vagy még régebben, 35.000 éve. De kínai adatok 50.000 évről szólnak, amikor már magokat találtak a kutatók egyes barlangokban. A földművelés eljárása sokkal régebbi, amint azt sok kutató gondolja. Ezzel őseink is tisztában voltak, aminek a nyelvekben is kellett nyomának maradni.

A NEVEK ÉRTELME

Ha áttérünk a hattiti nevek értelmezésére, akkor a névanyaggal csínján kell bánni. A "Ha" a magyar nyelvben Ház. A Hat szintén Ház, és egy számnév, Egyiptomban szintén Ház. A Ti viszont Élet, szumir értelemben, valamint Császárság, a hun és kínai nyelvben. Mivel mi, hunok, a kínaiakkal sokáig testvéri kapcsolatokat ápolunk, aminek a lényege az egy törzsről való származás, akkor a Ti szónak is fontosnak kell lennie. Tehát a Ti nem csupán Élet, hanem Király, Császár jelentést is tartalmaz. Ez azért fontos, hogy értelmezhezzük a Hattiti és a Hetiti, Hettiti, és a Cheta

neveket. Mivel Egyiptom és Kína összekötését a magyar nyelv adja, semmi okunk feltételezni, hogy a Ti Császárság értelme ne tőlünk eredne.

A Ti megjelenik a Hunti, Fehér-Hun-Ti, Vörös-Hun-Ti nevekben, ahol a Ti Király értelmű. Egyes változatokban a Tik szó jelenik meg, ami a Nap neve, továbbá a Tik csillagászati objektum neve, ma a Fias-Tyúk nevében látjuk. A Tik lehet többes számú alak, mint a Tyúk is, mert a Tyú a magyar nyelvben Csillag, de a K jel lehet kicsinyítés is, pl. Vaj-k nevében. Ti-k tehát többes számot is jelent.

A kínai Huang-Ti a Sárga-Császár. A Csin-Si-Huang-Ti császár neve a Csinek (csinosak, naphívók) Első Sárga Császára, ezt jelenti neve. Kínai nyelven, de a kínai nyelv, és a magyar nyelv nagyon alaposan összefonódik, mintha egy töről eredne.

Lehetetlen azt állítani, hogy az ókori nyelvek magyar nyelvek. Csak azt lehet állítani, hogy sok ókori nyelv, így a hatti-hettita is nagyon közeli rokona a mai magyar nyelvnek. Egy régebbi, magyar nyelvnek tekinthető nyelvből származott, amelyik nyelvet Kis-Ázsiában beszéltek, de sok ezer évvel a hatti, hurri, szumir nyelvek előtt.

A Ti Király jelentését megtaláltuk a hun-magyarok nevében, két kínai császár nevében, a Hat-Ti névben, és a Het-Ti-Ta névben, esetleg a He-Ti-Ta névben is. A Hat-Ti tehát eszerint Hat-Királyság, a Het-Ti-Ta Hét-Királyság-Tája, a He-Ti-Ta a Nap-Királyság-Tája lehet. Bizony, a Hat-Királyság is, a Hét-Királyság is ott van, csak kétszeres állapotban. Az Északi Hat a magyar, a Déli Hat az arámi, az Északi Hét a magyar, a Déli Hét az arámi szövetség. Illetve amorita is lehet.

Hetu-Magyararia a hét magyarok országa. A Heta, Hetu neveket a görögök képtelenek voltak kiírni, hiszen nem volt H betűjük, ezért a Geta, Getu formát alkalmazták. A H betűt sok nyelv a magyar rovásírásból vette, Cirill és Metód segítségével, akik bulgárok, és a bulgárok természetesen magyarok voltak egykoron. A H betű egyébként a Halak csillagkép sematizált formája, és kíváncsi lennék, melyik másik nyelvben van meg a Halak név H betűvel kezdődve? A latin H betű a magyar H sematizált formája, középen össze is van kötve, jelezve, hogy a két hal egy csillagképben van. Tehát az összes Géta nép Héta magyar. A Biblia is helyesen írja nevünket, Cheta, vagyis Heta formában. Keleten a Heta helyett a Yeta is elterjedt a kínaiaknál, mint a Huna változata.

HETA ISTENEK

Legalább három fő mítoszt ismer a tudomány a hettitákról, amelyekben különböző istenek szerepelnek.

Arinna város Napistennője fia Tarhuntas. Nevét sikerült pontosan meghatározni a magyar nyelvből. Ezért Tarhuntas neve magyar nyelvű. Ő az Ég istene. Mivel Arinna várost még nem sikerült megtalálni, hogy hol volt, csak a neve körül vizsgálódhatunk. A város nevében a Na önmagában is Város, Település, mint a Temenna névben, ahol a Temen a Temén, Tömény, a tízezer harcos lakhelye, a Na meg a városrész neve. Tehát Arin-Na az Arin Város neve. Az Arin névben a Napot láthatjuk. Az Aran, és Aranka szintén a Nap neve. A hun Arikan, Atilla felesége neve is Ari-Kán, Arany-Uralkodó. Arika az Aranka becézése. Az Arin valószínűleg magyar nyelvű, és a Nap neve. De a várost sajnos még nem sikerült megtalálni.

Sziusz isten nevét egyesek Zeusz névvel vetik össze, ami hiba. A Ten, Teusz, Deus, Zeusz (Tejsz, Dejsz, Zejsz) a sorozat, mind Isten jelentéssel. Sziusz egyértelműen Nap-Ős.

Tar egy magyar név, istenek és királyok nevében is előfordul. Ma is létezik Tar család. A Tar család híres hőse Tar Lőrinc, aki Írországbán Szent Patrick barlangjában is volt. A Tar egy hatalmas isten neve, Magas az értelme. Ő az Atya Isten, Papaiosz. Csak a magyar értelmezés számít, a többi nem. A Tar a Tér párja a magyar nyelvben. A Tér szónak is több jelentése van, amelyek közül fontos a Csillag jelentés.

Taru isten neve a Tar és U nevekből képződött. Tar a Magasságos, az U a Végtelen, Magasságos, Örökkévaló, ami az a magyar nyelvekből pontosan kiszűrhető. A sumir Zi'U-Szud-Ra névben, amit sokan támadnak, az U Végtelen, Magasságos, Örökkévaló, Komoróczy Géza felismerte a név fontosságát és értelmét. Az U szóról értelmetlen vitát kezdeni, mert az U-Ü-Ő változatai teljesen bizonyítják a jelentését.

Tarhuntas isten neve azonban teljesen bizonyítja magyar nyelvűséget. Az isten neve a Tar, a Hun, és a Tas elemekből áll. A Tar természetesen kopasz is, mint a Thar sivatag, ami a növényektől kopasz. De a Tar Magas jelentésű is, ami sok szavunkban is jelen van. A fej tarsága, ami a test legmagasabb része, és a Tar Magas jelentése között lehetséges a kapcsolat. Sok harcos a fejét tarra nyírta, amikor háborúba indult, csillaggá akart válni. A Tar tehát lehet Magas is, mint Targitaos nevében is.

A Hun szó vizsgálatát elvégeztem, ami azonban nem jelenti azt, hogy ezt a fontos szót ne kutassuk tovább. A Hun Csillag értelme teljesen világos, amint a Hunyor neve is.

A Tas (Tasz) értelme Úr. A Ta általában Nő és Ország, meg Férfi, amit a Tata szavunk is bizonyít, de a Ta mégis a nőiség fogalma, mint ország. Ám ha a Ta Férfi, és S jelzéssel mégis Ta-s, vagyis uralkodó, ezért Tar-Hun-Tas nevében a három szó magyar nyelvű. Jelentése Magas-Csillag-Úr. A sumirban is a Tas Úr, és s-el írott.

Meg kell említeni, hogy egyes nyelvek nem ismerik az S hangot. Ezek a nyelvek szöszögők, mint a latin és a görög nyelv. De hogyan halt ki az S hang eme nyelvekben, azt nem tudni. Ellenben ez lehet nyelvészeti kérdés, csak a válasz nem ismert. Az nem elfogadható, hogy a Hatti neveket átírják szöszögős alakokra, mivel semilyen bizonyíték sincs, hogy az S és Sz hangok, jelek közül mi a helyes olvasat. Tehát a Tas és Tasz között a Tas a helyes olvasat, nem pedig a szöszögős Tasz. Az oroszok pl. az "s" alakos neveket alkalmazzák.

A Tar tehát ma is magyar családnév. Taru neve alapján megjelenik Itáliában, Tarchu név alatt, ami bizonyítja a Kis-Ázsia és Itália népeinek magyar eredetét. Van Tarchun isten is, vagyis Tar-Hun, az etruszkoknál és Kis-Ázsiában. Az etruszkok egy része valóban Trójától délre élt, ahonnan Tyrhen királyfi vezetésével Itáliába vándorolt, ahol akkor már törkök, vagyis magyarok éltek a Kárpát-medencéből, legalább Kr. e. 2500-tól, de inkább régebből kezdve.

Tarquinii városa régebbi neve Tarhu volt.

Van egy Hannahannah nevű istennő is, aki a születés és az anyaság istennője. A név duplázott, ősi jellegzetesség. Amikor duplazzuk a szavainkat, akkor a többes szám, vagy a hangsúlyozás kerül előtérbe. Hannahanna a nép folyamatos újra termelődéséért felelős istennő, a "születések úrnője". De a névben az An, Ana, Anya jelentés van benne.

Neve Dingir-Mah és Dingir Nin-Tu. A Dingir Nagy-Kör, Isten, a Mah a magyar Mak és Mag későbbi szava, Nagy jelentéssel. A Nin-Tu név sumirban is létezik, Níni-Tu a magyar megfelelője. Ő az Anyaistennő, minden istenek Anyja. Itt is tetten érthetjük azt a magyar gondolkodást, hogy az isteneknek Anyja van, aki a Világegyetem szülője. De megvan a magyaroknál a férfi isten is, ami az Apa és Anya eredendő eredetét bizonyítja, és egyenlőségét is az isten fogalmában. Hannahannah minden istenek Anyja.

Apaliunasz Apolló. Mivel tudjuk, hogy Apolló magyar isten, nincs kétség, hogy ez a név is magyar nyelvű. Apa az Apa, ami sokkal régebbi név, Li a Király, az Unasz meg egy ősi magyar szó, ami Unasz egyiptomi fáraó nevében is megjelenik. Az Un-Ász az első Ász, égi Ász.

Alakszandusz Viluszai király, a névről megállapítottuk, hogy Ilusai, az Alakszandusz meg Alex és Androsz. Szereti Apját. De volt Trójában egy király, akinek a neve Alakszandusz volt. Ilusza tehát természetesen Ilusa, Ilona városa.

A magyar értelmezéseik sokkal régebbiek, mint a környék neveinek értelme.

A heták főistene Alalu, az Ég Királya. Felettébb izgalmas név. Az Ala Magas, a Lu Ember, illetve Fény. Aladár, Alabanda, Alabárd, e nevekben az Ala Magas. Ismert az Ala-Bala mondókánkból is, ahol Alázd-Balázd lehet az értelme, ami megint a Magasból eredő cselekvést jelzi.

Eridu első és második királya természetesen mítikus, Alulim és Ala(l)gar, de hasonlítanak Alalu nevére. Azt már kifejtettem, hogy a Milu és a Lumi az Égboltra vonatkozik, a Lim, Limu a csudaszarvas, az égbolt, a csillagsokaság, amit a mai Millió, Milliárd név is kifejez. Mivel az Alalu Magas-Fény, elképzelhető, hogy az L-R testvérség miatt az Aralu forma is létezett. Ez a név az Arany, Arany Atyácska irányába mutat.

Alalu fia Anu. A szumir égisten neve An, azután Anu. Ez a név kétségtelenül magyar eredetű. An formában is gyakori a magyar nyelvben, de az Anu változat is magyar nyelvű. Nem vitatható, hogy az An-U és az A-Nu is értelmes magyar nyelven. Az előbbi Égi-Magasságos, Örökévelő, Végtelen, az utóbbi Isteni-Nő értelmű. Valahol itt kapcsolódik egybe a matriarchátus és patriarchátus, ami a magyaroknál mindenkor egyenlő volt. A magyarok nem éltek sem patriarchátusban, sem matriarchátusban, mert társadalmukban a nemek egyenlők voltak. Az igaz, hogy az amazonoknál nőuralom volt, de nagy valószínűséggel seregeikben férfiak is szolgáltak.

Anu Anyu jelentése természetes, hiszen az Ég istene egyrészt női, ana-anya, másrészt férfi, An, Jan, és hasonló. Az An gyakran On alakra fordul, mint John, és Johnny. An természetét négy arccal is ábrázolták, mint aki a négy világtáj ura. Azonban a későbbi rómaiaknál An isten már csak két arcot kapott, ő volt a kétarcú Janus. Előre is lát, hátra is lát, ez a két arc jelentése.

Mivel An az "Ég, Menny", jelentéséről nem lehet vita. Fordítva Na, ami viszont több jelentést is visel. Elsősorban a Na a Nagy jelentést tartalmazza. A Nagy magyar szó a Na-Ga változata lehet, ami Nagy-Ház, ráadásul több utód nyelvünkben Kígyó. Tehát itt a Na-Ga nem más, mint a Tejút, az Égi Kígyó. De a Na jelentése lehet Kő, Város (nemzetség, törzs), Nő, Igen, és bizonyára mások. A Na kutatása fontos, mert az alapszavaink közé tartozik. Lásd Na-Pa Nagy-Fő, a Nap. "Eb fél, kutya fél, míg az ipam, napam él!"

An-U jelentése Égi-Magasságos, lehet válogatni az U jelentései között. Az U önálló szó, a magánhangzók családjába tartozik, változata az Ü és Ó. De Anu isten neve mindentől függetlenül, az Ég, An nevéből képződött.

Dialektikus ellentéte az An névnek az Ördög, amit Han, Hány alakban írunk. An az Ég, de változata az Ördög, sok név alatt. An ugyanis nálunk mindig Ég, ige és főnév, de éjjel fekete, nincs fenn a Napisten, illetve Napkirály. A fekete szín a végzet színe, az ördögök éjjel járnak elsősorban kísértetni. Ha Anu jellegtelen ősiszten, aki már a szumerok korában is az idők homályába vész, akkor csakis magyar istenség lehet, mert mi írunk sok tízezer év óta, nem a szumirok. A Han, szinte teljesen biztos, az An szóból keletkezett, hasonlóan a Jan szócsoporthoz. A Han-Ság nagy mocsár, az ördög területe. Hany Istók nem más, mint Ördög Istók. Akit megszállt az ördög, azt Hánytatni kell, hogy kijöjjön belőle a rossz. Matematikában a Hány? kérdőszó az ördöghöz, a Mennyi? kérdőszó a Mennyhez (eredetileg Mén) tartozik. A hánykolódik, hányja-veti magát és egyéb szavaink a rossz állapotot írják le.

De a Kor-Hány, Kur-Gán halotti építmények nevében is szerepel a Hány. A Kur és Kor itt egyértelműen Hegy, de előfordul Ország jelentése is. Ám a Kor lehet Kör is, mivel a felhányt hegyek kör alakúak, a Kör szó viszont a Nap sajátja, elterjedt a magyar földrajzi nevekben. Különösen a Gán szó fura, mert a király jelentésű Kán szóval is rokon, ami Gán és Hán alakra fejlődött a törököknél. A Kán magyar szó, a Kan változata, amiből kialakult a Gan és Han. Han Tengri értelme Tengri Király, de akkor mi a kapcsolat a Kán és az ördögöt jelentő Hán között? A magyar nyelv nem utóda a török nyelvnek, a származás éppen fordított, magyarból ered a török, de a Han, mint kínai Hanok népe, a Han Tengri, és a magyar Hany Istók, Hány kérdőszó, az An, vagyis égi eredetű szavakat jelöli, esetleg a bukott angyalt is, aki az Anból ered, de Hanná, ördöggé változott.

Ha Anu (An-U) nevét tükrözzük, akkor Uan formát kapunk. Őt a görögök Óannésznek nevezték, aki a szumirok kulturhőse volt, tehát a tudományok istene.

Még ki kell térni az Asszony nevünkre, amit az oszétból eredeztetnek némelyek. Régebbi alakja az Asszon. Az Ász, hangsúlyozva, és az An, Ana szavainkból képződött szó. Az Ana szót az óasszir Atra-Haszisz eposz is tartalmazza. Az oszét Achszin jelentése Úrnő, de a szóban lévő

Szin a magyar Nap. Az Ássz-On/Ony az Ász Ana/Any, a Hősök Anyja, illetve ő maga is Ász, vagyis isteni, hősi. Tehát az Asszony szó magyar eredetű, az Ászok Anyja. Nem szabadna minden nevünket más nyelvekből származtatni, mert mi vagyunk azok, akik az írást is feltaláltuk, és akik a szavakat adták utódaiknak, akik közül nagyon sokan hatalmas népekké fejlődtek, közben saját őseiket nagy elánnal támadták.

Latinul az Anno Évet jelent, az An az Ég, a No bizonyára az Úr, mint a japán Ten-No (Ten-Úr) névben. Az Év mindig a Naphoz kötendő, akinek a neve Udum, vagy Ádám is lehet. Felesége Éva, egy teljes kör, vagyis 365 Ív, ami kitesz egy Évet. Az Év tehát Ívekből áll, a névben az "A" lehet Isten is. Év-A tehát nem más, mint az Év Istennője, aki Adam jóvoltából jön létre. Adam minden reggel felkel, minden este lenyugszik, megtér Édesanyja házába, közben megtesz egy Ívet, majd 365 alkalom után létrehozza Évát. Akit a Biblia bordának is leír, de a borda nem más, mint egy ív. Gyönyörű a Biblia íróinak költészete, igen magasrendű, tehát a Biblia mondánivalóját költészeti szempontokból is vizsgálni kell. De ezt tudják a felkészültek. Az Anno latin név tehát szoros kapcsolatban van az etruszk magyarok nyelvével.

A magyar An, Ana, Anya mellett az An, Anu, Anyu, majd az An, Jan, János, stb., majd az An, Han, Hany, Gan szavak kialakulása jól levezethető, ha van evolúciós, fejlődési szemléletünk. Ez a hatalmas szótábor mind a magyar nyelvből született meg.

Még az Anna szóra is ki kell térni. Sok szumir névben is megjelenik. Ezért az Anna név kétségtelenül egy ősi szumir, vagy a szumirnál is sokkal régebbi nyelvből keletkezett. Egyesek szerint az őseink buták voltak, de szerintem is, meg sok más kutató szerint is, őseink zsenik voltak, de legalább annyira okosak, mint mi, mai emberek. Tehát zseniális őseink az Anna szóra azt találták ki, hogy az An az Ég, Menny. A Na meg lehet több jelentésű, de a Nő fogalma is hozzá tartozik. An-Na tehát egyszerűen Égi-Nő. Ha viszont férfira esett a név, akkor az An-Na lehet Égi-Nagy, vagy Égi-Ház, amiből való, amiből ered a király.

A Hant szavunkra is ki kell térni. A Han az égi temetkező hely, magaslat. Lehet néhány deciméter, de lehetett régebben sok méter magas, vagyis Hegy, Kur. Manapság a temetőkből a nép Hant alá temetkezik. A régi, több ezer éves magyar temetkezések Korhányai, Kurgánjai mára kicsi dombokká szelidültek, a temetőkből járva ezrével láthatjuk népünk mai temetkezését.

Még egy nevet meg kell vizsgálni, mielőtt tovább lehet haladni. Ez a név a Hangya. Emberi családnév is. A Hangya olyan lény, aki a tetemeteket eltünteti, felfalja, széthordja, de az Alvilágból, a földből jön elő, és oda is megy vissza. A természeteknek nem rokona, a Hártyásszárnyúak közé tartozik, értelmi képességei nagyon magasak. A Hangya szó Ant az angoloknál. Mivel a Han-Gya magyar név egyértelműen a Han névre utal, a Gya meg a Ga alapján Ház, ezért a Hangya népek a Han alapján építenek Házakat, a házuk az Alvilágban van, ahol az ördögök uralkodnak, de nem mindenhol. Vannak hangyavárak is, mint az erdei hangyáknak, a vöröshangyák ugyanis várakat építenek.

Anu fia Kumarbi. Rendkívül fontos istennév, de a név jelentése nem feltárt. Városa Ur-Kis. A névben az Ur jelentése "kiemelkedő", ami lehet emberek ura, hegy, város, az Istenek Ura, a német Uhr Ős, vagyis a magyarok. A Kis név alapja a Ki, Kő, Ország értelemben, tehát Ki-s "országos", vagyis főváros. A szumir Kis volt a földek ura, amíg Gilgames meg nem semmisítette Kis királyának seregeit. Az Eufratesz nagy kanyarulatánál van, vagy volt Kis-Tan városa, egy másik magyar város.

A sémi Amoreus jelentése Ember. A névben az A a férfi neve, a Mor a Maur, Mahar, Magúr névből eredhet. Hasonló az Armorika névhez, vagy a mórok nevéhez, akik nem arabok voltak. A Mar fiatal férfi, sok névben felismerhető, Martu isten, Mars isten, vagy a Maros és a Mára-Maros nevekben. Az Amoreus népnévben is előtűnik a név magyar eredete.

Alalut letaszítja a trónról Anu, Anut letaszítja Kumarbi, az istenek atyja. Szép kis család! Kumarbinak két fia születik: Tesub és Ullikummi. A két isten különböző, bár Zecharia Sitchin azt állítja, hogy a két név egy isten kétféle neve. Ullikummi anyja Vasitta.

Tesub nevééről nem tudni, hogy Teszub formájú-e? Van Tessub alakja is. Az Ub szó Sarok a szumirban, a Tesz magyar ige és Isten, a Ten változata. Ha a névben a Szub élő, akkor jelentése Alsó, a Szub a szumirban is megvan, pl. Szublugal Allugal, a lugal császár helyettese. A Szubtrópus, Szubmediterrán szavak jelzik latinban való jelenlétét, de a Szob is azonos a Szub szóval, amit jelez Szob városa a Börzsöny alján, vagy a Szob-Oszló város neve az Alföldön. Szobek egyiptomi isten neve is Szob-Ek formában az Alsóság-Fia magyar jelentést tartalmazza. Tesz-Ub a sarok isten, az istenek sarka, akire támaszkodik az isteni világ.

Tesub felesége Heba, a szóban a He a magyar nyelvben Nap, a Ba Gyerek, a Baba, aki Tündér. Csupán Ipolyi Arnold tényeit alkalmazom a helyes megértés érdekében. Van Hebat alakja is, mint Ené őszanya istennőnk nevét is írták Enéth alakban. He-Ba neve egyszerűen a Nap-Lánya.

Heba nevének van Hepa alakja is. Ez a név a Nap-Fej jelentést viseli. Azért érdekes, mert ma is használjuk a Hepaj szót, ami nagy mulatságot jelent.

Hepatsarmas istennő Telepinus isteni király anyja. A Sarmas több magyar település nevében ma is létezik. Ilyen név Kis-Sármás, meg az erdélyi Sármás. A francia magyar eredetű nyelvben a Charme is innen eredhet. Akinek az arcán arany fény ragyog, az sármos, az arca vonzó. A Sár az Arany, a Napisten által beragyogott hely. Hapat-Sarmas neve persze régebbi a francia nyelv-nél.

Tesub és Heba egyik lánya Mezzula. A Me önmagában Fény, a név ezért lehet a Mé, vagyis a Fény Szülője is. De Mezzula nevét nem értem.

Másik leányuk Inar, vagy inkább Inara. De Inara más szövegben Tarhuntas leánya. A vad természet istennője. Az In Isten, mint az En, mindenben benne vannak, mint a latin In is mutatja, de az Enség a magyarban azt jelenti, hogy Isten eme része mindenben benne van. Az In is belső lényeg, az ínből fonták a húrt az íjra. Az Iny megmutatja a belső szándékot, különösen farkasoknál, oroszlánnál. In-An-Na szépség istennő nevében az In Istennő. Az inek társadalmi osztálya egykor a vezető volt, majd a bók lettek a vezetők. In-Ara tehát Isteni-Ara. Az Ara magyar szó a menyasszony neve. In-Ara az Isteni Ara. Az Ara képződménye az Aranka, Arany, latin Aurum, finn Aurinkó. Finnország északi városa Inara, és egy nagy tó neve.

Inárcs magyar település nevében a "cs" kicsinyítés, becézés. Ebből következik, hogy a község neve Inár istennő nevéből származik. Ugyan Kiss Lajos Inárcs nevét a törökből származtatja, valami "inal" - "előkelő ember" szóból, de a magyarok nem adtak soha idegen nyelvből neveket saját lakhelyeiknek. Annál inkább a magyar istenek sok településnek a névadói. Így Inárcs Pest megyében kétségtelenül Inár istennő lakhelye, mint a finn Inara város is.

Kuruntas hurri isten hettita neve Inara. Kuruntas szarvas isten.

Kumarbi másik fia Ullikummi. Hatalmas diorit oszlop, ami a tenger vizéből születik. Ha a névben az Üllő-Kommi, üllő koma fogalom van jelen, akkor az tényleg diorit oszlop, mert az oszlopok keveset mászkálnak, inkább ülnek.

Van egy Kummija nevű város, amely nevet Égi Hajléknak értelmeznek. Ullikummi neve Kummija város pusztítója.

Vasitta fia Ullikummi. Az istennő neve lehet Vas Itta? Vasitta egy hatalmas fennsík, vagy hegység. Diorit oszlopot szült!? A Vas Fehér értelmű, mint Vác neve. A Fehér mellett a Fény is kapcsolódik hozzá, hiszen a Fém is Fényes. Vasitta a Hegyek Fényes Úrnője. Ő az, aki a felkelő Nap fényét összegyűjti.

Az ördög neve Upelluri. Megdöbbenő név, mert az udmurt és permi mitológiában a Pelluri szintén ördög, amolyan szélördög, portölcsér, esetleg nagy tornádó. A heta mitológiában Óriás a neve, aki tartja a vállán a világot. Az Upelluri és Pelluri egyértelműen rokonok. Az U szó a magyar nyelvben Magasságos, Végtelen, Örökkévaló, tehát isteni fogalmat jelent. A szó megvan a szumirban is. A finnségi nyelvekben gyakori a hangsúlyozása a mássalhangzóknak, mint a dravida és ind nyelvek mellett a magyar is szereti a kettős mássalhangzókat.

Tesub isten unokájának a neve Zintuhi. A név esetleg a Szint-Ugi változata?

Kamruszepa istennő az orvoslás felelőse. A Kam magyar szó, van Kám településünk. A japán Kami-Kaze Isteni-Szél, tehát a Kami jelentése isteni. A Kamraszépe jelentés elképzelhető, mert a régi nevek elolvasása meglehetősen körülményes, de a Kamra nem csupán egy valódi háztartási istennő nevét valószínűsíti, hanem a kincseket, gazdagságot is. A Kamra kincstár is volt, a szó változata a Kamara, a kincstáros pedig a Kamarás, ma is létező családnevünk.

A Sze-Pa szó szerint Fény-Fő, ami nem akadályozza a Szépe jelentést. A Szep szó Egyiptomban is létezik, a Szep Tepi kifejezésben, és Ős jelentést is tartalmaz. Ezért a Szep Te-Pi jelentése Ősi Isten-Csillagok, nagyon régi korok uralkodói. De Kamruszepa nevét igyekeznek másként is olvasni a kutatók.

Ha Kamruszepa a Nagy Istennő, akkor azonos Makh istennővel. Makh nem más, mint Mag istennő, a Nagy, a Mah, de Ma (Mama) Földanya becézett alakja a Máj is, amiből jósoltak, mivel a Máj a Föld egészét jelképezte. Maja istennő is innen származik.

Kamruszepa leánya Aruna, a tengerek istennője. A névben az A, és az Ar is jelent vizet. Sőt, az Áru is értelmes magyar szó, bár a vízhez nincs köze. Az A-Runa forma nem valószínű, mert a rúna szó a magyar és szumer Na-Ru, Kőre (tett) Rovás megfordítása germánoknál és észteknél. Az Ar viszont Tenger, Víz a magyarban. Árad ige, Árt Ad a jelentése. Mivel az Ar Hegy is, a Hegymagasan jövő Víz adja az Áradás értelmét.

Armorika országa, amely magyarok országa volt Nyugaton, Baráth Tibor megoldása alapján Ar-Mori-Ka, neve Tenger-Maúri-Ország értelmű. Tehát az Ar egyértelműen Tenger is. A Ka gyakran királyság, lásd Belgika, Gallika, Keltika, vagy az egyiptomi fáraó Ka-Mosz-E (Király-Ifjúság-Háza) nevét.

Ar-Una nevének második része a magyar Un istennő nevét tartalmazza, aki az Ég Királynője. Mivel Un istennő a csillagok istennője, ő a Fénylés tulajdonosa is, a Nap és Hold is udvarába tartozik. Ezért Ar Una lehet birtokos esetben, az Ar (Tenger) Una (Fénye) alapján.

Ismert Asertu istennő neve is. Nevében a Tu a Nap, illetve más jelentéssel az Ország. A két jelentés úgy függ össze, hogy olyan ország, amit a Napisten megvilágít. Szubar-Tu olyan ország, ahol a Szubarok, vagyis a magyarok laknak. A Tu Nap jelentéséről Baráth Tibor értekezik, a Tu, Ut, Utu a Napisten, de nem Utu a régebbi közülük.

Asertu férje Elkunirsa. El az Isten, Kun a Nap, az Irsa is magyar szó. Megjelenik Albertirsa nevében is, amit 1950-ben Alberti és Irsa községekből vontak össze. A nevet a nyelvészek, jobb ötletük nem lévén, orosz szuronyok bökdösése közben szlávnak minősítették, azon elv alapján, hogy a magyarok ősnépe szláv neveket adtak településeiknek. Szerintük a magyar Irsa a szláv Jelysa és Olysa – Égerfa ősszláv szóból ered. Megjegyzendő, hogy az ősszlávok nagyjából 500 táján jöttek létre, magyar-hun vezető nemzetségek, és a körülöttük katonai szolgálatot teljesítő alánok keveredéséből. A magyarokról meg tudjuk, hogy 200.000 év óta tudnak írni. Vajon akkor kik az ősnép címre érdemes emberek?

Az Irsa névben az Ir egyrészt Ír értelmű, Vágás, Bevésés értelemben. Ezt bizonyítja az Irdal szó, ami a halak, vagy húsok bevagdálását jelent. Amikor a sziklába írtak őseink, akkor is bevagdalták a betűket. Ezt jelenti az Irtás is, vagy az Irt ige. De az Ir az Úr változata is, az Iringó egy Ir (Ur), ami Ingó a szélben. A virág a Nap és a csillagok mása a földön, a szirmok a sugarak. A Sa Menny Fia, uralkodó, a magyar nyelven beszélők egyik fontos népneve, Sza és Sa a formája.

Hepatsarmas istennő Telipinu(s) isten anyja. A He-Pat-Sarmas nevéből már szó volt. Telipinus egyszerűen Teli-Pinus, amúgy tényleg termékenység isten. Tele van a női nem jelével. Teli-pinus nevét már több magyar kutató helyesen értelmezte.

Nidaba istennő a gabona istene. Nagyon hasonlít Niszaba istennő nevére. Megara és Eleuszisz között fekszik Niszaia, ami a magyarok alapítása, sok ezer évvel a görögök előtt. Nisza finnül búza, Nisza-Ba magyarul a Búza (gabona) Gyereke. A Niszai Mezők tehát búza mezők, Nisza városa Búzaváros, a magyar Nyisza is a búza aratására vonatkozik. Nesza város neve nagy valószínűséggel azonos értelmű Nisza város nevével.

Pirwa Istárhoz hasonlít, szent állata a Ló. A Pir a Napot jelenti, a Wa isten is a magyaroknál. Pir-Wa neve egyszerűen Nap-Isten értelmű.

Pisaisa a Hegyek istene. Ha Piszaisza a név, akkor az Isa magyar szó nehezebben adatolható a névhez. Pi a Csillag, Nap, a Csillagfi, az isten neve magyarnak látszik, de nem érdemes bele-menni a név megfejtésébe.

Illujanka egy hatalmas sárkánykígyó. Nevében az Il isten, a Lu ember, de az Illó szó is közel áll az Illu formához. A Janka női név, a sárkányt Illujankasz névvel is illetik. Az Illyunka változatban a yunka esetleg az Unka béka régi megjelenése. Őt Tarhuntas időjárás isten győzte le, később Tesub szerepel Tarhuntas helyett

Hedammu is sárkány, mégpedig tengeri sárkány. Ereje gyengébb Illujankánál, Istárnak sikerült elcsábítania, ezzel vége volt.

Szerepel egy Hupasija, vagy Hupasijas nevű halandó is mítoszokban. Ő Hupásíjász, a Hupa szerepel a hepe-hupa kifejezésünkben. Illujankát Hupásíjász kötözte meg, majd Tesub megölte a magatehetetlen sárkányt.

Khíba istennő Hepat egyik neve. A Khi a Föld, Ország, a Ba úrasszony, gyerek.

Nebet neve is magyar, a Ne-Bet egyszerűen a Né Háza.

Tesub egyik neve Taru, ami Bikát jelent. A Táru magyar szó változata. A Ta ország, táj, de a Tar Magas, ami az égi bikára vonatkozhat. A Ta-Ur is bika, bizonyára a király jelképe, mert jelentése az Ország Ura. Kis-Ázsia déli részén húzódik a Taurus, vagyis a Bika hegység. Minotaurusz, a krétai bikaugrás, és más hagyományok őrzik azt az őskori képet, hogy a király bika erejű.

Kaszku korai Holdisten. A hurri Kusuh változata lehet.

Szarruma is szerepel az istenek között.

ROKON SZUMER ISTENEK

Anu mellett En-Lil is szerepel a hetiták mítoszaiban. A szumir istenek jó része magyar nyelvű, mivel Mezopotámiát a magyarok művelték meg először. A később, nagyjából Kr. e. 3200 idején beszivárgó jövevények ellepték a Kétfolyó-síkságát, de a magyar nyelv sok fontos területen fennmaradt. Mintegy 4000 szumir isten van, a főistenek mind magyar nevet viselnek. En-Lil nevében az En az Isten, Úr, szerepel a név a Kárpát-medencében, és Egyiptomban is. Hármassal jelentése van, mert az Isten mellett Herceg, valamint minden ember is En, vagyis Én. Azután az Enség mindennek lényege, belső tulajdonsága.

A Lil változata Lél, és Lehel, Lil isten pedig a Lég, Levegő istene. A mai magyar nyelvben a nép gazdagon őrzi En-Lil nevét. A Lélek Lél Éke. Lelle városnév. A Leg, Leh, Lile, Lili-Lili, Nagy Lilik és Kis Lilik, és más szavak ide tartoznak. Lilla női név. A Liliom is Lil isten nevéből ered. En-Lil volt az, aki 15 nap alatt megnövesztette Ulli-Kummit.

Ea isten neve magyar. E a Ház, Palota, Templom, sok magyar névben szerepel. Az "A" Víz, szintén több szavunkban jelen van. Régebbi neve En-Ki, amiben a Ki a Kő, szárazföld, de tengeristen. E-A nevének két része tehát magyar, nem akkád, nem hetita.

Gilgames is szerepel a hattí-hetita történetekben. Neve Gisgammas. A Gis a Gil változata. Az akkádok a Gil szót azonnal Gyl jelentéssel értelmezték, ami a magyar nyelvben is jelen van, mint gyilkos. A Gyilok a Gyl-Fia. De a magyar nyelvben van a szónak más jelentése is, amit perzsának akarnak minősíteni nagyjából Kr.e. 800-ból, holott Gilgames, másként Izdubar, sok ezer évvel régebbi, mint a perzsák létezése. Édesanyja, Nin-Szun szólította Gilnek, gilicém, gerlicém, aranyos madaram (magyarom), iglicém, gili-gilim, vagyis Galambom. Tehát Gil-Ga-Mes Galamblelkűség-Házának-Ifja. Ehhez a jelentéshez tartozik Gis is.

Gisgammas Gammas szórésze bizonyára a Gamma szót rejti magában, ami magyar eredetű, mint az egész görög nyelv. A Gam, Gamó kör, vagy gömb alakú, Eszter-Gam (Esztergom) magyar főváros nevében is jelen van. A görög betűk a magyar rovásírásból erednek, mintegy Kr.e. 800 tájáról. Van közülük a föníciai íráshoz is, ami Kr.e. 800 körül szintén magyar rovásból ered,

amikor még Föníciában sokan beszélték a magyar nyelvet. De természetesen Hellaszban is létezett a magyar írás. Ezért a Gammas magyar szó. Pergamon nevében is szerepel, ami Per-Gamon alapján Háza a Gamonnak. Mellesleg innen származik a Pergamen.

Istár a szerelem és termékenység istennője a szumiroknál, hetitáknál, hurriknál, szemitáknál. Színtisza magyar név. Nevének két eleme gazdag elterjedtségű. Az Is előtag értelme Izzás, Tűz, Fény. A szó változatai az Iz, talán Iz Boszorkány is Istár, És, Et/Ét, Ész, Es és hasonló. Az Iszter (Duna), Isztrosz (Duna), Észt nép, angol East, vagy Kur-Ten-Iz, Izisz – Iszet, az Et-Na Tűz-Háza, és még sok szó jelzi elterjedtségét.

A Tár magyar ige. Rengeteg szóban megjelenik, lásd Gyógyszertár, Kaptár, Magtár, Oktár hun király, stb. A finneknél Ilma-Tár főisten nevében is szerepel, ráadásul a finn Tár Nő jelentésű.

Istár tehát az Is, a Fény Tárolója, hasonló Is-Ten szavunkhoz, aki viszont a Fény Istene. Istár, vagy Isztár neve elől rövidülve adja a Sztár, vagyis Csillag nevet. A Sztarüj, Sztaraja magyar szó a szláv nyelvekben, Öreg jelentéssel, mivel az öreg halad a csillag állapothoz, meghal, csillag lesz belőle. Ez az elképzelés is a magyar csillagvallás alapján jött létre.

A magyar Eszter szintén Isztár-Istár nevének változata. Ész-Ter a pontos jelentés, az Eszterek az Ész, a Világosság Terének hölgyei.

Szent István pecsétjén az Ister szó szerepel.

Hadad istent is akkádnak minősítik, holott a név magyar eredetű. A Had-Ad két szó magyar nyelvű. A Hadak Atyja a háború istene. Mezopotámiában és Föníciában is tisztelték, Föníciában a Háborúk istene. A magyar “Te Hadad jó Had” mondatban is megkapjuk Hadad nevét, de nem erről van szó. Sémikul a Hadad Éles lenne, ami óriási tévedés. A Had a seregek neve, amelyek katonákból állnak, a székeknél a Hadak valójában törzsek. A Had egy vezér utáni harcos sereg, a Had szónak sok rokona van. Az alapszó a Ha, amiből ered a Hat, Hát, Ház, Has, Haus, és egyebek, mind Ház értelemmel.

Az Ad alapvetően magyar ige, az Atya, Ada fogalom alapja. Mindig az Ad, Ada ad, és az Anya kap, ez Isten Atya rendelése. Az Ad a szumir nyelvben is Ad, Ada, Adda formában van jelen, mindig Atya jelentéssel. Az At, Ata, Atta zöngétlen változat is mindig Atya értelmű. De az Ad olykor Nap értelmű, a Da változata. A Megfordítások tudománya rendkívül nehéz tudomány, magam nem is merészelem belevetni ennek a nagy tudománynak a vizsgálatába. Táncsics Mihály bezzeg megtette. A Da Nap, mint a Szer-Da nevünkben, vagy az angol Day névben, de az Ad mégis mindig férfi, ellenben a Da női minőség, a Földanya neve. Adam, Ádám az emberiség egyik ősatya, férfi, tehát az Ad ige képződménye. A magyar Ada város férfitől eredő név, a zsidó Ada név női név. Had-Ad egyértelműen tehát a magyar nyelv szerint a Hadak Atyja, és nem nője. Régebbi megfelelője a magyar mitológiában fennmaradt Tűzkovács Király, akinek nevéből állítólag keletkezett Hadúr isten neve. A Had Úr bizonyára régebbi, mint Had Ad neve, de mind a két név a hadak isteni urainak a nevét jelentik számunkra.

A szumir Huvava, és az akkád Humbaba a hetitáknál Kubaba alakban jelenik meg. Ezt a nyomorult Huvavát dönti meg Gilgames és Enkidu, Izdubar és Luhunga, a két hős, isteni magyar hadvezér, 50 harcosukkal. A hetita Kubaba nem más, mint a mai magyar Kü-Baba, Kő-Baba. A Ku magyar szó Száj és Kő értelmű. A Kő-Babák állítása sokáig érvényben volt, amiket Kő Bálványnak is neveztek őseink, isteneink és halottaink emlékére. A török Gül-Baba Rózsák-Apja, a Baba ebben az értelemben megy a csillagok felé, meg fog halni, csillaggá lesz. Tehát a török Baba tiszteletreméltó öreg, az orosz Bábuska szintén. Am a magyar Ba Gyerek, tehát a Baba Gyerek, Tündér, az angol Baby is Tündérem, mint a magyar Babám. Ezek a szavak mind a magyar nyelvből erednek. Az ember a csillagokból születik, és csillaggá lesz.

A Vava finn szó Tiszteletre Méltó Öreg értelmű. A szumir Hu-Vava ezért Csillag-Öreg értelmű, egy olyan istenség, aki a csillagokkal kapcsolatos, a Hu jelentése által. Gilgames és Enkidu tehát egy olyan istenséget győzött le, aki félig a földön, félig az égből lakott. Cédrus démon, kőbaba, kiléte elmosódott, nem tudni, sajnáljuk-e, vagy örülünk megölésének? Hős Enkidu sérü-

lése a csatában halált okozott, de Gilgames kimentette őt a halál országából. Láthatjuk finn rokonaink nyelvét is az ókori nevekben, ami azt jelzi, a szumir korban a finnségiek már léteztek, de indoeurópaiak, szemiták még nem.

Humbaba kezében tükör van, jelezve isteni minőségét. A Tükör a magyarok egyik fontos jelképe. A Tükrösök jelképe a Tükör, ami a Napot jelképezi. A név megmutatja, miről van szó. Tu a Nap, és a Kör a Nap formája. Ebből alakult ki a Tu-Kör szavunk, ami ma Tükör formában él a nyelvben. Az ősi Tukris – Tükrös országnevek is erről beszélnek. Vajon a Tükrösök nevének van-e köze a Türk népnévhez? Azt tudni, hogy a kazár király előtt tükröt emeltek a magasba, amikor vonult seregével. A kazárok a magyarok egyik törzse volt.

Kubaba neve később átalakul Kübelé alakra. Kü-Bél-É jelentése Kő-Nagy/Ragyogó-Ház. A Kárpát-medencében a Kebele folyó neve nagyon hasonlít hozzá, ami nem lehet véletlen. Még később a név Cybele alakú lett, egészen Rómaig elterjedt, ami természetesen magyar alapítású város.

D-IM Iskur nevében a D Dingir. Azonos Hadad-dal.

Nanna a Hold, Utu és Udu a Nap. Nin-Gal a Nagy-Nő, a Gal a Nagy, Nin a Nő, mint a Nina, Nyina, Nén szavakban. Inanna szépség istennő, Inana a neve Magdalai Magdaléna lányának. Ereskigal a Rózsailat Úrnője.

Lamma a szumir Lam nevéből ered.

Ningal Enlil és Ningikuga lánya. Ur városban tisztelték. Testvére Marduk és Aszalluhi. Ismert Nikal is, akinek a neve a szumir Nigal névből ered.

Ninurta változata Zamamasz.

Kuruntasz luvi eredetű, a szarvas természetisten. Van Kuruntijas, továbbá Manapa-Kuruntasz és Kupanta-Kuruntasz név is.

Mukisanu hurri istennő, neve Mukis térség nevéből ered. A Muki ma is élő magyar szó.

A szkíták a magyarok egyik neve. Papaosz a Jó Papa. Ismert Dados is, valamint időjárás isten Datta. A Pekhi nyelv kihalt, az Ubich sok érdekességet tartogathat mindenki számára.

FRÍGEK

Gordiasz Midász király apja, Gordion, Gordium alapítója. A Nagy Sándorhoz kapcsolt "gordiuszi csomó" mondája közismert, a makedón király átvágta a csomót, ahelyett, hogy kigörgítette volna. Remélhető, hogy a Gordi és Gördi-t formák felkeltik az érdeklődést. A frígek nagyjából Kr.e. 1.200 körül kerülnek hatalmi pozícióba Kis-Ázsiában. A kor a kárpátiai magyar Tengeri Népek nagy inváziójának az ideje. Legfőbb bűnük, hogy elpusztították Hattusa, vagy Hattusas városát akkor, amikor a hettita sereg valahol máshol tevékenykedett, talán éppen a Tengeri Népeket támogatta. A frígeket még az örményekkel is összehozzák, holott az örmények Kr.e. 800 táján jelennek meg, mégpedig magyar törzsekből kialakulva. Erről részletesen írtam már.

A Fríg névnek rossz hangzása van. Az angoloknál "durva", azután "nővel közösül" a jelentése, meg hideg. A görögöknél száraz, meddő a jelentése. A magyar nyelv Fíreg értelmet ad ki, ami a farkas neve is lehet, de a fíreg nagyon rossz emberre vonatkozik. Frig germán istennő nevéhez valószínűleg nincs köze.

Gordiasz nevében a Gord Kard, az Ász Hős, félisten, a magyarok neve, mint képző, szkythamagyar nyelv szerint. Kréta (Kér-Ta) Gortyn városa hasonló nevű, és van Gortyn Hellaszban is. A Karda, Korda magyar nevek ebbe a névcsoportba tartoznak. A Gord tehát Kard, maga a Kard a Kar kicsinyítése, illetve Kar-Du a Kar-Napja. Fontos magyar fegyver. A Gord is tipikus magyar szó, a Gor Hegy, a D magyar kicsinyítés, vagy helyképző. Mivel a magyar-hun király neve Gordász, a király neve egyszerűen magyarul Gord-Ász, vagyis a Kard Ásza, Hőse. Nem Gorda, meg Ungorda, meg nem tudom, még miket találnak ki a hírneves írók. A szláv Gorod, Gorodiscse, Hrad, Hradzsín ellenben a Garád magyar szóból ered.

Midász nevében az Ász egyértelműen a magyar Ász megjelenése. De a Mid mit jelent? A történetek elsősorban görög nyelv alapján őrződtek meg, ami sokat ront a hitelességükből. Ezért Midász király Mid nevét nehéz megérteni. A Mid a Med társa, Méz, Mező, Középső jelentéssel.

Ha a sokkal későbbi Madyasz, Matien, Mátyás, Matyi nevekkel vetjük össze, akkor sem értjük meg nevét. A magyar nyelvben a Mi Fény, ezért a Mi-d a Fény-helye is lehet. Sajnos, ennél nem sikerült közelebb jutni Midász nevének értelméhez.

Attisz isten, aki Szírában Ate, Astarté történeteiben szerepel. Astarte egyértelműen Astar-Te, vagyis Istár-Istennő, neve Istár istennőnőtől származik. Attisz a szumer és akkád Atta (Atya) módosulata. Később Astarte és Attes történetek ismertek. A magyar Atya az Ata becézett alakja, az orosz Atyec pedig tovább becézi az Atyát. Attes jól megfelel az Atyec névnek.

Kübelé a főistennő, ő Kubaba, vagy Dindümené, a Nagy Istennő. Kultusza elterjedt volt, a névben a Din is jelen van, ami a Dingirben is szerepel. Kübelé a fríg Magna Mater. Szerelmese Papasz, aki fiatal korában Attisz nevű volt.

Manes főisten nevében a Man lehet Ember, Man-Es pedig Ember-Ős. A Man név szerepel a manysi, a mangal (mongol), a mandzsu nevekben is, tehát nem szükséges indoeurópainak tekinteni.

Ma anya a Mama, ő Cybele anyaistennő. A Ma elterjedt a finnségi, magyar, itáliai nyelvekben, Földanya értelme is van. De Kis-Ázsiában volt temploma Da anyaistennőnek is, aki a Dada, és szintén Földanya. Mint -d végződés, sok magyar helynévben szerepel.

Sabazius a termékenység istene.

Indiához kapcsolják általában Mitra isten nevét. Jelentése Barátság, Szerződés, Felkelő Nap. A névben a Ra elsősorban Nap, azután Ember, Lény, de lehet Fekete, és rag a magyar nyelvben. Mithrász a neve Kis-Ázsiában. A Bika ellen harcol, segítője a Skorpió, a Kutya és a Kígyó. A történet alapja valójában magyar eredetű, és csillagászati jelenség adja a leírás alapját. Sajnos, a mitológusok nem értik, miről van szó, pedig már leírtam az esetet.

Egyiptomban volt egy vonal, Gesza a neve, nem teljesen Alsó és Felső Egyiptom határán. Az északi és déli részt választotta el egymástól, ma szerintem a Géza névben él Gesza neve. A Ge magyarul Föld, a Sza lehet Száj és Menny. Az történt, hogy a Föld kilengett tengelyforgása közben, a képzeletbeli égi egyenlítő a Bika csillagképet északabbra vetette. Lengyelországban egyiptomi típusú templomot fedeztek fel, a Kárpátoktól északra. Azt határozták meg, hogy mintegy Kr.e. 2.850 és 2.450 között működött a templom, amikor a lakói elhagyták, valószínűleg visszamentek Egyiptomba. A lengyel kutatók vetették fel, hogy a templom láthatárán eltűnt a Vadász csillagkép. Ekkor alakult ki a mítosz, hogy a Vadász küzd a lába alatt lévő Bika csillagképpel. Segítői szintén csillagképek, a Skorpió, a két Kutya és a Kígyó. Végül a Bikát visszalökték délre, a Vadász is visszakért eredeti helyére. Nagy volt a riadalom, mi lesz, ha a Bika kilöki helyéről a Vadászt? Vége a Földnek?

Ebben a korban építettek fontos piramisokat. A Vadász öve a három központi piramis, a Kufu (Hufu), a Kheopsz és Mikerinosz, de a Bika is kapott piramist. A Vörös piramis jelzi az Aldebaránt, a vörös óriás csillagot, ami a Bika egyik szarvhegye, ezért kapta a piramis a vörös színt. A másik csillag fehér, a Bika másik szarvcsúcsát ezért fehér piramis jelzi. Lezajlott a nagy égi háború, a Föld tengelye állandó helyére lendült, a Vadász visszatolta helyére a Bikát. Csillagképet nem lehet megölni, ezért azok az ábrázolások helytelenek, amelyekben Mitra megölné a Bikát. Ráadásul Indiába az ind törzsek csak Kr.e. 1.200 táján hatolnak be, ezért az egykori valódi esemény, ami az égen zajlott, számukra már elhomályosult. Mitra, vagy Mithrász valójában tehát a Vadász, aki legyőzte a Bikát.

MÁS NYELVEK

A hatti térségben élt a Palai, a Luvi és a Nesai nyelv. A Nesa nevű város neve nagyon hasonló Nisa nevéhez. Valószínű, hogy finnségiek laktak.

A Palai esetleg régi értelmű, a Palaeo szóra hasonlít.

A Luvi viszont Lúfi lehet. Van egy Luvijai változat is, ami a Lufijai magyar értelmet tartalmazza. Fejérlúfia története kapcsolódhat a Lufijai névhez. Ennek jelentése Fény-Fijai. A V és F

hangok cseréje igen gyakori az ókori nevekben. Róma folyamatosan gyakorolja ezt a rossz szokást. A Ferrum Vas, ami Ver-Rum szóból ered. A Verők vassal dolgoztak, ők a vasverők, a Rum pedig azonos Rum és Ruma neveinkkel Pannóniában, amiből Ruma-Róma neve is keletkezett. Vagy ott van a Via Út, ami a Fia magyar szó változata. A Fi csillag is, ezért az éjjel is megvilágított utak a Fia, vagyis Via nevet kapták.

Lydia a lüdök országa. A mai karélok egyik törzse a lüd, tehát nem pusztultak ki. Tőlük délre van Kária, hatodik népünk (törzsünk) földje. Ismertek a lüdokárok is, akik Karélia népe. De Kréta, helyesen Kér-Ta a kéri magyar nép földje, sok szigettel együtt, köztük a Karpatosz szigettel. A Kar nép még tündér nép is, Görögország őslakói. Kárpátia pedig a Károk Háza, a név jelzi a magyar károk jelenlétét a Kárpát-medencében. Elvégre itt 40.000 éve rovásírással írtak ősünk, magyar nyelven.

Alkaiosz Herkules fia, tőle erednek a lüdök. Csakhogy a magyarok egyik őse is Herkules, amiből az következik, hogy a lüdökkel is rokonok vagyunk.

A Trója környéki népek magyar nyelvűek, a város neve Torja. Ilion mellett ismert az egyiptomi Iluna, továbbá a Vilusa név. A Vilusa név igen érdekes. A név valójában Ilusa, ami az Ilona becézése, van Iluska alakja is. De mi a V betű a szó elején, amit írtak dupla V-vel, W formában? Az a jel Isten jelent. A Va tehát Isten, mint sok névben a dingir, amit nyolc ágú csillagként is ábrázoltak. A Va és Vé tehát nem egyszerű képző, hanem Isten értelmű, és azt igazolja, hogy Heléna Ilona. Il-Ona az Istenek Anyja.

Vana alakból ered a Van, a Létezés istene. Krétán Vanax a második nagyúr, a germánoknál a Van istenek külön csoportot alkotnak, a Valák is istenek, a Vala a Van ige múltat idéző alakja.

Trója tehát Torja, itt laktak a trószok, a Tarjánok, negyedik nagy népünk. Trajánusz is tarján lehetett. Trójától délre éltek a Tyrhenoszok, az etruszkok egyik csoportja, akik közül sokan Tyrhenosz királyfival kivándoroltak, Kr. e. 1200 táján. Első lakhelyük Makedónia mellett keletre volt, ebből lett a későbbi Paiónia. De aztán tovább hajóztak nyugatra, az etruszkok földjére. Újabb adatok szerint Kárpátiából bevonuló magyar nyelvű etruszkok Kr. e. 2500 körül már Itáliában voltak, Tyrhen királyfi népe tehát rokonokhoz érkezett.

A sok tartomány közül meg kell említeni Lykiát, ami Lukka név alatt is ismert. Lu-Ki a Fény-Földje, ide járt Apolló, a fény istene, pihenni. Innen eredhet a token írás, Kr. e. 9500 idejéből.

Még Kilikia neve is fontos, mert a Ki a Kő, Ország, tehát ez a terület tele van Likkal. És valóban, több várost is találtak a régészek, amelyeket a hegyekbe vájtak az ókori lakosok. A kilixek nagy kalózok voltak, lapátokkal kallóztak, és hajtották a hajót, ha nem volt szél.

FONTOS NEVEK

A főváros Hattusa, vagy Hattusas. Nevében a Hattu az ország neve, a Sza, vagy Sa uralkodó, a magyarok egyik nagyon fontos ősi népneve, jelentése Menny Fia, Tokarev értelmezésében. Lásd Sza-Várd népnevünket. A Sas a Sa s-el jelzett alakja, szó sem lehet török eredetéről. Igen ám, de a Hattu Hattyú is, a csillagkép jelentése Hat Tyú, vagyis Hat Csillag. A Hat Csillag tábornoki jelkép is, mert a királynak van hét tyúja, aki a teljes hadsereg felett parancsol. Lebedi rangja hadseregparancsnok, ezt jelenti a neve, tehát ő főparancsnok nem lehetett. Az akkád Lebeddu cím is hadseregparancsnok értelmű. De az orosz Lebegy is Hattyú, egy Lebegyev nevű tábornok is ismert, neve Hattyúéktól értelmű. A Hattyú csillagképnek természetesen hat fő csillaga van, ami perdöntő a helyes értelmezés terén.

Puruszhanda óasszíruul Purushattum, vagy Hattush. Calpa és Zallpa valószínűleg Kál-Pa, ami Fő-Fa, és magyar jellegű név.

Az akkád, majd asszír Qaru Kikötő, a Kárum ezzel van összefüggésben. De a Kar Város, magyar, finnségi, kelta területeken, Itáliában Croton városa Kar-Aton volt Róma előtt. Kar Aton nem más, mint Aton Városa, Aton Kikötője, neve megegyezik egy hun király, Kar-Aton nevével, aki Aton Karja volt.

Kanis város neve Kanis magyarul. Ma több Kanizsa nevünk is van. A latin Canis (Kanisz) szintén a kutyák, kánok neve. Másik neve Nesza.

ÚJHETTITA KIRÁLYSÁGOK

Az asszírok addig támadtak, amíg az újhettita királyságokat is sikerült leigázni. A fríg győzelem után a birodalom déli részein kis királyságok szeveződtek. Az északiaknak hettita, a délieknek amoreus nevük volt, de a két terület népessége együttesen harcolt az asszírok ellen. Volt olyan ütközet, amelybe a héberek és az egyiptomiak is küldtek csapatokat.

Az északi államok: Tabal vagy Tubal. A Ta és Tu jelent országot, tájat, a Bal egyértelműen Bál isten neve, aki Nagy és Ragyogó. Tubal-Kain neve is van, Kain Enki isten neve, aki Kaján istenünkkel azonos. Kammanu, később Kommagene. Vajon van-e ennek a névnek kapcsolata a finnségi Komikkal, vagy a magyar Komákkal? Hilakku (Kilikia, Arzuwatna), Quvé, Gurgum, Kummuh, Karkemis.

A déli államok: Bit-Gabbari, Bit-Adini, Bit-Bahiani, Patina-Unqi, Ain-Dara Bit-Agusi, Hatarikka-Luhuti, Hamat. A magyar nyelvben a Bet – Ház gyakoribb a Bit-nél, de a Bit sem ritka, azonos jelentéssel. A Bitang, Bitangol szóban a Bit-Ang egyiptomi neve, Bit a Ház, Ang az Ankh az Ég, ahova a pásztorok gyakran elhajtották a marhákat a Delta dús legelőire. A szarvasmarhák meg elbitangoltak.

A Patina-Unqi névre nem is merem azt mondani, hogy a magyar Patina szó van benne, az Unqi pedig az Ungi, vagyis Unug nevünkkel azonos.

Tarsus környékén volt Danuna területe, ami Danu istennő Háza értelmű. Tehát itt kelták laktak, akik a Tengeri Nép nagy vándorlásával érkeztek a területre. A Tuatha Dé Dannan, vagyis Danu Istennő Népe a Brit-szigeteken volt tevékeny.

Az egykori Ugarit területén, amit Kr. e. 1200 táján pusztítottak el a Tengeri Nép, Hattina állam létesült. A neve Hatti-Na alapján Hatti-Háza értelmű, tehát kapcsolatban volt a hatti, vagy hetita néppel.

Hattitól keletre feküdt Supria, ami Szubiria volt valójában. Szabír, illetve Szavárd, másként Szabartoi-Aszphaloi név alatt is ismert. Szabartoi a Biblia Szubar-Tu, illetve a szumirok Szubir-Ki országa. Az Aszphaloi viszont az Ászok Falui, konkrétan az Alsó-Zab folyó alsó medencéje.

A khaldeusokról azt tartják, hogy Qatar irányából érkeztek Mezopotámiába az Új-Babiloni birodalom megalakulásakor. De volt egy másik Khaldea, mégpedig északon, ami még a Bizánci birodalomban is létezett, önálló tartományként.

A városok között is vannak meglepően magyarul hangzó nevek, pl. Khalman, Arpad, Kistan, és mások.

A Tanács neve Pankus. A névben a Kus Pánok fogalom látszik. A Pán egyiptomi eredetű, a Nap szó tükre, Vezér, vagyis Ozirisz barátja. Több ezer évvel régebbi, mint a görögök létrejötte, ezért görög eredete lehetetlen.

Az újhettita államoknak Kr.e. 717-ben vége lett.

ISTEN NEVEI

Meglepő, de a hettita hajdankor istenei szumirok voltak. Anu, Antu, Enlil, Ninlil, Ea, Iskur. Közülük több az akkádoknál is szerepelt.

A hatti főisten neve Estan, aki később, a hettita korban Istanu lett. Istanu a Napisten. Mindkét név a magyar Isten változata. Az Is-Ten összetett név, az Is a Fény, Tűz, Izzás, a Ten ige, fő-

névi igenév alakja Tenni. Ragozott vagy képzett formái gazdagok, külön fejezetet szenteltem bemutatásához.

A térségben volt Kur-Teniz, vagyis Izten-Köre, országa. Az akkádoknál számnévként jelenik meg, az Egy (1) Ishten, nő nemben Ishteth. A számneveknél nagy titkok rejtőznek.

II. András hadjárata idején magyarul beszélő falvakat találtak a térségben. Ezek a falvak ma is léteznek. Törökországban kilenc település van, amelyeknek Macarköy, vagyis Magyarfalu a neve.

Budapest, 2019. április 2.

Cser Ferenc (*Queanbeyan/Aus*), Darai Lajos (*Kápolnásnyék*):

Valahol, azaz sehol?

A *Valahol Európában*, azaz a Radványi Géza rendezte film címe arra utal, hogy az bárhol játszódhatott volna Európában a második világháború után. Bakay Kornél mondata a Magyar Nemzetben – hogy „a magyar nyelvet egykor egy nagy lélekszámú népcsoport beszélte valahol Közép-Ázsiában és Nyugat-Belső-Ázsiában”²¹ – pedig azt jelenti, hogy sehol sem volt ott ilyen nyelvű nép. A második világháború szinte mindenütt azonos nyomorúságot hagyott hátra, azért lehetett általánosítani. A magyar nyelv olyan kiemelkedő emberi alkotás, amelynek létrejöttét, eredetét és fennmaradásának körülményeit nem lehet elintézni egy „valahollal”. Különösen nem tudományos szinten. Már pedig a nyelvek eredetéről más eszközzel nehéz szólni, mint a tudományos vizsgálódásával.

Nyelvünk és népünk egykori ázsiai jelenlétére egyébként Bakay a cikkben egyetlen érvet ad elő, amikor olyannak mondja a magyar nyelvet, „amelyet az olasz Angela Marcantonio egy belső-ázsiai nyelvnek nevez (Hungarian should be classified as an Inner Asian language).”²² Bár az angol mondat inkább csak sugallja, hogy olyan lenne nyelvünk, de még ha Marcantonio ezt állítja is, tudunkkal tekintélye nem egyetemesen elfogadott a tudományos világban, azaz nem elegendő a nevét megemlíteni, hanem valóságos indoklást, bizonyítást kellene tőle felhozni, ha már Bakaynak ilyen nincsen a birtokában. Mert ő csak annyit közöl a magyar nyelv ázsiaisága tekintetében, hogy a magyar néptől „a szomszédságukban élő kis népek a kölcsönös érintkezések révén átvettek szavakat, nyelvtani szerkezeteket, ragozásokat, szófordulatokat a sok százezer szavas magyar nyelvből. Tehát a magyar nyelv átadó volt, lingua franca. Egy gyökrendszerű ősnelv...”²³ Azt nem tudjuk meg tehát tőle, hogy hol élt az „ázsiai magyar nép”, de azt igen, hogy a környezetében élők szavakat kölcsönöztek tőlük. Ha mi manapság tele vagyunk angol és amerikai eredetű szavakkal, akkor ott is élünk mellettük? Az ilyen érv tehát, amely a kulturális átvételre vonatkozik, megdől.

Még azt is érezhetjük írásából, hogy Bakay mint közismertre és elfogadottra utal a magyar nép és nyelv ázsiai mivoltára, ott-tartózkodására, minthogy idézett kijelentését írása végén teszi és előtte a magyar nép és nyelv finnugor eredetét cáfolja, mondván, hogy a finnugor nyelvészek érve, hogy nem néprokonságról van szó, hanem csak nyelvrokonságról, tarthatatlan, ők maguk is állandóan belecsúsznak a kettő azonosításába. És e finnugor-kritika ma tényleg felerősödött, sőt helyette a régi türk vagy turáni eredetelmélet jött divatba újra, megfejelve feltételezett genetikai kapcsolatokkal. Mely utóbbiakra egyébként igen vékony, bizonytalan szállal utalnak csupán, s az is inkább ráerőltetett, még bizonyítatlan, ezért igen bizonytalan kapcsolat. Sem nép, de különösen nyelvrokonság bizonyítására nem alkalmas. Valós magyarázati lehetőségére még visszatérünk.

Így aztán azt mondhatjuk, hogy Bakay azokhoz szól, azoknak írta cikkét, akik elhiszik az ázsiai tartózkodást, kiknek eme erős hitük közepette nincs szükségük tudományos bizonyításra. A magyar nyelv azonban, mint korábbi munkáinkban ezzel foglalkozva bizonyítottuk, a Kárpát-medence szülötte, mert se a finnugor, se a turáni eredetelmélet nem határoz meg kialakulására

²¹ Bakay Kornél: A nyelvrokonság stabil alapjai. A finnugor származásmélet idegen indíttatású, nem magyar születésű. *Magyar Nemzet* 2020. október 28. szerda 08:00. <https://magyarnemzet.hu/velemeney/a-nyelvrokonsag-stabil-alapjai-8870504/>.

²² Ugyanott.

²³ Uo.

olyan helyszínt, ahol a létrejöttéhez fejlettségének megfelelő feltételek rendelkezésre álltak volna a szóba jöhető időszakban. Azt a nagy sűrűségű, viszonylag zárt, letelepedett életforma biztosította. Mindez tehát falvakban történt, köztük a kukutyini időszakban voltak akár tízezres lakosságúak, mégsem mentek bele a városias életformába. Ott tehát, a Kárpát-medencében, ahol őseinknél az európai földművelés kialakulását nyomon követhetjük, sőt a mezőgazdasági termelés által megsokszorozódott lakosságból még kivándorlók is vitték Európa minden szegletébe az itteni földművelést, amikor az időjárási és talajviszonyok azt lehetővé tették. Lásd ezzel kapcsolatban Cser Ferenc: *Gyökerek* (Melbourne, 2000.) című könyvét, meg Cser Ferenc és Darai Lajos közös könyveit: *Magyar Folytonosság a Kárpát-medencében* (Frig Kiadó, 2006), *Az újkőkori forradalom népe* (Frig, 2007), *Európa mi vagyunk I-II.* (Frig, 2008), *Kárpát-medence vagy Szkítia?* (Frig, 2009) és *Kárpát-medencei magyar ősiség* (Hun-Idea Kiadó, 2011). És van több tucat közösen írt tanulmányunkat, amelyek mind elérhetők a világhálón.

Nemcsak népünk ilyen régre köthető eredetét és Kárpát-medencei folytonosságát tártuk fel tehát, hanem európai kiterjedését is, amiből aztán a modern korban előtérbe állított észak- és kelet-európai nyelvrokonság ugyanúgy származott, mint a máig feltáratlan dél- és nyugat-európai. Ehhez a munkához a László Gyula által javasolt magyar őstörténet kutatási módszert alkalmaztuk, a régészet, a néprajz, a nyelvészet és az embertan eredményeinek beemelését a történeti kutatásba. Az embertanon belül felhasználva a vércsoport kutatás eredményeit, valamint a kibontakozó genetikai kutatásoknak az mtDNS és az Y-kromoszóma helyre nem álló szakaszain lévő mutációk adatait. Mindezen utóbbiak szépen beleillettek a Kárpát-medencei és más európai, kaukázusi, közel-keleti stb régészeti adatokba.

Hangsúlyozandó, hogy a magyar műveltség őstörténeti szempontú vizsgálata igen elhanyagolt, sőt jellegzetességeink ellentmondásban állnak a ránk erőltetett őstörténetünkkel. Ezen változtattunk, és összehangba hoztuk a régészeti anyaggal, amelynek egyenes folytatását jelenti sok néprajzi adatunk is. Ehhez több elemzés is csatlakozott azóta megítélésünk szerint, például a népzene vonatkozásában, de ugyanígy az írástörténet vagy a tájépítészet terén, valamint a legújabb genetikai fejlemények sem mondanak ellent korábbi megállapításainknak. Utóbbi téren csak annyi történt, hogy a csoportvizsgálat helyett (mutációk), amelyből még elég jó adatok nyerhetők a népmozgásra, mára általánosan elterjedt az egyéni tulajdonságok (gének) vizsgálata. Utóbbiak adatai azonban önállóan nem határozhatnák meg, mint a mutációs szintek, elkülönült népeket és az elkülönülés helyét, hanem külső segítséget használnak fel viszonylatai megállapítására, ahol ezek a kapcsolatok bizonytalanságokkal terhesek, hiszen csupán felszínes műveltségi hasonlóságok és térbeli-időbeli távolságok önkényes áthidalásával igazolhatók. Bőven lehetőséget adva előzetes álláspontok utólagos bizonyítására is.

Ilyen jelenségekkel egyébként találkozhatunk az utóbbi időben a magyar koraközépkor kutatása vonatkozásában is, amikor a Kárpát-medencei népességből a túlnyomó többséget jelentő földműves réteget kihagyják, és csak bizonyos „vezéri” vagy katona-sírokat tekintenek a magyarság számára mérvadónak. Ez elfogadhatatlan hiba, ami miatt minden keletinek mondott kapcsolat, amin legalább a mai Turáni-alföldet értik vagy még távolibb vidékeket, hamis. De ha még tovább vizsgálnánk a mintavétel körülményeit, a mintaadó pontosításával, kiderülne, hogy ilyen pontosításra nincsen lehetőség, mert egy időtől fogva visszafelé minden csak feltételezés, és ilyen hipotézis láncolatokra alapozzák aztán a nem kis pénzzel támogatott régészeti feltárásokat is – no, nem a Kárpát-medencében, hanem a Kaukázus előterében és az Urálban. Szerencsére azonban az autópályák alatt folyik nagyfokú itthoni régészeti feltárás is, ami megerősíti a Kárpát-medence kitüntetett szerepét nemcsak a magyar, hanem az európai őstörténetben. Kár, hogy ez nem kap több teret a médiában, így nincs közvélemény formáló ereje.

A műveltségi elemzéssel a régi társadalmak egészét meg lehetett ragadni. Ebből kiderült, hogy az európai sztyepei régióból meghatározott időben rátört Európára, s benne a Kárpát-medencei földművesekre egy eleinte szűk harcias csoport, amelyet a kurgántemetkezés jellemezett. Ennek divatját is terjesztették, de fontosabb, hogy kettős társadalmat hoztak létre, uralko-

dókkal és alávetettekkel. Ennek nyomait máig „élvezzük”, annyi különbséggel, hogy eszmei fegyverek kényszerítő erejével is rendelkeznek egy idő óta. Ugyanakkor a földműves-kézműves-fémműves társadalmi rétegre az uralkodó csoportnak mindig szüksége volt, sokszor igen meg is becsülte, – és egy idő óta ez a folyamat alakítja úgy Európa, mint a Kárpát-medence történelmét. Ezen alárendelést egyetemessé kiterjeszteni szándékozó törekvés közepette a Kárpát-medence utóbb magyarnak nevezett népe megőrizte az ősi, eredeti emberi magatartás, a mellérendelés műveltségi tárházát, amit legjobban a mellérendelő nyelvünk s gondolkodásunk jellemez.

Mindezzel igen messze vagyunk Ázsiától, ahol az alárendelő viszonyok és a kettős társadalmak ugyanúgy elterjedtek, de ott kizárólagossá váltak. Mármost Öreg-Európa nagy részének viszonyait Marija Gimbutas munkássága tárta fel (*The Civilization of the Goddess*. Harper, San Francisco, 1991), s szintén megtaláljuk a Barry Cunliffe által szerkesztett tanulmánykötetben (*Prehistoric Europe. An illustrated history*. Oxford University Press, 1998). Azt elképzelhetőnek tartjuk, hogy a „népvándorlásnak” nevezett folyamat nem úgy zajlott, ahogy a leírásokban látjuk. És itt még a kizárólagos történeti források, krónikák is kérdésesek lehetnek, mert utólagos „kiigazításukra” megvolt az alkalom, amikor „felfedezték” őket vagy kiadták olyan formában, ahogy most látjuk. E leírásokat késői viszonyokat is visszavetíthetnek a régmúltba, de a Gimbutas- és Cunliffe-féle bemutatás a régi egységet mutatja nemcsak a Kárpát-medencével, hanem a Kárpátoktól induló délkeleti és keleti szomszédság jelentős sávjában is. Ez még lehet a leigázás előtti állapot egyetemessége, amelyet egyre inkább maga alá gyűrt a harciasság, de legkevésbé a Kárpát-medencén belülieket.

Ezekben a tanulmányokban tehát nem a népnevek az érdekesek, amelyek persze hamisak lehetnek, hanem a föld alól kiásott tárgyak és azok értelmezése. Gimbutas nem állt az ázsiai háttér elé, ő Európáról, az Öreg Európáról beszélt és ez az, amire magunk is építettünk. A nevek azok, amelyek aztán jöttek/mentek, de az emberek, akiket a nevekkal illettek, azok ott voltak és emlékeket hagytak maguk után. Herodotosz világképe is önmagáért beszél. Ugyan fölöttébb korlátozott volt, de azért egyértelmű abban a vonatkozásban, hogy ami Trákia és Scitia felett volt, az nem volt sem trák, sem szkíta – és mindezek is kevert társadalmat alkottak. Amit a szkíták és a trákok műveltségéről mond, az egyértelműen bizonyítja, hogy az nem magyar. Még akkor is, ha esetleg túloz – mint ahogy Darius hadjáratait illetően biztosan. Mert a magyar műveltség azokéval merőlegesen ellentétes, egészen más felfogású. És ezt a magyar felfogást nyújtják át az Ázsia-hívók a szkítáknak.

Hát, nem! Nem lehet összekeverni a támadó, mozgó harcias berendezkedést a békés és letelepedett, még ha mindent meg is lehet hamisítani az elnevezésekben. De még az írott anyagban sem hamis tehát minden, onnan is ki lehet szűrni az ellentmondásokat, a lehetetlen távolságú hadmozdulatokat, a nagyságrendekkel nagyobb számú katonaságot, stb. A régészeti anyag az igazi támpontot adó. Öreg Európa műveltsége sem nem szkíta, sem nem trák, sem nem dák, ha ezeknek szokásos jellegzetességeit vesszük alapul – és ezt Gimbutas és a Cunliffe könyvének szerzői mind elfogadják, állítják. Ekkor viszont Scitia területe egyértelműen a kurgán műveltség területét jelenti, még ha akkori időkből ez nem is volt ismert. És Anonymus is azért onnan vezeteti be Árpád katonáit ide, mert az van összhangban a tudományos közmegegyezéssel. Hogy ez csupán azért lehet tudomány, mert az a terület olyan messze van, hogy már nem is látható és minden ráfogható, előfordulhat. De ettől még a magyarok nem szkíták, és a Kárpát-medence nem felel meg azon kritériumoknak, amelyekkel később Scitiát felruházták. Mert azok a kritériumok mesterkéltek, és akik így határozták meg, azok nem jártak ott, azok csak szóbeszédből tudhatták, hogy mi van 500 és 1000 kilométerrel arrébb. És a mai történelmi nevek ott bizonyosan nem eredetiek, de a műveltség, az azokon a területeken élő népesség és az utódok által elnevezett földrajzi helyek azért régészetileg beszédeseek.

Hogy mit mondanak az Ázsia-hívók, az más kérdés. Bakaynál is látjuk. Mert ha a magyarok ázsiai harcias nép lett volna, akkor nagy harcok árán juthatott volna csak el a Kárpát-medencébe. S ennek nyoma kellene legyen a műveltségében. De hát sem a magyar népmese, sem mondjuk

egy népdal, ilyet nem tartalmaz. Erről korábban sokat írtunk. Gimbutas 1991-es munkájából viszont egyértelműen kiviláglik, hogy nemcsak a Kárpát-medencei magyarelőd nép, hanem a harciaság megjelenése előtti, azaz Óreg Európa is békés volt. Úgy is mondhatjuk, hogy a békés természet, a mellérendelő együttműködés volt az emberiség eredeti magatartási, együttélési elve, nem a harcias hódítás, leigázás, alárendelő berendezkedés.

Gimbutas éppen a sztyeppe alárendelő műveltség hódító rátelepedésével magyarázza Európa „indoeurópaiasítását”. Cunliffe könyve is a 11. fejezetben kifejezetten a sztyeppeieket harcias műveltséggel jellemzi. A görögök gabona szükségletét pedig éppen az uralmuk alatti terület népeitől vették el – de onnan a görögöknek rabszolgákat is szállítottak. Így tehát a kettős műveltség gondolata ezekben a régészeti adattárakban és értelmezésekben mindegyikben jelen van. Az Ázsia-hívőknek éppen ezért nem is tetszenek ezek a munkák. Mert ebbe a szellembe nem fér bele még a hódító „honfoglalás” sem, nem véletlenül szerepel a krónikákban szerződés is azzal kapcsolatban, hogy helyreállították itt a magyar nép államiségét. Ellenben a magyar harcias szellem tovább éléseként szeretik beállítani a „kalandozásokat”, pedig azok célzatos kolostorlátogatások voltak: a magát felsőbbrendűnek tekintő frank haderő által begyűjtött értékek őrzési helyeit keresték fel és vitték azokat onnan vissza.

Így tehát hamis, hogy mi, magyarok, a magyar nép Ázsiából vagy a sztyeppéről jöttünk ide. Amint azt is helytelen állítani, hogy mi adtuk a világ összes „magas” műveltségéhez a lényegét jelentő erőt. Nincs is igazán megfelelő ismeretünk a Kárpát-medence belső részeiről, elsősorban a löszös, dombos területekről. Vagy azért, mert a környező írásos hatalmaknak nem sok ismerete volt rólunk, vagy azért, mert ezeket megfelelő időben megsemmisítették. Például nemcsak rovásborokra írt regéinket, meséinket, imáinkat, hanem a törvényeket is úgy rögzíthették a több ezer éves magyar írással. Ezért a magyar műveltség lényegét a saját magunkról, magunktól származó ismeretek alapján lehetett megfogalmazni. Erre volt jó módszer a László Gyula által javasolt négy tudományág összegzése. Például minthogy ez a terület fémfeldolgozó ismeretekkel és gyakorlattal rendelkezett, magas fokon, ezért, ugyan csak közvetve, de lehet innen ismereteket szerezni: a szemben álló felek egyikének sem volt érdeke tönkretenni. Ez biztosította, jelentette tehát itt a túlélést: a mesterségbeli tudás. Gondoljunk még az élelmiszertermelésre, az állattenyésztésre. Még az is lehet, hogy a kezdet kezdetén tényleg a „tudás (scita) népe” voltunk, de aztán ez a szó átkerült a hódítókra, a sztyeppe harcmódorú elnyomókra.

Ezért, emiatt a fontos ismereti, szaktudási tényező miatt történhetett meg ugyanakkor, hogy ennek a területnek a műveltsége nem ötvöződött a kurgánéval. Ezért tehát a nyelve, a magyar nyelv is megőrizte eredeti jellegét. Mert akár az Orosz-síkságon, akár Nyugat- vagy Dél-Európában a hódítók az ottani földművesek, az oda a Kárpát-medencei szalagdiszes kerámiájú népként kerültek nyelvét a hódítók átváltoztatták, lerombolták ragozó jellegét. Innen állítható, hogy a Kárpát-medencei terület alapnyelve volt a magyarnak nevezett, mellérendelő jellegével együtt, amely meglehetősen fejlett, mégis ősi alapszavakkal (gyökökkel) rendelkező nyelv. Ez tehát és a népi nyelvi emlékek egészen más képet mutatnak műveltségünkről, mint például a legendák. Mert a legendák nem arra szolgáltak, hogy az igazságot rögzítsék. Ez elfogadható tényként akár, még a krónikáinkban szereplőkre vonatkozóan is. Amint erre már sokan rámutattak. Azaz nem kell őket készpénznek venni, jóllehet alaposan tanulmányozni őket sok eredményt hozhat, kiemelve belőle a valóságos részeket, megtalálva a megfelelő helyeket, szereplőket, összefüggéseket, mert az egész nem lehet csupán mese, van valóság alapja, amit esetleg érdemeink csökkentése céljával, vagy egyéb okból megváltoztattak.

Itt lehet aztán elkövetni a legnagyobb tévedéseket, hogy mit fogadunk el valóságnak. A logika, a szöveg belső logikájának felismerése segíthet ebben, amint a helyrajzi, távolsági, létszámi, erőforrási, azaz logisztikai, és egyéb valószerűségi megfontolások. Ugyanis ami abból kilóg, annak lehet valós alapja, hiszen az igazság mindig megmarad, és ha azt valaki tudja, és még ha nem is fogadja el, azért néha utal rá.

Mert hogy mi lett az emberiség írott történelmével, – főleg, ami a „frank birodalom” utánit jelenti, – az a magyar őstörténet szempontjából már nem annyira érdekes. De nem is érdektelen, mert a magyarság hamis beállítása visszaüt oda. Esetünkben a lényegi kérdés, hogy a Kárpátok őslakói vagyunk és az írott történelemből származó torzítások ennek tudatában – és a környező alárendelő hatalmi szándékok ismeretében – már kikövetkeztethetők. Hogy ezeknek van máig éró hatása, kétségtelen, gondoljunk csak a körülöttünk élő, velünk határos népekre, akikkel igen össze vagyunk keveredve egyébként, mégha az utolsó száz évben ők ezt meg is akarták változtatni. Annyira közös töről fakadunk, hogy embertani és műveltségi elemekben tényleges azonosságokra leltünk. Felsorolásuk könyveinkben, tanulmányainkban megtalálhatók.

Ezért volt fontos az írott történelem előtti időszak felderítése, és remélhetően ebben nem sokat tévedtünk. Jóllehet, számos kérdést nem érintettünk és emiatt az ott felmerülő gondokat sem taglalhattuk. De nem is ilyen céllal dolgoztunk, hanem az elevenen élő történelmi viták, különösen a hamis finnugor eredet okán belesodrótunk a széleskörű átfogó vizsgálatba, amit még a genetika szenzációs közleményei is ösztönöztek. És akkor már az úton végig kellett menni, amely nem Ázsiától Európáig, hanem a Kárpát-medencétől a Kárpát-medencéig vezetett.

A mai világ meghasonlott. Az ázsiai civilizációk bizonyos vallási irányzatai hatalmi segédként törnek Európára. Európa egésze képtelen összezární, így megeshet, hogy a Nyugat elveszti civilizációs előnyét. Kérdés, hogy ez az előny az ő önálló vívmánya, érdeme-e, vagy a gyarmatok kirablása alapozta meg csupán. Európa közepe, avagy keleti fele most van felemelkedőben, nem kér az összeomlást előidézőkből. De hogy zavartalanul együtt tudjunk működni, ahhoz el kell fogadnunk történelmünk közös valóságát, valódiságát, azaz a középkori egymásrautaltságot felváltó újkori nagyhatalmi mesterkedéseket, a bennünket egymásnak ugrasztást le kell leplezni, maradványait fel kell számolni. Ebben vezető szerepet a magyar történelemismeret játszhat, különösen az őstörténet igaz mozzanataiban van helye minden olyan népárnyalatnak, műveltségi sokféleségnek, amit itt látunk, valamennyire még mindig élőknek. Ezzel kell tehát a továbbiakban foglalkoznunk, mert a Kárpát-medencei kultúra kisugárzása a közvetlen környezetbe volt a leg-erősebb. És nem távoli ázsiai, bármennyire is rokonszenves népekkel kell szoros barátságot ápolnunk, akiknek műveltségi gyökerei ellentétes jellegűek a miénkkel, sőt többnyire mai vallásuk is eltérő.

Most kell tehát végleg elfogadni és elkezdenni az iskolákban is tanítani, és a nemzetközi tudományban hirdetni, hogy mi a Kárpátok őslakói vagyunk és a műveltségünk fontosabb, mint a feltételezett ázsiai testvérek azzal ellentétes műveltsége, felfogása, értékrendje, és akkor a szomszédos és a közép-európai népekkel egyezően tudjuk életfelfogásunkat, életminőségünket közösen megőrizni és egynéniségeink színességében tovább művelni.

Cser Ferenc (Queanbeyan/Aus), Darai Lajos (Kápolnásnyék):

A xiongnuk nem hunok, a hunok nem jöttek Távol-Keletről, a Kárpát-medence a keresett őshazánk

Minthogy a xiongnuk nem mutatnak közép-ázsiai genetikai kapcsolatot, hunok sem lehettek. Ezért a hunoknak sokkal több közük volt a magyarokhoz, a Kárpát-medencei magyar nép alapvető szerepe miatt, mint amit eddig szokás volt róluk állítani.

Egy, a kelet-ázsiai vagy távol keleti őstörténetre vonatkozó újabb örökléstani kutatás eredményéről szóló eredeti beszámolóból²⁴ kimaradtak a hunok, mert a xiongnuk mongolokká váltak, azaz nem jöttek hunokként Európába. Erről azonban a magyar ismertetések nem vesznek tudomást.²⁵ A mulasztást ezúton pótoljuk.

A neves örökléstani szakember, a dél-koreai Choongwon Jeong, a Max Planck Történelmi Intézet munkatársa által vezetett nemzetközi kutatócsoport tanulmányában szó sincs hunokról. Alapvető megállapításuk, hogy a nyugat-sztyeppei pásztorok genetikailag nem kapcsolódtak a keletiekhez a későbronzkori időkben. A kapcsolat köztük műveltségi, átvették azok technikáját.

A másik – lényegi – megállapításuk, hogy a keleti műveltségek egy lassú nyugatról keletre történt terjedést jeleznek, azaz alátámasztják Osetzky Dénes gondolatait a turk törzsek eredetéről: khorezmi ősi szálláshelyeikről a későbronzkorban a nyugat-sztyeppei pásztorok nyomására sodródtak kelet felé.²⁶

A mongol műveltségénél nincsenek fix települések, ezért csakis sírokra lehet alapozni a műveltség bemutatását. Általában nincsenek a nyugatiakhoz hasonló sírmellékletek sem, legfeljebb ló, birka és egyéb csontok.

²⁴ Choongwon Jeong, Shevan Wilkin, Tsend Amgalantugsd, Abigail S. Bouwmane, William Timothy Treal Taylor, Richard W. Hagan, Sabri Bromage, Soninkhishig Tsolmon, Christian Trachsel, Jonas Grossmann, Judith Littleton, Cheryl A. Makarewicz, John Krigbaum, Marta Burri, Ashley Scott, Ganmaa Davaasambuu, Joshua Wright, Franziska Irmer, Erdene Myagmar, Nicole Boivin, Martine Robbeets, Frank J. Rühli, Johannes Krause, Bruno Frohlich, Jessica Hendy, and Christina Warinner: „Bronze Age population dynamics and the rise of dairy pastoralism on the eastern Eurasian steppe.” *PNAS* (Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America) 115. évf. 48. szám (Szerk. Sarah A. Tishkoff, Philadelphia, University of Pennsylvania, 2018. október 3). <https://www.pnas.org/content/pnas/115/48/E11248.full.pdf>.

²⁵ National Geographic: „Génvizsgálat segíthet az ázsiai népek feltérképezésében.” *Szimpatika* 2020. 11. 15. <https://szimpatika.hu/cikkek/9895/genek-arulkodnak-a-sztyeppei-birodalmak-szuleteserol>. Vajna Tamás: „Az etnikai sokféleség és a bronzkori lovas tudományok segítettek a belső-ázsiai hun birodalom felvirágzását.” *Qubit* 2020. 11. 17. <https://qubit.hu/2020/11/17/az-etnikai-sokfelesseg-es-a-bronzkori-lovas-tudomanyok-segitettek-a-belso-azsiai-hun-birodalom-felviragzasat>.

²⁶ Osetzky Dénes: *A Magyarság Török Ősei*. Árpád Munkaközösség Kiadványa, Sydney, 1977.

Magyarán mondva: innen nem vezethető le az, hogy az európai hunok a keleti sztyeppéről vándoroltak volna nyugatra. Viszont van egy műveltségi mozgás: a buddhista hitvilág üstjei egészen az Urál keleti vidékéig elterjedtek. Az nem igazolható tehát, hogy ezzel népesség is terjedt, de a műveltségé igen.

Ha viszont a jeles tanulmányban nincsen szó a hunokról, az nekünk igen beszédes, mert akkor borul az egész xiongnu–hun azonosítási elmélet, amint a zsuanszuank és az európai avarok azonosításának elmélete is. Ezek alapvetően az eredetileg Joseph Deguignes-től származó felvételekre épülnek,²⁷ és Pray György már a XVIII. század második felében behozta a magyar köztudatba, mint turáni eredetelméletet, az éppen akkoriban kibontakozó – szerinte hamis – finnugor eredetelmélet ellen. Anonymus, Kézai, Kálti stb után menvén, Pray a szokásos annales formában először a magyar őstörténetet írta meg,²⁸ melyhez új anyagként francia forrás alapján a kínai évkönyvek adatait használta – valójában tehát Deguignes adatait. Ezt aláhúzza a mai irodalomtörténet is.²⁹

Joseph Deguignes felvetései mint őstörténetünk „fő forrása”

Deguignes az eurázsiai lovas-műveltség jellemzői alapján a legrégebbi múltba és a legkeletibb részre vetíti vissza a legkésőbbi és legnyugatibb szereplőket. Teszi ezt – *a szerinte* – a kínai forrásokban megőrzött eredethagyomány alapján, amely a későbbi törökség elődeit, a türköket a hunoktól, azokat pedig a xiongnuaktól (hiungnuaktól) származtatta. ***Nem félve mintegy a kínaiak szájába adni a hun és a xiongnu azonosítását már a Kr. e. 2. évezredre, pedig az őáltaluk csak a Kr. e. 3. századra vonatkoztatott lehetett, a Kr. e. 1. századi híradás alapján.*** Majd ezt a mintegy időtlenséget, hamis egyöntetűséget viszi tovább a hunok és a késői türk népek azonosításában.

Deguignes nemcsak a hunok és a türkök származtatásának elméletét dolgozta ki, de a magyarok eredetét is beolvasztotta az ő nyugati türkökről szóló elméletébe.³⁰ Dobrovits Aladár írja Deguignes-ről: „*Ami a nyugati türk hatalom genezisének illeti, véleménye szerint, a nagykán, aki a*

²⁷ Joseph de Guignes: *Histoire générale des huns, des turcs, des mogols, et des autres tartares occidentaux ... I-IV.* Chez Desaint & Saillant, Paris, 1756-1758.

<https://archive.org/stream/histoiregnraled00guiggoog#page/n8/mode/1up>,

<https://archive.org/stream/histoiregnraled00guiggoog#page/n7/mode/1up>,

https://archive.org/details/bub_gb_3Mux0DmvlVMC,

<https://archive.org/stream/histoiregnraled04guiggoog#page/n7/mode/1up>,

<https://archive.org/stream/histoiregnraled02guiggoog#page/n9/mode/1up>.

Német fordítása: *Allgemeine Geschichte der Hunnen und Türken, der Mogols und anderer occidentalischen Tartarn...* I-IV. Ferdinand Rösse, Greifswald, 1768-71.

<https://reader.digital-sammlungen.de/resolve/display/bsb10359582.html>, https://books.google.hu/books?id=8xCAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false,

https://reader.digital-sammlungen.de/de/fs1/object/display/bsb10359584_00007.html,

https://books.google.hu/books?id=E81CAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false.

²⁸ Pray György: *meg: Annales veteres Hunnorum, Avarorum et Hungarorum. A hunok, avarok és magyarok régi története.* Bécs, 1761.

²⁹ *A magyar irodalom története. II. kötet: 1600-tól 1772-ig.* A késő-barokk (rokókó) irodalom (kb. 1740–kb. 1772) c. rész. Az elvilágiasodó egyházi és iskolai literatúra c. fejezet. 70. Az egyházas tudományosság alkonya c. alfejezet: Pray György. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1964. p. 551. <http://mek.oszk.hu/02200/02228/html/02/386.html>.

³⁰ Deguignes, 1756/1, pp. 452-506.

türk birodalom legfőbb hűbérura volt, hercegei közt szétszította a birodalom kormányzását. A dinasztia egy tagja viselte gondját a nyugati végeknek.³¹ Adataiban 840-re teszi, hogy a Kie-kia-su (Hia-kia-sze, a jenyiszeji kirgizek) népe fellázadt a türkökét felváltó ujugur uralom ellen.³² Ők a ting-ling nép (Deguignes átírásában Tim-lim) és a kien-kunok (tkp. a jenyiszeji kirgizek paleoszibériai elődei) szállásterületén éltek, a Bajkáltól (Deguignes: Paikal) a Jenyiszej és az Ob mentén nyugat felé. E népeket 758 körül legyőzték az ujugurok (Hoei-ke, tkp. hui-ho), de O-ge kán, a kirgizek vezére, aki arra hivatkozott, hogy őse egy, a hun uralkodó (Tanjou, tkp. sanjü, ill. tanhu) által Szibériába száműzött kínai generális, Li-ling leszármazottja, fellázadt ellenük és húsz éven át harcolt velük. Deguignes ezt követően röviden utal a jenyiszeji kirgizek ujugurelles harcaira, illetve arra, hogy ezt követően a török népek eltűnnek Kína látóköréből.³³ Deguignes szerint ez az uralkodó azonos lenne Ügyekkel, Árpád nagyapjával.³⁴ Az ügä tisztségnév, és az az az Ügyek nevének azonosságát később Györffy György is felvetette.³⁵

Deguignes beismerte: „Meglepő lehet, hogy egyáltalában nem használtam fel az Attila alatti hun betörések kapcsán a magyar történetírókat. A magyarok, akik magukat a hunoktól leszármazottaknak tartják, számos részletet közölnek átvonulásaikról, hadjárataikról, hódításaikról, és ezer olyan részletet közölnek velünk, amelyeket nem találunk másutt. Ez a legfőbb oka, hogy elvettem őket, csak kevés egyezést találtam köztük és a görög vagy a római történetírók közt, láthatóan nagymértékű az anakronizmusuk, és a mesék, amelyeket locsognak, kétséget ébresztettek bennem a továbbiak hitelessége iránt is.”³⁶ Krónikáink elvetése, a később szinte általánossá váló lejárata itt gyökérzik tehát. Nem megengedve a magyar népnek, a magyar krónikásnak, hogy részletesen emlékezzen saját múltjára, illetve annak részleteire, ha arról úgy más forrás nincs, vagy inkább ha arról más forrás – éppen mint Deguignes – mást mond.

Szekér Joakim Aloysius nézetei

Deguignes-t vette alapul Szekér J. Aloysius, a vezérfonalaként szolgál. Így aztán ebben Deguignes-nyel és Prayjal együtt Szekér is elvetendő. Szekér Pray Györgyöt is felsorolja útmutatói között, sőt megvallja, hogy Deguignes-t követi: „Azoknak bölcs vélekedését követvén, akik a Magyarok eredetének feltalálásában bizonyosabb nyomozásokkal éltek, vélem, hogy ... mivel ily régi és ismeretlen dologban rút vakmerőség volna, minden út-vezető nélkül megindulni, követtem ebben ama nagy bölcsességű férfit, Deguinest, aki a Magyarok eredetének feltalálásában az egész okos világnak fáklyát gyújtott, úgy hogy aminek felkeresésében sok száz esztendőttől fogva mások kevés haszonnal fáradoztak, azt ő a Sinabéliek írásaiban, mellyek a Párizsi Királyi Könyvtartóházban kezébe akadtak, szerencsésen feltalálta, és azokat Könyvében, mellyet a **Hun-**

³¹ Lásd Deguignes uo. pp. 462-463. A türk uralom hasonló leírását vesd össze Wang H.: Apa Qaghan, Founder of the Western Turkish Khanate, the Splitting Up of the Turkish Khanate and the Formation of the Western Turkish Khanate. *Social Sciences in China* 1983/2, pp. 124-154.

³² Vesd össze Drompp, M.: Breaking the Orkhon Tradition: Kirghiz Adherence to the Yenisei Region after A. D. 840. *Journal of the American Oriental Society* CXIX (1999), p. 391.

³³ Lásd Deguignes, 1756/1, pp. 504-505.

³⁴ Dobrovits Mihály: Deguignes Magyarországon. Az előkelő idegen. III. Nemzetközi Vámbéry Konferencia. Liliom Aurum, Dunaszerdahely, 2006. p. 35. <http://mek.oszk.hu/05000/05071/05071.pdf>. Vesd össze Deguignes, 1756/1, p. 512.

³⁵ Györffy György: A nemzetségtől a vár-megyéig, a törzstől az orszáig. Kurszán és Kurszán vára. *Tanulmányok a magyar állam eredetéről*. A Magyar Néprajzi Társaság Könyvtára, Budapest, 1959. pp. 82-83.

nusok, Törökök, Mógolok és napnyugati Tatárok nevezetesebb eseteiről írt vala, a most folyó századnak (1700) közepe táján közre bocsátott. Akinek francia nyelven való írásait éles ítélete és bölcsessége szerint megrostálgatá és az okos világgal közlé ama dicséretes hazánkfia, Pray György.”³⁷

Krónikájában látjuk, hogy a Deguignes nyomán járó Szekér szerint a hunokat a kínaiak két-tévágják, és az északiakat megsemmisítik (Kr. u. 92), a délieket beolvasztják vagy elűzik nyugatra, akik Baskíriában vannak 318-ig, ahonnan a topai tatárok a Volga mellé űzik őket. Ott 56 évig maradvá 374-ben elhatározzák Balambér király vezetésével Európába jönni 374-ben. Útjuk során sok népet legyőztek, maguk mellé állítottak, és 377-ben már Pannónia nagy része is az övék. 397-ben már vannak köztük keresztények. Karaton, majd Bendegúz vagy Mundzuk, Oktár és Ruhás a királyuk, és utána Attila 434-től 454-ig, és birodalma 469-ben végleg elbukott.

Érthető, hogy Szekér zavarossá válik és egy másik történetbe kezd:

A törökök eme régi, nyugatra űzött déli hunok nemzetéből származnak, azaz a magyarokkal egy eredetűek. A törökök úgy fajzottak el első nemzöiktől, akik a Kr. u. 49-ben történt kettészakadás után a déli tartományt 216-ig bírták a tánczó kormányzása és kínai császár fennhatósága alatt. Ekkor a császár fejedelmüket elfogta, az országot saját tisztjei közt felosztotta. Így lakták az Altaj hegyeit több évig, közben hadi erejüket megmutatták. 550 táján Toumen a turcus vagyis török nemzetet felszabadítva nagy dicsőségre emelte Ázsiában, mert a geougen tatárok egy részét a kínai birodalomba, más részét a topai tatárok földére, harmadik részit pedig, a melly kétszáz-ezer főből állt, Európa felé szorítva, az egész geougen tartományt elfoglalták. E birodalmat 572-ben Topochán fejedelem két részre osztotta: a napkeleti birodalomnak fejedelmei Uhlfuchamoknak neveztettek, a napnyugati birodalom fejedelmei pedig Pulichamoknak. Mindkettő a főfejedelemtől függött. Ugyane birodalmat 537-ben Chapoli Fejedelem négy részre szegte, úgyhogy, a napkeleti és a napnyugati fejedelemnek még egy kormányzó társat adott, akivel fel volt osztva a hatalma, és birodalma. Akik ezek közül nyugat felé laktak, több változások után 635 táján ismét két részre szakadtak. Egyikük Mike nevű fejedelmet választ, Lop tava környékén lévő pusztát foglalta el, akik utóbb a kínai birodalomhoz kapcsolták magukat. A másik rész tíz nemzetségre osztatott, úgyhogy minden nemzetség bizonyos főtől függött, ezek pedig egy fejedelemtől; míg ezek is maguk közt való egyenetlenség miatt több részre szakadva, nem kevesen a Volga vize felé húzódnak, ahol a Patzinakoktól megverettetvén, egy része Perzsiába költözött, akikből származott az Ottoman, vagyis a mostani Török Birodalom; s másik része Európa felé ballagott: ezek voltak a magyarok nemzöi... Egy volt tehát ezen két nemzet eredete; amelyet igen észrevehetünk a nyelvük hasonlatosságából is.

Mindez tehát Deguignes kissé zavaros értelmezéseként tárul elénk. Mi nem tanulmányoztuk Deguignes eredeti művét, hogy ő is ennyire zavaros-e, de talán felkeltjük most a figyelmet, és lesznek, akik a francia vagy a német változatot megtekintik, ha már oly könnyen, azaz a világhálóról elérhető, amint az elérését a fenti lábjegyzetben megadtuk.

De ez a Szekér-féle leírás jól mutatja a turáni elindulás tarthatatlanságát akár a hunok, akár a magyarok esetében. S minthogy az időrendet sokkal régebbi korokra is sikerült meghatároznunk, szeretnénk, ha senki nem feledkezne meg arról, hogy ami 4000 éve történt, még ha a Távol-Keleten is, nem vihető át arra, ami csak 1500 vagy 1000 éve történt, mint ahogy azt Deguignes

³⁶ Dobrovits 2006, p. 31.

³⁷ Szekér 1791, p. 1-2.

és nyomában sokan teszik. Különösen, ha erre épül az egész hun eredet és a magyar honfoglalás meséje. S van, aki azt terjeszti, hogy „*ma már senki sem vitatja a belső-ázsiai hiungnu és a középipázsiai hun népesség közötti etnikai összefüggéseket.*”³⁸

Türk Attila nézetei

A fentebb látott, Deguignes-nél szereplő 840-es dátum lehet az oka, amiért Türk Attila³⁹ és Sudár Balázs⁴⁰ alig 50 évvel a magyar „honfoglalás” elé teszi az „Urál mögül való elindulást”, és a vándorlást „sokkal rövidebbnek” mondja, „mint ahogy eddig tudtuk”. Ezért nagyon fontos a magyar eredet szempontjából most ez a Choongwon Jeong és munkacsoportja-féle kutatás, amelynek eredményeire még visszatérünk. És egyébként a csoport vezetőjétől származó korábbi tanulmányok is hasonló irányba mutatnak.⁴¹

Nézzük előbb Türk Attila nézeteit, a vele készített beszélgetés nyomán. Az ő vezetésével, illetve főszereplésével „*az utóbbi években gőzerővel újraindultak az őstörténeti kutatások, és nagyon úgy néz ki: a honfoglalást megelőző vándorlás eléggé máshogy zajlott, mint ahogy azt a kutatók korábban képelték.*”⁴² Arra alapozza ezt a meglátását, hogy „*Cseljabinszkban a raktárból került elő egy 40 éve kiásott, de azóta sem publikált leletegyüttes, melyben az aranyozott, palmettás díszítésű lószerszám veretek kiemelkedőek. Szergej G. Botalov, egy nálunk is több alkalommal megfordult régész első pillantásra felismerte a magyar honfoglalás kori leletekkel való hasonlóságot.*”⁴³

Tehát műveltségi elemek jelentik, ráadásul katonai használatú tárgyakon találva, Türk Attila nézeteinek kiindulását. Ezt számára megerősítette az uelgi lelőhely is, mint mondja, „*nagyon sok 'magyar-gyanús', a honfoglalók kultúrájával közeli párhuzamot mutató lelettel. Ez az egyik legnagyobb magyar vonatkozású felfedezés mostanában. Bár a sírok többsége még a föld alatt van, és eléggé le is vannak rabolva, egyértelmű, hogy sok itteni tárgy nagyon-nagyon hasonlít a 10. századi Kárpát-medencei sírokban találtakhoz. Mivel ráadásul nagyjából egyidősek is velük, szintén a 9-10. századból valók, könnyen lehetnek az Urál térségében maradt magyarok bizo-*

³⁸ Pogácsa István: *Őstörténetünk tágabb összefüggései III. kötet. A hunok kora.* Magánkiadás, 2016. Fülszöveg. Igaz, rögtön korlátozza is megállapítását: „...etnikai azonosságról nem beszélhetünk, ugyanis a Közép-Ázsiába került hiungnuk az ott élő késő-szarmata, alán és ogur-ugor népekkel jelentős mértékben keveredtek. Az így kialakult, már hunnak nevezett népesség összetételében bizonyára nem a hiungnuk voltak többségben, de államszervezői, hatalomgyakorlási képességeiknek köszönhetően ők kerültek hegemon helyzetbe. ...a közép-ázsiai hunok legkorábban nem 375 körül, Balambér vezetésével kerültek Európába, hanem már a Kr. utáni első évszázadtól elkezdődött az egyre erősödő beszivárgásuk.” V. ö. Lezsák Sándor: „A turkológia hazai megújulásáért.” *Magyar Hírlap* 2020. november 13. Péntek 4:42. <https://www.magyarhirlap.hu/velemeney/20201113-a-turkologia-hazai-megujulasaert>. Róna-Tas András, Vásáry István: „Turcologia hungarica est renovanda? A kaukázusi haza, az alán és bolgár szomszéd-ság emlékét a magyar hagyomány is megőrizte.” Lezsák Sándor válaszával. *Gondola* 2020. november 23. 23:53. https://gondola.hu/cikkek/118113-Turcologia_hungarica_est_renovanda.html.

³⁹ Kolozsi Ádám: „Megvannak az ősmagyarok.” *index* 2015.03.14. 12:57.

https://index.hu/tudomany/tortenelem/2015/03/14/megvannak_az_osmagyarok/.

⁴⁰ Kolozsi Ádám: „Szittyák vagyunk, és finnugorok.” *index* 2019. 02. 06. 14:11. [Index - Tech-Tudomány - Szittyák vagyunk, és finnugorok](#). V. ö. Sudár Balázs (szerk.): *Magyarok a honfoglalás korában.* Magyar őstörténet sorozat 2. Budapest, 2015.

⁴¹ Choongwon Jeong, Szöuli Nemzeti Egyetem:

<https://scholar.google.com/citations?user=xy2a0hMAAAJ&hl=en#>.

⁴² Kolozsi 2015.

⁴³ Uo.

nyítékai is”.⁴⁴ – És ez a „könnyen lehet” elegendő is volt arra, hogy ő maga és csapata azóta tovább ásson a környéken. Ám az ilyen műveltségi hasonlóságok másként is értelmezhetők, amint azt az újonnan feltárt genetikai adatokból látjuk, tehát ez a Türk Attila-féle, tisztán műveltségre alapozott származtatási és vándoroltatási elmélet nem tartható.

Látja ezt Türk Attila is, és ezért így folytatja: „Az igazán fura, hogy miközben ezek a távoli leletek meglepően hasonlítanak a honfoglalás kori Kárpát-medenceiekre, hasonlókat sokkal kisebb számban találtak a közelebbi területeken. Pedig a kutatók korábban egyértelműen ide, a Kazár Kaganátus belső területeire helyezték a magyarokat. A Don–Donyec vidékén, az állítólagos levédiai szállásterületen azonban alig vannak magyaros leletek; az itteni szaltovói kultúrkörhöz a korai magyaroknak valójában nem sok közük volt. Nem is nagyon értünk volna el erre felé: ez a vidék sűrűn be volt telepítve alánokkal.”⁴⁵ – Türk magyarázkodása itt azonban a régészet területéről áttér a történeti adatokkal való érvelésre. Ez önmagában éppen eléggé problematikus, de azt is tudjuk, hogy az egész kazár- és alán-kérdés nagyon vitatott az újabb történettudományi elemzésekben.⁴⁶

Türk, a régész viszont nem emiatt, de a történettudománytól még tovább lépve, nyelvészeti vonatkozásokat is bevet: „Korábban már a nyelvészetben is felmerült, hogy Levédia valójában csak Etelköz egyik része, a kazárokkal kapcsolatban lévő Levedi törzsfő szállásterülete lehetett. Az önálló Levédiával együtt most az egész kazár kapcsolat jelentősége megkérdőjeleződött. De ha nem a kazároktól, akkor honnan van annyi (jelenleg éppen 491-re taksált) ótörök jövevényszó a magyar nyelvben, hol éltünk tartósan török népek közelében? Biztosan még nem tudhatjuk, de lehetőségek azért vannak: török nyelvű népek nagy valószínűséggel már a 6–7. századtól éltek ugyanis a Volga vidéken, és a Kárpát-medencében talált avar népességgel való együttélés révén is kerülhettek török szavak a magyar nyelvbe. **A lényeg: a magyarok elődeinek vándorlása a Volga és a Kárpátok között legfeljebb néhány évtized alatt mehetett végbe.** Ezek a távolságok egy lovas nomád népnek nem jelentenek különösebb megterhelést, az avarok például a mai Mongólia területéről jöttek.”⁴⁷

Eme merész, de teljesen levegőben lógó megállapítások miatt ismételten hangoztatjuk: igen fontos az az újonnan megismert tény, hogy teljesen hiányoznak a távol-keleti vagy a kelet-sztyepei régészeti és genetikai kapcsolatok a közép-ázsiai vagy nyugat-sztyepei területtel. Ez az új és vitathatatlan tudományos felfedezés egyértelműen aláhúzza a korábban már lelepleződött Deguignes-féle elmélet hamisságát. Amely elmélet Pray Györgyön és Szekér Joakimon keresztül máig érezteti hatását történettudományunkban éppúgy, mint a régészetben, amint most Türk Attilánál látjuk.

A tanulság ebből az, hogy mind a műveltségbeli hasonlóságokra, mind a magyar nyelvben előforduló, törökkel közös szavakra más magyarázatot kell adni, mint amit Türk Attilánál és Sudár Baláznál – s nyomukban másoknál – látunk. Mindamellet a magyar nyelv török eredetű szavainak zöme a mezőgazdasághoz kapcsolódó műveltségi szó, és ezek a magyar nyelvbe annak alapjaival, a mezőgazdasági kultúrával kerülhettek be még az újkőkort követő időkben.

⁴⁴ Uo.

⁴⁵ Uo.

⁴⁶ Lásd Heribert Illig és köre műveiben.

⁴⁷ Kolozsi 2015.

Nem elfogadható tehát eme többszörösen cáfolt előzmény miatt, amire Türk hivatkozik, az, ahogy ő tovább kombinál. Amikor elismeri, hogy nincs magyarázat, mégis azzal folytatja, hogy részletes magyarázatot ad elő, amely persze nem különbözik lényegesen a hagyományos leírás „*honfoglalással*” véget érő állomásaitól, de az állomásokon való áthaladás idejét lerövidíti. Mert, mint mondja, „*mindez azonban későn, csak a 840–850-es években történt volna – amúgy az írott forrásokban is csak ekkortól tűnnek fel a magyarok elődei a Volgától nyugatra. ...az utóbbi időben annyi 'magyar gyanús' leletet találtak Kirovograd–Krivój Rig–Poltava–Dnyipropetrovsk térségében, mint amennyi az eltérő időszakban, de sokkal tovább itt élő szkítáktól és később a besenyőktől sem maradt a környéken. E leletkör jelentősége, hogy miközben egyértelműen kimutatható benne a dél-uráli eredet, akár konkrét, onnan származó tárgyakban is, világosan benne vannak a honfoglalás kori anyagi műveltség gyökerei is. Ennek épp az lehet a magyarázata, hogy viszonylag gyorsan mehettünk át a területen, így nem volt idő jelentős kulturális átvételekre; talán a magyar nyelv is ugyanezért maradhatott meg.*”⁴⁸

Nem mellékes körülmény, hogy a téves régészeti–genetikai–történeti alapokon nyugvó közép-ázsiai elindulás utáni további vándorlást Türk Attila nemcsak felgyorsítja, de **az egész magyar népre** vonatkoztatja, hiszen még a magyar nyelv megmaradását is a gyors vándorlásnak tulajdonítja, ami alatt nem vesztette el eredeti nyelvét a nép. Ellene kell azonban vetni, hogy ilyen nagy távolságra ilyen gyors mozgást nem ismer sem a régészet, sem a történetírás, hanem csak lassú, szivárgásszerű terjedést, például a földműves népek esetében. Kisebb pásztor csoportok mozoghattak gyorsabban, de azok nem tudták volna kitölteni a Kárpát-medencét. Látja ezt Türk is, és afelé halad, hogy a lelethasonlóságra tegye a hangsúlyt, mintha az bizonyítaná a népmozgást. Hiszen – mondja, – ha „*az etelközi, vagy ahogy a régészek nevezik, Szubbotyici-leletkörből*” származó 9. század második felére datált „*palmettás aranyozott ezüst díszítmények ... egyértelmű kapcsolatban vannak a Kárpát-medencei leletanyaggal*”, kiegészülve „*a bizánci selyem, szláv eredetű kerámiák*” leleteivel, „*amelyekről a történelmi források alapján is tudjuk, hogy háború és kereskedelem révén a magyarokhoz kerülhettek*”, akkor „*Etelköz esetében a régészeti leletek és az írott források most meglepően nagy összhangban vannak egymással.*”⁴⁹ – De nem a magyar néppel, vetjük ellene, amelynek Kárpát-medencei eredetéről és folytonosságáról korábban valós anyaggal szolgáltunk.⁵⁰

Türk Attila viszont szinte légneműsíti, feloldja a magyarságot a végén, mintha nem is lett volna. Majdhogynem visszavon mindent, amit eddig erről mondott. Szerinte „*a 'magyar gyanús' vagy 'magyaros' jelzőt azért kell idézőjelbe tenni, mert az a régebbi régészeti felfogás, mely nagyjából zárt egységeknek tekintette az egyes népeket, melyek biliárdgolyóként gurulnak fel-alá a történelem színpadán, mára nagyon idejét múlt. Az egyes leletek etnikai azonosítása mindig problematikus, de elvi szinten is komoly kétségek merültek fel a népcsoportok és a – jellegzetes tárgyak, alkalmazott motívumok alapján azonosított – régészeti kultúrák megfeleltethetősége körül. Valójában semmit nem lehet mondani a tárgyak egykori tulajdonosainak az identitásáról, a*

⁴⁸ Uo.

⁴⁹ Uo.

⁵⁰ Lásd Cser Ferenc: *Gyökerek. Töprengések a magyar nyelv és nép Kárpát-medencei származásáról*. Melbourne, 2000. Cser Ferenc és Darai Lajos: *Magyar Folytonosság a Kárpát-medencében*. Fríg Kiadó, 2006, *Az újkőkori forradalom népe*. Fríg, 2007, *Európa mi vagyunk I-II*. Fríg, 2008, *Kárpát-medence vagy Szkítia?* Fríg, 2009, *Kárpát-medencei magyar ősiség*. Hun-Idea Kiadó, 2011. És több tucat közös tanulmányunk elérhető a világhálón.

nyelvéről meg még annyit sem. Én egy tarsolylemez tudok vizsgálni, de azt, hogy mit gondoltak magukról a magyarok elődei, soha nem fogom tudni.”⁵¹

Nohát, itt van közöttünk a nagy különbség, mert mi igenis vizsgáltuk a magyar műveltség szellemi tartalmát, amelyet a mellérendelő műveltségben és a földműves-kézműves-fémműves foglalkozások jellegzetességeiben találtunk meg. Mégpedig az alárendelést célzó harcias műveltségi támadások közepette, azokat túlélve, beolvasztva.

Türk Attila, aki pár évtized alatt gondolatban átköltözteti a magyarságot az Uráltól a Kárpátok előterébe, onnan a Dunához elérő „honfoglalást” még legalább ugyanannyi ideig tartónak gondolja, ezzel egyértelműen annak a krónikákban ábrázolt dicsőséges módját tagadva: „Az etelközi területekről aztán elég hamar megkezdődött a Kárpát-medence feltérképezése, hiszen a karoling–morva konfliktusba a magyar hadsereg bekapcsolódott. Ma már vannak olyan régészeti adatok is, melyek szerint 895 előtt is előfordulnak jellegzetes, honfoglalás kori mellékletekkel eltemetett sírok a Kárpát-medencében, többnyire magányos, vagy kisebb sírszámú fegyveres férfisírokból álló temetők. Ezek alapján egyre biztosabb, hogy a honfoglalást egy konkrét év helyett egy néhány évtizedes, kb. 860–907 közötti folyamat eredményének érdemes tekinteni.”⁵²

Sudár Balázs nézetei

Sudár Balázs turkológus is felcsatlakozik mindehhez. Szerinte „amikor a magyarság megjelenik a történelemben, izzig-vérig sztyeppei nép, sztyeppei nomád minták határozzák meg a működését.”⁵³ Amely állítás tehát az eddig előadottak alapján súlyos tévedésnek mondható.

Nála is bejön a már teljes egészében megcáfolt Deguignes–Pray–Szekér-vonal kritikátlan ismételtetése: „A történetet ugye az Etelköztől látjuk. Az újonnan létrehozott állam pillanatok alatt mindenkinek beavatkozik az életébe a környéken, levezényelnek egy honfoglalást, amiben azért gond nélkül széteshetne egy ilyen pusztai szerveződés, és aztán a dinasztia még 400 évig hatalmon van. Itt valaki nagyon tudott valamit... A magyar krónikás hagyományban van egy olyan kitétel, hogy Álmosék családja egy régi királyi dinasztia. Igen ám, de ha csak most szervezték meg az államot, akkor milyen régi dinasztiáról beszélünk? Senki nem mondta azonban, hogy magyar királyi családról lenne szó. A sztyeppei történelemben nagyon sok olyan példa van, hogy egy uralkodó dinasztiának menekülnie kell. 840-ben szétesik a sztyeppe nagyhatalma, az Ujgur Kaganátus, és ennek az uralkodócsaládja is szanaszét menekül. Ők aztán létrehoznak egy sor utódállamot. Így meg is lenne az a tudástranszfer, ami az államépítéshez kell. Magyaros sírok keleten, megvan Etelköz, Levédia csak félreértés lehetett – a régészet áttörést hozott az őstörténetben. A magyarok elődeinek vándorlása a Volga és a Kárpátok között legfeljebb néhány évtized alatt mehetett végbe.”⁵⁴

Egy rövid összefoglalásuk itt a Szilaj Csikón: A magyar nemzeti kincs világorökség (https://90006598-3cbe-4883-8f87-b2bca3dd4ed8.filesusr.com/ugd/55b554_2fc2cae6b4914b2ab2ca46cd1e2aca0b.pdf).

⁵¹ Uo.

⁵² Uo.

⁵³ Kolozsi 2019.

⁵⁴ Uo.

Sudár azért látja a problémát is, hogy – mint mondja – „*az új elmélet alapvetően a magyar honfoglaló elit régészeti leletein alapul. Hogy mi volt a köznéppel, nem tudjuk.*” De nagyvonalúan átsiklik fölötté, lényegében feladva a magyarságot: „*Ami biztos, hogy a sztyeppei népek nem etnikai és nem nyelvi alapúak. A magyarságról azt tudjuk, hogy éppen az Etelközben egy nagyon kemény néppé formálódási folyamat zajlik. Teljesen különböző eredetű csoportok összeolvadása történik a szemünk előtt. A Hunor-Magor hagyományban ott vannak a bolgárok és az alánok, Bíborbanszületett Konstantin ír a kabar csatlakozásról, a magyar krónikákban ott van a hét kun törzs, akikről szintén fogalmunk sincs, hogy kicsodák. A magyarság történetéből azt látjuk, hogy egy soknyelvű, sok szálból összesodródó közösség ez ... Egyik nép sem olyan, mint egy piros labda, ami csak úgy végiggurul a történelmen. Inkább mint egy lavina, ami nem csak az, ami fentről elindult, a végén a fél hegyoldal beletartozik. Ugyanez van a magyarsággal. A sztyeppei népalakulásokban az etnikai kérdés másodlagos. Az mindig birodalmi alapú, hatalmi és érdekközösség-alapú, a nyelvi közösség sokkal kevésbé érdekli.*”⁵⁵

Aztán még Sudár találgatásba fog, hogy miként alakulhatott a magyar nyelv sorsa, de csak addig jut, hogy kérdést tesz fel: Ha nem az Árpádokkal jött ide a nyelvünk, akkor „*az avarokkal bevándorló csoportok nyelve volt a magyar, bejöttek a török nyelvű Árpádék, és asszimilálódtak a magyar nyelvű avarokhoz?*” Válasza: „*Minden további nélkül elképzelhető akár ez is. De semmiképpen nem állítanám, hogy Árpád népének legalább jelentős része ne lett volna magyar nyelvű.*”

S végül: a mi nézeteink, az új kutatási eredménnyel is megerősítve

A sztyeppei eredetünk ilyenformán való elképzelése és elfogadtatásának szándéka ellen a következő kérdéseket tehetjük fel, most ismételten, amelyekre a mai ágensek mellőzik a választ, de mi korábbi műveinkben már megfeleltünk rájuk:

Mi a kurgán műveltség lényege? Miért nem használnak nyilat a kezdő kurgán kultúrák?

Ha csak a szkíta idők óta használnak emberölésre nyilat, akkor korábban miért nem használtak? Nemde azért, mert a kurgán a kőkés, majd a harci-balta társadalma volt, nem a nyílé?

Mik a sztyeppei és a magyar műveltség jellegzetességei, különbségei? Mi a kurgán *műveltség kapcsolata a későbbi népi emlékekkel, kultúrákkal (nordikus, kaukázusi)?*

Mit értünk a szkíta fogalmán? Miért lennének a letelepedettek is szkíták? Miért lennének az olyan nevek, amelyek a magyarral rezonálnak, szkíták? Nem éppen magyarok ezek a nevek, föl téve, hogy Kárpát-medenceiek vagy kukutyiniak? Harcoltak-e lóhátról a szkíták, ismerték-e a kengyelt? Ha nem, akkor csak a nyíl miatt voltak lovas harcosok? Nemde a kengyelt a hun időkben ismerte meg Európa? Miért nincs legalább Ázsiában korábbi kengyellel lovagló emberábrázolás? Miért nincs ilyen görög, iráni vagy kínai?

Mit jelent az iráni fogalma? A mai iráni területre hivatkozva iráni minden korábbi? Nem számít, hogy annak a területnek a nyelve, a műveltsége hihetetlen mértékben változott? Nem lehet, hogy a „*szkíta időkben*” a helyesebb kifejezés, nem az, hogy „*szkíta*”, erre? S ha ez idő tájt hajlító nyelv uralkodott a mai Irán területén, akkor onnan a ragozók kiszorultak, elmentek?

⁵⁵ Uo.

Miért nem számít, hogy a turkok elmentek keletre, a dravidák délre, stb? Miért ne vennénk figyelembe, hogy ott uralkodóvá a pásztor társadalom vált? Attól még, hogy a szkíta is pásztor-társadalom, mitől lenne szkíta minden pászortársadalom?

Miért lenne íjász a műveltség, ha csak nyílhegyeket találunk ott, akkor? Mitől lenne íjász nép, ha a nép fogalma csak több ezer év múlva jelenhet meg?

Eltekinthetünk-e egy időszak és terület ismert műveltségétől későbbi fejlemények miatt? Ha nincs a Kárpátokon belül eredetileg sámánizmus, pár későbbi előfordulása nem esetleges csupán?

Honnét ismert a fegyverimádat, hol találkozunk vele egyáltalán? Mi bizonyítja, hogy ez a magyar műveltség része lenne? Miként fordulhat elő a békés magyar műveltségben a harcias fel-fogás? Hol van ennek bármilyen magyar nyoma magyar területen? Cáfolja valami is, hogy ide szkíták csak hatalmuk leáldozása után települtek?

Miért nincsenek nyelvjárások a magyarban? Miért nincs a magyarhoz csak hasonló nyelv sem? Miért minden nyelv olyan iszonyúan távoli tőle? Hogyan alakulhatott volna ki ez a gazdagon fejlett nyelv a sztyeppén? Vagy nem igaz, hogy a sztyeppén vándorlók éppen nyelvjárásokra szakadtak, mint a turkok két évezreddel ezelőtt?

Mit tudunk a szkíták nyelvéről? Honnan tudná valaki, hogy milyen, ha nincsenek írott emlékek, csak néhány személynév? Nem számít-e, hogy még e neveket is a névadók nyelvére hasonlítónak tekintik? Hogyan használhatók fel a területen található nevek, ha az ott élt emberek állandóan változtak? Vagy nem az állandó mozgás, változás éppen a sztyepei lét lényege? Milyen alapon lehet azonosítani a mai neveket a kétezer évvel korábbiakkal? Vagy nem az történt egyre, hogy egyik csoport elment onnan és annak helyére jött a másik? Talán a nevek megőrzése nem csakis a letelepedettek sajátja?

A szarmaták miért lennének szkíták? Nemde ők verték le a szkíta uralmat a sztyeppén?

Nemde a szarmaták vezették be a testpáncélt, és lándzsával harcoltak, nem nyíllal és karddal? Vagy talán használtak buzogányt is? Nemde ők a páncél- és a lándzsahasználat, azaz a nehézlövesség megalapítói? Nemde a lengyel nemesek tartják magukat szarmata utódnak és a lengyel népesség nem? Milyen alapon lenne állítható, hogy elszlávosodott szarmaták a lengyelek, mármint a nép?

Nemde a szlávok a szarmaták előtt és azóta is azon a területen élnek? Nemde a szvidéri műveltség óta szinte megszakítatlanul, letelepedettek voltak és maradtak? Nemde a déli szlávokat az avarok telepítették a Duna mellé északról Kr. u. 622-től? Ascherson könyvének⁵⁶ mind ezekre vonatkozó számos adatából ki cáfolt meg egyet is?

Hogy lehet a hatalmas M17 (Eu19) részarányunkat (60 %) néhány ezer közép-ázsiai nomádnak területünkre telepedése génáramlásával magyarázni, amikor az ezt nem okozhatja? Nemde ha ez igaz lenne, Közép-Ázsiában is magasnak kellene lennie, ami nem áll fenn?

Nemde a lovas pásztoroknak csak egy része jött Európába, nem pedig a zöme? ***Nem alapítván feltételezés a magyarok szkíta eredete, ha nem alapul konkrét adatokon?*** Nemde a hivatkozott adatok értelme más? Nemde itt a hivatkozók összekeverik a letelepedett és a pásztor társadalmat? Nemde erőltetett a szkíta eredetünk, és pontosan annyira nem igaz, mint a finnugorizmus? Nem fontosabb műveltségünk ismerete, mint az egyfajta dicsfény utáni vágy?

⁵⁶ Neal Ascherson: *Black Sea. The Birthplace of Civilisation and Barbarism*. Vintage, London, 1996.

Nemde Gimbutas 1991-es könyve⁵⁷ is megerősíti Naddeo⁵⁸ ki nem mondott sejtését a férfi istenek – általában az istenek – keletkezésének a mechanizmusáról? Nemde világosan belátható, hogy bár a jégkorszak végi Vénusz szobrokat istenségnek szokták nevezni, de minthogy arcuk nincs, nem személyek, nem istenek, hanem jelképek? Nem igaz talán, hogy a Dolni Vestonice (és a jelen előtti 25000 éves Szeleta, vagy esetleg Perigord) műveltségének embere a női szobrokat úgy áldozta fel, hogy felrobbant a megütésekor, ami nem istentisztelet, sőt, és azoknak jószerint feje sincs, nem hogy arca lenne?

Nem kell ma már a finnugorizmus ismert kritikáit ismerni, ha beszélünk róla? Nem kell a magyar kultúra jellegzetességeit ismerni, ha a finnugorizmusról beszélünk?

Nem kell a régészeti műveltségekkel tisztában lenni, ha őstörténetről beszélünk? Nem kell ismerni a kárpáti-bronz műveltséget, amikor a bronzkorszakról beszélünk?

Alátámasztja-e valami, hogy volt vaskohászat Sumérban? Nemde fél évezreddel korábban a sumérok eltűnését megelőzően a hettiták már kovácsoltak vasat, és az egyiptomiaknál is előfordult néhány vastárgy, de Sumérban nem? Nemde a Tátrában meg ezeknél közel egy évezreddel korábbi vas olvadáspontjánál nagyobb hőmérsékleten működő kemencét találtak? Mi a jelentősége, hogy a vas szó a finnugor nyelvekben általában ércet jelent?

A 12 ezer helységnévből mennyi alapján vonjunk le következtetéseket? Mi bizonyítja, hogy itt minden név iráni? Mit jelent ebben az esetben az iráni? Nem probléma, hogy ez időben Iránban nem 'iráni' nyelveket beszéltek, hanem ragozót? Mi közünk az indiai uralkodó dinasztiákhoz?

A józan, átfogó vizsgálódáshoz nem kellene áttekinteni a kérdéskört, ha nem is az egészet, mint mi tesszük, de annak legalább meghatározó részét? **Szükséges-e egységben látni, egybefogni a múltunkat illető minden adatot, összefüggést?** Kiemelhetünk belőle valamit és valamilyen mai célnak rendelhetjük alá az egészet?

Ha a kazah magyarok a magyarokhoz állnak genetikailag a legközelebb, de a magyarok viszont nem hozzájuk, akkor az mit jelent és mit nem? Ha a magyar és magyar távolsága nagy, amint egyébként elismerik, az mit jelent?

Ugyan miért lenne elegendő a magyar műveltség ismerete nélkül, csak a krónikáinkkal foglalkozni a magyar őstörténetet illetően?

Mi pedig azt bizonyítottuk, hogy a magyar nyelv a több tízezer éve itt folytonos nép nyelve, amely mindenféle üldöztetés ellenére itt fennmaradt: a nép és a nyelve egyaránt, műveltségét annyira megőrizve, hogy nyelvünk még ma is mellérendelő jellegű, amint gondolkodásunk is – ha nem hagyjuk elkorcsosulni az alárendelésre épülő európai környezetben. A magyar csak itt, a Kárpát-medencében alakulhatott ki, mert arra a fokra, ahol már 1000 évvel ezelőtt volt, állandóan vándorló, helyváltoztató életmóddal és környezetben nem juthatott volna.

Az egyetlen, ami Európából a keleti sztyeppére utal, az az ún. Óbolgár krónika, amely a Dulo család részének tekinti Attilát – Avitochol néven. De ez is lehet hamis, késői és mesterkél.

⁵⁷ Marija Gimbutas: *The Civilization of the Goddess*, Harper, San Francisco, 1991.

⁵⁸ Michelangelo Naddeo: A magyarok Európa őslakosai. Nem is volt igazi honfoglalás, csupán visszatértünk saját földünkre? Videók

<https://internetfigyelo.wordpress.com/2015/03/24/michelangelo-naddeo-a-magyarok-europa-oslakosai-azaz-nem-is-volt-igazi-honfoglalas-csupan-visszatertunk-sajat-foldunkre/>.

A keleti sztyeppe hunoknak tekintett műveltsége az Urálig követhető, nem látni, hogy hol és mikor lépett át onnan a Volgán. Pedig a történeti hagyomány szerint, amit talán máig rosszul értelmezünk, Attila elődjének 'hunjai' onnan, a Volga innenső oldaláról indultak két évszázaddal később. Esetleg – horribile dictu – még a Volgát is félreértjük? – mint erre még visszatérünk. Az az Orosz-síksági rész a kurgán műveltség része volt, és ezért nem tudható, hogy az a katonanép, amelyet Attilához kötnek, milyen nyelven beszélt. Annyi tudható, hogy korábban európai sztyeppei pásztorok voltak.

Az azt megelőző, jóval korábbi időkből látszik, hogy e sztyeppei pásztorok a nyugati sztyeppéről nem északon, hanem a Kaspi-tótól délre jutottak át Ázsiába – és tolták maguk előtt a turk népeket. Osetzkyre hivatkozunk, de az ő adatait nem tudjuk ellenőrizni. Viszont szinte tény, hogy a hindu műveltség forrása is a Káspi nyugati részéről ered, és Észak-Indiába a Kr. e. II. évezred elején jutottak el a lovas pásztorok s vitték magukkal a később zoroasztrizmusnak nevezett hitvilágot.

A turkok nem léptek be a Tarim-medencébe, ők attól északra jutottak ki a keleti sztyeppére, oda a mögöttük jövő kurgán (késő jamna) nép lépett – ők a tochárok. Egyértelmű, hogy a műveltségük a Volga-vidékivel azonos volt. Gyapjút szőttek, így a szövöszékeik nem feszített szálúak voltak, míg a Dnyepertől keletre lévőké az volt, mert lent szőttek. A tochárokat később váltották északról a turkok.

Ezt lehet tudni, zömmel a régészeti anyag feldolgozása alapján. Ami ebből lényeges, hogy törzsi méretben az ókor végén, de még a középkorban is, volt némi mozgás, de nem Ázsia távoli részéről, hanem a kurgán műveltségi területről – ahonnan egyébként, most már a történeti hagyomány szerint, a kelták urai, a korábbi lovas elit is származott. A druidok legendái egyértelműen jelzik a népesség kettős műveltségét, és abban a druid legendák hagyományosan a nyugati sztyeppei folyókhoz kapcsolódnak. Ahogy a nordikus hitvilág forrása is a Volga északi kanyarjánál kiásott egyik sír tartalmára rezonál.

Deguignes mesterséges történelmet teremtett, nagy túlzásokkal, mert hiszen a középkori lovas műveltség embere, katonája lóháton nem 6-8000,⁵⁹ hanem csak kb. 1200 km-re⁶⁰ tudott egyszerre legtávolabb eljutni és onnan visszatérni, anélkül, hogy létének forrásait helyből kellett volna biztosítani (napi 80 km-es átlaggal és kb. 30 napi szárított élelmiszerrel számolva, s feltételezve, hogy víz és fű volt az úton). A mongol inváziót a mai Mongóliából ide, az eddigiek fényében, törölni kell tehát. Egyébként Rogerius mester „*mint szemtanú*” visszaemlékezése a tatárjárásról eléggé egysíkú, szűkös terű, mintha azok, akik véglegesítették a szöveget, vigyáztak volna, nehogy ellenőrizhető adat legyen benne.

Az sem igaz, hogy a Kárpát-medence népességének történetét alapjaiban meghatározta volna az eurázsiai sztyeppéről érkező, különböző nomád csoportok inváziója a középkor során, mint ezt szokás még ma is hangoztatni. A hunokkal ugyanis az ókor ért véget, és a középkor csak azután következett. Viszont a középkor előtt 4000 évvel a kurgán invázió valamennyire befolyásolta, de nem határozta meg a Kárpát-medencét, különben a magyar nyelv nem maradt volna meg. Hiszen a leigázást jelentő kurgán-hatás nyomán és mentén indoeurópaivá vált körben Európa vonaldíszes kerámia műveltsége a Kárpát-medencén kívül. Ugyancsak érintetlenül hagyta a Kár-

⁵⁹ Egy ausztrál kalandvágyó férfi megszervezte és 3,5 év alatt lovagolt el Mongóliából Magyarországra, de persze már mai állami és útviszonyok mellett.

⁶⁰ Ez a mai Budapest–Kijev távolság, de akkor úttalan utakon kellett volna megtenni.

pát-medence letelepedett műveltségét a későbbi kimmer és szkíta vezértörzsek betelepődése is, ahogy a római időkben itt megjelent szarmatáké is. Ráadásul ezt a sztyepei meghatározó mivoltot a hunok esetében hangoztatni, az Álmos-Árpád vezette úgynevezett honfoglalás visszavetítése 500 évvel. Milyen alapon, ha az ázsiai „hunok” és az európai „hunok” között nincsen kapcsolatot? Ez is a történelemhamisítás utólagos műve, mint még több nyugati szereplő nép és személy a középkorból, valamint az a legalapvetőbb és máig vádként hangoztatott állítás is, hogy az ide érkező vérszomjas nomád magyar hódítók elnyomták az itteni germán és szláv kultúrnépeket.

Pedig ez éppen fordítva volt tehát: a mi békés népünk mindig is itt élt, míg a harciasságot sorozatosan behozták, vagy felújították az ideérkezettek. Az írott történelemben ebből az időből velünk kapcsolatban szereplő népeket vagy hatalmi csoportokat megcserélve, a Kárpát-medencei földműves magyarokat tették meg behatoló hódítóknak, és a hódító szándékúakat mondják őslakóknak. Az őslakókat messziről idejötteknek, az esetleg messzebbi kapcsolatokkal bírókat ősidők óta itt lévőeknek. Bíborbanszületett Konstantin is, úgy tűnik, mintha teljes mértékben egy mai térképen mozgatná a szereplő népeket vagy hatalmi csoportokat. De műve, *A birodalom kormányzásáról* csak 1135 évvel ezelőttig megy vissza, nekünk viszont van itt a Kárpát-medencében sok 4000, 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 14000, 40000, 80000, 120000, 300000, 450000 éves adatunk is önmagunkra. Mind olyan jellegű, ami a magyarság lényege, és ebben itteni folyamatosságot mutat. Tehát az elmúlt 4000 évből is van, amely itt előbb a kelta és szkíta korszak, majd a római és szarmata, hun, hunbolgár vagy avar és magyar. De ezekben végig látszik, hogy **a földműves-állattenyésztő-kézműves-fémműves nép nagy tömegei nélkül semmilyen hatalmi képződmény nem lett volna itt életképes.**

Lényeges az is, hogy mi már igen régóta honvédelmi harcot folytatunk. A hamisítások őseinket vérengző vadaknak mutatják, de esetleg Álmos és Árpád legendája ugyanolyan csillagmítosz, mint Attila Nibelung-köre.⁶¹ Komolyan kell venni az új időadatokat is, illetve azt, hogy egy-egy számukra ismert eseménysort visszavetítettek a múltba, esetleg többször is, s a maguk modern-kori érdekei szerint alakították a múlt szereplőit.

Choongwon Jeong kutatási eredménye tükrében

A jelen írásunk kiinduló alapjaként szolgáló kutatócsoport vezető és szerző, Choongwon Jeong további 38 cikke különböző tartalommal bír, de többnyire kelet-ázsiai genetikával foglalkozik. Nem látszik bennük, hogy Európa és Ázsia viszonyára kitérne, arról tudna.⁶²

A lényeg ezért, hogy a keleti-sztyeppe és a nyugati-sztyeppe pásztorai nem túl sűrűn érintkeztek egymással. Lehetett az a forrás – pl. a szkíták esetleg valóban keletről érkeztek a nyugati sztyeppére és lettek annak urai – de még ez sem biztos. A szkíták a visszacsapó nyíl bevezetésével valóban a harcos pásztorok közül kiemelkedtek, de ez elsősorban az ún. királyszkitákra vonatkozhat, mert a többiek a nevüket éppen az uraiktól kapták. Van a szkíta névnek más megfejtése is, miszerint a meghódított tudós (scita) népről ment át az elnevezés a hódítókra,⁶³ ahogy ép-

⁶¹ Lásd Darai Lajos: Hősök (héroszok) és népalkotó emberek. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 35. évf. 1. sz. (2020.)

https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2020_01_444-500.pdf.

⁶² <https://scholar.google.com/citations?user=xy2a0hMAAAAJ&hl=en#>.

⁶³ Lásd Fábrián Sándor: *Történelmi szürreál. Az Igazság Kálváriája*. Szilaj Csikó, 2020.

https://docs.wixstatic.com/ugd/55b554_0e68975088fb4821af9e7f1078dcd367.pdf.

pen a harci eszközükről, a sajátságos íjról is kaphatták nevüket (sagittarius – Sagittarius, a Nyilas [csillagkép] népe). És aztán a harciasság jellegzetességeit mutató kelet-európai, nyugat- és kelet-ázsiai csoportokra is átvitte az utókor a nevet.

Ami a nevek és a szerepkörök azonosságát illeti, ez a kérdés már korábban is felvetődött. Ezek a harcias szerepkörök a turk pásztortörzseknél jelentek meg, és amikor erre utaló név valahol megjelenik, az nem feltétlen jelenti azt, hogy egy törzs, vagy népesség is ott élt, csak azt, hogy egy ilyen szerepkörű valaki, valami megjelent – és az ott élők a turk nyelvet használták, vagy teljes egészében, vagy csak a szerepkörök megjelölésére. Ez már Padányi Viktornál is olvasható, aki pl. a magyar „*hét törzset*” és vezérét hét szerepkörként értelmezte és nem nép- vagy törzsnévként.⁶⁴

A magyarra utaló név, a Megyer a bizánci anyagban személynévként és nem népnévként jelenik meg legkorábban. VII. Konstantinnál a Megeré (Μεγέρη) személynévként szerepel Moravcsik szerint, nem törzsnévként.⁶⁵ Azaz a nevek nem jelentenek kellő támpontot. A Kárpát-medence lakosságát jelölő *Magyar* név eredetét nem lehet megmagyarázni a jelenleg beszélt nyelvből Nógrády Mihály szerint: „*Mivel a magyarok természetüknél fogva tartózkodnak nemzeti hovatarozásuk folytonos hirdetésétől, e név fokozatosan került előtérbe a több mint ezer éves elnyomás folyamán a szarmata, római, hun, avar, hungar, török és osztrák uralom alatt. Az ország lakossága, mint Hungar volt nyilvántartva az Árpád-házi uralkodók alatt (896-1301). Ez a név tovább élt, amikor az osztrák Habsburgok átvették az uralmat 1526 után és az Ungar névvel együtt használták. Csak a jobbágyok, akik számbelileg nagy többségben voltak, hívták magukat magyarnak. A Magyar név a következő írásmódban lett lejegyezve: 1121 – Mogioroi; 1150 – moger;⁶⁶ 1228 – Mogor; 1230 – Mogior; 1275 – Magyar; 1283 – Mogyor; 1286 – Magor; 1323 – Maghor; 1329 – Magar; 1333 – Magyar;⁶⁷ 1399 – Magyar; 1510 – Magery⁶⁸.*”⁶⁹

A magyar népnévre vonatkozóan még annyit, hogy ugyan a ló neve a kínaiban 'ma', de sem a 'ghar', sem a 'gyar' szónak ott értelme nincs, merthogy sem lágy d, sem r-hangjuk sincs. A mellérendelő műveltségű társadalom nem nevezi meg önmagát, mert erre nincs szüksége. Az alárendelő szemléletű műveltségek a maguk sajátos nézetét vetítik ki a szomszédos mellérendelőkre és nevezik őket – pl. Andersen meséiből következően törpének, feltételezett királyaikat kígyó-királynak, róka-királynak, vagy hasonlónak. A Kárpát-medence magyarsága így kaphatta az utolsó rátelepedőktől a nevét, a magyart.

A magyar névről szóló vita – lényegében – a magyar eredet kérdését feszegeti. A tét pedig nagy, mert újabban látjuk, hogy a finnugrizmust a sztyeppére akarják átmenteni, a turanizmus felújításával. A lakatlan erdős-mocsaras területről származást feladva, kínálnak helyette egy discsőségesebbnek látszót, ahogy tette ezt annakidején a Pray által elindított turáni eredetelmélet.

⁶⁴ Dr. Padányi Viktor: *Dentu-Magyarica*. Turul, Veszprém, 1989. pp. 346-347, 372-373. V. ö. Cser Ferenc: Gyökerek. Töprengések a magyar nyelv és nép Kárpát-medencei származásáról. Melbourne, 2000. pp. 177-178. <http://www.leventevezet.extra.hu/gyokerek.pdf>, <http://forrasok.kisbiro.hu/forrasok.kisbiro.hu/kepek/letoltesek/gyokerek.pdf>, <https://docplayer.hu/3719758-Gyokerek-toprengesek-a-magyar-nyelv-es-nep-karpatmedencei-cser-ferenc.html>.

⁶⁵ Moravcsik Gyula: *Az Árpád-kori magyar történet bizánci forrásai*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984. p. 46.

⁶⁶ Benkő Loránd (szerk.): *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára II. kötet*. Akadémiai, Budapest, 1967. p. 816.

⁶⁷ Szamota István: *Magyar oklevél szótár*. Budapest, 1902-1906. Reprint 1984. p. 606.

⁶⁸ Benkő 1967, uo.

Nyilvánvalóan azt remélik, hogy a sztyeppei eredethez szövetségesekre lelhetnek a turanizmuson kívül a szkíta azonosság és a türk rokonság, a kínai, a mongol, az iráni és még a sumér származtatás híveiben is. Teszik ezt annak ellenére, hogy a magyarság sztyeppei eredetét semmi sem támasztja alá, hiszen onnan éppen örök ellenségeink, a magukat indoeurópainak nevezők származnak. Aztán az uráli és kaukázusi, leginkább múzeumi raktárakban történt kutatás lényegében megmentette a finnugor eredetelméletet, csak valamivel délebbre vagy keletebbre tolta a származási helyet. ***Ez az őstörténetünk nyakába zúdított újabb valótlanság veszélyesebb, mint a korábbi, mert a helytelen finnugor elmélet ellen már sikeresen felvette nemzeti tudományunk a harcot, míg a hamis sztyeppei eredet most új frontot akar nyitni.*** Pedig a mi műveltségi és népi eredetünk sem nem nomád, sem nem sztyeppei, hanem a földműves állattenyésztő réteget jelenti, és a Kárpát-medencéből, valamint annak keleti szomszédságából való, ahol a hatalmi ág többnyire hozzáidomult e műveltség jellegének mellérendelő követelményeihez.

Ugyanakkor történik ez, amikor a feltáró régészet már nagyon éledezik hazánkban, és az autópályák alatti lelőhelyek mostanában feltárt anyaga megerősíti Kárpát-medencei eredetünket és folytonosságunkat: ottan semmi nem szláv jellegű és sokkal korábbi, mint eddig gondolták, amilyenek tartották azelőtt a magyar anyagot, ráadásul hihetetlenül gazdagok a lelőhelyek. Azaz egyre több bizonyítékkal igazolódik, hogy a sclau szóval illetett lakosság magyar műveltségű volt, mert a sclau hatalom alá rendeltet jelent, és az a hatalom előbb hun, majd hunbolgár, avar és magyar volt. Így nyilvánvaló, hogy minden eddig megismert összefüggésre, fejleményre, adatra érvényes teljes magyarázatot egyedül népünk Kárpát-medencei eredete adhat, a Kárpátok közvetlen környezetében élők szerepével együtt.

Egy-egy katona jellegű lovas törzs tehát képes volt ugyan ezer kilométert is bejárni és az ott élők életét befolyásolni, meghatározni – főleg a sztyepén, de lakott területeken is, mert ott a katonai erejüknel fogva a lakosságtól megfelelő élelemmennyiséget el tudtak sajátítani. Ezért működött pl. a 'felégetési technika', amivel egy haderőt úgy lehetett feltartóztatni, hogy nem bocsátkoztak vele harcba. Ez széles, sík területeken működött. Mégis, nagy tömegben, nagyobb távolságba való mozgásuk – a »honfoglalás« – technikailag (logisztikailag) már nehezen elképzelhető.

De ez már nem a xiongnu kérdéshez kapcsolódik csupán, hanem az egész Euráziát átfogó hasonlóságokat magyar előzményeknek találók által előadottakhoz. Szekér Joakim Aloysius krónikájához képest vannak, akik azt képviselik, hogy a Kárpát-medenceiek előbb keletre mentek, majd visszajöttek, amiért az nem is honfoglalás volt, hanem hazatérés.⁶⁹ Ezt a mozzanatot egyébként Türk Attila és Sudár Balázs bírálja, ám ha szerintük ilyen keletre terjedés nem volt is, de Távolságtól idejövétel igen.

Ám mozogni a pásztor törzsek tudnak – és szoktak. A letelepedett, a földművelő népesség konzervatívan ragaszkodik a helyhez, ahol él – és ez logikus. Nála tehát szivárgás, lassú terjeszkedés mutatható ki, ahogy újabb területeket von művelés alá. De egyik sem kerekedik fel és válik pásztorrá. Éppen ezért az az elképzelés, hogy a Kárpát-medence korábbi lakói fölkerekedje-

⁶⁹ Nógrády Mihály: A nevek bizonyítanak. A magyarok nevei, kilétük és őshazájuk. *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Acta Historica Hungarica Turiciensia* 31. évf. 5. sz. (2016.) https://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0933-0978.pdf

⁷⁰ Ennek legkidolgozottabb elméletére lásd Szabó István Mihály: Vezérfonal a magyar és az uráli népek őstörténetének áttekintésére. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XVIII. évfolyam 2. szám. pp. 69-104. <http://mek.oszk.hu/05900/05943/05943.pdf>.

nek, és a sztyeppére vonulva pásztorkodjanak, és eközben Kínáig elérjenek, az teljes értelmetlenség, lehetetlenség. Mindamellet, hogy ennek semmiféle régészeti nyoma sincs.

Nem a nyugati letelepedettek mentek keletre, hanem a mai európai Oroszország területéről a pásztorok telepedtek rá a nyugatabbra élő földművelőkre több hullámban. Ez a kurgán vagy jamna műveltség hatotta át és módosította a vonaldíszes kerámia műveltségét a Dnyepertől nyugatra, de egyébként egész Európában aztán, s éppen a Kárpát-medence löszös, dombos területén élőket leginkább kivéve ebből. Ez az északi kelta népességnél egyértelműen látszik. Már László Gyula is elemezte ezt a kérdést.

A dél-koreai genetikus csoportjának közleményéről egyébként máris született olyan értelmezésű cikk, amelyet ez a hagyományos felfogás mozgat.⁷¹ Nem véletlen, hogy a sumért is beveszi az ismertetés közben, de mint közép-ázsiai hatást.

Természetesen Székér Joakim Aloysius eredetmondája is elfogadhatatlan. Korábbi tanulmányainkban a krónikákkal foglalkozva rámutattunk, hogy minél későbbi egy magyar krónika, annál távolabbra helyezi a magyar eredetet. Ugyanennek a Székér Joakimnak a példája vezetett erre, aki a XVIII. század végén még krónikát írt, s nála már egyenesen Távol-Kelet a kiindulás.

Fenntartjuk a korábbi nézetünket, hogy az ún. honfoglalás a Kárpát-medencei magyarok és az oda sodródott, vagy meghívott, hunnak nevezett katonatörzs közötti megállapodásban létrejött állam katonai biztosítását jelentette. Utal erre a kijevei „csata” utáni megállapodás, amikor is a „kunok” és Álmos között szerződés jött létre, hogy bejöjjenek megvédeni a frank fenyegetéssel sújtott területet és népét. S ebben a leírás-megoldásban sem a Pray-kódex, sem mások nincsenek benne, sem a magyar krónikai hagyományok, mert ami magyar és ami szájhagyománnyal értelmezhető, az nem visz el a Kárpátoktól keletre messzebbre, mint legfeljebb a kukutyini (Cucuteny) műveltségig.

Az őstörténetben tehát jobb, ha a régészet vezérel bennünket, mert a leírt „történelem” sokkal inkább a hitvilághoz tartozik, semmint a valósághoz. A „magyar krónikákat” eredetileg latinul írták, latinul tudó papok, és kulturális alapjukat a katolikus hitük, műveltségük alapozta meg. Az akkoriban írt munkák célja a hit és a hitre épített hatalom erősítése, és nem az igazság kibontása volt. Ezért csak annyiban támaszkodhatunk rájuk, hogy bár nem közvetlenül, de az eredetre vonatkozó igazság morzsái kihámozhatók belőlük. Ez azonban ezt a fajta vizsgálatot nehezzé és bizonytalanná teszi. A régészet viszont azt mutatja, hogy Európában a sztyeppéi származású lovas pásztorok – nagy-állat tenyésztők – mozogtak, a földművesek meg nem. Rátelepedéssel jöttek létre a kettős társadalmak, és a kettő ötvöződéssel jöttek létre a vonaldíszes kerámia műveltség különböző helyein az ötvöződött nyelvi műveltségek és alakult ki Európa úgy, ahogy látjuk utólag. A legkisebb mértékű ilyen ötvöződést a Kárpát-medence hegyes-dombos keleti, északi részein láthatjuk, és ott uralkodó a magyar nyelv – és volt uralkodó több évezreden át az a műveltség, amelyet a magyar nyelv népi hagyományai tükröznek.

Amit a műveltségekkel kapcsolatosan megértettünk, az az, hogy a letelepedett műveltség meglehetősen konzervatív. Nem mozog, legfeljebb lassan terjed a szomszéd, még be nem fogott területek felé. A pásztor társadalom – még ha nem is nomádként – de mozgásképesebb, és néha az időjárás elmozdulásra kényszeríti őket. Ez a mozgás nem olyan, hogy csatasorban elvonul több tízezer ember, hanem fokozatos területi birtokbavétel – és ezért hadi jellegű a műveltségük

⁷¹ Vajna 2020.

alapja. Védeni és elfoglalni! Viszont nagyságrendekkel gyorsabb, mint a letelepedett mezőgazdaság terjedése – amely a kőkorszakok végén elsősorban víziutak mentén terjedt.

A pásztoroknak a letelepedettekre gyakorolt veszélye az Kr. e. 5. évezredtől ismert, korábban ismeretlen volt. Valamiért a sumér műveltség esetében sem a békés letelepedettség a meghatározó, hanem a templomgazdálkodás miatti hatalmi konfrontáció. Az ok nem teljesen világos, de a saját legendáikban az egyes városállamok egymás elleni háborúskodása erősen kiűt. Talán mert monokultúras gazdaságok voltak, és számos terméket kívülről kellett beszerezniük – kereskedéssel – és ez okozhatott komoly érdekellentéteket köztük.

Mert egyébként a nem templomgazdaságban élő, letelepedett földműveseknél nincs nyoma az egymás elleni hadakozásnak, oda a védelem szükségességét a szomszédos pásztorok keltette veszély teremtette meg. Igaz, nem is kényszerültek kereskedelemre, hiszen mindenük megvolt. Legalábbis eddigi ismereteink erre mutatnak.

De térjünk vissza a mostani témánkhoz! Ha a Deguignes–Pray–Szekér-féle kettőzött bemutatás megdőlt a hunok és magyarok altaji–uráli–volgai zavaros térségből való ideballagásáról, akkor megdőlt a Fekete-tenger közeli Meotisz is, ami szintúgy zavaros terület, mert a Káspit (Hyrkaniait) is belekeverik. Ugyanakkor a Volga és a bolgár szó azonos, tehát a Volgai Bolgárország sem hiteles, azaz Magna Bulgária, Baskíria, stb. utólagos kitalálás lehet. De még Attila Etil nevét is a Volgából (Itil) eredeztetik egyesek. Viszont Attila Szendrő várában születhetett, ha az anyját oda temették, és Attila a bizánciakon számon kérte, hogy Margus püspöke kirabolta ősei sírját. Ezért születéshelye tényleg nem lehet a mai Volga-mente. De akkor hol volt a Meotisi-mocsár? Fábián Sándor szerint a Kárpát-medencében, hiszen volt itt elég mocsár.⁷²

Attila tehát már a Kárpát-medencében született, itt is nevelkedett, és az akkori katonai urak éppen őt adták túszul a rómaiaknak, – innen ismerte Aetziust is! – merthogy a hunok – bárkik voltak is – a 4. század végén, az 5. század elején léptek hatalomra a Kárpát-medencében. Hogy honnan indulva, arra vonatkozóan alig-alig van valóságos adat a szájhagyományon, és az ún. krónikákon kívül.

Attila korában a Káspi-tenger nyugati oldalán élők egyértelműen turk nyelvű emberek voltak, és ők 750 körül vették fel az izraelita hitet. Azok, akiket Európa hunokként emleget, akár onnan is eredhetnek. Mert arra utal, hogy Kr. u. 375 táján onnan indult el egy pásztor mozgás és szorította ki a korábban az északi, germán területről oda jött pásztorokat. Akik meg a területük kiszáradása miatt jöttek délre akkoriban.

Vajta Dénes a napokban írta cikkében, *hogy a magyar a szláv környezetnek átadó nyelv*.⁷³ De akkor nyelvünk és népünk nem jöhetett Ázsiából. Most már csak az a kérdés, hogy akkor kik is a hunok, akik Vajta szerint a rokonaink. A kérdés túlnyomó részére a Kárpát-medencei eredetünk elmélete választ ad. A tisztázandó kevés kérdés már csak részletkérdés.

S talán majd a pontos helyét, irányát is ki tudjuk jelölni, de most még csak azt érdemes megfigyelni, hogy Árpád és csapatai mozgását az egyik krónika Erdélyen át vezeti Budáig, a másik változat szerint viszont már az Alföldről mentek oda vissza. A honnan hová tehát kérdéses. Esetleg kisebb mozgási körről van szó, hiszen Árpád 862-ben már Ravennánál harcol. Kézai Simon

⁷² Fábián, 2020.

⁷³ Vajta Dénes: A finnugor–hun kérdés néhány buktatójáról. A magyar nyelvről, mint ősnyelvről szóló tudás terjesztése lehetne a leghatékonyabb. *Magyar Nemzet* 2020. november 24. 11:09.
<https://magyarnemzet.hu/velemeney/a-finnugor-hun-kerdes-nehany-buktatojarol-8997503/>.

pedig a krónikájában nagyon pontatlan határokat ad meg Szkítiára. Ugyanígy, Anonymusnál is kusza a hódító Árpád-hadtestek mozgása a mai földrajz szerint.

Ezek, a krónikákra alapozó, majd a francia 'tudós' által megfogalmazott történelmi leírások nem tükrözik az igazságot, nem a valóság megjelenítései. Ez főleg a Kárpát-medence előtti életre vonatkozik: amit a krónikák a magyarokról írnak, az a Kárpát-medencei életükre még értelmezhető, az előélet leginkább a fantázia terméke. Így maga a Meotisz-mocsár is. Nem a helye a lényeg, hanem hogy egyáltalán ne helyezzünk oda valódi történelmi eseményt. Egyébként pedig a lovas szarvasmarha pásztorok esetében, ha mocsaras területről van szó, az Alföld mocsaraira érdemes figyelniük, hiszen a híres magyar szürke marha patáinál úszóhátya-szerűség van, és az ilyen marha nem hajtható át száraz, hegyi ösvényeken ezer kilométereken át úgy, onnan keletről a Kárpát-medencébe. Márpedig a Medencében él, itt őshonos állat. A régészek szerint csak a XIV. századtól vannak leletei, de erősen hasonlít az itteni őstulokra, amelynek kihalását viszont a IX. századra teszik. És aztán pedig sokfelől hoznák be a keresztesítéshez, a szürkemarha kinevezéséhez a fajtákat. Ám mivel ezek az elképzelések írott hagyományon, véletlenszerű említések alapján alapulnak, nem hitelesek. Valószínűbb és sokkal egyszerűbb, észszerűbb az a magyarázat, hogy az őstulok folytatása lett a szürkemarha, és jellegzetes tulajdonságai hosszú idő alatt alakultak ki.⁷⁴

A magyarság régészeti anyaga a Dnyeperig terjed, onnan keletre nem. A magyarság műveltségi hatásai ugyanaddig terjednek a régészeti leletekben. Nem véletlen, hogy az ott (Halicsban) talált régészeti emlékek alapján, az azonosságot értelmezve, az ukránok a Duna mellettiek (Almásfüzitő leletei) tekintik rokonnak, és ezzel igazolnák, hogy ők ott is éltek. De nem, hanem a magyar műveltség Halics vidékéről beköltözött a Kárpát-medencébe az első évezred során.

Árpád katonanépe lenne az – ha türk volt, ami nincs bizonyítva –, amelyre megengedhető, hogy az *európai sztyeppe* keletibb területeiről érkezhetett a Dnyeper nyugati részére, mert ott valóban akkor 'rokonok' éltek, mármint az ő rokonaik, nem a magyaroké. A kazárok ottani léte egyelőre nem lehet vita kérdése, akik valójában az ún. türk őshaza felől telepedtek oda, miután a kurgán műveltség onnan főleg Nyugat-Európába és Észak-Európa déli területeire átköltözött, rátelepedve az ottani földművesekre. De ez is 3-4000 éves folyamat a régészet szerint.

Ez látszik tehát a régészetből. Amit ezután találunk a krónikákban és a reneszánsz ún. 'történetírásában' megjelenő történelemként, már nem tükröz régészet által megerősített valóságot.

Ami korábban volt, az ködbe vész – legalábbis a magyarság történetét illetően, akiknek ezek a hunok valóban csak rátelepedő úr szerepkört jelentenek.

Akik Arnulffal szövetségben harcoltak, azok akkor valójában már a Kárpátok-mentéből indultak. Európa lakott területet jelent, az utánpótlásuk, élelmezésük a helyiektől megoldható,

⁷⁴ Szili István: Gondolatok a magyar szürke marháról. *Természet Világa* 140. évfolyam, 11. szám, 2009. november. <http://www.termeszetvilaga.hu/szamok/tv2009/tv0911/szili.html>.

Szili István: Gondolatok a magyar szürke marháról. *Természet Világa* 140. évfolyam, 11. szám, 2009. november. <http://www.termeszetvilaga.hu/szamok/tv2009/tv0911/szili.html>.

V. ö. *Magyar Néprajz II. kötet*: Gazdálkodás. Állattartás, pásztorokodás. Szarvasmarhatartás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2001. <https://vmek.oszk.hu/02100/02152/html/02/328.html>. Szili István: Gondolatok a magyar szürke marháról. *Természet Világa* 140. évfolyam, 11. szám, 2009. november. <http://www.termeszetvilaga.hu/szamok/tv2009/tv0911/szili.html>. Bartosiewicz László: *Régenvolt háziállatok. Bevezetés a régészeti állattanba*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2006. <https://www.szaktars.hu/harmattan/view/regenvolt-hazi-allatok-bevezetes-a-regeszeti-allattanba/>.

megoldott volt. Így akár Kijev körzetéből is – ha nem találkoztak katonai ellenállással – simán néhány hét alatt Arnulf hatalmi körzetébe juthattak, de ezt még ellenőrizni kellene.

A szemléleti módszer itt a lényeges. Persze, az ember elolvassa a krónikákat, a legendákat, de amikor egy hely emberének életéről van szó, akkor az alapvető vezérelv a tárgyi műveltség. Ez például Szenthe Gergely tanulmányából is árulkodik.⁷⁵ Ebből kitekintve a krónikák, legendák valós alapja is esetleg megérthető – mert azok sem teljes egészében kitalált dolgok, valamiféle valós alapra épülnek. Például a tárgyi műveltség alapján lehetett feloldani a vaskorszak elején tántorgó kb. 3 évszázados időhiányt: a krónikás – Manhetto – nem tette egyértelművé, hogy a nála felsorolt fáraók és azok uralkodási évei nem összegezhethők, mert Egyiptom több részre szakadt, és fáraók más-más területre párhuzamosan uralkodtak. Mégis, a tárgyi leletek segítettek helyre tenni a dolgot: pl. a bikasírok, ahol fel volt jegyezve, hogy melyik fáraó hányadik évében 'halt meg' a szent állat – amelynek várható élethossza mintegy 18 év. Aztán a szkarabeuszok, amelyeket Európában – Spanyol földön – is megtaláltak, adtak szinkron lehetőséget.

Egy-egy terület története a régészeti leletekre alapozva, a 'krónikák' igazság-magvának ki-keresése segítségével megírható. Meg kell hozzá tanulni a régészetet, a nyelvészetet, az ember-tant, a genetikát, az emberi kapcsolati rendszerek bölcséleti elemeit és azok vizsgálati módszereit. Ez a nagyobb munka, és csakis ezek együttese alapján lehet megérteni az ottani életet – és ebben sokat segíthet László Gyula gondolatmenetének ismerete. Ő, magával ragadóan, a nyolcvanas évek elején megjelent munkájában⁷⁶ tíz évezreddel próbál a magyarság életére visszatekinteni! A Kárpát-medence őskora és ókora sokáig fehér folt volt a történetírásban. Ezen a helyzeten nekünk talán sikerült kicsit javítanunk tanulmányainkkal. Nemcsak a régészeti, embertani (benn a vércsoporti és örökléstani) adatok, hanem a nyelv és a műveltség, a néprajz, a jelképek elemzésével is. Nem előítélettel, mint sokaknál látjuk (hogy minden Keletről jött), hanem megismerve a körülményeket és a maguk környezetében értelmezve azokat. Ezért is hadakozunk a sommás ítéletek ellen.

Gondoljuk végig a mellérendelő műveltségünk fogalmát, hogy miért fontos vállalnunk és fenntartanunk: azért, mert az alárendelő hierarchia felsőbbrendűsége a mostani gondolkodást uralva a világban, a bolsevik stílusú lázadást segíti, mint ellentétet, így védelmet jelent számukra. Rossz ez, mert még a vallásos vonal is ellenzi (különösen Nyugaton) a mellérendelést (ott nem is érti), és a hierarchia fontosságáról prédikál. De a kuruckodóink ellenzik leginkább. Pedig ez a parázs, ami a magyar műveltség legfőbb jellemzője volt, nagyon fontos, hogy izzó maradjon. Csakhogy, miként lehetne erről az elvakult hierarchiában hívőket meggyőzni, hogy a mellérendelés az nem anarchia?! Hanem az ellenkezője annak, ami most Amerikában már polgárháborús jelleget ölt.

Magunkra tekintő tudományos módszert követve azonosítsuk a tárgyat, a magyar népet és magyar műveltséget, s elsősorban a magyarság érdekeit vegyük figyelembe. Magyar népen magyar emberek közösségét értve, magyar műveltségen magyar néphagyományokat elsősorban. E néphagyományok a mindennapi magyar élettevékenységet teljességgel felölelik, ezen kívül tartalmaznak a világmegértés, világábrázolás, gondolat kifejezés és közlés formáit. A magyar nyelvet tartva a magyar műveltség alapjának, a magyar gondolkodás és érzés részének tekintjük a

⁷⁵ Kovács Gergő: [Nem légtérbe érkeztek a magyarok – Szenthe Gergely régész a Mandinernek | Mandiner](#). 2020. augusztus 20. 7:00.

⁷⁶ László Gyula: *Őstörténetünk. Egy régész gondolatai néppé válásunkról*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1981.

magyar népmeséket és népdalokat. A magyar emlékezet részének a magyar népmondákat, regéket, és a már az államalapítást lehetővé tevő védők emlékezetét részben idéző, majd az akkori jelent bemutató krónikákat. A magyar életmódhoz kellene kötnünk az eszközök, viselet és tánc magyar jelképeit, a szokásokat. Elősegíteni a magyar jellem, erkölcs érvényesülését. Megkövetelni magyar embertársaink szeretetét és segítségét. Magyarságunkat tekinteni célnak, a túlvilágról is segítendőnek. Kutatva nyelvünk és szokásaink ősiségét és mélyrétegeit. A magyar műveltség legrégebbi állapotait tekintve a legfontosabbnak. Örvendve, üdvözölve élő néphagyományokat, népművészetet. Elismerve a népművészet legkiválóbb hatását a kultúrára. Felismerni és terjeszteni a múltbeli események mai tanulságait, megfogadandó, jó tanácsait. A hatékony magyar szerves műveltséget építeni és szervezni. A magunkra tekintő tudományos módszer számára a szerves magyar műveltség az egyetemes emberi: a magyar népet természeti valóságnak tekinti.

Z. Tóth Csaba (Pécs):

**Sárkánylovaglás – a „turáni átok”
őstörténete, adalékok a múltunk és
jövendők szellemtudományos kutatásához
(előadásvázlat)**

Csuba Ferenc táltoz a sárkánnyal, népies rajz a 19. sz. második feléből,
Szűcs Sándor nyomán (Magyar Néprajzi Lexikon, 1977, S-kötet, 'sárkány' címszó)

TARTALOM

A jelenség

1. Az atlantiszi bukás és következményei – vallási-történeti kútfők (Gilgames, Hénok, Biblia, Platón, Aveszta, India, Mezoamerika)
2. Atlantisz és Ázsia: Turán, szkíták, hunok, ujugrok, szavárdok, magyarok, mongolok
3. Sárkány és meglovaglása a magyar néphagyományban

Az értelmezés

1. Atlantisz az antropológiai szellemtudomány megvilágításában (GA 13, 93a, 104, 105)
2. Atlantisz, Ázsia, Amerika, a mexikói misztériumok (GA 171, 178)
3. „Atlantisz” a mába ér? (GA 167, 193)

Zárszó

Mottó:

„Az óriások pedig, akiket a szellem és a hús közösen nemzett, akiket a földön gonosz szellemeknek hívnak, lakjanak a földön, az legyen otthonuk.... A gyilkosság és a romlás és az óriások halálának napjától kezdve, mivel a gonosz szellemek az ő húsból származtak, legyenek a pusztulás és álljanak törvényen kívül, halmozzanak bünt bűnre, a nagy ítélet napjáig, amikor a világ forgása véget ér és megáll.” – Hénok Könyve (ford. Hamvas B., 1945, ld. R.H. Charles, 1912, Book of Enoch, 15,8-11, 16,1.)

„...nemcsak az égi haza dicsőségét kell megmutatni, hanem azt is fel kell tártani, hogy életünk útján az ősellenségnek hány kísértése rejlik.” – Gyöngyösi Gergely, OSPPH: Összefoglalás (Epitoma, IV., 1514 k., Bp., 2011., kép: az iráni őskirály, Jima harca a sötétség szellemével, Ahrimánnal, Sahname, ford. Devecseri G.)

A j e l e n s é g

1. Az atlantiszi bukásról és következményeiről

Enoch

6,7., 69,2 (víziók): angyalok (gör. *gregoroi*, „örzök”, Dán. 4,10, 14, 20) köztük **TURIEL** = *Isten sziklája* (vö. Tura, Turán); **7,1**: utódokat nemzenek az emberek leányaival, tanítják az embereket (pl. *fegyverkészítés, varázslás, gyökerek, fák metszése*), utódaik „*óriások*” (gör. *gigantes*, héb. *nefilim* = bukottak), felfalják az embereket, állatokkal fajtalanzkodnak; **15,8-11, 16,1**: *szellemük tovább él*; **86,3-6**: *csillagok* földi *bikává* változnak; **87,2**: *hét égi lény*, mint a fehér emberek; **90,21**: *csillagok* alászállása, nemiszervük a lovakéhoz hasonló; *özönvíz* (ford. Hamvas B.)

Biblia

1.Móz. 6,1-8: az Isten fiai (*Bni Elohim*) bemennek az emberek leányaiba; az Úr (*Jehova*) 120 évben korlátozza az ember életkorát; ekkor, és ezután is, „*óriások*” (héb. *nefilim*) élnek a földön; ezektől (v. Isten fiaitól?) származnak az „*erősek*” (*gibbórim*), és „*híresek*” (*ansej hasem*); az emberek *gonosszá* válnak a földön, s az Úr (*Jehova*) elhatározza, hogy mindent elpusztít; Noé, bárka, *özönvíz* (sumér-babiloni, kánaáni hagyományok, Eliade, Vall. hied. I., Popol Vuh, etc)

Platón

(i.e. 360 k., *Timaios*, *Kritiasz*, egyiptomi források alapján): kb. 9000 évvel korábban „Héraklész oszlopaitól” (Gibraltári-szoros) ny.-ra, az óceánban létezett egy nagy *sziget* (*Atlantida*, „atlantiszi”) és több kisebb; a szigeten egy birodalom volt (kasztrendszer), s a lakói megtámadták az akkori Európa, Afrika területén élt népeket, de az athéniai ősei visszaverték őket; később nagy *földrengések és áradások* pusztították el a szigetet (egyiptomiak több világvégeről, újrakezdésről tudtak)

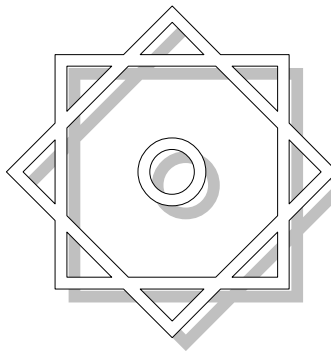
Bundhahisn

(AD 3-8. sz., ősi iráni hagyomány alapján) **22. feje.**: „a *Gonosz Szellem* [ti. Angra Mainju, *Ahrimán*] behatolt [a teremtésbe], és összekeverte a *kártékony* teremtmények (köztük a *sárkány*, a két- és hétfejű '*azdahak*') mérgét, a *bűn* következményét... a vizekkel, a földdel és a növényekkel... És a *nagy vízözön* idején..., mint mondják, ezek elpusztultak.” „A *sárkányokról* azt is tartják, hogy általuk van a sok *gonosz tudás*, ami előidézi a bűnöket” (Great Bdh., ford. B.T. Anklesaria, Bombay, 1956)

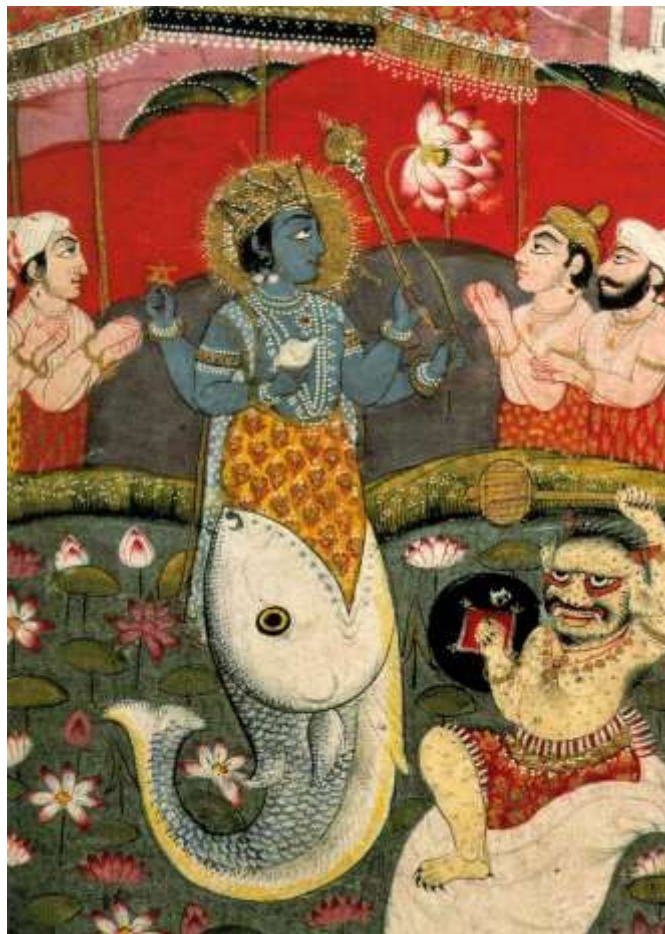
Sahname

TÚR (Tura), a legidősebb fia Firedúnnak (Thraetaona) ősiráni királynak; Túrtól származnak a *turániak* (vö. *Góg, Magóg* északi népei, ld. *Hahya, Mahaway*, Óriások könyve, Qumrán, manicheusok), *Togarmah háza* (Biblia), részben valós népnevek a szkíták, turániak elő-ázsiai betörései idejéből, i.e. 8-6. sz.; Firedún harca a *babiloni* démoni királlyal, *Dahákkal* (Azi Dahaka), legyőzi, s megkötözi egy hegy mélyén (Királyok könyve, ford. Radó Antal)

Néhány vízözön-történet

India (Visnu)
Bundahisn (Aveszta)
Gilgames XI.
Hénok Apok.
Genezis (1.Móz. 6)
Platón: Timaios, Kritiasz
Cod. Chimalpopoca (azték)
Popol Vuh (maja-kicse)

Visnu első megtestesülése (avatára), egy hal (matszja) alakjában megmenti az emberiséget a vízözöntől (Shatapatha Brahmana, 1.8.1, Vishnu Purana, és Indiai regék, Baktay E., Bp., 1977, 35)

Bundahisn (iráni Aveszta)

22. fej.: „a **Gonosz Szellem** [ti. Angra Mainju, Ahrimán] behatolt [a teremtésbe], és összekeverte a kártékony teremtmények [köztük a **sárkány**, a két- és hétfejű '**azdahak**'] mérgét, a **bűn** következményét... a vizekkel, a földdel és a növényekkel... És a **nagy vízözön** idején..., mint mondják, ezek elpusztultak.” „A **sárkányokról** azt is tartják, hogy általuk van a sok **gonosz tudás**, ami előidézi a bűnöket...” (AD 3-8. sz., ősi iráni hagyomány alapján, Great Bdh., B.T. Anklesaria, Bombay, 1956, ford. Z.T.Cs., ld. még Sahname)

A sumér Gilgames-eposz vízözön-története

XI. tábla: „...**özönvizet** támasztaniok tetszett akkor az isteneknek...” (p.148), „építs erős **hajót**” (149), „Mikor a hajnalfény felizzott, az ég aljáról **barna felhő** kúszott föl egyre magasabbra... Ninurta **gátakat szakított** s az Anunnakik fölemelték a **pokol-sercegésű fáklját**, hogy az országot **láng eméssze!**... Álló napig zúgott-morajlott a déli **szél**, sziklákat döntött, sarkát a **víz** szügyébe vágta s korbácsával habosra verve addig üzte-hajtotta, míg csak **ágaskodva a hegyre nem tört**. Zilált sörényű harci ménként szembeszökve, vadul sodorva, **hullám** zúdult az emberekre, akik letről mindegyre **följebb szöktek az ár** elől s a csúcson tehetetlenül megrekedtek. **Fojtó gőzök** lepték el őket; olyan **sötét** volt, mint a zsákban; a fellegtől és szélzúgástól nem látták, nem hallották egymást s oly sűrű homály takará el a földet, hogy az istenek se tudhatták, mi történik ott lenn...” (Gilgames, Agyagtáblák üzenete, 151, ford. Komoróczy G., 1966)

Vízistenek (fent), halemberek (lent, ld. Oannes mondája) elő-ázsiai pecséthengerekről (W.H. Ward: *The Seal Cylinders of Western Asia*, 1910, 374, 385)

Hénok Könyve

(Az „alászállt”, „bukott” angyalok vezetői:) „. . . Semiaza, Arathak, Kimbra, Sammané, Daniel, Arearos, Semiel, Iomiel, Khokhariel, Ezekiel, Batriel, Sathiel, Atriel, Thamiel, Barakiel, Ananthna, Thóniel, Ramiel, Asael, Rakiel, Turiel.

Ezek és a többiek velük együtt mind asszonyokat vettek maguknak és mindegyik választott a maga számára és meglátogatták őket és egyesültek velük. Megtanították őket a varázsszerekre és a varázsszavakra és megmutatták, miképpen kell növényeket és gyökereket szedni.

Az asszonyok pedig teherbe estek és hatalmas **óriások** szültek, akiknek magassága háromezer rőföt is meghaladta. S ezek az emberek minden vagyonát felfalták, amíg már senki sem tudott mit enni. Ekkor az óriások megharagudtak rájuk és elkezdtek az **embereket enni**. És elkezdtek vétkezni a madarakkal és az állatokkal és a csúszómászókkal és a halakkal és felfalták egymás húsát, egymás vérért pedig megitták. A föld pedig e törvénytelenység láttán jajveszékelní kezdett.

Azael pedig megtanította az embereket **kardot és kést, pajzsot és vértet** készíteni és megmutatta nekik az ércet és az ércből való munkát és karkötőt és ékszert és a mesterséget, hogyan kell a szemeket festeni, miképpen kell a szemöldököt kirajzolni és megmutatta a ritkábbnál ritkább és drágábbnál drágább köveket és festékeket és cserére alkalmas dolgokat.

A földön pedig nagy és **szörnyű istentelenség** terjedt el és az emberek lealacsonyodtak és útjaikon, mint az eszevesztettek tévelyegtek . . .” (ford. Hamvas B. 1945, ld. még Jubileumok könyve, Óriások könyve, kumráni és manicheus töredékek, utóbbiról W.B. Henning)

14

መጽሐፈ: ሂኖን:

VI. 6—VII. 1.

ወጸው-ፀዎ: ለ* ደብረ: ለርግን: ለስመ: መሐሉ: ለቶ: ወሐው-ገዙ: በበደናፒሆሙ: 7. ወዝንቹ: ለስማፒሆሙ: ለመላእክቲሆሙ: ወሚላዛዝ: ምንቹ: ወ-እቶ: መልእኮሙ: *አራኪበራማኒል: ኮከብኤል: ማሚኤል: ራማኤል: ዳንኤል: ኤዘቄኤል: በራቂያል: ለሳኤል: ለርማርስ: በጣርኤል: ለናንኤል: ዘቂኤል: ስምሰፔኤል: ስተርኤል: ጦርኤል: ፖምያኤል: ተራራዘያል: ለሱ: ለመንቹ: ሀበደተ: ዓወርተ: ዚእሆሙ: VII. (እሱ) ወ*ባፀዳን:

ጦርኤል

VI. 7—VII. 1.

ΕΝΩΧ

15

G^s

7. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα¹ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· Σεμιαζά, οὗτος ἦν ἀρχων αὐτῶν· Ἀραθάκ, Κιμβρά, Σαμμανή, Δανειήλ, Ἀρεαρώς, Σεμιήλ, Ἰωμειήλ, Χωχαριήλ, Ἐζεκιήλ, Βατριήλ, Σαθιήλ, Ἀτριήλ, Ταμιήλ, Βαρακιήλ, Ἀνανθνά, Θωνιήλ, Ῥαμιήλ, Ἀσεάλ, Ῥακειήλ, Τουριήλ. 8. οὗτοί εἰσιν ἀρχαὶ αὐτῶν οἱ δέκα².

G[#]

7. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· α' Σεμιαζās, ὁ ἀρχων αὐτῶν, β' Ἀταρκούφ, γ' Ἀρακιήλ, δ' Χωβαβιήλ, ε' Ὁραμμαμή, ς' Ῥαμιήλ, ζ' Σαμψίχ, η' Ζακιήλ, θ' Βαλκιήλ, ι' Ἀζαλζήλ, ια' Φαρμαρός, ιβ' Ἀμαριήλ, ιγ' Ἀναγημάς, ιδ' Θανσαήλ, ιε' Σαμιήλ, ις' Σαρινās, ιζ' Εὐμιήλ, ιη' Τυριήλ, ιθ' Ἰουμιήλ, κ' Σαριήλ.

Részlet Hénok Könyvének etióp és görög nyelvű változataiból (Giza, Syncellus), az angyalnevekkel, kiemelve Turiel nevét (R.H. Charles, 1906, 1912, www.archive.org)

Genezis Könyve

1.Móz. 6,1-7. „Lőn pedig, hogy az emberek sokasodni kezdenének a föld színén, és leányaik születének./ És láták az **Istenek fiai** (*B'ni Elohim*) az emberek leányait, hogy szépek azok, és vevének magoknak feleségeket mind azok közül, kiket megkedvelnek vala./.../ Az **óriások** (héb. *nefilim* = bukottak) valának a földön abban az időben, sőt még azután is, mikor az Isten fiai bemenének az emberek leányaihoz, és azok gyermekeket szülének nékik. Ezek ama **hatalmasok** (héb. *gibbórim*), kik eleitől fogva **híresneves** (*ansej hasem*) emberek voltak./ És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz./ Megbáná azért az Úr, hogy teremtette az embert a földön, és bánkódék az ő szívében./ És monda az Úr: **Eltörlöm az embert**, akit teremtettem, a földnek színéről; az embert, a barmot, a csúszómászó állatokat, és az ég madarait; mert bánom, hogy azokat teremtettem.” (Károli-fordítás, ld. eredetiben Biblia Hebraica Stuttgartensia)

Kánaáni őslakók a zsidók bevándorlása előtt (1.Móz. 15,19):

Óriás termetű kánaáni őslakos népek (ld. az *atlantiszi* romlásról, amikor angyali lények fogantak meg a földi nők magzataiban, majd óriásokká növekedtek, 1.Móz. 6,4. *nefilek/nefilim*, *mylpn*, = bukottak, de óriásoknak fordítják, holott óriás = *refaim*, *myapr*, ld. még 1.Móz. 15,12, *naflah*, *gadolah nófelesz*, 4.Móz. 13,33-34., *nefilim*, és Ezék. 30,13,16, *Nóf* földje, 32,27, *gibbórim nóflim* = erősek; vö. Book of Enoch, 7,5, 86,3-4, ford. R.H. Charles, 1906, 1912; ezek a „bukott” angyalok és „utódaik” különféle dolgokra tanították az embereket, ami aztán nagy romlást, öldöklést eredményezett az atlantiszi korban, a végén „özönvízzel”, s az egyik ilyen „bukott” angyal neve **Turiel**, „Isten sziklája” volt, akiben a későbbi **Turán, a turáni népek** ősgénuszát, kútfejét láthatjuk, ld. még Book of Jubilees, 5., 7. fej., Aveszta, Sahname):

Emim/Emek = myma (5.Móz. 2,10-11, 20-21, 3,11, 4,47)

Anaqim/Anákok = myqnu (4.Móz. 13,23, Józs. 11,21, 12,4, Anák fiai Achiman, Sesai, Talman 4.Móz. 13,23)

Zamzumim/Zamzumok = mymzmz (5.Móz. 9,2)

Góliát = tylg (1.Krón. 20,4-8, Elhanán, Jair fia megöli a gáthbeli Lakhmit, a Góliát atyafiát, 1.Sám. 17,4-50, Dávid és Góliát, 2.Sám. 21,18-19, Elkhanán, a betlehemi Jaharé Oregim fia megöli a gitteus Góliátot; ld. ytg, gúti ősnép?)

Egyéb kánaáni népek:

Emoreusok =

Girgazeusok =

Jebuzeusok =

Kadmoneusok =

Kananeusok =

Keneusok = ynyq (k-i-n-i, 1.Móz. 15,19, nincsenek kapcsolatban a midianitákkal)

Kenizeusok =

Khitteusok = ld. fent, hatti, hettita

Khivveusok =

Perizeusok =

Refeusok = rafah, refaim, ld. óriások

A Góg és Magóg személynevek „geneziséhez”:

Agág, Agági = ygga (a-g-g-i, 4.Móz. 24,7., 1.Sám. 15,32, Eszt. 3,10; v.ö. akkád? Agade?)

Góg = gwg (g-o-g, Ezék. 38,1, 14, 16, 18, 39,1-6, 11, 14-15, etc., de zsidó név is, 1.Krón. 5,4)

Gójim, gójok, népek, nemzetek = mywg (g-o-i-m, gör. ethné, lat. gentes, gentiles)

Magor = rwgm (m-g-o-r, Jerem. 20,3, héb. 'félelmetes')

Óg = gwu (a-o-g, Bászán királya, óriás termetű, 5.Móz. 3,11. etc.; v.ö.)

Togarmah háza, a messzi északról = hmrgt (t-g-r-m-h, Ezék. 27,14., 38,6., v.ö. Ptolemaios, Orosius: Ottorokora város és folyónevéből? Vö. otur-ogur = 30-ogur, tokur-ogur = 9-ogur)

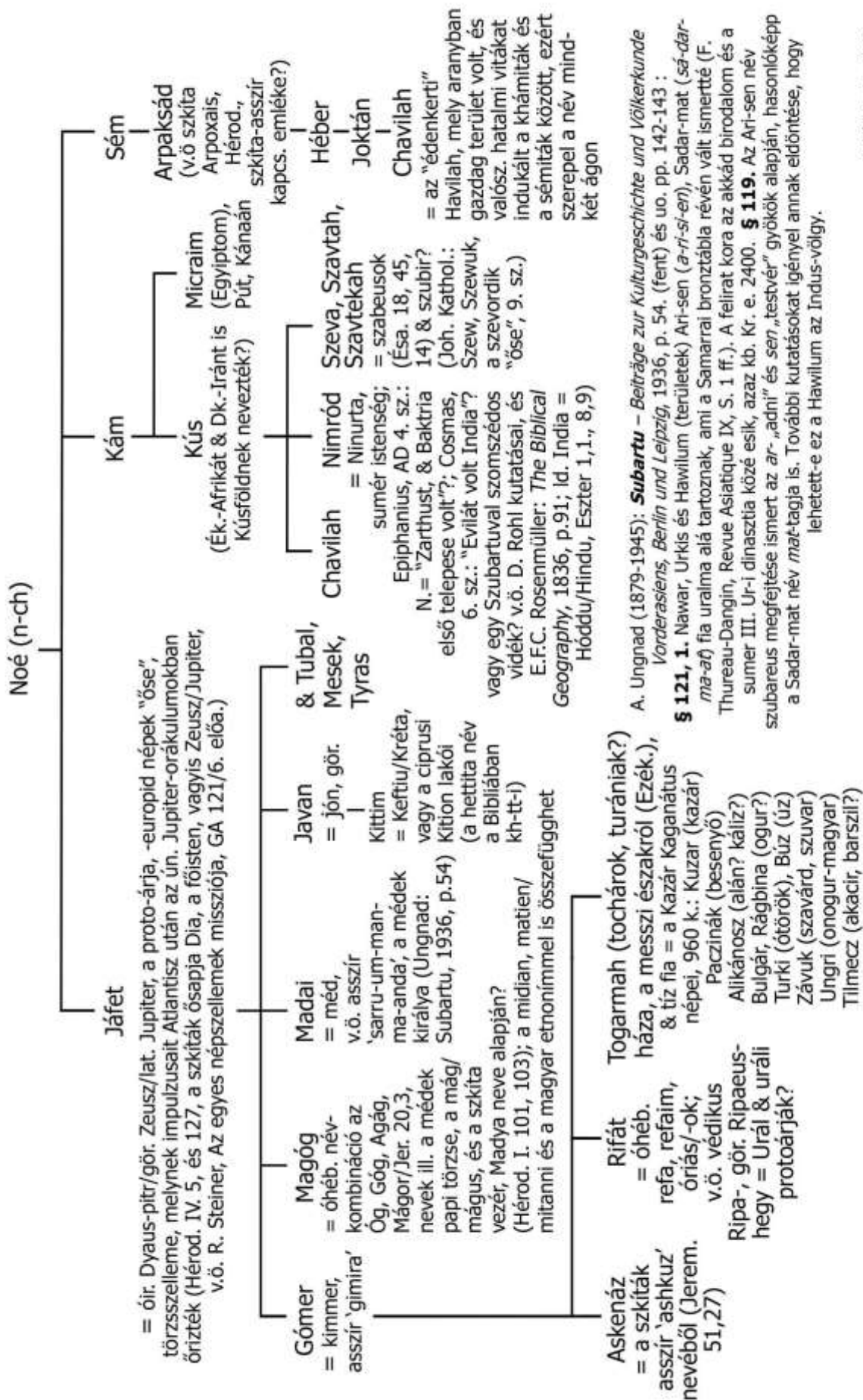
Gáza = hzu (A-z-h, 1.Móz. 10,19, 5.Móz. 2,23, Józs. 10,41, miért nem g-vel?)

Gomora = hrmu (A-m-r-h, 1.Móz. 19, miért nem g-vel?)

Kronosz felfalja fiait (Goya festménye)

A népek leszármazása a Bibliában, a babiloni őshagyomány és az i.e. 8-6. századi népmozgalmak alapján (1.Móz. 10. & próféták)

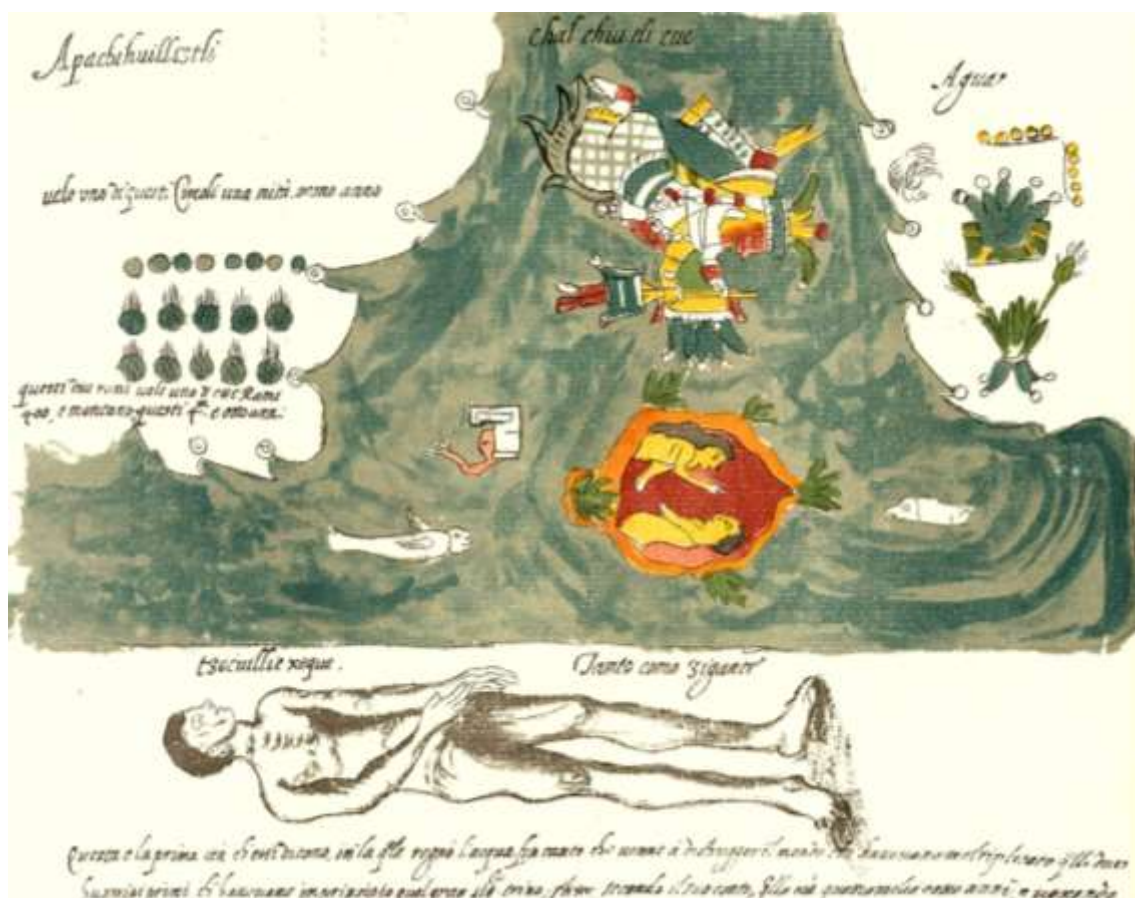

Platón hagyománya

Timaiosz: „...9000 évvel ezelőtt ...volt itt egy **sziget** a szorossal szemben, melyet ti Héraklész Oszlopainak neveztek (Gibraltári-szoros). Ez a sziget nagyobb volt, mint Líbia és Ázsia (ti. Kisázsia) együttvéve, és mellette voltak más szigetek, és ezekről átkelhetél a szemközi kontinensre, amelyet az igazi óceán körbevesz; mert ez a tenger, amely Héraklész Oszlopain innen van (Földközi-tenger), csupán egy öböl, keskeny bejáráttal, de az a másik az igazi tenger, és a földet, melyet körülvesz, a leginkább lehet határtalan kontinensnek nevezni. Mármost, ezen az **atlantiszi** (Ατλαντιδα) szigeten volt egy nagy és csodálatos birodalom, amely az egész sziget felett uralkodott, és sok más sziget felett is, túl a kontinensen, továbbá az atlantiszi emberek alávetették Líbia részeit Héraklész Oszlopaitól innen, egészen Egyiptomig, és Európa részeit egészen Tyrreniáig... De azután pusztító földrengések és áradások történtek,... és **Atlantisz szigete... eltűnt a tenger mélyén...**”

Kritiasz: (Atlantisz szigete egy mintakirályság volt) „...De midőn az isteni rész tünedezett bennük, mert gyakran és sok halandó elemmel keveredett, s túlsúlyba került az emberi jelleg,... **elkorcsosultak**,... Zeus, minthogy meg tudja látni az ilyesmit, észrevette, hogy e derék nemzetiség ilyen nyomorúságos állapotba jutott, s **büntetést** akart mérni rájuk, hogy észre térve mértéktartóbbak legyenek... (a szöveg vége elveszett, ld. Platón összes művei, 1984)

Azték vízőzön-monda

A jelenlegi világunkat megelőző „Négy Víz” (Nahui Atl) nevű világkorszak ábrázolása egy „cunamival” és egy óriással (Codex Ríos, vagy Cod. Vaticanus 3738 A, fol. 4v, a 4. kort az olasz másoló tévesen „prima eta”-nak nevezte, vö. Cod. Chimalpopoca)

Cod. Chimalpopoca, § 10-11, a legutóbbi „vízözön” említésével (nahua-latin ford., jegyz. Dr. W. Lehmann 1906, www.persee.fr, új ford. Bierhorst 1992, az „Öt Nap” korszakáról, ld. azték *atl* = víz, *atlautli* = vízmosás, kanyon: innen a gör. *Atlantis*z név? vö. Platón: Kritiasz szerint „Poszeidón”, a tengeristen volt Atlantisz főistene):

„Ezt a napot *4 Víznek* nevezték. És 52 évig mindent víz borított. Ezek az emberek a negyedik (korszakban) éltek, a 4 Víz Nap korában. És 676 évig éltek, és vízbefúltak, hallá változtak. Az egek leszakadtak. Az emberek elpusztultak egyetlen nap alatt. És ezek a *4 Virágot* ették, ez volt az eledelük. És az évük *1 Ház* volt. És a 4 Víz jele napján pusztultak el. Minden hegy eltűnt. És a víz 52 évig elborított mindent. És amikor az idő elérkezett, Titlacahuan parancsot adott Tatának és feleségének, Nenének, és azt mondta nekik, „Törődjete a túlélésetekkel. Vájjatok ki egy nagy ciprusfát, és amikor elérkezik Tozoztli (április) és az egek leszakadnak, menjetek be (a kivájt csónakba).” (75:34-44, vö. 2:24, „dragonfly nymphs” & nephilim)

Az azték „Öt Nap” korszakolás

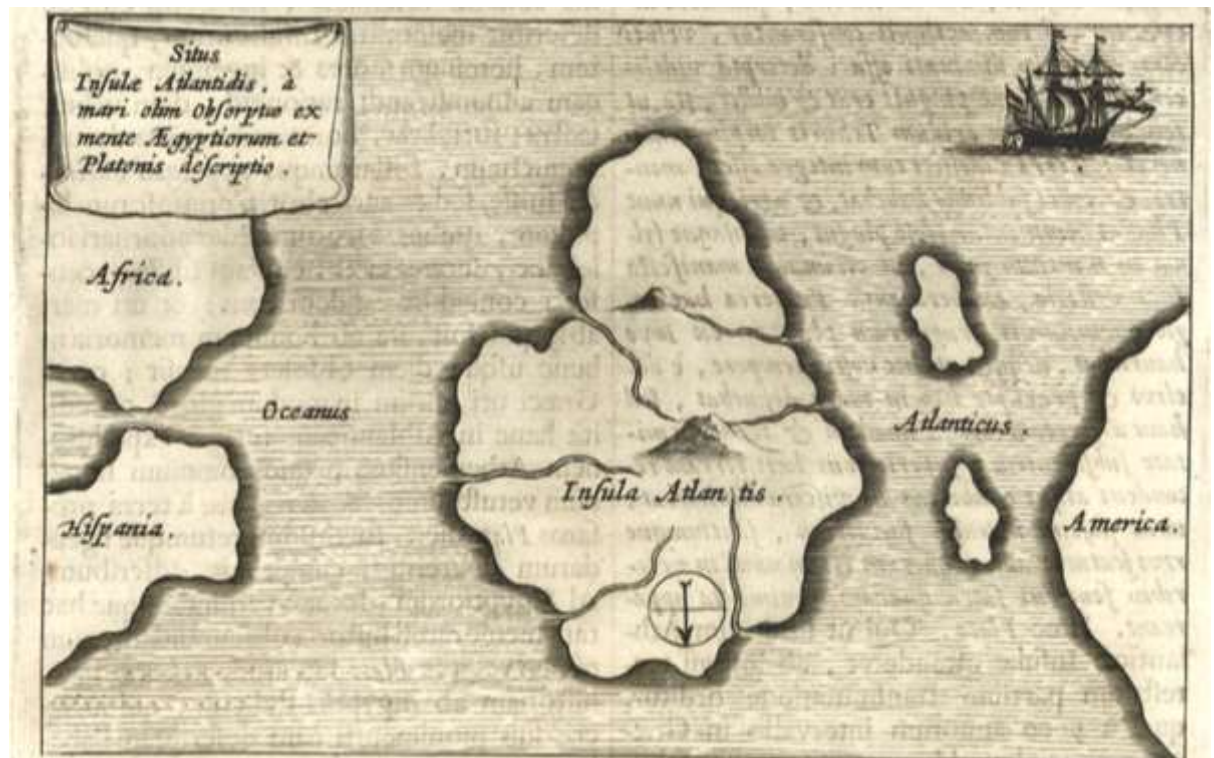
- **Négy Jaguár Nap** (*Nahui Ocelotl*) – a föld lakói óriások voltak, akiket felfaltak a jaguárok, s a világ így pusztult el.
- **Négy Szél Nap** (*Nahui Ehécatl*) – a föld lakóit majmokká változtatták az istenek, s a világot hurrikánok pusztították el.
- **Négy Tűzeső Nap** (*Nahui Quiahuitl*) – a föld lakót tűzözön pusztította el, csak a madarak éltek túl (vagy az emberek madárrá változva).
- **Négy Víz Nap** (*Nahui Atl*) – ezt a világot áradás pusztította el, és a föld lakói hallá változtak. Egy emberpár megmenekült, de kutává változtak.
- **Négy Földrengés Nap** (*Nahui Ollin*) – jelenlegi világunk, melyben élünk. Ezt a világot földrengések fogják elpusztítani (vagy egy nagy földrengés); ld. a négy korszak hieroglifái a híres azték Nap-kövön, és Cod. Vat. A, fol. 3v-7r, www.famsi.org; az öt korszak egyezik a szellemtudomány eddigi világkorszakaival: Poláris, Hyperbor., Lemúria, Atlantisz, & mai; ld. a mexikói Naptárkő közepén az 5 Nap)

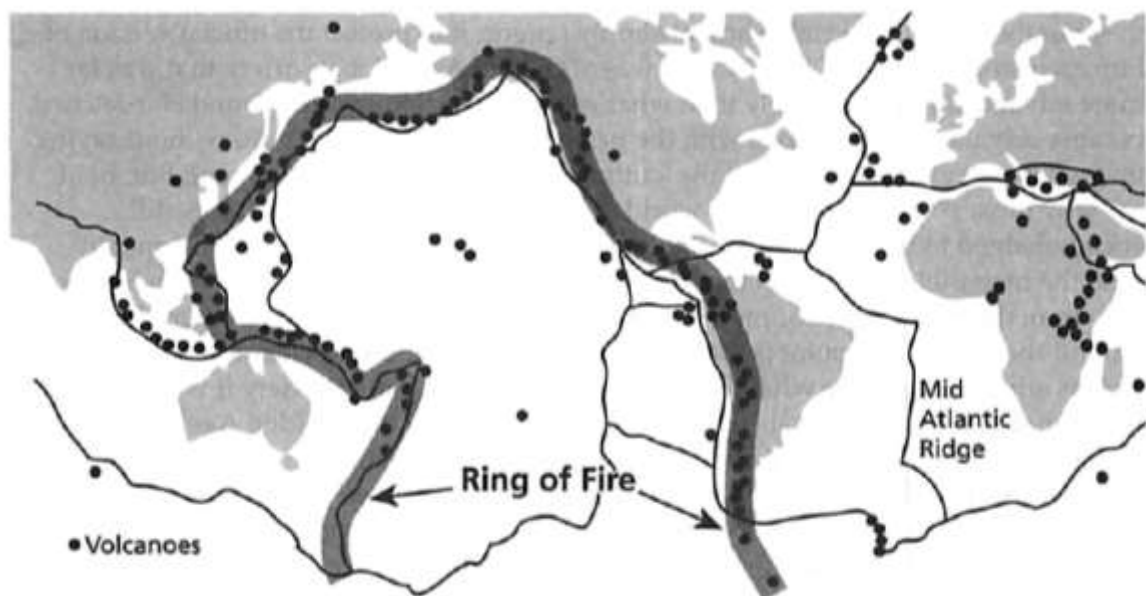
Maják

Cod. Dresd. fol. 78, melyet tévesen egy „2012-12-21.-i világvégével” kapcsolatban emlegettek a mai „álmogyarak”, médiák (vö. a maja-kicsék „keletről”, a tengeren túlról” érkeztek, **Popol Vuh** 1984, 7, 96-97, 132-133, és A.J. Christenson kicse-angol kiadása 2003; a majáknál a négy közül az *első* teremtetési korszakot zárja le egy vízözön, és az ötödik emberiség a jelenlegi, PV 1984, 137; ez utóbbi is megegyezik a szellemtudomány világkorszakaival)

Atlantisz elképzelt ábrázolása A. Kircher művéből (raremaps.com); az Atlanti-óceán mai szigetei (Azori, Madeira, Kanári, etc.) a jégkorszaki olvadás utáni nagy áradásokkal kerülhettek jobban víz alá (kb. 120 m-t emelkedett a tengerszint azóta)

Földünk kéreglemezének törésvonalai és az ún. „tűzgyűrű”, melyek mentén fokozott vulkanikus tevékenység jelenik meg; ezek is magyarázhatják az atlantiszi kontinens egykori katasztrófáját, amellett, hogy figyelembe kell venni a tengerszint drasztikus emelkedését a jégkorszak után, ahogy ezt a tudomány már ismeri (ld. még ősváros az indiai Cambay-öböl alatt, a Cosquer-barlang Marseille-nél, vagy a fekete-tengeri leletek)

2. Atlantiszi-ázsiai párhuzamok

Hénoch, Biblia:

- Isten fiai, „bukott angyalok” + földi nők a vízözön előtt (*nefilim, gibbórim, ansej ha-sem* = bukottak, erősek, híresek, „óriások”, emberevés, fajtalankodás állatokkal, találmányok, mágia; ld. Óriások könyve: *Ohya, Hahya, Mahaway* = Óg, Góg, Magóg)

Hunok (kín. *hsziungnu*):

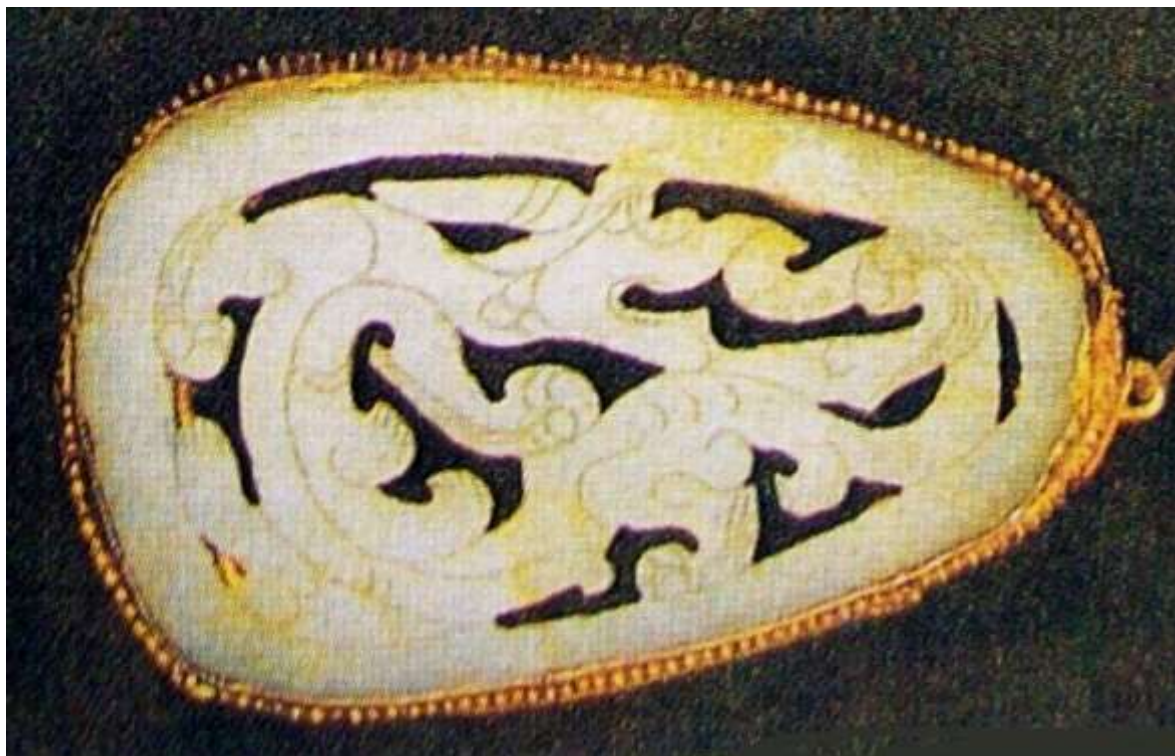
- „Égből bukott sárkány” egy medencében a fejedelem székhelye előtt, innen a hely kín. neve: **Lung-cseng**, Sárkány Háza (*Hist. of Civiliz. of Cent. Asia*, vol. 2, 1994, N. Ishjams, és Bichurin 1851, Pulleyblank 1962, P.B. Golden 2011, 294), ld. Kao-cső/ogur-hun szövetség, és a szkíta, szarmata sárkányos zászlók

Ujgur falfestmény (Bezeklik 9.):

- Sárkányok egy medencében (Z.T.Cs.: 8-10. századi ujgur falfestmények, 2017, és Le Coq: *Chotscho*, 1913, www.dsr.nii.ac.jp) Ujgur = ogur, oguz, ld. a honfoglaló „hét-magyarok” 5 török nevű törzse („hungarok”)

Balra: Ujgur falkép részlete, 9-10. sz., Bezeklik, 9. sziklatemplom (Le Coq, Taf. 32, vö. ujgur manicheizmus, 763-1028), fent: himzett sárkányábrázolás selyemanyagon egy Noin Ula-i hun vezéri sírból, eredeti színezése bíborvörös volt (C. Trever: *Excavations in Northern Mongolia*, Pl. 16, 1932, kiemelés Z.T.Cs.)

Hun sárkányos fülbevaló, fehér jáde, arany golyósoros keretben, Ordosz, i.e. 4-3. század (Érdy: *A hun lovastemetkezések*, 2001, p. 214)

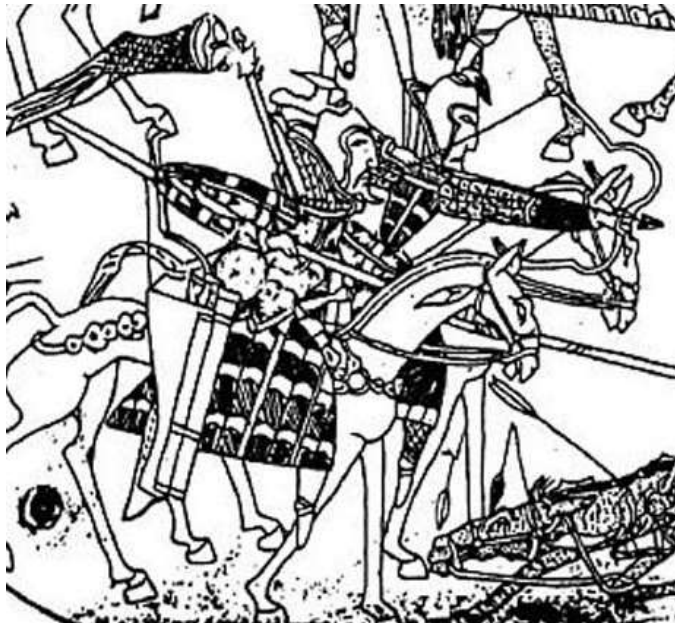

1. A régi hun főváros, Lün-csen, „Sárkány Háza”, Mongólia, Ulanbatortól nyugatra (térképen Lün, Lüngein), 2. a kínai Csaojang neve Longcseng volt AD 342-től, átmenetileg (Wikipedia)

Szkíta-szarmata sárkány-ábrázolások, Délkelet-Európa, i.e. 4-1. sz. ,
jobbra: Sulimirski, 1970, 34. tábla

Szkíta, szarmata sárkányos zászlók

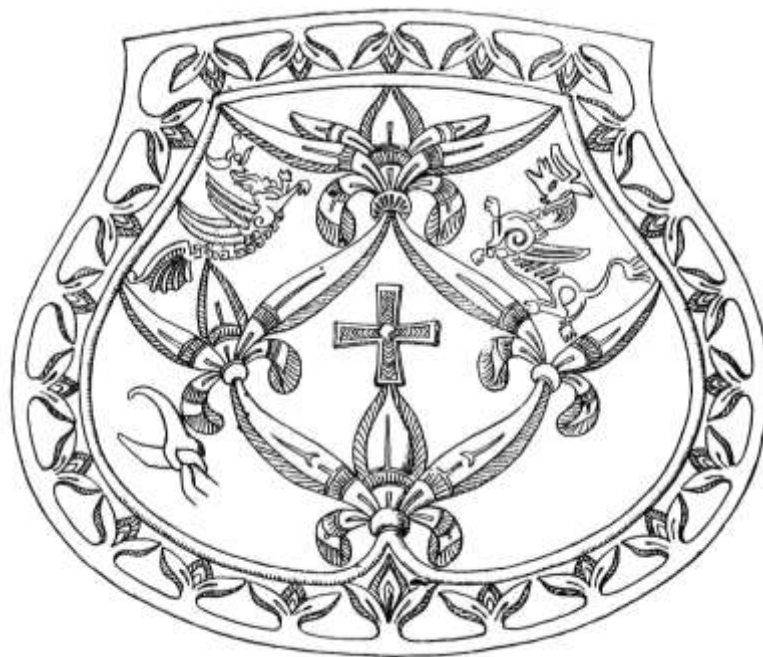

Balra: Orlati övcsat, Szamarkand térségéből, AD 2-3. sz. (M. Mode, www.transoxiana.org), jobbra: a chesteri kőfaragvány rajza (vö. C. Dio, *Hist. Rom.* 71,16, AD 174, alföldi szarmata lovasok Britanniába küldéséről, ld. még Arrianus: *Tactica*, 35, Tély, reprint, p. 95)

Szkíta-hun-szarmata sárkányos zászlók az európai keresztény kultúrkörben (fent: Suite Vulgata, BL Add. 10292, jobbra Szt. Galleni Zsoltároskönyv, 9. sz., p. 140, Zsolt. 60,2; nem kizárt, hogy a kalandozó magyarok zászlói ihlették a könyvfestőt)

A Tiszabezdédi tarsoly (Huszka), a keresztet leszámítva a legközelebbi párhuzama a bezekliki ujjgur falkép sárkányos-életfás ábrázolásának, s egyúttal a mongóliai hunok „atlantiszi” misztériumának (vízszellem/sárkány, növény, termékenység)

Atlantisz, Turán, szkíták, szavárdok, magyarok

TURIEL

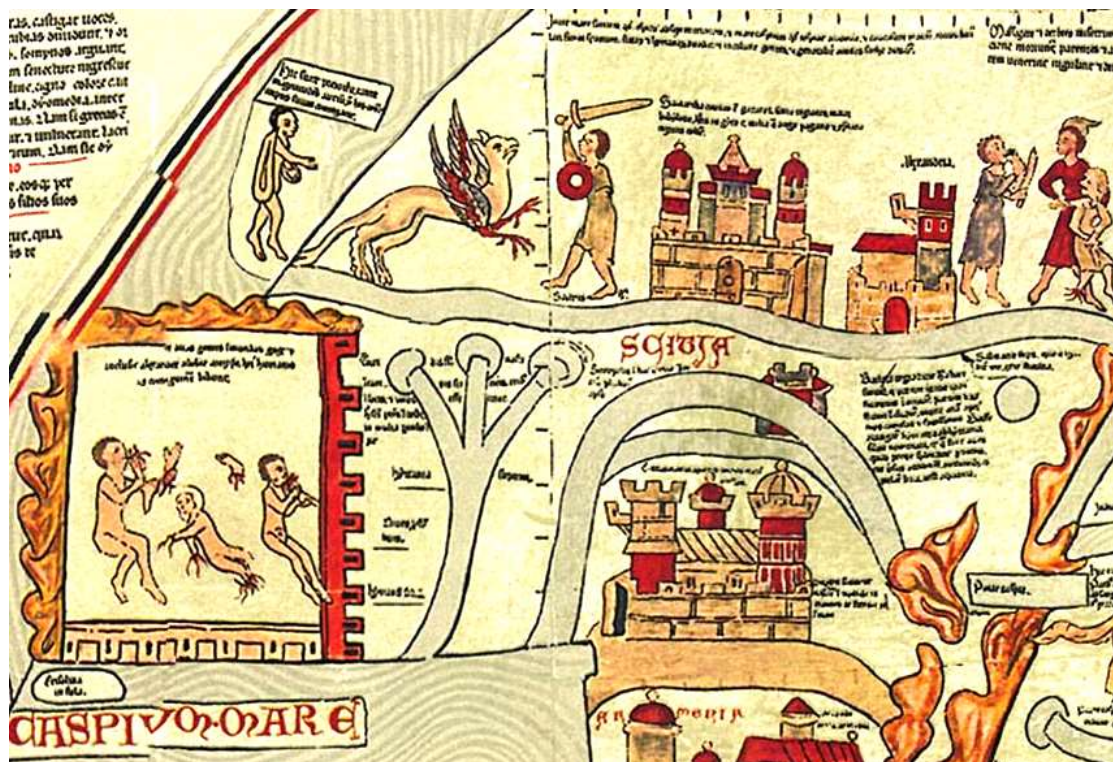
= „Isten sziklája”, bukott angyal, nefilim, óriások, híresek és hatalmasok, első találmányok, emberevés, fajtalankodás az állatokkal is, romlás Atlantiszon (1.Móz. 4,17-20-22., 6,2-4, Enoch Könyve, Jubileumok Könyve, Platon, Popol Vuh, aztékok, RS GA 13 alább)

TURA, TURÁN az ősiráni király, Thraetaona idősebb fia (Hérod., szkíta Targitaos, és a kígyótestű és vízistennők), „turáni gyilkosok” vs Irán, Zarathustra (Aveszta, Sahname), „ősnyelv” kora, Turiel = Turán? azték Tollan? maja Tula?

„ISSZEDON SZKÍTÁK” szavárdok, szabirok (Hérod.? szubartuiak?) Itkul-kultúra az Iszety-folyónál, az Uráltól keletre, letelepedett életmód, fejlett fémipar, emberevés (Z. Tóth Cs.: *Isszedónia* 1-2., 2013, 2016, *Erődvárosok országa az Uráltól keletre*, 2016), eleve a magyarokkal, v. mi később csatlakoztunk? (i.e. 6-5. sz., gorokovói „szakák”?)

SZOBER, SZAPER NÉP Szibéria névadói, emberevés, lovasíjászat, sáncerődök, ezüst neve (hanti, manysi énekek, Z. Tóth Cs: *Az Aranyfejedelem éneke*, Életünk, 1999/6); ld. vízözönmonda az obi-ugoroknál is

„SZAVARTI ASZFALI” régi nevünk (DAI 38), Turul-, és Csodaszarvas-monda ősi, „szo-domita” jellege, Álmos feláldozása (Anon. 13, Kép. Krón. 28), & valósz. megevése (Regino 889), Bulcsú vérvivása (Kézai 33; hunokról Dasxurantsi, szírek, avarokról Einhard), & népmeséink

Szkitia és emberevő lakói (Katalán világtérkép, 15. század, antik szerzők nyomán, Wikipedia)

Azték kannibalizmus, Cod. Magliabecchiano, 73

„Atlantiszi” kultuszaink emlékei

Kép. Krón. 28.: „Álmost ölték Erdélyországban, mert nem hetett be Pannóniába.” és uo. 60., vezér szavai: „Mi Isten ostora vagyunk... Elöttem mégy és szolgám szel a másvilágon.” (vö. uo. 63., „mi csak azt akarjuk inkább megírni, amit más írók mellőztek”; vö. lóáldozatok szerepe a túlvilági hiedelmekben)

remur. Quiaq. ei. Tu pib. ante me. michiq. malio sclo eis seruimus. Et nãq. fides

meg-
me-
Lél
le-

A szkíta istennő

A szkíta eredetmondákban folyóistennő, kígyódémon (Hérod. IV.5., és 9.)

„...főként Vestát tisztelik (házitűzhely, család istennője),... akit Tabiti-nek neveznek”
(Hérod. IV. 59, vö. hettita Hebat)

Szkíta tegezdísz, Krím-fsz., i.e. 4-3. század, a szkíta eredetmítosz egyik ábrázolása: a sasszerű, jupiteri „magasabb fórum” legyőzi a „jobb és baloldali” sárkányokat (vö. a gyermek Heracles a két kígyóval, Perseus és a Medusa)

A szkíta eredetmondák

- *Hérod.*: Jupiter/Jáfet/Zeusz oo Borysthenes/Hylaeum **vízistennője** (Dnyeper/Krím, vö. Plin. IV.83):
 1. Targitaos, 2. „Heracles”, és fiaik:

1.a) Lipok auchaták	1.b) Arpok katiarok/traspisek	1.c) <u>Kolak</u> paralátok

 (2. agathyrsok, gelónok, szkíták/szkolotok)
- *Diod. Sic.*: Scythes fiai Pales, Napes (uo. hyperboreusok, amazonok, szkíta-szarmata királynők, Abaris, 19 éves holdciklus)

- *Aveszta*: Thraetaona fia Tura (turániak őse), Sairima (szauiomaták őse), és egy másik anyától Airya (árják őse), a legkisebb fiú (vö. európai és ázsiai Szkítia, „elpártolt” szkíták, Hérod.)

3. Sárkány a magyar néphagyományban

„Cserei Mihály, mint „hiteles szemtanú” asztrális alakként beszél róla (a 17. század végén): „egy estefelé Kecén künn a kapunál állottunk sokan, s nagy hirtelenséggel az égen egy szárnyas sárkány szikrázva keresztül mene; más helyeken is az országban ugyan akkor láttatott.” Az egykorú „tudományos” és a „szemtanúk” által adott leírásokból megállapítható, hogy a sárkány nem pusztán képzeletbeli természetfeletti lény, hanem bonyolult, **számos kultúrforma képzeit egyesítő mítikus szörny**; meglétét tapasztalati tények egész sorával kísérlik meg igazolni: vihar, üstökös, szakadék partján sütkérező kígyó stb. (...) A néphit, ill. a hiedelemmondák kétféle alakban ismerik:

a) *tarajos csúszó, tarajos kígyó*, félelmetes, természetfeletti erejű lény. **Szárnyas** alakú, **elől lóhoz, hátul kígyóhoz hasonlít**, pikkelyes kemény bőré, hosszú körmű, hosszú fogú, lángoló tarajú; szikrát fúj, lángot hány. Színe különböző: sárga, fehér, fekete, vörös, kék, de lehet piros nyelvű, vörös testű, piros-fekete pikkelyes farkú, fekete-sárga szárnyas is. A róla szóló történetek az erdőben, mocsaras helyeken, fák odvában tanyázó óriáskígyóval való rémséges találkozások és hősiességének, vagy a tőle való szerencsés megmenekülésnek a krónikái. Emberpusztító lény, tanyahelyén (pl. faodúban) emberkoponyákat találunk. Mondák sorai ismeretesek pl. az Ecsedi-láp sárkányáról és a bihari Sárréten lakó sárkányról (csökmői sárkány). (...)

b) Mint a *garabonciás lova*, kapcsolatban áll a viharral, jégesővel és a kincsekkel. Olyan halból vagy kígyóból lesz, amelyet mocsárban, kőszirtben elbújva hét évig emberi szem nem látott. Gyakran kígyóval is táplálkozik, erre utal a „Kígyó kígyót eszik, hogy sárkány lehessen” közmondás. (...) A néphit szerint megronthatja a termést, okozhat jégesőt, támaszthat vihart is. Székelyföldön pl. a függönyszerűen leereszkedő nagy esőfelhőre azt mondják: „leereszkedett a sárkány, nagy eső lesz”. Hajdúságon a futó széltelecsért „sárkányfark”-nak hívják. ” etc. (Magyar Néprajzi Lexikon, ld. még Ipolyi: Magyar Mythologia, p. 222, és helyneveink: Bősárkány, Szil-sárkány, Sárkányfalva, etc.)

Yasna 9 (zōt u rāspī.)¹

11. yō janaṭ ažīm srvarə̄m
yīm aspō-garə̄m nərə̄-garə̄m
yīm višavaṇtə̄m zairitə̄m
yīm upairi viš araodaṭ
ārštyō-barə̄za zairitə̄m,
yīm upairi kərəsāspō
ayaṇha pitūm pacata
ā rapitwinə̄m zrvānə̄m,
tafsatca hō mairyō x'isatca,
fraš ayaṇhō frasparaṭ
yaešyaṇtīm āpə̄m parāṇhāt,
paraš tarštō apatacat
naire-manā kərəsāspō.

¹ Chapters 9-11 are known as the Hom Yasht.

11. He who smote the horny dragon swallowing men, and swallowing horses, poisonous, and green of color over which, as thick as thumbs are, greenish poison flowed aside, on whose back once Keresaspa cooked his meat in iron caldron at the noonday meal; and the deadly, scorched, upstarted, and springing off, dashed out the water as it boiled. Headlong fled affrighted manly-minded Keresaspa.

11. „Ő, aki legyőzte a tülkössárkányt, emberek elnyelőjét, lovak elnyelőjét, a mérgezőt és zöld színűt, melyből ujjnyi vastagon ömlik a zöld méreg, melynek hátán Keresaspa egy vasüstben megfőzte az ebédjét ...”

(Karl F. Geldner, L.H. Mills nyomán, ford. Z.T.Cs.)

„Egyek kását a hasadról...” – párhuzam a székely-magyar Fehérlófia c. népmese és az óiráni Aveszta egy helye között, ahol a főhős egy *sárkány hátán* főzi meg ebédjét (Yasna IX. 9-11.)

Kígyótestű lovak, falfestmény részlete, Tarim-medence
(Grünwedel: Die Teufel des Avesta, 1924, 14, 17)

Szkíta kantárdísz (falera), Alexandropol, Oroszország (Schneider-Zazoff, 1994, JDAI, Bd. 109)

Balra: közép-ázsiai kusán/jüe-csi faragvány, Javan, i.e. 1. sz. – AD 1. sz., (Stawiski: *Kunst der Kuschan*, 1979), jobbra: „Égi vadászat”, Nagyszentmiklósi kincs, 2. aranykorsó (Kunsthistorisches Museum, Bécs)

Pávasárkány altestű lovak a szogd Yu Hong márványsíremlékéről, AD 593, Taiyuan, Shanxi, Kína (A. Juliano, transoxiana.org)

„Ördögi” lovasok kelettől nyugatig

Balról jobbra: Grünwedel, Die Teufel des Avesta, 1924, 9, Nürnbergeri Krónika, CLXXXIX, és
Dürer: Apocalypsis, 4 lovas

A z é r t e l m e z é s

1. Az atlantiszi kor a szellemtudomány megvilágításában

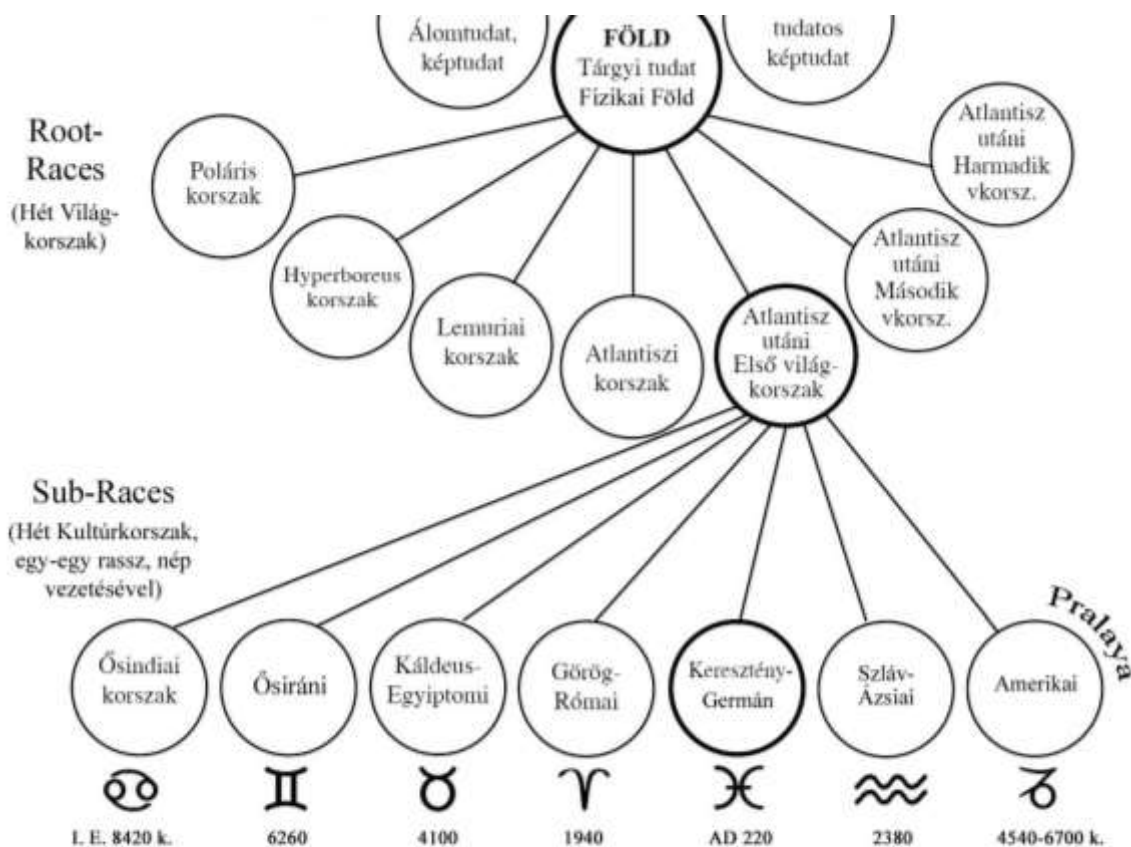
„Az atlantiszi fejlődés közepe táján [az ún. „Östuráni” alkorszakban, kb. 18 ezer éve] az emberiségben egyre jobban érvényesült egy bizonyos vészterhes folyamat. A beavatottak titkait gondosan meg kellett volna őrizni azok elől, akik nem tisztították meg az erre való előkészülettel az asztrálestüket a tévedéstől. Ha azután az ilyen emberek betekintettek a titkos ismeretekbe, azokba a törvényekbe, amelyek szerint a magasabb lények a természeti erőket kormányozzák, akkor ezeket az eltévelyedett szükségleteik és szenvedélyeik szolgálatába állítják. A veszélyt növelte az, hogy az emberek – amint már leírtuk – olyan alacsonyrendű szellemi lények világába kerültek, akik a Föld-fejlődésnek – mivel nem tudtak benne részt venni – ellene szegültek. Ezek folyamatosan azzal befolyásolták az embert, hogy olyan irányú érdeklődést sugalltak neki, amelynek az érvényesítése valójában az emberiség üdve ellen irányult. Még megvolt ugyanis az embernek az a képessége, hogy az állat- és növényvilág növekedési és szaporodási erejét a maga szolgálatába állítsa.

Az alacsonyrendű szellemi lények kísértésének nemcsak az átlagember esett áldozatul, hanem a beavatottak egy része is. Ezek az előbb említett érzékfeletti erőket annak szolgálatába állították, ami az emberiség fejlődésével szembeszegült, és ehhez társakat kerestek maguknak azoknak a köréből, akik nem voltak beavatottak, és akik a természetben működő természetfelettség titkait a legalacsonyabbrendű értelemben használták fel. Ennek következményeképpen az emberiség nagy romlásba jutott. A romlottság mind jobban elterjedt. És mert a talajuktól elszakított és önállóan felhasznált növekedési és szaporodási erők titokzatos összefüggésben vannak bizonyos olyan erőkkel, amelyek a vízben és a levegőben működnek, így az emberi tettek óriási romlást hozó természeti erőket szabadítottak fel. Ennek az lett a következménye, hogy az atlantiszi földrészt fokozatosan szélviharok és vízkatasztrófák pusztították el. Az atlantiszi embereknek – ha a viharokban nem pusztultak el – ki kellett vándorolniuk.”

„Az atlantiszi időszak közepétől kezdve az emberi fejlődésben olyan lények jutottak érvényre, amelyek arra törekedtek, hogy az ember ne szellemi módon élje bele magát a fizikai világba. Ez a hatás oly mértékűvé fokozódott, hogy a fizikai világ igazi alakja helyett az ember előtt káprázatok, agyrémek, illúziók jelentek meg. Nem csak a luciferi hatásnak volt kitéve az ember, hanem az előbb említett más lények hatásának is. Ezeknek a vezetőjét, mivel később, az ósiráni, majd perzsa kultúrában ezt a nevet kapta, Ahrimánnak nevezzük (ugyanaz a lény, mint Mefisztófelész). Az ahrimáni lények működésének eredménye volt az is, hogy az ember a halál után olyan lények uralma alá került, amelyek hatására ott is a fizikai viszonyok felé fordult. Egyre jobban elvesztette azt a képességét, hogy szabadon szemlélje a szellemi világ folyamatait. Szükségképpen úgy érezte, hogy Ahrimán hatalmában van, és bizonyos mértékig ki van zárva a szellemi világgal való közösségből. . .

Különösen nagy jelentősége volt annak az orákulum-helynek, amely az általános hanyatlásban a régi kultuszt a legtisztábban őrizte meg. Ez a Krisztus-orákulumokhoz tartozott, és ezért nemcsak magának Krisztusnak a titkát tudta megőrizni, hanem a többi orákulum titkait is, mert a legmagasabbrendű Nap-szellem megnyilatkozásában a Szaturnusz-, Jupiter-, stb. orákulum vezetője is megnyilatkozott...” (Rudolf Steiner: *A szellemtudomány körvonalai*, GA 13, Bp., é.n., pp. 94-202; a szellemi kutatás alapjairól ld. GA 20, Ausblicke, 3.Part 1991/1: amiképp az ember

felébred reggelente az álomból, ugyanúgy felébredhet az ébrenléti tudatából is egy magasabb tudatra, egy belső iskolázás segítségével)

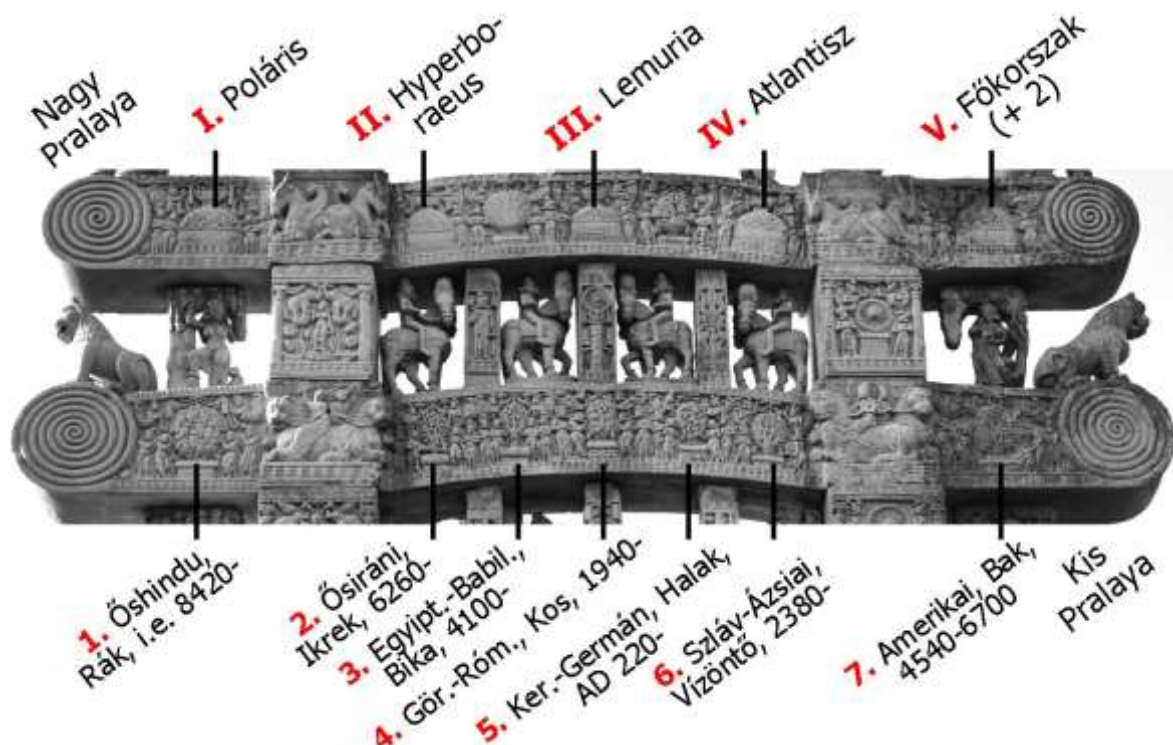

Z. T. Cs.

Világkorszakok és kultúrkorszakok összefüggései (vö. RS, GA 93a, 104, és a kb. 2160 éves precesszió, a tavaszpont visszafelé vándorlása a zodiákus-jegyekben, amiből „leolvashatók” az emberiségfejlődés szakaszai, a mikro- és makrokozmosz analógia-törvény alapján; vö. Ján.Jel. 2-3., a 7 levél)

A három fő tudatfejlődési fok

- Az **első** tudatállapot többé-kevésbé tompa (álomszerű), mert az én **még nem** született meg. Ezen a fokon az ember még egy fölérendelt Én tagja. Az ember szellemi látó ugyan, de látásait nem képes a sajátjának tekinteni. (misztériumvallások, „érezőlélek”)
- A **második** tudatállapotot az **én születése** hozza létre. Ez a magasabbrendű állapot a szellemi látás **veszendőbe** menése által jön létre. Megkezdődik a külvilág tudatos szemlélése. (tudomány, „értelmi-kedélylélek”)
- A **harmadik** tudatállapot azáltal keletkezik, hogy az én-ben ismét föllép a **szellemi látás**, és az ember **tudatos** szellemi látóvá válik. („tudati lélek”, melynek jelenleg a materializmus egyoldalúságával kell szembenéznie, s ezt meghaladnia, kiegészítenie az újjászülető, valódi spirituális szemlélettel; forrás: Rudolf Steiner, *Drei Logoi*, 1906, Heft 14., www.anthrowiki.at, BE 014)

A világek korszakok jelképes ábrázolása egy indiai buddhista kegyhely kapuján, Sanchi, Nagy Sztúpa, északi kapu külső oldala, i.e. 2-1. század (www.photodharma.net, vö. Baktay: *India művészete*, I., 114)

Az Atlantisz utáni 7 korszak a Bibliában

János Apokalipsze, 2-3. 7 csillag = 7 angyal, 7 gyertyatartó = 7 gyülekezet, melyek a hét, nagy kultúrkorszaknak felelnek meg, az Atlantisz (jégkorszak) utáni fejlődésben (R.S., Z.T.Cs.)

1. Efézus,

Ösiráni korszak,
☾ i.e. 8420-6260 k.

Hét csillag, hét arany gyertyatartó;

A **gonoszokat** nem szenvedheted,
terhet viseltél, és béketűrő vagy, de az **első szereteted elhagytad**, ezért **emlékezzél**; a **Nikolaiták** cselekedeteit gyűlölöd, amelyeket én is gyűlölök.

A győzedelmesnek **enni adok az élet fájáról**, amely az Isten paradicsomának **közepén** van.

2. Smirna,

Ösiráni,
☿ i.e. 6260-4100 k.

Első és Utolsó, aki halott és él;

Nyomorúság, szegénység (de *gazdag* vagy);
zsidók, akik a **Sátán zsinagógája**; közületek néhányat **tömlőbe** fogok vetni, hogy **megpróbáltas-**
satok, és lesz **tíz napig** való nyomorúságotok. **Légy hű** mindhalálig, és **néked adom az életnek koro-**
náját.

Aki győz, annak nem árt a második halál.

3. Pergámum,
Egyipt.-Mezop.,
✠ i.e. 4100-1940 k.

Kétélű éles kard;

A Sátán királyi székénél laksz; Antipás, a hű bizonyságom;
kevés panaszom, hogy néhányan a Bálám tanítását követik, aki Bálakot tanította, hogy vessen
botránykövet az Izráel fia elé, hogy egyenek a bálványáldozatokból, és paráználkodjanak; vannak,
akik a Nikolaiták tanítását követik, amit gyűlölök;

A győzedelmesnek enni adok az elrejtett mannából, és fehér kövecskét, és rajta új írott nevet,
amelyet senki nem tud, csak az, aki kapja.

4. Thiatra,
Görög-Róm.,
✠ i.e. 1940-AD220.

Isten Fia, szemei tüzláng, lábai izzó fényű érc; Isumerem a hitedet és türesedet, és az utolsó cse-
lekedeteid többek az elsőknél; kevés panaszom, hogy megengeded amaz asszonynak, Jézabelnek,
hogy tanítson és elhitesse az én szolgálmat, hogy paráználkodjanak és a bálványáldozatokból egye-
nek; az ő fiait megölöm, és megfizetek a cselekedeteitek szerint.

Aki győz, és megőrzi a cselekedeteim, annak hatalmat adok a pogányokon, és adom annak a
hajnalcsillagot.

5. Sárdis,
Ker.-Germán,
✠ AD 220-2380 k.

Isteni hét lélek és a hét csillag;

Az a neved, hogy élsz, és halott vagy. Vigyázz, erősítsd meg a többieket, akik haló félben van-
nak, mert nem találtam a cselekedeteid Isten előtt teljeseznek. Emlékezzél, és térj meg, különben el-
megyek hozzád, mint a tolvaj, és nem tudod, mely órában. Vannak köztetek, akik nem szennyezték
be a ruháikat, és fehérben fognak velem járni.

Aki győz, az fehér ruhákba öltözik, és nem törölöm ki a nevét az élet könyvéből, és tanúságot te-
szenek a nevére az Atyám előtt és az ő angyalai előtt.

6. Filadelfia,
Szláv-Ázsiai,
≈ 2380-4540 k.

Szent és Igaz, akinél Dávid kulcsa van, s aki megnyitja és bezárja; előtted egy nyitott ajtó; adok
zsídot a Sátán zsinagógájából, hogy leboruljanak előtted; megtartottad az én béketűrésre intéző be-
szédemet, én is megtartalak téged a megpróbáltatás idején, amely az egész világra eljő. Vigyázz,
hogy el ne vegyék a koronád.

Aki győz, oszloppá teszem Isten templomában, és többé nem jön ki onnan, és felírom rá Isten
nevét, és Isten városának nevét, az új Jeruzsálemét, amely az égből száll alá, és az én új nevemet.

7. Laodicea,
Amerikai,
Υ 4540-6700 k.

Ámen, Isten teremtésének kezdete; langymeleg vagy, és azt mondd: gazdag vagyok, de nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és mezítelen vagy; végül tőlem tűzben megpróbált aranyat, fehér ruhákat, szemgyógyító irral kend meg a szemeid.

Akiket szeretek, megfeddem és megfenyítem. Az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja, és megnyitja az ajtót, bemegyek és vele vacsorálok.

Aki győz, az a királyi székembe ül velem.

W.A.A.A.

†††

Atlantisz 7 korszaka

A hét atlantiszi alkorszak vezető népei a következők voltak: 1) *Rmoahalok*, 2) *Tlavatlik*, 3) ősi *Toltékok*, 4) ősi **Turániak**, 5) ősi *Szemiták*, 6) ősi *Akkádok*, 7) ősi **Mongolok**. (R. Steiner, 1905, GA 93a/31.). — A nevek hozzávetőlegesek, mivel főként érzékfeletti, néplelki impulzusokat jelölnek, melyeket csak részben, vagy akár egyáltalán nem lehet későbbi népekkel azonosítani, de a régi impulzus újra megjelenhetett, más népek körében, ahogy az egyes emberi inkarnációk is más-más népek körében folytatódhatnak. Atlantisz után egy „újrakezdésről” kell beszélnünk, nem pusztán egy primitívől a fejlett felé vezető egyenesvonalú fejlődésről. Az atlantiszi korban is több, különböző fejlettségű embercsoport élt a földön, ahogy később is a „homo sapiens” és a neandervölgyi, vagy ma a különféle visszamaradott bennszülött törzsek és a városi kultúrák.

„...a szellemi lényeket sokkal jobban megértették a régi kor, sőt az atlantiszi kor lelki állapotában visszamaradt emberek. Főleg a mongoloid népek azok, akik nem szálltak le oly mélyre, nem bonyolódtak úgy bele a fizikai világba és nem is küzdöttek úgy a fizikai világ meghódításáért, mint az európaiak. Az európaiak hozták létre a külső, fizikai kultúrát, ők hódítják meg a fizikai világot, míg az atlantiszi kultúra késői ivadékait valami állandóság jellemzi. Ezek tehát az Atlantisz utáni fejlődés világában nem érzik otthonosan magukat, mert bizonyos régebbi jellemvonásokat őriztek meg. (...) Azok a népek, amelyek bizonyos fokon megálltak, és egy későbbi korban olyan állapotokat képviselnek, amelyekből az európai népek a személyes én-tudat és a szabadság-érzés kifejlődésével már kinőttek, azok a népek meg tudták érteni a szellemi individualitásokat, akik az atlantiszi korban még társai voltak az embernek. (...) (R. Steiner, GA 105, 10. előa., vö. turániakról GA 123/1.)

„Elzárkózás, találékonyság, változásképtelenség, tartózkodás bizonyos határ átlépésétől: mindebben az atlantiszi jelleg folytatódik.” (R. Steiner, GA 104, János apokalipszise, 8. előa., a kínaiakról, japánokról)

2. Atlantisz, Ázsia, Amerika

„Már említettem, hogy jön valami, hogy két oldalról megjelenjen, földrajzilag is, ami szétterjed, mint valami füst az Atlantisz utáni Ötödik Korszakunk (Halak-korszak, AD 220-2380) békés és nyugodt fejlődésében, amely, mint olyan, hajlamossá vált erre a békére és nyugalomra.

Rámutattam az egyik irányra ezek közül, amikor elmondtam önöknek, hogy **Dzsingisz kánt egy pap inspirálta**, akit a **régi, atlantiszi „Nagy Szellem”** egyik követőjének tekintettek. Jeleztem azt is, hogyan zajlott le egy bizonyos **ahrimáni támadás Nyugatról, mindazon keresztül, ami Amerika felfedezését követte**. Ezt bizonyos értelemben elnyomták, de folytatódott, mint egy elmentéses erő. Nem szabad azt gondolni, hogy azok a dolgok, amelyeket nem lehet látni, nincsenek jelen. Mert amit az **ahrimáni hatalmak** kézbevettek a nyugati féltekén, nem került a külső, fizikai, földi valóságba, az Atlantisz utáni Ötödik Korszakunkat megvédték ezektől az első támadásoktól. De ez tovább élt egy kísérteties formában. Ez **itt van**, és hatással van az emberek impulzusaira. Az emberek azonban semmit sem tudnak erről, nincsenek tudatában, hogy ez az impulzusaikban él és belép a lelkükbe.” (Rudolf Steiner: *Innere Entwicklungsimpulse der Menschheit*, GA 171, Dornach, 1916. szept. 18, a mexikói misztériumokról (angolul: *Inner Impulses of Evolution*, www.rsarchive.org), ld. még a 2. és 5. előadásokat. Vö. *Marco Polo utazásai*, 51, 53, 61. fejezetek a mongol papokról, varázslókról, istenekről, szokásokról (www.terebess.hu), valamint *A mongolok titkos története* (ford. Ligeti L. 1962), bár ezekben nincs szó Dzsingisz kán beavatásáról, ami érthető, hiszen a misztériumok a mongoloknál is titkosak voltak. Vö. az ázsiai östisztelet háttéréről, R. Steiner: *Individuelle Geistwesen und Einheitlicher Weltengrund*, GA 178, Dornach, 1917. nov. 18, angolul: *Individual Spirit Beings, in Reappearance of the Christ in the etheric*, GA 118/10, és GA 193, Ahrimán emberi megtestesüléséről a 3. ezredforduló táján)

„Más [okkult] testvériségeknél [Keleten], melyek mindenekelőtt meg akarják kerülni a Golgotai Misztériumot, a lényeg az ember kettős természetének kihasználása. Az embernek ez a kettős természete, amely az emberrel együtt belépett az Atlantisz utáni ötödik periódusba, magába foglalja az embert, de az emberi lényen belül az alsóbb, **állati természetet** is. Az ember bizonyos fokig valóban egy **kentaur**, benne van ez az alsóbb, állatias, asztrális természet, az embersége mintegy lovagol ezen az asztrális állatin. Az emberen belüli kettős természet együttműködése révén jelen van az erőknél egy **dualizmusa** is. Az erőknél ezt a dualizmusát fogják felhasználni a **keleti, indiai áramlat egoisztikus testvériségei, azért, hogy félrevezessék Kelet-Európát, melynek feladata az Atlantisz utáni hatodik kultúrkorszak előkészítése**. Ezért ezek a keleti, indiai testvériségek a **Nyilas** jegyéből származó erőket veszik használatba.” (R. Steiner, GA 178, 1917. nov. 25) [vö. 6. korszak a Vízöntő vagy **Szláv-Ázsiai** korszak, „Filadelfia”, Testvéri Szeretet korszaka, kb. 2380-4540 között, virágkor 3460 k., és Maitreya, az Együttérzés Buddhájának eljövetele keleten, vmint RS a szlávságról]

„... bizonyos **testvériségek** rendelkeznek az **illúziók** felkeltésének művészetével. Mivel az emberek nem tudják, hogy az illúzió milyen nagymértékben elterjedt már a valóságban, könnyen megtéveszthetők a mesterségesen előidézett illúziókkal. Ezt olymódon teszik, hogy amit valaki el akar érni, azt a **tisztelet ruhájába öltözteti**. Képzeli el, hogy van egy néptörzs, egy rokon nemzetség; mint „gonosz” testvér, valaki előre úgy rendezi a dolgot, hogy **egy ősapa étertestét elfoglalja egy démoni lény**. Majd azt mondja, hogy ezt az őst kell tisztelni. Az őt egyszerűen az, aki elhagyta az étertestét, melyet azután elfoglaltak a démonok a **páholy** machinációi révén. Ezáltal idézik elő az **ősök tiszteletét**. Azonban ezek az ősök, akiket imádnak, egyszerűen démoni lények a tisztelt őst étertestében. Valaki ily módon eltérítheti a keleti népek világfelfogását a Golgotai Misztériumtól, ahogyan teszik a keleti **páholyokban**.” (R. Steiner, GA 178, 1917. nov. 18., ld. még Enoch könyvéről és az angyalok második bukásáról C.G. Harrison: *The Transcendental Universe*, 1893, www.archive.org, ford. Z.T.Cs., és a „Bal Testvériségekről”, alább)

A mexikói misztériumok

„Amikor egy atlantiszi ember az ő „Nagy Szelleméről” beszélt, ezt azzal a szóval fejezte ki, ami valahogy úgy hangzott, mint a „Tao” szó, amely még megtalálható Kínában. **Nyugaton**

megjelent a „Nagy Tao Szellem” **ahrimáni**, karikaturisztikus ellentéte, de még kapcsolatban volt ezzel a „Nagy Szellemmel”. Oly módon működött, hogy csak az atavisztikus, látnoki észlelés révén tette magát láthatóvá, de bárkinek megjelent, aki látni akarta, azoknak a személyeknek, akik e kultusz széleskörű misztériumaival kapcsolatban voltak, s így ezek befogadhatták az utasításait és parancsait. Ezt a szellemet egy olyan névvel illették, amely úgy hangzott, mint a „**Teotl**” szó. A Teotl így a „Nagy Szellem” ahrimáni torzítása volt – egy hatalmas lény, aki nem szállt le fizikai megtestesülésbe. Nagyszámú ember volt beavatva a Teotl-misztériumokba, de a beavatásnak teljesen ahrimáni jellege volt. Ennek meghatározott oka és célja az volt, hogy **megmerevítse és mechanizálja** az egész földi életet, beleértve az emberek életét is, oly mértékben, hogy egy meghatározott **luciferi szféra** ... létrejöjjön **a földi élet felett**. Az emberi lelkeket azután ide akarták kivonni, erővel és kényszerrel. ... a legszörnyűbb mágikus módszerekkel. A cél, amit el akartak érni, az volt, hogy **az egész földet a halál birodalmává** tegyék, amelyben minden lehettől megtettek volna, hogy **kiöljék a lélek függetlenségét** és minden belső impulzusát.” (folyt.köv.)

Azték emberáldozat, Codex Magliabecchiano, fol. 70.

Nezahualcoyotl, azték fejedelem egyik verse (1402-1472, uralk. 1431-től), neve Böjtölő Far-kast jelent; egy belső élménye hatására a székvárosában, Texcocaban egy üres templomot építtetett „A Mindenüttvaló, Ismeretlen és Megismerhetetlen Úrnak”, ahol tilos volt az emberáldozat; más templomaikban viszont továbbra is gyakorolták ezt a szokást (versének előadását ld. Murga Callejera Ozomatli, 2014. 11. 5., mexikói Halottak Napi karnevál, Youtube, 13m 44s)

Niquitoa - Örülj

Niquitoa ni Nesaualkoyotl:

Kuix ok neli nemoua in tlaltikpak?

An nochipa tlaltikpak: san achika ya nikan.

Tel ka chalchiuitl no xamani, no teokuitlatl in tlapani, no ketsali posteki.
An nochipa tlaltikpak: san achika ye nikan.

Én, Necahualkoyotl mondom, örülj!

Valóban a földön élünk?

Nem élünk itt örökké, csak egy kicsit.

Még a jade is összetörik. Még az arany is megfakul. A kecál-tollak is elkopnak.

Nem élünk itt örökké, csak egy kicsit.

„A Teotl-misztériumokban olyan erőket szereztek meg, amelyek képessé tették volna az embereket, hogy egy teljesen mechanizált földi birodalmat hozzanak létre. (...) a Teotl-beavatottnak. . . éreznie kellett magában a hajlamot és vágyat, hogy (ezeket az erőket) a földön úgy alkalmazza, hogy ezek a földet a halál mechanisztikus, merev birodalmává tegyék. (...) A bölcsességet csak annak adták át, aki előzőleg egy meghatározott módon elkövetett egy gyilkosságot. Sőt, csupán bizonyos titkokat közöltek a jelöltnek az első gyilkosság után, de további, magasabb titkokat csak akkor, ha újabb gyilkosságokat követett el.

Ezeket a gyilkosságokat nagyon meghatározott feltételek között követték el. Az áldozat egy építményen feküdt, amelyhez egy vagy két lépcső vezetett minden oldalról. Ez a vérpadszerű építmény, egyfajta ravatal, domború volt, és amikor az áldozat ráfeküdt, erősen kidomborodott a teste. Ez a testhelyzet a mellkast úgy felnyomta, hogy egy vágással, amit a beavatott megtanult végrehajtani, fel lehetett nyitni [hogy a szívet kitépjék]. A gyilkosság révén az áldozatot lelkileg előkészítették, hogy a luciferi birodalom felé forduljon, míg a beavatandó megszerzi a bölcsességet, hogy úgy formálja ezt a földi világot, ami a lelkeket kihajtja ebből. A tény által, hogy egy kapcsolat alakult ki a meggyilkolt és a beavatott között, lehetővé vált a beavatott számára, hogy távozzon a másik lélekkel; vagyis a beavatott elhagyhatta a földet egy megfelelő pillanatban. (vö. Kép. Krón. 60: „szolgám leszel a másvilágon”, „Isten ostora” szerep)

„Ezek a misztériumok, mint önök nyilván érzik, a legvisszataszítóbbak. Ezek valóban egyedül azzal a fogalommal írhatók le, amit a legteljesebb értelemben ahrimáninak lehet nevezni. (. . .)

De ugyanebben a korszakban (Atlantisz utáni 1 főkorszak 5. alkorszaka, AD 220-2380, a Halak jegyében) az emberi lények harcolni fognak a luciferi és ahrimáni hatalmak támadásaival szemben, amelyek erősebbek lesznek, mint a görög-római kultúrában. E korszakban a luciferi és ahrimáni hatalmak célja az volt, hogy egyfelől elidegenítsék az emberi lelkeket a földi élettől, másrészt annyira elgépiesítsék magát a földi életet, annyira gépiessé tegyék a külső formáját, hogy lehetetlenné váljon az emberi én számára, hogy a földi szociális rendben éljen. (...) Ezek a támadások ténylegesen az Atlantisz utáni Ötödik Korszak 4. vagy 5. századában kezdtek működni, de a világtörténelem függőnye mögött, még ennek az Ötödik Korszaknak a kezdete előtt, teljes és intenzív előkészületeket tettek a luciferi és ahrimáni hatalmak. Tervük az volt, hogy minden emberi képességet és az emberi akaraterőket a vágy lebegtetésével elidegenítsék a földtől, hogy az emberi lelkek elhagyják a földet és létrehozzanak egy különálló égitestet (előbb szellemi értelemben), miközben a föld sivár pusztasággá válik.” (R. Steiner, GA 171/3, szemléletes képet ad a közép-amerikai misztériumokról Mel Gibson Apocalypso c. filmje). Megi: e jellemzések megközelítésénél lényeges, hogy a „megjelenő” történelemben mindig keressük a mögöttes lévő erők, tendenciák világát, s ne bálványozzuk, ne „törvényesítsük” a megjelenőt önmagában (vö. RS GA 155-ből a Theosophische moral, 3 előa. Assisi Szt. Ferenc lelki gyógyítóerejéről és az Atlantisz utáni emberiségfejlődés háttéréről).

Részlet az Apocalypse Now c. filmből (1979)

3. „Atlantisz” a mába ér?

„Ma (1916) egy viszonylag idealisztikus, spirituális korban élünk ahhoz képest, ami a jövőben lesz. A kereszténység utáni második évezred végén élünk, és nemsokára elérjük a **2000. évet**, és akkor az emberiség valami sajátos dolgot fog megtapasztalni. A dolgok, melyek nagyon fokozatosan készülnek elő, épp most vannak annyira előkészítve, hogy **két polaritás** van, melyek találkoznak, ahogy az idő előrehalad. Két polaritás van előkészítve, az egyik pólus **Keletről**, a másik **Nyugatról**.” (...)

„Nem sokkal azután, amikor leírják a **2000. év** dátumát, jönni fog **Amerikából**, nem egy közvetlen tiltás, hanem egyfajta **tiltás** minden gondolkodással szemben, egyfajta **törvény**, amely **minden önálló gondolkodás elfojtásáról** lesz elnevezve. Másrészt elérkezik a kezdete annak, hogy minden önálló gondolkodás elfojtása átmegy egy **tisztán materialisztikus** gondolkodásba, ahol nem kell a lelken dolgozni a külső tapasztalatok alapján, s az embert úgy kezelik, mintha **gép** lenne.” (R. Steiner: *Gegenwärtiges und Vergangenes im Menscheingeiste*, GA 167, Berlin, 1916. ápr. 4., német eredeti: www.anthrowiki.at). Vö. 9/11, „Patriot Act, Homeland Security Act, War on Terror”, globális lehallgatások kezdete, világdiktatúra kiépítésének első radikális lépései (E. Snowden: „szörnyeteg születik”), 2014 után a menekültáradat Európába szervezése **új diktatúrák** összekovácsolása felé hat, pro és kontra, „nemzeti” és „liberális” jelszavakkal egyaránt; **értelmes, jóakaratú** társadalmi ébredések, **alapértékekre** építő, **nem pártpolitikai** tömegmozgalmak mindig segíthetnek

Titkos, féltitkos társaságok, okkult politika, „Ordo ab Chao”

- **Societas Jesu**, Róma: az ellenreformációra, a világ újulásának megakadályozására létrehozott róm.kat. szervezet, okkult iskolázással, képességfejlesztéssel, propagandával, iskolákkal, befolyással („cél szentesíti az eszközt”)

- Babiloni eredetű, zsidó **Kabbala** gyakorlati mágiája („sitra ahra”, a másik oldal, a „bal” és démonológiája, ld. G. Scholem: *Kabbalah*, 1978)
- Az anglo-amerikai, nyugati világ titkos társaságai, köztük a Yale egyetemen működő **Skull & Bones**, tagjai között számos egykori és mai politikai vezetővel (ld. a **Bush-családból** is többen, A. Sutton: *America's Secret Establishment*; vö. Orbán Viktor miniszterelnök és a Fidesz „rég, családi barátságáról” id. Bush elnökkel, Orbán V., 2008, Kötcei Polgári Piknik, OV-TV, ami felveti, hogy a „Soros-terv” mellett létezhet egy magyar „Bush-doktrina” is, melyek mentén országunkat jobbról-balról igyekeznek bekapcsolni a drákói „új világrendbe”). Az anglo-amerikai körök együttesen támogatták a bolsevizmus és a fasizmus „ellenpólusait” a 20. században, a „Káoszból rend” magasfokú sz.k. elv értelmében, hogy létrehozzák az EU-t, mint a „világkormány” előszobáját (vö. Churchill beszéde, 1947)

Jezsuitizmus

Diuinæ Palladis ædes.

Nec fegniar altera cura est Antipodum.

Occide, & manduca. Añ.10.

Imago primi seculi Societas Jesu, 1640, pp. 327, 469, 939., a szabadkőművesség előképei, a két oszloppal, háromszöggel, körzővel, és jobbra a Holland Kelet-Indiákon megtérített „barbárok” állatokként való ábrázolásával „magyarázva” Ap.Csel. 11,5-10., „Öld és egyed” tanítását (róm.kat.-ról ld. RS GA 167, 198, 173 etc.)

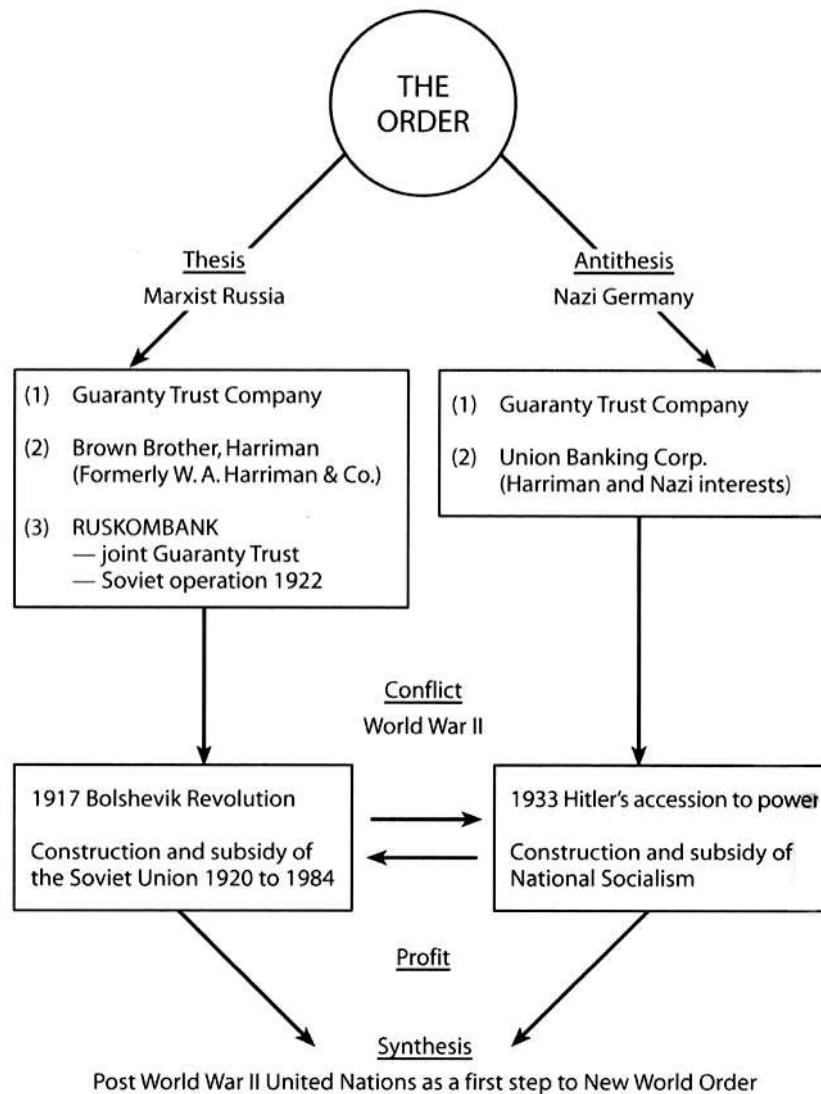
Kabbala

„A kabbalisták által vont határokat az engedélyezett mágiával kapcsolatban gyakran átlépték és elmosták, következésképpen megjelenik a gyakorlati kabbalában a jó célért végzett „fekete” mágia – az a mágia, amellyel ártanak másoknak, vagy amely a különböző sötét, démoni erők „szentségtelen neveit” (shemot ha-tum’ah) alkalmazza személyes célból. A gyakorlati kabbala nyílt elutasítása a legtöbb kabbalista részéről jelzi, hogy ez nem egyszerűen egy üres formalitás volt, s ez az elutasítás a leginkább jellemző. A fekete mágia magába foglalta a démonológia széles területét és a boszorkányság különböző formáit, melyeknek az volt a célja, hogy megbontsák a dolgok természetes rendjét, és tiltott kapcsolatokat teremtsenek azon dolgok között, melyeket egyébként el kell különíteni. Ezeket a tevékenységeket az ember lázaságának tekintették az Isten ellen, egy kísérletnek, hogy valaki önmagát helyezze Isten szerepébe. A Zohar szerint (1,36b) az ilyen gyakorlat forrása a „Tudás Fájának levelei”, s ezek léteztek az emberek között az Édenkertből való kiűzetés óta. E nézetek mellett folytatódott az ősi hagyomány, mely először Énoch Könyvében jelent meg, miszerint a lázasó angyalok, akik a mennyből szálltak alá, a mágia tudományának eredeti elterjesztői voltak az emberek között. Mint a Zohar utal rá (3,308a, 212a-b), a boszorkányok a mai napig a „sötétség hegyeihez” utaznak, melyek a lázasó angyalok, Aza és Azael lakóhelyei, hogy ezek vezetése alatt elsajátítsák a mesterségüket (ez a késő középkori „boszorkányszombat” zsidó változata). A boszorkánymester bibliai előképe Bálám. Ezt a fekete mágiát a kabbala „apokrif tudománynak” (hokhmah hizonah), vagy a „keletiek tudományának” (hokhmat benei kedem, 1.Kir. 5,10 alapján) nevezi, és noha ennek elméleti megismerése engedélyezett – számos kabbalista könyv hosszasan foglalkozik vele –, a gyakorlat azonban szigorúan tiltott. A boszorkány a tisztátalanság szellemét a kelippot-ból (héjak) idézi meg, és összekeveri a tisztát a tisztátalannal. A Tikkunei Zohar-ban az ilyen manipulációt bizonyos körülmények között jogosultnak tekintik, mivel a sitra ahrá-t (másik, vagy bal oldal) a saját fegyvereivel kell legyőzni.” (G. Scholem, *Kabbalah*, Meridian, 1978, ford. Z.T.Cs., ld. a kabbalisztikus Életfa jobb-bal-közép „ágait”)

Skull & Bones

Antony Sutton, amerikai gazdaságtörténész kutatásai kimutatták, hogy egyfelől az USA bizonyos köréi anyagilag is támogatták a Szovjetunió és a náciizmus létrejöttét, s nem egy támogató neve felbukkan a Skull & Bones titkos társaság taglistáján (ábra: Antony Sutton, *America's Secret Establishment*, ld. még uő: *Wall Street and the Rise of Hitler*, *WS & the Bolshevik Revolution*, *Western Technology and Soviet Economic Development* 1-3., vö. W.T. Stead: *United States of Europe*, 1899: „egy mennyek országa [EU, világállam] létrehozásához szükség van egy [-két] hatékonyan működő ördögre”, ld. Országépítő, 2003/4, 2004/1-4., XX. századi dokumentumok, a Skull & Bones rendről is)

Creation of Global Conflict: The Operational Vehicles

C.G. Harrison és a „Bal Testvérek”

”Az ‘Árnyék Testvérisége’ ... egyszerűen szólva a **pápaság** – a régi Római Birodalom árnyéka, vagy ‘kísértete’.... Káros befolyása alatt az egyéni felelősség érzéke elfonnyad, jó és rossz azonossá válnak a szellemi tekintély előtti engedelmességgel és engedetlenséggel. És szomorúan látjuk, hogy a **jezsuiták** között a legmagasabb tudás és a legnemesebb erők eszközzé válnak, hogy tisztességtelen előnyt szerezzenek a politikai intrikák gyakorlásában (melyek gyakran önmagukban is nagyon kérdésesek), melyekkel céljuk a pápa múltó hatalmának újramegerősítése. Nem kétkem, hogy a legőszintébben hiszik, hogy ez szükséges Európa szellemi jólétéhez, de a "cél szentesíti az eszközt" az Árnyék elve, nem a világosságé.... Természetesen **nem minden** bal testvér jezsuita, noha ezek a legerősebbek és a legjelentősebbek. Anélkül, hogy tovább részleteznénk, elég annyi, hogy a „bal testvére” elnevezés **gyakorlati** okkultistákat jelöl, akik energiájukat

arra fordítják, hogy olyan célokat mozdítsanak elő, amelyek inkább a keveseké, mint általában az emberiség többségéé. ” (Az érzékfeletti univerzum, 1893, I. előa., vö. R. Steiner, GA 254/4-5, és Z.T.Cs., A „velencei metódus”)

R. Steiner a háttérmanipulációkról

„Főként két hatalom létezik itt, melyek szembenállnak egymással: annak az elvnek a képviselői, amelyet legyőztek a 18. század végén [*Jezsuita Társaság, S.J., pápai betiltás 1773, és az ancienne regime legyőzése 1789-ben*], és az új idők képviselői. Egészen világos, hogy az emberek nagy része ösztönösen az újkor impulzusainak képviselője. A régi impulzusok képviselői – a 18., 17., 16. századé – ezért mesterséges eszközökkel ki akarják használni ezeket az erőket, hogy ezek az erők bizonyos csoportegoisztikus testvériségekből származzanak [*szabadkőművesség, FM, és S.J., utóbbit 1814-ben újra engedélyezte a pápa, vö. C. G. Harrison: The Transcendental Universe, 1893, „Brothers of the Left”*]. A leghatékonyabb elv az újkorban, hogy a hatalmat az emberek minél nagyobb részére kiterjesszék, a gazdasági elv, a gazdasági függőség elve. Ez mindazonáltal csak egy eszköz. Ami itt megnyilatkozik, az egészen más. Ami megnyilatkozik, az olyasmi, amire önök következtethetnek az utalásaimból. A gazdasági elv összekapcsolódik mindazzal, ami az emberek nagy részét az egész földön egy hadsereggé teszi ezeknek az elveknek a szolgálatában.

Ezek azok a dolgok, melyek szembenállnak egymással. Az egyik lényegében arra mutat, ami jelenleg harcol a világban: nyugaton a 18., 17., 16. század merev, páncélkemény elve, amely azáltal hívja fel magára a figyelmet, hogy beleöltözik a forradalom, a demokrácia frázisaiba, egy elv, amely maszkot ölt és igyekszik ezen a módon annyi hatalmat szerezni, amennyit csak lehet [*SJ/FM, RS szavával „joint venture”: London/Washington és a Vatikán, a jezsuitizmus, „egyháznép és páholy nép”*]. Ezt az igyekezetet segíti, ha az emberek engedik álomba ringatni magukat újra és újra a ’májának’ ebben a birodalmában, mely látszatot ezekkel a szavakkal fejezheti ki valaki: ’háború van az entente és a középhatalmak között’. A valóságban nem erről van szó. Egész más dolgokról van szó, amelyek a ’májá’ mögött léteznek igazi valóságokként. A harc az entente és a középhatalmak között csupán ’májá’, csupán illúzió. Valaki csak akkor láthatja, hogy mi áll egymás mellett ebben a küzdelemben, ha a dolgok mögé tekint, és megvilágítja őket oly módon, amire jómagam bizonyos okokból csak utalhatok. Az embernek legalább meg kell próbálnia az illúziókat nem valóságokként elfogadni, és akkor az illúzió fokozatosan eloszlik, amennyiben el kell oszlania. Ma mindenekelőtt arra kell törekedni, hogy a dolgokat, melyek megjelennek, egy igazán előítéletmentes gondolkodással tekintsük át.” (GA 178, 1917. nov. 25., ld. alább, és az imperializmus 3 fázisáról, GA 196)

R. Steiner naplójegyzetei 1917 végéről

„Mi áll szemben ebben a háborúban, és mi ennek a szembenállásnak a célja? Ma az emberek egy olyan csoportja a hangadó, amely uralni akarja a Földet a mozgékony kapitalista gazdaság eszközeivel. E csoport a tőle függő embercsoportokat a gazdasági eszközök révén kapcsolja össze és szervezi meg. A lényeg az, hogy ez a csoport *tudja*, hogy az orosz területen él egy, a jövő szempontjából kialakulatlan embertömeg, amely magában hordozza egy szocialisztikus organizáció csíráját. A jól kiszámított cél az, hogy e szocialisztikus csíra-impulzus az antiszociális csoport hatalmába kerüljön. E célt nem lehet elérni, ha Közép-Európából megértésből fakadó egyetülést keresnek a keleti csíra-impulzussal. Mivel az említett csoportot az anglo-amerikai világon belül találni, a jelenlegi hatalmi konstelláció csak *alárendelt pillanat*, amely minden valódi szembenállást és érdeket elfed. Elleplezi mindenekelőtt azt a valódi tény, hogy az orosz kultúr-csíráért az anglo-amerikai pluto-autokraták és a közép-európai népek között folyik a küzdelem.

Abban a pillanatban, amelyben a világ felismeri e tényt, a valótlan konstellációt egy valóságos váltja fel. A háború csak addig tart valamilyen formában, amíg a németiség és a szlávság össze nem találkozik a közös célban: az emberiség felszabadításában a Nyugat igája alól.

Csak az alábbi alternatíva lehetséges: vagy leleplezi az ember a hazugságot, amellyel a Nyugatnak dolgoznia *kell*, ha boldogulni akar; és azt mondja: az anglo-amerikai machinátorok egy áramlat hordozói, amelynek gyökerei a francia forradalmat *megelőző* impulzusban rejlenek, amely a kapitalizmus eszközeivel világuralmat akar megvalósítani, s amely számára a forradalmi impulzusok csupán jelszólul szolgálnak, ami mögé elbújnak; vagy átengedi az ember a világuralmat az anglo-amerikai világon belüli okkult csoportnak, amíg a leigázott német-szláv területekről jövőbeli vérfolyamok árán meg nem menekül a Föld igazi szellemi célja.

Széljegyzetek:

1. Az ember *nem várja meg*, amíg kívülről válik szükségszerűvé bizonyos célok megjelenése, hanem *spontán* célokat állít maga elé; mert az előbbi bizalmatlanságot ébreszt, az utóbbi bizalmat kelt, és ebben az első pillanatban még hathat valami, ami hamarosan már nem lesz erre képes.

2. Amerika emellett le fogja győzni Japánt, de az a cél, hogy az Európa feletti győzelem váljon egyúttal a Japán felettivé is.

3. Arra megy ki a dolog, hogy a hatalmi csoportok közül melyik nyer befolyást Oroszország felett. De az embernek meg kell értenie, hogy iniciatívával kell rendelkeznie és hogy számolnia kell a jövő szellemével.

4. Gondoljuk el, hogy mit lehet elérni egy kezdeményező manifesztummal! (Iniziatív-Manifest) Ez Oroszországban különösen mozgósító erejű lesz, *ott több* befolyást lehet vele elérni, mint a saját országon belül; egy új hatalmi konstelláció jön létre: a nyugati demokrácia leleplezi önmagát, mint a valódi igazság frázis-szabadsággal és frázis-demokráciával történő elnyomására alakult szervezetet. Odáig kell ezt vinni, hogy a szláv területeken kialakuljon az a szemlélet, hogy a középhatalmakat megrágalmazták, valójában az ő feladatuk a demokrácia fenntartása az anglo-amerikai burzsoá-autokraták jogara alatti elgépített világuralommal szemben.”

(Országépítő, 2003/1, Huszadik századi dokumentumok; e jegyzetek Steiner naplójában a GA 178. kötet 1917. nov. 25.-i előadásához készülhettek; ezzel, és a kozmikus precesszió, a 2380 tájától kezdődő új korszak ismeretével együtt világossá válhat, hogy a magyarság voltaképpen a jövőbeli árja-szláv-ázsiai csíra-impulzus védelme érdekében érkezhetett a Kárpát-medencébe 1100 éve, a történelmi karma szerint, s ez a küldetésünk máig fennáll, érvényes, noha a szlávágtól el is idegenítettek bennünket a 19-20. század eseményei, különösen a bolsevizmus megjelenése, mely azonban valójában a Nyugat provokációja volt, hogy aláássa a jövőt a maga javára, a riválisok, főként az oroszok és a németek kikapcsolása érdekében)

R. Steiner: *A társadalmi élet titkainak benső szemlélete, Luciferi múlt, ahrimáni jövő*, GA 193, Zürich, 1919. okt. 27, részlet a 9. előadásból

„. . . ez a két pólus, a luciferi és az ahrimáni, folyamatosan **jelen van az emberben**. Történeti értelemben úgy találjuk, hogy a luciferi bizonyos kereszténység előtti kulturális áramlatokban érvényesült, és ez folytatódott a mi éránk első századaiban. Másfelől az ahrimáni befolyás a 15. század közepe óta működik, és ereje növekszik, míg Ahriman ténylegesen inkarnálódik a **nyugati** emberek között.

Mármost, ezekre a dolgokra jellemző, hogy régóta előkészültek. Az ahrimáni erők oly módon készítik elő az emberiség fejlődését, hogy ez a fejlődés Ahrimán fogságába eshet, amikor ő megjelenik emberi alakban a nyugati civilizáción belül – melyet ekkor aligha nevezhetünk „civilizációnak” –, ahogy egykor Lucifer megjelent emberi alakban Kínában, s ahogy Krisztus megjelent emberi alakban a Közel-Keleten. Hiábavaló, ha manapság valaki átadja magát az illúzióknak ezekkel a dolgokkal kapcsolatban. Ahrimán meg fog jelenni emberi alakban, és az egyetlen kérdés az, hogy mennyire felkészült emberiséget talál? Előkészületei biztosítják-e számára, hogy az egész emberiség a követője legyen, vagy egy ellenálló emberiséget talál? Nem segít, ha valaki megadja magát az illúzióknak....

„Az emberek ma menekülnek az igazságtól, és nem lehet leplezetlen formában átadni nekik, mert kinevetik, tréfálkoznak rajta és kigúnyolják. De ha valaki a „Hármas Tagozódású Társadalmi Organizmuson” keresztül adja át nekik az igazságot, akkor nem tesznek így, mindenesetre a többség nem (ld. *Dreigliederung*, szabad szellemi élet, jogegyenlőség, gazdasági partnerség alapelvei, az egységállam következő fejlődési fokán, melyen a valódi demokrácia felé léphetünk). Az a tény, hogy az emberek elutasítják ezeket a dolgokat, épp az eszközök egyike, melyet az ahrimáni erők használnak, s amely a legnagyobb lehetőséget fogja adni neki, amikor emberi alakban megjelenik a földön. A legjelentősebb igazságok figyelmen kívül hagyása pontosan az, ami a legjobb hidat építi Ahrimán inkarnációja számára. És semmi sem lesz nagyobb segítségünkre az emberi fejlődésben az Ahrimán által játszott szerep felismerésében, mint az erők előítéletmentes vizsgálata, melyek révén Ahrimán befolyása működik, s megtanulni azoknak az erőknek a felismerését, melyek révén az emberiség megvédheti magát a kísértésektől és félrevezetésektől.” (Steiner-katalógus ld. katalog_ga_2002.pdf, vö. GA 26. *Das Michael-Mysterium*, GA 194. *Die Sendung Michaels*, GA 223. *Die Anthroposophie und das menschliche Gemüt*, és Trithemius az 1879-től kb. 354 évig tartó Michael-korszakról, *De septem secundeis*, 1508, és a mennyei hierarchiák tana)

IOANNIS
TRITEMII ABBA-
TIS SPANHEYMENSIS DE
SEPTEM SECUNDEIS, ID EST, IN-
telligentijs, siue Spiritibus Orbes post
Deum mouentibus, reconditisimæ sci-
entiz & eruditionis Libellus, Impera-
tori Cæsari Diuo Maximilia-
no I. Aug. pio, sapien-
ti dicatus.

*Adiectæ sunt aliquot epistolæ ex opere Episto-
larum Io. Tritemij vtilissimæ.*

COLONIAE
Apud Ioannem Birckmannum.
ANNO M.D. LXVII.

DE VII. SECVND. LIB.
*iuge sacrificium cessauerunt, nec re-
stituetur Iudæis libertas ante ter-
tiam reuolutionem Michaelis spiri-
tus, hæcque fiet post Christi natiuita-
tem Anno 1880, mēse 8, hoc est anno
mundi 7170, mense 8. Christianam
religionē is temporibus multi Iudæo-
rum et gentiliū assumpserunt, simpli-
cissimis atq; rusticanis prædicanti-
bus, quos non institutio humana, sed
Dei spiritus illustravit. Ad primā sim*

Trithemius művének 1567-es kiadása, az 1880-ban
beköszöntő Michael-korszakról
(címlap, és 35. old.)

AZ ARKANGYALI KORSZAKVEZETÉSEK ÉS A KULTÚRKORSZAKOK ÁTTEKINTÉSE

Joannes TRITHEMIUS, O.S.B.: A Hét Másodlagos Okról (*De Septem Secundis*, 1508.) c. műve nyomán összeállította, kiegészítette: Z.T.Cs. (kulminációs időszak, zenit a korszakok közepe táján, ± 100 -200 év)

I.

1. **ORIPHIEL**/Szaturnusz, a „világ teremtésétől” (i.e. 5205.) 354 évig és 4 hónapig (*II., Ősiráni kultúrkorszak, az Ikrek jegyében, i.e. 6260-4100 k.; a „0.” év talán az árja, „jafetita” rassz felemelkedésének kezdetére utal, amihez közel van a bizánci éra kezdőéve, i.e. 5509, míg a zsidó időszámítás kezdete i.e. 3760; ld. még Ján. Jel. 2-3, a 7 gyülekezetnek szóló levelek az Atlantisz utáni 7 korszak alapjellegének leírásai, Ősiráni = Szmirna, előtte Őshindu = Efezus, i.e. 8420-6260 k., a Rák jegyében, v.ö. 6x 1000 évről Ján.Jel. 20,2-10*)

2. **ANAEL**/Vénusz, 354,4-708,8 / i.e. 4851,4-4497,8

3. **ZACHARIEL**/Jupiter, 708,8-1063 / i.e. 4497,8-4142

4. **RAPHAEL**/Merkúr, 1063-1417,4 / i.e. 4142-3788,4 (*III., Egyiptomi-Mezopotámiai korszak, a Bika jegyében, i.e. 4100-1940 k., Bika-zenit i.e. 3020 k., Pergamum*)

5. **SAMAEL**/Mars, 1417,4-1771,8 / i.e. 3788,4-3434,8

6. **GABRIEL**/Hold, 1771,8-2126 / i.e. 3434,8-3079

7. **MICHAEL**/Nap, 2126-2480,4 / i.e. 3079-2725,4

II.

1. **ORIPHIEL**/Szaturnusz, 2480,4-2834,8 / i.e. 2725,4-2371,8

2. **ANAEL**/Vénusz, 2834,8-3189 / i.e. 2371,8-2016

3. **ZACHARIEL**/Jupiter, 3189-3543,4 / i.e. 2016-1662,4 (*IV., Görög-Római korszak, a Kos jegyében, i.e. 1940 – AD 220 k.,Thiatira*)

4. **RAPHAEL**/Merkúr, 3543,4-3897,8 / i.e. 1662,4-1308,8 (*zenit: 1485 k., árák Indiában*)

5. **SAMAEL**/Mars, 3897,8-4252 / i.e. 1308,8-953 (*zenit: 1131 k., egyipt. újbírod., Asszíria első virágkora, „tengeri népek” támadásai, bronzkori összeomlás*)

6. **GABRIEL**/Hold, 4252-4606,4 / i.e. 953-599,4 (*zenit: 776 k., Róma alapítása 753, archaikus görög város-államok; Kos-korszak zenitje 860 k.*)

7. **MICHAEL**/Nap, 4606,4-4960,8 / i.e. 599,4-245,8 (*zenit: 422 k., Perzsia, gör.-róm. fénykor, 597-538, zs. babiloni fogsága, 560-480 k. Gautama Buddha, 336-323. N. Sándor*)

III.:

1. **ORIPHIEL**/Szaturnusz, 4960,8-5315 / i.e. 245,8 – AD 110 (*zenit: i.e. 68 k., Spartacus-felkelés 74-71) Róma alapításának 751. (?), Octavianus 42. (i.e. 40 - i.u. 14), Orophiel 245. évében született Jézus Szűz Máriától, a júdeai Betlehem-ben*)

2. **ANAEL**/Vénusz, 5315-5669,4 / AD 110-464,4 (*zenit: 287 k., Diocletianus, népvándorlás, hunok, V., Keresztény-Germán korszak, a Halak jegyében, AD 220-2380, Szárdisz*)

3. **ZACHARIEL**/Jupiter, 5669,4-6023,8 / AD 464,4-818,8 (*zenit: 641 k., frankok, arabok, avarok, ogurok, székeltek*)

4. **RAPHAEL**/Merkúr, 6023,8-6378 / AD 818,8-1173 (*zenit: 995 k., III. Ottó, magyar honfoglalás, Vajk vs Koppány*)

5. **SAMAEL**/Mars, 6378-6732,4 / AD 1173-1527,4 (zenit: 1350 k., nagy pestis-járvány, 100 éves háború; Halak-zenit 1300 k.)

6. **GABRIEL**/Hold, 6732,4-7086,8 / AD 1527,4-1881,8 (zenit: 1704 k., XIV. Lajos, N. Péter cár, Rákóczi, spanyol örökösödési háború, 1713. *Pragmatica Sanctio*)

7. **MICHAEL**/Nap, 7086,8-7441 / AD 1881,8-2236 (*Ján. Jel. 12,7-12, ld. még Szt. Malakiás, ír püspök: „In psec. Petrus Romanus”, az utolsó pápa Ferenc/Bergoglio S.J.?, in Arnold de Wion: Lignum Vitae, 1595, II., p. 311; zenit: 2058 k., a „szocialista kísérlet” elleni magyar szociális forradalom 100. évfordulója táján*)

(VI., Szláv/ Orosz-Ázsiai korszak, a Vízöntő jegyében, AD 2380-4540 k., Filadelfia, zenit: 3460 k., Maitreya Buddha; VII., Amerikai korszak, a Bak jegyében, AD 4540-6700 †, Laodicea, Amen, „Mindenki Háborúja Mindenki Ellen”, majd még kb. 2 x 15 ezer év a Föld és az emberi élet fizikai „megtestesülése” végéig)

Michael arkangyal és a Sárkány (Dürer, Ján. Jel. 12); vö. RS, GA 233a, 1924. jan. 13: „És Michael-nél úgy van, hogy szigorúan elutasít minden olyasmit, ami pl. a nyelvekben is elválaszt. Amíg az ember a megismeréseit csak becsomagolja a nyelvbe, nem emeli a gondolat szintjére, addig nem jut Michael közelébe... És így látjuk ma a felfelé rohamozó ahrimáni szellemek harcát, akik felfelé szeretnék vinni az örökölt nemzetiségi impulzusok következményeit, amit Michael szigorúan elutasít... Ma valóban a leghevesebb szellemi harc dül ebben az irányban, mert ma az emberiség legnagyobb részére az jellemző, hogy szavakban gondolkodik, nem gondolatokban. Michaelhez csak akkor érünk föl, ha a szavakon túl igazi, belső, szellemi élményekhez jutunk... Ténylegesen ez a modern beavatás titka, hogy a szavakon túl a szellemisség átéléséhez jussunk.” (in G. Kühlewind: *Hogyan foglalkozunk antropológiával?*, 1989)

R. Steiner: *A jelen és a múlt dolgai az emberi szellemben* (Gegenwärtiges und Vergangenes im Menscheingeiste, GA 167/9., 1916. máj. 9.)

(Ma) „nem lehet hatni az ember gondolkodásának irányaira úgy, hogy az ne venné észre. Nem azt mondom, hogy az emberek gyakorolnak ilyen hatást. Nem, hanem az ahrimáni lények teszik ezt az emberek által. Ezek az emberek az ahrimáni lények eszközei. Így számosan hiszik, hogy amikor valamilyen ítéletet alkotnak, azt a saját meggyőződésükből fakadó döntés alapján érik el. Ez helyes lehet egy felületes módon, de láthatják, hogy nem helyes, amikor mélyen behatolnak egy helyzetbe, és azután a helyzet megváltozik. Ma az embereknek az a véleményük, hogy nem hisznek a tekintélyeknek. Nem vesznek át semmit egy tekintélytől, de nem ismerik fel, hogy a dolgok hogyan képesek belopózni a lelkükbe; ezt nem veszik észre.

Mármost hogyan történik ez? A gondolkodási szokások az idők során [a vallásiból] egy tudomány irányba fejlődnek; más szavakkal az emberek ma elfogadják a dolgokat, mert a tudomány mondja. A tudomány a tekintélyük. Valamilyen titokzatos helyről kapják az eszméiket, de nem tudják, mi történik ezen a titokzatos helyen. Ez a titokzatos hely az egyetem és hasonló. Minden, amit innen kapnak, az emberiség gondolkodási mintáivá válik. Az emberek úgy gondolják, hogy a saját független ítéleteiket használják, de valójában ez egy jó alkalom Ahrimánnak, hogy az erőit beáramoltassa, mert Ahrimán nem léphet be a tudatos életbe, egy valóban tudatos életbe. Ha valaki jól kézben tartja a tudatát, Ahrimán nem léphet be. Mindazonáltal, amikor valaki nem éber, nem figyelmes, akkor Ahrimán beszűrődhet a gondolkodási szokásaink áramlatába...”

Gr. Széchenyi István műveiből

- Napló, 1842.10.03: „Arimannak fűtőanyagra van szüksége ... Isten nem akar neki embert adni. Márpedig Ariman az embereket kedveli leginkább, mert kiváló gőzt fejleszt nek... etc. etc. Amit mi örök kárhozatnak nevezünk, lehet, hogy annak éppen csak ily prózai, mechanikus oka van.”
- Napló, 1848.07.27: „Kossuth: ‘A magyar seregeknek magyar vezénylet, magyar színek kellene!’ ... Istenem, ahová csak odateszi a kezét ez az ember, rajta van az Arimán jégye!’”
- Jelenkor, 33. szám, 1843.04.27: „Ha van is oly hű, oly őszinte magyar, mint én, nálamnál őszintébb s hűbb egy sincs. Erre esküszöm. De azért mégsem tudom felejteni – és ezt minden csepp véremben érzem –, hogy önálló, halhatatlan lelkű szabad lény vagyok, mely előtt halandó lényegem porban áll. Ezért hallgatni kell bennem a magyarnak, ha ennek vágyai az igazságos emberrel jönnek ellentétbe.”

Egy „útmutatás” a 18. századból

„Hegy közepén, kapu előtt áll / nagy sörényű, büszke oroszán / kinek nemes, drága vérét / kiontá a szörnyű sárkány; / vesd le azt egy mély verembe, / fekete holló lesz majd belőle...”

(Geheime Figuren der Rosenkreutzer, Mons Philosophorum, [http:// digicoll.library.wisc.edu](http://digicoll.library.wisc.edu), 0004, ld. Országépítő, 1994/4)

Wacht ihn zum Herrn, nicht zum Knecht,
Eil nicht, bleib auf der rechten Bahn,
So wirst du Ruh und Freud viel han,

Die Kunst ist gerecht, wahr und gewiß,
Dem, der gottesfürchtig, fleißig ist,
Und braucht sich der Naturen recht,

Und gehn' es Gott dir in dein m Leben,
So thu reichlich den Armen geben,
Zu weh, und halt die Kunst im Still,

Dem das ist gewislich Gottes Will,
Halt Zier und Ehr, den mein böhren,
So bleibst du aller Nachschre frey.

MONS PHILOSOPHORUM.

Die Seel des Menschen überall
Verloren ist durch einen Fall,
Durch einen Fall des Leibs Gesundheit
Verloren und zerrütet leid't.
Der Seel ein Heil wiederbracht ist,
Welches ist IEHOVA Jesus Christ.
Des Leibes Gesundheit wiederbringt
Von Angesicht ein schlechtes Ding,
Welches ist verborgen in diesem Gemüth,
Der höchste Schatz in dieser Welt,
In ihm ist die höchste Medicin
Auch der größte Theil der Reichthum,
Welchen uns der HERRE IEHOVA
In der Natur hinterläßt da,
Pater Metallorum genannt,
Den Philosophus wohl bekannt,
Sichend wol für des Berges Loh,
Jedermann er sich darbeyt toll,
Aber von Zephyris, so verkennt,
Am wenigsten er wird erkannt,

So an den Blinden herumer tappen,
Schlingt mit sophistischen Lappen.
Zur Rechten wird gezeihet da
Lepus, deut der Kunst Chymia,
Wunderbarweiss, und derselben Art
Erforscht wird durch des Feuers Oud,
Zur Linken dem sind man auch frey,
Was der rechte Clavis artis sey;
Wieweil wir ausdrückt die Kren das Huhn,
In schell kann man ihn nicht thun.
Im Mittel des Berges vor der Thür
Steht der tapfre Löw mit grüner Zier,
Wachen der Drenge ungeheuer,
Vergewalt sein edles Blut so theuer;
Wirst ihn wol in ein tiefes Loch,
Davon entspringt der schwarze Rab;
Welches denn Janus artis heist,
Aquila alba davon entspreuß;
Selbst der Crystall im Ofen sein,
Wird dir zeigen mit Augenscheln,

Servum fugitivum gestwind,
Vieleu Kräftigen ein Wunder Kind.
Principium laboris ist
Der Müder genannt zu aller Zeit.
Dann auch im Haß zur rechten Hand
SOL LUNA des Himmels Bestand.
Der Senioy so pflanzen thut,
Rad, Rubeam & aliam gut.
Man schreißt du fort mit Vollständigkeit,
Arbor artis sich dir zeigt.
Mit seiner Weis verbindest er man,
Lapidem Philosophorum,
Dorst die Kren der Herdichkeit,
Herrschend über alle Schädlichkeit.
Zey fleißig, fleißig, fleißig, fleißig,
Wirst dich der GOTT in Höhe kommen.
Erlangst du das, so laß dir sein
Die Arnen stets beschien sein.
So wirst du mit der Engel Schaar
GOTT loben jetzt und immadur.

Az elkerülendő jövő

- ahrimanizált, „fekete mágikus”, high-tech világállam, a „kevesek” szempontjai szerint
- „korbácsai” az egységállamok („nemzeti”, „liberális”, vagy „zöld”)
- alávetett embertömegek, kiszolgáltatva az állami nano-geno-kiber terrorgépezetnek („Mátrix-birodalom”, ld. Perlas-Strawe)

MADE IN AHRIMANICA

„*Alien*”, az atlanti világ tudatalattijának egyik hollywood-i „archetípusa” és a hasonló horrosztikus figurák, King Kongtól a Jurassic Worldig és Godzilláig olykor a „faust-i” kiegyezés torz motívumával együtt jelennek meg, utalva Ahrimán jelenkori „felvállalásának” téves, öncélú, nyugati sz.köm. missziójára, ami a manicheizmus őskeresztényi alapelveinek, a gonosz jóval való legyőzésének félremagyarázásán alapszik

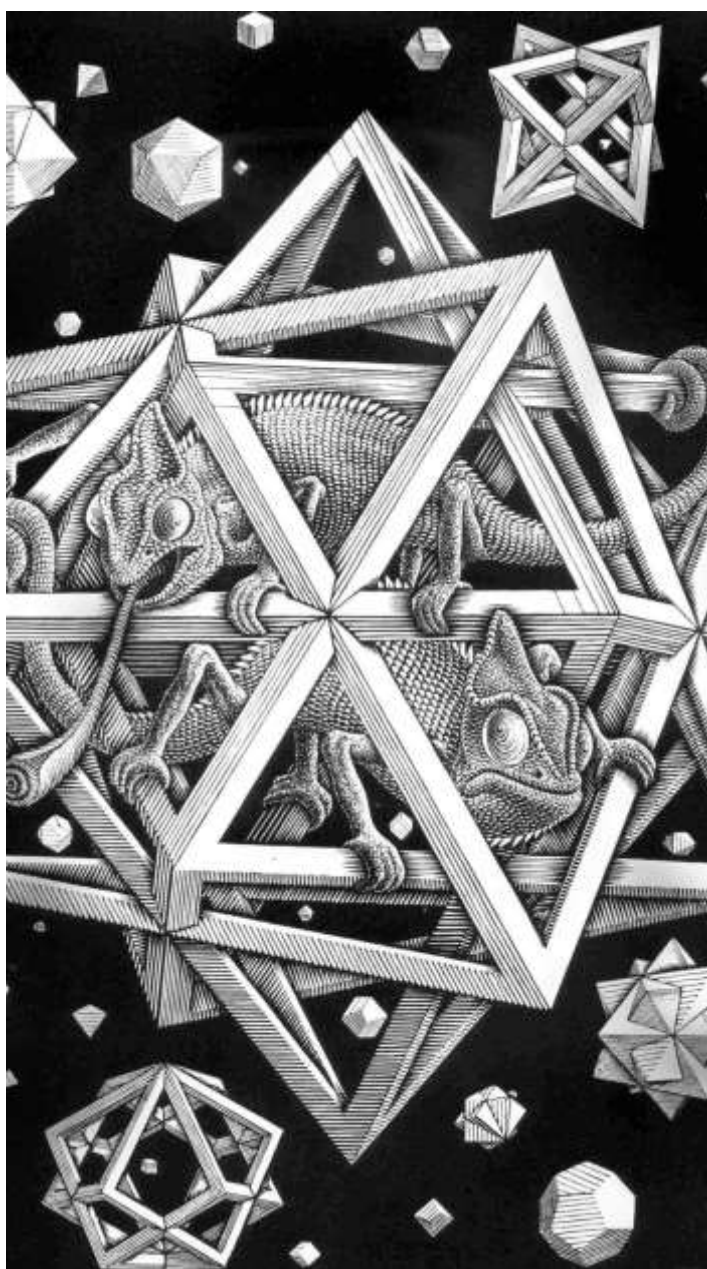

Zárszó

Mindebben az atlantiszi lelki-fizikai örökségben kereshetjük a forrását és magyarázatát a „turáni” lovasnépek, köztük szkíták, hunok, avarok, magyarok, mongolok egykori „átkos” küldetésének, az „Isten ostora” szerepnek, melyet az ókori hagyományok, majd a kereszténység nem pusztán rossz szándékkal tulajdonítottak e népeknek, hanem az emberiség valóságos története

alapján, de *együtt* a többi nép bűneinek, Istentől való elszakadásának megtorlóit, a világot megújító erők hordozóit is látták bennük. *Ugyanez* az atlantiszi örökség folytatódott, „reinkarnálódott” szellemi úton a közép- és dél-amerikai indiánok (azték, maja, inka, etc.) véres emberáldozati kultuszaiban, vagy Babilon és Egyiptom „fekete mágiájában”, s *egészen máig* megjelenik a különböző *titkos társaságok* hatalmi és tudatformáló tevékenységében, *Keleten, Nyugaton egyaránt*. Alapjában véve ez az „atlantiszi árnyék” az, amellyel ma, a manipulált „jobb- és baloldalak” káoszában, és a jövőben is szembe kell néznie az emberiségnek, s e „karma” szelíd és okos „eloszlatásával” kell megtalálni a helyes utakat, melyek az Igazság és a Szeretet valódi birodalmába vezetnek — a „világkormány”, világdiktatúra egyoldalúan materialista, falanszteri gépkorszaka helyett, amikor beépített „chipekkel”, irányítható „mesterséges intelligenciával” szeretnék helyettesíteni a magasabb lelkiismeretet, az emberi én-t, a „haladásra” hivatkozva, noha korunknak ez az alakja voltaképpen egy *próbatétel*, melyet meg kell haladni, *kísértéseit le kell győzni*.

Z.T.Cs. 2017

M.C. Escher (1898-1972): Reptiles (Hüllők) (www.mcescher.com)

LEGÚJABBKORI TÖRTÉNEL- MŰNK VISZONTAGSÁGAI (III/33, 34, 35.)

Balogh Gábor Benedek (Ipolybalog):

Ember az embertelenségben. **In tyrannos – Zsarnokok ellen.** **Életem iskolája**⁷⁷

A Kodolányi János Főiskola 1992-ben alakult. Magyarországon az első, kizárólag képzést folytató, nem állami és nem egyházi felsőoktatási intézmény. Fennállása Szekesszentlőrinc Megyei Jegyző Városi Községének által létrehozott Ónodi Főiskolai Kórházpénztár. A főiskola előbb angol, francia és német nyelvtanítási, majd idegnyelvtanítási és szakképzési szakos köznevelési, gazdasági és szociális szakos képzőintézet, későbbi szakos képzőintézet, kommunikációs szakos és nemzetközi kapcsolatok, valamint vendéglátó és szálloda szakos diplomát adó képzőintézetet folytatott. Legújabb lépés ezek alapítására szakos és andragógia, az általános iskolai tanítás szakos tanítói továbbképzési és továbbképzési szakos tanítói.

A főiskola székesszentlőrinci és budapesti helyszíneken a hallgatók ma szerényebb száma között is elérte a tízezeret.

A Züricher Magyar Történelmi Egyesület svájci közéleti intézmény, 1985-ben alakult, székhelye Zürich. Az effigyelettel, szabad történelmi kutatás eszményét tartja magáé, s mint ilyen, az egyetemes magyarság egyetlen független tudományos kutatóintézménye. Tevékenységéhez a fordulat óta több magyar államfő és oktatási miniszter irántban gratulált.

Néhány adat az egyesületről:

- 5 világrészt 21 országban 254 felvett tag;
- 9 országban 46 negyedszázadvérvény több mint 27 ezer részvevővel;
- 67 kötet könyv mintegy 70 700 példányban, minden magyarországi nagy könyvtárban és további 70 ország 156 könyvtárban, a magyar és az európai digitális könyvtárban;
- rendszeres, havi kötetű előadások a világ több városában;
- történelemoktatás a Zalai Miklós Nemzetvédelmi Egyesületben, illetve utódjában Budapestben;
- szaktudományok a következő városokban: Adelsried, Budapest, Chur, Churwalden, Churwalden (Miercurea Ciuc), Feldbach (Oberwart), Göteborg, Hobart, Kassa (Košice), Kolozsvár (Cluj-Napoca), Munkács (Munkacs), Melbourne, Pozsony (Bratislava), Ruzsnyó (Rostov), Szabadka (Subotica), Sydney.

Cím: 8047 Zürich (Svájc), Postfach 502
zmte@freemail.hu www.zmte.org

2014. tavaszán

AJÁNLO

A Kodolányi János Főiskola (KJF) és a Züricher Magyar Történelmi Egyesület (ZMTE)

ajánlja, szervezi és lebonyolítja

A magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása
című előadásorozatot

Magyarország oktatási minisztere korábbi T 300730-1676/1999 sz. alapítási és T 302460-780/1999 sz. indítási engedélyével (Nyt. sz.: 02-0008-04; Akkr. sz.: AL-0517)

Előadás- és képzési programok történelemtanítás és más érdeklődők számára.

Megszervezhető bármely intézményben, ahol megfelelő hely és legalább 20 hivatalos jelentkező van. A szomszédos országokban az oktatási költségének egy részére a két szervező intézmény pályázatot tervez.

A legjobb vizsgázók bekerülhetnek oktatási közbe, előadások a ZMTE iskolában, történelmi találkozóin, előadások rangos kiadványba kerülhetnek.

A továbbképzés időtartama 120 óra

Kérje ingyenes, részletes tájékoztatónkat és tantervünket:

Dr. Darai Lajos Ph. D.,
professzor emeritus, a továbbképzés felelőse
Kodolányi János Főiskola
H-8309 Szekesszentlőrinc, Fűző út 1.
Telefon: 0036/30/5892320
darailajos@gmail.com
www.kodolanyi.hu

⁷⁷ A Kodolányi János Főiskola és a Züricher Magyar történelmi Egyesület „A magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása” című komáromi történelemtanár-továbbképzése (2014-15) vizsgaelőadásának írott változata. Szinnyei József Könyvtár, Komárom, 2015. december 19. A tanfolyam többi előadását lásd: [Acta Historica Hungarica Turicensia XXXI. évf. 3. szám](#). E sajtós, elbeszélős módszernek is van tényfeltáró értéke, amit a nyugati történelem-tudomány oral historynak nevez. – A szerk.

Előszó

Amikor 2013 késő őszen tudomásomra jutott, hogy nálunk, a Felvidéken is beindul egy előadássorozat a magyar történelem tanításának új módszereiről, elgondolkodtam, hogy ebbe nekem is be kellene kapcsolódnom. Nekem, mint olyan civil embernek, akinek a történelemhez csak annyi köze van, hogy nagyon érdekel, érdekelt, és mint magyar embert, erősített az azonosságtudatom kiteljesedésében és megőrzésében. Elfoglaltságomon és társadalmi kötelezettségvállalásaimon felülkerekedve szántam rá magam mégis a részvételre, amit ugyan nem bántam meg, de vállálásomnak mégsem tudtam maradéktalanul eleget tenni. Ha nem is tudtam egy-egy előadáson részt venni, azért az előadott anyaghoz hozzá lehetett férni vagy utána lehet nézni. Az ilyen előadássorozatokon való részvétel azért is jó, mert készen kapunk olyan ismereteket, amelyekhez csak igényes kutatómunkával, nagy időráfordítással tudnánk hozzáférni, ha egyáltalán úgy éreznénk, hogy erre feltétlen szükségünk van. Ezzel a módszerrel kényelmesen hozzájutunk mindenhez, történelmünk olyan fontos ismeretanyagaihoz, amelyek hatásukban az idők folyamán kedvezően vagy negatívan formálták nemzetünk fejlődését, nemzetközi kapcsolatait.

Az a kis lelkes csapat, melynek én is tagja lehettem, és amelyik kitartott a végsőkig, szívből köszöni és hálás a szervezőknek, az előadóknak, hogy időt, energiát, anyagiakat nem sajnálva, ránk, talán méltatlanokra is, figyelmet fordítottak, a célt nem feledve és feladva elvezettek minket abba a kis kikötőbe, ahová közösen el kellett érniük.

Ez a továbbképzés egy olyan önként vállalt küldetése a Zürichi Magyar Történelmi Egyesületnek és a Kodolányi János Főiskolának (azóta Egyetemnek), amelyhez csak szívből gratulálni tudunk és legőszintébb jókívánságainkat adni további hasonló áldásos tevékenységükhöz.

Bevezető

„Szolgái és nem urai vagyunk a nemzetnek.”
(Kossuth Lajos)

A saját magam által választott vizsgatétel egy olyan anyagra épül, amely talán családi regénynek is megfelelő lenne, de mégsem az, mert a történet hiteles, történelmi tényeken és alapokon nyugszik. Dokumentarista, mert összevethető mások által közölt tényekkel, sorsokkal. Ebben nem a sorsok tartalma a lényeg, hanem a sorsok fonala, amelyek hasonlóak másokéval, és amelyeket, ha összefűzünk, akkor egy huszadik századi olyan kötet (korbácsot) kapunk, amelylyel bizony nagyon sok nemzetnek, beleértve a sajátunkét is, el lehetne verni a hátsó felét, jogosan.

A vizsgatémám alapját édesapám saját életéről (1910-1998) készített írásos visszaemlékezései képezik, amelyben az egyes idők politikai és társadalmi rendszerei, állapotaik csak felületesen vannak érintve, ezért az egyszerű olvasó, megfelelő történelmi és politikai ismeretek nélkül, bizonyos esetekben nem tudja, vagy rosszul ítélheti meg a cselekvéseket, ezek mozgató rugóit, motivációit.

Ennek elkerülése végett, a jobb érthetőség kedvéért az elbeszélések közé beágyaztam az akkori politikai, jogi, társadalmi viszonyokat. Ezek más betűszedéssel élesen elválasztódnak az eredeti anyagtól, ám hathatós segítséget nyújtanak – megítélésem szerint – ennek megértéséhez, és olvasmányosabbá is teszik az egészet. Nem beszélve arról, hogy az ilyen dokumentumok megfelelő korrajzot tesznek elénk, főleg az olyan olvasók elé, akik ezeket az eseményeket csak iskolai könyvekből, felületesen ismerték meg, pedig azok írásos anyagai egy mai horrorfilm témájául is szolgálhatnának.

A történet a kor és egyben felvidéki magyarságunk történelmének, meghurcolásának, antidemokratikus és igazságtalan állapotban való tartásának olyan krónikája, melynek hatása a mai

napig tart. A jelenlegi uralkodó helyzet, Európai Unió ide vagy oda, az elnyomatásban ugyanaz, csak a módszerek kifinomultsága az, ami sokakat megtéveszt, mert nem ismerik a múltat, ezért nem érzik a mai és a jövőben ránk leselkedő csapdákat és beolvadásunkhoz, megszűnésünkhöz, úgy is mondhatnám: likvidálásunkhoz vezető szépen kikövezett utat.

Legfőbb ideje, hogy a mai fiatalságot visszavezessük arra az útra, amelyen fokozatosan újra megismerkedhet nemzete, az elszakított nemzettestek valódi múltjával, történelmével, és majd ennek tudatával kapcsolódjon bele és próbáljon változtatni a mai mindennapos politika, törvények és társadalmi megítélések álszent törekvésein. Mint ahogyan Petőfi is írta: „Majd ha a jog asztalánál mindenki egyformán foglal helyet...“, akkor beszélhetünk megbékélésről, szeretetről, a közös jövőről. Addig azonban más a dolgunk, más a feladatunk, mások a céljaink, ehhez pedig művelt, nem szolgálalkú, de állhatatos, kitartó, odaadó, áldozatkész emberekre van szükségünk, akik igénylik az igazságot, ki merik mondani az igazságot, és ki mernek mellette állni.

Mottóul:

Keresd az igazat, hallgasd az igazat,
tanuld az igazat, szeresd az igazat,
mondj igazat, őrizd az igazat, óvd az
igazat mindhalálig!

(Husz János imája az igazsághoz)

A XX. század mesebeli sárkánya

Volt egyszer egy Magyar Királyság, amely a Kárpát-medencében terült el. Ez a Kárpát-medence egy csodálatos természettel és csodálatos éghajlattal megáldott, folyókban, gyógyvizekben, hőforrásokban, ivóvízben, természeti kincsekben gazdag ország volt, ezért mindenki vágyott birtokolására. Az elmúlt ezer évben az állandó fenyegetettségek kivédése közepette a királyság népe egyre gyengült, fogyott. Míg nem elérkezett a huszadik század eleje, amikor a közeli és távolabbi népek, feledvén az egykori békés, közös együttélést és az általunk nekik nyújtott segítséget javaik és országuk megvédésében, összefogva, ragadozó módjára szétszedték az országot, kirabolták, népét pedig örökös függőségbe taszították. Az egykoron dicső nemzet megcsónkítva, szárnyaszegetten azóta is élet-halál harcot vív maradék öröksége megtartásáért, mert a hétfejű sárkány és gazdája azóta is élnek és virulnak a megszerzett javakból, ezen a ma is nyilvánvaló szándékaikról sohasem tettek le. Mint a mesében, hogy ha a sárkány egy fejét levágják, újra kinő az, egyedüli elpusztításának módja, ha kivágják a szívét. Milyen rossz érzés is erre gondolni, hiszen a szívben mennyi szépség és jószág lakozik, de egyben minden gonoszság is onnan ered.

Azért kezdtem ezzel a meseszerű kis bevezetővel, mert tömören jellemzi mindazon előzményeket, amelyek kis történetem folytatásának következményei voltak, tehát országok, emberek sorsát hosszú időkre, generációkra meghatározók.

A történet lényegében a század elején kezdődik, amikor az egyes államok gazdaságilag és katonailag is megerősödve érezték magukat, szűknek érezték a teret, amelyben mozoghattak, várták a kitörési pontot, alakígtatták a politikai helyzetet, hogy a „sosem elég” készletüket mihamarabb kielégítsék. A jog, a törvény az emberiesség, a hit, a szeretet parancsa, a betyárbecsület és más békét teremtő magasabb elvek elvesztek a gyűlölet és a kapzsiság béklyóiban.

„1914. június 18-án Szarajevóban, a szerb nacionalizmus két ifjú fanatikusa megölte a monarchia trónörökösét, Ferenc Ferdinándot. E nap és tett indította el útjára az elsőnek nevezett világháborút. A tett pillanatában három európai ország trónján három dinasztia jelentette változatlanul a feudalizmus folytonosságát: a Habsburgok, a Hohenzollernek és a Romanovok.”

„A háború a legnagyobb emberi bűn! Aki itt szellemről mer beszélni, önmagát szennyezi be. Az imperialista háború a legszemfényvesztőbb, legszemérmetlenebb csalás. Ma már az utolsó elemista is tudja, hogy az imperialista háború nem más, mint az üzlet, a profit biztosításának végső eszköze. 1914-ben emberek milliói szélütött dinasztikák életének mesterséges meghosszabbításáért, feudális latifundiumok konzerválásáért, export-piacokért, gyarmati harácsolásért, kis elenyésző embercsoportok hatalmi ambíciójáért, részvényduzzasztó profithizlalásért – felijesztve és megvadulva, az ámokfutók vakságával, gyilkosokként rohantak egymásra. Munkás a munkás ellen, paraszt az iparos ellen, diák a tanár ellen, hivatalnok a könyvelő ellen. A francia esztergályos a német szerelőre lőtt, az orosz muzsik a magyar zsellért fojtogatta, az angol kollégista a heidelbergi professzort gyilkolta, az osztrák írrok az olasz ügynököt, a szerb bányász a szlovák favágót, a román pásztor a bolgár halászt, a néger a zsidót és megfordítva. Puskával, szurony-nal, kézigránáttal és rohamkéssel, ököllel, foggal és körömmel akaszzkodott egymásba a sokmillió tömeg a 'haza' nevében, a 'civilizáció' védelmében. A négyéves iszonyú kaland – a profitduzzasztás arányának megfelelően – 12 millió hullát eredményezett.” (Fábry Zoltán: A béke igaza.)

Ebben a mindenképpen feszült időszakban született édesapám, Balogh József 1909. december 30-án Köbölkúton. Szegény családból származott, gyerekkora nehéz viszonyok között folyt le, föld nélkül tengették életüket, ahogy lehetett. A továbbiakban pedig mondja el ő saját szavaival élettörténetét, amit még 25 évvel ezelőtt vetett papírra. Ha akkor előrelátóbb lettem volna, akkor több mindenre rákérdezek, pontosítok, de már most késő. Így is hálás voltam a fáradságáért, mert 15 éves koromban elkerülve otthonról, és csak ritkán hazalátogatva, sok olyan beszélgetési lehetőségről maradtam le, ami az egész történetet kerekébbé tehetné volna. Ez legyen tanúság minden családnak, hogy a múltjukat minél jobban megismerjék, mert a múlt örök tanú jóban-rosszban, és olyan tanúságokat hordoz, amelyekre életünk folyamán még nagy szükségünk lehet.

Egy gondolat Sebők Pétertől, a Száguldó Orfeum egykori társigazgatójától, melyben felhívja a figyelmet a kultúra szellem- és gondolatformáló szerepére, amely vagy tönkretesz vagy összetart egy nemzetet. Vannak bizonyos nemzeti tradíciók, szimbólumok és szertartások, amelyek erőssé tehetnek egy kis nemzetet, de hiányuk gyengévé egy nagy országot.

Mindennek igazolásául szolgáljon a következő idézet: „Vedd el egy nép múltját és azt teszel vele, amit akarsz.” (Talleyrand)

Életem iskolája

Kilencen voltunk testvérek: Ignác (1900), János (1902), István (1905), Ferenc (1907), József (1909), András (1912), Gyula (1914), Margit (1918), Sándor (1922). 1914-ben kitört a nagy háború, apánk bevonult katonának, Ignác és Jani, a két legöregebb fiú Pesten keresett munkát magának. Így is még öten maradtunk anyánkra. A nyári hónapokban, aki csak mozgani tudott, be volt fogva munkára. Iskolába csak a téli hónapokban járhattunk.

A fél Köbölkút határa Pálffy herceg tulajdona volt, azon egy zsidó nagybirtokos, Schlesinger gazdálkodott. Ott dolgoztunk, bagarásztunk a répa földön, kapáltunk a gabonatóblán, kapálásnál lovat vezettünk stb., tehát mondhatom: nehéz hat évet éltünk át. Sokat kapáltunk, mert jegyrendszer volt, de azt sem kaptuk meg, ami arra járt volna. Apánk 1919-ben hazajött az olasz fogságból, utána szintén a Schlesinger birtokon dolgozott.

Akkoriban részaratók voltak, a birtokon hatvan pár arató volt. Tízéves koromtól, mint marokszedő dolgoztam 1926-ig. Mint aratók a Feri bátyámmal közösen egy részt arattunk. Utána mint szolgagyerek egy helybeli parasztgazdánál, Kovács Ferencnél szolgáltam három évet. Első évben 600 korona fizetést kaptam, a második évben 800 koronát, a harmadik évben 900 koronát. Kosztot kaptam, de mást nem. A mosást, varrást, a ruházkodást szüleim biztosították.

Ezért a fizetségért 365 napot kellett ledolgoznom. Vasárnap, ünnepnapokon, mindig dolgozni kellett. Három ló volt, négy tehén, üszők, borjúk szintén 4-5 darab. Ezeknek a takarmányt naponta kétszer kellett elkészíteni. Ezen kívül kitrágyázni, bealmozni, megitatni. A gazda, ha eladott egy borjút, 900 vagy 1 000 koronát kapott. Ebből a szolgát könnyen kifizette. Egy kisémbert, ha valamit szállítani akart, kaphatott fogatot. Egy fuvarért egy nap kemény tízórás munkát kellett végeznie. Hát ilyen volt a boldog paraszti élet akkoriban, amikor éhbérért kellett dolgoznunk.

„1918. október 28-án hivatalosan is megalakult a soknemzetiségű Csehszlovák Köztársaság, két, a történelem folyamán eltérő gazdasági, társadalmi és kulturális körülmények között élt szláv nemzet első állama. Cseh- és Morvaországot, Sziléziát, valamint a történelmi Magyarországi Felvidéknek és Kárpátaljának nevezett részein élő cseh, morva, illetve szlovák és ruszin lakosságát – az államalapítás és az államegység érdekében – egységes „csehszlovák” nemzetként kezelték. Ezzel valójában a lengyel és a nem szláv német, magyar és zsidó kisebbségek kivételével – a többségi nemzetekből hoztak létre egy mesterséges, sem nem politikai, sem nem etnikai nemzeti közösséget. A Cseh-medence csehek által lakott területét koszorúban vette körül a németek által lakott járások sora, míg Szlovákia déli területein őshonos magyarok éltek etnikai tömbökben. Érthető, hogy a nemzetiségek nem fogadták örömmel a kisebbségi helyzetet, s a megmaradás lehetőségeit keresték.” (Vadkerty Katalin: A csehszlovákiai magyarok felszámolásának terve és gyakorlata 1945-1948 között.)

„...a győztes antanthatalmak a soknemzetiségű Osztrák-Magyar Monarchia romjain három újabb államot hoztak létre. ... Magyarország elveszítette lakosainak 60%-át és területének 72 %-át. ... A szerződés garantálta a Csehszlovákiában lakó magyarok egyéni, személyes szabadságát és kollektív nemzetiségi jogait egyaránt. ... A szerződés betartását a genfi székhellyel működő Népszövetség is ellenőrizte, amely 1920 januárjában kezdte meg tevékenységét. ... A 20-as és 30-as évek folyamán a csehszlovákiai magyarság vezetői is több ízben informálták petíciókba foglalt sérelmeikről a Népszövetséget. ... A 30-as években egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a népszövetségi garancia a kisebbségvédelmi rendszert illetően nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, és csődöt mondott. ... Szlovákiának 1921-ben összesen 2 998 244 lakosa volt. ... A magyar lakosság számaránya Szlovákiában 21,48%-ot tett ki. ... a magyarlakta területek kb. 35%-át, összesen több mint 600 nagybirtokot kb. 330 000 hektár terjedelemben foglaltak le a földreform céljaira. A régi tulajdonosoknak a területek 1/3-át hagyták meg, míg a 2/3-át az ott lakó magyar parasztság kapta. Ugyanakkor a magyar területeken mintegy 300 „maradék” birtok létesült, amelyeket hazafias érdemekért nem magyar (cseh és szlovák) személyek kaptak. A még fennmaradó területek jelentékeny részére szlovák telepéseket hoztak: a 94 szlovák telepből 64 magyar területen alakult, s az összes szlovák, illetve cseh telep 77%-a került magyar vidékre, hogy megbontsa a magyar etnikumot. ... A magyarlakta vidékeken a kormányzat még az előző rendszertől örökölt és elhanyagolt községi és felekezeti elemi iskolákat nagyjában-egészében érintetlenül hagyva, jól felszerelt szlovák tanítási nyelvű állami iskolákat alapított, ezzel is vonzóvá akarván tenni a magyar szülők előtt az állami nyelven oktató iskolákat. A magyar iskolákat alig fejlesztették, azok – beleértve a középiskolákat is – túlszűfoltak voltak. ... A magyar nyelvű polgári iskolák csekély száma 1921-től 1938-ig nem változott.” (Vígh Károly: A szlovákiai magyarság sorsa.)

„Az új államhatalom az európai demokrácia megtestesítőjének szerepében tetszelgett, de a valóságban tervszerűen szlávósította el a nemzetiségek által lakott területeket. A mai Dél-Szlovákiát például a földreform keretében betelepített morva és szlovák telepések segítségével igyekezett minél nagyobb mértékben kolonizálni. A magyar lakosság esetében nem sikerült az eredeti terv, hogy szétverjék a magyar etnikai tömböket, de a telepések segítették a szlávok megjelenését ott, ahol a történelem folyamán sohasem laktak. Az akaratuk ellenére kisebbséggé vált

németek és magyarok mind a nemzetközi fórumokon, mind pedig a prágai parlamentben tiltakoztak önrendelkezési joguk figyelmen kívül hagyása ellen, de a nagyhatalmak döntése nyomán kialakult békerendszerhez kénytelenek voltak alkalmazkodni. Nem volt teljes a szlovákok öröme sem. Fenntartással fogadták a hivatalokat eluraló, a kultúrát és az oktatást is befolyásoló csehek, s kezdettől fogva nemzeti területi autonómia kialakítására, majd az 1930-as évek végén pedig saját államuk megteremtésére törekedtek.” (Vadkerty Katalin: A csehszlovákiai magyarok felszámolásának terve és gyakorlata 1945-1948 között.)

A húszas években a Schlesinger-féle birtokot a Csehszlovák Állam kiosztotta idegen telepeseknek, itt épült fel az Új Kolónia Gazdaság. Akik itt állandó munkások voltak, kaptak két hold földet. Apánk is kapott két holdat, amit a Kismuzslai Gazdaság területén mértek ki. A helyi magyarok, akik a Hlinka Párt tagjai lettek, azoknak adtak a tó mocsaras területén szintén két holdat. Ezeknek annyi előnyük volt, hogy a falu közelében kapták.

1929. október 1-jén bevonultam katonának, és 1931. március 31-ével szereltem le. A vasútnál jelentkeztem munkára, felvettek, de csak szezonmunkára. Ide nyolc éven keresztül jártam, de az egy évet nem engedték ledolgozni, mert akkor állandósítaniuk kellett volna.

1932-ben megnősültem. Más munka híján leszerződtem részaratónak Kovács Ferencnél, Szakállas Menyhértnél és Vas Károlynénál.

„1938-ban sem a csehszlovákiai magyarok, sem a szlovákok nem tudták érdemben befolyásolni a határmódosítások, államjogi változások nagypolitikai hátterét. A bekövetkezett eseményeket mindkét közösség örömmel üdvözölte, hiszen a müncheni szerződéssel, illetve a bécsi döntéssel elindult változások saját önrendelkezési jogaik érvényesítésére kínáltak történeti esélyt. A szlovákok már október 6-án deklarálták a szlovák autonómiát, a Dél-Szlovákia magyarul lakta járásaiban élő magyarok pedig 1938. november 2-át követően Magyarország részei lettek. ... Erről a határról elmondhatjuk, hogy a történelem első határa, amelyet néprajzi elvek alapján vontak meg. ... Miután 1938. október 6-án a szlovák, majd pár nappal később a rutén autonómia elismerésével létrejött a második, immár kötőjeles Cseh-Szlovák Köztársaság, Hitler Magyarország tartózkodó magatartását látva a szlovák önállósági törekvések támogatása mellett döntött, s 1939. március 14-én lehetővé tette az önálló szlovák állam létrejöttét. Ezen a napon véget ért a második Cseh-Szlovák Köztársaság rövid és zaklatott története. Cseh- és Morvaország a Harmadik Birodalom protektorátusává vált, Kárpátalja területe pedig Magyarországhoz került vissza.” (Vadkerty Katalin: A csehszlovákiai magyarok felszámolásának terve és gyakorlata 1945-1948 között)

„A Hitler kegyelméből létrejött szlovák bábállamban a nyílt fajüldözés már korán megindult. 1942-ben mintegy 65 ezer szlovákiai zsidót átadtak a németeknek. ... Szlovákiában a fasiszta önkényuralom fő támasza a fegyveres biztonsági alakulatként működő Hlinka Gárda volt, amely elsősorban a zsidók, csehek és magyarok elleni atrocitásokkal tette hírhedtté a nevét, s a politikai ellenállás minden formáját igyekezett elfojtani. A ludák-fasiszta rezsim ugyanakkor a németek iránti szolgáló hűségben és a bécsi döntés revíziójának a reményében arra törekedett, hogy a Lengyelország, majd a Szovjetunió ellen indított háborúban a Német Birodalom első szövetségese legyen. A szlovák bábállamban a magyar nemzetiségnek az államhatalomban való részesedéséről egyáltalában nem lehet beszélni. Létezett ugyan az Esterházy-vezette Magyar Párt, de a szlovák belügyminisztérium csak 1941 végén volt hajlandó működését regisztrálni. Amikor a magyarokénál kisebb létszámú német kisebbséget a szlovák hatóságok kivételes bánásmódban részesítették, a magyar pártszervezetek és személyiségek állandó zaklatásnak voltak kitéve. Ennél rosszabb elbánásban – a teljesen jogfosztott zsidóságot nem számítva – csak a csehek részesültek, akiknek egy részét, az állami alkalmazottakat még az autonóm kormány utasította ki „rövid úton” Szlovákiából.” (Vígh Károly: A szlovákiai magyarság sorsa)

Eljött 1938, amikor a Felvidéket visszacsatolták Magyarországhoz. A helyi nagy magyar vezetőség becsukatott, öt hétig voltam internálótáborban Nánán. Feketelistára kerültem, komoly munkára sehol nem vettek fel, mert a helyi vezetőség nem adott ki megfelelő írást.

1938-ban új fordulat jött a kolónistákra. Kitelepítették őket szlovák területekre, birtokukat kiosztották a nagy magyaroknak, házhelyeket osztottak a falu lakosainak, én nem kaphattam, mert feketelistán voltam. Tíz év alatt kilencszer kellett hurcolkodnom, amíg végre sikerült egy kis házat vennem. 1942-ben sikerült állandó munkát szereznem a vasútnál Budapesten, Kőbánya–Alsón. Hetenként egyszer, szombaton este jártam haza, vasárnap este már vissza kellett indulni, hogy hétfőn reggel munkába állhassak. 1943-ban előmunkás-tanfolyamra küldtek Szolnokra, ahol jelesre vizsgáztam. Utána kiküldetésbe jártam szerb és zsidó munkaszolgálatosok mellé, mint munkavezető. 1944-ben az Izsó és Nagybánya közötti vasútvonalon dolgoztam, ami a Szamos folyó partján vezetett. Egy hegycsuszamlás a vasútvonalat betemette. A követ, a földet vagonokkal kellett elszállítani, hogy lehessen a vasutat építeni, helyreállítani. Ezt azonban már nem tudtuk befejezni, mert közeledett a szovjet hadsereg, így a németek sem tudtak a vasútvonalon menekülni. Így én is visszakerültem Pestre, a volt szakaszomra, de nem sokáig, mert a szovjetek jöttek, és elérték Pestet. Vácnál elzárták a fővonalat. Esztergomnak kerülve jöttem haza Kőbölkútra a családhoz. Itt jelentkeztem a vasút kőbölkúti szakaszán, mert már Pestre visszamenni nem lehetett.

A front azonban idehaza is elért. Három hétig állófront volt Kőbölkút és Kürt között. Községünk sokat szenvedett. Innen ment a felváltás a tűzvonalba. Az egyik azért rabolt, mert a tűzvonalba ment, a másik meg azért, mert onnan jött. A civil lakosságot összeszedték bunkereket és lövészárkot ásni. Én is voltam Ebed és Muzsla között. Egy hétig nem engedtek haza bennünket. Egy teremben voltunk hatvanan. Szalmán hevertünk, sovány kosztos voltunk. Éjjelre ránk zárták a termet, tisztálkodni nem tudtunk, a tetűk elleptek bennünket. Egy másik esetben kitalálták, hogy vasúti munkások jelentkezzenek, mert már nem találtak munkaerőt. Úgy kellett bujkálni, hogy el ne vigyék az embert. Mikor összegyűltünk, körülfogtak a fegyveresek, elvittek minket Búcs és Bátorkeszi határába árkokat ásni. A németek támadást indítottak, két tank egészen Búcs faluig merészkedett, mindkettőt kilőtték az oroszok. A németek megzavarodtak, otthagytak bennünket. Mi is menekültünk hazafelé, de útközben újra elfogtak, és az erdő mellett ásattak bunkert a léghárító ágyúnak. A fagyos földet vágatták velünk étlen-szomjan másnap reggelig. Eldobtam a szerszámot, amivel dolgoztam, hogy tovább nem dolgozok, így nagy nehezen elengedtek. Két halott volt közülünk ezen a napon.

Három hét után a németek nagy nyomással visszavetették az orosz csapatokat a Garamig. Ekkor jöttek a nyilasok, és a fegyvert fogható népet összeszedték. Harmincketten voltunk kőbölkútiak. Elvittek bennünket Komáromba, ott egy századot alakítottak. Képeztek, gyakorlattottattak, de fegyverünk nem volt. Ekkor jött újra az orosz nyomás, Komárom veszélyben volt, ezért Medvén táboroztunk két nap. Győrbe akartak vinni bennünket a hídon át, ez szerencsénkre nem sikerült, mert a németek a hidat felrobbantották. Akkor kezdtem el spekulálni, hogyan lehetne leszakadni a századtól. Senkivel sem mertem ezt megbeszélni, mert besúgók is akadtak közöttünk. Alkonyatkor elindítottak bennünket, hogy kivigyenek Németországba. Az első falu végén sikerült lemaradnom, és összetalálkoztam két kőbölkúttal, Repka Józseffel és Szaller Ferencel. Megörültünk egymásnak és elindultunk hazafelé. Az út nagyon körülményes és veszélyes volt, mert a nyilasok csoportjai szintén menekültek. Ha szembe találkoztunk velük, mindig valami hazugságot kellett kitalálni. Nemesócsáig sikerült visszajönni a fronttal szemben. Itt már voltak ismerősök, mert előzőleg volt itt háromnapos szállásunk. Szereztem ócska civil ruhát és átöltöztem, a komiszruhát a trágyába elástam. Ez volt húsvét péntekén. Szombat reggelre ott voltak az orosz katonák. Házról házra jártak, németeket kerestek, aki nem tudta magát igazolni összeszedték, táborba vitték. Nekem sikerült ezt megúsznom, mert az istállóban aludtam, és csak a szobában lakókat ellenőrizték. Szombaton én, Repka és Szaller összebeszél-

tünk, hogy estefelé elindulunk hazafelé, kerülve a forgalmas utakat, bujkálva a dűlők és a folyó mentén, hogy orosz katonákkal ne találkozzunk. Az előző három hét alatt szereztünk annyi tapasztalatot, hogy a haza igyekvő népet összeszedték, táborokba gyűjtötték, és kivitték Oroszországba. Közülük kevesen jöttek haza. Húsvéthétfőn szerencsésen hazaérkeztem, de nem volt annyi ruhám, hogy felöltözködjem, mert a front alatt minden ruhámat elvitték az orosz katonák. Blaskovics Ilonától kaptam használt ruhát. Később Amerikából küldtek szeretetcsomagokat, használt ruhákat stb., onnan kaptam némi ruhaneműt.

„A szlovákiai magyarság csehországi deportálása

A második világháború végén felújított Csehszlovákiának a szláv nemzetállam kiépítésére törekvő vezetői a magyar kisebbség egyoldalú kitelepítéséhez - a német kisebbségtől eltérően - sem a háború folyamán, sem pedig az azt követő potsdami konferencián nem kapták meg a győztes nagyhatalmak hozzájárulását, ezért a szlovákiai magyarságtól a Magyarországra ráerőltetett lakosságcsere, ezzel párhuzamosan pedig az úgynevezett reszlovakizáció útján igyekeztek megszabadulni.

Magyarország azonban a szlovákiai magyarság tömegeinek vád alá helyezése, háborús bűnössé nyilvánítása, s az áttelepítendőkhöz való paritáson felüli besorolása miatt nem járult hozzá a népcsere megindításához. Miután a párizsi békekonferencia szintén elutasította a magyar lakosság egyoldalú kitelepítését, s a magyar kisebbség ügyének rendezését a két érintett ország közötti tárgyalásokra bízta, Csehszlovákia számára a szlovákiai magyarság csehországi deportálása vált azzá a zsaroló eszközzé, amellyel igyekezett rákényszeríteni Magyarországot a lakosságcsere mielőbbi megkezdésére, illetve belső eszközökkel megváltoztatni a magyar nyelvet-rület etnikai jellegét.

Maga Dalibor M. Krno, a csehszlovák békeküldöttség egyik tagja fogalmazta meg a békekonferenciáról írt könyve záradékában, hogy „Magyarországnak sikerült ugyan elkerülnie az áttelepítés alapelveinek kifejezett elfogadását, de nem ért el semmilyen jogot és semmilyen lehetőséget, hogy bármi módon gátoljon bennünket olyan intézkedésekben, amelyeket szükségesnek fogunk tartani mindennemű revizionista és irredenta veszély végleges elhárítására határvidékünkön”.

„A végleges megoldást a legrosszabb esetben el tudjuk intézni magunk is.”

1946. október végén és november első felében a csehszlovák politikusok megnyilatkozásai, illetve a különböző sajtótermékek egyre nyíltabban jelezték, milyen „intézkedésekkel” képzeli el Csehszlovákia az úgynevezett revizionista és irredenta veszély elhárítását. ...

A deportálások végrehajtása

Annak ellenére, hogy a magyar kormány a párizsi békekonferencia határozata alapján, amely a magyar kisebbség helyzetének rendezését a két érintett ország közötti tárgyalásokra bízta, 1946. november 16-án a budapesti Szövetséges Ellenőrző Bizottságon keresztül tudatta a csehszlovák kormánnyal, hogy kész a két ország közötti vitás kérdések tárgyalásos rendezésére, a csehszlovák fél november közepén megkezdte a szlovákiai magyarság már hónapok óta tervezett csehországi széttelepítését. ...

Az első községeket a deportálást végrehajtó karhatalmi erők már november 15-16-án körbezárták, a deportáltak első transzportjainak útnak indítására azonban csupán november 19-én került sor.

A karhatalmi erők igénybevételével végrehajtott „toborzás” a következőképpen zajlott: A ki-szemelt települést katonai egységek zárták körül, majd elrendelték a kijárási és a csoportosulási tilalmat. Az előre elkészített névjegyzékek alapján kijelölt családoknak kézbesítették a csehországi munkaszolgálatukról rendelkező végzést (Pridel'ovaci výmer), valamint a magukkal vihető tárgyak, élelmiszerek és állatállomány jegyzékét tartalmazó utasítást. A végzés átvételének elis-

merését sokan nem írták alá, ilyen esetben a végzést átnyújtó hivatalos személy saját maga írta azt alá; a kiutalási végzés szerint ugyanis a munkaszolgálat akkor is kötelező volt, ha címzettje elutasította aláírását.

A prágai magyar Meghatalmazotti Hivatalban 1946. november 21-én felvett jegyzőkönyv az egyik első érintett községben, Kőbölkúton lejátszódó eseményeket a deportáltak vallomása alapján így írta le: „1946. november 16-án szlovák katonaság zárta körül Kőbölkútat és kidobolták, hogy a cseh határvidékre leszünk áttelepítve. Erre nézve írásbeli felszólítást és tartalomjegyzéket kaptak azon dolgokról, amelyeket magukkal vihetnek. Azonkívül egy katona és két civil bejárta azokat a házakat, amelyeknek lakóit áttelepítésre jelölték ki és kikézbcsítették az úgynevezett Pridel'ováci výmert, amely pontosan tartalmazza, hogy mikor történik az áttelepítés és hogy az hova irányul.

Az egész falu elhatározta, hogy nem megy el szülőföldjéről és ezért nem is csomagolt és nem is készülődött fel az áttelepítésre. Kedden, november 19-én nem volt szabad senkinek sem elhagyni a házat. E napon történt az erőszakos elhurcolás. Az elhurcolás során az ellenállást a legbrutálisabb módon törték meg, az ellenállókat puskatussal összeverték és összekötözték, a passzív viselkedőket pedig megragadták és erőszakkal, puskacsővel kényszerítették a teherautóra, amely beállt az udvarra. Az emberek után hajigálták holmijaikat és kevés élelmiszert, amit éppen kéznél találtak. Nem voltak tekintettel a betegek és csecsemőkre sem. Ez alkalommal Kőbölkútnak körülbelül egynegyedét telepítették ki.”

A deportáltak csehországi fogadtatása és szétosztása _ a visszaemlékezők tanúsága szerint a hajdani rabszolgavásárokról emlékeztetett. A deportáltaknak addig kellett a fűtetlen vagonokban, a vasútállomáson vagy valamely közeli épületben várakozniuk, amíg a magyar munkaerő iránt érdeklődő valamelyik cseh gazda ki nem választotta őket. Leghamarabb a jó erőben lévő, minél több munkaképes családtaggal rendelkező családok keltek el, a kisgyermekes, esetleg öreg, beteges szülőkkkel érkező családoknak gyakran napokig kellett várakozniuk.

Hasonló tragédiák azonban a „mintaszerű demokrácia” ellenére több településen (például Muzslán, Kőbölkúton, Kisújfalun) is lejátszódtak. Wagner Ferenc pozsonyi magyar meghatalmazott a deportáltak elleni atrocitásokról, az elhurcolás elől menekülők haláláról hírt adó 1946. decemberi jelentése a következőket állapította meg: „A felsorolt tények, melyekhez hasonlók ezrével volnának felsorolhatók, mindennél világosabban bizonyítják, hogy nem közmunkáról, hanem egy dühödt nacionalizmus áldozatává vált néptöredék embertelen megsemmisítésének kísérletéről van szó.”

A deportálást, vagy ahogy a hivatalos propaganda nevezte: „munkaerő-toborzást” a 88/1945. számú elnöki dekrétumra hivatkozva hajtották végre, a hatóságok eljárása azonban több pontban is ellenkezett a dekrétum előírásaival. ...

A Pravda 1946. december 1-jei száma Viliam Široký miniszterelnök-helyettest idézi, aki a budapesti Sloboda című szlovák lapnak többek között a következőket nyilatkozta: „Távolról sincs szó deportálásról. Valamennyi munkás, tehát a magyarok bére is olyan, amelyet sehol a világon el nem érnek. Sőt, amikor megérkezett Prágába a magyar munkások első transzportja, az állomáson zenével és meleg étellel vártuk, a kormány egyik tagja pedig személyesen köszöntötte őket.

...

A felvidéki magyarság csehországi deportálása nem csak a magyar kormány, valamint magyar közéleti személyiségek, mint például Mindszenty József esztergomi érsek és Károlyi Mihály volt köztársasági elnök tiltakozását váltotta ki, hanem a háborúban győztes nyugati nagyhatalmakét is, s 1947 januárjában a brit és az amerikai kormány egyaránt tiltakozott a prágai kormánynál a magyar kisebbséggel szembeni bánásmódja miatt.

A csehszlovák kormány a brit és az amerikai tiltakozó jegyzékeket visszautasította, csakúgy, mint a magyar kormány jegyzékeit, mondván, hogy a magyar lakosság áttelepítése csupán a két-éves gazdaságfejlesztési terv keretén belüli munkaerő-átcsoportosítás része. A prágai brit követtséghez intézett 1947. januári válaszjegyzékében a csehszlovák kormány például határozottan le-

szögezte, hogy a magyarok áttelepítése Csehszországba nem törvényellenes, s egyáltalán nem diszkriminatív, hanem törvényes intézkedés, amely nélkülözhetetlen az ország gazdasági talpra állítása szempontjából. A csehszlovák jegyzék azt igyekezett sugallni, hogy a magyarok áttelepítése csupán kis töredékét alkotja a nagy munkaerő-átcsoportosításnak, hiszen 1946 végéig több mint kétszázezer személy települt át Szlovákiából Csehszországba, akik közül csupán 18 600 volt a magyar; azt azonban természetesen elmulasztotta megemlíteni, hogy amíg a szlovákok önként települtek át a cseh országrészekbe, addig a magyarokkal szemben kényszerítő eszközöket alkalmaztak.

Szlovák részről Pavel Jantusch nagyszombati püspök a szlovák püspöki kar nevében tiltakozott a magyar lakosság deportálása ellen. 1947. február 1-jén kelt, s a Szlovák Nemzeti Tanács Elnökségéhez, Edvard Beneš köztársasági elnökhöz és Jan Masaryk külügyminiszterhez eljuttatott memoranduma szerint „a toborzást oly módon végzik, amellyel nem értek egyet sem úgy, mint az érintett terület egyházi elöljárója, sem mint az ország állampolgára”. Arra is felhívta a figyelmet, hogy a 88/1945. számú elnöki dekrétum, amely alapján a „toborzást” végzik, nem ad rá lehetőséget, hogy „korra és nemre való tekintet nélkül gyermekeket, öregeket, aggastyánokat, szülés előtti utolsó hónapban lévő állapotos asszonyokat, sőt súlyos betegeket is csehszlovák munkaszolgálatra vigyenek”. A püspök szerint a karhatalmi segédlettel zajló akció a zsidók elhurcolására emlékeztető módon történik, s „a magyarokkal szembeni magatartásunk sokban hasonlít ahhoz, amit a múltból másoknak felhánytorgatunk”. ...

A Csehszországba deportált magyarok száma és az akció területi vetülete

A több mint három hónapig tartó deportálások során a hivatalos csehszlovák kimutatások szerint Dél-Szlovákia 17 járásának 393 községéből összesen 9 610 családot, azaz 41 666 személyt telepítettek át Cseh- és Morvaországba, akik 6 602 lakóházat és 14 149 katasztrális hold földet hagytak hátra Szlovákiában. Az erőszakkal deportáltakon kívül további 2 154 magyar család, azaz 2 489 személy állítólag önként települt át a cseh országrészekbe, összesen tehát 11 764 család, illetve 44 155 magyar került át Szlovákiából Cseh- és Morvaországba. ...

A deportálások 1946 novemberében a Somorjai járáshoz tartozó Gutoron és Szemeten, valamint a Párkányi járásban lévő Köbölkúton és Muzslán egyidejűleg kezdődtek, majd még november folyamán átterjedtek a két járás többi községére és a Komáromi járásra is. ...

Szám szerint a legtöbb személyt, 2 396 főt a csallóközi Gútáról, valamint a Mátyusföld Galánta és Érsekújvár közötti magyar nagyközségeiből deportálták: Tardoskedden 1 271, Felsőszeliben 1 007, Taksonyfalván 765, Pereden 668, Nagyeden 633, Deákiban 529, Naszvadon pedig 527 személy esett a deportálás áldozatául. ...

A deportáltak hazatérése

A csehszlovákiai magyarság paradox módon az 1948. februári kommunista hatalomátvételt követően, azzal párhuzamosan nyerte vissza állampolgári jogait, hogy a kiépülő kommunista diktatúra felszámolta az ország egész lakosságának polgári és emberi jogait, s az ország demokratikus intézményrendszerét. A nemzetiségi kérdés, ezen belül pedig a magyar kisebbség kérdésének kezelése ugyanis 1947 derekától kezdve egyre inkább alárendelődött Moszkva nagyhatalmi érdekeinek, amely arra törekedett, hogy éppen ekkor kiépülő hatalmi tömbjén belül kiküszöböljön minden olyan destabilizációs tényezőt, amely negatívan befolyásolhatná az érdekszférájába tartozó kelet- és közép-európai államok egymáshoz fűződő viszonyát.

Természetesen a februári hatalomváltás sem hozott, s nem is hozhatott azonnali és gyökeres fordulatot az úgynevezett magyarkérdés kezelése terén, hiszen az immár egyeduralkodó kommunista párt árnyalatnyival sem folytatott mérsékeltebb magyarellenos politikát, mint a felszámolt polgári pártok. Kezdetben minden maradt a régiben: nemcsak az 1947 áprilisában meginduló lakosságcsere folytatódott tovább, nemcsak a reszlovakizációs kampány zajlott változatlanul,

hanem a központi és a szlovák állami szervek sorra hozták meg és foganatosították az újabb és újabb magyarellenés intézkedéseket.

Az első kérdés, amelyben a csehszlovák államhatalom 1948 tavaszán már némi „engedelményekre” is hajlott, az éppen a Csehszlovákia deportált magyarok kérdése volt. Rendezését több tényező is sürgette. A hatóságok egyrészt nem tudták kezelni az egyre szaporodó szökéseket, amelyek száma már 1947-ben is nagy volt, 1948 tavaszán pedig ugrásszerűen megnőtt, másrészt aggasztotta őket az a tény is, hogy a deportáltak eredetileg egy évre szóló, majd a Népjóléti Minisztérium 1947. szeptember 12-én kelt 231. számú rendeletével 6 hónappal meghosszabbított munkakötelezettsége 1948 április_májusában lejár, nem lesz már tehát „törvényes” alapja további Csehszlovákia tartásuknak. ...

A deportáltak rohamos fogyása, illetve hazatelepülése és a munkaszolgálat lejárta arra készítette a prágai Nemzetgyűlést, hogy az 1948. július 21-én elfogadott 175/1948. számú törvényével oly értelemben módosítsa a munkakötelezettségről rendelkező 88/1945. számú elnöki dekretumot, hogy a munkaszolgálat ideje kétszer egy évvel meghosszabbítható.

A csehszlovák pártvezetésnek azonban 1948 nyarán már be kellett látnia, hogy az 1948 folyamán már csupán vontatottan haladó lakosságcsere nem hajtható végre az általa elképzelt terjedelemben, s feltétlenül számolnia kell a magyar kisebbség egy részének helyben maradásával, amelynek helyzetét idővel rendeznie kell, s állampolgári jogait is vissza kell adnia.

A magyarok állampolgárságát rendező törvényjavaslat valóban rövid idő alatt el is készült, azt a csehszlovák minisztertanács 1948. október 12-én jóváhagyta és a Nemzetgyűlés elé terjesztette. A Nemzetgyűlés mindezek után 1948. október 25-én elfogadta a 245/1948. számú törvényt „a magyar nemzetiségű személyek állampolgárságáról”. Lezárult a kollektív jogfosztás többéves időszaka, s a hatóságoknak most már komolyan hozzá kellett látniuk a magyarságot érintő többi megoldatlan kérdés, többek között a deportáltak helyzetének rendezéséhez is, az állampolgárság visszaadása után ugyanis reménytelenné, s egyre inkább tarthatatlanná kezdett válni csehszlovák tartózkodásuk további fenntartása és munkára kötelezésük is. Hazatelepülésük engedélyezése azonban nem várt s igen kényes feladat megoldása elé állította az állami szerveket, a deportáltak egy részének hátrahagyott vagyonába ugyanis időközben a belső telepítés keretében vagy külföldről Dél-Szlovákiába települő szlovákokat, úgynevezett bizalmiakat helyeztek, akik kezdetben csupán a deportáltak vagyonának kezelői, a vagyon elkobzása után pedig annak tulajdonosai lettek. ...

A helyi konfliktusok megakadályozása érdekében, mindenekelőtt azonban a bizalmiak érdekeit szem előtt tartva, a hivatalos szervek arra törekedtek, hogy a deportáltak ne „önkényesen”, hanem szervezett transzportokkal, engedélyhez kötötten térjenek vissza Szlovákiába. A rendkívül kényes kérdés rendezése céljából Július Ďuri földművelésügyi és Evžen Erban népjóléti miniszterek 1948. november 23-án felhívással fordultak a Csehszlovákia deportált magyarokhoz, amelyben tartós letelepedésre szólították fel őket, egyúttal azonban azt is a tudomásukra hozták, hogy a hazatérni szándékozók 1949. január 1-je és április 30-a között szervezett transzportokkal térhetnek vissza szülőföldjükre.

A deportáltak hazaszállításának és elhelyezésének részleteiről a Megbízottak Testülete 1948. december 3-i ülése határozott, amely a szervezett hazatérés lebonyolítása céljából a Földművelés- és Földreformügyi, a Szociálisügyi, valamint a Belügyi Megbízotti Hivatal képviselőiből álló háromfős bizottság létrehozását rendelte el, élére pedig Michal Faltán földművelés- és földreformügyi megbízottat nevezte ki. A magyarok hazaszállítását szervezett módon, 1949. január 2-án tervezték elkezdni. A vonatkozó rendelet értelmében saját házába csak az a deportált térhet vissza, akik vagyonát még nem kobozták el, vagy ha el is kobozták, nem juttatták bizalmiaknak; azokat a hazatelepülő földműveseket, akik vagyonát már elkobozták s bizalmiaknak juttatták, „más megfelelő birtokon” kell elhelyezni, a nem földműveseket pedig „munkába kell állítani bárhol Szlovákiában”. A Megbízottak Testülete az engedély nélkül hazatért deportáltakról a következőképpen rendelkezett: az 1948. november 18-a előtt hazatérteket, akik vagyonát elkobozták

és bizalmiaknak juttatták, a Szociálisügyi Megbízotti Hivatal Szlovákia más területein helyezze el és állítsa munkába, kivéve ha saját, másnak még ki nem utalt birtokukban tartózkodnak; az 1948. november 18-a után engedély nélkül hazatérteket, akik vagyont elkobozták és bizalmiaknak adták, a Belügyi Megbízotti Hivatal toloncolja vissza Csehszországba. ...

A magyar deportáltak hivatalos transzportokkal történő hazatérésére végül 1949. január 7-e és április 15-e között került sor. A jelzett időpontban 64 transzporttal összesen 19 184 személy, azaz 4 602 család tért vissza Szlovákiába. Elhelyezésük a viszonylagos szervezettség ellenére sem volt problémamentes, mivel legtöbbjük házában oda betelepült bizalmiak laktak, akik azt nem kívánták visszaadni volt tulajdonosaiknak. A hazatért 4 602 családnak így csupán nem egész fele, 2 070 (45,0 százalék) térhetett vissza saját otthonába, 1 186-ot (25,8 százalék) rokonainál, 1 346 családot (29,2 százalék) pedig kiutalt lakásokban helyeztek el. ...

A deportáltak túlnyomó többsége, mintegy 90 százalékuk - részben még 1947-1948 folyamán engedély nélkül, részben pedig 1949 első hónapjaiban szervezett formában – visszatért tehát szülőföldjére, a szlovákiai magyarság eredetileg végérvényesre tervezett csehszói széttelepítése így a másik nagy kitelepítési akcióval, a lakosságcserevel ellentétben nem járt tartós következménnyel, s a deportálások nem váltak a dél-szlovákiai etnikai arányok megváltoztatásának eszközévé. A visszaemlékezők vallomásai mégis arról tanúskodnak, hogy a szlovákiai magyar kisebbség történelmi emlékezetében a felvidéki magyarság második világháború utáni hármastra gédiája - a Magyarországra való áttelepítés, a reszlovakizáció és a csehszói deportálás - közül a szülőföldjéről, otthonából való elűzése, az ezzel járó vagyonszerzés és az idegen nyelvi környezetben való szétszórattatásának veszélye miatt a mai napig a deportálások jelentik a legnehezebben feldolgozható sérelmet." (Popély Árpád: A szlovákiai magyarság csehszói deportálása)

Magyarországi hírforrások

„Nehéz lenne elfelejtenem a mlada boleslav-i állomáson álló taksonyfalvi szerelvényt, a síró asszonyokat, a tanácstalanul maguk elé meredő férfiakat, az öt napos utazástól koromfekete, összefagyott gyerekeket, a béna öregasszonyt, akit ágyastól raktak fel a vonatra, a sebtiben feldobált és az öt napos rázástól nagyrészt összetört bútorokat és használati tárgyak összevisszaságát, a cseh gazdákat és intézőket, akik a vonat mellett sétáltak és egy-egy erősnek látszó és kevés családtaggal bíró magyar munkaerőért néhány száz koronát nyomtak a munkahivatali tisztviselő markába.” ...

Ravasz Károly 1945 és 1948 között hivatásos diplomataként a csehszlovákiai magyar külképviseleteken teljesített szolgálatot különböző beosztásokban. A későbbiekben Ausztráliába emigrált, innen egy rövid levél kíséretében 1955. november végén - december elején a Külügyminisztériumnak címezve küldte meg felhasználásra az „Adalékok a magyar-csehszlovák viszonyhoz, 1945-1948” című feljegyzését. A feljegyzést 1955. december 8-án iktatták 0010436/1955. szám alatt. ...

1946. november 16-án a pozsonyi magyar meghatalmazotti hivatal röviden jelentette, hogy megkezdődött a felvidéki magyarok deportálása. A drámai részletekről a nap folyamán a rajkai körjegyző tett több ízben jelentést. Rajkára érkezett menekültek elbeszélték, hogy Guta községet előző este körülzárták a csehszlovák katonaság, sok száz embernek Csehszországba szóló közmunka-behívót kézbesítettek, a behívó kézbesítésével egyidejűleg a behívottakat családjukkal együtt teherautókra rakták, és elszállították a legközelebbi vasútállomásra, ahol katonai fedezet mellett folyik a bevagonírozásuk. A gutai események híre futótűzként terjedt el a szomszédos községekben, és hatásukra kezdődött meg a tömeges menekülés. Gutával egyidejűleg megkezdődött Kőbölktől és Muzsla színmagyar községek lakosságának deportálása is. ...

A februári forradalmat Magyarországon lelkesen ünnepelték, és a vezércikkek refrénje az volt, hogy most végre megvalósulhat a csehek, szlovákok és magyarok baráti együttműködése, melyet a sovinszta reakció addig megakadályozott. Egyelőre azonban a magyarság helyzetének

további súlyos rosszabbodása következett. Az új szlovák belügyi poverenik Okáli Dániel, Clementis mániákus szlovák sovinszta sógora lett, akinek első hivatali ténykedése az volt, hogy több száz függőben lévő magyar vagyonekobbás végrehajtását elrendelje, és betiltsa a magyar nyelvű istentiszteleteket egész Szlovákiában. Cseh-Morvaország számos városában és községében is számos helyen az újonnan alakult akció-bizottságok egyik első dolga az volt, hogy évtizedek óta ott élő magyar családokat kizavarjanak otthonaikból. ...

Noha az egyéves munkaidő lejárt, a deportált magyarokat továbbra is kényszerrel Cseh-Morvaországban tartották. Akik hazaszöktek, azokat a csendörök összeverték, és visszavitték. Sikertült a Népjóléti Minisztérium illetékes osztályvezetőivel elfogadtatnom egyes rendszabályokat, melyek a kérdés végleges rendezéséig a legkirívóbb sérelmeket orvosolták volna.” (Ravasz Károly: 1955-ös feljegyzése a II. világháború utáni magyar–csehszlovák viszonyról)

„A Duna másik oldaláról naponta érkező jelentések egybehangzóan megerősítik, hogy az ott élő magyarságot dúvad módjára üldözik, megfosztják legelemibb emberi jogaitól és az embernek vele született jogától, vagyonából kiforgatják és elkobozzák, és a középkori állapotokat megcsúfoló rabszolgasorsra ítélik.

Hatvan évvel ezelőtt a minisztertanács 1946. november 22-ei ülésén Gyöngyösi János külügyminiszter megdöbbenést keltő bejelentést tett a csehszlovák hatóságoknak az előző napokban a felvidéki magyarok Cseh- és Morvaországba való áttelepítése, szétszórása ügyében indított akciójáról. ...

Gyöngyösi János külügyminiszter: igen nyugtalanító hírek érkeztek csehszlovákiai magyarjainkról. Őt községben idézést kézbesítettek közmunkaügyben, természetesen a közmunkarendelethen messze túlmenően. A családfőnek el kellett mennie. A behívottakat összeseterelték, akik ellen-szegültek, azokat megverték. Különösen Kőbölkütről érkeztek szomorú hírek. A lakosság körében igen nagy a riadalom. Igyekeznek menekülni és elhagyni az országot. 19-én több csónakban megkísérelték a Dunán való átkelést, az ottani védőgáton felsorakoztatott csehszlovák karhatalom sortűzet adott le a menekülőkre. A magyar örök viszonozták a tüzet, és így történt, hogy Sinder Ferenc 48 éves kovácsot a csehek nyakszirten lötték, és az meghalt. A jelentésekből világosan megállapítható, hogy itt nem csupán a közmunkarendelet megszegéséről van szó. Ma már konkrét adatok állanak rendelkezésére. A csehszlovák követel azonnal érintkezésbe lépett és bejelentette előtte, hogy a csehszlovák kormány kivonta magát a közvetlen tárgyalások alól és befejezett tények elé állította Magyarországot. Felhatalmazást kér a kormánytól, hogy táviratilag fordulhasson a külügyminiszterek értekezletéhez, bejelente a történeteket és azt, hogy a csehszlovákok intézkedései illuzórikussá teszik a békekonferencia határozatát. Felhatalmazást kér arra, hogy a belügyminiszterrel érintkezésbe lépjen, s amikor arra szükség mutatkozik határozottan rendelkezjen el ebben az irányban, miután a felizgult állapotban nagy tömegek jönnek át. Vannak bizonyos jelek, hogy az ilyen átmenekülést csehszlovák fináncok idézik elő rábeszélve őket, hogy hagyják el az országot. Végül bejelenti, hogy a vegyes bizottság magyar tagjait utasította, hogy ezt az ügyet vigyék a vegyes bizottság elé. Csehszlovák oldalról nem akartak ezzel a kérdéssel foglalkozni, tagadták, hogy ebben illetékes lenne a vegyes bizottság. Végül mégiscsak kitűzték a vegyes bizottság hétfői ülésére a sérelmek tárgyalását. Kérte a bizottság csehszlovák elnökét, hogy ha szükségét látja, szakítsa félbe a tárgyalásokat azzal, hogy kormányának jelentést tesz. Kőbölkütről az ottani rendőrpáncsnokságtól kapott egy jelentést, ami erősen túlzott. A közlés szerint 16 embert agyonlőttek. Sajnos nem használható fel a jelentés, mert nincs megjelölve egy személynek a neve sem, kik áldozatul estek. Az asszonyokat, kik férjeik után mennek, puskatussal verik szét. Az elhagyott lakásokba azonnal megkezdték a romániai és jugoszláviai szlovákok be-telepítését.” (Szűcs László: Csehszlovák–magyar lakosságcsere- és deportálásokról)

1946 első hónapjaiban megalakult a Kommunista Párt a régi elvtársakból. Később a szlovák betelepültek is beléptek. Mind partizánnak mondta magát, pedig csak egy köpönyegforgató társaság volt. A járásnál olyan nyomást gyakoroltak, hogy ők Szlovák Kommunista Pártot akarnak,

magyar nemzetiségű tagok nem lehetnek a Szlovák Kommunista Párt tagjai. Tehát minden funkcióba csak szlovák lehetett.

Jött a reszlovakizálás. A vasúton dolgoztam Köbölkúton. Volt két pályamesteri szakasz. A két szakaszon 108 fős létszám volt, azt lehet mondani, mind magyarok. Ebből a létszámból csak öten nem reszlovakizáltunk. Minket ki is hagytak a munkából. Akik 1938-ban nagy magyarok voltak, azok most nagy szlovákok lettek.

Utána jött az áttelepítés és a deportálás. Azok kerültek a listára, akik nem reszlovakizáltak. Én is a deportálásra ítélték listájára kerültem a helyi vezetőség jóvoltából. November 19-én egy marhavagonba raktak bennünket. Erzsébet lányom november 2-án született, kéthetes csecsemő volt, de ez nem számított a kommunista, zsidó Obláth doktornak. Aláírta a deportálást. Egy hétig utaztunk a hideg fűtetlen vagonban, ahol a kéthetes csecsemő fejreumát kapott, nem győztük orvosoltatni, de hiába. Mai napig annak a betege. Végre két hét után Prágától harminc kilométerre egy állomáson megállt a szerelvény. Ott már vártak a gazdák kocsikkal, autókkal, mint a vásáron. Én egy Bohumil Barták nevű gazdához kerültem, aki egy papi birtokon gazdálkodott. 12 fejőstehen volt az istállóban, 10 darab üsző, 2 darab igásökör, 2 darab bika, ezekhez hozták a faluban lévő teheneket is fedeztetni. Ezeket egyedül gondoztam. Feleségem a 12 tehenet fejte, a két ökörrrel mindennap egy szekér szalmát kellett hozni, ebben a rakodásnál Józsi fiam segített. Otthon kellett szecskázni, bepácolni sós vízzel, mert más takarmány nem volt. Volt egy házvezetőnője, ha kenyeret akartunk, vagy valamire szükségünk volt, hozzá kellett menni a jegyekért, mint a koldusnak. Ez így ment három hónapig. Akkorra már megtudtam, hogy mi jár a munkám után. Azt a bért sem adta meg, ami az én munkám után járt. Minden hónap 10-én kellett volna fizetnie. Úgy kellett a nyakára járni, hogy fizessen. Gondoltam, ha te így, akkor én is. Józsi fiamat ezek után nem engedtem dolgozni, mert iskolaköteles volt. Egy embert kellett mellém adnia, aki segített a szalmát hazahozni és leszecskázni. Utána nem engedtem a feleségemet sem fejni, mert két kiskorú gyermeke volt (a húgom 5 hónapos, én pedig 19 hónapos). Közben már érdeklődtem másik hely után. Čisovicén volt is. Elmentem Břeclavba, ahol a munkaközvetítő hivatal volt, és kértem, hogy engedjenek át egy másik gazdához Čisovicébe, ahol lett volna hely. A gazdám azonban mindig odatelefonált, hogy ne engedjenek el. Nem hagytam ennyiben a dolgot, elmentem a községházára, ott kiszámították, hogy 600 ezer korona hátraléka van a gazdának, amit ki kellett volna fizetnie. Jött a fizetési nap, már elmúlt két nap is, csak nem jött. Amikor hazajött, bejött az istállóba. Kérdeztem tőle, mi lesz a fizetésemmel. Azt mondta, menjek be az irodájába. Fehér kötényt volt előttem, egy szál ingben, az ingujjak félig feltűrve. Útközben mondogatta a magáét, én is a magamét. Beértünk az irodába, azt mondja nekem, hogy „hajzli“. Pontosan nem is tudtam, hogy ez mit jelent, annyit tudtam, hogy ez valami ócsárló szó. Visszamondtam neki, hogy „hajzli“ vagy te. Erre megfordult és pofon ütött. Nekem se kellett több. Nagy haja volt, egész a nyakába leért. Belemarkoltam és oda neki, amennyi ráfért. Jött a szakácsnője, hogy majd segít neki, azt meg úgy hasba rúgtam, hogy a másik sarokba esett. Elkezdett kiabálni segítségért. Az intéző és a kocsisok befutottak, azok szedtek le róla. Telefonáltak a csendőrségre. Úgy ahogy voltam, elindultam magamtól a csendőrségre. Ahogy kiléptem a kapun, már szembetalálkoztam a csendőrrel. Magyarul szólt hozzám, hogy mi van. Mondtam, hogy pofonütött én meg visszaütöttem. Elmentünk a laktanyába, ahol jegyzőkönyvet vettek fel. Nekem adtak igazat, azonban azt tanácsolták, hogy dolgozzak tovább, mert a munkaelhagyás büntetéssel jár. Utána még két hétig dolgoztam nála, jártam a munkaközvetítő irodát, adjanak írást, hogy másik helyre mehessek munkába. Nem ment könnyen, ott is az asztalra kellett ütni: dolgozni akarok, mert a családot el kell tartani. Végre adtak írást, hogy elmehetek. Így kerültünk Čisovicére, ahol megbecsülték a munkámat, és én is meg voltam elégedve. Az élelmiszerjegyeket saját magunk vehettük át a községháza, azonkívül deputáltat kaptunk – 1 malacot minden évre és annak a takarmányát, saját részünkre kenyér- és nullás lisztet. A kenyérlisztet elvittük a pékhöz, akitől mindig friss kenyeret kaptunk. Az új gazdánknak saját erdeje is volt. A téli hónapokban fát vágtunk, és hordtunk haza annyit, amennyire a gazdaságban szükség volt, no meg a saját szükségletünkre. Az új gazda

nagyon meg volt elégedve a munkámmal, mert mindig pontos voltam és a gazdaságban minden munkához értettem. Értettem a lovakhoz (Csillag és Linda volt a nevük, apám így hívta őket), a kaszáláshoz, bármilyen munkához.

Más köbölkúti lakosok deportálásának esete és levelezései

„Az áttelepítések nem zajlottak le konfliktusok nélkül. Példaként álljon itt egy falu lakosainak tiltakozó jegyzőkönyve:

JEGYZŐKÖNYV

Felvétetett 1946. november 21-én a prágai Meghatalmazott hivatalában este 18 órakor.

Megjelentek: Szaller Lajosné 36 éves, Bobiák Flórián 50 éves, Béres István 33 éves, Friedrich Lajosné 40 éves, Szombat Lajosné 50 éves, Szombat Lajos 55 éves, Takács István 25 éves, Kollárovits József 30 éves, mind köbölkúti lakosok és előadják a következőket:

A prágai smichov-i pályaudvaron vagyunk, ahova ma délután 4 órakor érkeztünk transportal, amely körülbelül 80 vagonból áll, vagononként 2-2 családdal, fűtés nélkül. Körülbelül 150 köbölkúti családnak volt ez a sorsa. Az események rövidesen a következőképpen játszódtak le: Még szombaton, 1946. november 16-án szlovák katonaság zárta körül Köbölkútát, és kidobolták, hogy a cseh határvidékre leszünk áttelepítve. Erre nézve írásos felszólítást és tartalomjegyzéket kaptak azon dolgokról, amelyeket magukkal vihetnek. Azonkívül egy katona és két civil bejárta azokat a házakat, amelyeknek lakóit áttelepítésre jelölték ki, és kikézbcsítették az úgynevezett pridllovaci vímért, amely pontosan tartalmazza, hogy mikor történik az áttelepítés és hogy az hova irányul. Ilyen pridllovaci vímért is mellékelünk. Az egész falu elhatározta, hogy nem megy el szülőföldjéről, és ezért nem is csomagolt és nem is készülődött fel az áttelepítésre. Kedden, november 19-én nem volt szabad senkinek sem elhagyni a házát. E napon történt az erőszakos elhurcolás. Az elhurcolás során az ellenállást a legbrutálisabb módon törték meg, az ellenállókat puskatussal összeverték és összekötözték, a passzíve viselkedőket pedig megragadták és erőszakkal, puskacsővel kényszerítették a teherautóra, amely beállt az udvarra. Az emberek után hajigálták holmijaikat és kevés élelmiszert, amit éppen kéznél találtak. Nem voltak tekintettel a betegekre és csecsemőkre sem. Egy ötnapos gyermeket a legszívtelenebb módon ragadtak ki a bölcsőből és tettek teherautóba, utána pedig az anyát hurcolták és rakták fel. Ennek a transportnak az összeállításánál az emberek véleménye szerint az irányadó elv az volt, hogy öt holdnál kisebb gazdálkodókat szedték össze. Vannak köztük olyanok is, akik reszlovakizálásra jelentkeztek. Ez alkalommal Köbölkútnak körülbelül egynegyedét telepítették ki. A köbölkúti állomáson marhavagonba tereltek bennünket és 19-én éjjel indult a szerelvény Párkányból és ma érkezett Prágába azzal, hogy holnap indítanak bennünket a cseh határvidékre. A transport alatt az egészségügyi szolgálat nem működött, holott elindulásunkkor biztosítottak afelől, hogy orvos is lesz velünk. Szükség lett volna orvosi segítségre, azonban az éjszaka folyamán a szerelvényen orvos nem volt található. A megelőző napon a transportot még kísérte orvos. Elvagyunk határozva, hogy a vagonokat nem hagyjuk el és önszántunkból nem megyünk a kijelölt helyekre, inkább a Magyarországra való áttelepítésünket kérjük. Felolvasás után aláírva és jóváhagyva.

Panaszosok: Szaller Lajosné sk, Bobiák Flórián sk, Béres István sk, Friedrich Lajosné sk, Szombat Lajosné sk, Szombat Lajos sk, Takács István sk, Kollárovits József sk, Kollárovits József sk.”

„IV. melléklet

Kedves Feri bácsi!

Levelünk érkezéssel kívánunk jó egészséget maguknak. Mi nem nagyon dicsekedhetünk az egészséggel, mert 5 napig voltunk a vagonban, aztán amikor megérkeztünk Prágába, úgy válogattak bennünk. Bizony mi nagyon rátaláltunk a gazdánkra, mert azt nem lehet papírra írni, hogy nekünk milyen a helyzetünk. Van 20 marha, azzal nekem meg a mamának kell elvégezni a munkát, egyszóval, minden ganajt kihányni, etetni, szecskát vágni, minden olyan munka. Cselédek vagyunk. Azután 9 tehén van fejni, azt is mi fejjük, azután van 12 malac, azokat is mindennap etetni kell. Főzni kell nekik krumplit és azok alól is ganajt hányni. Ferinek van két lova, az azzal van. Azt nem lehet megírni, hogy itt mi van. Azt mi nem fogjuk bírni. Én a lábammal nem bírom soká és nem akarják elhinni. A mama az nem bírja, mi azt mondjuk, hogy férfimunka, ők azt mondják, hogy nekünk kell elvégezni. Bele vagyunk betegedve, a dologba is, de jobban a bánatba, a legnagyobb baj az, hogy nem tudunk sehová sem fordulni panasszal, mert nincsen semmi időnk, rabszolgák vagyunk. Itt majd megírom a magyar konzulnak a címét, ha lehet valamit csinálni, mert mi ezt nem bírjuk, és akkor alighanem táborba kerülünk. Szerteszéjjel vagyunk. Minden faluban csak egy lakik. A Jancsi bácsiék sincsenek messze tőlünk, azoknak meglehetősen a helyzetük, írjon meg mindent, írja meg, hogy mi van a házunkkal, ki van benne? Írja meg azt is, hogy azóta mióta mi eljöttünk, jöttek-e el utánunk valakik, mert itt azt beszélnek, hogy mindenki el fog jönni utánunk, írjon meg mindent, amit csak tud, mert mi nagyon várunk mindent. Kíváncsiak vagyunk mindenre. Bizony minden evéskor, evés helyett csak sírni tudunk, nem is fogunk tudni megvigasztalódni sohasem, mi már soha nem fogunk haza kerülni. Itt fogunk elpusztulni a bánattól. A mama várta magát az állomáson, de nem jött el, bizony fájt neki nagyon. Mást nem írok. Tudnék sokat írni, de hiába minden, nekünk ezt mérte a sors, itt kell pusztulni rövid időn belül. Ilyen messze, 850 km-re vagyunk Kőből-kúttól. Prágától 15 km-re, írjon sokat, nagyon sokat, mindent ami történt. Most már Isten vele. A Tégeny nénit is üdvözljük messze a távolból mindannyian.

Isten vele. Kedves Feri bácsi!

A mama kíváncsi, hogy ki a bejáróné magukhoz, írja meg és ha igaz, hogy el kell menni mindenkinek, akkor adjon el mindent, mert ha otthon hagyja, akkor nem lesz semmi. A pénz pedig mindig jó. Ha még nálunk ott van a benzines hordó, vigye el és ha Fridrikéknél van, kérje el tőlük. Most már Isten vele. Üdvözlünk mindenkit, írja meg, hogy a Lintner otthon van-e, mert Prágában keresték.”

„V. melléklet

Kedves Kántor Úr!

Alig vártam, hogy már ír hassak hollétükről. Röviden leírom az utazásunkat. Legjobban szeretném szóval elmondani, de nincs rá kilátás. Szerdán este a fél tíz órai vonattal indultunk el, csütörtökön 8 órakor megállottunk. Onnan elvittek Morvaországba, eljutottunk Brünnebe. Nagyon szép város. Itt is időztünk sokat, mert az lett mondva, hogy kapunk ebédet, de mégsem lett semmi. Láttam azt a gyönyörű Morva hegyeket, egész az égig nyúlnak a sziklák és a fenyvesek. Sok alagúton mentünk keresztül és sok didergés után elérkeztünk Csehországba, de Prágát kikerültük, úgy, hogy nem láthattam meg. Nove Benátky, ez a mi állomásunk, de mink két kilométerre vagyunk az állomástól Zdetinbe. És még ott aludtunk a vagonba, mert jöttek értünk kocsival, de nagyon késő volt. Nem akartunk elmenni és nagy hideg volt meg utazás közben lefagyott a sparheitek alatt a vödörben a víz. Csupa zúzmara volt az egész vágón belseje, úgy vacogott a fogunk. Ha mi nem hoztunk volna tüzelőt, akkor el sem jutottunk volna odáig. Ennyi könnyet még sohasem ejtettünk, mint most. Ez volt a fogadtatás. Chodte ven! (Kifelé!) Bekiáltottak a vagonba. Két kocsi jött a holmiért és vasárnap reggel hozták be, a házba, ahol rendetlenség és rossz ajtók, ablakok vártak. Este lett, mire berakodtunk, de irtó hideg volt, akármennyit fűtöttünk, mégis majd megfagyunk. Hétfőn minden pihenés nélkül kellett állni munkára. Apám, mint kocsis. Imre lo-

vakkal jár, istállóba dolgozik. Anyám fejni jár. Én még 30-40 drb. disznót etetek, meg trágyát rakok és a konyhán is segíteni kell estig, reggel 5 órától. Anyám nagyon beteg. Ebbe a faluba csak mi vagyunk egyedül, a többiről még nem tudunk semmit. Levelem zárom. Tovább nem tudom írni.

Tessék választ adni.

Sok szerencsét kívánok. Tóth Paula”

1949 tavaszán jött egy kormányrendelet, aki akar, hazamehet, vagy a Szudéta-területre. Ott kapnak földet, házat, csak menjünk oda. Én azonban láttam, hogy mi történt ott 1946-ban, mikor a németeket kitelepítették, mert 10 napig ott voltam szénát kaszálni, onnan szállítottuk haza vagonokba Čisovicére. Az egész falu üres volt, talán ha öt család maradt az egész faluban. A többit „meztelenül“ vitték ki, ott maradt mindenük. Ajtók, ablakok, bútorok összetörve, az udvaron ott állt a szekér, félig megrakva trágyával. Volt merszük egy nagy nemzettel szemben ilyen munkát elvégezni! A három millióból vannak, akik még élnek és nem felejtene. Mi az otthonunkat választottuk. Ott sem szégyelljük, hogy magyarok vagyunk.

1949. március 20-án vagonba raktuk a kis holminkat és szerencsésen hazaérkeztünk. Itthon alkalmi munkát végeztem, 1950-ben kertészetet vállaltam a Kolónián Novotny Lád’o telepénél. 1951-ben beléptem a szövetkezetbe, ahol szintén feles kertészetet vállaltam. 1952-ben erőltették a falu népét a szövetkezetbe való belépésre, amit én akkor sem helyeseltam, mert a Pálffy-féle birtok már a szövetkezet tulajdona volt. Azt mondtam, mutassuk meg, hogy jól tudunk gazdálkodni, akkor aztán majd önként belépnek a szövetkezetbe. Csoportvezető lettem, négy csoport volt, a határt négyfelé osztottuk. Utána nagyon nehéz év következett. Az állatokat behozták a gazdáktól, de takarmányt nem hoztak be velük. Tetejébe még 50 darab üszőt is ránk erőszakoltak. A járason olyanok kerültek funkciókba, akiknek fogalmuk sem volt a gazdaságról. Olyan rendeleteket hoztak, ami kész szabotázs volt.

1953-ban megválasztottak elnöknek, kiírták, miből mennyit kell termelni és leadni. A tervet elkészítettük, egy munkaegység értéke hét koronára jött ki. Visszadobták, hogy csináljuk meg úgy, hogy egy munkaegység értéke tizennégy korona legyen. Hetet fizetünk év közben, hetet pedig majd év végén osztalékként. Persze év végére nem maradt semmi. Akkoriban jegyrendszer volt. A szövetkezeti tagok nem kaphattak jegyet, mert önellátóaknak számítottak. Az előttem lévő elnök, Hanácsék András, a tagok részére félretett két vagon gabonát. Aláírta, hogy elvigyék. Azt hazudták a járásiak, hogy majd visszaadják, de hiába jártunk a nyakukra. Azt mondták, kérjünk kölcsönt más szövetkezetektől. De melyiktől, mikor minden szövetkezettel ezt tették. Sem kenyérünk, sem pénzünk nem volt. Mi volt ez, ha nem szabotálás, a szegények kisemmizése. Kitalálták, hogy a cukorrépa földet osszuk ki a nem tagok részére is, mert mindenki eszik cukrot, köteles bedolgozni. De bizony nem tudtuk őket erre kötelezni sem mi, sem más, nem jöttek be dolgozni, ki kellett szántani. Mindez nem volt elég, elkezdtek járni munkaerőt toborozni a bányákba. Természetesen nem adtam. Azt mondja nekem a toborzó, ők hatvanan járnak a járásban toborozni, és én így beszélek velük. Mondom neki, elmentek ti hatvanan, és lesz hatvan bányász. Természetesen ez nem tetszett a járásbeli uraknak. Kiírták hivatalosan mennyi borjút, mennyi marha- és sertéshúst kell leadni negyedévenként, de a sertés csak hatvan kilós lehet. Ekkoriban nagy húshiány volt, a dolgozó népnek csak a mócsing jutott, mert a párt uraságoknak külön húsüzletük volt. Ott csak a magas funkcionáriusok vásárolhattak, üzem- és üzletvezetők, ahol ingyen beszerezhették, amire szükségük volt. Ahol csak megjelentek, ajándékokkal tömték őket, így szerezték ezek a millióikat. Akkor, amikor mi csak hétkoronás munkaegységért dolgoztunk, és a legmagasabb bér két munkaegység volt, ez pedig az elnöké, mert övé volt a legmagasabb fizetés. Az évzáró gyűlésen lemondtam az elnöki funkcióról, és ahol rosszul vezették a munkát, oda jelentkeztem. Azért, mert hittem abban, hogy ennek mennie kell. Ugyanis mindenki Csáki szalmájának nézte a szövetkezet tulajdonát. Ott lopták, ahol tudták.

Jelentkeztem a raktár vezetéséhez. Raktárunk nem volt, sem istállók. A Králicsek-féle udvarban volt egy kis raktár. A gabonatermést úgy raktároztuk, hogy a Kolónián lévő házak padlásain helyeztük el. Minden háznál volt valami. Marhák, lovak, disznók. Időbe tellett, amíg az istállók, a raktár és a szárítók felépültek. Mint raktárosnak, hol mennyi állat van, ezekre mennyi abraknak van kiírva, nekem kellett kiadni. A Papföldön felépült a sertésistálló. Ott voltak a hízosertések, ezekre darabonként 30 dkg abrak volt kiírva. Egy Hošek nevű kolónista volt a zootechnikus, saját házában is voltak anyadisznók, a szopós malacokra is egy kilót írt ki. A tehene felpuffadt a darától. Jelenttem a járáson, semmi nem lett belőle, továbbra is funkcióban hagyták.

Utánam Csermák Boriszt választották elnöknek. Felépült a tyúkfarm, ő ott volt előtte csoportvezető. A vezető részére volt ott lakás, ebben lakott és ott gazdálkodott. Odavitetett két vaggon gabonát. Rájöttek, hogy gabonát adott el, a tyúkfarm pedig ráfizetéssel dolgozik. Jelentkeztem csoportvezetőnek, a lopást megszüntettem. A saját baromfiját, amiket ott neveltetett a közösen, kitiltottam onnan. 250 tojótyúk volt egy ólban, a felesége ott dolgozott, azokat kezelte. Rajta fogtam, hogy az abrakot onnan hordja a saját baromfija részére. Elértem, hogy gazdaságos termelés folyt. Tyúkok, csirkék, kacsák, pulykák voltak a farmon. Saját keltetőnk is volt, amit én kezeltem. Csibéket eladásra is keltettem.

Közben elnökválasztás volt. Megválasztottuk Filler Pált, gondoltuk, segítségünkre lesz a rend betartásában. A Páska szőlőhegyen, a Paskom Róka oldalon lett minden polgár részére fél hektár kimérve, ez mind vezetve volt. Zimony Vince hegység volt évekig, minden darab földet ismert. Vele és Holler József gazdálkodóval felmértük az összes területet, a fölös területet pedig kiosztottuk azoknak, akiknek nem volt földjük. Ez írásba is le volt fektetve, átadtam az elnöknek.

Sajnos a rend betartásából nem lett semmi, az elnökből nagyot csalódtunk. A csibeelosztást, a malacelosztást, saját maga osztotta el, akinek akarta. Több tag panaszkodott, és én mindezt a fejéhez vertem. Közben történt egy előre nem látható eset. A farmon, mint említettem, pulykákat is tartottunk. Napközben szabadon voltak, éjjelre ólba tereltük őket. Egy napon hirtelen sötét felhő jött, a pulykákat nem tudtuk mind beterelni az ólba, kint is maradtak, fákra ültek (az egész telepen cseresznyefák voltak kiültetve), itt-ott elbujkáltak. Reggelre a kutyák vagy tízet szétszaggattak. A farmon volt éjjeliőr is, mondtam neki vigyázzon azokra, amelyek kint maradtak. Az őrnök saját kutyája is volt, lehet, hogy az szaggatta szét őket, amíg ő aludt. Az elnök úr bíróságra adott engem, hogy én fizessem meg a kárt a csősz helyett. A csoportvezetőnek előre megállapított 60 munkaegységük volt. Az enyémet leszavaztatta 55-re. Így próbált visszavágni a szemébe mondott nyílt kritikáért. Természetesen felmondtam az ottani szolgálatomat. Ezek után a téli hónapokban helyettem két ember csak fűtött, a csibeneveldeben és a keltetőben két asszony dolgozott, no meg az új csoportvezető. Tehát öten végezték el azt, amit én magam az éjjeliőrrel elvégeztünk. Éjjel, ha nem voltam ott, a keltetőgépekben két óránként megfordította a tojásokat, ha kelés ideje volt, sokszor este tíz óra volt, mire hazaértem. Reggel pedig korán újra menni kellett.

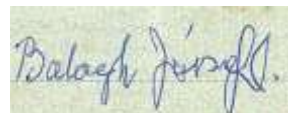
Utána kocsisnak jelentkeztem, szalmát szállítottam az istállókhöz. Elöttem két kocsi hordta, és nem győzték ellátni az istállókat, mert egy nap csak két térést vittek be. Én viszont négy térést vittem be. Egy idős ember volt mellettem, aki gyúrta és igazgatta a szalmát a kocsin. Közben fiatal csikókat is törtem be, befogtam őket is a szalmahordásba. Vesztemre. Ott rokkantam meg. Egy völgynek ereszkedtünk le, és egy traktor haladt el mellettünk. A csikók megijedtek, megbokrosodtak. Le akartam ugrani, de a lábam beakadt a láncba, és a kerék elé esem. Agyrázkódás, bordatörés, gerincsérülés. Hat hétig voltam gipszben. Mikor felépültem, a marhaállományhoz tettem mint csoportvezetőt, mert ott is ráfizetés volt. Itt négy évig dolgoztam mint csoportvezető, ez alatt az idő alatt duplájára emelkedett a bevétel.

1969-ben elértem a nyugdíjkorhatárt, ezért év végén felmondtam a további szolgálatot, és csak alkalmi munkákat vállaltam a szövetkezetben. Mint munkás dolgoztam hét évig a nád- és dohánycsoportnál. Télen nádat vágtam, majd ezt feldolgoztuk stukatórnak. Elég jól kerestem.

1977-ben a Zvázarmhoz kerültem, amelynek egy központja épült akkor Kőbölkúton. Betonoztunk és egyéb munkát végeztünk, ami egy építkezésen szükséges volt. Amikor felépült, utána mint fűtő dolgoztam még tizenegy évet, egészen nyolcvan éves koromig. Ezután már csak két nagy kert (cca. 20 ár) és egy 10 áras szőlő megmunkálása volt pihenésképpen a dolgom, hiszen ezeket amúgy is végeztem, amikor még dolgoztam.

Ez volna annak a nyolcvan évnek az iskolája és tapasztalata, amiből az utókor is tanulhatna egyet s mást.

„Összegzés helyett

Az ENSZ 1950-ben jóváhagyott konvenciója szerint genocídium az egységes népcsoportok életfeltételeinek olyan tudatos megváltoztatása, amely teljes, illetve részleges fizikai megsemmisítésükhöz vezethet, az olyan rendeletek kiadása, olyan akciók szervezése, amely az érintett népcsoportok körében testi és lelki traumához vezetnek, és megakadályozzák a népcsoport normális életét, szaporodását. Genocídium minden etnikai alapon elrendelt diszkrimináció.

Genocídiumot megközelítő állapotnak számít, amikor egy népcsoport egyes politikai, politikai pártjai kollektív bűnösséggel vádolnak népcsoportokat, s ennek megfelelően büntetnek. A csehszlovákiai magyarokat a kollektív bűnösségükre hivatkozva megfosztották állampolgárságuktól, vagyonuktól, kultúrájuktól, s megtiltották még az anyanyelvük használatát is. A kollektív bűnösség elvét összekapcsolták a szláv nemzetállam megvalósításának tervével, s ennek jegyében elűzték – akár a kikényszerített nemzetközi egyezményekkel, a lakosságcserevel, akár az általános közmunkarendelet törvényellenes alkalmazásával – a szülőföldjükről, majd a földreformra hivatkozva hivatalosan elvették földjeiket, gazdaságaikat, minden ingó és ingatlan vagyonukat.

Idegenbe, cselédmunkára rendelték a magyar gazdák ezreit, s mindez életfeltételeik alapvető megváltoztatását eredményezte. Soknemzetiségű államot néhány év alatt nemzetállammá transzponálni csakis genocídiummal, a genocídiumot megelőző állapot megteremtésével lehet.” (Rabi Lenke: FELVIDÉKI MAGYAROK KITELEPÍTÉSE ÉS DEPORTÁLÁSA 1945-1948 KÖZÖTT)

Fogalom magyarázat

A Beneš-dekrétumok tágabb értelemben a második világháború utáni csehszlovák állami-ságot megalapozó, 143 elnöki rendelet. Gyakrabban csak azt a 13 jogszabályt nevezik így, amelyek a csehszlovák nemzetállam megteremtése érdekében az ország területén élő németek és magyarok kollektív bűnösségét rögzítették. Az e dekrétumok alapján a német és magyar kisebbséggel szemben alkalmazott bánásmód összeegyeztethetetlen volt az emberi jogokkal, ellentétes volt a nemzetközi jog általános elveivel, a diszkrimináció és a kényszermunka tilalmával, továbbá a tulajdon sérthetetlenségének elvével. A dekrétumokat az egykori Csehszlovákia mindkét utódállama, Csehország és Szlovákia is jogrendje részének tekinti. A dekrétumok összeegyeztethetetlenek az Európai Unió Alapjogi Chartájával, a szlovák parlament 2007-ben mégis megerősítette azok sérthetetlenségét.

Dekrétum: (latin decretum „döntés, „határozat” szóból) általában törvényerővel rendelkező, de nem törvény formájában kiadott jogszabályt értünk rajta. Törvényerejű rendelet, hivatalos rendelkezés; határozat, melyet az államhatalom (leg)felsőbb szervei adtak ki.

Deportálás: az állam által ellenségesnek minősített személyek, embercsoportok államilag irányított erőszakos elhurcolása, táborokba vagy más kényszerlakhelyre való telepítése, jellemzően munka- vagy koncentrációs táborokba.

Genodíciium: népirtás, egy nép vagy népcsoport életének, kultúrájának szervezett, tömeges megsemmisítése.

Kitelepítés: személyek vagy embercsoportok - elsősorban politikai okokból – lakóhelyükről való eltávolítása, vidékre, külföldre történő kilakoltatása.

Kitoloncolás: személyeket karhatalommal eltávolít az ország határain túlra.

Kolonizáció: belső telepítés, népcsoportok átköltöztetése. (Nem népmozgás, ahogyan ezt később hangoztatták).

Konfiskálás: (a latin confiscatio, elkoboz, lefoglal): ebben az esetben a vagyon elvétele az államkincstár javára.

Reszlovakizáció: visszaszlovákosítás, melynek lényege a tiszta szlovák állam megteremtése volt. Ez folyamatos agitációval, fenyegetéssel, a szlovák nyelv hivatalossá tételével folyt, és azal az ígérettel, hogy a reszlovakizáltak, azaz akik szlováknak vallják magukat, az államalkotó szlovák nemzet tagjaivá válnak, nem deportálják, telepítik ki őket.

„Ki kicsoda?

***Beneš, Edvard** (1884-1948) cseh politikus, Csehszlovákia második elnöke, Csehszlovákia létrehozásának legerőteljesebb hirdetője és megvalósítója. Az első világháború lezárása után komoly szerepe volt Magyarország feldarabolásában. Külpolitikai tevékenysége nagymértékben hozzájárult Magyarország világháborúban betöltött szerepének hátrányos megítéléséhez, és a trianoni békeszerződésben meghatározott területvesztéseihez 1943-ban Moszkvai tárgyalásán megegyezett Sztálinnal, hogy a „tiszta” csehszlovák nemzetállamot a szudétanémetek és a felvidéki magyarok elűzése által alakítják ki. A II. világháború után az általa kiadott Beneš-dekrétumok jelentették a magyarellenesség egyik legmarkánsabb állami szintű megnyilvánulását. A felvidéki magyarságtól a magántulajdona mellett, az állampolgárságot és így az alapvető állampolgári jogokat is megvonták, valamint a Szudéta-földi deportálásokkal a mozgási szabadságát is korlátozták.*

***Clementis, Vladimír** (1902–1952) – a londoni emigrációban a Jogi Tanács tagja (1942–1945), a Szlovák Nemzeti Tanács tagja (1945–1946) Szlovák Kommunista Párt központi bizottságának tagja, külügyminisztériumi államtitkár (1945–1950), a magyar–csehszlovák lakosságcsere-egyezmény előkészítője és aláírója.*

***Esterházy János, gróf** (1901–1957): csehszlovákiai, majd szlovákiai magyar mártír politikus, magyar kisebbségi képviselő. 1939-ig az Egyesült Magyar Párt ügyvezető elnöke volt; közben 1935–1938 között képviselő és szenátor a prágai parlamentben. 1939–45-ben a Magyar Párt elnöke. Egyetlen magyar képviselő a Tiso-féle szlovák parlamentben (1939–44), a 62 képviselő közül egyedül ő nem szavazta meg az ún. zsidótörvényt. Írásai jelentek meg a Prágai Magyar Hírlapban s a csehszlovákiai magyar ellenzéki lapokban. 1945-ben szovjet hatóságok internálták, de 12 nap után szabadlábra helyezték. Mivel szóvá tette a magyarellenos intézkedéseket, Gustáv Husák utasítására letartóztatták és átadták a szovjet titkosszolgálatnak. Koholt vádak alapján tíz év kényszerszolgálatra ítélték és elküldték Szibériába. A szlovák Nemzeti Bíróság Pozsonyban, 1947. szeptember 16-án egyetlen ülésen halálra ítélte a „faszizmussal való együttműködése miatt”. A szovjet hatóságok 1949-ben kiadták a csehszlovák hatóságoknak. Elnöki kegyelemben részesült és életfogytiglant kapott. Külső segítséggel alkalma lett volna megszökni, de ezt elutasította, mondván, hogy ő nem bűnös, tehát nincs miért szöknie. Börtönben halt meg.*

Gottwald, Klement (1896–1953) – a Csehszlovák Kommunista Párt főtitkára (1929-1945), majd elnöke (1945–1953), a moszkvai csehszlovák kommunista emigráció vezetője, a világháború utáni első két kormány miniszterelnök-helyettese (1945–1946).

Granatier, Anton (1894–1954) – a Szlovák Liga elnöke (1922–1925), a Szlovák Nemzeti Tanács tagja, majd elnöke (1947–1954), a lakosságcsere-egyezmény, a csehországi deportálások és a reszlovakizáció tevékeny kezdeményezője, irányítója.

Gyöngyösi János (1893-1951) magyar politikus, külügyminiszter (1944-1947), FKgP-s parlamenti képviselő, lapszerkesztő.

Heltai György (1914-1994) magyar jogász, politikus, újságíró 1945 –1948 között a Külügyminisztérium politikai osztályának a vezetője volt. A Magyar Dolgozók Pártja képviseletében írta alá az Okáli-Heltai lakosságcsere egyezményt.

Husák, Gustáv (1913–1991) – az illegális Szlovák Kommunista Párt V. központi bizottságának tagja, a Szlovák Nemzeti Tanács elnökségének tagja, szlovákiai belügyi megbízott (1945-1946, majd a Szlovák Megbízotti Testület elnöke (1946–1950), 1954-ben az úgynevezett szlovák burzsoá nacionalisták elleni koncepciók perben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. 1963-ban szabadult.

Masaryk, Jan (1886–1948) – az államalapító T. G. Masaryk fia, Csehszlovákia londoni nagykövete (1925–1938), az emigráns londoni kormány és a világháború utáni koalíciós kormányok külügyminisztere (1940–1948).

Okáli, Daniel (1903–1987) politikus, költő. Szlovákia belügyi megbízott-helyettese, majd belügyi megbízottja, a lakosságcsere-egyezmény, a csehországi deportálások és a reszlovakizáció tevékeny kezdeményezője, irányítója (1945–1946, 1946–1948). Az úgynevezett szlovák burzsoá nacionalisták elleni koncepciók perben 18 évi börtönbüntetésre ítélték, 1963-ban szabadult.

Svoboda, Ludvík (1895–1979) – tábornok, a Szovjetunióban létrehozott csehszlovák hadsereg parancsnoka, a világháború utáni kormányok hadügyminisztere (1945–1950), csehszlovák köztársasági elnök (1968–1979).

Táborský, Eduard (1910–1996) Edvard Beneš köztársasági elnök személyi titkára és jogi tanácsadója, svédországi nagykövet (1945–1948).

Tiso, Jozef (1887-1947) szlovák fasiszta politikus. A Szlovák Néppárt elnöke, majd a német támogatással létrejött Szlovák állam miniszterelnöke 1938-39, majd elnöke 1939-1945. A „Vezér” nevéhez fűződik a szlovákiai zsidóság deportálása, és a németekkel együttműködve a szlovák nemzeti felkelés leverése. Mint háborús bűnöst kivégezték 1947-ben.

Wágner Ferenc (1911-1999) könyvtáros, történetíró, 1945-ben külügyminisztériumi tisztviselő, 1946–48: pozsonyi főkonzul, Nyugatra menekült és kivándorolt az USA-ba.”

(Rabi Lenke: FELVIDÉKI MAGYAROK KITELEPÍTÉSE
ÉS DEPORTÁLÁSA 1945-1948 KÖZÖTT)

Irodalom – forrásanyag

- EDVARD BENEŠ ELNÖKI DEKRÉTUMAI, avagy a magyarok és a németek jogfosztása, Pannónia Könyvkiadó, Pozsony, 1996
- Janics Kálmán: A KASSAI KORMÁNYPROGRAM ÉS A MAGYARSÁG „kolektív bűnössége“, Pannónia Könyvkiadó, Pozsony
- Janics Kálmán: A HONTALANSÁG ÉVEI, A szlovákiai magyar kisebbség a második világháború után (1945-1948), Madách Kiadó Pozsony, 1992
- Janics Kálmán: ELTÉVEDTÜNK EURÓPÁBAN?, Publicisztikai írások 1989-1993
- Vígh Károly: A SZLOVÁKIAI MAGYARSÁG SORSA, NÉPEK HAZÁJA sorozat
- Fábry Zoltán: A BÉKE IGAZA, Szlovákiai Szépirodalmi Könyvkiadó, 1956
- Fábry Zoltán: Összegyűjtött írásai 9, Madách Kiadó, 1990
- Fábry Zoltán: Üresjárat 1945 – 1948, Napló a jogfosztottság éveiből, Regio – Madách – Kalligram, Budapest – Pozsony, 1991
- Kovács Ferenc: DIÁKOK A VIHARBAN, Kalligram Könyvkiadó Pozsony, 1992
- Kovács Ferenc: Szülőfalunk KÖBÖLKÚT, A keltáktól a 3. évezredig, Lilium Aurum Dunaszerdahely, 1998
- Liszka József: EMBEREK, ÜNNEPEK, HÉTKÖZNAPOK – Köbölkút a 20. század első felében a korabeli fotográfiák tükrében, Lilium Aurum Dunaszerdahely, 2014
- Ladislav Takáč: „Magyar voltál! Ezért!“, Michal Vaško Könyvkiadó Prešov-Eperjes
- Rudolf Kučera: KÖZÉP – EURÓPA TÖRTÉNETE egy cseh politológus szemével, Popély Gyula utószavával
- Angyal Béla: GÚTA 1945 – 1949, Lilium Aurum Dunaszerdahely 1997
- Rabi Lenke: FELVIDÉKI MAGYAROK KITELEPÍTÉSE ÉS DEPORTÁLÁSA 1945-1948 KÖZÖTT – Szöveggyűjtemény a korszak tanulmányozásához „MAĎARI ZA DUNAJ!“ Kecskés László Társaság 2014, KOMPRESS Nyomdaipari Kft.
- Szücs László: Csehszlovák-magyar lakosságcsere- és deportálások archívNET, XX.századi történeti források,

7.évfolyam (2007) 1.szám, Létrehozás ideje: 2011.08.02.

Lázár György: Ravasz Károly 1955-ös feljegyzése a II. világháború utáni magyar-csehszlovák viszonyról
archívNET, XX.századi történeti források,
9.évfolyam (2009) 2.szám, Létrehozás ideje: 2011.07.14.

Popély Árpád: A szlovákiai magyarság csehországi deportálása

Esterházy Lujza: Szívek az ár ellen, Püski, Budapest, 1991

Kollányi Károly: TRIANONI BOSZORKÁNYKONYHA (cikkek, tanulmányok),
Kráter Műhely Egyesület Budapest, 1993

Beneš – dekrétumok - internetről levett különböző anyagok

TUDOMÁNYUNK (XII.)

Csihák György (Zürich):

A tudományról

„Nem könnyű meggyőzni az embereket arról, hogy szemük helyett eszükkel nézzék a világot.”

Bernard le Bovier de Fontenelle

Lévén szó a tudományról, az ember önkéntelenül a klasszikus görög bölcsekre gondol – akik közül többen szkíták voltak.⁷⁸ Csakhogy a tudomány biztosan még régebbi dolog, és ha az ember – akárcsak gondolatban – de ellátogat Földünk néhány vidékére, akkor találkozni tud hihetetlen régi népekkel, történelemmel – na és tudással. Ősi tudással, amiről ma kevesebb szó esik, de ha megismerjük, elcsodálkozunk. Ezek az őseink olyan pontosan számolták az év hosszát, mint napjainkban mi. Hatalmas köveket cipeltek elképesztő távolságra és magasságra, miáltal máig egyedülálló építészeti csodákat hoztak létre. Emberi koponyát alakítottak és lékeltek, többnyire éppen a Kárpát-medencében. Eseményeket előre láttak – amint egyes mai, primitívnek mondott népeknél a falusi előljárók, akik egyébként gyógyítani is tudnak. Könyvek, beszámolók százai tudósítanak dolgokról, amelyek hihetetlennek tűnnek. *Mégis biztosan voltak, sőt: egyesek még vannak.*

Tudomány a világ megismerése. Mivel a mai ismereteink szerint a világ végtelen, tehát nincsen se eleje, se vége, így a tudomány is végtelen. A világot végtelen számú adat írja le. Mai ismereteink szerint az emberi agy felfogóképessége véges – miáltal az emberi agy feltehetően – a világot a maga teljességében, egészét felfogni soha nem lesz képes. Ami másként is mondható: az emberi ész a maga képességével mintegy megteremti a maga által belátott világot, egyre újabb és újabb változatban, a megismert részeit összegezve. Igen ám, de megjelent a mesterséges intelligencia (sajnos magyarabban nem ismert a kifejezés, szerény javaslatom: számítógépes eszképeség növelő), ami már – állítólag – többet tud felfogni, mint az emberi agy, ami sejteni enged valamit a jövőről. *Bill Gates szerint az így programozott roboter tíz év múlva mindenben helyettesíteni tudja majd az embert.* Arról nincsen szó, hogy akkor mi lesz velünk. Ám ez inkább ijesztgetés, mert a gépet az ember látja el adatokkal és műveleti feladatokkal, aminek során az sokkal többet és hihetetlen gyorsasággal dolgoz fel, meglepő eredményeket is felmutatva. A kísértést ezek rossz irányú felhasználására az embernek kell elhárítani – magától.

A világ egy és oszthatatlan, így a tudomány is. Ismereteink szerint, a nagyon régi időben a tudomány művelői nemigen választották szét a tudomány ágait: az építész lehetett matematikus és csillagász, a fizikus filozófus és hadvezér, a festő hajóépítő meg földrajz tudós és államfő. Feltehetően a tudás gyarapodásával, a tudományában egyre élesebben elkülönültek a tudomány egyes ágai. Mára kialakult a két főág: a természettudomány és a társadalomtudomány, amit ne-

⁷⁸ Valójában a scita szó a latin scire=tudni alakja és tudót, tudást jelent. Így a sokat emlegetett szkíta, mint tudás népe, igaz. Ám a szkíták nevének másik magyarázata - mert nem a latinból, hanem Herodotosz leírása alapján a görögből ismert a szó - a sagittare, azaz nyílas szó. Érdemes figyelembe venni a doktor szó magyarázatát is, mert a doctor - tanítót, doctoris - instruktort jelent.

veznek *bölcsészetnek* is. Az ember része a társadalomnak is meg a természetnek is, ezért *tárgya is mindkettőnek*.

A tudomány egyes ágai egyenlő rangúak, mégis szokás az egyes ágakat *segédtudománynak* nevezni. Például főág a nyelvészet, a néprajz, a zenetudomány, az írástörténet, de szokás ezeket a tudományágakat, a történelemtudomány segédtudományának nevezni. Éppígy lehet a történelemtudomány az előbbieket segédtudománya.

A világ megismerésének legfőbb módszere a tudományos adatgyűjtés. Amit beindíthat előzetes ötlet, elképzelés vagy sejtés. A tudomány feladata ezen adatok valódiságának vizsgálata és megállapítása. Amennyiben az adat nem valós, akkor a tudomány feladata az adat elvetése.

A tudomány feladata, hogy az ismert és valóságos adatok alapján felvázolja a tudományos valóságot, igazságot a világról, *a tudományos világgépet*, vagy pontosítsa a korábbi. Mivel ez a valóságkép mindig hiányos, ezért mindig megengedett ennek a valóságképnek a tudományos vizsgálata. A vizsgálat igazíthat ezen a világgépen, de nem vitathatja a *valóságos adatokat*. Amennyiben egy új adatról a tudomány bebizonyítja annak valódiságát, akkor a tudomány feladata, hogy ezt az új és ellenőrzött, valóságos adatot, a tudományról alkotott akkori világgépbe illessze. Ilyenkor kétféle eset lehetséges. Az egyik az, hogy az új és ellenőrzött adat az akkori világgépbe illeszkedik. Ilyenkor nincsen semmi komoly baj, minden megy tovább, legfeljebb az lehet, hogy miután nem mindenki ismeri az új adatot ezért kétségbe vonja az így átalakított világgépet. A vita ilyenkor csak addig valós, ameddig sikerül a vitatkozó felek ismeretszintjét egyformára hozni. Innentől tovább semmiféle vita nem célravezető.

A fentiekkel ellentétben, már előfordult, többször is, hogy az ellenőrzött, tudományos adatok alapján felrajzolt világgépet átalakította valamely újabb fölfedezés. Minden középiskolás megtanulja Pythagoras alapján felállított világgépet, amely szerint például a párhuzamosakra jellemző, hogy soha sem találkoznak. Évszázadokkal később Bólyai János felvetette és mások is bizonyították, hogy találkoznak, sőt, a végtelenben – a homorú vagy a gömbfelületen – kétszer is! Ez pedig az akkori tudományos világgépünket igencsak átalakította. Amint ma alakítja a részecske szintű természettudománynak is kellene.⁷⁹

A második lehetőség, hogy az új és ellenőrzött *adat nem illeszkedik* az akkori tudományos világgépbe. *Ilyenkor a világgépet kell addig igazítani, amíg ez az új adat szervesen illeszkedik.* A helytelen eljárás az, ha az új adatot, vagy annak igazolóját igyekeznek a tudományból eltüntetni.⁸⁰ Köztudott, mennyi áldozattal járt a történelem során ez a folyamat.

Ilyenformán a tudományos világgép, soha nem tökéletes, soha nem teljes, soha nem végleges, hiszen az új felfedezések újabb megismerendőkre mutatnak rá. Olyan, mint egy közelről nézett mozaik részlet, ami viszont soha nem mutatja a teljes világot. Ezért minden új adatot és annak hozóját szeretettel és bizalommal kell fogadni, hiszen tökéletlen világszemléletünk javítása a *cél*. Az iskolában is mindig kell valamit tanítani. A tisztességes tanár mindig úgy tanít, hogy megmondja: mi az ellenőrzött és valóságos adat, és mi az, ami a kép értelmezését, jobb megértését szolgáló kiegészítés, vagyis *tudományos feltételezés, hipotézis – ami soha nem lehet erősebb az adatnál*.

Ezzel el is jutottunk a tudományos módszertanhoz. Idáig ez minden tudományág esetén azonos, innen viszont a tudomány minden ága sajátos, különleges és egyedi. Többek között ez is az, ami a tudomány egyes ágait megkülönbözteti egymástól, nemcsak a tárgya. Minden tudományág feladata, hogy a maga rendjében és szakterületén, az ismert és valóságos adatok alapján felvázol-

⁷⁹ Bólyai tehát a nem hagyományos térrel foglalkozott, - amit aztán Einstein is hasznosított - hanem a görbült terekkel. A Pythagoras tétel egyébként a háromszögekre vonatkozik, miszerint a síkban a háromszög szögeinek összege mindig 180 fok, de pl. a gömbfelületre rajzolté már nem. Ugyanez vonatkozik a görbült terekre, amelyeknek szemléltető változata a gömbfelület. A párhuzamosok a klasszikus térben nem találkoznak, de a Bólyai-féle térben igen.

⁸⁰ Ezt Thomas Kuhn tudományfilozófus paradigmaváltásnak nevezte és írta le a folyamatát: előbb lesöprik az új elméletet és híveit, majd mögé állnak és képviselik.

ja a tudományos valóságot, igazságot a világról, *a maga tudományos világképét és módszertanát*. Baj akkor van, ha valamely ág módszertanát változtatás nélkül ráerőltetik más területre.

Egyesületünk (ZMTE) csiki székely volt tagjának fia, Barabási Albert László a tudomány szintjén, mint világhírű szakember műveli a Network Science – *a hálózati gondolkodást: a „tudományok tudományát”*. Ez régen a filozófia volt, és az tényleg hálózatos volt, mindenre kiterjedt, semmit sem hagyott ki a jelenségek közül, amit jól mutat, hogy nem tudott egységes megközelítést létrehozni, hanem majdnem annyit, amennyi nagy filozófus volt, akik a dolgokhoz illeszkedő állást elfoglalva bírálták egymás nézetét. A mai hálózatos gondolkodásnál félő, hogy egységes világlátásra törekvése egysíkúvá válik és kiszolgálja a hasznosság elvű világot, és ezzel az elkerülhetetlen végzetet. De hogy mégis üdvözljük, mint a filozófia melletti újabb gondolati eszközünket, azt e végzet felismerését elősegítő szerepe adja, miáltal majd e végzet talán elkerülhetővé válik, ha megfelelő intézkedéseket hozunk.

Most majd mindent újra kell gondolni. Pedig még a hagyományos is alig megy...

Lévén a szó rólunk, magyarokról, meg kell még említeni a *nyelvet*. Sok kiváló kutató leírta, hogy *a magyar nyelv* a tudomány számára a *legtökéletesebb nyelv*. Ha például Leibniz ismerte volna a magyar nyelvet, bizonyára nem javasolta volna a tudomány számára önálló új nyelv létrehozását, amit ő elkezdett, de aztán éhen halt, mert a tudományt művelők akkoriban kevésbé voltak elismerve. A múlt század ötvenes éveiben, de majdnem a fordulatig, a Magyar Tudományos Akadémián volt egy bizottság, amely azzal foglalkozott, hogy a tudományban megjelent új dolgoknak magyar nyelven nevet adjon. A bizottság tagjai mindenféle tudományágból, a legjelesebb, idős szakemberek voltak.

A szakemberek már régen megállapították, hogy az agyban azonnal elindul egy folyamat, amint megjelenik egy hang vagy betű, majd egy szó. Ezért is egyáltalán nem mindegy, hogy valaki, például az „asztal” szó helyett „table” szót mond, mert az agyában az „asztal” említésére elindul egy folyamat, viszont egy magyar ember agyában a „table” szóra vagy nem indul el semmi, vagy – minden esetre – elindul valami, ami egészen máshová vezet. Ugyanez vonatkozik a hangulatot vagy indulatot kifejező hangokra. Ezért is rendkívül fontos, hogy *amikor tudományos módszertant fogalmazzunk, sőt: amikor annak alapján dolgozunk – akkor kristálytiszta magyar nyelven fogalmazzunk*. Ez egy másodlagos – ámbár igen fontos szempont kell legyen – *legalábbis magyar ember számára*. Ezért is adtunk helyt saját tudományos folyóiratunkban Gyimóthy Gábor ilyen irányú munkásságának, aki minden idegen szó helyett megmutatja a tehát sokkal megfelelőbb – mert hasznosabb és szebb – magyart. Lásd: [Acta Historica Hungarica Turiciensia 2019/1 150-293. oldal.](#)

Zürich, 2021. április 25.

Szelényi Iván (New Haven/Connecticut/USA):

Mi a tudomány?

Arról kérdeztek, mit gondolok arról, mi a tudomány. Ehhez nem értek, ez egy külön tudományág, episztemológia s jeles tudósok egész életükben csak ezzel foglalkoztak.

De a kérdéstről nekem is gondolkodnom kellett, részben, hogy valami ítéletet alkothassak, saját teljesítményem mennyiben tekinthető tudománynak, illetve 40 éven keresztül képeztem PhD diákokat s nekik is kellett tanácsot adnom. Röviden ez így nézett ki.

Minden tudományos kutatás kiindulópontjának egy kérdésnek kell lennie.

A kérdéseknek két típusa van:

Az első kérdés, amit „initiating quaestionnak” szoktunk mondani. Ez olyan általános kérdés, ami vagy közfigyelmet érdemel, vagy egy olyan problémára utal, ahol a tudomány megrekedt, gyakran politikailag, ideológiailag motivált vitákban. Ilyen például a „bevándorlás” kérdése mai napjainkban. Ha egy diákom azt mondaná, a bevándorlásról akar disszertációt írni, azt válaszolnám, ez jó kiindulópont.

Ezt kell követnie a második kérdésnek, amit „research questionnak” szoktunk nevetni. A research question elméleti s akkor jó kérdés, ha a kérdésre legalább két, de esetleg annál több választ lehet adni. Ha a kérdésemre tudom a választ, akkor azt nem érdemes kutatni, a válasz, amit feltételezek, csak hipotézis lehet, s kell, hogy szembe állítsam egy másik lehetséges, ugyanannyira plauzibilis válasszal egy másik elméletből.

A valóságos kutatás több hipotézis küzdelme.

Ennek a küzdelemnek a döntő lépése az operacionalizáció. Meg kell határoznom, hogy milyen empirikus mutatók alapján fogom eldönteni, hogy X, vagy Y elmélet kap több támogatást. Itt döntő az „objektivitás”, a bemutatott adatok megismételhetősége. Ehhez be kell mutatnom, pontosan miként állítom elő az empirikus adataimat, hogy azt a velem vitatkozó Y elmélet híve replikálhassa.

Verifikálni tudományban – különösen társadalomtudományban – szinte lehetetlen. Az adataink gondos elemzése után többnyire csak annyit tudunk mondani, hogy az adataink konzisztensebben X, mint Y elmélettel s további adatgyűjtés lehet indokolt. De falszifikálni lehet elméleteket. Ennek klasszikus példája az elmélet, mely szerint a Nap forog a Föld körül, ezt az elméletet a tudomány falszifikálta. Társadalom-, vagy történelemtudományokban a legerősebb ellenérv, ha a velünk harcban álló elmélet adatairól be tudjuk mutatni, hogy azok hamisak, esetleg tudatosan hamisítottak – s erre sajnos vannak példák. Ilyen esetben Y elméletet elvethetjük.

Természettudományi módszereknek, például a genetikának a társadalomtudományokban való felhasználása roppant bonyolult. Ennek a lehetősége engem sokáig izgatott, de mind UCLA-n, mind Yale-en a legjobb genetikusok azt mondták, a társadalmi-történelmi tények túl bonyolultak a számukra, beszéljünk erről 20 év múlva...

Ennyit tudok erről mondani, csak ennyi jutott az eszembe, de egy élet tapasztalata

Rihmer Aurél (Budapest):

Gondolatok a tudományról

Mi a tudomány? Ez igen nehéz kérdés, mert minden tudományterületen és tudományágban más és más a tudás tárgya, elérendő célja, annak megközelítési, megvalósítási módja, eszköze, s amit a tudomány eredményének tekinthetünk. Ennek ellenére úgy vélem, hogy a tudomány alapvető kritériuma, hogy tárgya és a kutatás eredménye, „kézzelfogható” legyen, illetve, hogy a kutatást bármikor meg lehessen ismételni.

Vegyük alapul a történelemtudományt. A kutatás alapját az írott források adják. Ezt egészíti ki a régészet eredménye, és körülbelül eddig követhető vissza egy nép, népesség élete, bár azért vannak egyéb embertani és műveltségi jellegzetességek is. Mivel viszont gyakorta változik a népek önelnevezése, illetve a környező népek más és másképp nevezhetik meg őket, még az írott és régészeti források is találgatásra adnak lehetőséget. De ezek a források újra és újra elővehetők és értékelhetők. A leírások és kulturális hagyatékok, így, vagy úgy köthetők egy-egy néphez, népességhez. Létezik aztán már az archeometria, amely a fizika, kémia és egyéb anyagvizsgálati módszerekkel segíti a történészek és régészek munkáját.

Ellenben, már a találgatások mezejére kerülünk akkor, amikor kizárólag DNS alapon próbálunk népeket azonosítani. Ehhez elég csak megnézni a mai magyarságot. Az identitást nem a DNS adja, hanem az önazonosulás és a sajátos népi kultúra. Elég itt csak a székelyekre, kunokra és jászokra gondolni. A DNS nem határoz meg népeket, megfelelő írott és régészeti forrás nélkül. Így bármennyire is érdekesek a történészek számára a DNS alapú kutatások, azok nem relevánsak a népek, etnikumok kutatása során. Lásd az ősi „szláv” bolgárokat. Tehát a történelemtudomány szempontjából ez nem a tudomány része, mivel nem azonosít egyértelműen kultúrákat. Kultúra és identitás terén nem kézzelfogható terület. Viszont a tudomány része a biológia szempontjából, akkor, amikor egy adott népesség, népességek biológiai keveredését kutatják. Számukra ez kézzel fogható eredmény.

A történelemkutatás, illetve a biológia kutatása két párhuzamos tudomány, amelyek megpróbálhatnak közös eredményeket kihozni. A közös eredmények a feltételezések világát nehezen lépik át, mert egy adott, mondjuk jellegzetes melléklet nélküli csontváz, nem fogja megmondani, hogy melyik népcsoport tagja, hogy milyen nyelven beszélt, stb. Tehát hiányzik az egyértelmű megerősítése a DNS alapú feltételezésnek. Viszont felállítható hipotézis. Még ha azonosítható is kulturálisan egy sír, mondjuk román bojár sírja, közel sem biztos, hogy egy román sírral van dolgunk, ha a forrásokból tudjuk, hogy a román bojárcsaládok java, bolgár eredetű és nem albán gyökerű, mint a román alapnép. A hipotéziseket, amik két tudományág együttműködésének határterületén keletkeznek, bárki úgy értelmezheti, ahogyan akarja, hiszen nem visszaellenőrizhető. És itt eljutunk a tudományosság határára, illetve átléphetünk a mesevilágba.

Természetesen, a fenti sorok nem jelentik azt, hogy a különböző tudományágak nem egészíthetik ki egymást. De **ahhoz, hogy ki tudják egészíteni egymást, legalább egy szilárd viszonyítási pontnak kell léteznie.** Például ismert az egyiptomi fáraók uralkodása, térben és hozzávetőleges időben, a feljegyzések alapján. Az uralkodásuk pontosítását viszont elősegítheti a ¹⁴C módszer, illetve a dendrokronológia. A családon belüli rokonsági fokot pedig a DNS vizsgálatok segíthetnek jobban megérteni. Ugyanígy egyes kihalási folyamatokat, ill. kultúrák eltűnését, birodalmak meggyengülését igen gyakran a hőmérsékleti kutatások segítségével tudjuk elemezni a fák évgyűrűi, illetve például jégből vett furatok elemzése segítségével. Tehát, nagyon fontos, hogy a különböző területeken dolgozó kutatók, összedolgozzanak.

A történelemtudományhoz hasonló a helyzet a nyelvészet terén. A nyelvészet addig él, amíg van az adott nyelvnek fennmaradt és értékelhető forrása. Ez lehet írott anyag, vagy hangzóanyag. Hiszen a nyelvek így nyilvánulnak meg. Az ezeken kívül eső terület, már a találgatás és mese világa. Találhatunk ki szép hangzótörvényeket és egyéb nyelvi hókusz-pókuszokat, ha azt senki nem tudja leellenőrizni, fennmaradt autentikus forrás hiányában. Erre jó példa a finnugor nyelvészet. A magyar nyelvemlékek már 1055–1270 között szép számmal fent maradtak, míg a finnról csak a XVI. századtól mondható ez el. Tehát a finn nyelv a XVI. század előtt csak fikció, noha bizonyosan létezett, de mégsem hasonlítható össze a korabeli magyar nyelvvel, források hiányában. Hogy pedig mi volt 1000 körül, az már a kitaláció világa, mivel nem ellenőrizhető autentikus forrásból. Tehát elméleti nyelvészetről beszélünk. Jó példa László Gyula finnugor nyelvészeti megjegyzése: Nem mi vettük át a nyelvet a finnugor alapnyelvből, hanem a vogul, osztják és egyéb népek, a nyelvükben megjelenő magyar elemeket vették át a magyarból. Ennek oka, hogy a magyar népesség kultúrában és kapcsolattrendszerben messze meghaladta a fenti népeket. Az sem kizárt, hogy a magyar egyfajta közvetítő nyelv volt a fenti népek felé. Lásd a mai nagy nyelveket, angol, német, orosz stb. Ezek szókincse gyakran beépül idegen nyelvcsaládok szókincsébe.

Ugyanígy problémás az ismeretlen írások megfejtése, ha nincsen a közelben olyan nyelv, amihez hasonlítható, vagy nincsen fordító táblánk hozzá, mint a Rosette-i kő, illetve nincsen egyértelmű írásos utalás arra, hogy az adott térségben milyen nyelvű népesség élt.

A tudományosság terén fontos, hogy mindenki egy adott szakkifejezésen ugyanazt értse! Nagyon zavaró, hogyha egy adott szakkifejezésen, a különböző kutatók mást és mást értenek. Ilyen helyzettel találkoztam például nem is oly régen a finnugor, illetve ugor nyelvek és a magyar nyelv viszonylatában. Igen zavaró, ha egy adott szakzsargont valaki másra használ, mint amire eredetileg megalkották, mivel így félrevezeti, megtéveszti az eredményeket olvasót.

Ugyanígy problémás, ha valaki a saját kutatási eredményei alátámasztására úgy kreál hátteret, eredményt, hogy avval felrúgja a kutatás, bizonyítás szabályait. Erre jó példa a Közel-Kelet történelme. Itt a kronológia nem egyértelmű, így használunk „középső kronológiát”, és „rövid kronológiát”. Például Babilon kifosztását lehet tenni Kr. e. 1595-re, de Kr. e. 1531-re is tenni. Ez pedig a korabeli viszonyok mellett egy, de akár három emberöltőnyi idő is lehet.

Ha valaki elkészít egy tudományos munkát, akkor döntse el, hogy melyik kronológiát használja, és a munkában végig ahhoz ragaszkodjon. Sajnos többször előfordul, hogy egyes történelmi folyamat, állítás számára, a tanulmány írója vegyesen használja a két kronológiát, miáltal ki mutat egy folyamatot, noha ez a valóságban nem biztos, hogy megállja a helyét. A tudományos módszer legyen következetes, és ne manipulálja az anyagot.

Feltételezem, hogy minden tudományterületen fontos a kézzelfoghatóság, a visszaellenőrizhetőség és az egyértelmű következtetésekre való törekvés, illetve a manipuláció, a mesterséges bizonyítékgyártás tilalma.

Tanmese a tudományról

A Földet különböző katasztrófák miatt elhagyták az emberek. Pár évezred elteltével kutatók érkeznek a Földre. Ők már teljesen más körülmények között élnek új bolygójukon. Más az élővilág, és a korabeli földi tudást jórészt már elfeledték, arról csak töredékes tudásuk van.

- A csoport talál egy sertésborda csontot.
- Elvégzik a DNS kutatást, és megállapítja, hogy az genetikailag szinte azonos az emberrel.
- Találnak néhány feljegyzést is egy könyvtár romjai között. Itt olvasnak disznó emberekről egy töredékes oldalon. Tehát van egy másik emberfaj is, jön a következtetés.

- A bordacsont elemzése alapján az a disznó emberé lehet, hiszen genetikailag szinte azonos az emberrel.
- Olvassák máshol, hogy disznóbőrrel pótolták az emberek égési sérüléseit.
- Máshol olvasnak egy töredékben az okos és tanítható disznóról.
- A bordacsont alapján, az ember formáját alapul véve, elkészül egy álló, robosztus emberalak, a „disznó ember”.
- Egy töredékben olvasnak a kanibalizmusról.
- Mivel forrás van arra, hogy az emberek megették a disznókat, kialakul a kép, hogy az okos, fejlett disznókat az emberek megölték, és lényegében kanibál módjára megették, megnyúzták és feldolgozták.

Az elmélet alátámasztható DNS úton, és forrástöredékek is alátámasztják.

Később előkerül egy teljes disznó csontváz. Értetlenül állnak előtte, mivel nem hasonlít egy emberre. A tudomány viszont a disznót egy robosztus embernek ábrázolja. Ezt sok professzor is megerősíti, akik leginkább az első felfedezést tevő tudós tanítványi láncába tartoznak.

- Tehát a felfedezett csontváz valami születési rendellenesség miatt lett olyan, amilyen.

Aztán előkerül sok ép csontváz, és rendellenesség teória megdőlt.

- Így létrejön egy négykézláb létező emberfaj, amelynek sajátos testfelépítése volt.
- Közben előkerül néhány pornó film. Ebből egyenesen következik, hogy a két emberfaj szaporodhatott, keveredhetett egymással. Ebből viszont következtethetnek arra, hogy a két emberfaj megértette egymást, miből következik, hogy a disznónak is kellett tudnia emberi mód beszélnie, és fejlett lehetett a gondolkodása.

Miért, mert van a nemi kapcsolatra képi bizonyíték. Normál esetben pedig feltételezhető a kommunikáció a két faj között. Tudományos vita indul arról, hogy a kapcsolatból született gyermekek, hogy is nézhetek ki.

- Ekkor előkerül egy down kórban szenvedő ember csontváza. És máris megszületett a megoldás, arról, hogy miképp is nézhetett ki a két emberfaj leszármazottja.

Az elmélet megállja a tudományosság kritériumát. Hiszen van felhasználható DNS, vannak írott és képi források, vannak csontvázak amik „bizonyítják” a két faj keveredését stb. Még akár nyelvészeti érv is kialakítható, ha a fellelt disznó csontvázak egy helyre koncentrálódnak és az ottani emberi nyelet azonosítani tudják más kutatások alapján.

Miért tévedtek el a kutatók? Azért, mert egy számukra már ismeretlen világba csöppentek és a kutatás alapját adó bizonyítékok igen csak töredékesek. Viszont abból, a saját meglévő ismeretanyaguk segítségével, következtetéseket vontak le.

Aztán előkerül sok teljesen ép dokumentum, könyv, film stb. ami az egész elméletet cáfolja. Kiderül, hogy a disznó nem egy emberfaj, hanem egy állatfaj. A hanganyagból kitűnik, hogy nem tud beszélni. Kiderül, hogy a zoofília nem természetes viselkedésre utal. A down kóros ember nem a disznó – ember kapcsolatából születik, továbbá, hogy a „disznó ember” egy kifejezés egy átvitt értelmű jelző. Tehát megbukott az elmélet!

De mi van ekkor a korábbi „szakirodalommal” és az azt művelő „tudósokkal”, pláne, ha ők ülnek az egyetemi katedrákon? Megindul egy igen lassú folyamat a múlt és a jelen emberei között. A „disznó – ember” hívek és a disznó mint állatfaj hívei között. A kérdésben a közvélemény is megosztott, hiszen az iskolában a „disznó-emberről” tanultunk. Akkor miért fogadjam el, hogy a disznó nem ember?

Pár évtized elteltével, már egyre elfogadottabb lesz, hogy a disznó állat és nem ember. De még ekkor is lesznek, akik a „disznó ember”-t fogják tudományos tényként elfogadni.

Eddig a tanmese. Vagy talán még sem mese a mese, és főhőse épp úgy a közelben van, mint Arany János, A walesi bárdok című versének Edward királya. Kérdezzük erről talán meg a barguzini „nőt”. Vajon miért nem lehet elvégezni a megfelelő sírban a kontrolvizsgálatot?

Vagy miért biztos, hogy III. Béla és felesége pihen a Mátyás templomban lévő sírban. Hiszen volt felszentelt püspök királyunk, Könyves Kálmán személyében. A sírban pedig voltak püspöki jelvények. A krónikahagyomány ugyan Kálmán királyt nyomoréknak írja le, de tudjuk, hogy krónikáink többször feledékenyek – lásd pozsonyi csata – vagy épp politikailag irányítottak. Miért nem hiszünk a szemünknek. Különösen fontos ez ma, mikor a székesfehérvári királysírok azonosítása van folyamatban.

Emlékezhetek saját történetemre, amikor egy tudományos régészeti cikkem azért nem jelenhetett meg, mert X Y professzor még élt akkor és munkásságának pillérét kérdőjeleztem meg. Ő egykor egy töredékkal dolgozott, míg én több egész szöveget tanulmányozhattam és kiderült, hogy a töredékből rossz következtetés lett levonva.

Épp így említhetem a pánikszerűen menekülő honfoglaló őseinket, miközben a Kárpátokat elfoglaló hadjáratukon, épp azon utakat használják, amelyeket 1241-ben a tatárok. Róluk pedig ismert, hogy a hadjáratot előre megtervezték.

Épp így említhetem az ezer sebből vérző finnugor elméletet is. És ekkor még csak a hazai történelmi kérdéseket említettem.

A kutatásban szemléletváltásra van szükség. El kellene fogadnunk, hogy elődeink elméletei tévedhettek az új eredmények fényében. Az eredményeknek pedig teret kellene adni. Alakuljon ki a különböző kutatócsoportok között vita egy-egy kérdésről. Hiszen a vita előre viszi a tudományt. Ha pedig valamiről kétség merül fel, akkor a kérdést járják körbe, és használják az új eredményeket is. Ha kell, nyissák ki a sírokat, olvassák újra a régi iratokat stb. A tekintély ne korlátozza a logikát és az új felfedezések lássanak napvilágot.

Galileo Galilei világképét és az ebből írt műveit 1633-ban be lehetett tiltani, tanai megtagadására is lehetett kényszeríteni, de ettől még a ptolemaioszi geocentrikus világkép megbukott.

Cser Ferenc (Queanbeyan, Ausztrália):

A tudomány módszertanáról eredményes kutatás tükrében

A tudományos módszer az, amikor az adatokat megfigyeljük, logikai rendbe rakjuk és további adatokat gyűjtve alakítunk ki egy gondolatvilágot. Ez a gondolatvilág ne hitre, ne ideológiára épüljön. Szelleme legyen nyitott az újabb és újabb ismeretek, adatok előtt és azok figyelembevételével módosuljon a gondolat, ha szükséges. A kíváncsiság a tudós egyik legfőbb jellemzője.

A tudományos hipotézis, elmélet abban különbözik az ideológiától, hogy nem ismer dogmákat, nem a valóságot préseli az eszmék alá, hanem az eszméket igazítja a valósághoz. Ez mind az ún. egzakt-, mind pedig az humán tudományok tudományosságának az alapfeltétele. A módszert pedig ez határozza meg.

Vegyésszmérnökként végeztem a műegyetemen, később ott doktoráltam, majd a Magyar Tudományos Akadémián szereztem kandidátusi, végül pedig doktori fokozatot, címet. Aktív életem során a szakterületemen kutató munkát végeztem, mind elméleti, mind gyakorlati vonalon, sőt, új műszaki megoldásokat, gyártástechnológiát is fejlesztettem, több szabadalom feltalálója vagyok. Így a hivatalos nevezéktan alapján tudósnak vagyok tekinthető.

Mindamellettt több nyelvet megtanulván érdeklődési területembe került a magyar őstörténet kérdése is, és ott is letettem az asztalra egy ún. tudományos munkát (Cser Ferenc: [Gyökerek. Töprengések a magyar nyelv és nép Kárpát-medencei származásáról](#). Szerzői Kiadás, Melbourne, 2000). Ennek lényegi célja a mások által gyűjtött, és a mások által közölt adatokkal összhangot teremtve a magyar nép és nyelv föltehetően az igazsághoz közelítő eredetének a feltárása volt, és amelynek eredményét egy elmélet alakjában közkinccsé óhajtottam tenni.

A munka bevezetőjében a következőket írtam le:

„Döntöttem. Megírom ezt a munkát, mert meg kell osztanom az ismereteimet honfitársaimmal. Nem vagyok sem képzett régész, sem nyelvész. Kutató mérnök vagyok, és mint ilyen a szakmámhoz tartozik az irodalom kezelése (megismerése, feldolgozása, használata). Szakmám lényegét alkotja a logika alkalmazása, meg az, hogy ne higgyek eszmékben, hanem a tárgyszerű adatokkal dolgozzam. Mint anyagkutató, nem tehetem meg azt, hogy előítélettel nyúljak az anyaghoz.

Ezt követem a jelen anyaggal is. Nem tisztelek egyetlen hitet, egyetlen ideológiát sem, hanem csakis a tárgyszerű anyagot, már amit így lehet ‘tisztelni’. Sajnos, ez a humán tudományok területén kissé más, mint a saját kutatási területemen. Ugyanis a rendelkezésemre álló anyag telítve van előítélettel, hittel, ideológiával. Ebből próbálom meg kihámozni azt, amit lelkiismeretem szerint tárgyszerűnek, igaznak, valóságnak vélek. Ellentmondások tömegével kell szembenéznünk. Mégis ebből – úgy érzem – az igazság szikrája kihámozható, föltéve, hogy az adatokat a megfelelő kritikával, alázattal kezeljük” (i. m. pp. 6-7).

Talán ennek köszönhető, hogy kaptam felkérést: *Fogalmazzam meg közérthetően a tudományos módszertan fogalmát: Mi az és mire jó?* Ugyanis ez a munkám valójában a tudományos módszertan elvi alapján készült, annak szellemében gyűjtöttem hozzá anyagot, rendeztem el azokat a tudományos logika szerint, és tártam az olvasók elé.

Őszintén megvallva, mind ez ideig nem gondolkoztam el azon, hogy valójában mit is jelent az a fogalom, hogy *tudományos módszertan*. De úgy éreztem, úgy véltem, hogy az érdeklődési területemet jelentő természet- és műszaki tudományos területen végzett tevékenységem valójában annak alapján történt.

A felkérést megkapva elgondolkoztam és rájöttem: nem tudom, hogy ez a fogalom pontosan mit is jelent. Mert, jó, én a természettudományt műveltem és ott egy-egy feladat megfogalmazását követte annak irodalmi feltárása, az irodalom (mások kutatási eredményei) alapján megfogalmazódott egy kérdés, ahhoz ismereteim alapján megfogalmazódtak azok a módszerek, amelyek alkalmazásával a kérdésre megfelelő választ lehet kapni, majd adni – akár megoldást jelentőt, akár elutasítót. Mindezt a racionalitás, a logikus gondolkodás elvére alapozottan. Megoldó válasz esetén kísérletek folytathatók, amelyekkel a megoldási elv igazolható, és a konkrét megoldás műszaki körülményei kialakíthatók, végezetül a probléma megoldódik. Azt követően az egész folyamat közlésre kerülhet, hogy másokat is tájékoztassunk a megoldásról, amelyet aztán ők adatként egy további kérdés megoldásánál figyelembe vehetnek (akár módszerként, akár eljárásként, akár csak anyagi jellemzők azonosításaként, mint adatot).

Ha már **módszerről** van szó, akkor a következő lépcsőfokok jelölhetők ki:

1. A **probléma** felvetése.
2. **Irodalmi kutatás**, hogy van-e már megoldás, vannak-e már a megoldáshoz vezető utak, javaslatok?
3. A rendelkezésre álló adatok **logikai rendbe szedése**.
4. A probléma **lehetséges megoldásának** felvetése, kidolgozása.
5. A probléma megoldás lehetséges útjainak **kísérleti tanulmányozása**.
6. A kísérleti **eredmények értékelése, értelmezése**.
7. A **probléma megoldás** lehetséges megválaszolása, esetleg matematikai egyenletek alakjában megfogalmazva.
8. A megfelelőnek vélt **megoldás kipróbálása** és sikere esetén bevezetése.
9. A problémamegoldás **közzé tétele**, akár tudományos közlemény, előadás, akár szabadalmi bejelentés alakjában.

Ez lehet maga a folyamat. Mégis, ez mitől tudományos és más tudományágakban ez miként értelmezhető? Lehet-e ez, úgy ahogy van, válasz a tudományos módszertan fogalmának tisztázására?

Őszinte válaszom: **nem!**

Ezek után az irodalomhoz nyúltam és az interneten igyekeztem megkeresni a fogalom értelmezését.

Igen, több cikket is találtam, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik (a hivatkozásokat lásd az írás végén). Ami a cikkekből megállapítható volt, hogy valójában nincs egyértelmű válaszuk a kérdésre, sőt, a kérdéssel foglalkozó bölcsesek véleménye csak egyetlen dologban egyezik meg, hogy erre kérdésre nem tudnak egyértelmű választ adni.

Minthogy én az általam a fenti felsorolásban leírt tudományos módszernek vélt megoldást többször is alkalmaztam, mégis talán megkísérelhetem magam megfogalmazni az általam vélt módszert, eljárást, gondolatot – ami természetesen csakis azon területeket érinti, amelyeket magam is műveltem. Ez annyiban előnyös talán, hogy bár aktív kutatói életem az egzaktnak vélt természettudományos területen folyt, mégis a humán tudomány területére is átkalandoztam.

Mindenek alapja a **tudás**. Annak feltétlen szükséges alapja az ismeretek halmaza, amelyeket **logikai rend**be helyezve kell kezelni. Ismerni a kérdéskörre vonatkozó ismereteket, az azokra vonatkozó elgondolásokat, **hipotéziseket**, **elméleteket** megfosztva azokat **ideológiai**, **hitéleti** tartalmuktól, **értelmezésüktől**. A **hipotézis** egy kérdéskörre vonatkozó elképzelések gyűjteménye, esetleg tételes megfogalmazása. **Elméletté** az után válik, hogy a hipotézis tartalmát kísérletileg, vagy más területről származó adatokkal, adathalmazokkal **igazoljuk**.

Mindezekhez még hozzá kell vennünk, hogy az elméletbe foglalt összefüggéseket **matematikai egyenlet**, vagy **egyenletek** alakjában is leírjuk. Ez, mint a tudományosság feltétele – annakidején – a szocialista tudomány eszmei köreiben szinte mindent eldöntő követelmény volt.

Tudvalévő, hogy a **matematika** a természet nyelvének fogadható el. Minden, ami a természetben történik – és amelyeket a természettudomány leír – nagyrészt matematikai összefüggésként is megfogalmazható. A **matematikai egyenletek**, **egyenletrendszerek** pedig lehetővé teszik számunkra, hogy a közvetlen tapasztaláson túl következtessünk és eddig nem ismert jelenséget, eseményt előre megjósoljunk. Ilyen „jóslat” volt az einsteini relativitási elmélet által megjósolt és valójában később észlelt jelenség, a Merkúr perihéliumának elfordulása – és annak az elméletivel egyező mértéke.

Természetesen, ez alól is vannak kivételek, mégis, a műszaki tudományok területén a matematikai alakban megfogalmazhatóság a tudományosság kötelező feltétele volt.

Itt kezdődnek már a bajok! Mit fogadhatunk el **hiteles adatnak**, **adathalmaznak**? A fizika egzakt tudománynak tekinthető, szinte minden összefüggése, elmélete matematikai egyenletek alakjában kezelhető, mégis, pl. az asztrofizikai hipotézisek, elméletek kísérletileg nem igazolhatók. Még olyan jóslatok sem mindig tehetők, amelyeket fentebb említettem, a Merkúr mozgásával kapcsolatosan ellenőrizhettünk. Akkor mégis mit tehetünk?

Itt van az pl. ún. **ősrobbanás hipotézise**. Miként lehetne igazolni? Van már több matematikai egyenletekkel kidíszített megoldási javaslat is – **elmélet** –, mégis, ha ismerjük az egyes feltételeket, amelyekkel megfogalmazták az erre települő elméletet, máris gondban vagyunk. Pedig csak az elemi fizikára kell tekintenünk.

Hogy miért?

Azért, pl. mert az ősrobbanás előtti állapotot úgy fogalmazzák meg, hogy valamiféle igen nagy sűrűségű, igen nagy hőmérsékletű energia, ami valójában nem anyagi jellegű, talán valamiféle tér, illetve elektromágneses sugárzás, azaz fény.

Csak hogy a hőmérséklet fogalma csakis részecske (anyagi) rendszerekre vonatkoztatható – akár csak atomi szinten az atommagokra és a körülöttük lévő elektron burookra, majd molekuláris rendszerekre, makroszkopikus testekre gondolunk –, a fénysugárzásra viszont nem. Még akkor sem, ha léteznek egyenletek, amelyek segítségével egy adott hullámszámú fény megfeleltethető egy adott energia mennyiségnek, és az pedig átszámítható hőmérsékletre is ($\epsilon = h \cdot \nu$, ahol ν a hullámszám, h Plank-féle állandó, ill. $\epsilon = k \cdot T$, ahol k a Boltzman állandó és T az abszolút hőmérséklet). De ennek így nincs értelme.

Van egy másik feltétel is az elméletben. Mielőtt ebből az energiából anyagi részek – előbb kvarkok, azokból protonok, neutronok, elektronok, majd semleges atomok, azaz hidrogén és hélium – keletkeznének, ez az energia massa kvantummechanikai elven sűrűség fluktuációt

szenved és ezért egyenletes eloszlása megváltozik, sűrűség gócok alakulnak ki benne. Ezek a sűrűség gócok alakulnak át majd anyagi részecskékké.

Csak hogy a kvantum elmélet alapját az állóhullámok teremtik meg, azaz a kvantált mennyiségek állóhullámokra vonatkoztathatók, ám a fényre, az elektromágneses sugárzásra nem terjeszthetők ki. Eleve a vonalas színeképek magyarázatára dolgozták ki, ahol a vonalak energia eloszlása eleve jelezte, hogy itt határozott energia mennyiség kell egy-egy gerjesztett állapot létrehozására. Mellette ott van a folytonos színekép, amelyre a kvantummechanika nem vonatkoztatható.

Itt jegyzem meg, hogy a **kvantum** szó manapság divatos valami, és emberek olyan fogalmakra is használják, amelyekre egyáltalán nem vonatkoztatható. Viszont ezzel azt akarják jelezni, hogy hű-de-micsoda tájékozottak ők, műveltek és tudósok, pedig éppen a fizikában való alapvető tájékozatlanságukat bizonyítják ezzel. Így éreztem én akkor, amikor a **kvantum-nyelvészet** szókapcsolatra bukkantam egy újságban.

Ugyancsak gondot okoz az a feltételezés, hogy ez az energia massa kitágul és emiatt lehül. A gáztörvényeket alkalmazzák a fényre, ami megint csak elemi hiba.

Mégis, az elméletet tudományosnak tételezik fel és a következményekből igyekeznek visszatekinteni egy zéró idejű állapotra, amit egyébként nem tartanak valóságosnak. Az egyenletek a zéró időre nem adnak megoldást. Az elképzelés alapja pedig egy 13 K-foknak megfelelő, egyenletes háttérsugárzás, ami az univerzum minden irányából érkezik és azonos az erőssége. Az elmélet másik alapja az a tapasztalat, hogy minél távolabb van tőlünk egy galaxis, a benne található H és He atomok elektronfelhőinek gerjesztési energiája (színekép vonal) egyre nagyobb hullámhosszak felé eltolódik. Ezt a galaxis tőlünk való távolodásának fogják fel, értelmezik. Ez a semmiből létrejött és azóta folyamatosan táguló világegyetem elmélete.

Tudomány? Az, noha itt már megbicsaklik, és nagyon úgy érződik, hogy esetleg a biblikus forrást igyekeznek a természetre erőltetni. Ideológia jelenik meg az elméletben: kell lenni egy kezdetnek – és ez automatikus feltételezi azt is, hogy kell lenni végnek is. Pedig a fizika világegyenletei sem a zéró, sem a végtelen esetében nem adnak megoldást, értelmetlenné válnak.

Itt kell megfogalmazni a tudományosság szempontjából fontos gondolatot: az **elmélet** – mint **paradigma** – csak addig érvényesülhet, addig maradhat érvényes, ameddig nem bukkanunk olyan jelenségre, adatra, amely nem vonható az elmélet alá, pontosabban: **ami azzal ellentétes**. Ha ilyen megesik, nem az adatot kell eldobni, hanem az elméletet, és helyette olyat kell alkotni, amelyik az így újonnan, később, esetleg más módszerrel született – és bizonyíthatóan nem hamis, azaz igaz – adatot és jelenséget is értelmezi, magába foglalja. Ezért pl. egyetlen jelenségre alapozott **elméletek** hamar elbuknak, ha más jelenségeket is bevonunk az elmélet hatáskörébe – és azok esetleg az eredeti elméleti következtetésekkel ellentétesek, azt kizárják.

A lényeg ebből, hogy nem az elméletet igazolandó kell adatokat keresni, hanem megvizsgálni azokat is, amelyek az elméletet esetleg kizárják. Lehetőleg minél több jelenség adatait kell egyben kezelni, ha valóságos, az igazsághoz legközelebbi megoldásra törekszünk.

A *Gyökerek* megírása során ilyen egymásnak ellentmondó adatok tömege került a kezembe. Pl. nyelvészeti értelmezés is, miszerint az ún. ugor és a finn ág között nincs közvetlen kapcsolat, a kettőt éppen a magyar nyelv köti össze. Azaz a magyar nyelv nem az ugor ág levele, hanem a sokkal inkább a nyelvi fa törzse, esetleg éppen a gyökere. Ha bevonjuk az eredetvizsgálatba a népi műveltséget, az embertant, a régészetet, akkor már igazából kiabál, hogy sem az MTA uráli, sem az ellenzékének közép-ázsiai eredeztetési modellje nem használható, adatok ellenkeznek azokkal, azok érvényességét kizárják.

Őstörténeti szempontból napjainkban lényeges új tudományág jelent meg, az ún. **archeogenetika**. A tudományágat a genetikai kód szekvenciálásának, a kódot alkotó bázisoknak

a poli-ribofoszfát lánc menti elhelyezkedése sorrendjének a lehetősége teremtette meg. A hímek Y-kromoszómája illetve, valamennyi állati sejt nőténnytől származó mitokondriumának DNS szála tartalmaz olyan szakaszt, amely már nem kódol létfontosságú élettani folyamatot, és ezért elemi báziscserék, ún. **mutációk** alapján megváltozhat. Minthogy ez a mutáció statisztikus valószínűségi folyamat, és meglehetősen ritka, a genetikai anyag bázis sorrendjéből messzire a múltba kikövetkeztethetők felmenő származási vonalak. Az Y-kromoszóma hím/hím származásláncot, a mitokondrium női/női származását határozza meg (hímeknél is az anya mitokondrium kódja jelenik meg, csak onnan nem öröklődik tovább).

Az eredmények alapján a századvégén megállapították, hogy mind a hím, mind a női vonal egy-egy egyedhez vezet vissza, és az erre épített elmélet az ún. **Ősádám** és **Őséva** elmélet. A bázissorrend meghatározásánál egy-egy elágazáshoz azonban ún. **genetikai időt** rendelnek, és ez nagyjából 10 évezredet jelent elágazásonként. Innen következtetnek arra, hogy a modern embert Afrikából egy mintegy 150 évezrede bekövetkezett mutáció teremtette meg, és ezért a modern embert innen eredeztetik, és a **vélt genetikai idő** alapján ezt az embert mintegy 40-50 évezrede hozzák ki Afrikából.

Tudományos elmélet? Megfelel a tudomány módszertanának az elgondolás?

Részben igen. Csak egy gond van: ez a bizonyos **genetikai idő**. Azt a bázisok eltérési átlagából számítják, és ez kísérletileg nem ellenőrizhető, nem igazolható. Viszont van egy gond vele: ha egy elágazáshoz tíz évezred rendelhető, ma, amikor közel 7 milliárd ember él a Földön, akkor ez az idő egyáltalán nem vonatkoztatható azon korokra, amikor néhány százezer ember élt itt. Ugyanis a mutáció gyakorisága nem az időtől, hanem az események számától függ. Éppen emiatt vettük Darai Lajossal kézbe a régészeti anyagot és illesztettük a régészeti eseményekhez az ún. haplocsoportok megjelenését, azaz a népesség genetikai időrendjét így kalibráltuk.

Ez nem szokatlan a tudományban, hiszen a régészet abszolút kormeghatározási módszerét, a C14-es időmeghatározást hosszú életű fák évgyűrűinek vizsgálatával kalibrálták, és ezzel a hoztak létre ott paradigma váltást: ma az ún. kalibrált C14 adatokat kell figyelembe venni a régészeti események időrendjében (ameddig alkalmazható), ami másfél évezredig vissza a múltba követi az egyenletet, attól kezdve növekvő idővel nő az eltérés. Időszámításunk előtti hetedik évezredben az eltérés már egy egész évezredet meghaladja (ennyivel idősebb a minta, mint amit a nyers adat mutat) és más módszerrel kalibrálva, az eltérés a Würm jégkorszak középső lehűlését követően már 6 évezredet is meghaladja.

Mégis, az általunk alkalmazott módszer nem került be az archeogenetika módszertanába. Nem, mert az ún. afrikai modern emberi kiáramlás elméletét a politika támogatja és a politikai korrektség ideája, ideológiai megfogalmazása nem teszi lehetővé az attól eltérő fogalmak, megállapítások terjesztését. Pedig egyértelmű, hogy a modern ember forrása nem kizárólag Afrika, hiszen a vélt kiáramlást megelőzően több tízezer évvel korábban leírt ún. mongolid embertípus jelent meg Ausztráliában közel két év-tízezreddel az állítólagos kiáramlást megelőzően. Íme, egy adat, ami az elmélettel ellentétes, annak érvényességét kizárja, holott nem a haplocsoportokkal és azoknak a mai társadalmakra való vonatkoztatásával van a gond, hanem a **feltételezett genetikai idővel**. Az afrikai kiáramlás, ugyanis, valós, de nem 40-50 évezreddel ezelőtt, hanem a *Homo ergastras*, ill. *Homo erectus* idejében, egy-másfél millió évvel ezelőtt történhetett.

Ebben a vonatkozásban az archeogenetika már nem tudomány, ugyanis a tudomány nem rendelődhet alá semmiféle ideológiának, politikai akaratnak, mert a tudomány célja az igazság kiderítése, és nem pedig éppen valamiféle napi politika, eszmerendszer támogatása.

Ki kell még térnem a 9. pontra, a vizsgálati anyag nyilvánosságára hozásának módszerére

Minden tudományos közösségre nehezedik egy külső nyomás: a vizsgálati anyagot meg kell osztania a tudományos közösséggel és azok észrevételeit felfogni, megvizsgálni és esetleg annak alapján módosítani az *értelmezés*en, a végkövetkeztetésen.

A vizsgálati módszerek adatokat szolgáltatnak és ezeket az adatokat értelmezni kell. Ez jelenti azt, hogy általánosnak elfogadható következtetést vonunk le azokról. Ugyanazokból az adatokból azonban azok terjedelme, mértéke és minősége alapján gyakran többféle következtetés is levonható, többféleképp lehet azokat *értelmezni*. Láthattuk fentebb, hogy az *archeogenetika* által használt *genetikai idő* is ilyen valami. Ha csakis a matematikai egyenlet által szolgáltatott adatot nézzük, akkor annak értelmetlensége vezetett olyan értelmezéshez, amelyet a mai politika is meglovagol és keményen épít rá. Éppen ezért szükségeltetik, ha lehet, ugyanannak a rendszernek a vizsgálatához több, egymástól nem függő módszert alkalmazni, és a kapott eredményeket együttesen értelmezni, értékelni.

A vizsgálati eredményeknek és az azokra épített hipotéziseknek, elméleteknek alapvetően két közlési módját használjuk (nem számítva itt a szabadalmaztatást, amely végső soron nem feltétlen igényli a tudományos módszert, hiszen a pénzzel rendelkezők gyakran előre lefoglalnak olyan szakterületeket, amelyeken semmiféle vizsgálati, alkotó tevékenységet nem folytatnak, csak ha valaki arra téved és kidolgoz valamiféle oda vágó eljárást, akkor a markukat tartják. Hiszen ők azt levédtek! Ilyennel kutató munkám során az évszázad utolsó évtizedében már gyakran találkoztam).

Az egyik mód tudományos konferenciákon, munkaértekezleteken előadások tartása. A másik pedig tudományos folyóiratokban való közlés.

Mindkettő lényege azonos, csak a módszere más.

Egy előadás általában kötött időben hangzik el, és bár az írott cikknek is vannak természetes méret korlátai, mégis, az nem annyira erős, mint az előadásé. Különösen vonatkozik ez az ún. konferencia előadásokra, ahol az idő határ 5, 10 ill. 15 perc szokott lenni. Az előadást ezért úgy kell fölépítenünk, hogy a lényegi mondandó, az üzenet, eljuthasson a hallgatók tudatáig. Ezért annak vázlata a következő:

1. **Bevezetés** – amiben a szakmai *helyzetet* ismertetjük, azt, ahonnan el kell indulnunk.
2. **Probléma** – megfogalmazzuk a megoldandó kérdést, a gondokat.
3. **Megoldás** – ismertetjük a megoldási javaslatot. Itt, mielőtt még kiszaladnánk a rendelkezésre álló időből.
4. **Információk** – Itt adjuk meg a vizsgálati módszert, esetleg annak problémáit a 2. részben említjük meg, ha szükséges. Következnek az adatok, amivel alátámasztjuk a megoldási javaslatot.
5. **Összefoglalás** – végső következtetés, amikor esetleg a megoldást megismételjük, csak röviden, mintegy útravalóul a hallgatók számára. Ezt viszik magukkal. Éppen ezért legelőször ezt fogalmazzuk meg, azt, hogy mit szeretnénk a hallgatóság tudatába juttatni?

Ha a 4. részben kiszaladunk az időből, akkor annak ismertetését megszakítjuk és a maradék időben (miután az Elnök már az idő lejártára figyelmeztet) csak rátérünk az *összefoglalásra*.

Nulladik lépésnek tekinthetjük az *előadás címének* megfogalmazását, hiszen kutató társak elsősorban arra figyelnek fel. A címnek a tartalomra egyértelműen utalónak kell lennie és nem lehet hosszú.

Tudományos közlemények szerkezete ettől eltér.

1. Mindenekelőtt ugyancsak jelentős a *közlemény címe*, amelynek a tartalomra, annak lényegi részére kell utalnia.
2. A szokásos szerző-sort követően következik az *Összefoglalás* – egy-két bekezdés, nem több – ahol a lényegét közöljük, olyatén jelleggel, ahogy az előadás utolsó szakaszánál tettük. Csak természetesen ez bővebb lehet.
3. *Bevezetés* – Itt közöljük a helyzetet, ami indokolja a probléma felvetését, ismertetjük a rendelkezésünkre álló irodalomból merítetteket, továbbá a megoldandó kérdést is megfogalmazzuk.
4. *Vizsgálati módszerek* – Itt ismertetjük az alkalmazott vizsgálati módszereket, azok paramétereit esetleg megvitatjuk egyik-másik értelmezésével kapcsolatos kérdéseket.
5. *Vizsgálati eredmények* – Itt következnek a fentiekben meghatározott módszerekkel nyert adatok.
6. *Az eredmények értékelése (értelmezés)* – Ez a munka egyik legjelentősebb, egyben a legrázósabb része is. Az általunk kapott adatokat megvitatjuk a 3. részben leírtak és a 4. részben bemutatott módszerek ismeretének a tükrében.
7. *Következtetések* – Az értelmezés rövid összefoglalója. Ennek szövege gyakran az 1. részben említett *Összefoglalás*ban is megjelenik.
8. *Köszönetnyilvánítás* – Nem társszerzői minőségben, de közreműködők felsorolása, nekik köszönet nyilvánítása, esetleg a vizsgálatot pénzügyileg támogatók megemlézése, köszönetnyilvánítás.
9. *Irodalomjegyzék* – Itt minden a nem tőlünk származó információ forrását felsoroljuk.

Végző következtetésként megismétlem: a tudományos módszertan az igazság megismerését szolgáló tevékenység módszertana. Mint ilyen, nem lehet semmiféle ideológia, politikai eszme alárendeltje. Racionalitás, az igazság bemutatására törekvése során újabb adatok megjelenése esetleg a korábbi elméletet, mint paradigmát törölheti, újat hozhat létre. Ugyanis egyetlen az elmélet alá nem vehető, azzal ellentétes adat miatt az elméletet kell elejteni.

Ezt tettem a *Gyökerek* megírása során magam is. Ezt tettük Darai Lajossal közösen megírt munkánkban is (Cser F., Darai L.: *Kárpát-medence vagy Szkítia?* Fríg Kiadó, 2008).

A tudományos módszertanról a következő hivatkozásokon föllelhető anyagokat olvastam el:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Tudom%C3%A1nyos_m%C3%B3dszer

<https://hhk.uni-nke.hu/document/hhk-uni-nke-hu/Teljes%20sz%C3%B6veg!.pdf>

<http://szabadgondolkodo.hu/ismeretterjesztes/tudomanyos-modszer.php>

https://hu.wikipedia.org/wiki/Vita:Tudom%C3%A1nyos_m%C3%B3dszer

<https://hu.sodiummedia.com/4089949-what-is-the-methodology-the-concept-of-methodology-scientific-methodology-basic-principles>

https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8184/09het_tudmodszertan-ppt.pdf?sequence=18&isAllowed=y

<https://sites.google.com/site/kognitivmodszertan/tov%C3%A1bbi-m%C3%B3dszertani-anyagok>

Queanbeyan, 2021. április 25.

Melléklet:

Big Bang – a Nagy Bumm. Kritikai megjegyzések az M-modellel kapcsolatban – avagy, lehetséges lenne, hogy ennyire félreértem a fizikát?

Mindenekelőtt, kvantummechanika

Balogh Sándorral vitatkoztam az ő negyedik dimenziós eléletéről, amellyel kapcsolatban kifejtettem, hogy a fizika ismerete nélkül könnyű olyan elméleteket gyártani, amelyek megfelelnek egy ember hitének.

Sándor ellenezte a kvantummechanikát. Einsteinre hivatkozott, aki szerint '*az isten nem szerencsejátékos*' – ugyanis nem tudta elfogadni a determinisztikus világszemlélettől idegen valószínűségi függvények létezését. Ugyanis, a kvantummechanika állapotfüggvényekkel manipulál és azokból adja meg valószínűségi számítások alaján, hogy egy jelenségnek mik lehetnek az okai, alapjai, változások mikéntjét és mértékét, anyagi részecskék sűrűségeloszlását, stb..

Így, egy elektron tartózkodási helye egy adott időpontban nem határozható meg tetszőszerinti pontossággal, az elektron nem jelenik meg, mint egy határozott méretű golyó, hanem az atommag körül egy határozott pályán bár, de elkent formában van jelen. Az elektron tartózkodási valószínűségét hullámfüggvényekkel írja le a kvantummechanika – és itt a lényeg: határozott pályaelemhez tartozó hullámfüggvények álló függvények és ezért csakis akkor értelmesek, ha a pálya az illető tartalom hullámhosszához egész számú többszöröse.

Következésképp, nem zárt pályák esetén a kvantummechanika nem alkalmazható. Ezért pl. a gravitációra sem célszerű ráerőltetni, hiszen az nem zárt pályás energiamennyiség, erő – függvény – hanem az adott tömegtől távolodva végtelenig tart. Ahogy a fény sugár is – azaz a foton pályája – sem zárt pálya, értelmetlen kvantálni. Annak ellenére, hogy az anyagi világban, ahol atomok, molekulák vannak, ahol az atommag körül elektronburok létezik, az elektronok pályaváltozása – gerjesztés, kisülés – éppen a forrás határozott energiájú, állóhullámszerű léte miatt a kibocsátott illetve elnyelt fény energiája (hullámhossza, hullámszáma) meghatározott – kvantált. Erre bizonyítékok a vonalas színeképek.

Térjünk át az M-elméletre.

Ennek lényege, hogy valamikor, – a világegyetem életkorát a vörös eltolódás alapján, a Hubble állandó alapján becsülve – 13,8 évmilliárd előtt a semmiből pattant ki és fűvódott fel a mai méretére és tágul azóta is.

Az alapfeltevés, hogy valamikor a nulla idő körül a semmiből kipattant egy nagy sűrűségű, nagy nyomású, nagy hőmérsékletű energia csomag úgy, hogy olyan kis méretű volt, hogy az annak megfelelő tömeg saját gravitációs energiája azonos lehetett az akkor kipattant energiacsomagnak megfelelő tömegnek a kis méretből származó értékével, azaz az összenergia zérus maradt.

Ez a valami éppen innen eredően a nagyon kis térfogatba sűrűsödött igen nagy mennyiség, következésképp nagyon forró volt, és a térben szétterjedésével – magával víve magának a tér és az idő egységének tágulását is – lehűlt. 10^{-37} másodperccel később hirtelen mintegy 300 nagyságrenddel nagyobbra tágult (Hix-bozon-tér kikristályosodott belőle). Majd egy adott állapotában – 10^{-11} másodperc körül – az addig folytonos valami kvarkokká, elektronokká, majd később protonokká és neutronokká – következésképp hidrogén és hélium atommagokká – kondenzálódott, jöllehet, a teret ekkor még zömmel fotonok töltötték ki. Majd egy még későbbi időpontban – immár 379 ezer évvel később – tovább tágulva, következésképp hűlve, befogták az

atommagok az elektronokat és attól kezdve semleges atomok tömege jött létre. Addig a rendszert egységes állapotban tartották az ionokkal, elektronnal kölcsönhatásban lévő elektromágneses sugarak, a fotonok, és amikor a semleges atomokká való kondenzáció megtörtént, attól kezdve ezek a sugarak befagytak – és ez szolgáltatja a világmindenség minden pontjáról néhány ezred K szórással érkező 2,6 K-es háttérsugárzást.

Mindezekhez időket is rendel az elmélet, ami szerint a protonok és neutronok keletkezése a nagy robbanást követő másodperc környékén zajlott le.

A többi már csillagfizika, már a megtapasztalt fizika területére tartozik, így érvényes rá a makrofizika számos tétele, köztük az, hogy természeti folyamatokban az entrópia mindig csak növekedhet. Az entrópia a rendezetlenséget fejezi ki, a tökéletesen rendezett állapotban az entrópia zérus – és amikor a semmiből kipattant a világegyetem, akkor ez jellemezte. A tökéletesen rendezett állapotra pedig a kvantummechanika egyik tételét alkalmazzák, miszerint létezik statisztikus ingadozás és ez bontja meg az addig tökéletesen egyforma állapotú részek egyenlőségét és indítja el a lokális sűrűsödéseket, amelyek aztán napok, galaxisok kialakulásához vezetnek.

Az alaptétel tehát: létrejött egy igen kis méretben de nagyon nagy sűrűségű és hőmérsékletű világmindenség, amely aztán széttágult, következésképp lehűlt.

Klasszikus fizikai fogalmak

A klasszikus fizikából ismert a hőmérséklet fogalma, amely a fizikai rendszer összetevőinek termikus energiáját fejezi ki. Ennek nagysága $k \cdot T$, ahol k értéke $1,380062 \cdot 10^{-16}$ erg/K.

Csak hogy, a hőmérséklet fogalma kizárólag részecskékre vonatkoztatható, az alaptételben pedig nem szerepelnek részecskék, azaz annak hőmérséklete, mint makroszkópikus tulajdonság értelmezhetetlen. A fotonnak határozott energiája van – ami a Planck-féle állandó, a $\hbar$ és a fény hullámcszáma ν szorzata: $\hbar \cdot \nu$, ami a fenti tétel értelmében hőmérsékletté átszámítható, de ez nem jelenti azt, hogy a fotonnak létéből származóan hőmérséklete lenne.

A modellből aztán különböző feltételezésekkel levezetnek egy folyamatot, amely a gőzök kondenzálódásának, illetve egy kikritályosodásnak megfelelő fázisátalakulást modellez, amelynek során létrejön a Hix-bozon tér. A tömeget aztán úgy értelmezik, hogy az a Hix-bozon térben az energia egységek gyorsulásával szembeni ellenállásának a mértéke, azaz nem a tömeg, hanem az energia az alapvető, és a tömeget abból lehet az Einstein-egyenlet megfordításával értelmezni: $m = E/c^2$.

Gondok

De nem ez az alapvető gond, hanem az, hogy a tágulással miért hűl le a rendszer?

A hőmérséklettel kapcsolatosan már jeleztem, az itt értelmezhetetlen. Most a tágulás miatti hőmérséklet csökkenéssel kapcsolatosan is értelmezhetetlen tételre bukkanunk. Ugyanis a gáztörvények tulajdonsága, hogy a gáz nyomás és térfogata határozza meg az energiatartalmát, és ez az ideális esetben: $P \cdot V = k \cdot T$. De az ősrobbanás állapotában nincsenek részecskék, amelyekre akár a hőmérséklet, akár a nyomás fogalma értelmezhető lenne.

A tágulással kapcsolatban is van egy gond: a tér tágul és benne a már kialakult galaxisok mérete nem. A 10 milliárd fényévre lévő galaxis mérete ugyanakkora, mint az 1 milliárd fényévre lévők, azaz még inkább értelmetlen a gáztörvények alkalmazása az ősállapotra.

További gond a 0 időpont. A fizika téregyenletei ugyancsak értelmüket veszítik a 0 időpontban. Ugyanez a helyzet a végtelenekkel kapcsolatosan. Ez a két fogalom a fizikai matematikában értelmetlen.

De ha belegondolunk, akkor ez nagyon is világossá válik: $1/\infty$ az 0, $1/0$ az végtelen. Bármely szám, érték nullaszorosa ugyancsak 0 és a végtelenhez bármit adunk, abból bármit elveszünk, azt bármennyire meg többszörössük, az végtelen marad. Nos akkor mi a nullaszor végtelen értéke? Értelmetlen.

Az Einstein által számonkért hiányzó determinisztikus felfogás szerint, ha ismerem egy rendszer kezdeti állapotát, akkor a fizikai törvényszerűségek (matematikai egyenletek) alapján kiszámíthatom tetszés szerinti idővel későbbi állapotát. Ebbe rondított volna bele a kvantummechanika? – Ám mégsem.

Ugyanis ahhoz, hogy egy tetszésszerű pontban tetszésszerű pontossággal ismerjem a rendszer állapotát az szükséges, hogy a nulla időpontban (ami az egyenleteket már eleve értelmetlenné teszi) tetszésszerű pontossággal ismerjem annak állapotát.

A kvantummechanikában ismert Heisenberg határozatlansági reláció szerint azonban egy időben egy rendszer adott terében az ottani részek mozgásának jellemzőit nem ismerhetem tetszésszerű, teljes pontossággal, hiszen ahhoz, hogy megismerjem, be kell avatkoznom (pl. az elektron helyzetét foton segítségével felmérni) és ezen közben beavatkozok a rendszerbe. A $\Delta v \Delta t = \hbar$ illetve az energia és idő vonatkozásában a $\Delta E \Delta t = \hbar$ egyenlőtlenség ezt fejezi ki.

Magyarán mondva nem a determinizmus tűnik el, hanem elvileg sem ismerhetem tetszés szerinti pontossággal a rendszer kezdő állapotát, ezért a jövőre vonatkozó megállapítások is az idő távolságnak növekedésével egyre pontatlanokká válnak. Ám valószínűséget megállapíthatok – és ezt teszi a kvantummechanika.

Az anyag hullám természete

Akkor most térjünk ide vissza. Az elektronnal, a neutronnal difrakciós kísérleteket hajthatók végre és abból nyert eredményeket a számítások igazolják is. Ezek a picinyke golyóbisnak felfogott '*részecskék*' valójában maguk is hullámcsomagok, álló hullámok, igazolván a fenti felfogás értelmét, miszerint maga a tömeg – és az ebből származó határozott méret – nem az elsődleges, az a másodlagos. A világegyetem ezért valami meghatározhatatlan értelmű energiából és annak komplex téridőbeli kiterjedéséből áll össze.

Egyenletben kifejezve, egy m tömegű részecske hullámhossza az $m \cdot c^2 = \hbar \cdot c / \lambda$ egyenlet alapján számítható, ami viszont megfeleltethető a $k \cdot T$ alapján T hőmérsékletnek. Matematikai alapon. Valójában egy m tömegű, λ hullámhossznak megfelelő anyagi részecske energiája nem feleltethető meg egy adott hőmérsékletnek. De a Nagy Bumm energiacsomagja sem, hiszen ha megfeleltethető lenne, akkor egy adott energiájú foton a térben terjedve folyamatosan veszítene energiájából, ami a fizika szerint nem lehetséges. A foton energiája csakis kölcsönhatások során változhat meg.

Javasolt megoldás

Az M-elmélet egyenletei akkor adnak állítólag értelmes megoldást, ha abban 10, ill. 11 dimenziós téridővel manipulálnak. A három tér koordinátán felüli 6-7 térkoordinátára azt mondják, írják, hogy azok felcsavarodottak.

Akkor most innen induljunk el.

Az M-modell alapja a húr-elmélet, amely szerint vannak egydimenziós rezgő hurok, és azok rezgésére vonatkozó egyenletekkel megadható azok energiája. Ezekhez tartozik a komplex téridő, amelynek tér összetevőit mint valóságos, az idő összetevőt, mint képzetes komplex-szám összetevőt foghatjuk fel.

Míthogy egydimenziós hurokkal manipulálnak, óhatatlanul felmerül a gondolat, hogy nem csak rezegnek, hanem a másik húr terébe fordulva rotációt is végezhetnek és ennek három

alapesete képzelhető el: tér a térbe fordul és az eredő vektor térbe mutat (a), tér a térbe fordul, az eredő vektor az időbe mutat (b), és a tér az időbe fordul, illetve fordítva és az eredő vektor a térbe mutat (c). Az elfordulás jellemzője pedig a $\hbar$ állandó, amelynek dimenziója erg.cm.

Alapvetően három különböző jelenséggel állunk szemben és ha az egész számú spinnel rendelkező fizikai jelenségekkel hasonlítjuk össze és ebből a jelenséget a $\hbar$ dimenziójára átszámító konstanszt vezetünk le, akkor az (a)-hoz a spin, (b)-hez a tömeg és (c)-hez az elektromos töltés, a három megmaradó jelenség rendelhető – következésképp a két utolsó a Hix-bozonnal illetve a fénnyel azonosítható.

Mindezek nem állóhullám jellegűek, hanem folyamatosan kicserélődnek a környezetük téridejében, és a mozgásuk a c konstanssal, a fény vákuumbeli sebességével jellemezhető.

Ismert a fizikából, hogy a szuperfolyékony (nagyon kis hőmérsékletű) hidrogénben megjelennek tórusz formájú kvázi-részecskék, amelyek $\hbar$ nagyságú spinnel, forgató nyomatékkal rendelkeznek. Ha most a fenti három jelenséget kombináljuk, akkor egy tórusz felületén c sebességgel terjedő (b) és (c) kombinációjából immár feles spinű részecskét alkothatunk, kettőt is – és ezek megfeleltethetők a protont és a neutron felépítő kvarkoknak. Kettő, attól függően, hogy (c), vagy (-c) vesz-e részt az összegzésben, azaz a tér koordináta fordul az időbe, vagy negatívként jelölve a fordítottját. A kombinált részek megint csak meghatároznak egy térdimenziót, amelyre $\hbar/2$ spin jellemző.

Az (a) és (c) kombinációjából megint csak létrejöhet két ismert részecske: elektron és pozitron.

Az (a) és (b) kombinációjából létrehozott részecskében nem szerepel az elektromágnesesség összetevője és ez alkothatja a világegyetem ún. sötét (fénnyel kölcsönhatásba nem lépő) részét.

Az (a) és (a) kombinációja jelentheti a neutrínót.

A 4 alapidimenzió mellé immár 7 újabb dimenzió keletkezett és a 'visszacsavarodás'-t imitáló rotációs jelleggel rendelkezik.

Ezekre a kombinációkra – minthogy állóhullámok – már vonatkoztatható a kvantummechanika.

A gravitáció pedig nem állóhullám, hanem a két részegység kombinálódásából eredő állóhullám helyi sűrűsödést, az átlag sűrűségnél nagyobb létrejöttét eredményezi, amely így szingularitássá válik: A sűrűség a szingularitás lábánál lecsökken és a távolság növekedésével onnan simul bele ismét az átlagba. Ennek a besimulásnak a gradiense arányos a gravitációs erővel.

Zéró idejű kezdő állapot

A semmiből való kipattanásnak azonban még mindig sok hátulütője van. Jó, elképzelhető, hogy a világminsenség tömegének és egy rendkívül kicsiny térbeli sűrűségének az energia összege zérus (két neutron esetében a számítható távolság 10^{-53} cm, messze a Planck távolságot alulmúlóan), de a tágulás miatt lecsökkent gravitációs energia miatt jelenleg az energia összeg nem nulla. Honnan van a tágulást szolgáló energia?

A másik gond, hogy miért keletkeznek a kontinuumból részek – egyedi húrok –, amelyek rezgése adja az energiájukat? Miért pont annyi, amennyi a mai világmindenséget – ismert, 13,6 milliárd fényéven belülit – alkotja és kitölti?

Következtetés

Megint csak oda jutunk, hogy a nullához érkezni és onnan indítani a képet értelmetlen. Még akkor is, ha a jelent értelmezni tudjuk. De minthogy nem ismerhetjük a múltat tetszés szerinti

pontossággal, ezért a jövőt sem ismerhetjük tetszőlegesen pontosan. Hogy a makroszkópikus fizikai törvényeit – pl. gáztörvények, entrópia, hőmérséklet – próbálják az elméletek a valóságra ráhúzni és az érvényességüket kitolni arra a tartományra (pl. kvantummechanikát nem álló hullámokra, a gáztörvényt eneiátérre), ahol nem érvényesek, ugyan a fantáziát megmozgathatják, de a valóságértékük meglehetősen csekély.

S még pár utólagos megjegyzés:

A kvantummechanikusok nem foglalkoznak a világ eredetével, nulla időpontjával, azt a húr elmélet, az egyesített húrelmélet, azaz m-elmélet hívei teszik. Éppen arra utaltam, hogy az akkorra feltételezett körülmények között a kvantummechanika nem használható, hiszen arra már nem érvényes.

Einstein egy másik mondata: 'Csak két dolog végtelen: a világmindenség és az emberi butaság. A világmindenségben már nem vagyok annyira biztos'.

Hogy kezdet és vég áll elő minden genetikai elméletben, azon nem csodálkozom: minden, ami megszületik, él, az egyszer el is pusztul. Csak a forma, az élő rendszert alkotó anyag azoban nem pusztul el, csak más formába kerül.

Csak éppen itt a kérdés: a világmindenség megszületett-e? Térben és időben véges-e?

Ha térben véges lenne (önmagába forduló háromdimenziós valami, mint a felfújtt gumigömb, véges, de határtalan), akkor a gravitációs hatásoknak lenne egy centrum felé mutató összetevője, ami nincs. A rá kidolgozott egyenletek azonban mind a nulla, mind a végtelen időben és helyen elveszítik értelmüket, azaz csakis véges megoldásokkal kísérletezhetnek.

Most azt mondják, hogy a világmindenség kiterjedése meghaladhatja a 13,6 milliárd fényévet – 48 milliárdot dobott be valaki –, de minthogy az ideje 13,6 milliárd, az azon túli részről nem lehet információnk, még nem érkezett hozzánk. Mondjam-e, hogy ez is ellenőrizhetetlen tétel, baromság?

A másik elv, hogyha végtelen a világegyetem, akkor az éjszakai égboltnak fényesnek kellene lenni, mert valahonnan csak-csak érkezne fény ide.

Hogy ennek van-e értelme? Szerintem nincs.

Az én felfogásom szerint a világegyetem térben és időben végtelen, azaz nincs nulla pontja. A tágulást ugyan az einsteini egyenletek leírják – kozmikus állandót tett bele –, de még ez sem biztos, mert vannak egymás szomszédságában lévő galaxisok, amelyeknek a vörös eltolódása akár a másik kétszerese is lehet. Nem biztos, hogy a vörös eltolódás (itt az atomi színkép vonalairól van szó) az a tőlünk távolodó tárgy sebességét jelzi – ahogy a vonat sípolása is emelkedő hangú, ha közeledik és süllyedő, ha távolodik a vonat.

A kvantummechanika anyagi rendszerek állapotát írja le. Alapja az elektron és a proton elektromosan ellentétes töltése és az elektron mozgási energiája, sebessége és ebből származó impulzusa. Az ún. Heisenberg mátrixban ezek a függvények kerültek be és az egyenletek véges megoldása akkor lehetséges, ha kvantumszámokat tételeznek fel. Ugyanis a megoldás hullámegyenleteket eredményez.

A H-atom esetében ez egyszerűen megoldható egyenletrendszert eredményezett és az elektron kötési energiájára pontosan az a 13,6... eV jött ki a számításból, mint amit mérni is lehet (vonalas színkép alapján – és ez az a vonal, ami a távoli galaxisokból érkező fényben a távolsággal arányosan a kisebb energia (vörös) felé tolódik el.

Az ember lényege a közössége és attól elválaszthatatlan. Mind a cselekedetei, mind a gondolatai összefogják. Sőt, néhány 'kísérleti' eredményem szerint az agyak kollektivizálódása éppen a nyelvi generátor miatt jön létre, azaz amikor valaki egy gondolatot szavakká fogalmaz meg, ez a művelet 'sugároz', ez az, amire rezonálni lehet. Ennek alapján pl. ha vallatnak és belőlem valamit ki akarnak szedni, akkor a fölített kérdésre még gondolatban sem válaszolok, mert a megfogalmazásakor a válasz átkerülhet a vallató agyába. Pszichológia!

Innen ered az elképzelésem is – azaz ezért gondolom –, hogy a népeknek van istenük, a magyarul gondolkozó agyak magyarul képesek rezonálni egymásra. Most azok, akik több nyelvűek és a gondolkodásuk már nem nyelvi, hanem gondolat-képi, azok alkalmasabbak arra, hogy máshonnan érkező gondolatot befogadjanak – természetesen, azon a nyelven megfogalmazottakat, melyeket kellő szinten értenek, beszélnek.

Amikor legutóbb Pesten jártam, akkor kifejezetten zavart a rengeteg gondolat. Itt csend van. Persze, nincs kizárva, hogy ez az érzésem már hamis.

A hatalmi technikákkal emberi tudatot mosatnak át, irányítanak, erőszakolnak meg, ennek ideális eszközei a képi hírközlők – manapság elsősorban a TV. A képi – nem nyelvi! – információ leköti az agyat és a nyelvre már nem marad energiája, egyszerűen, amit a kép mellé tesznek, az ragad ott meg. Hogy ezt hazánkban a médiamogulok tudatosan használják-e, vagy csak rutinból, azt nem tudom, csak azt, hogy ebben eléggé eredményesek és ezzel sajnos veszélyeztetik a független gondolkodást (akadémia, felsőoktatás).

Azt is mondják mindig, hogy nincs pénz az oktatásra, de egy oktatási rendszert lebontani könnyű és gyorsan megy, de amikor már előteremtenének rá pénzt, az újjáépítése már nem megy gyorsan. Mert először azokat a tanárokat kell kiképezni, akik majd az ifjúság oktatásába bevetendőket képezik ki a munkájukra.

És ez a helyzet ma is. Most rombolják le azt a szintet, amelyiknek az általános szellemi szintet biztosítani hivatott oktatás lenne a feladata. S hogy ki ők? A hatalom mániákusai.

Elég kevesen értenek a természettudományhoz, és társadalomtudományhoz még annál is kevesebben. Ám még a könnyebbnek látszó politikatudományi részt sem veszik figyelembe, hanem a szekértáborok logikája szerint gondolkodnak mindenről. Azaz a tudomány kiszorult, vagy csak mint felhasználandó eszköz kap szerepet a mai világban, és nemcsak nálunk.

És így van ez a természettudomány területén is. Igen, ott vannak bizonyos megalapozott rendszerek, de a szekértáborok, a mindenáron új elméletet alakításának kényszer ott is meg van. Nem annyira jellemző az ideológia, mint a társadalomtudományok területén, de ott sem könnyű talpon maradni. Különösen manapság, amikor a tudományt igyekeznek csakis az egyetemi tanszékekhez kötni és ott bizony a követelmények kezdenek az egekbe szökni.

Hogy értsük, miről van szó: az egyetemen dolgozó minősítetteknek tanítaniuk kell, publikálniuk kell, az iparnak technológiát kell fejleszteni és - ekkor léptem ki onnan! - befektetőknek hasznót termelni. Ez van itt, de valami hasonlóról értesültem otthonról is.

Ez volt a kritikus pont, amit már nem lehetett bevállalni.

Ugyanis a befektető az év elején letett pl. 100 000 dollárt és nekem, aki ezt megkaptam, az év végén 125 000-t kellett volna visszafizetnem.

Egy év alatt valami újat kellett volna találnom, azt kidolgozni, megtalálni a gyártót és neki eladni. Mindezt az egyébként 2000 órára tervezett egyéb feladatok mellett úgy, hogy a befektető pénzéből munkadíjat nem fizethettem.

Képtelenség.

2000-ben találtam valamit, ami érdekes és új volt. 2002 végére bemutattam, hogy működik, de a technológia még nem volt a kezemben.

Akkor visszaemlékeztem a kezdő mérnöki munkámon megismert valamire, azt alkalmaztam és látszott, hogy azzal technológia megteremthető.

A megbízó műszaki igazgatói státusba vett – nem kaptam fizetést érte! – és Szingapúrban a SIMTECH laboratóriumaiban és kapcsolt ipari részeken közösen megbíztak a technológia kidolgozásával. Egy év alatt ezt egy post.doc. fickóval kettesben a SIMTECH-nél ki is dolgoztam. Az első kettő mellé ez a 3. szabadalom lett.

De az élettartam nem volt megfelelő és én kiszálltam a játékból, mert a megbízó nem teljesítette az ígéretét és az élettartam növelő megoldáshoz nem kezdtem hozzá. Ez 2005-ben volt.

A megbízó folytatta másutt a munkát, és most, 2019-re lett belőle eladható termék. 18 évvel az alapgondolat és hosszas kísérleti munka eredményeként, miután a 'hogyan' Szingapúrban valóban sikerült kidolgoznunk és a terméket bemutatnunk.

Ez természet- és műszaki tudományos munka volt.

Harcolnom kellett a kereskedelemmel, a fals szabadalmak tulajdonosaival, akik szabadalom alakjában lefoglaltak tudomány területet, hogyha ott eredmény születik, akkor a jog nekik zsozsót eredményezzen, a kereskedelmi monopóliumok jogait kellett kereszteznem és úgy anyagot beszerezni, hogy a gyártót nem vontam be a munkába (adtam át neki a gondolatot, ötletet), szóval volt mit kinlódni a technológiai paraméterek kialakításán felül.

Egy év alatt mindezt átfuttatni? Képtelenség.

Még a CRC-s koromban elektronmikroszkóppal is dolgoztam. Jött a menedzser, hogy itt van egy anyag, kellene róla elektronmikroszkópos kép, de holnaputánra.

Mondtam neki, hogy ez lehetetlen.

Erre azt mondta, vegyek fel rá embert és holnap után legyen a felvétel az asztalán.

Merthogy a pénz forgása, a pénz haszonképlete azt kívánja. És ugye, számos ember sétál az utcán, aki elektronmikroszkóppal tud dolgozni és csak úgy fölveszek valakit, mert, ugye, a munkaerő az arctalan.

De, hogy a felvétel elkészítéséhez nekem először nanométeres szeletkéket kell készítenem (több éves tapasztalat kellett hozzá), aztán az elektronmikroszkópba helyezve elkészíteni a felvételeket (ezt is meg kellett tanulnom), azokat kidolgozni, elkészíteni a másolatot és csak az után írhatom meg a jelentést, azaz ez a folyamat egymást követő szalmailag igényes lépésekből áll, nincs párhuzamosság és ha 10 embert veszek fel rá, akkor sem készül el az egész 2 nap alatt, ezt a menedzser képtelen volt megérteni.

És abból se származik semmi jó, ha olyasmibe tenyerel bele – nem az üzleti szempont, hanem – az ideológiai alapokra épülő politika, aminek nem lenne szabad az ideológiaához kapcsolódnia. Már pedig mostanában többnyire erről van szó.

Nálunk is a már meglévő világbeli technológiák megvételével és alkalmazásával az akadémiai intézetek inkább egyfajta összeszerelő üzemekké válnak majd. Ahogy az ipart is azzá alakították, a tudományt is azzá fogják.

Hát ez jutott még eszembe, az M-elmélet kapcsán.

Dolgoztam kvantummechanikával, ismerem és tudom, mire képes. A világ kezdete és vége nem tartozik bele.

Farkas László (Budapest):

A kutatás metodológiai kérdései

Miért fontos kutatási tervet készíteni?

A kutatási terv olyan, mint egy ház alaprajza, amelyben pontról pontra meg van határozva, hogy mi hova kerül, és miért. A kutatási terv elkészítésével pontos képet adsz arról, hogy milyen eszközökkel, vizsgálati módszerrel végzed el a kutatás legfőbb lépéseit.

Egy vizsgálat több ponton is elbukhat, például nem megfelelő fókuszcsoporthoz választasz, vagy nem a megfelelő mintavételi módszerrel kezded el a munkát. A több szem többet lát elvén, ha át tudod beszélni szakemberrel a kutatási terv alapjait, sokkal nagyobb az esélye, hogy már előre ki tudod szűrni a vizsgálat buktatóit. Természetesen hibák mindenkinél előfordulnak, de nem mindegy, hogy milyen módon és mekkora mértékben.

1. Az alapok lefektetése, a kutatás célja, tárgya.

A kutatási probléma egy olyan kérdés, amelyre a tervezett kutatás során választ keresünk.

Az **első lépés** általában az egyik legnehezebb feladat. Ilyenkor **meghatározod**, hogy **mi a vizsgálat célja**, és ami még fontosabb, hogy **miért tartod relevánsnak a kutatást?** Esetleg történt valami, ami nagy port kavart a médiában, vagy rábukkantál egy új jelenségre, amelyet szeretnél megvizsgálni? Ha sikerül pontosan megfogalmazni a kutatásod paramétereit, innentől csak könnyebb döntések várnak rád.

Bármi is legyen tehát az indíték, tisztázd a legelején. A pontos témakör meghatározásával sokkal könnyebb eldönteni, hogy

- **leíró/feltáró jellegű kutatást** kell végezni,
- **ki lesz a számodra megfelelő célcsoport.**

2. Szakirodalmi háttér, a kutatási előzmények feltárása.

A szakirodalom feltárása nélkül nincs megalapozott kutatás

A kutatási előzmények sorában az egyik legidőigényesebb, de egyben legfontosabb feladat, hiszen **a szakirodalmi háttér segítségével válik a kutatás tudományosan elfogadottá.**

A forrásanyagokat nem elég elolvasni és kijegyzetelni, **kötelező kritikus szemmel is megvizsgálni őket.** Számos jelentős, hivatkozható tudományos cikket találsz már az Interneten, azonban ha nem figyelsz, lehet, hogy elavult gondolatokkal próbálsz érvelni. Ne legyenek illúzióid, így van ez a könyvek esetében is!

3. A kutatás jellemzői, sajátosságai.

A különböző jelenségek kutatása során egymástól lényegesen eltérő felfogások ütköznek egymással. A felfogások különbözősége a jelenségek sajátosságainak figyelembevételére vezethető vissza.

A kutatók egy csoportja egzakt vizsgálatokat igényel. A kutatás tudományosságának biztosítékát a természettudományos kutatás metodikájának átvételében a jelenségek számszerűsítésében, mérésében, az adatok szakszerű feldolgozásában és elemzésében látja. Mások úgy vélekednek, hogy a jelenségek igen bonyolultak, összetettek, nem mérhetőek pontosan, ami mérhető, az nem a lényeg, azt nem is érdemes vizsgálni.

Az egzakt tudományos módszereknek helyük van a kutatásban, de világosan kell látni a korlátokat.

4. A kutatás elméleti és gyakorlati relevanciája.

A kutatási terv elején már tömören bemutatásra került, hogy mit szeretnél vizsgálni, de csak később következik a lényeg: a problémafelvetés tárgyalása, és **a hipotézisek felállítása.**

A hipotézisek – más néven kutatói feltevések – **az általad vizsgált terület „problémamegoldására” irányulnak.**

A problémát ilyenkor ne pejoratív módon definiáld, tudományos szemmel a megválaszolatlan kérdéseket is problémának nevezzük. A feltételezés gyakorlatilag a **kutatás tételmondata**, a kutatási kérdésre adott feltételezett válasz, **amely a vizsgálat után vagy beigazolódik, vagy megdől.** Részletes, kellően átgondolt érvrendszerrel dolgozz, amelyben az állítások mellett megjelennek a saját cáfolatok is!

5. A kutatási probléma kiválasztása, meghatározása, értékelése.

A kutatási hipotézisek megfogalmazása a probléma megoldására.

6. A kutatás fogalmai: **konceptualizálás**

Amikor ehhez a ponthoz érkezel, akkor az elméleti gondolatokat, felváltják a gyakorlati megközelítések, mint a **fogalmak pontos tisztázása.** A **konceptualizálás** az adatgyűjtés egyik mérföldköve, amely **bebizonyítja, hogy valóban azt vizsgáljuk és mérjük, amire szükségünk van.** A felmerülő fogalmak folyamatos finomításának köszönhetően a kutatás hitelességet nyer, tisztázza a homályos fogalmi kereteket.

7. A kutatás mérési szintjei – **operacionalizálás.** A kutatási stratégiák, módszerek, eszközök.

A fogalmak tisztázásának kiegészítése az operacionalizálási folyamat, amely méri a felmerülő eljárásokat és változókat. Amikor ide eljutsz, akkor **a vizsgálat módszertanát** – a begyűjtött adatokat **kvalitatív (minőségi) vagy kvantitatív (mennyiségi)** eljárással végzed – és **a mintavétel módját határozod meg (például interjút vagy kérdőívet készítesz).** Ennek eldöntésében gondold végig az

- adatok jellegét (megbízható/mélyreható),
- az alany és kutató kapcsolatát (közeli/távoli),
- a kutató helyét az alanyhoz képest (bennfentes/kívülálló),
- a kutatási stratégia jellegét (statikus/folyamatos),
- a magyarázat jellegét (törvényszerű/egyedi),
- és valóságának a képét (szereplőktől független/szereplők által konstruált).

Ha ezzel megvagy, akkor markánsan megmutatkozik, hogy mivel érsz el sikeresebb eredményt a kutatás során.

8. **Kutatási stratégia.**

A kutatási probléma jellegétől függően különböző kutatási stratégiát célszerű választani.

A deduktív vagy analitikus kutatási stratégia esetében a meglévő általános elvek, törvényszerűségek, történeti tapasztalatok, nemzetközi tapasztalatok, más tudományok eredményeinek elemzése alapján jutunk a gyakorlat számára hasznos eredményekhez.

Az induktív kutatási stratégia esetében a valóságból, az empiriából kiindulva, az ott gyűjtött adatokat elemezve, általánosítva jutunk el az elemélethez.

Az induktív irányon belül három stratégiát szoktak megkülönböztetni:

- leíró
- összefüggésfeltáró
- kísérleti

9. Az **érvényesség** és a **megbízhatóság** fogalma, a minta és a mintavétel (alapsokaság meghatározása, mintavételi keret, mintavételi eljárás, a mintavétel típusa).

Az érvényesség (validitás-tartalmi, konstrukciós, vagy fogalmi, egyezésen alapuló, előrejelő, vagy prognosztikus) azt fejezi ki, hogy a módszer (eszköz) mennyiben méri azt, amit mérni szándékozunk. Annak érdekében, hogy a kutatásaink (kutatási módszereink) érvényesek és megbízhatóak legyenek, pontosan meg kell határoznunk a vizsgálni (mérni) kívánt fogalmakat, tulajdonságokat

A megbízhatóság (reliabilitás) a módszernek, az adatgyűjtési rendszernek azt a tulajdonságát fejezi ki, hogy segítségével – ha ismételten ugyanazt a jelenséget mérjük – ugyanazt az eredményt kapjuk.

A kutatás során – miután eldöntöttük, hogy a hipotézis felülvizsgálatához milyen adatokra van szükségünk, ezeket milyen stratégia keretén belül, mely módszerekkel és eszközökkel gyűjthetjük össze – meg kell határoznunk azt is, hogy kiktől gyűjtjük az adatokat. Már a hipotézis megfogalmazásakor eldöntöttük, hogy kire kívánjuk kutatásunk következtetéseit vonatkoztatni.

A közös megfigyelhető jellemzőkkel rendelkező személyeknek azt a körét, akikre ki akarjuk terjeszteni kutatásaink eredményeit, alapsokaságnak vagy populációnak nevezzük. A kutatás megkezdése előtt a populációt pontosan meg kell határoznunk. Az esetek döntő többségében azonban nincs arra módunk (s szükség sem), hogy a populáció minden tagjától adatokat gyűjtsünk. Az adatgyűjtést a kutatás során az alapsokaság valamely alcsoportjában szokták elvégezni, ezt nevezik mintának.

Ahhoz, hogy a mintában gyűjtött adatok alapján a populációra megalapozottan következtethessünk, a mintának kellően nagynak kell lennie, s főbb tulajdonságaiban tükröznie kell a populáció tulajdonságait.

A minta nagyságát meghatározó tényezők:

- azeredmények fontossága,
- a vizsgált tényezők feltételezett erőssége,
- a populáció sajátossága,
- elemzett változók száma,
- kutatási módszerek sajátosságai,
- gazdasági szempont.

Ha sikerült eldöntened, hogy számodra melyik adatgyűjtési módszer lesz a leghatékonyabb, akkor a kutatási terv egy sarkalatos pontjánál tartasz. Következő **lépésként** egy komplex feladat vár rád, például egy **kérdőív/interjú kérdéseinek kidolgozása**.

Az interjú sokszor eltérhet a megszerkesztett kérdések sorától, azonban figyelni kell, hogy a szerkezeti egység ne essen szét. A kérdőívet érdemes ismerősökkel tesztelni, mielőtt elküldöd az általad kiválasztott célközönségnek, hiszen ilyenkor sok logikai bukfenc a felszínre törhet. A kérdőív és az interjú szerkezeti egységei a kutatástól függően változhatnak.

Mintavételi eljárások:

- egyszerű véletlen
- csoportosított (lépcsőzetes) véletlen
- mechanikus véletlen
- rétegzett

10. A kutatások fajtái, módja.

Öt kutatási típust különböztetünk meg egymástól: az alap-; az alkalmazott; az akciókutatást, a programértékelést és a mérést.

Mára kirajzolódott két irányzat, amelynek koherens nézetrendszere van ezen alapvető kérdéseket illetően. Az egyik irányzatot az etnografikus, szociálintropologikus, **naturalisztikus**, interpretatív jelzőkkel szokták illetni, míg a másikat a pszichometrikus, **pozitivist**a, természettudományos, egzakt elnevezésekkel.

Néhány következtetés a két irányzatra:

A valóság a pozitivisták szerint objektíve létezik, kézzelfogható, egymástól független változókra darabolható. Ezeket a változókat önállóan tanulmányozhatjuk, majd a kutatás segítségével az egységes valóság megmagyarázhatóvá válik. A naturalisták szerint a valóság többféle, lényegében az emberek tudatában létezik, nem kézzelfogható.

A kutató és a kutatás tárgyának kapcsolatáról a pozitivisták azt feltételezik, hogy a kutató képes bizonyos távolságot fenntartani a kutatás tárgyától, ehhez bizonyos óvintézkedések szükségesek. A naturalisták szerint a kutató és a kutatás tárgya óhatatlanul hat egymásra. Nem óvintézkedésekre van szükség, hanem az interakció hasznosítására. Az objektív eszközök is befolyásolnak, hisz a kutató a kutatottól kialakított képe alapján állította össze, a válaszoló az elvárásoknak megfelelően reagál, és a kutató is a feltételezéseinek megfelelően eleméz.

A következtetések általánosíthatóságáról is eltérnek az álláspontok. A pozitivisták a kontextustól független általánosításokra törekszenek, s ezért a kontextus hatását igyekeznek kiküszöbölni. A naturalisták szerint kontextustól független igazságok nincsenek, az állítások csak a kontextusok hasonlóságának a mértékéig vihetők át más jelenségekre.

Az ok-okozati összefüggések feltárását tekintik a pozitivisták a legfontosabb célnak, a naturalisták szerint a különböző tényezők, folyamatok kölcsönösen hatnak egymásra, kölcsönösen formálják egymást.

A pozitivisták szerint a kutatásnak értékmentesnek kell lennie, a naturalisták szerint ez nem lehetséges.

A pozitivisták a mennyiségi, a naturalisták a minőségi módszereket részesítik előnyben.

A pozitivisták szerint előre megfogalmazott elméletre van szükség, a naturalisták szerint a kutatásból kell kinőnie az elméletnek.

A pozitivisták az objektivitás érdekében előnyben részesítik a nem emberi eszközöket, a naturalisták a holisztikus megismerésre, intuícióra képes embert.

A pozitivisták előre, részletesen kidolgozott tervvel kezdik a kutatást, a naturalisták hipotézis nélkül, sejtésekre alapozva; a további lépéseket az előzők szabják meg.

A pozitivisták a laboratóriumi, a naturalisták a természetes környezetet részesítik előnyben.

A pozitivisták reprezentatív mintára törekszenek, a naturalisták egyedi eseteket vizsgálnak.

A pozitivisták a hipotézisek igazolására törekszenek.

Néhány lépés, a hosszabb és konkrétabb kidolgozást mellőzve:

11. A kutatás megvalósítása.

12. Adatok elemzése, következtetések megfogalmazása, elméletek alkotása.

13. Az eredmények összefoglalása, prezentálása.

A kutatásban megfogalmazott alapigazságokat, eredményeket, érveket, problémamegoldásokat minden esetben publikálni kell valamilyen formában a kutatás szintjének megfelelően.

14. Felhasznált irodalom.

15. Ütemterv, időbeosztás (meg lehet fogalmazni szövegesen vagy táblázatos formába is lehet rendezni).

16. A menő és jól strukturált kutatási terv végállomása egy időbeosztás készítése.

A határidők meghatározásával egy strukturált keretet adsz a vizsgálatnak. Nemcsak a „határidő parákat” kerülöd el egy timeline felállításával, de így a munkafolyamat sem csúszik ki a kezéd közül.

Az időbeosztás csak iránymutató, ne frusztráljon, ha nem pont ott és akkor valósul meg valami, ahogyan azt megálmodtad. Ha szereted az átlátható dolgokat, akkor szöveges megfogalmazás helyett táblázatban tüntesd fel a kutatás lépéseinek ütemtervét.

17. A kutatás etikai kérdései

Az általános metológiai problémák sorában feltétlenül meg kell említenünk az etikai kérdéseket. Minden tudományban előfordul, hogy egyesek különböző szerzők szellemi termékét publikálják, meghamisítanak bizonyos adatokat, vagy éppen fejben konstruálnak kutatási eredményeket, előnytelen, kiszolgáltatott helyzetbe hozzák a kísérletek résztvevőit.

Az etikai kérdések első csoportja a kutatás résztvevőivel szemben vetődik fel, a második csoportba pedig a társadalommal szembeni kötelezettségek tartoznak.

A kutatás résztvevőivel szemben a kutató köteles arra törekedni, hogy:

- a résztvevő kockázatát, hátrányait, a minimálisra csökkentse,
- a várható előnyök ellensúlyozzák, meghaladják az esetleges hátrányokat,
- óvja a résztvevők biztonságát és jogait (biztosítja anonimitásukat, nem tájékoztat másokat az adott személy válaszairól, nem használ a személyiséget sértő eljárásokat, mint a rejtett kamera, magnó),
- rendszeresen kontrollálja, felülvizsgálja a kísérleti eljárást és hatásait,
- előzetesen megszerezze a résztvevő tudatos egyetértését (ennek előfeltétele, hogy a résztvevőt a kutatás előtt őszintén tájékoztassák a kutatás céljáról, eljárásairól, minden lehetséges kockázatról, a várható előnyökről, az esetlegesen választható előnyösebb alternatívákról, tudassák vele, hogy minden kérdésére a kutatás során választ kaphat, bármikor visszaléphet a kutatásban való részvételtől),
- őszinte kapcsolatot alakítson ki a résztvevőkkel (ha a kutatás lényege miatt félre kell vezetnie a résztvevőket, nem szabad tájékoztatni őket bizonyos megfontolásokról – akkor, amint erre lehetőség van, tisztázza ezt),
- takarékoskodjon a résztvevők idejével.

A kutató akkor is etikai vétséget követ el, ha a tudóstársadalom, a szakma becsülete ellen vét. A leggyakoribb vétségek a következők:

- más szellemi termékének az eltulajdonítása (gondolatok, idézetek, hivatkozás nélküli átvétele, közös kutatás kisajátítása, nem publikált idegen kézirat saját néven közlése, szelektív idézéssel más gondolatának a meghamisítása stb.),
- a kutatási adatoknak a szakértelem hiányából fakadó vagy szándékos torzítása, hamisítása, el nem végzett kutatás adatának „produkálása”, a kutató feltételezéseibe nem illeszkedő adatok elhallgatása, a kutatás fogyatékoságainak, gyengéinek leplezése, az adatok hamis értelmezése,
- a hipotézisek utólagos megfogalmazása,
- a kutatás céljaira jelentős, a kutatás szükségleteit és hasznát meghaladó összegek elköltése, a kutatási terv látszólagos „módosítása” a pályázati pénzek elnyerése érdekében,
- káros gyakorlatra vonatkozó terhelő adatok elhallgatása (például, ha ismerjük, hogy

bizonyos olvasástanítási eljárások segítségével a gyerekek nem tanulnak meg kifejezően, értelmesen olvasni, s ezt az adatot nem publikáljuk),
– az adatok félreértelmezésének elősegítése.

18. Öt gyors tipp a profi kutatási terv elkészítéséhez:

Dizájnos első benyomás

Attól, hogy egy Word fájlról vagy egy darab papírról beszélünk, a külső nem elhanyagolható. **Teremts stílust a kutatási terved dizájnjával!** Készíts címlapot, figyelj az oldalszámokra és a betűtípusokra, legyél következetes a szerkesztés során – minden maradjon egységes! Ha jól csináltad, akkor gyorsolvasás után is megmaradnak a leglényegesebb információk.

Egyszer volt, hol nem volt...

...még az Óperenciás-tengeren is túl? Még mit nem. A kutatási terv tartalmát ne Ádámtól és Évától kezd el, és lehetőleg még napjainkban fejezd be: két oldalnál ne legyen hosszabb, mert teljesen felesleges. **Kövessd a 7 lépéses (alany...) szabályt, és fogalmazz minél lényegre törőbben és precízebben!** Hidd el, megéri az áldozatot, ez is az összeszedettség része.

Tudományos értékteremtés

Ahhoz, hogy a konyhanyelven és a szubjektív véleménynyilvánításon túlmutass a kutatási terveddel, alaposan nézz utána a meglévő forrásaidnak, a szakirodalmi háttér relevanciája nagyon fontos. Ha ezer százalékra szeretnél menni, **keress fel a témában már sokat elért szakembereket. Kérj tanácsot, teremts értéket!**

A témaválasztás Bugattija

Egy kutatási téma kiválasztása során sokan abba a hibába esnek, hogy egy nagyon népszerű témát választanak. Nincs ezzel semmi gond, de nehéz benne újat felmutatni, a lerágott csont pedig nem menő. Próbáld megtalálni a „piaci rést” és **a legkülönlegesebb aspektust, amit úgy hívunk, újdonság!**

Folyamatos ellenőrzés

Kisgyerekként neked is meggyűlt a bajod a matematikai egyenletek ellenőrzésével? Persze nem azért, mert nem tudtad, hogy kell, csak mindig rávilágított, hogy valamit elrontottál, és kezdheted előlről. Akármennyire is idegesítő és kockázatos, **mindig ellenőrizd vissza a munkádat!** Inkább vedd észre a hibákat, mint hogy végül az eredmény egy nem reprezentatív kutatás legyen.

A jó kutatási terv képet alkot rólad!

Felhasznált irodalom:

Falus Iván, Tóth Istvánné Környei Márta, Bábosik István, Réthy Endréné, Szabolcs Éva, Nahalka István, Csapó Benő, Mayer Miklósné Nádasdi Mária: *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Készült a TÁMOP-4.2.5.B-11/1-2011-0001 számú projekt keretében, a korábban nyomtatásban is megjelent Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe c. kiadvány alapján. Azonossági szám: MK-30205013 ISBN 963-16-2664-4 Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest.
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_531_pedagogia/adatok.html

Szekeres István (Budakalász):

A tudományos módszer meghatározása az írástörténet példáján

Tudományos módszernek az tekinthető, amelynek alkalmazásával a tudomány szakágának objektív adatai és határai között, újabb és újabb adatokat, adatrendszereket tudunk feltárni. S amely módszer eredményeinek bármely műveletével, a kutatók mindig ugyanannyira hiteles eredményekhez jutnak. Ennek példáját mutatom be az általam művelt írástörténeti tudományos tématerületen.

„A paleográfia vagy írástörténet az írások kialakulásával, fejlődésével, elterjedésével, a régi írások megfejtésével és átírásával foglalkozó tudomány. Feladata az íráshoz használt eszközök történetének vizsgálata is. Emellett a paleográfia mind bővebb forrásává válik a művelődés- és oktatástörténetnek.” (Idézet Szántóné Balázs Edit *Írástörténet és történelemtanítás* c. könyvéből.)

Az írástörténet a történettudomány szakágaként keletkezett és vált önálló tudományággá. Segítségével igen bonyolult történettudományi feladatok oldhatók meg, de a nyelvészeti kutatóknak is egyik alapvető, legfontosabb eszköze. Régmúltunk hiteles feltárásának is szinte egyetlen eszközét kínálja, amikor az egyéb lehetőségek már nagymértékben kimerültek. A nyelvészeti alapokra épült ezirányú történetkutatásunk, amely alapvetően helyes és eredményei cáfolhatatlannak, megrekedt az elért összehasonlító eredményeknél, mert bár a nyelv rokonságait az összehasonlítással meg lehet állapítani, de nyelvünk használatának földrajzi meghatározása, hogy mely időpontban és hol beszélték, csak a nyelvi érintkezések és kapcsolatok teljes és pontos, írásjelekkel is bizonyítható feltárásával, meghatározásával lehetséges az igen korai időkben. Ehhez ad kivételes és egyedülálló eszközt az írásjelekben testet öltő, látható nyelv és a paleográfia.

Fokozottan igaz ez a nomadizáló népekre, amelyek az írásjelekben jelen lévő írástörténeti és nyelvi kapcsolataikat vándorlásuk során Euráziát átívelő távolságban, szinte bizonyíték gyanánt, eljuttatták. A régészeti kultúrák divat-szerűen változnak, s néhány emberöltő elteltével minden nyom esetlegessé válik. A törött cserepek, csontok nem tudnak emberi nyelven megszólalni. Az írás, az írásjelek rendszere, kapcsolatai a más nyelvű, közvetlenül rokon írásokkal, azaz a látható nyelv, mindent a helyére rendez, ami kapcsolatos vele.

Egy eredeti írás jelrendszere olyan különleges régészeti anyag, mely hűen tükrözi létrejöttének szellemi és anyagi körülményeit, s alkotó anyaga az egykor beszélt nyelv. Ez természetes dolog is egyébként, hisz az a nép, amely létrehozta az írást és amely a tárgyait megnevezte, és abból írásjel jött létre, egyértelműen tükrözi az őt létrehozó nyelvet. A kialakuló, sajátos fejlődésen átmenő jelek előzményeiben, megnevezéseiben, az emberi egyetemes gondolkodás és logika által létrehozott hangértékében pedig ott rejlik a teremtő nyelv, s a kultúra másoktól megkülönböztethető és rokonítható sajátága. Az eredeti írások és származékírásaik közötti kapcsolatokat igen jól lehet vizsgálni és kutatni a jelek eredeti jelentéseinek feltárásával: hogyan jelenik meg ugyanaz a jel az átvevő nép írásában.

De mi is az írás? Kéki Béla ezt a következőképpen fogalmazta meg: „Nyelvileg kifejezett gondolatok maradandó rögzítésére szolgáló, kisebb-nagyobb emberi közösségektől elfogadott, egyezményes grafikai jelek rendszere.” Teljesen téves és helytelen az a kutatási felfogás, amely az írások rokonságának kutatását csupán morfológiai, azaz alaktani és hangértékbeni egyezések megállapítására egyszerűsíti. Az ebből fakadó tévedések legnagyobbika, amely az ótűrk, de más írásokat is az arameus írásból származtatja néhány jel hasonlósága alapján.

Egy eredeti írás jelrendszere és a vele közvetlen kapcsolatban lévő vagy e kapcsolatot feltételező írások vizsgálatánál a legfontosabb a jelek jelentésének összehasonlító vizsgálata, hangértékeik e vizsgálaton alapuló összehasonlító meghatározása a különböző nyelvű írások szerint, tehát az átadás és átvétel körülményeinek vizsgálata. Nem a hangérték, hanem a jelentésben lévő azonosság az elsődlegesen meghatározó a közeli kapcsolatoknál.

A hangértéknek a saját nyelvű megnevezésből kell fakadnia. S ha néhány jel hangértékben mégis egyezik két különböző nyelvű rokon írásban, annak is jelentősége lehet, mely okot szintén meg kell próbálni feltárni az írások beavatott kutatójának. A tömeges morfológiai és hangértékbeni egyezés már csak olyan kapcsolatokra utalhat, amikor az átvevő, de többnyire az átadó sem ismerte már a jel eredeti jelentését.

Ez a helyzet a tömegesen elterjedő, fejlődésében kiforrt jelrendszerekkel. Az átvétel ilyenkor már adaptáló alkalmazás, amelyhez saját, mély gyökerű szellemi tevékenység nem társul. Nem más, mint kész szellemi termék átvétele és alkalmazása.

Ilyen volt a latin betűk átvétele és meghonosítása kultúránkban, melynek jelei hosszú időn át elégtelennek bizonyultak nyelvünk hangállományának valóságghű lejegyzésére, míg jelkettőzéssel alkotott új hangértékű jelekkel jelenlegi írásunk ki nem alakult.

Először úgy illeszkedett e jelrendszer nyelvünk hangrendjéhez, mint egy rosszul szabott konfekciós öltöny, amelyet ráhánytak viselőjére.

Az eredeti keletkezésű írás létrejöttének hátterében minden esetben ott található egy nép közös kultúrájának, hiedelemvilágának, életmódjának élménye, szerveződésének ténye. Elválaszthatatlan kapcsolatban áll az alkotó nyelv sajátásaival, gondolkodással és beszéddel. Éles határt von a civilizált és civilizálatlan népek közé, melyben az írás létrejött csak az előbukkanó, láthatóvá váló felszín. Mögötte lényeges szellemi és kulturális teljesítmény áll.

Ami viszont lényeges, e rajzok egyediek, többségükben nem ismétlődnek, mások is sajátosságaik. Ha igen, az rendkívüli jelentőségű. Csak az átmeneti kőkor sziklarajzain láthatjuk azt az írástörténeti fejlődésként is értékelhető jellegzetességet, mely szerint a rajzok egyszerűsödnek, mozgást is kifejeznek, s egyre távolodnak az élethűségtől a jelképes jelleg felé. E szimbolikussá váló rajzok már magukban hordozzák a képirások főbb jellegzetességeit. „A képirás legfőbb jellemzője, hogy konkrét tárgyakat ábrázol, melyek hol egy-egy szót, hol egész mondatot jelentenek, de nem egyetlen nyelv szókincséhez kötve. Ki-ki saját nyelvén olvashatja és értelmezheti a képirás stilizált ábráit.” Ez is egy idézet volt Kéki Bélának *Az írás története* című könyvéből.

Az írás előzményei közé sorolhatók a tulajdonjegyek, a billogok is. Különösen a nagyállattartó nomád népeknél volt nagy jelentősége az állatok megjelölésének, de e szokás a legújabb korig élő maradt. Valamilyen jellegzetes, de egyszerű ábrát sütöttek az állat bőrébe, szarvába, mely így, ilyen módon megbélyegezve bármilyen okból is jól meg- és felismerhetővé vált. Így a tulajdonviszony utólag vitathatatlanul megállapítható volt. A billog sok esetben írásjel, betű, monogram, mely konkrétan is utal a tulajdonosra.

Az emlékeztetés eszközei közül a legfontosabb a rováspálca, melynek az írás kifejlődésében is egyedülálló jelentősége volt.

Ezenkívül ott, ahol van fa, az írás anyagát is elsősorban a fa adta, amire írtak, amibe vésték az írásjeleket; másutt agyagba, kőbe és más íráshordozókra kerültek a jelek, így például csontra is, főleg a kínaiaknál. A fa íráshordozón kialakult írásjel-rendszerek legfőbb jellegzetessége, hogy a jeleket alkotó vonalakból szinte hiányoznak a vízszintes, a fa szálirányával egyező vonalak. A fa száliránya megvezeti a kést vagy egyéb rovóeszközt, s így nem lehetséges a fa rostos, szálas anyagába a jeleket megfelelően belevágni. A legősibb írások, ott, ahol volt fa, mindenütt fa íráshordozón jöttek létre, így az eurázsiai sztyeppeövezetben is. Óriási hátránya viszont a fa íráshordozóra épült íráskultúráknak, hogy rendkívül gyorsan pusztuló anyaga folytán nem időálló. A fa kedvezően védett körülmények között is gyorsan pusztul, széjjelporlik. A rováspálcákra írt feliratok gyakorlati hírközlési és egyéb időhöz kötött funkciói folytán feleslegessé váltak, így

megőrzésükre feladatuk elvégzése után általában nem is gondoltak. Egyedülálló véletlenek folytán maradt mutatóba néhány több évszázados rovásbot.

Minél közönségesebb és tömegesebb a rováspálca használata, annál értéktelenebb a feladatát elvégzett feliratos rováspálca.

Melyik háztartásban őrzik meg hosszú időn át az újságokat, midőn kiolvasták őket?

Nyelvünkbe mélyen beépült a rovás, a ró szó, nyelvekben is példátlan módon. Mi nemcsak a jeleket rójuk, hanem a sorokat is. Megrójuk azt, aki okot adott rá, és felrójuk az adósságot. De a bűnt is a terhére rójuk annak, aki vétett. De egyberójuk a fát, felrójuk az adósságot, lerójuk ugyanazt. A lépteinket is rójuk az utcán. Az újságban rovata van a rendszeresen publikáló munkatársnak, akinek nem feltétlenül szükséges rovatvezetőnek lennie, stb.

A rovásfák használata egészen a XIX. század második feléig általános volt hazánkban is mint az emlékeztetés fő eszköze, s csak a kiegyezés utáni új iskolatörvény által teljessé váló írni-olvasni tudás szorította ki a használatból.

Igen fontos eszköze volt az emlékeztetésnek a csomók kötése, melyek számadatok rögzítésére is szolgáltak. Kínában ezt tartják az emlékeztetés legősibb eszközének, de nálunk se lehetett ismeretlen, mert fennmaradt a zsebkendőre való csomókötés formájában mint az emlékeztetés egyik formája. Az inkák Dél-Amerikában az államigazgatásban is használták e tópuknak nevezett csomójeleket, melyek számadatok feljegyzésére szolgáltak. A főzsinorra kötött, különböző színű mellékfonatokból állt a kipu, melyen a különböző színek különböző adatokat jelentettek. A csomókötés széles e világban elterjedt eszköze volt az írást megelőző emlékeztetésnek.

A csomókötéssel rokon a kagylófüzerek alkalmazása, amely a nyugat-afrikai négek és az észak-amerikai indiánok körében volt elterjedve. Afrikában a kagylók száma és az egymással való helyzetük hordozta az üzenet tartalmát, míg az indiánoknál nemcsak a kagylók száma, hanem a különböző színe, amilyenre befestették, volt az üzenet hordozója.

Bővebb üzenet hordozására mindezen felsorolt ősi eszközök nem voltak elegendők. A továbbfejlődés lehetőségét a rajzokban megjeleníthető, az információk és üzenetek részletdúságát jobban ábrázoló módszerek biztosították. A létrejövő nagy folyóparti kultúrák szervezetszervezettségének társadalmi igényévé vált, hogy a különböző fontos adatokat fel tudják jegyezni, s az információk összegyűjtése hatalmat jelentő, hatalmat növelő értékévé vált. Az információ, a tudás, konkrét anyagi formát is öltve, erősítette, vagy hiánya gyengítette a létrejövő közösségi szervezeteket, az államot.

Azt, hogy az írás előzményeiből további írástörténeti fejlődés származott vagy az megrekedt korábbi szintjén, elsősorban az általános társadalmi fejlődés határozta meg, melyben meghatározó volt a kultúra milyensége, hordozóinak számszerűen kifejezett, kifejezhető nagysága és jelentősége, s az előző kettőből már létét meghatározó időállósága. Jelentős kultúrák ugyanis többnyire megszűntükkel sem tűntek el nyomtalanul, hanem újabb nagy kultúrák alapjául szolgáltak. Kivétel a kínai írástörténet, mely nagyrészt idegen, hun közvetítésű piktográfiái alapokból fejlődött tovább, s e fejlődés eredményeképpen ötödik évezrede egy és ugyanazon alapokból létrejött írást használják. Különös és rendhagyó ebből a szempontból a legősibb sztyeppéi nagy lovas nép, a hunok, illetve ez időben még protohunok vagy egyéb, általunk ismeretlen nevet használó nép vagy néprészek egyetemes írástörténeti jelentősége, amennyiben a sztyeppétől délre elterülő ősi kultúrákkal érintkezve, mintegy közvetítő szerepet töltöttek be a kultúrák között, s befogadóként e kultúrákkal kölcsönhatásban saját műveltségüket is építették.

Azt hiszem, ezeknek a kapcsolatoknak emlékét őrzi nyelvünk néhány iráni és kínai jövevény szava, mely utóbbiak írástörténeti kutatásaim eredményei.

Ilyen kínai jövevény a nyelvünkben a TESz által ismeretlen eredetűnek tekintett 'zsenge, zsendül' szavunk. Amely kínai ʹšeng' piktogramból képzett betűnek akrofonias (szókezdő) ʹ > ž a hangértéke van a Nikolsburgi Ábécében, mert a szókezdő š hang ž –re változott. A keleti ó-türk (orhoni, jenyiszeji) írásokban pedig az ó-türk ʹčig (éretlen, zsenge) szó alapján: akrofonias č (cs) a hangértéke.

A *képirás* vagy *piktográfia* jelei tárgyakat ábrázolnak. Olvasásához nem szükséges tudni, ismerni a nyelvet, mert a stilizált, egyszerűsödött rajzok egymás után sorakozó jeleiből megtehető a közölni kívánt lényeg; egy-egy rajz vagy jel egy szót, de akár egy mondatot is jelenthet.

Amikor a jelek telítődni kezdtek elvonatkoztatott és szimbolikus értelemmel – például két egymás mellé rajzolt láb a járást jelentette –, kezdett kialakulni a *fogalomírás* vagy *ideográfia*. Az ábrázolt tárgy már nemcsak a tárgyat, hanem az azzal összefüggő fogalmat is jelentette. E fogalomírásjeleket ideogrammáknak nevezzük.

Az ideográfia azért jelent jelentős fejlődést a piktográfiához képest, mert az ideogrammákkal eddig még le nem írható fogalmak is leírhatóvá váltak.

A jelek értelmezésében már valamiféle közmegegyezés létezik.

Amikor a képirásjelek a huzamosabb használat folytán a szavak értelmével és nyelvi hangalakjával is szorosan összeforrtak, létrejött a *szóírás*. Ebben az esetben a jelek már kötődtek az alkalmazó nyelvéhez s e nyelven megnevezett hangalakjához. A jel és annak megnevezése, hangteste egységes egészet alkot. A jel azonos a megnevezésével, és megnevezése azonos a jellel.

Ez teszi lehetővé, hogy írástörténeti kutatással, mint eszközzel, néptörténeti kutatást lehessen folytatni. Egy nép legfontosabb sajátsága a beszélt nyelve; s ha egy nép eredeti, azaz saját nyelvi alapjaiból kifejlődött írással rendelkezik, ezen írásjel-rendszerének jeltörténeti kutatásával, a jelek hangtestének és hangértékének feltárásával, az írás létrejöttének körülményeivel, annak minél pontosabb és részletesebb megismerésével és ezen írás írástörténeti rokonságának, azaz kultúra- és nyelvszomszédsági viszonyainak megjelenítésével egyszerre csak előttünk áll az eredeti írással rendelkező nép, egykori szomszédainak írástörténeti, nyelvi és kulturális környezetébe ágyazódva.

A szóírás fejlődésében minőségi ugrást jelentett, amikor hosszú szavakat, e szavak hangalakjait egy szótagú vagy rövid szavak hangalakjaiból, azaz a hangalakok írásjeleivel próbálták leírni.

Ilyenkor a jelek hangalakja függetlenítette magát a jeltől, a jel eredeti jelentésétől, s csak mint a hangalak, a hang megjelenítője volt az írásban jelen, így szótagonként rakva össze a szavakat, majd rájöttek, hogy még egyszerűbb, ha csak a kezdőhangokat alkalmazzák a szavak leírására. A jelek kezdőhangjait összeolvasva kapták meg a szavak hangalakját.

A szóírás jeleinek a kezdőhangok leírására való felhasználását *akrofóniának* nevezzük. Az akrofónia útján jutott el az ember az egyetemes hangokat jelölő *betűíráshoz*. A szótag-, majd a betűírás kialakulásával már csak annyi írásjelre volt szükség, amennyi a nyelv hangállományának lejegyzésére elegendő. Ezzel az írás jeleinek száma a lehető minimálisra csökkent, és lényegesen könnyebben elsajátíthatóvá vált. A képirásoknál még a jelek sokaságát kellett megtanulni azok alkalmazásával együtt, s ezért az írni tudó emberek, az írnokok, kiemelt fontosságú egyedei voltak koruk társadalmának; hosszú éveken át tanulmányozták mesterségüket. A kínaiak, akik nyelvük sajátsága folytán megmaradtak a szóírás máig fejlődő változatánál, több ezer jel elsajátítására kényszerülnek, és ez sok energiát von el más, fontosabb dolgok megtanulásától. Ugyanakkor a kínai kultúra egységének s a kínai állam egységének is évezredek óta belülről homogénizáló eszköze volt az írás.

Az emberiség írástörténetével foglalkozók abban többnyire egyetértenek, hogy az egyik történeti jelentőségű írás az ósumir (ószumir) képirás volt. Itt hangsúlyozni kell a történeti jelleget, hiszen a tatárlakai jeleket a vizsgálatok régebbinek találták, s amely némi rokonságban is látszik állni az előbbivel – vannak, akik azt mondják, hogy igen szoros hasonlatosság áll fenn a két írás között –, de történeti jellege mégis lényegesen kisebb, mert sziget jellegű, s hatása nem mutatható ki újabb íráskultúrák létrejöttében. Hatásról csupán formai hasonlóságok vagy azonosságok alapján beszélni nem lehet, mivel teljes és megdönthetetlen hitelességgel a kapcsolatok milyenségét csak a jelentések összevetésével lehet és szabad eldönteni. Ez minőségileg magasabb és fontosabb kritérium, mely nem vagylagos, és így nem is támadható. Ma már elfogadott, hogy a

legnagyobb jelentőségű ókori folyammenti kultúrák írásai, egymástól függetlenül jöttek létre. Mert a néhány legegyszerűbb természeti jelenségen kívül, mint a Nap „napkarika” ábrázolása, – az azonos jelentésű képjelek bonyolultabb rajzai, rendre különböztek egymástól.

Az írásbeliség előtt, a fejlettebb kultúrájú népek (néprészek) bármilyen okból történt földrajzi helyváltoztatása, a kultúrájuk hagyományaival együtt történt. Bizonyosága, hogy az i. e. III. évezredben az uráli Irbit-parti Sziklarajzok – Mózes könyvének két évezreddel korábban – ábrázolják a tereméstörténetet; az első bűnbeesés és a testvérgyilkosság történetét.

Amely a műveltségi hagyományát őrző nép földrajzi helyváltoztatásával került délről az északabbra fekvő Urál hegységbe. Ahogy az iráni jövevényszavak is a finn-ugor nyelvekbe.

S ennek a déli „őskultúrának” a megjelenését nem csak az Irbit-parti Sziklarajzok biblikus történetek ábrázolásai és az első emberpár nőalakjának ágyékháromszög rajza igazolja, hanem a sumir, hattí, kültepei anyaszobrocskákon látható ágyékháromszög rajzok is.

Amely ágyékháromszög az uráli rombusz alakú vulva-fej, s a köralakú fallosz-fej rajzával aztán megjelent Mongóliában is sziklarajzokon, és az ó-kínai írás nemeket jelölő időszakos történetében is oly módon, hogy az uráli ágyékháromszög, a kínai ’anya, nő’ piktogram rajzának alkotója lett.

Az ósumir képirás jelei az i. e. IV. évezred utolsó évszázadaiban tárgyak egyszerűsített rajzai voltak, s mivel a sumir nyelv egyszerűtagú tövekből állt, ezek a rajzok hol fogalmi jelentéssel bírtak, hol pedig egy-egy szótag hangalakját jelentették. Így tehát fokozatosan kevert szó- és szótagírassá változott, melyben az értelmező jeleknek nagy szerep jutott. Mivel az íráshordozó anyagként az agyag korlátlanul rendelkezésükre állt, így agyagtáblákba kihegyezett bottal vagy nádpálcikával nyomkodták bele a rajzok leegyszerűsített, 90°-kal balra döntött jeleit. Ez volt az ékírás, melyet később Elő-Ázsia minden népe átvett. Később a perzsák néhány tucat jeltől hozták létre a saját abc-jüket, mely jelekkel beszédhangjaikat jelölték. A mezopotámiai agyagtáblákat ki is égették, és így fennmaradhattak napjainkig.

Az ékírásemlékek közül a legfontosabb emlék a *Gilgames eposz*, de hasonló értékű *Hammurabi törvénykönyve* is, amely kőoszlopra van felvésve. Az óperzsa ékírás jeleinek megfejtését Grotenfeld kezdte el, majd Rawlinson fejezte be a múlt század közepén. A régebbi szójeles ékírásemlékek feltárásának munkáját szintén Rawlinson végezte el.

Az akkád-sumér szótár vezetett el a sumér nyelv megismeréséhez is. Az egyiptomi hieroglifikus írás képjelei nagy pontossággal, valóságghűen kidolgozott rajzokból állnak. Jelölésmódja és értelmezése azonban igen bonyolult. Létrejöttének idejét i. e. 2900 körül határozták meg. Ekkor erősödött meg Egyiptomban a központi hatalom, s az államgépezet működtetésének fontos eszközévé vált az írás.

Az egyiptomi írás jellegzetes hordozója volt a papirusz, amely nílusi sás beléből készült úgy, hogy szeleteket vágtak belőle, s egymásra helyezve, keresztbe-hosszába, több réteget kalapáccsal összetömörítettek. 1904-ben fedezték fel a Sínai-félszigeten a protosínai írást, amelyet az ottani bányákban dolgoztatott ósémik alkottak hieroglif jelekből. Alán Henderson Gardiner fejtette meg az itt talált feliratokat, s megállapította, hogy ez az írás mindössze 32 jeltől áll, s minden jel mássalhangzót jelöl. Tehát minden jel következetesen egy-egy mássalhangzó hangértékét rögzíti. Magánhangzót nem jelöltek. Az egyiptomi hieroglif jeleket saját nyelvükön megnevezték, majd az akrofónia szabályait alkalmazva, e jelekből saját hangértékkel bíró jelet, azaz betűt alkottak. Úgy gondolják, hogy i. e. II. évezred közepe körül történhetett mindez.

A föníciaiak a protosínai írás hatására alakították ki saját írásukat; ezt más néven északsémi írásnak is nevezik. Ők szintén az egyiptomi hieroglifikus írásból, a protosínai mintájára, akrofóniából alkották meg saját jelrendszerüket. Tőlük vették át az arámiak a betűírást.

Mivel az arámi nyelv egy évezreden át összekötő nyelv volt, így Elő-Ázsiában az arámi írás és jelrendszer igen elterjedt, a jelek neve sémi nyelven azonos az eredeti egyiptomi jel jelentésével.

Az átvétel tehát bizonyíthatóan elsőfokú, belőle alakult ki később az arab írás is, de szerintem az arameus írás szerepét némileg túlértékelik, hiszen kelet felé haladva már a helyi, majd a keleti nagy kultúrák hatása döntő, így az elő- és hátsó-indiai írások kialakulásánál is.

Jelenleg a világ írástörténeti általában nagyon sok írást az arámi írásból vezetnek le, csupán morfológiai, azaz alakotani, esetleg hangértékbeni egyezés, de főleg alakotani egyezések, inkább hasonlóságok folytán.

A görögök lakta földön először a krétai műkénéi kultúra képrásos jellegű írása létezett Krétán, melyet minőszi hieroglifáknak is szokás nevezni. Ez i. e. 2000 és 1650 között létezett, majd a második fejlődési szakasz i. e. 1450-ig tartott. A fejlődés lényege, hogy a képek vonalas jellegűvé alakultak át. Ezt *lineáris A*-nak nevezték el, e helyébe lépett a *lineáris B*, melyet már a görög nyelv lejegyzésére használtak.

A görögség végül is a föníciaiaktól vette át a betűírást. Mivel a föníciai jelek csak mássalhangzókat jelöltek, azokat a jeleket, amelyekre a görög nyelvben nem volt szükség, magánhangzók jelölésére kezdték használni, például az *alefet*, mely nyomatékjelző félhang volt, *alfává* minősítették. A jelek elnevezését is átvették, így lett *alef alfa*, *bét béta*, *gimmel gamma*, *dálek delta* stb.

A rómaiak az etruszkoktól vették át az írást, és csak a hiányzó jeleket helyettesítették görög jelekkel. Később, némi változtatásokkal, e jelekből alakult ki a latin abc, a betűk ma ismert sorrendjével.

Az írás története rendkívül gazdag, mint maga az emberiség történelme. Összefonódik véle, és maga is történelem. Tükörképe az emberi szellem és társadalom kiteljesedésének. Ennek kezdetét, főbb irányait és összefüggéseit próbáltam és igyekeztem röviden felvázolni, a gyökereket és néhány főbb hajtását. Mindezzel jelezve, hogy az írástörténet eme tényeit a tudományos módszerű megközelítés nem nélkülözheti, sőt alkalmaznia kell az összehasonlítás során.

Egy írás származástörténeti kutatásánál az első feladat mindig az, hogy megállapítsuk: betűi melyik ókori piktográfiából származtak. Ott kezdjük el, ahol egykor elkezdődött.

Ha bármilyen okból nincs meg a forrásadat piktogramokra visszamenő azonosítás lehetősége, akkor hitelesen bizonyítható összefüggés közöttük nem létezik, mert nem bizonyítható! Tévedés és „mellébeszélés” lehetősége nélkül, csak piktogramként, piktogram előzményében lehet két írásjel között hiteles összefüggést, azonosságot megállapítani. A kellő írástörténeti felkészültség nélkül elkövetett hibák és laikus tévedések ennek figyelmen kívül hagyásából származnak. Amikor a szerzők adathiány, vagy bármi más ok miatt, bizonyítás nélkül csak állítanak, ráfognak. Csupán a felszíni, alaki összefüggéseket veszik a teljes bizonyosságnak. Ezért, csak a jelrajzok azonosságára és hasonlóságára hivatkozó, összehasonlító táblázatokba rendezett jel és betűösszevetések sem (mindig) hitelesek. Mert nem piktogram előzményeik (jelentéseinek) azonosításán, csupán azonos jel- és betűrajzok párhuzamba állításán alapulnak. Amelyekből az írás története folyamán igen sokat lehet találni anélkül, hogy bármi közülük volna egymáshoz.

Írásjelek azonos, vagy hasonló rajzait nagyon könnyű egymással hasonlítani, azonosítani. Az egyszerű rajzösszevetéseket a laikus olvasó is könnyen megérti, mert nem kíván írástörténeti felkészültséget, elmélyültebb írástörténeti ismereteket. Így lesz a tudomány mímeléséből áltudomány, csupán a tudományosság laikus látszata.

Manapság a régészek több olyan helyi íráskezdeményre bukkannak, amelyek a közelmúltig ismeretlenek voltak. Amelyek fejlődése, elterjedése különböző okok miatt elmaradt, és megmaradtak olyan helyi íráskezdeményeknek, amelyeknek a rajzukon kívül semmi más alapadatát, így alkotói és alkotásuk nyelvét sem ismerjük. S bár több jelük rajza egyezik, vagy hasonlít más írások jeleihez, bármivel bármilyen írástörténeti összefüggésük megállapítása, a már felsorolt számos ok miatt nem lehetséges. Csak álmódolni lehet róluk és velük. Adatokkal történő bizonyítás nélkül.

Nem véletlen, hogy az első nagy jelentőségre szert tevő írások (piktográfiák), amelyeket a szomszédos népek is átvettek s így idővel kiterjedt íráscsaládokat alkottak, a kedvezőbb éghajlat

következtében gyorsabban fejlődő folyamparti kultúrák földművelő népeinél voltak. De azok közül is csak azok maradtak meg fejlődésükben kiteljesedve hosszabb ideig, vagy még napjainkban is használatban, — amelyek betöltötték azt a kommunikációs szerepüket, amelynek hiánya egykor szükségletként létrehozta őket. És a történelem hatalmi, gazdasági „átrendeződései” nem szüntették meg használatuk feltételeit.

Számos olyan helyi íráskezdemény volt, amelyek a kedvezőtlenebb körülmények miatt nem tudtak fejlődni és elterjedni. Megmaradtak helyi kezdeménynek. Egy-egy ismeretlen (nyelvű) személy (személyek), csoportok magánalkotásának. Ennek bizonyítéka az, ha csak viszonylag kis területen (helyen) fordultak elő, távolabb már nem találták meg hasonmásaikat, és nincs időrendben adatokkal (feliratokkal) is igazolható folytatásuk.

Egy bizonytalan eredetű írás történetének bizonyításához az alábbiakat kell figyelembe venni:

I. Időrend. Elsődleges szerepe van az írások folyamatos használatának feliratos emlékekkel történő bizonyításában, mert az írások datálható időrendben léteztek, ezért használatuk (vagy használatuk megszakadása) időrendben pontos, vagy feltételes dátumokkal határozhatók meg.

Igen sok írás és íráskezdemény létezett, amelyek közül csak a fejlődőképes és legjobban alkalmazhatók maradtak időlegesen, vagy a mai napig is használatban. Az írás emlékekkel (feliratokkal) igazolt folyamatosság megszűnése, a nagyobb igazolatlan hiátusok az ismeretek megszakadását is jelentik. Főképp évezredekkel régebben, amikor az írás ismerete az ókori kultúrákban a fizikai munkától mentesítő, kevesek kiváltsága volt. Ennek története jól ismert a kínai írás esetében, s egészen biztos, hogy más ókori kultúrákban is hasonló volt az írástudók, az „írnokok” helyzete. Ha az ismeret-folyamatoság bármilyen okból megszakadt, vele szakadt meg a jelek ismerete is. Teljesen félrevezető minden olyan állítás, ami ellentétes a létező (vagy nem létező) írástörténeti adatokkal, adathiányokkal.

II. Módszer. Egy írás eredetének kutatásához, betűi származásának megállapításához, mindig a feladathoz alkalmazott (alkalmas) írástörténeti módszerre van szükség. Ehhez „alapadatként” mindig a kutatott írás legrégebbi, még hitelesnek tekinthető jelei (ábécéjének betűrajzai) alkalmasak, mert a későbbi rontott, romlott és kicserélt rajzú betűket már nem lehet eredményesen összevetni forrásadataikkal. Bármilyen írásjel, betű, csak piktoqram előzményében: piktoqramként egyeztethető hitelesen, forrásadata piktoqramfiájában azzal a piktoqrammal, amelyből származott.

II/a. Ismernünk kell annak a piktoqramfiának a földrajzi helyét (helyszínét), amelyből időrendben igazoltan egy ábécé származik. Ehhez meg kell tudnunk állapítani, hogy az ábécé betűinek piktoqram előzményei, melyik piktoqramfiába tartoztak, amelyben a betűk azonosító írástörténeti műveleteit el tudjuk végezni. Ezt a feladatot néhány egyedi, minél több vonalból álló, bonyolultabb rajzú betű összefüggéseket kereső (szondázó) rajzával végezhetjük el az ókori piktoqramfiák szakirodalmában. Ha rajzokkal és jelentésükkel sikeresen egyeztetve megtaláljuk a „szondázó betűk” piktoqramjait, akkor megtaláltuk azt a piktoqramfiát, amelyben az ábécé többi betűjének is egyeztetni tudjuk piktoqram előzményű eredetét, származását.

II/b. Ha a piktoqramfia és a betűalkotás helyszíne nem egyezik, akkor a piktoqramok eljutását bizonyítani kell a későbbi használat és betűalkotás helyszínére. Ugyanez érvényes az egymástól távol eső ábécék összefüggéseinek, átvételének bizonyítására is.

II/c. Amennyiben csak a jelek rajzát ismerjük a jelentésük nélkül, amelyek feltételesen sem köthetők (rajzokkal) egy jól feldolgozott korabeli, és közel lévő piktoqramfiához, — akkor hitelesen nem lehet megállapítani bármivel való összefüggésüket, mert azonos rajzú jelekből sok van az írás történetében.

Betűk piktoqram előzményeinek helyreállítása, az ábécék származásának hiteles ellenőrzése tehát csak betűk piktoqram előzményeinek helyreállításával lehetséges oly módon, hogy a betűk piktoqram előzményét rendre abban a piktoqramfiában, azzal a piktoqrammal azonosítjuk, amely-

ből származott. Betűk piktogram előzményű helyreállítása (rekonstrukciója) a betűalkotással el-
lentétes irányú írástörténeti művelet, amellyel nagyon fontos eredményekhez juthatunk:

1. *Ábécék származását, betűik hiteles történetét tudjuk írástörténeti adataik egybevetésével
bizonyítani abban a piktográfiában, amelyből származtak.*

2. *Történelemkutatásban a betűképzők nyelvét tudjuk bizonyítani, mert nyelvüket a nyelvü-
kön megnevezett piktogram jelentések szavaiból képzett szókezdő, vagy véghangzó hangok, a be-
tűk hangértékei őrzik.* Nincs más feladatunk, mint a betűk rajzával és hangértékével helyreállíta-
ni (rekonstruálni) piktogram előzményű jelentésük hangértékadó szavait, amelyeket rajzukkal és
jelentésükkel már piktogramként tudunk egybevetni forrásadatuk piktogramjaival, amelyekből
származtak.

A történeti összehasonlító jeltörténeti bizonyítás kiemelkedő fontosságú művelete, amikor a
feltárt rokon ábécék közös forrásadatra visszamenő betűit és képzésüket együtt láttatjuk. Az így
bizonyított összefüggések nem feltevések, hanem történeti (történelmi) összefüggéseikben bizo-
nyított adatok. A jelentések azonosságai, vagy szinonim eltérései olyan írástörténeti és történelmi
adatrendszert alkotnak, amelyek az írott források pontatlanságaitól, szubjektivitásától mentesen
határoznak meg (látható) írástörténeti, és történelmi folyamatokat

Tehát az írástörténeti forráskutatásnak a *történeti összehasonlító jeltörténet* olyan vizsgálati,
bizonyító módszere, amelynek komplex eszközrendszerével fel tudjuk tárni az egymással egykor
történeti kapcsolatban álló írások betűinek történetét, és kizárjuk (kizárhatjuk) az írástörténeti
kapcsolatokból mind azokat a jeleket (betűket), amelyek nem felelnek meg a vizsgálat azonosító
feltételeinek.

Bérczi Szaniszló (Budapest):

Az alapvető rendező elvek összegzése **„A beszéd eredete” témakörben.** **Az elemzés elején a rendező elvek állnak**

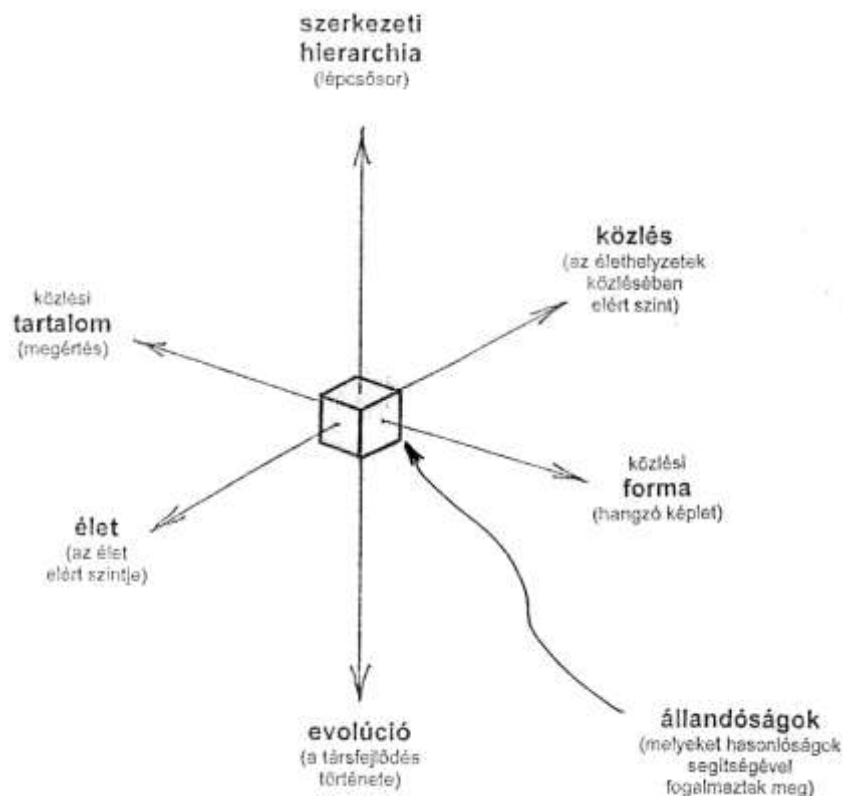
A beszéd (a nyelv) az élettel együtt fejlődő közösségi tevékenység. A legfontosabb közlési tárgyai azok az élethelyzetek, amelyek az élettevékenységek velejárói. Ezek ismétlődő jellege meghatározó szemléleti alapot ad a nyelv vizsgálatához. Föl kell tételeznünk, hogy az élet eseményei „**állandóságok**”, s akkor ezek között formái is állandóságok. De nem csak a formái, hanem a tartalma is. **Tartalom és forma együttes vizsgálata** szükségszerű módszertani része ennek a vizsgálatnak (Bérczi, 2017a).

Az élet – az ember részvételével is – evolúciós törvények szerint változó folyamat. Az életnek tehát részét képezi az emberi **társadalom evolúciós változása**, s ebben a változásban a közlésmód változása is részt vesz. Amint az evolúció folyamata megfigyelhető állomásokkal, (pl. kialakuló élőlényekkel), úgy a beszéd evolúciós fokozatai is megragadhatók azokkal a vívmányokkal, amelyek a közlésben létrejöttek és a mindennapos használat következtében lenyomatokat hagytak az emlékezetben. Mivel a beszéd az ismeretek fülhalmozódását is segítette, ezért gondolkodásunk is követte a beszéd fejlődését.

A 2010-es években végzet beszéd-fejlődési modellezésünk az élettel (életmóddal) együtt párhuzamosan fejlődő beszédéről állított föl természettudományos törvényeken alapuló modellt („ismeret-elrendezést”). Ebben szerepet kapott **a beszédnek, mint rendszernek a szerkezetvizsgálata**, a beszédben megjelenő **tartalom és a forma** párhuzamos formálódása, **a beszéd állandóságainak hálózatos, többretegű kapcsoltsága** (Bérczi, 2017b).

A rendező elvek a kutatás kereteit rögzítik (3. ábra). Az állandósági szintekre szétbontott **szerkezeti hierarchia** elvezetett a legkisebb gondolati (fogalmi) egységig. Az **állandósági sorozat** egyúttal a beszéd fogalmi egységeinek a szerkezeti szintek szerinti **egymásba-ágyazottsági sorozatát** is alkotja (Bérczi, 2013). Ezek legkisebb hangzó eleme egy morféma, egy **jelentéssel bíró hangzó egység. Ez az egység tartalmi és formai egység egyszerre**. Vizsgálatunkban ezt az egységet a ma is használt mássalhangzóinkban találtuk meg. De továbbra is nyitott volt a kérdés, hogyan jöttek létre, milyen életfolyamatok alakították ki ezeket a mássalhangzónyi fogalmi egységeket.

Mivel a társaknak – hangzó és képi formában – átadott élethelyzetek a mindennapi élet részei voltak, ezért ma is részei az életünknek ugyanazok az élethelyzetek (életműködésünk, testünk, állapotunk, a természeti jelenségek.) E dolgok közlése és működése ma is ugyanúgy zajlik. A nyelvünkben fennmaradt **ősi fogalmi egységeknek**, valamint az **ősiekkel azonos élethelyzeteknek** ma is párhuzamba kell állniuk. Ez a párhuzam az élet fejlődése során mindvégig fennáll. Ebből az következik, hogy az ősi állapotok tárgyalásakor vissza kell egyszerűsödünk az adott korra, a korabeli életre, gondolkodásunkban (s így beszédünkben) is. Azt a párhuzamot, ami az élet és vele járó közlés (és a gondolkodás) között áll fenn, meg kell őriznie egy beszédfejlődést hűségesen leíró modellnek. (1. ábra.)

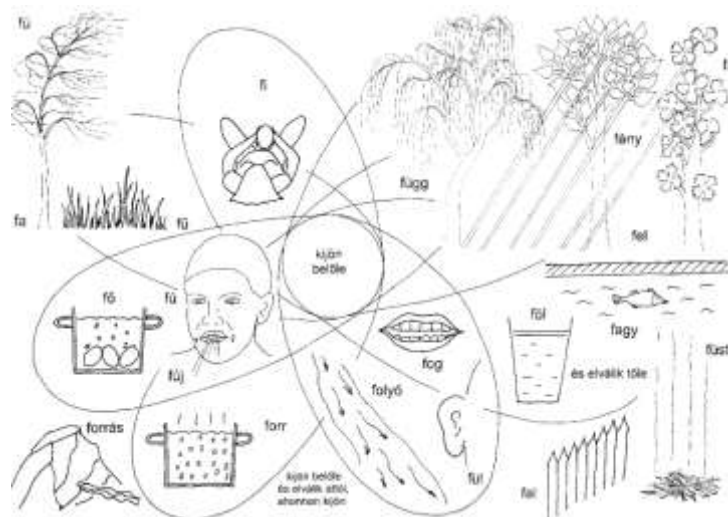
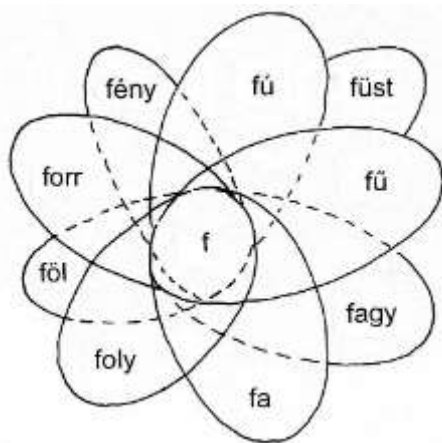

1. ábra. A rendező elvek párosítása tengelykeresztekké *A beszéd eredet c.* könyv borítójára tervezve. Megfigyelhető a szerkezeti hierarchia erős kapcsoltsága az evolúciós fejlődéssel, a tartalom és forma élő együttlése, valamint az, hogy az élet és az élethelyzetekről szóló közlés módja is szoros párhuzamban fejlődik. Minden rendező elv páros az állandóságokra vezethető vissza, s ezeket az állandóságokat nevezi meg – mássalhangzókkal - hasonlóságuk alapján az első nagy beszédfejlesztő korszak. (Bérczi, 2020).

Az ősfogalom tartalma ábrázolható

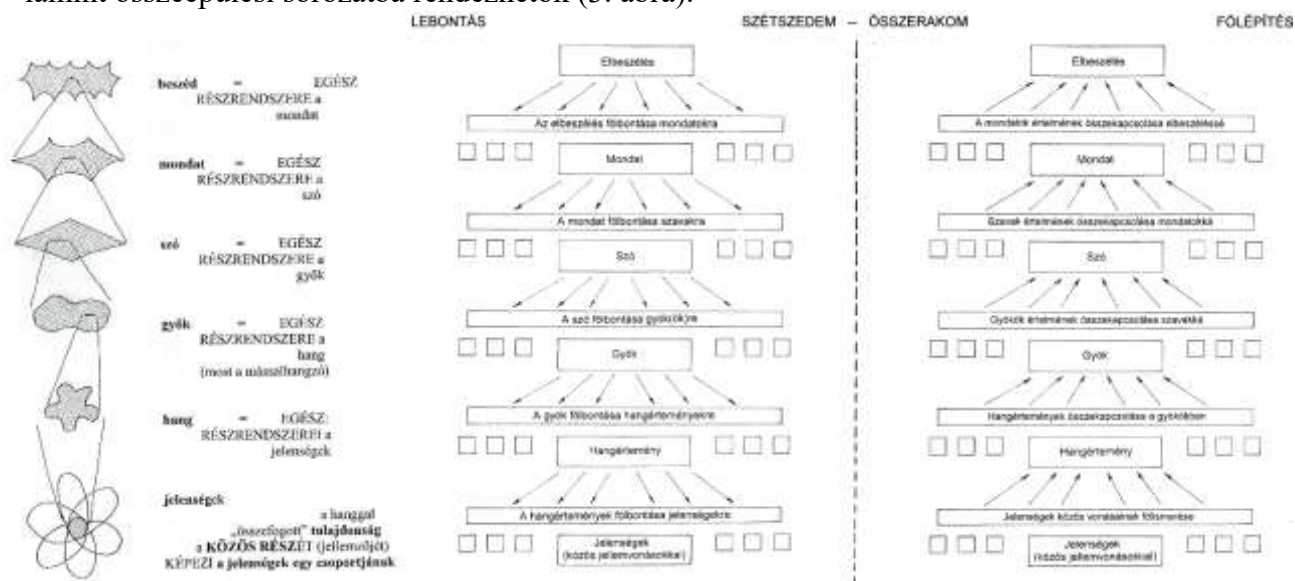
A mai beszédhez és gondolkodáshoz elvezető ősi fogalomalkotás az élethelyzetek gondolati összekapcsolásával (társításával) született meg. A rendező elvek nyomán fölépített szerkezeti rend vizsgálata eredményezte ezt a fölismerést (Bérczi, 2018), és más irányú kutatások is megerősítik ezt. Az élethelyzetekhez (életállapotokhoz) kapcsolódó képi emlékek tették lehetővé, hogy evolúciós folyamat lépéseiként vázolhassuk föl a fogalomképzésnek a korai útját, lépéseit.

A magyar nyelvben előforduló legegyszerűbb, egyetlen mássalhangzót és egyetlen magánhangzót tartalmazó hangképletek, szógyökök vezettek el a **döntő szerepű evolúciós lépés** föltáráshoz. Döntő szerep azért jut e szógyököknek, mert csak egyetlen mássalhangzó szerepel bennük (különböző magánhangzókkal párosítva). Az ilyen hangképlettel jelölt (fogalmi egységet is alkotó) élethelyzetek (tárgyak, jelenségek, állapotok) képe lerajzolható. Venn-diagramokon összesítettük egy-egy mássalhangzó „fogalmkörét” (Bérczi, 2016). A Venn-diagramon (2. ábra.) a mássalhangzót tartalmazó fogalmaknak a közös része került középre, a halmaz egy-egy tagját képletesen jelölő ellipszisek metszéstartományába.

2. ábra. Az **f** hanghoz tartozó testközeli és természeti jelenségek Venn-diagramja. Az **f** hang a közös részét képezi a különböző **f**-fel kezdődő gyököknek. Ezek tehát fogalmi és formai egységet alkotnak az „eltávozik belőle” élethelyzet-értelmezésre.

Ahogy a természeti és műszaki rendszereknek, úgy **a beszéd (a nyelv) rendszerének alkotó egységei is állandóságok**. Az állandóságok itt jól bevált, ismételten mindig megépíthető szerkezeti elemek. A beszéd felbontásán hasonló jellegű egységekhez jutunk: elbeszélés, mondat, szó, gyök, mássalhangzó. Ezek egymásba ágyazott alrendszer-sorozatot alkotnak és szétbontási, valamint összeépítési sorozatba rendezhetők (3. ábra).

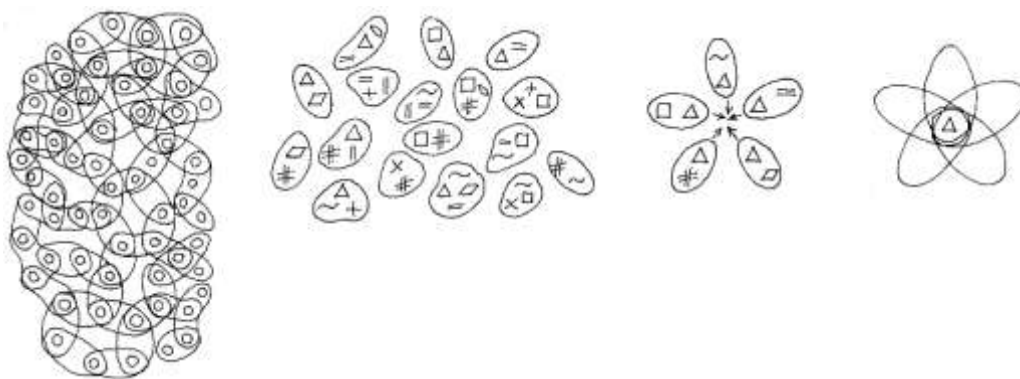
3. ábra. A beszéd szétbontása alrendszerekre le egészen a jelenségvilágig, ahol viszont az emléképek erősen bevésoedtek már a mozgásos közlési mód nyomán. A hangértékmentyi szintre a magánhangzókat és a mássalhangzókat helyezte a Czuczor, Fogarasi szótár (1862). Ezek közül mi a mássalhangzók tartalmát és formáját, valamint nyelvszerkezet-építő szerepét vizsgáljuk.

A szétbontás nyomán fölépített rendszerben a részrendszerek egymásra épülnek (3. ábra). Hogyan felelnek meg fejlődési rétegek az egymásba-ágyazottsági (szétszedési) sorozat egymásra épülő alrendszereinek? Hogyan bontakoznak ki az alrendszerek (állandóságok) egymásra épülő rétegeiből a fejlődési korszakok? A beszéd evolúciós történetében ezeket a kérdéseket kutatjuk, s próbáljuk megválaszolni.

A közlés egykori áttérése a képi módról a hangzó módra

A közlés korai formája szükségszerűen az **utánzás** volt. Ez a közlési forma a tartalom és forma egységén alapul. Ennek egyik formája lehet a rámutatás a tárgyra, vagy más élethelyzetre. Az utánzás a közölni kívánt élethelyzet elismétlése. Ha az utánzás mozgással történik, még kevés lehetőség nyílik az elvont részletek közlésére. De az elvontság megjelenésére számos mód még nyitva állt: pl. a kicsinyítés és a nagyítás, a mozgási sorozatok szétszedése kisebb mozzanatokra, a darabosság megjelenítése is. Tartalékot képezett az, hogy a hangzó ismétlések szinte csak kísérték a mutogatást, de nem adtak pontosságot a képi jelek mellé.

A beszédre ma oly jellemző valódi elvontság akkor bontakozhatott ki a közlésben, amikor az egyes (később összetettnek mutatkozó) jelenségeket gondolatban „tagolni tudták”, mondhatnánk azt, hogy „**szét tudták már szedni**” részegységekre, részlet-jellemzőkre (4. ábra).

4. ábra. Az élethelyzetek „szétszedése”. A bal szélső helyzetben a jelenségvilág tagjai még „összefolyóznak”, nem látszik világos elválasztás közöttük. Idővel a kép tisztul és már az eseményekre jellemző tulajdonságok egy-egy élethelyzet körül csoportosulnak. Balról a 3. állapot az, amikor fölismerik, hogy hasonló tulajdonságok figyelhetők meg az egyes élethelyzetekben. A jobb szélen álló „ötös virágszirom” egy Venn-diagram, amelyben középen kiemelődik a közös jellemző. Ez a hasonlóság teszi majd lehetővé a jelenségvilágban a hasonló jelenségek képi, majd hangzó összekapcsolását (Bérczi, 2016)

Irodalom:

- Bérczi Sz. (2011): Magyar nyelvkémia. *Életünk*, 2011/3-4. sz. 38-55.
- Bérczi Sz. (2013): *Égberagadás, földreszállás az ősi eurázsiai díszítőművészetben, kitekintéssel a nyelvfejlődéstörténetre*. Eurázsiai művészetek 28. TKTE, 52. old. Pirehab, Debrecen
- Bérczi Sz. (2016): *A gondolkodás és beszéd művészetének felvirágzása a korai időkben a Kárpát-medencében és Euráziában*. Eurázsiai művészetek 31. TKTE, 52. old. Pirehab, Debrecen
- Bérczi Sz. (2017a): Fogalmi építkezés a korai hangzó közlésben. Fejlesztési lépések a nyelvben és a gondolkodásban. In: *Körösi Csoma Sándor. Gyökereink*. Szerk: Gazda J., Szabó E., Ferenczné Szöcs Éva. 34-52. old. Körösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Kovászna
- Bérczi Sz. (2017b): *Ósfizika. Az ismeretek elrendezésének művészete a beszéd kialakulása idején a Kárpát-medencében és Euráziában*. Eurázsiai művészetek 32. TKTE, 52. old. Pirehab, Debrecen (ISBN 978-615-5412-06-6)
- Bérczi Sz. (2020): *A beszéd eredete*. Püski, Budapest
- Czuczor G., Fogarasi J. (1862-1874): *A magyar nyelv szótára*. Akadémiai Kiadó, Budapest, (2003) Arcanum. CD ROM
- Lugossy J. (1856): Szócsaládosság.**

Cser Ferenc (Queanbeyan, Ausztrália):

A tudás népe

Regékből ismerjük, hogy a Földön léteztek emberek, akikre az volt a jellemző, hogy tudtak. A *tudás népeként* váltak ismertté.

Manapság sokan, az ezotéria bűvöletében lenyűgözötten gondolnak vissza azokra az emberekre és diccsel említik, hogy micsoda ismeretek birtokában lehetett a regebeli tudás népe – akiknek a hatalmas tudása azóta elveszett. Vágyakozva sóvárognak az elveszett tudás iránt, gondolván, hogy annak birtokában az egész Földet uralhatnák.

Ha...

Miért érdemelhették ki azok az emberek a *tudás népe* jelzőt? Mit tudhattak, amit a környezetük csodálhatott – és nem tudhatott, fel nem foghatott? Ezzel kapcsolatban azt is meg szokás lebegtetni, hogy azok bizony idegen civilizáció emberei lehettek itt a Földön – aztán eltűntek.

A Kárpát-medence őslakóit is a *tudás népeként* ismerik. Itt viszont a régészeti leleteket érdemes a kezünkbe venni, hátha azokból azért némi utalást nyerhetünk az itt élők hajdani – és állítólag elveszett – tudásáról. Mitől lehettek ők a tudás népe?

A Kárpát-medence legutóbbi jégkorszak eleji népe a *Homo neanderthalis* volt. Itt történt meg a keletről ide érkezők és az itteni őslakosok keveredése, a *Homo neanderthalis* felváltotta a *Homo sapiens*-t, azaz »a bölcs, a gondolkodó ember«.

Felváltotta, vagy összeolvadtak? A mai genetikai eredmények ez utóbbit igazolják és így a *Homo neanderthalis* már *Homo sapiens neanderthalis*, amivel szemben a modern embert immár *Homo sapiens sapiens* névvel illetik.

A modern ember faja tehát a *Homo sapiens*. Legalábbis a régészet, a történelem- és élettan tudománya ide sorolja, ezzel a faj-névvel illeti.

A latin szavak jelentése: *homo*: ember, emberszabású, *sapiens*: gondolkodó, értelmes, bölcs. Jellemzését azzal érdemelte ki, hogy a kőkorszakok során elődjével, a *Homo erectusszal* szemben már társadalmat alakított, társadalomban élt. Ez azt jelenti, hogy már nemcsak mechanikusan cselekedett, hanem tevékenységére a megfontoltság, a logikus gondolkodás, a cselekvés megtervezése volt jellemző. Ez különösen a Föld északibb területein való életvitel számára elengedhetetlen, ahol csoportokban, együttesen nagy vadakra is vadászott – olyanokra, mint a medve, a mamut, a rénszarvas, vagy még a mai lőfegyverek birtokában is nehezen elejthető kőszáli kecske. És mindezekre a korábban csak *Homo neanderthalis*-nak nevezett és kihalt fajnak tekintett ember is képes volt, sőt...

Pattintott kőszerszámaira, csonteszközeire a hihetetlen változatosság és célszerű kialakítás jellemző. Példaként a bükki Istállóskő-barlang, vagy a Szeleta emberére hivatkozhatunk, ahol az eszközök kialakítása a vadászott állatok tulajdonságainak felelt meg. Különösen az utóbbira kell tekintenünk, hiszen ez a Subalyuk műveltség emberének közvetlen folytatása volt, ahol a megtalált csontleletek alapján a *Homo neanderthalis* élt, és aki a kőszáli kecske húsát ette.

De megemlíthetjük a görbe szarvakba illesztett apró kőpengéket is, amivel az itteni ember vörös festéket bányászott, majd az újkőkorszakban a Közel-Keleten füvet, gabonát aratott. Gondolkodó, bölcs ember – és azonnal az életét megkönnyítő műszaki megoldások, tárgyak kialakítása jellemzi. Logikusan, racionálisan gondolkozott és cselekedett.

A jégkorszaki felmelegedése után ide érkező mezőgazdaságot a helyi népesség átvette és továbbfejlesztette. A kimerülő talaj tápanyagkészletét úgy állította helyre, hogy a kimerült földterületet elhagyta, néhány tíz km-rel odébb költözött, majd a területet benövő erdőséget a megfele-

lő időben fölégette és annak hamuja vált a terület szervesen trágyájává, és akkor visszaköltözve most itt folytatta a gabonatermesztést – miközben az elhagyott területet vetette alá ennek a módszernek.

Tudás? Igen.

Ugyancsak a Kárpát-medencéből indult el a rézőntés módszere. Az itteni öreg-európai műveltség falvaiban az égetett kerámia mellett rézőntés is folyt, rézfeldolgozás, amivel hatékonyabb földművelő és vadász eszközöket lehetett gyártani. A rézőntésnek is megvannak a sajátos ismerei, nem egyszerű megfelelő minőségű öntvényt előállítani.

Tudás? Igen.

A Kárpát-medencében már az i. sz. előtti 4. évezredben bronzot is öntöttek. Rá kellett jönni arra, hogy mintegy 10% arzénnek a rézbe vitele annak önthetőségét megjavítja, jobb minőségű eszközök készíthetők így el.

Az arzént aztán az ón váltotta fel és így terjedt el Eurázsia szerte, miközben a Kárpátmedencében nem az ón, hanem az antimon lett az általánosan használt ötvöző. Az antimonbronz minősége olyannyira jó volt, hogy a vaskorszak beköszöntését is késleltette itt a Kárpátok között.

Tudás? Igen.

A vas kohósítása sokkal magasabb hőmérsékleten történik, mint ami a réz megolvasztásához szükséges. Az első kohósított vas előállítása még nem a vas olvadáspontja feletti hőmérsékleten történt, ezért az így keletkezett vas szivacsos, lágy volt. Kalapálással kellett tömöríteni, de eszközök készítésére még így is csak mérsékelt volt alkalmas. Az első olyan kemencét, amelynek hőmérséklete meghaladta a vas olvadáspontját (1526 °C) a Tátrában találták meg.

Tudás? Igen.

Az eljárás aztán kikerült a Medencéből, hiszen az antimon-bronz még évszázadokig jobb és olcsóbb volt, mint a vas – még ha már olvasztott is.

A vasból később az olvadékban képződésekor beleötvöződő szén kiégetésével készült a már fegyvernek is használható acél. Hogy hol? A Kaukázus déli részén, a hettitáknál? Lehet. Mindenesetre a több rétegből – különböző keménységű acélból – kovácsolással készült ún. damaszkuszi acél kard forrása ott volt.

A Kárpát-medence – hegyes-dombos vidékének – lakói mezőgazdaságot folytattak, amihez állattenyésztés is tartozott és a hagyományok folytatásaként, fémek előállítása és feldolgozása is. A mezőgazdaság itt már a manapság is korszerűnek tartott vetésforgóval történt, a falvak faluközösséget alkottak és az egyes tagjaik különféle növények termesztésére, állatok tenyésztésére szakosodtak. Itt tenyésztődött ki a magyar szürkemarha, a mangalica sertés. A háztartások teljes vertikumban termelték az élelmiszereiket. Nem okozott gondot a télre felkészülés, hiszen ismerték a savanyító és szárító tartósítás módszerét, ezért a nyáron betakarított élelmiszert, és az állatok eleségét tartósították. A főzőkonyha ezek későbbi feldolgozását is megteremtette.

Tudás? Igen!

Az itteni embert jogosan tekinthetjük a *Homo sapiens sapiens* hordozójának. És a hatása a szomszédságra is kiterjedt, így a közhiedelem szerint a tudás népe volt. Nem ezoterikus, távoli naprendszerre idelátogató lakóinak tudása, mégis a környezetéhez képest több, és a nyelvében hordozott racionális gondolkozása segítségével összegyűlt tudása ez.

Telik az idő, a *Homo sapiens sapiens* is változik, alfajok alakulnak ki benne – még ha az élettani értelemben véve egységes fajnak meg is marad, de a szellemisége már határozott irányokban szétterjed.

Amikor az emberi társadalom a tudása alapján immár sokkal több élelmiszert tudott termelni, mint ami a szükségletei kielégítéséhez kellett, akkor kitermelte magából a független értelmiségét, amelynek egy része immár a hasznosságot látta megvalósítható célnak. A *Homo sapiens sapiens* mellé kialakult a számító, a haszonra törekvő ember, a *Homo sapiens calculus* szellemi alfaj, ahol a gondolkozást az elérhető életminőségi felsőbbség, a haszonszerzés vezérelte már. Mint-hogy egy társadalomban a szellemi erő mennyisége egy főre eső átlaga – úgy tűnik – állandó,

ezért az így felülemelkedőkkel párhuzamosan sokkal több embernél a szellemi életet vezérelté kellett tenni, és erre a hit a legalkalmasabb. Az ösztönző hatásokra fokozatosan kialakult a hiszékeny, a felsőbbtség szavait elhívó ember, a *Homo sapiens credulus* alfaj, és hogy nekik mit kell hinniük, azt a *Homo sapiens calculus* állította elő – és amit manapság csak mint ideológiát ismerünk.

Évezredek során a három alfaj egyre erősebben elválasztódott és immár az élettani területre is behatolt ez az elkülönülés: kifejezetten számítani kezdett, hogy ki hová született, mert létrejött a teremtet, a született kiválasztottság, azaz immár felsőbbrendűség. Majd ezeket követte a meghívott kiválasztottság és ezzel az emberek egyenértékűsége véglegesen és talán örökre elveszett. A szellemi értelemben vett alfajokra osztódást a későbbi tudomány osztálytagozódásnak tekintette – és vélte.

Csak hogy a változás nem áll meg egy adott szinten! A természet már csak olyan, hogy ami egyszer létrejött, az át is alakul. Így aztán manapság már bőven megtagasztalhatjuk, hogy az utónév bizony első névvé alakul, kijelölve a megfelelő szellemi tartalmat, szintet is. Bizony megismerkedhettünk már a *Homo calculus sapiens*, a *Homo credulus sapiens* és a *Homo credulus calculus* fajtákkal. Egyedül a *Homo calculus credulus*, ami szerintem nem alakult még ki. De még van idő, és ha így folytatódik a változás, akkor erre is sor kerülhet.

Fejlődés? Nem!

Állandó változás és az iránya nem feltétlenül olyan, ami az értékek képzése felé mutat. És a mai „haladó” („progresszív”) hitalapanyag már a társadalom szétverése, forgácsolása, az embereknek egyedekké alakítása felé lépeget, annak megvalósítását szorgalmazza. A *Homo sapiens calculus* ezek szerint már *Homo calculus sapiens* mivoltát is elveszíteni látszik. De, hogy mi lesz belőle, azt nem tudom.

(Azoknak, akik nem tudják a latin műszavakat értelmezni:

A *Homo calculus sapiens*: a számítgató, haszonra törekvő bölcs ember, a *Homo credulus sapiens*: a hiszékeny bölcs ember.

A *Homo calculus sapiens*: inkább már számítgató, mint bölcs, a *Homo credulus sapiens*: inkább már hiszékeny, mint bölcs.

A *Homo credulus calculus*: a hiszékeny számító – de tehát már nem bölcs –, eszmerendszerrel vezérelhető ember, a *Homo calculus credulus*: a kiszámítottan hiszékeny – gépies – ember, szinte már robot?)

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

A modern (tudományos) szellemiség. **A tudomány: eszköz, cél, fellegetvár, fegyver**

A tudományos megismerés

A tudomány célja a klasszikus felfogás szerint az igazság feltárása, ami lehet végső elv vagy lényeg. A tudományos igazság érvényességének megalapozása az újkor kezdetén a tapasztalat és elméleti megfontolások, levezetések révén történt. Elmélet és (problémás) tapasztalat összeegyeztetésével. Azaz kialakult a tudomány tudományos módszerű megalapozása, és előtérbe került e tudományos módszer és alkalmazásának kérdése. Megkülönböztették a formális és a tapasztalati tudományokat, eljárásokat hoztak létre a tudományos rendszerek megalapozására, az ellentmondásmentesség és igazoltság felülvizsgálatára.

A tudomány egyúttal történettudományként az emberi eltárgyasítás időben zajló folyamat át és eredményét vizsgálja és rögzíti, ám történészerűen elpadva, a megismerési csoportokat és területeket bemutatva. Ennek megfelelően megragadja a tudomány ágazatai kialakulásának okait, amelyek közt nagy a szerepe a tudományos adatok közvetítettségének, hogy azok mindegyikét érzékszervi és agyi gondolkodás közli velünk: a főbb jellegzetességek fényrengésekből és hanghullámokból valók. Megragadásuk természete a térképzet és a tárgyérzékelés, valamint az időképzet és időérzékelés a jelenben. Megismerési eszközrendszerünk tehát a mában érvényes, de feltárja múltbeli képességeinket is.

A természettudományokat az jellemzi, hogy ténytudományokként jelennek meg, a természet egyöntetűségére, változatlanságára alapoznak, azaz felhasználják a természet változatlan érzékelését, és így minden új megismerést érzékeléssel közvetíthetnek, a korábban megismerthez hasonlíthatják a feltárt (új) jelenségvilágot. És aztán a természettudományos megismerés az emberi érzékelést műszerekkel kitágítja, sőt, berendezésekkel, kísérletekkel helyettesíti. Ezzel az érzékszerveinkkel elérhetetlent is egyre jobban eléri, a természet egyre több összefüggését feltárja. Ennek eredményeként pedig a természet egyre nagyobb erőit hasznosítja, miközben áthághatatlan korlátokkal is szembetalálkozik. Ennek során olyan – elvileg megismerhetetlen – kérdéseket tár fel, mint pl. a világ kezdete és vége, a világ végessége vagy végtelensége, a világ tágulása vagy zsugorodása, a világ keletkezése semmiből, vagy anyag és antianyag szimmetriasértéséből, a fénysebesség legyőzése, stb.

A társadalomról szóló új gondolkodást a reneszánsz, az empirizmus filozófiájának és a természettudományos sikereknek hatása jellemzi. Ennek során tudományos igényű leírás, magyarázat és előrejelzés születik a társadalomról. A társadalom egészként szemléletét a történetfilozófia és társadalmi utópiák készítették elő. A felvilágosodás korára a társadalmi jelenségek magyarázatát már nem vallási, mitológiai vagy filozófiai érvektől várták, hanem a valóság közvetlenül tekintett tényeivel s azok törvényszerű összefüggéseivel magyarázták. August Comte a holisztikus elv szerint fejt ki, hogy csak az együttes emberi társadalomnak van szerves fejlődéstörténete, azaz a kis egész egyed sorsa beleolvad a nagy egészébe, az egyetemesbe. Így a társadalom tana csak egészet tekintő tudományos vizsgálattal eredményes, a nem tudományos társadalomelmélet nem pozitív. E társadalomszemlélet azért bírálható, mert tipikus szcientizmust mutatva nem veszi figyelembe a társadalomról való tudást, aminek többnyire jellemzője az önrefle-

xiónk, de a még jelentősebb tényt sem, hogy az egyes emberi társadalmak bármilyen aprólékos vizsgálata nem nyújthat teljes tudást az egész emberiségről.

Mert hiszen a társadalomtudományt az jellemzi, hogy tárgyaül az ésszerű és ésszerűtlen vélekedéseket és cselekedeteket választja, azaz emberi viselkedéssel foglalkozó vizsgálatokat végez, de így maga is – pontosított – vélekedésként jelenik meg, kevésbé ténytudományként. Ismeretei ezért nem köbe vésett törvények, hanem találgatások, és ezeket az emberiség gyakran igazolja vagy cáfolja. Ezt az ismereti esetlegességét a társadalomtudomány társadalmi intézményesüléssel erősíti, de társadalmi kísérleteket semmiképpen sem tesz lehetővé. Köteles előrejelezni intézkedési javaslatának belátható következményeit, számbeli-időbeli kiterjedését. Azaz tárgya a társadalom saját intézkedéseinek és intézményeinek hatásvizsgálata, hogy a káros hatásokat ki-védhessék. Éppen ezért nem tervez emberiség szinten.

A történelemnek csupán értékelő leírása, története lehetséges, és ezt a múlt eseményeinek sokaságából kell kiválasztani, s eközben a kiválasztásnak szempontjai, szemlélete van. E szempontok mögött valamilyen érdek húzódik, a szemlélet mögött pedig filozófiai elmélet. Így a szigorúan vett történeti leírás mindig egyben értékelés is, azaz történeti események, körülmények megtalált jelentése, sorrendi logikája ad bizonyos történetfilozófiát, amely elnevezést csak Voltaire találta fel, de már Thuküdidész használta a fogalmat. Ő a filozófiai gondolkodás segítségével tárta fel a valós események valóságos, valószerű okait. Az újabb történetfilozófia a népek történetében az általános, egyforma mozzanatokot keresi, hogy azokkal egyetemes, azaz minden népre érvényes törvényszerűségek magyarázatát adja. Az emberek cselekvéséből törekszik megállapítani az egyes korokat mozgóató eszméket és ezek szükségszerű megvalósulását. Egyes művelői magyarázataik valóságálapját növelik az emberi szervezet és jellem, a történeti környezet és az éghajlat megfigyelési adatainak felhasználásával.

Az ilyen történelemfilozófiai törekvés már Szent Ágoston idealista optimális társadalom elképzelésében fellelhető. Ott a kereszténység alapelve az emberi történelem egyedül üdvözítő vezérelve. Ugyanez látszik Jacques-Bénigne Bossuet-nél a XVII. században, sőt a XIX. század végén XIII. Leó pápa a skolasztika örökérvényű egyetemes elveit kívánta a modern filozófia eredményeivel összeegyeztetve megmenteni a süllyedő erkölcsöt és tudományt. A történelemfejlődés Gotthold Ephraim Lessingnél az emberi szellem fokozatos kialakulása, Johann Gottfried Herder-nél az emberi érzések lassú fejlődése, Georg Wilhelm Friedrich Hegelnél pedig a szabadság külsővé válása. A történelemfilozófia idealista formájának ellentéte a történelem természetes okokból magyarázata, mint az éghajlati, földrajzi, nemzeti, népesedési, gazdasági stb. tényezők vagy hatóerők. Ezen irányzat első képviselője Jean Bodin, majd Vico, Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Humboldt. Később Gibbon, Mommsen és Maculay kutatási módszertan kialakításával, a forrásadatok hitelesítésével, megfelelő elrendezésével, valamint a hiányzó adatokat rekonstruáló te-remtő szellemmel azonosította a történelemfilozófiát.

A történelem mai meghatározásban az emberiség az emberi munka-vagy ütemtervvel vezérelt élő társadalom, amely a történelme során számtalan társadalmi alakzatot öltött, aminek vezérlő eszméje a társadalom szellemisége, nagyrészt összhangban a társadalmi alakzat sajátjaival, tág értelemben vett színvonalával, fejlettségével. Mely szint nem követelményrendszerhez mért viszonyított érték, hanem a társadalom szellemi képességének, a korábbi történelmi szakaszokban felgyülemlett tapasztalatainak az összessége. A tartós társadalmi alakzatok idején a vezérlő eszmeiség a társadalmi gyakorlattal összhangban volt, a rendszer a társadalom életét egyensúlyok sorozatán keresztül biztosította, a szellemiség és a társadalmi gyakorlat ekkor együttesen alkotta magát az élő társadalmat, vitte előre az emberiséget. S ennek belátása elegendő lehet a jövőnkre nézvést.

A tudomány legfontosabb feladata az emberség definiálása: az ember világban elfoglalt helyének, egyéniség formáló, valamint közösség és társadalomalkotó mivoltának, szerepének a meghatározása. E tudományos feladat teljesülésének az a jelentősége, hogy a tudomány által kibontakoztathatja az ember cél-racionális erőit, hogy túllépjen a maga és világa körén, értékszint-

jén, azaz az emberben a természet meghaladhassa eredeti önmagát. A tudomány e jelentőségnek megfelelően minden társadalmi és kultúrkör elfogadja a természetkutatást és kiküszöbölik az emberiség szintű felfogás előítéleteit: egységes emberi civilizáció, sors és így egységes tudomány alakul az egyének és közösségeik sokféleségében, sokszínűségében, és ezért érvényesülhetnek az emberek és társadalmi, nemzeti (azaz emberiségi) csoportjaik célkitűzései.

Változó világnézet

A XIX. század első két harmadában még a felvilágosodás jellege érvényesült, a historizálás volt a jellemző a korra, a nemzeti-nacionalista eszmékör uralkodott. A XIX. század utolsó harmadában a szellemi életben megindult folyamat részleges világlátás-váltást eredményezett, ami még az első világháború előtti időszakban is érvényesült. A modern értelmiségi felfogás a kulturális értékeket és a tudatos gondolkodást ugyan már relatív történeti, de még naturalisztikus egyöntetűségből származó jelenségnek látta, s a korszak filozófiai, vallási és erkölcsi értékeit a hatalmat és a gazdagságot biztosító gazdasági és politikai tényezők hatásából vezette le.

A XX. században a kollektív tudattalan bekerült a szellemi életbe, lélektani indítékokat kollektív tudattalan ösztön-törekvésekből, a társadalom tudattalanjából származtatták. Az angol és a francia kultúrterületen a civilizáció haladása szerepelt ideológiaként, a német befolyású kultúrterületen a kultúra haladása volt a vallott ideológia. A hatalmi és gazdasági elit hivatkozása a civilizációra, illetve a kultúrára, bizonyos értelemben a versengő ideák küzdelme is volt a hatalomért folytatott harcban. Ez már nem tudta megakadályozni a kirekesztett, kizsákmányolt osztályok és érdekeik felismerését, az osztályharc napirendre kerülésének kifejezését.

A modern ember jellegzetessége lett, hogy minden jelenséget fizikai, személytelen és szekularizált magyarázattal akart ellátni a tudomány forradalma jegyében, még pszichológiai, társadalmi tapasztalatok esetében is. Ám a modern ember világnézeti nehézségekkel találta magát szemben. Az ember intellektuális horizontja, látóköre bővülésével önbecsülése egyre inkább elmentmondásossá vált, a korábbi földrajzi felfedezésekkel kitágult világ most a múlt felé évmillióárdokra megnövekedett, benne az emberi történelem igen rövid szakaszával. A kozmosz kutatásával a világ időbeli-térbeli kerete hallatlanul kibővült, erősödött az ember és az emberiség térbeli-időbeli jelentéktelenségének gondolata, mert az ember kozmoszban elfoglalt helye, szerepe lecsökkent a sajátos tudományos eredmények megnövekedésével. Az emberlét jelentéktelensége bukkant elő minden nagy idő- és tértávlatú felfedezés mögül, a tudomány alkalmazni kezdte a fizikai, biológiai világról szóló ismereti formáit, módszereit az emberi és társadalmi világra, bevezetve ezzel a redukcionizmus gyakorlatát.

A fejlődéstudomány mára annyiban finomodott, hogy evolúciós univerzálíákról beszélnek, megkülönböztetve az ember és az állat hasonló viselkedésében föllelhető analógiát és homológiát. Elfogadják, hogy az emberre nem jellemzők a környezeti ingerekre adott genetikailag kódolt, automatikus válaszok. Elmosódott általános viselkedési hajlamaink tudatos irányítással, tapasztalatból felülbírálnak, módosíthatók. A bonyolult szakmaválasztásunkat nem magyarázza meg genetikai hajlam. Az ember viselkedése a szervezet idegrendszerére épül, sok szempontból örökletes tényezők határozzák meg: ami csak keret, a mechanizmust mozgató, a személyiséget hordozó motorikus rendszer, mert a személyiség több és kevesebb is. A viselkedés több pusztán idegrendszeri működésnél, benne a tudati tényezők nagyon komoly szerepet kapnak, az emberi tudás saját tapasztalataink s átörökölt társadalmi ismereteink eredménye, de vannak genetikailag meghatározott képességeink kultúrára, tanulásra, nyelvre és egyebekre.

Korszakhatár a tudományban

A fizika – filozófia számára jelentős – forradalmát a matematika fejlődése alapozta meg. Kialakult a nem euklidészi geometria, amivel már a szemlélet apriori tere és a fizika tere elkülönült egy-

mástól. A kvantumelmélet (Max Planck) és a speciális és általános relativitáselmélet (Albert Einstein) pedig már fordulatot hozott, olyan továbblépésekkel, mint a hullámmechanika (de Broglie, Schrödinger, Dirac), a kvantummechanika (Heisenberg, N. Bohr) és a magfizika. Megjelent a hosszúság tömörülése, az idődilatació, a tér-idő kontinuum és a tömeg-energia azonosság fogalma. A még a 19. században is uralkodó szigorú atomi kauzális természet-beli determinizmus alapfeltételezését és minden jelenségnek – a legegyszerűbb végső elemi létező – anyagból való magyarázatát hirtelen megrendítették és felváltották az atom belsejébe hatoló fizika új felismerései. Ezek szerint az atomok olyan igen összetett szerkezetek, amelyek leírásához a fizikának szüksége van a matematika – szemlélettől teljesen elvont – formuláira. Sőt az energia fogalmával összeolvadó anyagfogalom, – az anyag mint az energia megnyilatkozása – szintén magyarázatra szorult. Az új elemi építőkövek már nem tisztán anyagi részecskék, s az elektron a vizsgálati feltételektől, a megfigyelés eszközeitől függően hol pontszerűnek, hol pedig hullámtermészetűnek bizonyult. Azaz a mikrofizikai szinten nem lehet megfigyelést végezni beavatkozás, a megfigyelt folyamat befolyásolása nélkül, ami még a kauzalitást is statisztikai valószínűséggé változtatja. Így a világkép kiszélesült és kiterjedt a klasszikus fizika határain túlra, s a világ új szemlélete jelentkezett az igen nagy és igen kicsi fizikai tárgyak esetében.

A *biológia* fejlődéselmélete új emberképhez vezetett, mert megingott az emberről – mint a teremtes koronájáról – vallott kép. Darwin természetes kiválasztódás gondolatát – melyet később olyan felismerések támasztanak alá és szélesítenek ki, mint a genetika és a molekuláris biológia – az emberre is alkalmazták. Az embert is besorolták az élet evolúciójába, az ember csupán az életfolyamat egyik összetevő részévé vált. E felfogásban végül a biotikus evolúció a kozmikus evolúció különleges esetévé lett, ami újra viszonylagossá tette az élő és élettelen anyag közti hagyományos, a preszokratikus hülozoizmus megszűntével támadt szakadékot. Ugyanakkor a túlélési alkalmazkodásban az evolúciós folyamat mutációja a véletlent, szelekciós nyomása a szükségszerűséget mutat fel, ami szerint az evolúció törvényei a fejlődéssel együtt születnek. Így az anyag önszerveződése utólag stabilizált harmóniát alkot, az evolúcióban nincsen sem terv, sem okság, sem célszerűség. S a fejlődési gondolat aztán kiterjedt az antropológia, a kultúra és a kozmosz kérdéskörére. Végül Ernst Haeckel mondta ki a biogenetika emberre is érvényes alapszabályát, hogy az egyedfejlődés a fajfejlődés rövid és gyors megismétlődése. A világ isteni irányítása helyére tehát a fejlődéselmélet lépett és az ember igen sikeres állatként értékelődött, aki Isten teremtményéből a természet bizonytalan végű kísérletévé vált. A csak az emberre jellemző tudat sem volt már a világmindenség irányítója, hanem csupán az anyag evolúciója során véletlenszerűen, viszonylag kevés ideje az emberrel együtt keletkezett tulajdonság. Az emberi értékek csak az ember világában léteznek, és akár a vallás, akár a társadalom, a kultúra és az értelem struktúrái, a biológiai sikerért küzdő ember eléggé önkényes önkifejezési módjai. S bár az ember az evolúció éllovasaként a lecsodálatosabb teremtmény, nem több az állatoknál, akiknek nincsenek magasabbrendű céljaik. Az emberi fajnak sincs az univerzumban hosszú távú kilátása a sikerre, az egyén pedig a halállal biztosan teljesen megsemmisül.

A *pszichológia* is új dimenziókat tárt fel az ember saját magáról vallott elképzeléseiben, különösen a pszichoanalízis megjelenésével. Sigmund Freud megerősítette a biológia darwini meglátásait, amikor meggyőzően bizonyította, hogy az emberi viselkedést, a tudatos cselekvést a tudatalatti határozza meg. Ez igen sötét oldalakkal gazdagította az emberi tudatról való addigi képet. A psziché eme kijózanítóan sötét mélységeit az álmok, a fantáziák és a pszichopatológikus jelenségek elemzésével magyarázta. Ez a freudi pszichoanalízis rávilágított a neurózis szexuális etológiájára és demonstrálta a gyermekkori élmények fontosságát, melyek kondicionálják a felnőtt életet. Felfedezte az Oidipusz-komplexust és bizonyította a mitológia és a szimbolizmus jelentős lélektani szerepét. Feltárta az én, mint ego, a felettes én, mint superego és az ösztön-én, mint id pszichikai szerkezeti elemeit. Olyan mechanizmusokat is felfedezett, mint a hárítás, az elfojtás és a kivetítés, és még sok egyéb módon hozta felszínre a tudat jellegét és belső dinamizmusát. Ilyen módon a pszichoanalízis valóságos kinyilatkoztatásként hatott a 20. századelő gondolkodására. Freud a tudatalatti a racionális vizsgálatával ugyan mintegy betetőzte a felvilágosodást, ám egyúttal szét is zúzta annak egyete-

mes racionalitás tudatát, amikor bemutatta a ráció mögötti nem-racionális erők félelmetes tömegét. Ráadásul ez az irracionális alkalmatlannak mutatkozott az értelmi elemzésre, a tudatos befolyásolásra, s mint ilyen elsődlegesnek, alapvetőbbnek hatott a felszíni, másodlagos tudatos én törekvéséhez, sebezhetőségéhez képest. Ezzel nyilvánvalóvá vált, hogy a pszichét is erős biológiai, tudattól független ösztönök irányítják, s az ember szabadságérzete ugyanúgy üres, mint a civilizáltság racionalitása, erkölcsi tudata vagy vallásos érzülete. S mivel ezek az ösztönök amorálisak, agresszívak, erotikusak és különféleképpen perverzek, a pszichológiailag tudatos egyén többé nem számíthatott másra, mint örök meghasonlottságra, elfojtásra, neurózisra, elidegenedettségre. Az ember sorsa az állandó küzdelem lett saját természetével, s az Isten – mint gyermek kivétel – mellett az ösztön-énből csak nemrég kialakult értelem magasztossága is megszűnt. Az irracionális motivációkat és vadállati impulzusokat ráadásul a kor történelmi eseményei is bizonyították. Így hát az ember nemcsak isteni jellegét, de már emberségét is kezdte végleg elveszíteni, mivel a tudományos gondolkodás botrányos ösztönlényét egyre inkább belesüllyesztette az ősi istenektől általa megfosztott világba.

A nyelvi fordulat

Mivel sok ismeretterület magas absztrakciós szintet ért el, ugrásszerűen fejlődtek a tudomány nyelvi eszközei. Az új tudomány-formalizálás – az ismeretek logikai-matematikai elemzése, például az elméleti fizika matematikai apparátusának értelmezése – egyenesen tudományos forradalomhoz vezetett. A tudományos nyelv elemzése azonban előidézte a matematika alapjainak a válságát, mert például az axiomatikus módszer, a deduktív logikai elméletek kérdésessé tették a matematikai egzisztenciát, a matematikai elméletek viszonyát a valósághoz.

A *nyelvi fordulat* az ismeretelmélet szemantikai színezetét hozta magával, a jelentésproblémák megjelenését. Eltűnt a tudomány és az empiria közvetlensége. Az ismerettartalom már nem fért a fogalmak kereteibe. Megindult a jelrendszerek interpretációja, azaz a jelek logikai–ismeretelméleti kutatása. Mindez nyelvfilozófiához vezetett, a nyelv és a szimbolizmus általános vizsgálatához, a jelentés mint filozófiai kategória megragadásához. Ernst Cassirer felvetette a tárgyak szimbolikus funkcióját. Eszerint az adott kultúra közös gondolatai, érzései jelennek meg a tudományos és a köznyelvben, a művészetben, az erkölcsben, a filozófiában. Az ember a szimbólumokkal túlhalad saját korlátain a kollektív pszichikai folyamatban. A természeti és a mesterséges tárgyaknak egyaránt emberi jelentése van.

A halmazelmélet eredményei összefonódtak a logikával, s megvalósult a matematika logikai alapjának kidolgozása. Azaz a matematika visszavezetése az aritmetikára, s az aritmetika ráépítése a halmazok absztrakt elméletére, melyek fogalmai általánosságuk miatt egyjelentésűek a logikai fogalmakkal. Az olyan matematikai logikusok, mint Gottlob Frege, Giuseppe Peano és Charles Sanders Peirce, sajátos logikai problémákkal foglalkoztak: a szám mint alapfogalom logikai megalapozásával, axióma-rendszerek ellentmondásmentessé, függetlenné és teljessé tételével, azaz a 20. század eleji – a fizikaihoz hasonló – matematikai válság elhárításával.

A halmazelmélet – mint a logika matematikai megalapozása – a halmazelméleti paradoxonokkal több problémát is magával hozott a logikai alapokban, alapfogalmakban és következtetési módokban. Ezek analógiásan a formális logika paradoxonaként jelentkeztek. Ilyen például a Russell–Zermelo-féle paradoxon, miszerint ha a rendes halmazok nem tartalmazzák magukat elemként, s a nem rendes halmazok pedig elemei saját maguknak, akkor az összes rendes halmaz halmaza milyen? Csapdát rejt magában, hogy, ha a halmaz rendes, egyben nem rendes is. Ilyen példa a borbély a faluban, aki attól az, hogy mindenki mást borotvál, akik így maguk nem borotválkoznak. De akkor ő maga milyen minőségben borotválkozik meg? Ha borbélyként tenné, akkor nem borbélyt borotválna a borbély definíciója szerint. Nem borbélyként pedig, a nem borotválkozók közé soroltan nem borotválkozna, ha borotválkozna. (Az eleai Zénón óta nem talákoztunk ilyesmivel.) Egyébként a rendes halmazok gyakoribbak. Például a nemzetség nem egyetlen ember, a csillagkép nem

egyetlen csillag, az ásványgyűjtemény nem egyetlen ásvány. Megjelentek aztán szemantikai, ismeretelméleti paradoxonok is, a megnevezés, a meghatározás és az igazság fogalmáról.

A paradoxonok hatására megváltoztak a halmazelmélet alapjai, pontosabban definiálták a halmaz fogalmát, elemezték az ítélet logikáját és megvizsgálták a nyelv logikai mechanizmusait. Frege kimondta az axiómák összefüggését a nyelvhasználat természetével, s feltárta a természetes nyelv kétértelmű, bizonytalan kifejezéseit. Így a nyelv modern vizsgálata Frege, majd Bertrand Russell érdeme. Utóbbi Alfred North Whiteheaddel közösen kidolgozta a matematika alapelveit. Alapfogalomnak az elemi vagy atomi kijelentéseket tartva, melyek a legegyszerűbbek, mert az individuumról tulajdonságot, vagy individuumok közötti viszonyt állítanak. Ezekből épül fel az összes többi kijelentés, amikor különböző műveletekkel atomiból molekuláris kifejezéseket képeznek. Az általános kijelentések analízise során pedig azokat a kijelentés-függvényből kvantifikációval képzett kijelentésekként értelmezhetjük. A halmazelméleti paradoxonok oka a halmaz fogalmának korlátlan alkalmazása, a nyelvi paradoxonoké a nyelv logikája, azaz a helytelenül képzett általánosítások körbeforgása. A halmaz vagy osztály fogalmának pontatlan kezelése például, ha nem jelölik meg szabatosan az osztály és elemei különbségét. Ilyen a krétai Epimenidész mondása: Minden krétai hazudik. Közös hiba a kétféle paradoxon esetében az absztrakció és ítéletalkotás különböző szintjeinek azonosítása. Például a szkeptikus kijelentése: Semmit sem tudok. Ez minden ítéletre vonatkozik. És erre a sajátjára is? A paradoxonok kiküszöbölése a logikai típusokkal történhet, ahol a logikai szimbólumok objektumok, például individuumok, osztályok, osztályok osztályai – n , $n-1$, $n-2$, stb – predikátumai. Fő feladat tehát a jogosulatlan általánosítások, általánosságok elkerülése. Megjelennek az igaz és hamis mellett az értelmetlen kijelentések. Ilyet okozhat például a minden fogalmának korlátlan alkalmazása, vagy ha például $n-2$ típusú predikátumot $n-1$ típusú szubjektumra alkalmaznak.

Russellra támaszkodva Ludwig Wittgenstein aztán megállapítja a jelek és a dolgok viszonyainak különböző típusait, s hogy a teljes kijelentések rendszerében a jelek különböző funkciót töltenek be. Ám elveti mestere tételét, hogy az ítélet is egyfajta név lenne, mert a viszonyok, tulajdonságok logikai típusa különbözik a névtől. A hagyományos logikai–filozófiai problematikát átteszi a *nyelv vizsgálata* területére. Megvizsgálja a nyelv közös logikai sajátosságait, s filozófiai elméletet alkot a nyelvi szimbolika legfontosabb tulajdonságairól. Feltárja a szükségszerű viszonyokat a szavak és a dolgok, az állítások és az általuk ábrázolt tények között. Tisztázza, milyen viszony fennállása szükséges az egyik tény – a mondat – és a másik tény – a reális tény – között, hogy a mondat az utóbbi szimbóluma lehessen. Így a nyelv és a valóság összehasonlításával feltáruló, a gondolkodásnak a valósághoz való viszonyában feltételeket keres, amelyek között a szimbólumok bizonyos kapcsolatait jelentést, értelmet fejeznek ki — és nem értelmetlenséget. Megállapítja a szimbólumkapcsolati jelentések feltételeit, s ismeretnek azt tartja, amit világosan, egyértelműen lehet kimondani. Mert egyébként „a nyelv áruhába öltözteti a gondolatot”, ahogy a ruha sejtetni engedi a testet. Így a természetes nyelv bonyolult: jelentésárnyalatok, jelentésváltozatok jellemzik, valamint többfunkciós szavak, kifejezések, hallgatóságos megegyezések (sok mindenről, ami nem fejeződik ki), pszichológiai asszociációk. S bár nem hivatása az adekvát gondolat kifejezés, ellátja feladatait. A mesterséges szimbolika a tudományos ismeret logikai analízisét szolgálja, de a logikai forma feltárásához nem igényel ontológiát. Hanem itt a logika apriori és autonóm, ami nem függ az egyedi tapasztalattól, és sajátos intuíció. Azaz a valóság logikai formája a nyelvből ismerhető meg. Az ideális nyelvben a jel és a megjelölt logikai forma azonos, a logikai forma a tény tagolási módja. A logika így nem valamit kimondó elmélet, hanem a logikusan felépített nyelv, a jelek és a dolgok különböző típusú viszonyait megtestesítő nyelv felépítési elve, szimbolikája. A logika tehát csak nyelv, mely a tényekről s nem önmagáról beszél, de megmutatja saját működési elveit.

Azonban már a Frege és Peirce által kezdeményezett *logikai szemantika* meghatározta a mesterséges nyelvek és az általuk kifejezett tárgyi világ kapcsolatát, azaz az igazság fogalmát. Megfogalmazta a formalizált szintaktikai rendszerekről interpretált szemantikai rendszerekre történő átmenet szemantikai szabályait. Az interpretálást megfeleltetésnek tekintette a logikai rendszer és a

konkrét tárgyi terület elemei között. Olyan ismeretelméleti, filozófiai, világnézeti problémákat tárt fel, mint a szemiotikai jel szemantikai viszonya az objektumhoz, szintaktikai viszonya más jelekhez és pragmatikai viszonya a nyelvet használó emberekhez. A logikai–szemantikai kutatásokból és a szimbolikus logika új módszereiből alakult ki aztán a 19. század végén a neopozitivizmus, amely középpontba helyezte a tudományos, a filozófiai és a mindennapi nyelv elemzését, a jelentés és az értelem megadását. Firtatva a kérdését, hogy meddig terjed a formális logika illetékessége, végül a logikát nem elméletnek tekintette, hanem a világ hatalmas tükrének, melyben a világ látható. Ideális nyelvi alapsémája szerint alapelemek a nevek, melyek egyszerű szimbólumok s egyértelműen megfelelnek bizonyos objektumoknak. Az atomi kijelentések egymástól független, egyszerűbbre nem bontható logikai névkombinációk. Molekuláris kijelentések az atomi kijelentések igazságfüggvényei, univerzális és egzisztenciális kvantorral az egyedi kijelentésnél, és az összetett kijelentések felbonthatók őket alkotó elemi kijelentéseikre. A tökéletes nyelv logikai grammatikája, struktúrája az ismeret ideális váza. E struktúra elemzése a világ struktúrájának megismerése. Ez a logikai analízis nem ad új ismeretet, csak világosabbá teszi kijelentéseinket, melyek szabatosan kifejezik saját értelmüket. Így a filozófiának nem célja új ismereteket adni a világról, az egy-egy konkrét tudomány feladata. A filozófia a tudományos kijelentések logikai formájáról, tartalmáról szól, nyelvi formájuk pontosításával, s az ismeretek logikáját a mesterséges nyelv eszközeivel kutatja.

Világlátás váltás

A modern értelmiségi felfogás a kulturális értékeket, lélektani indítékokat és a tudatos gondolkodást relatív történeti, naturalisztikus és kollektív tudattalan ösztön-törekvésekből származó jelenségnek látta. A társadalom tudattalanjából – a hatalmat és a gazdagságot biztosító gazdasági és politikai tényezők hatásából – levezetve a korszak filozófiai, vallási és erkölcsi értékeit. A civilizáció haladása, a kulturális értékek a hatalmi és gazdasági elit önbecsapása, valójában mindkét fél gondolkodásában a fizikai hatalomért a kirekesztett osztályokkal folyó harc (Augustin Thierry, Karl Marx) tükröződik.

A modern ember minden jelenséget fizikai, személytelen és szekularizált magyarázattal akart ellátni a tudomány forradalma jegyében, még a pszichológiai és a társadalmi tapasztalatok esetében is. Ám intellektuális horizontjának, látókörének bővülésével önbecsülése egyre inkább ellentmondásossá vált. A korábbi földrajzi felfedezésekkel kitágult világ most a múlt felé, évmilliárdokra növekedett, benne az emberi történelem igen rövid szakaszával. A kozmosz kutatásával a világ időbeli és térbeli kerete is hallatlanul kibővült. A kozmológia Naprendszerünket százmilliárd nappól álló galaxisba helyezte, s az Univerzumot szintén százmilliárd galaxisból állónak becsülte, a galaktikus rendszerek közti távolságot pedig százmillió fényévben fejezte ki. A csillagok és galaxis-rendszerek keletkezése elképesztően hosszú folyamatként tűnt fel, míg magát a világegyetemet tíz-húsz milliárd évvel korábbi ősrobbanásból eredeztették. Az emberi gondolkodásban erősödött az ember és az emberiség térbeli és időbeli jelentéktelensége. A különböző tudományos eredmények megnövekedésével az ember kozmoszban elfoglalt helye, szerepe lecsökkent. Az emberlét jelentéktelensége bukkant elő minden nagy időtávlatú és tértávlatú felfedezés mögül. És ráadásul a tudomány leértékelte az emberi lényeg minőségét, mert a redukcionizmust az emberre alkalmazva az emberi viselkedést visszavezették a biológiára és a biokémiára, ahol például az agy biológiai célú elektrokémiai hálózatoktól vált függővé e felfogásban.

A tudományos eredmények emberi ára lett, hogy elmosódott a különbség a gondolkozó szubjektum és az anyagi világ között, az elme működése és az emberi viselkedés a tudomány által befolyásolható mechanikus reflextevékenységnek és genetikai folyamatnak látszott. A statisztikus determinizmus irányítása alatt az ember a valószínűségszámítás tárgya lett, jövői lényegének alakulása pedig esetleges, mint egy természeti kérdés. Ám a természet feletti tudományos megismerés és uralom növekedésének igénye, mennél inkább ki lett elégítve, mennél jobban megértette a modern ember a természeti elveket, annál mélyebbre süllyedt metafizikailag ugyanebbe a természetbe. Mennél

jobban megvalósította függetlenségét a természeti szükségszerűségtől, annál inkább belevegyült a világ mechanikus és személytelen jellegébe. A személytelen univerzumban gyökerező ember ugyanis maga is személytelen, egyéni tapasztalat lehetősége nélkül. Így a modern ember nem saját életet, csak a faj fenntartását biztosító genetikai stratégiát valósít meg egyre bizonytalanabb kimenettel. S mennél több determinizmust vonatkoztat magára a tudomány segítségével, annál kisebb lesz lényének evolúciós esetlegességét és elszigeteltségét kizáró, túlhaladó akaratszabadsága.

Modern szociológia

Émile Durkheim – a modern szociológia egyik megalapítójaként – a szociológiát, annak általa feltárt rendkívüli magyarázó erejével, a társadalomtudományok középpontjába emelte. Ennek tárgyát az egyéneken kívül fennálló, de az egyéneken internalizálódott és az egyéneket korlátozó sajátos realitásban látta, amely társadalmi determinációként működve, még az öngyilkosságra is választ ad, nevezetesen a társadalmi integrációban és szabályozásban fellépő üzemzavarral, egoizmus-sal és anómiával (normanélküliséggel) magyarázva annak növekedési rátáját. A gazdaság, az ipar és a családi élet harmóniáját lehetetlenné tevő, az iparosítás gyorsaságából és a régi normatív keretek elkopásából adódó anómia abnormalitásként jelentkezik a modern társadalom létezési feltételeiben a már elért fokon. Mert a modern társadalmakban már az organikus szolidaritásnak kellene érvényesülnie a premodern – törzsi és hagyományos – társadalmak mechanikus szolidaritása helyett. A mechanikus szolidaritású társadalmakban a hasonlóság elve uralkodik és a társadalmi struktúra szegmensekre oszlott, kismértékű a kölcsönös függőség, alacsony a népességszám és a népsűrűség, represszív (elnyomó) büntetőjog és erős kollektív tudat érvényesül, s a legfőbb érték a társadalomegység. A modern társadalmakat viszont már a munkamegosztás tagolja, szervezett a társadalmi struktúrájuk, az egyesített piac és a megnőtt városok kölcsönös függőségben állnak, magas a népességszám és népsűrűség, restitutív (helyreállító) a jog, humanus és világias a hiedelemvilág, az egyén nagyraértékelt, kíváncsi az esélyegyenlőségre, a magasfokú munkaerő és társadalmi igazságosság. Bár a társadalmi igazságot Durkheim fenyegetve látta atavisztikus erőktől is, mégis a modern társadalom működési feltételének, az individualizmus vallásának tekintette. Bizonyos társadalmi adottságok közepette az öngyilkosságot és a bűnözést normálisnak, a társadalmi egészség tényezőjének tekintette. Az osztálykonfliktus hidegen hagyta, a marxizmust tudománytalannak találta, a forradalmat pedig a csodaváráshoz hasonlította. A szocializmus jajkiáltását kiváltó társadalmi betegségek ellen a szociológusoknak kell szerinte tudományosan megalapozott gyógymódokat ajánlaniuk. Ugyanakkor a hatalomból fakadó igazságtalanságokat, a hatalmi harc kegyetlenségeit kevésbé vette tekintetbe, s az államban inkább kommunikációs rendszert látott, mely tudatosan reflektál a társadalomra. Ez az egyoldalúság viszont elmélyítette éleslátását a társadalom meghatározó hatásai vizsgálatában, egészen annak szélső határaiig. Így a vallásos élet elemi formáiról szólva a vallást a szent tárgyakra irányuló, társadalmi integratív szerepet betöltő hiedelemrendszernek tekintette. A hiedelmek és rituális szokások e társadalmi szerepén túl azok valódi értelmét a társadalom sokoldalú tükrözésében, az egyének pszichológiai épsége és a társadalmi kohézió fenntartásában látta. Még a gondolkodás olyan alapkategóriáit is, mint a tér, idő, okság, a korai vallásosság társadalmi eredetéből magyarázta.

A tudományos társadalomelmélet, a szociológia szűkebb értelemben véve tudomány a társadalmi életéről, a társadalmi lét és történelem formáiról, tényezőiről, törvényszerűségeiről, keletkezési és fejlődési feltételeiről, elveiről és céljairól. Köteles figyelembe venni a társadalmi jelenségek függését a természeti feltételektől. Új tudományként fiatalok a módszertani kérdései és tudományos határai. Eredményei jelölik ki a kívánt társadalmi berendezkedést. Jogosultnak érzi magát a szükséges eszmék előállítására az egész társadalom átalakításához, azaz a hatalom megragadásához. A társadalom új berendezkedését célzó elméleteknek vagy eszményi (ideális) alapelvük van, amilyenek a szabadság, testvériség, egyenlőség elve, az „egy mindenkiért, mindenki egyért” elve, illetve a Szentírásból fakadó szeretetvallások alapelvei; vagy az emberiség együttes életén uralkodó termé-

szeti szükségszerűség, azaz anyagi (materiális) ok hatását keresik, s e hatás kifejtését jósolják, sürgetik. Előbbi az ideális, racionalisztikus, utópikus szociológia, utóbbi a modern, materialisztikus, történeti, realiztikus szociológia.

A szociológia legújabbban is többnyire válságtudomány maradt, a problémákat érzékelve válságok és változások jelenségeit elemzi, s már nem tekinti magát olyan tudománynak, aminek kategóriarendszere leképezhetné a közvetlenül tapasztalt valóságot. Olyan tudománynak tekinti önmagát, amely képes megragadni tudományosan konstruált dimenziókat, amik a társadalmi valóságban problematikusak és magyarázatra szorulnak. A mai általános szociológia általában véve ad magyarázatot a társadalmi élet szabályszerűségeire és elvi megoldásaira. A speciális szakszociológiák társadalmi jelenségcsoportokra összpontosítanak, mint a vallás, a politika, a gazdaság, a művészet, a család, település, oktatás, nevelés stb.

Hermeneutika vagy értelmezéstan

A hermeneutika eredetileg az értelmezés művészete a teológiában, a jogtudományában és a klasszika-filológiában: igyekszik feltárni a szövegek, jelrendszerek, jelenségek értelmezésének szabályait, törvényszerűségeit, és kutatja ezen eljárás okait, jogosságának alapjait is. A hermeneutika történetében a hermeneutika szűkebb értelemben a bibliamagyarázat általános módszertana (az egyházatyák óta), de csak a XVII. század óta nevezik így ezt a tudományt. A XIX. században kibővült hermeneutika fogalma szerint a filozófiai hermeneutika az egész emberi megértés folyamatát vizsgálja, figyeli feltételeit és lehetőségeit, míg az irodalmi vagy filológiai hermeneutika elszakadt a Biblia-értelmezéstől és mindenfajta szöveg értelmezésének általános elveivel kezdett foglalkozni.

Friedrich Schleiermacher szerint (Immanuel Kant és a német romantika hatására) a hermeneutika célja, hogy az olvasó újrateremtse a szerző pszichikumában végbement jelentésadási folyamatot. Ezzel ő átértelmezte a hermeneutika feladatát és módszerét, azt a szerző és az olvasó közötti térbeli és időbeli távolság történeti rekonstrukciós vagy ihletett beleérző áthidalásában megjelölve. Ezen olvasási folyamatot hermeneutikai körnek nevezte, aminek során az olvasó egy az egész mű jelentéséről szóló korai sejtése fényében értelmezi az éppen olvasott részletet, mely értelmezés visszahat az eredeti sejtésre, módosítja vagy teljesen átalakítja. Így rész és egész viszonya folyamatosan és szervesen, a kölcsönös függőség jegyében valósul meg.

A XIX-XX. század fordulóján Wilhelm Dilthey a hermeneutikát kiemelve a szűk szövegértelmezés köréből, igyekezett továbbfejleszteni minden humán tudomány általános módszertanává. A racionálisan megfoghatatlan intuíció által vélte elérhetni a humán tudományok közös nevezőjét, az alkotó eredeti célja, gondolatai történetileg hiteles rekonstrukcióját.

A XX. században Edmund Husserl fenomenológiája vitte előre a hermeneutikát azzal, hogy teljesen újszerű elemzést adott a világ megismeréséről, és a tudat intencionális aktusként való működéséről. Martin Heidegger egzisztenciálfilozófiája hatott a hermeneutikára, mert kiemelte a megértés nyelvi, történeti és ontológiai meghatározottságát, hangsúlyozta az értelmezés előfeltevéseken alapuló aktív, kreatív mivoltát.

Hans-Georg Gadamer a filozófiai hermeneutika legjelentősebb képviselője a diltheyi gondolatok feldolgozásával, Husserl s Heideggerhez kapcsolódva fejtette ki saját filozófiai megértéselméleti rendszerét, azaz filozófiai hermeneutikáját. A hermeneutika eredeti fogalmát univerzális elvvé terjesztette ki, a megértést a létezés történetiségének a részévé tette. Gadamer minden emberi tapasztalatot a hagyománnyal, a korábbi világmegértéssel folytatott párbeszéd és kommunikációnak tart. A nyelvnek ismét központi szerepet szán, s a történetiséget-időbeliséget teszi a hermeneutika központjába. Értelmezendő tárgy és az értelmező időbeli távolságát lehetőség gyanánt kezeli. Az értelmező tárggyal kapcsolatos előfeltevései s előítéletei tisztázására, nem a szerző által szorgalmazott jelentést akarja helyreállítani, hanem hagyományra alapozott, de saját korában gyökerező értelmezést ad, ami újfajta s így nem örök érvényű, ám mégis igaznak tekintett.

Gadamer számára tehát a megértés nem az objektív tények szubjektív megjelenítésének időtlen jellegű megvalósulása, hanem a megértés egyfajta közvetítő múlt és jelen, a hagyomány és a jelenkor között. Megértést alkotó történeti események kitágítva az értelmezés horizontjait, összeolvadnak a múltból más horizontokkal. Az időbeli távolság termékeny előfeltétellé, múlt és jelen távlatainak összekapcsolójává válik.

Kognitív pszichológia

Az 1950–60–70-es évek kísérleti pszichológiája újra felfedezte a megismerő embert, akinek a viselkedését szerinte döntő módon a környezetéről készült belső modellje határozza meg. A kognitív pszichológia, amely a viselkedéses (behaviorista) felfogást váltja fel, figyelembe vette az emberi gondolkodásról szóló, a modern nyelvészet, logika és matematika fejlődésével elért eredményeket, valamint a gondolkodásunk számítógép sugallta modellezését. (Utóbbival bírálói szerint – bár a soros gondolkodás nagyon hasonlít a soros feldolgozásra, amit sok számítógép végez – a szekeret fogták a ló elé, mert a számítógép nem tud tanulni, s öntudata sincs). Észrevette, hogy a viselkedést nem a pusztán ingerhelyzet, hanem számos belső paraméter befolyásolja. Így a szélsőséges viselkedésvű szemlélet után, ismét a belső emberre helyezve a hangsúlyt, helyreállt a pszichológia klasszikus rendje. E belső embert azonban már az új pszichológia nem közvetlenül, a belső szem révén tartja megismerhetőnek, hanem csupán közvetve, a viselkedésen és a modellálás útján keresztül. Az irányzat kifejlesztői kiterjedt kutatásokat folytattak az észlelésről, a gondolkodás és a nyelv kapcsolatáról, a magasabb megismerési funkciókról, valamint a figyelmi kiválasztás, az emlékezeti táruk és a gondolkodási algoritmusok kérdéséről. Szerintük az ember környezetét modelláló lény s viselkedését a modellekre vonatkoztatva tudjuk értelmezni, amelyek a kognitív tudományt is jellemző történeti ihletések lesznek.

Donald Eric Broadbent, George Sperling, Michael Posner és George Armitage Miller szerint az emberi megismerés olyan kódolási lépésekből áll, amelyek megfelelnek az egyre elvontabb információ sajátosságainak. Előbb a beérkező szó fizikai jegyeit, akusztikai, grafikus képét azonosítjuk figyelmi szűréssel, majd szakaszos mintavételekkel átkódoljuk a kis kapacitású és rövid memóriájú emlékezeti tárukba, végül szemantikai átkódolással mozgósítjuk az összes hozzákapcsolódó információt a hosszútávú memóriában. E szakaszok és táruk tehát nem pusztán absztrakciók. Ulric Neisser már új tudományos mintaként mutatja be az információ feldolgozás szemléletét. Ezt váltja fel az 1970-es években az a felfogás, amely a sémák, a megismerés magasabb információ csomagjainak elsődlegességét, és a lineáris szekvenciális gondolkodás helyett a párhuzamos folyamatokat hirdeti. A kognitív pszichológia különböző formákban – klasszikus információfeldolgozó modell, kognitív pszichofiziológia, konnekcionista elképzelések – máig él és aktív. Technikai paradigmája felől pusztán a billentyűket nyomogató ember rövid reakcióidőit vizsgálja, hogy feltárja az ember modelláló lényként való jellemzőit. Kritikusai kérdezik, mit modellez a valós emberi életből a gombnyomogató, nem olyan-e a klasszikus kognitív pszichológia, mint az állatlélektan. Nem azzal foglalkozik, mit csinál az ember vagy az állat, hanem arra kíváncsi, mire képes az ember, ha erőltetik, ha lehetőségei határáig feszítik.

Válasz lehet e kritikára, hogy bizony a modern élet – az autóvezetéstől az üzleti döntések világáig – erőlteti az embert a gyorsaság, a stratégikus gondolkodás irányába. S ez a kognitív pszichológiai szemlélet ekkortól már kiterjed a szűken vett megismerési folyamatokon túlra is. Felmutatja a szituáció, a helyzet értelmezésének alapvető szerepét az érzelmek keletkezésében, a társaslélektan és a személyiség modelláló rendszerében. Itt ragadható meg igazán a modernből a posztmodernbe való átmenet fordulópontja, mert a már Descartes által megsejtett kanti gondolat, – hogy a szubjektív értelmezésű, relatív, a semmiben gyökerező emberi tudás a szubjektum–objektum szakadékot átugorni képtelen, – végső bizonyosságot látszott nyerni. Amiből a kognitív pszichológia képviselőin kívül egyébként levonták a megfelelő következtetéseket más tudományterületek tudósai is, az

antropológiától, a nyelvészettől és a tudásszociológiától kezdve, a kvantumfizikán át, a neurofiziológiáig, a szemiotikáig és a tudományfilozófiáig.

Kognitív tudomány

Az így kialakuló „megismeréstudomány” azonban nem akar különálló (szubjektív) terület lenni a világban, inkább olyan megközelítésnek tekinti magát, amely rákérdez az ismeretek rendjére, szerveződésére. A korábban alapvetőnek tekintett kérdésre keresett válaszok eredményeként új emberi és tudományos üzenettel jelentkezik. E kérdés az, hogy kezelhető-e az emberi gondolkodás csupán állandó fordítások sorozataként, függetlenül biológiai és evilági korlátaitól, avagy a megismerő ember megértéséhez az evolúció történetéből, az agy felépítéséből és a kultúrából kell kiindulni. Az új üzenet az, hogy másik fordítással – a különböző szakterületek egymásra fordításával – lehet megérteni, mennyire nem pusztán fordítás az emberi gondolkodás. Az egymásvonatkoztatás területei: a biológia, a pszichológia, a filozófia és a megismerés, olyan témákkal, mint agyműködés és gondolkodás viszonya, a nyelv szerepe az emberi életben és a gondolkodás gépi modelljei. A módszert a tudományos racionalizmusba vetett hit érvényesítése adja, s cél a széttöredezett tudás mesterséges határainak átlépése.

A kognitív szemlélet tehát gyorsan terjedt a pszichológiában. Nemcsak a társas életet kutatta és tette a szociálpszichológiát egyre szimbolikusabbá, hanem egyre inkább a reprezentációk tudományává, a társadalmilag releváns információk fejen belüli feldolgozásának tudományává vált. Szemlélete kiterjedt az érzelmek kutatására: valódi érzelmek szerint olyan testi aktiváció, melynek oka értelmezések – kognitív interpretációk – együttese. Más tudományokban is megjelent ez a kognitivizálódás. Az antropológiában s a szociológiában közvetlenül, öncímkezésben: a társadalmat és eltéréseit modellálási problémaként fogják fel.

A megismerés–tudománynak – vagy kognitív tudománynak (*Cognitive Science*), kognitív tudományoknak (*Sciences cognitives*) – tehát nincs külön domíniuma, hanem dialógust próbál létrehozni a megismeréssel foglalkozó tudományok összekapcsolására. Kiindulása az elméleti számítástudomány, aztán a matematika, majd a logika és a filozófia (a hagyományos ismeretelmélet, a mai elmefilozófia és a tudományfilozófia a tudományos reprezentációk vizsgálata). A logikán és a matematikán belül az automataelmélet a kiinduló alap, ami a matematikai struktúrák létrehozását elméleti automatának képzei, mely kisszámú axiómából és levezetési szabályból végtelen szerkezetet hoz létre, pl. végtelen számú tételt, vagy végtelen számú mondatot. A biológiával és a pszichológiával a megismerési szemlélet úgy érintkezik, mint a valóságos, de nem ember alkotta világban a megismerést hordozó rendszerekkel, s bizonyos átfedéseiből a logikával alakult ki az evolúciós episztemológia és az ismeretelméleti neurobiológia.

Abban az értelemben beszélhetünk tehát megismerés–tudományról, hogy az olyan problémák a vizsgálata, amik a legkülönbözőbb területeken a tudásreprezentációval, az ismeretváltozással és a tudás formális jellemzésével kapcsolatosan felmerülnek. Legközelebb áll a hagyományos diszciplínák közül talán a pszichológiához, annak interdiszciplináris hivatásához. A francia terminológia, hogy kognitív tudományok, azt jelenti, hogy az egész kognitív vállalkozás nem egységes diszciplína. Mert sokan a megismeréstudományt elsősorban a hagyományos filozófiai vizsgálódás egy új szemléletének tartják. A mentális élet, a tudásra vonatkozó kategóriák kategóriaelemzésének. Mások pedig a megismeréstudományt elsősorban a formális tudományokkal, az elméleti számítástudománnyal, a logikával és a matematikával hozzák összefüggésbe, és elsősorban az ismeretreprezentáció „pusztán” formai kérdéseivel foglalkoznak e címen. Biológiai irányba tolja a megismerés–tudományt a neurobiológia, az etológia és az evolúciós elméletalkotás. Az eklektikus álláspontot igazolja, hogy életlen határokkal jellemezhető hozzáállásról van szó, mely nem azonosítható egyik részattitúddal, egyik iránnyal se.

Az egyetemi rendszerben létrejött különböző megismeréstudományi központokban néhol elsősorban pszichológusok dolgoznak és mutatnak irányt, néhol a komputeres szakemberek a

hangadók, illetve más formális szakmák képviselői, máshol pedig a biológiai és az antropológiai szemlélet a vezérelv. Néha máshová mutogatnak, hogy ott nem igazi kognitív tudományt művelnek. E központok léte tünetértékűen mutatja, hogy mennyire divatos a kognitivizmus, s hogy valóban diszciplína-közi, az egyes területeken túllépő szemléletről van szó, és sehol a világos nincsen külön megismeréstudományi tanszék. Amint Gilbert Ryle hangsúlyozta kategóriaelemzésében, hogy az „egyetem” nem külön épület az egyetemi épületek sorában, hanem a tevékenység egyik szerveződési módja, hasonlóképpen a „kognitív tudomány” sem külön új tudomány, hanem az egyetem egyébként meglévő szervezetére épülő további szervezeti módja kutatási, oktatási tevékenységeknek, konferenciáknak és a diszciplínák közötti együttműködéseknek. A kognitív mozgalomban tehát az egyébként a pszichológia, a biológia, a logika, a számítástechnika kérdésein dolgozó, saját identitású és szakmájú emberek összekapcsolódnak egymással. Ez a kognitív tudományi szakkönyvekben, gyűjteményekben is tükröződik, amikor a közös szempontot kiemelve egymás mellett mutatnak be különböző érintkező területeket, mellérendelő módon elemzik például a látáskutatást, a nyelv kérdéskörét, a filozófiát és a mesterséges intelligencia világát.

A kognitív tudomány olyan társadalmi igényeket elégít ki, mint a filozófia újrafelfedezése a tudomány számára példának okáért a gépek ihlette világképpel küzdve. Vagy ilyen, amikor az elveszett integrációt keresve, igény támad olyan szuper-diszciplínák létrejöttére, amelyek a természettudósok szemében átvehetik a diszkreditált filozófia szerepét. Elősegítve, hogy a tudós úgy lépjen ki saját szakterülete provincializmusából, hogy közben ne kelljen filozófussá válnia. Az 1990-es évekre létrejött megismeréstudományi mozgalom szándéka hasonló tehát, mint a korábbi tudomány-önreflexiók integratív próbálkozások, amilyen a kibernetika vagy a rendszerelmélet volt. Így a kognitív tudomány tehát nem mindenre alkalmazható közös módszertant ígér, hanem egymástól függetlenül fejlődő területek közös témájára figyel, a legtágabb értelemben fel fogott modellalkotás megismerési folyamataira, a megismerési rendszerek formális jellemzésére. Ismerve a logikát például, tisztázható, miféle logikát követ különböző életszakaszokban az ember gondolkodása. S az elméleti nyelvészetnek a kognitív szemlélet tapasztalati megalapozást adhat, hogy a modellként értelmezett rendszernek mindig legyen gyakorlati megjelenése gépekben, emberekben vagy biológiai rendszerekben.

A megismeréstudomány nemcsak felismeri tehát a megismerést mindenben, mint tette például a szemiotika, a jelhasználat ilyen felismerésével, hanem az a célja, hogy mindegyik részdiszciplínát emlékeztesse a többiből származó követelményekre, azaz arra, hogy a tudós számára minden megismerés különböző szintű elemzési feladatokkal bír. Formális (komputációs) szinten – a filozófiai fogalmi elemzés, a nyelvészeti kompetencia modellje vagy megismerési rendszereink matematikai és logikai struktúráinak szintjén – az emberi megismerést a laikus, naiv elméletek jellemzik. A következő, algoritmikus szinten – a kísérleti pszichológia, a fejlődéslélektan, a fajok és szervezetek szintjén – a gondolkodó biológia valósul meg. Végül az implementációs szinten a gépek világában – a neurofiziológiai mechanizmusok, a természetes szelekció zsákutcákkal teli tényleges menetének szintjén – a tényleges végrehajtás történik.

Univerzális intelligencia

Akik az emberi elme képességei között az agy soros intelligenciáján kívül még másik két formát is megkülönböztetnek, az asszociatív gondolkodás érzelmi teljesítményét, érzelmi intelligenciáját (Daniel Goleman) és a spirituális intelligencia egységes, átfogó gondolkodását (Danah Zohar, Ian Marshall), azok utóbbi magyarázatára nem tartják alkalmasnak a kognitív tudományt, mely az elmét szerintük csupán komputációs gépnek tekinti. Mert szerintük ahol az értelem és az érzelem tehetetlen, ott kezdődik a spirituális intelligencia. Ennek segítségével nagyobb és gazdagabb összefüggésbe tudjuk helyezni cselekedeteinket, életünket. E képességünket azonban – mivel a modernizmus térhódításától a közelmúltig igen elhanyagoltuk – kevésbé ismerjük. A 20. század végére azonban összeállt a tudományos kutatásokból annyi, hogy Zohar és Marshall bi-

zonyítva látja: fizikailag is kimutatható az agyban a spirituális intelligencia, vagyis az a készítés, hogy az élet nagy kérdéseire megnyugtató válaszokat találjunk. E felfogásban az emberi elme tulajdonsága a vágy, hogy az élet végső értelmét kutassuk, értékeit megértsük. Sőt a legmagasabb fokú spirituális intelligenciánk alapvetően szükséges a másik kettő, a racionális intelligencia és az érzelmi intelligencia működéséhez is. Mert a spirituális intelligencia hangolja össze értelmünk és érzelmeink működését, amivel cselekedeteinket, döntéseinket és a világ eseményeit egy nagyobb egészként élhetjük meg. Ez a minden emberben meglévő, mély és mindenkiben egyformán tiszta belső központ a bennünk élő Istennek, fénynek, végső célnak, a megvilágosodás állapotának, központjának nevezhető. Ettől vagyunk emberek, ezáltal élünk emberi életet. Jellemző még erre az intelligenciára, hogy az óriási számú egyedi idegsejteket különleges egyseggé, tudatos tapasztalattá (szinte egyetlen nagy idegsejtté) – amint a lézersugarat mintegy egyetlen fotonná – a kvantumholizmus vagy kvantumrezonancia jelensége teszi (J. B. S. Haldane, David Bohm). E kvantumkoherencia miatt spirituális intelligenciánk az életjelenségben gyökerezik, biológiai és evolúciós eredettel. Mert az anyagi világ alapvető tulajdonsága – Marshall és Zohar szerint – a tömeg, a töltés vagy a térbeli helyzet mellett a prototudatosság is, s csak különleges struktúra, például agyunk rendelkezik eszközökkel – 40 hertzes rezgés – a prototudatosság elemeiből a tudatosság létrehozására. Így spirituális intelligenciánk a kozmoszba helyez bennünket, az élet célja, értelme a kozmikus evolúció folyamatának kereteiben értelmezhető. Spirituális intelligenciánk kvantumdimenziója tehát azt jelenti, hogy nem vagyunk egyedül, nem rekedünk saját élményeink és az emberiség tapasztalatainak szűk birodalmába. Hiszen a kvantumvákuum, – az univerzum ama háttér-energia szintje, amely minden létező forrása, a fizika végső transzcendens realitása, – a prototudattal együtt olyanná válik, amit a misztika a mindenben megtalálható Istennek nevez. Innen ered hát az emberi tudat, minden létezés végső értelméből.

Tudományelmélet

A tudományelmélet legfontosabb feladata, hogy tisztázza a tapasztalat fogalmát és biztosítsa a tudományos megismerés interszubjektivitását, azaz annak minden emberre érvényes jellegét. Tisztázza elmélet és tapasztalat, logika és megfigyelés viszonyát, vizsgálja a tudás hagyományos, konvencionális jellegét. Vizsgálja a tudomány korhoz, nyelvhez kötöttségét, és állítson általános érvényű tudománykritériumokat. Teljesítse az idealitás (tökéletes teljesség) és normativitás (teljesíthetőség) és kommunikativitás (közölhetőség) követelményét. Ismeretelméleti feltételekkel biztosítsa a logikai érvényességet, és elemző, analitikus módszerek interszubjektív igazolását, határozza meg az emberi racionális rekonstrukció feltételeit.

A tudományelmélet a tudományra vonatkozó általános kérdésekkel foglalkozván kitér a tudománycsoportok közötti viszonyra és az egyes tudományok fogalmi problémáira. Rákérdez a tudományos módszer racionalitására, a megfigyeléssel nem alátámasztható elméletek értékére, a múltbeli általánosításoknak a jövőre vonatkozó induktív igazságára, a hipotézisek valószínűségének bizonyítékaira, a tudományos tapasztalat elmélettől függésére. Vizsgálja a tudományos elmélet és a való világ viszonyát, azaz az elmélet tárgyilagosságát és előrejelző szerepét, valamint az ok és a magyarázat természetét, az elméleti létezők helyzetét.

Állásfoglalásra serkent a tudós és a társadalom felelősségéről a kutatási terület, eszközök s veszélyes eredmények közzététele és felhasználása tekintetében. A tudományelmélet további kérdése az egységes tudományra vonatkozik az ember- vagy társadalomtudományok és a természettudományok módszertanával kapcsolatban. Hogy tehát visszavezethető-e a szociológia a pszichológiára, a pszichológia a biológiára, a biológia a kémiára, a kémia a fizikára. Ezen kívül kiemeli az egyes tudományterületek megoldatlan kérdéseit: mi is a tér és az idő a relativitás tükrében, van-e okság a kvantummechanika után, mi a faj jelentősége az evolúciós biológiában, mi a mesterséges intelligencia és az emberi gondolkodás viszonya?

Bár korábban is voltak tudományelméleti viták akár az indukcióról, akár az okságról, valószínűleg a tudományelméleti gondolkodás a 19. században, az elkülönült tudományok létrejöttkor alakult ki. Comte pozitivizmusa szerint a tudományos tételeket a tapasztalat igazolja, mert a természet nem szükségszerű, azaz a kauzalitás megfigyelési szabályszerűség, az elméleti létezők értelmünk előrejelzési alkotásai. A pozitivizmus 19. századi ellenfelei – mint William Whewell – viszont az alapvető, de megfigyelhetetlen létezők felfedezhetése és az események szükségszerű okainak magyarázati lehetősége mellett érvelve hangsúlyozták a jelenségek valóságalapjának tudomány általi megragadhatatlanságát. Utóbbit igazolták azután azok a szörnyűségek, amik az atommaghasadás és a géntechnológia későbbi megvalósításából következtek, illetve következhetnek még a jövőben is.

A 20. századi tudományelmélet leghíresebb művelői – Rudolf Carnap vezéréletével – a logikai pozitivisták, ill. logikai empiristák, akik a diadalmas természettudományokat elkülönítették a siralmas áltudományoktól, az igazolt elméleteket a metafizikai zaggyvaságoktól. Karl Raimund Popper azonban fellépett a bizonyított elméletek, illetve az elméletek bizonyítása ellen, mert az egy-egy elmélet dogmatikus bebiztosításához vezet. Az pedig leállítja a tudomány növekedését. Helyette a tudományos elméletek feltevéses jellegét hangsúlyozta és a hipotézisek ellenőrizhetősége, cáfolhatósága biztosítása mellett érvelt. Mert a tudomány növekedését az új elméletek teszik lehetővé, amelyek a régi elméletek által felmerült és meg nem oldott problémákat felismerik az ellenőrzése során, és igyekeznek megoldani. Azonban csak ideiglenes eredményeket érnek el, mert elméletüket és előrelépésüket szükségszerűen túlhaladják majd a jövő tudósai.

Thomas Kuhn a tudományos forradalmak szerkezetében a régi elméleti módszertan alkalmazhatatlanságát hangsúlyozta az új problémák megoldására, és az új módszer elemeinek összeegyeztethetetlenségét a régi elmélettel. Lakatos Imre történeti dimenziót adott a tudományelméletnek és a tudományos kutatási tevékenység módszertanát elemezve a racionalitás kritériumául a teljes kutatás fogalomkészletének megadását követelte. Paul Feyerabend igen kritikus volt a tudománnyal szemben: szerinte nincs is sajátlagos tudományos módszer. A módszertanon kívül a tudományos intézményrendszer is lehet a tudományos kutatás akadálya, ezért szerinte anarchizmusra van szükség a tudományban.

Végül a 20. századi tudományelmélet legújabb jelentős irányzata lett a tudományszociológia racionalizmus és realizmus ellenes erős programja, amely szerint egy kijelentés, ill. felfedezés elfogadását szociológiai okok magyarázzák, s nem a kijelentés igazsága, bizonyítékai vagy az alkalmazott módszer ésszerűsége. És eszerint a tudományos felfedezés fogalma nem olyasmit takar, mint egy sziget felfedezése az óceánban, s a tudományos tényeket nem felfedezik, hanem azokat a kutatók társadalmi érintkezése alkotja. A legeslegújabb tudományfilozófiai fejlemények, a laboratóriumi felfedező munka sokszínű, pluralista bemutatásával, a részleges és fragmentált módszertanokat kiemelve, mérséklék a társadalmi és természeti terület saját módszertanának követelését.

A tudományos módszer mint logikai művelet

Felmerül a kérdés a tudomány megalapozása esetében, és a tudomány mint olyan választásánál, hogy miért állunk ki egy tudományos állítás, maga a tudományosság mellett. A szigorú tudományelméleti irány szerint az egyesből kiinduló, azaz indukciós következtetés logikailag nem szükségszerű és így megalapozhatatlan, mert a megalapozási kísérlet végtelen regresszióhoz, dogmatizmushoz, vagy pszichologizmushoz vezet. Ezért aztán a tapasztalatból építkező, azaz empirikus elméleteket nem a bizonyíthatóságuk, igazolhatóságuk (verifikálhatóságuk), hanem cáfolhatóságuk és elvethetőségük (falszifikálhatóságuk) tünteti ki. Ez például az etika területén azt jelenti, hogy az egyes esetek erkölcsi megítélését nem lehet bebiztosítani (dogmatikusan), éppen a (jövői) gyakorlat szükséges változhatása érdekében. Ami ma üdvös és szent, idővel nemkívánatossá, sőt károsá, ördögivé válhat, vagy fordítva. És máris a tudomány határát fesze-

getjük, hiszen akár az életpaszta, akár más megfontolások sokkal állandóbb világot és emberi tudást mutatnak, azaz ahogy a tudomány, úgy az etika megalapozásához még mindig kellenek a hagyományos elvek, ezek elengedhetetlenek, tehát nem a gyors változásra kell alapozni egyiket sem.

Amikor viszont egy elmélet megítéléséről, alkalmazásáról van szó, ugyanolyan fontos az elmélet elvi cáfolhatósága és elvethetősége (falszifikálhatósága) – a mélyben, azaz hosszútávon, – bár a felszínen, rövidtávon (különösen az erkölcs terén) bizonyíthatósága, igazolhatósága (verifikálhatósága) is megkívántathatik, például újszerűsége, szokatlansága esetén. De a nagy és veszélyes változások, katasztrófák esete ez tehát inkább.

Maga a cáfolhatóság (falszifikálhatóság) az elméletet a lehetséges világokat leíró bázis-állításokat magával az elmélettel összeférő és nem összeférő részekre osztja. (A bázis-állítások teljes fogalmi meghatározására azonnal visszatérünk.) Egy elmélet empirikus tartalma: az elmélettel összeférhetetlen bázisállítások összessége. Miközben az elmélet empirikus tartalmát csökkentő ad hoc feltevések bevezetése a falszifikáció elkerülésére, nem megengedett. Nézzük tehát a fogalmi meghatározásokat!

Individuális fogalom: Melynek definíciójában személynevek, vagy azzal ekvivalens leírások szerepelnek és ezek nem kizárhatók ki. Pl. a Budapesti Állatkert hattyúi.

Univerzális fogalom: Melynek definíciójában személynevek, vagy azzal ekvivalens leírások nem szerepelnek vagy kikizárhatók. Pl. hattyú.

Tiszta állítás: Melyben csak univerzális fogalom szerepel. Pl. Minden hattyú fehér.

Nem tiszta állítás: Melyben individuális fogalom szerepel. Pl. A Budapesti Állatkertben a tóban úszó 3 hattyú fehér.

Univerzális állítás: Univerzális kvantort (minden) tartalmazó állítás. Pl. Minden ember halandó.

Egzisztenciális állítás: Egzisztenciális kvantort (létezik) tartalmazó állítás. Pl. Létezik fehér holló.

Numerikusan univerzális állítás: Mely ekvivalens véges sok, konkrét tér és idő koordinátát tartalmazó egyedi állítás konjunkciójával. Pl. Minden, a Budapesti állatkertben eddig megfigyelt hattyú fehér volt.

Szigorúan univerzális állítás: Mely nem ekvivalens véges sok, konkrét tér és időkoordinátát tartalmazó egyedi állítás konjunkciójával. Pl. Minden hattyú fehér.

Tiszta univerzális állítás: Olyan szigorúan univerzális állítás melyben csak univerzális fogalmak szerepelnek. Pl. Minden hattyú fehér.

Tiszta egzisztenciális állítás: Olyan egzisztenciális állítás melyben csak univerzális fogalmak szerepelnek. Pl. Létezik fekete hattyú.

Nem tiszta egzisztenciális állítás: Olyan egzisztenciális állítás, melyben individuális fogalom szerepel. Pl. A Budapesti Állatkertben létezett tavaly március 3-án egy fehér hattyú.

Bázisállítás: Nem önellentmondó, egyedi (szinguláris) nem tiszta egzisztenciális állítás. Pl. Létezik 2021. június 3-án a Budapesti Állatkertben egy fehér hattyú. (Ez bázisállítások összessége a lehetséges tényeket/világokat írja le. A bázisállítások összessége tartalmaz egymásnak ellentmondó állításokat. Bázisállítás negációja nem bázisállítás. Bázisállítások nem következnek tiszta univerzális állításokból: Létezik 2004.X. 14-én a Budapesti Állatkertben egy fehér hattyú nem következik a Minden hattyú fehér állításból. Bázisállításból következik tiszta egzisztenciális állítás: Létezik 2021. június 3-án a Budapesti Állatkertben egy fehér hattyú állításból következik a Létezik fehér hattyú állítás.)

Tiszta univerzális állítás negációja tiszta egzisztenciális állítás: Minden hattyú fehér. Negációja: Létezik nem-fehér hattyú.

Tiszta egzisztenciális állítás negációja tiszta univerzális állítás: Létezik nem fehér hattyú. Negációja: Minden hattyú fehér.

A tiszta egzisztenciális állítások verifikálhatók: Létezik nem-fehér hattyú verifikálható.

Tiszta egzisztenciális állítások negációi (azaz a tiszta univerzális állítások) falszifikálhatók: Minden hattyú fehér falszifikálható.

A tiszta egzisztenciális állítások nem falszifikálhatók: Létezik nem-fehér hattyú nem falszifikálható.

Tiszta egzisztenciális állítások negációi (azaz a tiszta univerzális állítások) nem verifikálhatók: Minden hattyú fehér nem verifikálható.

Természeti törvény: Nem tautologikus (azaz szintetikus) tiszta univerzális állítás. Pl. Minden hattyú fehér.

Következmény: A természeti törvények nem verifikálhatók, tagadásai tiszta egzisztenciális állításoknak (törvények = tiltanak). A természeti törvény ilyen felfogása: konvenció, megállapodás dolga. Tehát az a kérdés, hogy a tudomány törvényei szigorúan vagy számszerűen univerzálisak-e, nem dönthető el érvekkel. Ez konvenció vagy megállapodás dolga. Hasznosnak és gyümölcsözőnek látszik, hogy a természettörvényeket szintetikus és szigorúan egyetemes állításoknak (mindent felölelő állításoknak) tekintsük. Azaz hogy nem-verifikálható állítások, és formájuk ez: Minden tér-idő pontra / vagy minden tér-idő tartományra igaz, hogy...⁸¹

Egy elmélet akkor falszifikálható (vagy empirikus), ha a bázisállításokat két nem üres részre osztja: 1. az elmélettel összeférhető, 2. Az elmélettel nem összeférhető (az elmélet által kizárt) bázisállításokra.

Egy elmélet empirikus tartalma: az elmélettel nem összeférhető bázisállítások (a potenciális falszifikáló bázisállítások) összessége. Az elmélet arról szól, amit megtilt (arról nem szól, amivel összefér). Minden hattyú fehér összefér a Minden béka zöld állítással, de nem szól a békák színéről.

Egy falszifikálható elmélet empirikus tartalma azonos az elmélettel nem összeférhető (az elmélet által kizárt) bázisállításokkal.

De a falszifikálhatóság csak logikai lehetőség, nem azonos a falszifikációval, mert egy falszifikálható elméletet akkor falszifikálunk, ha elfogadunk egy olyan bázisállítást, amellyel ez az elmélet nem fér össze, és ekkor elvetjük.

A bázisállítás elfogadásában (falszifikációban) van egy konvencionális mozzanat: empirikus elmélet tesztelésében valahol meg kell állni (ez a bázisállítás). Ami alacsony rendű konvenció.

A falszifikáció csak akkor következik be, ha van egy alternatív elmélet, amit a falszifikálandó helyett elfogadunk.

A falszifikáció elől mindig ki lehet térni (logikailag lehetséges a kitérés). A tudományt éppen az különbözteti meg a nem tudománytól (metafizikától), hogy megtiltja az (ad hoc) kitérés a falszifikáció elől.

A kitérés előle lehet például ad hoc segédfeltevések bevezetése, egy definíció ad hoc megváltoztatása, sőt, még az is lehet, hogy valaki – logikai ellentmondás nélkül – egyszerűen bármilyen falszifikáló tapasztalatot elutasít. Ez ugyan nem tudósi eljárás, de tisztán logikailag ez is lehetséges. Ezért a tudomány-demarkációs kritérium legalábbis kérdésesnek látszik, ám hogy a falszifikálhatóságot tekintsük demarkációs kritériumnak, mégis tartható, ha a tapasztalati módszert olyan módszerként jellemezzük, amely a falszifikáció előli kitérésnek kizárja ama módjait, amelyek logikailag megengedhetők.⁸²

Korroboráció: Ha egy falszifikálható elmélet jóslatait tapasztaljuk, akkor nem mondhatjuk, hogy az elmélet igaznak bizonyul, hanem csak azt, hogy korroborálódik: időlegesen kiállta a próbát, a tesztelés, a kritika, a falszifikáció próbáját.

Ezen elmélet szerint a falszifikálhatóság demarkációs kritérium, de nem jelentéskritérium: egy jelentéskritériumnak ki kell elégítenie a következő feltételt: Ha az S mondatnak jelentése van, akkor (és csak akkor) a nem-S mondatnak is van jelentése. A falszifikálhatóság ezt nem

⁸¹ Popper (1977), Karl Raimund: *A tudományos kutatás logikája*. Európa, Budapest. p.: 79.

⁸² K. R. Popper (1977), p. 52.

elégíti ki, mert egy tiszta univerzális mondat falszifikálható, de tagadása, egy tisztán egzisztenciális mondat nem falszifikálható.

A fő gondolat az, hogy az empirikus tudományt a formális tudományoktól és a nem tudománytól (metafizika) nem az különbözteti meg, hogy verifikálható (igazolható), mert ez sosem lehetséges, hanem az, hogy falszifikálható (cáfolható) állításokat tesz. A falszifikacionista tudományfelfogás tehát azt jelenti, hogy ha a tudomány állításai nem igazolhatók (csak cáfolhatók), akkor nem is szabad (nem racionális) törekedni az igazolásra, hanem a cáfolást kell megkísérelni, ez lesz racionális viselkedés, mintegy kritikai racionalizmus.

Azaz egy rendszer akkor tekinthető tapasztalatnak, ha tapasztalatilag ellenőrizhető. Tehát ne a verifikálhatóság, hanem a falszifikálhatóság legyen a demarkációs kritérium. Ne azt követeljük meg egy tudományos rendszertől, hogy egyszer s mindenkorra választható legyen, hanem azt, hogy logikai formája tegye lehetővé az elvetését tapasztalati ellenőrzés segítségével: a tapasztalati-tudományos rendszer legyen alkalmas a tapasztalati cáfolatra.⁸³

Azaz a racionális és a kritikai magatartás azonosnak tekinthető. Eszerint miközben kísérletet teszünk valamilyen problémára megoldást javasolni, próbának kell alávetnünk a lehető legkönnyörtelenebbül, megingatni a megoldást, ahelyett, hogy megvédenénk. Erre kevesen hajlandók maguk, másoktól azonban megkapják az általuk elmulasztott kritikát.”⁸⁴

Erősen megkülönböztetendő egy új ötlet létrejöttének folyamata logikai vizsgálatának módszerétől és eredményétől. A megismerés logikája – nem megismerés-pszichológia! – kizárólag ama módszereket vizsgálja, melyek az új elgondolások szisztematikus ellenőrzése során alkalmazhatók komolyan vételükhöz.⁸⁵

Azaz új eszmékre logikai módszerrel nem lehet szert tenni, és logikailag nem is rekonstruálható az innovációs folyamat. Úgy is mondhatjuk, hogy minden felfedezés tartalmaz irracionális mozzanatot és teremtő intuíciót.⁸⁶

A tudós munkájának két szakasza tehát: elméletek felállítása és azok ellenőrzése. Az első szakaszt, az elméletalkotást nem kell és nem is lehet logikailag elemezni. Merthogy miként jut valakinek valami új az eszébe, empirikus pszichológiai és nem megismeréslogikai kérdés. Legyen az zenei téma, drámai konfliktus, vagy éppen tudományos elmélet. A második szakasz pedig nem ténykérdésekkel, hanem az igazolás vagy érvényesség kérdésével foglalkozik.⁸⁷

A tudomány: módszer és eredmény sajátos sokfélesége

Mindenki másképp csinálja a tudomány berkein belül is, nincs királyi útja a sikernek, mert menet közben nyílik meg kutatott tárgy rejtett titkainak kútja. Egyáltalán: mire fogunk kilyukadni, az se biztos a kezdet kezdetén, mivel ha tényleg ismeretlen felé fordulunk, olyan, mint előzetesen ígért hitel. Persze vannak már korábbi eredmények, és azok kapcsán született jó módszerek, de mert nem ugyanazon a területen, másként hatnak, mint egyénenként gyógyszerek. A legfontosabb a jó kérdésfeltevés, hiszen ami mindenkit tényleg érdekel, izgat és hasznos lehet, nyilvánvalóan adódik, de túl nagy falatként félrenyeli sokáig tudós sereg és ellenáll, mert félti az új-tól begyakorlottságát, megszokottságát és megszerzett helyzetét, egyenesen a fennálló rend nagyságát. Ki szokta kerülni ezeket újdonság, a kertek alatt suhan be észrevétlen, ezért zseniálisan kell bevezetni, hogy javaslattevője maradjon vétlen. És úgy adja elő, mint amit mindenki mindig is gondolt és vallott, természetes a jelentkezése, igen időszerű, ismerős, megoldása ezért hiteles.

⁸³ Uo. pp. 49-50.

⁸⁴ Uo p. 14.

⁸⁵ K. R. Popper (1977), p. 36.

⁸⁶ Uo. p. 37.

⁸⁷ Uo. p. 36.

A tudomány módszertanáról beszélni csak az tudhat igazán, aki műveli valamelyik területét, ágát, tárgyát, s ha új eredményre talál, elmondhatja, milyen korábbi követelményeknek tett eleget, mi volt a kiindulópontja, s milyen új módszerekkel kísérletezve jutott feltételezett vagy nem várt célhoz. Mert fontos körülmény előzmény ismeret: hogyan jutottunk meglévő adatokhoz, jó egységekből jó műveletekkel-e, vagy a fogalomosztályozással baj volt. Utóbbi módosítása közkeletű igény is lehet, vagy tudósi találmány, és hatalom elvű terror végeztével átalakulnak az élet tartalmai.

Am gondolkodásunk egyik területe, a számolás kiemelten a természet mennyiségi kezelését jelentette, majd vegyület összetevők elemeit minőségként elkülönítve, figyelték egymásra hatásukat és feljegyezve, újdonságokat találtak és felhasználták ezeket új célokra. Ezért növekedett oly nagyra tudósi ismeretek halmaza s vált közismertté még ismeretleneké, és e „fehér folt” területek kutatása lett kihívás. Divatba jött elméleti számítások végzése, majd ezek leellenőrzése új eljárással, erre kitalált eszköz segítségével, amit kísérletnek hívunk. S bár emberekkel tilos kísérletezni, mégis: történnek előrejelzések, melyeket, ha követnek intézkedések, vagy ha nem, a különbség nyilván kiabál.

De ahogy átalakult az egész égi világ és lett benne pontosság és lépték állandóság mellett jellemző parányi méretek ugyanolyansága, mint itt lenni; ugyanúgy az embervilág mozgatói terén is „kiderültek a turpisságok”, egyrészt anyagi testünk meghatározó mivolta mentén, másrészt lelki életünk szándékos befolyásolása ügyében látunk tisztábban, bár a főszereplőknek sikerül éppen mindenkor tudomány mögé bújva háttérből irányítani, vagy ami ugyanaz: legmagasabb szintű tudásunk nevében csatlakoztat mindig mindnyájunkat támogatónak fennálló helyzet mellé korunkunk „világszelleme”. Közben vergődnek kirívó okosabbak, zsenik, akik a régi mellé új világ teremtésébe fogtak, nem hiúságból, hanem a szellemi magány fogságában gondolati kötelességüket hűen teljesítve, s a többiekét is megtermékenyítve, mégiscsak elterjednek bűvópatakként, majd felszínre törnek üdvösebb tudásként.

Ha a tisztelet minden nézetnek kijár, saját képviselője se hiheti jobbnak magáét mindaddig, míg többiben hiányt nem talál, hol átfogó közös érdek horpad. Nagy talány ekkor, hogy mi helyes teendő, rámutatni mások tévedéseire, vagy mennél jobban feltárni eredendő igazunkat, s az majd utat vág izibe. Inkább arra int a baljós tapasztalat, hogy végsőkéig ragaszkodnak véleményhez, kik azt egyszer kimondták, semmi szín alatt nem változtatják, hűen hamis hitükhöz. Ennek pediglen történelmi az oka: mint fehér holló, ritka szabad gondolkodás, nem véletlenül juthat valaki oda, ahol álláspontját védi királykodás. Mialatt a magányos értelmiségi önerőből vállalja a bozótharcot, megkapja, hogy maradisága csak régi nóta, újak mutatnak haladó arcot. Mégis, csak a belátás a királyi út, észerő felülír felszínes érdeket: Idő Nagyúr még éltet, minden más kimúlt, midőn megmérettetés mélyén mérlegel.

Ledöntetlen bálványok sorsa is enyészet, de ércből lévők lassabban korhadnak, múlnak, avítt eszmék harcok közömbösségbe fúlnak, a többit elvégzi megújuló természet. Bűnről, rontásról megemlékezik a tisztelet, ahogy a régi rend kérlelhetetlenül hatott, siratjuk a sok-sok ártatlan áldozatot, midőn köztünk már végzi dolgát a kikelet. Meglepő és kevésbé üdvös tapasztalat, amint az eloltott tűz még mindig pislákol, felgyújtana legyőzőjét, gyűlölt világot, csak hogy jusson neki még pár győzelmes falat. Erősebb, gyorsabb legyen az átalakulás, főként lelkieken kell új jó mellé állnunk, nem elég akarni, élni kell szabadságunk, hogy visszahúzó érjen végső csillaghullás. Legszelesebb emberségünk legyen az irány, hogy az elesett is jobb létbe emelkedjen, az eljövendő időépítéssel teljen, mintha szívünk választottja lenne a király. Csak ekkor ér véget bálványok ledöntése, időtállóvá válik közös szívósságunk, berendezve saját eszményekkel világunk, teremtéssel osztozunk isten örömeiben.

Olyan ellentmondások feszülnek egymásnak, hogy vita helyett gyakran egymásnak sírt ásnak, egy táborban: egymásnak lekötöztettek, ellenségek: akik nem egy tányérból ettek. Világvége jön, ha nem ők adhatnak irányt, túl elköteleztettek saját javuk iránt, szerintük nincs senki másnak helye a Nap alatt, csak aki az ő találmányuk szerint halad. Legyen végre egy akol s egy –

ami ők – pásztor, ők mondják meg, mi a jó, mit tegyünk és hányszor, mindenki másnak meg kell vele barátkozni, hogy őrültük kell nekünk áldozatot hozni. Indoklásuk, hogy ennek joga egyértelmű, mert az ő gárdájuk kimagasló szakértelmű, nem hagyják, hogy más, jobb vélemény kiderüljön, mérlegelő versenyben eléjük kerüljön. Ezen állapotnak oka a fejletlenség, erős hatalom: valójában fejletlenség, köz nevében bitorolni közmegegyezést, elmulasztja mindig a színvonal emelést. Élhetnénk már, igazán, jó együttműködést, ki merre lát, megy, s keres saját üdvözülést, ami jót tesz mindenki másnak is, irigyelt és elismert lesz, ki világra jobban figyelt.

Nehéz megértenünk a régmúlt idöket: olyan szokások voltak természetesek, melyeknek sem értelmi összefüggését, sem a hatalmát nem derítettük még ki. Itt van például a királyság-öröklés – sokféle, több tucatnyi várományossal, és érthetetlen, miért gondolták ők úgy, hogy van esélyük, s mások mért támogatták. Nemcsak a biztonság szerepe volt ebben, hogy legyen mindig elegendő utódja a fennállónak, hanem az is tényező, hogy kasztot képeztek az eredetiek: akiknek elődei fegyverekkel győztek, s a fegyver azóta is kezükben maradt, a rendszer alapja ez az erőszak lett, ellene lázadni főbenjáró bűn volt. Tudta ezt az örökös is két oldalról: hogy elveszítheti kiváltságosságát, ha enged törvényből, mi őt kiemeli, s ha gyengeséget mutat bűn büntetésben. Bármennyire is profánnak tűnhet ez mind, még a vallást is rendre befolyásolta, úgy állapítva meg a jó magatartást, hogy belesimuljon az örökletesbe.

A történelmi igazságtétel az lenne, ha nemcsak fény derülne minden ártatlanul megöltre, hanem a félrevezetéseket tekintve sem maradnának feltáratlanul: Ősi földművesek szerepe, szenvedése, ahogy az élelmiszer-termeléssel szolgálva, oly nagy mértékben szaporodtunk, remélve az emberlét még jobb jövőjét e világra. Harciasság hiábavaló jelenése, fegyverként használt korábbi békés eszközök, éghető anyagú házak felégetése – azaz a gyilkolás és erőszak nem örök. Csak igen későn romlott el egy embercsoport, előtte millió évig nem volt erőszak, azt utánozták le, ahogy természet rombolt, gyászos lett, ahogy érdemtelenül nyerő kap. Sorra kell venni minden korszak káros bűnét, a helytelen irányú, pazarló törekvést, a jó emberek, tudók, ügyeseknek ügyét előtérbe állítani, mintaként vevést. Mert hajszálon múlik mindig: megmaradunk-e, lehet, manapság e múltfeltárás lesz a kulcs, nem mindegy, minek a termését aratjuk le, üdvözítőét, vagy amitől bénává vakulsz.

Visszahangtalanság nem a Tihanyi Echo megnémulását jelenti, Csokonai számára sem, hanem fontos teljesítmény hallgatással történő elnémítását. Nem támadják nyíltan az újat hozókat, de jelentőségteljesen mosolyognak rajtuk, hogy no, majd meglátjuk, mire juttok nélkülünk, akiket nem kérdeztetek meg: beleegyezünk-e saját trónfosztásunk ilyen arcátlan kezdeményezésébe. Mert aki a zsilipezést irányítja, könnyen szárazra tétetheti a hajót, és bár a víz alul van, de a víz az úr, süllyesztő hullámmázzá felkorbácsolni, mint a nép indulatát, olyan szél tudja: ellenirányból fúj, hazugság árán is.

Hamis irányzatokról csak jóval később derül ki, hogy tragédiába vezetnek: míg tetszetős, megkérdőjelezhetetlen, mikor már ártó, visszafordíthatatlan. Az ellentétek természetből fakadnak és ugyanilyen úton orvosolhatók, az igazságokat ellentmondásokkal lehet érvényesíteni szakadatlan: minden napfelkelte változásra virrad, napszakok, évszakok jönnek egymás után, áthidalásuk emberséges élettel meg-megújuló erőfeszítést kíván: a leköszönőktől úgy kell elbúcsúzni, hogy felhasználjuk tovább tanulságukat, az új belépőket úgy kell üdvözölni, hogy majd helyet adjanak még újabbaknak.

Minthogy vannak korábbi időkből, akik már végiggondolták, megoldottak kérdést, nekünk nem kell sokat találgatni újra ugyanazt, hanem általuk továbblépést végeznünk illik, nekik is tisztelve. Amikor győzelmes lett a tapasztalat és úgy tudott ésszerű maradni, hogy nem épített a kettő közé magas falat: későbbre már mindig belátott lett a lét megközelíthetetlenlése emberi eszközökkel, amiért a beszámolók róla bírálандók, lécsüket leveri a semmibe ugró éppúgy, mint a valós isten küldötteként parancsokat osztó, mert a határ határtalansága ugyan könnyű sikert csábít, de értelem fosztó. Így hitből vallott mérkőzése tudással fegyveres kiegészítésre is szorult, hogy felszínen maradhasson, de attól még a lételméleti építménye borult. Úgy kellett kívül és be-

lül maradnia a tételezettnek, hogy egyik terület sem volt belátott, de mindkettő érvénye csodát művelt bennünk, mint hasznos vetület, mely okos hatékonysághoz vezethet, de rögtön kudarcba süllyeszt, ha megtagadjuk egyszerűségét és mérhetetlenségét, ahogy megnyilvánul, hogyha békén hagyjuk.

Ez a béke lehetne – mert volt már – a kulcs, és akkor az ember soha nem is lázadt, hanem sokkal bonyolultabban élt benne a természet, s ő a természetben támadt egyre újabb életre, közelebb ahhoz, minek eszességét köszönhette addig és azután: együttműködés, egymásra utaltság, hol szeretet bugyog, patakszik: Árad és vigyáz magunkra és jövőnkre, mert látja elődeit meghalni, várja utódait remekül magán túlnőni, s eközben a lekét újdonságra tárja, mert az ha tele van, könnyebben fogad be többet: van mi kezét nyújtsa, tartalmára figyeljen, hogy megfelel-e, képes lesz-e vizet hajtani az emberség malmára. Égi malom is az, csillagok kereke, öregek fejében megőrzött kegyelem, és az a komolyság végtelenül vidám, időtlen időkből kedvet nyert fegyelem.

Dolgokról, ügyekről, esetekről beszél, szól a beszéd, az elbeszélés és minden tudósítás, híradás, de hogy azt ne szél fújja szembe: legyen hitelesség szinten követelmény teljesítő, sőt érthető és beépíthető fogalmaink közé, arra szolgál az önmagában létező figyelembe vétele: ami a közvé. Ez örök emberiként is felfogható, de a történelmi kor sajátossága: benne a múlt csak annyira visszaható, hogyha rábólint a győzedelmes mára. Ebből veszélyes egyoldalúság ered, vagy tan ráerőltetése az életre, vagy vad gyakorlat ereje vág gyógy-eret: korszakos zsákutca medrébe tévedve. Áldozathegyek mutatják a rontó vészt, s a túlélőknek kell zöldágra vergődni: nem cáfolatlanul hagyni a bontó észt, nem hagyva többé a rosszat ismétlődni. Sikerre az olyan tiszta beszéd vihet, mely eszköz egyenesen vezet a célig: hazugság kizárva, igaz való rideg, de azt forró szívvel, erős hittel félék.

Ahogy a fény a szem ujjaként tapogat, pirinyó késekkel szabdalunk anyagot, olyan méretben tálalva anyagokat: összehatásuk tudod, de sosem láthatod. Fekete doboznak hívják ezt a határt: csak azt ismerjük, ami bemegy és kijön, célunk vizsgálni, nem ismeretlen rakást, s nem tudjuk, üdvös eredmény mellé mi jön. De ahogy ehető és ehetetlen közt életbevágó volt különbséget tenni, lassan felismerjük, hogy hasznos eszközt hol kell tompítani, s hol élesre fenni. Jó a csillagmilliárdok mögé látnunk, s tudnunk: minden más irányban van végtelen, hogy amit felfoghatatlanságként áldunk, kitöltse tudatunk, úr legyen kételyen. Agyhullámokat termelünk és fogadunk, értelem igájába fogjuk be őket, a világmindenségnek hivatást adunk, emelkedettséget minden emberfőnek. Ámbár lenn a porban telnek mindennapok, megélenkült lelkünk mellé kopik testünk, szerényen is bírunk magas öntudatot, szerelem szerencse egyetembe estünk.

Kőkemény alapon épülő józan észt nem sodor el tudatlan pokol hulláma, sziklaként áll hitünk észszerűsége, hagyomány zászlót lenget új szelek álma. Égig menő lépcsőt vágunk oldalába, fokain fel-le jár ismeret terjesztés, lenn nagy teher vállon, fenn tudós szédület, ugrás közben botlás, bukás adat vesztes. Öntudat-lébe mártott elme erjesztés, hogy ne csak egereket szüljenek hegyek, világ értelmének mélyére tekintve nyílnak meg közvetlen elérhető kegyek. Az élet erős, bár elhullanak legyek, még hatalmasabbak igaz eszme várak, elméleti utakon nincsen baleset, jövőt teremtve kell szolgálnunk a mának. Valóságként nyílnak téren túli tájak, közelebb hozva létten túli világot, bevilágítva hiedelmek mélyére, kiűznek belőlünk édenkerti átkot. Szeretnünk kell hát végtelenség virágot, illatával átítatni végességünk, megélve örökségünk kiterjesztését a mindenségre, mely okosságba békült.

Van-e olyan lépcsőzetesség a tudás megszerzésében, mint amit állítanak, hogy előbb az alapokat kell lerakni, s aztán lehet kifogni a nagy halakat? Nevelés gyakorlata alátámasztja, midőn látható az egymásra épülés a tananyagban: emeből következik amaz, világos, nem kell hozzá révülés. De itt adott az iskola tekintélye, és úgy van csoportosítva ismeretek halmaza, hogy tartalmazza ugyan egymást, de a tanár mondja meg, hogy mely melyeket.

Azt feszegetem, nem lenne-e sokkal jobb ha megtanulnánk minden dolog lényegét már a kezdetekben, mint háziállatok és gépek esetében: hasznát, nem regét. Elkülönítve őket környeze-

tükből s megállapítva velük összefüggésük, sokkal előbb fedezve fel újdonságot, mintha a meglévőt még mélyebbre véssük. Természet tényeként nézve gondolkozást: eredménye nem képezhet köztünk falat, sem rangbeli lépcsőt, de megszentel minket közkinccsé lett tudás, mint a kenyérfalat.

A legjobb, amit tehetsz, hogy gondolkozol, használod az elmét, növeled erejét: sose felszámolható butaság pokol, ha nem töri a fejünk ismeretlen jegét. Ehhez kezdetektől érdeklődő legyél, addig ne nyugodj meg, míg végére nem jársz, elvi mindenevő: nem elég a kenyér, döngess, nyiss tudáskaput, hogyha az bezárt. Előbb a tényeit ismerd meg világnak, a legfontosabb Naphatást levezetve életünkre, majd akik hasonlót játsznak, hogy ne lehess szolgálatukra rendelve. Mert ha rá elég pénzt csoportosítanak, áttörhet álmegeoldás és lesz hamisság csapdában vergődő emberiség malaszt: jó forrást kevesen, rosszat sokan isszák.

Oly vitában kell magunkat felvértezni, ahol álláspontokról szabadon szólhatunk, egymást igazságról akként meggyőzetni, hogy minden érvünknek mérlegelést adunk. Alapvetéstől a legmagasabb szintig egyként alkalmazni tudást az időben, korszakváltások vezérelveink intik: új világot hozó gondolat van bőven. A tudomány csak akkor lehetne vallás és töltene be észt fokozó szerepét, ha nem vennék körbe álszent vámszedői, s nem törnék kerékbe páváskodó mesék. A legfőbb hadurak számára történik legjobb részeinek kisajátítása: legpusztítóbb fegyverekkel hozhat békét hatalom istenének kiszolgálása. Ehhez csatlakoznak a magyarázatok kidolgozói, a szakértő seregek: olyan egyirányba forog már az agyuk, bátran elfelejtenek földet és eget.

S mindennek békében is van áldozata, akiknek a jókból kevés jut még mindig, az ő lelkük új papi réteg célpontja, érzékszerveiket káprázattal hintik. Nincs alkalmas híd, létra okosság felé, felemelkedni igazlítás szintjére, hogy mindenki meglássa saját szép üdvét, s emberibb közösségért forrjon a vére. Csak az összefogás segíthet a bajon, de nem csupán tudós és tudatlan között, hanem tehetős tehetségtelenség és tehetségesek tehetetlensége fölött: Olyanra fordítsunk erőforrást eztán, ahol már most is a jövőért hasznosul: egyrészt a természet részeként élhetünk, másrészt szellemünk tudománytól okosul.

A genetikusok történettudományi kontárkodásának tanulságai

Már 1985-ben – a napokban elhunyt – Fehér Márta tudományfilozófus, a Műegyetem Filozófia Tanszékének tanára, aki a tudományelméletek összemérhetetlenségéről írt könyvet, azzal a megdöbbentő hírrel tért haza New Yorkból, a Rutgers Egyetemen végzett vendégoktató munkából és számolt be róla közvetlen munkatársainak, hogy az Amerikai Egyesült Államok egyetemén a hallgatók által választott nem európai kultúrtörténeti tanfolyamok (kurzusok) abban a tanévben többségbe kerültek. Ezt azzal magyaráztuk akkor, hogy a diákok által „a világ szeme” a Föld többi térségére irányulva, azoknak nagyobb jelentőséget tulajdonít, mint az európainak. Sokkal később derült ki ennek valós oka, ami mostanára lázadássá érett, hogy „a világ maradék része” – ahogy az angolok a nem a Brit Világbirodalom részét képező területeket nevezték – elnyomottan, háttérbe szorítottan nem kapott kellő teret és hangsúlyt a huszadik század utolsó negyedéig sem a tudományban, sem a hírközlésben, különösen a kultúra, illetve a kultúrtörténet területén.

Amikor a magyarság Kárpát-medencei eredete és folytonossága elméletét kidolgoztuk és közreadtuk, ugyanezen háttérbe szorításnak a következményeit tapasztaltuk itt náunk. Mert ugyan megdönthetetlen bizonyítékokkal alátámasztott elméletet adtunk elő, az mégis szinte teljesen hatástalan maradt. Akire hatással volt, az is félreértette és a turáni eredetelmélet szolgálatába állította. A többség azonban nem vett róla tudomást. Ennek oka pedig szintén az volt, hogy a magyarságnak kiosztott ősmúlt leginkább homályba borult jellegű volt, illetve a ködös messzeségből származtatással vizsgálhatatlanná tették.

A Kárpát-medencei magyar ősmúlt részleteit közelebbről megtekintve azonban azt láttuk, hogy az része az egyetemes emberi őstörténetnek, és nagy részt vállalt egész Európa őstörténetéből, melynek újkőkori népessége túlnyomó részben innen eredt. Ezért hamis az, amit a mai tudomány és oktatás erről előad, valójában az akkori Kárpát-medencei néptől, áttételesen a magyarságtól ellopott világról szól. Ami sok kárt okoz, mert nem az alpműveltségre vonatkozó ismereteket közöl, azaz nem az eredeti, mellérendelő egyenrangúságon alapuló együttműködés előnyeit ecseteli a ma tanuló ifjúsága, a jövőt alakító nemzedékek számára, hanem még mindig a szent rendet (hierarchia) és az alárendelő társadalmat népszerűsít, amivel – meghirdetett elvisége ellenére – valójában haladás-, ha teszük demokráciaellenes.

De a valóság lassanként diadalt arat a hazugság fölött és törekszik a világ minden olyan részének történeti teljesítményét feltárni, amit a gyarmatosítás háttérbe szorított. Így már érthető az 1985-ös kultúrtörténeti fordulat. S lelepleződik az is, hogy az annak túlzásaként éppen manapság világméretűvé válni szándékozó társadalmi mozgalom indítói és haszonélvezői feltehetően ugyanazoknak a folytatói, akik az európai világhegemóniát – éppen a magyarság kárára is – végbevitték. Mert most ez látszik biztosítani a világhegemóniát. S rá kell mutatnunk arra is, hogy amikor itthon a távol-keleti eredetünk bizonyítására kezd nagy erővel összpontosítani a tudomány, abban a Szent Szövetséget alkotó birodalmak érdekszemlélete köszön vissza.

E hamisítási folyamat továbbélése tehetetlenségi erejének bemutatására foglalkozunk itt a tudományos kutatást jellemző mozzanatokkal. Ennek magyar vonatkozását is tapasztaljuk, de jól mutatja a többi világrész valóságos múltjának saját értékén és jellegzetességeiben való feltárása múltból örökölt nehézségeit és újonnan támadt, feltartóztathatatlan lehetőségeit is. Utóbbiak előbb-utóbb megrengetik majd eddigi tudásunkat az emberiségről, most már a valóság feltáruló felfoghatatlan gazdagságával.

A régészet, az embertan, a nyelvészet és a néprajz egybefoglalt eredményeit őstörténetként adja elő a történettudomány, és történelemként azt, amikortól feljegyzéseket is fel tud használni a múlt vizsgálatához, feldolgozásához és előadásához. Minthogy a sejtí örökléstan (genetika) nem történeti segédtudomány, hanem az embertan része, úgy is kellene kezelni. Ha manapság ez kezd másként lenni, helyére kell tenni a dolgot, rámutatva a téves eljárás hamis eredményre vezethető veszélyeire.

A genetikai régészet azért helytelen megközelítés (hiába fordították meg a szóösszetételt: archeogenetika), mert az örökléstan eredményekhez keresi a régészeti és az őstörténeti adatokat, s ha nem találja, akkor a hiányt gátlástalanul áthidalja modern földrajzi fogalmak bevonásával. E ténymegállapítást nem kívánjuk erkölcsileg minősíteni, de nyilvánvaló, hogy a tudományetikai kódex elítéli, és az egyetemes tudomány képviselőinek meg kellene tiltani az alkalmazását, a gyakorlatát. Ugyan működik a régészeti genetika is a régebb óta folyó történeti kutatások eredményeinek természettudományos alátámasztására, de egyre inkább háttérbe szorul, mert a régészethez és az őstörténethez nem értő genetikusok át akarják venni e tudományterület művelésének irányítását.

Azzal jellemezhetnénk a helyzetet, hogy az archeogenetika kifejezést úgy értelmezik, mintha a genetika ősi időkbeli alkalmazásáról lenne szó. Pedig archeológiai genetikáról van szó. Ezért kellene nekünk mindig a magyar elnevezéseket, fogalmakat használnunk, mert akkor nem lehetne ilyen alig észrevehető torzítással célt érni. Nem lehet ugyanis a régészeti örökléstant úgy rövidíteni, hogy régi örökléstan, mert rögtön lelepleződik a félrevezetés, a régészet meghatározó szerepének kiiktatása.

Olyan ez, mintha az embertörténetből biológiatörténetet csinálnánk, mondván, hogy az ember is élőlény – a lelkét és a szellemi közösségépítését kihagyva a vizsgálatból.

És igen, éppen emiatt lépünk fel az ilyen torzítások ellen, mert – egyéb lehetetlenségek figyelmen kívül hagyása mellett – a magyar őstörténetet meghamisító szemlélet tovább éltetését látjuk a magyar lélek, a magyar szellemiség mellőzését lehetővé tevő genetikai régészet bevezetésének kísérleteiben. Ahol egyébként még az örökléstanon belül is gyakran megjelennek el-

lentmondásos jelenségek, fellép az egyoldalúságból fakadó tévedés. Nem zárható ki, hogy éppen a régészeti és történeti összefüggések mellőzésének szándéka vezet ilyen, a tudományban megengedhetetlen fejleményekre. Ugyanakkor a más világ régiók önálló fejlődése, értékei is mindig valahogy európai kapcsolatba futnak bele, mégha igen erőltetetten, azaz haloványan is.

De ha a genetikusokon múlik, akkor a sokévezredes és sokezer kilométeres távolságok és időjárási szakadékok is könnyen áthidalhatók, mintegy egyidejűségben szemlélhetők a modern Föld-térképre rajzolt ábrák alkalmazásával. Elég hozzá valamilyen, eredetét tekintve nem egyértelműen tisztázott, de megnevezhető kapcsolat. Ezen ábrák többnyire körök, íves vonalas alakzatok, hatóköröket szemléltetve, ahol a színezés élénkségének csökkentésével jelzik a genetikai előfordulás és arány csökkenését. És a legsötétebb árnyalatot, a legnagyobb arányú vagy számú előfordulás helyét tekintik egyúttal kiindulási, származási, keletkezési pontnak. Az nem zavarja őket, hogy esetleges előfordulásról van szó a régészet tekintetében: a lelet másholi nemlétét nem bizonyítja, ha ott még nem ástak, ott még nem került elő valamilyen használható nyom. Nem beszélve a tömeges elköltözésről, hódítók pusztításairól.

Ez a véletlenszerűségi szerep azonban a valóságban olyan nagyarányú, hogy felfoghatatlan, lehet akár 1:1 000 000. Ilyet a térképeken látunk. És hát a mai Magyarország térképe éppen 1:1 000 000 létező. De Kína, Oroszország vagy az Amerikai Egyesült Államok már csak tízmillió, a földrészek ötvenmillió, a Föld egésze kétszáz millió létező térképen fér el. A Föld nagyságához képest az emberiség kisszámúnak tekinthető. A XX. század végén még elfértünk volna a Balaton jegén. És az évezredek során a lakható területeken élt emberek száma is rettenetesen nagy, ami rávilágít, mennyire kevés sírt tártak fel eddig. Azaz ez szűkíti a genetika megállapításainak érvényét, az ilyenek kiterjesztésének kizárólagosságát korlátozza.

A korlátozást eddig is figyelembe lehetett volna venni, mert az adatot jelentő leletek előfordulásának esetlegessége mellett az sem bizonyosság, amit a terjedés és sűrűség esetén megállapítanak. Kedvező körülmények között ugyanis sokkal későbbi csoportot is lehet nagyobb számúnak találni, mint sokkal korábbi, ha azt kedvezőtlen hatások meggyérítették. Ráadásul ha egyéni tulajdonságot hordozó jellegzetességeket nézünk, akkor egyéni sorsokat kellene képes lenni követni, hogy helyes legyen a következtetésünk. Persze ilyenkor a régészethez fordulnak, ahol azonban a régészeti műveltségek jellemzése hasonló nehézségekkel küzd, mert a kulturális elemek terjedése nem jelent népesség terjedést. Így ennek a kettős tévedési lehetőségnek könnyen áldozatul eshet a kutatás. Ehhez társul azután a birodalmi szemléletből fakadó egyoldalú látásmód, vagy szigorúbb megítéléssel: hamisítás.

Ezért figyelmeztetnünk kell a leegyszerűsítő szemlélet nagy tévedési veszélyeire, mert a műveltség terjedésének, a kultúra vándorlásának folyamata igen bonyolult módon történt meg a valóságban, annak sem népesedési, sem hatalmi, sem egyéb vonatkozása nem egyértelműen jön elő a hozzáférhető régészeti nyomokból, így aztán a genetikai adatokból mégannyira sem. Az összes – földtörténeti, időjárástörténeti, növény- és állattörténeti, régészeti, embertani, néprajzi, nyelvtörténeti és történeti vonatkozás – figyelembe vételével lehet róla az igazsághoz közelítő megállapítást tenni.

Hogy megint hasonlaltal éljünk, olyan ez, mintha a manapság – műholdról jól – megfigyelhető felhőkarcolók száma és magassága alapján határoznánk meg csupán a ma élő emberiséget alkotó népek legjellemzőbb vonásait, és adnánk elő értékelésüket.

Így aztán ha például jelölési kevertséget látunk a genetikában, akkor tartalmi torzításra is számíthatunk az örökléstani adataink őstörténeti értelmezésében. Találtunk is már rá több példát, és a módszer miatt ezek sorozatos előfordulására kell számítanunk. Amivel vissza is kanyarodtunk a kiindulásunkhoz, azaz a szemléletváltás szükségességéhez és következményeihez. Főként persze a magyar vonatkozások érdekelnek minket, de azért ezek környezeti beágyazódásától sem tekinthetünk el.

Összefoglalva

Számunkra, nem lehet kérdéses, hogy felvállaljuk-e a nagyívű–nagyszerű tudományos célkitűzéseket, figyelembe véve javasolt megoldásaink buktatóit, már korszerűtlennek látszó elemeinek kijavítási lehetőségeit. Egyértelmű lehet a vállalásunk, mert sikerülhet mintegy örök emberi kérdésekre levezetni korszakunk megoldandó gondjait-bajait, és a válaszokat olyan filozófiai síkra terelni, ahol manapság érvényeset mondhatunk. Ha ezt az örök emberi kérdést lefordítjuk mai nyelvünkre, így hanzik: Elegendő-e az ember önmagának? Mert ez tartalmazza azt is, hogy ki az ember, és azt is, hogy milyen a világ és hol a helyünk benne.

S hogy ebben a gondolati mederben haladunk, mutatja, hogy a Ki az ember? – és nem a Mi az ember? – kérdést tesszük fel. De ahhoz sokkal alaposabban kellene a kérdéskört tanulmányoznunk, hogy kiderüljön e különbség továbbvivő tartalma: Személyiség-felfogásunkba beletartozhat-e a sokmilliárd ember szellemmé egyesült tudatának világfelettiként azonosítása, hogy annak – mint isteninek – a visszavezetettje az egyéni tudat?⁸⁸

Amit korábban nem tudtak kimondani, mi már határozottabban körvonalazhatjuk. Azt, hogy a mai tudományos eredményeket sokkal jobban beszámítva a világbölcsségünkbe, több határozott megismerési korlátunkat merhetjük kimondani, mint az a XX. század első felében megengedhetőnek látszott. És igen-igen sok reménykeltő ismeretünket értékelhetjük az egész emberiségre jellemző közérték és közügy elfogadása és elérése eszközeként. Ugyanakkor ma is megvan még a veszély, hogy mindez a filozófia az elhallgatás és feledés sorsára jut. Ezért az ismeretek önismerti szintjét és fokát emelni kell, hogy minden akadály elhárítható legyen érvényesülésük útjából. Ami tehát nem az emberen és az emberiségen kívüli kérdéskör, hanem azon belül kell megoldást találnunk az akadály-fellelgyárak bevételeire. Sőt, bizonyos mértékig: felismerésére, mert néha ott tartunk, hogy szabad kutatás ide, nyitott társadalom oda, beszélni sem lehet rendesen dolgokról, mintha még mindig léteznének tabuk. Azaz a nagyvilág, a nagy társadalom előnyei nem érvényesülhetnek: a külső világ még mindig az ember túlvilági megrögzöttségeit van hivatva magából kizárni és ezzel a külsőtlenséggel az ember belső világát kitölteni.

Pedig a gondolkodás önállósága az embert másféle lénynek mutatja, mint egymáshoz ütődő golyók pályaalakulásának elszenvedőjét. S mivel kevesen nyertesek ebben, figyelembe veendő, hogy olyan határozott elvek, amelyek a múltban gyökerezve a jelen széleskörű meghatározói. De ha a tudomány beépülne a vallásokba és a vallások közvetítette emberségi jellegzetességeket a tudomány figyelembe venné, akkor elismerné, hogy az embertörténet, az ember felépítése és társadalomalakítás által elért eredménye mind azt mutatja, hogy nem a természet vagy a szellem, hanem a kettő együtt meghatározónk, azaz e három mellérendelő filozófiája érvényes. A két tényező mellérendelt kapcsolatából származó harmadik eredmény, ahol minden tapasztalat a világ egységét mutatja: hullám és részecske egysége az anyag, vezérlés s elemek, vegyületek egysége az élet, tudat és agy egysége az egyéniség, lélek és test egysége az emberi személy, műveltség, erkölcs és társadalmi élet egysége a történelem, az ember és a társadalom egysége az emberiség, amely egyelőre leginkább nemzeti alakban működik. És következtetne, hogy a világegyetem egysége nem lehet pusztán anyagi, azaz a részecskefizika nyelvén: korpuszkuális egység, mert a puszta anyag hatásaként a kvantumfizikában és a mi világunkban mutatkozó jelenségek megragadhatatlanok. Megragadható viszont az anyagi jellegű élettelen és élő szereplők – logikai alapozású – szellemi, vagy/azaz hullámjelenségek hatása, egyfajta rendezettség és rendszerszerűség – szellemi irányítottság – világunkban, és ez elegendő tudást tesz lehetővé számunkra.⁸⁹

⁸⁸ Amint ezt például Pierre Teilhard de Chardinél láthattuk.

⁸⁹ Lásd Cser Ferenc, Darai Lajos: *Ember – Társadalom – Emberiség*. <https://mek.oszk.hu/18100/18165/>

Cser Ferenc (Queanbeyan/Aus, Darai Lajos (Kápolnásnyék):

A „hullámgenetika” nem lehetséges, de a DNS-t és az emberi gondolkodást kutatni kell

Egyikünk Facebook ismerősei közül ketten is megosztották az alábbi bejegyzést 2021. április közepén: „Garjajev fizikus professzort a hullámgenetikai tanulmányaiért 2020-ban Nobel-díjra jelölték, de azt már nem vehette át, miután a covid vírus lehetséges terjedése és az 5G kapcsolatban komoly összefüggést fedezett fel, és mindezt nyilvánosságra is hozta, hirtelen, minden betegség és egyéb előjel nélkül, makkegészségesen elhalálozott november 17-én... Garjajev azzal próbálkozott, hogy bizonyos információkat közvetített a génekhez, a kvantumok szintjén, és észrevette, hogy ezen információk hatására a gének megváltoznak: megszűnik egy betegség, vagy épp létrejön egy másik. A nyelvi hullámgenetika lényege, hogy a génekhez küldött információ képes a gének kvantum mezejére hatni, és azok információs tárházát módosítani. Számos kísérletével bizonyította állításait, ezeknek mind utána lehet nézni. Egy igen érdekes és fontos meglátása a vírusokkal kapcsolatban volt: felfedezte ugyanis, hogy a vírusok kétféle módon is terjedhetnek: fizikailag, és mező (hullám) formájában. Garjajev képes volt egy vírusos fertőzést semlegesíteni azáltal, hogy a vírus genetikai hullám-mezőjét semlegesítette. Nézzük meg még egyszer, mit is jelent a fenti állítás: a vírusok nem csak fizikailag terjedhetnek (például levegő vagy érintés útján), hanem kvantum szinten is, mint információ. Hogy ez mit jelent? Azt, hogy a vírus nem kell fizikailag jelen legyen ahhoz, hogy valaki elkapja. Ahogy a hagyományban is számtalanszor találkozunk azzal, a ténnyel, hogy a betegséget nem a konkrét fizikai kórokozók okozák, úgy ezt maga Garjajev is bizonyította. Elég csak a vírus információja jelen legyen (bennünk), és létrejön a betegség. Ha ezt igazán felfogjuk, akkor megértjük, ... hogy a védekezés hiábavaló, sem maszk, sem elzárkózás nem óv meg minket egy fertőzéstől. Az éberség azt jelenti, hogy a velünk való történéseket, betegségeket értelmezni tudjuk, vagyis éberen figyelünk. Ha elég éberek vagyunk, akkor elég információt tudatosíthatunk mindabból, ami bennünk van, és ez a tudás az igazi védelem: a kegy, amely megvéd mindattól, amit a nem tudatos tartalmaink okozhatnának. 'Az embernek magasabb szellemi szintre kell emelkednie, hogy mentálisan meg tudja védeni magát, létre kell hoznia egy mentális burkot, rá kell vennie a szervezetét arra, hogy »védelmi« üzemmódban működjön. Sejtjeinket megtaníthatjuk arra, hogy ne fogadják be, vagy vezessék inaktív állapotba ezt az információt, hiszen az ember tudata képes befolyásolni ezeket a torziós mezőket' – mondta Pjotr Petrovics Garjajev egy interjújában.”⁹⁰

A több tucat hozzászóló helyeselte, üdvözölte Garjajev eredményeit és azt, hogy felhívták rá a figyelmét. Többen a jólétesült magabiztosságával emlegették az 5G és az mRNS összefüggését. Hogy a már az Öböl-háborúban is alkalmazott technikát Garjajev tovább fejlesztette, és megkapta volna érte a Nobel-díjat 2020 szeptemberében, de hirtelen kiesett a XIV. emeleti lakása ablakából (amely hír egyébként valójában nem róla szólt⁹¹). Valaki még hozzátette, hogy az 5G fegyvernek lett fejlesztve: mikrohullám, mint a mikro sütő, van, amit lehet vele hatásosan

⁹⁰ <https://www.facebook.com/photo?fbid=4216360431727639&set=a.612865842077134>. És ajánlják Garjajev itt alább elemzett videóját: <https://www.youtube.com/watch?v=DKs2jmmm2jM>. Garjajev szakmai életrajza az Institute of Linguistics of Wave Genetics (ИНСТИТУТ ЛИНГВИСТИКО-ВОЛНОВОЙ ГЕНЕТИКИ) honlapján: <https://wavegenetics.org/> és <https://wavegenetics.org/garyaev/aspectyi/>

⁹¹ https://hvg.hu/tudomany/20201221_aleksandr_kaganszkij_vakcinakutato_kiesett_az_ablakon; hasonló más esetek: https://hvg.hu/vilag/koronavirus_jarvany_fertozes_oroszorszag_orvos_baleset_tiltakozas_egeszsegugy.

melegíteni, de egy csomó étel szabályosan szétrobban benne. Azt is kiemelték, hogy a szisztematikus, nyomasztó félelemkeltés képes megteremteni a betegséget akkor is, ha nincs ott „*kórokozó*”. Ezért is sulykolják egész nap a riasztó és hazug adatokat, hogy mindenki féljen, stresszeljen, ne legyen egy nyugodt pillanata sem – nem mehetnek a napra, a friss levegőre, és nem érezhetik magukat jól családi, vagy baráti körben sem, mert az jókedvvel és vidámsággal töltené el őket, ami a stressz ellenszere.

További érvelés: Jelenleg a föld lakossága 7 857 910 000 ember, és a világiárvány kitörése, 2020. január óta 2021. áprilisig világszerte 2 900 000 emberre mondták, hogy COVID-ban halt meg. Tehát naponta 6 823 ember, egyéb fertőző betegségekben pedig kb. napi 40 000. A 6 823 COVID-os elhunyt százalékban kifejezve naponta az emberiség 0,000086 százaléka. Ez 10 millió/8-9 napi arány. Nálunk 10 millió/53 fő. De mikortól beszélhetünk világiárványról? És jön a vád, hogy bár minden elveszett élet tragédia és részvét jár minden elhunyt hozzátartozójának, de nem lenne szabad emberek százezreit megfosztani isten adta szabadságuktól, munkájuktól, fiatalokat és a gyerekeket szocializációhoz való joguktól. Hónapokig otthon bezárva, távol a napfénytől és a friss levegőtől, közben passzívan szenvedni a média folyamatos médiaterrorizmusát. Bedőlve a politikusoknak és tenyerükből etetett tudósoknak. Ilyesmi utoljára korábbi náci és kommunista diktatúra időszakában volt, a tudósok ott vezettek le ilyen és hasonló komoly okfejtéseket igazuk bizonyítására. Persze őket is az akkori politikusok etették, itatták, ellátták mindenféle földi jóval. Tömegeket vezettek orruknál fogva, és láttuk mi lett a vége.

Aztán valaki az agyig felszúrt genetikai tesztéről beszél, amivel vírusjelenlétet hazudnak. Azaz hogy teljesen szabályellenesen végeznek PCR tesztek (amik amúgy sem alkalmasak vírus jelenlétének kimutatására) sorozatban, millió szám, mert nem így kell vírus és bacillus tesztet venni az orrból, mert neki vagy 6 éve elvégezték azt a vizsgálatot és nem így kell, hogy az agyigatig belekotorasz egy mintáért. Hanem ez azért van, mert ez egy genetikai kísérleti teszt, hiszen a COVID vakcinák nagy része is géntechnológiás valami. Annyi vírust mutatnak így ki, amennyit hazudnak, a valóságban ez a teszt erre alkalmatlan. Ősi egyiptomi módszer ez, a Thébai Nagytemplom hieroglifjein lehet olvasni ezt a metódust, de az egyiptomiak is átvették valakiktől, ugyanis ez a fajta beavatkozás, orron át az agyhámi gát megsértése az emberekben a pánikközpontot és a félelem központot aktiválja. Ezt tudományosan reptilián agydúcnak nevezik, ez felelős a félelemérzet kialakulásáért többek között. Nos, az ókori Egyiptomban a rabszolgákat, akiket befogtak a piramisok építésére, előtte alávetették ennek a beavatkozásnak, ugyanis ezzel módosítani tudják az emberi agy „*reptilián*” idegdúcát és ha jól csinálják, a „*PCR tesztet*” akkor a személy, akin ezt elkövetik, állandó rettegésbe, egyfajta halálfélelmi tudatalatti állapotba kerül, és így engedelmes, befolyásolható, tökéletes rabszolga a piramisépítés halálos munkájában. Ez most része lett a médiában, politikumban közvetített megfélemlítési metódusnak, az emberek rettegik a PCR tesztet és ez a rettegés állandósult pszichózissá válik. A megfélemlített tömeg engedelmesen retteg, hordja a maszkot, és nem mer visszaugatni, akkor sem, ha az anyját vagy a gyerekeit előtte kaparják el fekete hullazsákban, miután kinyírták a protokoll szerint.

Volt egy a dolgot elítélő hozzászólás is: „*Mekkora baromság!*” Akit aztán figyelmeztettek, hogy a svédeknél nem véletlenül merült fel Garjajev neve a Nobel-díjjal kapcsolatban. Az egymást becsmérő szóváltásban aztán Garjajev már Nobel-díjas professzorként szerepel.

Jön is a megjegyzés, hogy Garjajev tragédiája tipikus példája annak, hogyan üldözi a gyógyszermaffia és a háttérhatalom az őket leleplezőket. És ez a hozzászóló szeretné megtudni, hogy a rezgések, amiket Garjajev a COVID hatásainak ellensúlyozására–kivédésére dolgozott ki, vajon egy-egy alkalommal vagy folyamatosan közvetítendő? És közzé teszi Garjajev egyik kaleidoszkóp szerűen változó, leginkább mandálákra emlékeztető rajzkavalkádja videójának linkjét,

mint ami az eléggé monoton zenével együtt nyugtatóan hat és az immunrendszer megerősítésére szolgál.⁹²

Ezekből a hozzászólásokból látjuk, hogy a hozzászólók egyrészt készpénznek vették Garjajev találmányát, bár nem nagyon tudták, mi is az valójában, másrészt a COVID vírus elleni indulataikat, a helyzet miatti elkeseredésüket vagdalkozó módon, mindenféle álhírekkel és álösszefüggésekkel tarkítva megpróbálták az általuk vélt bűnbakok nyakába varrni.

Most pedig olvassuk el Garjajevnek a bejegyzés végén ajánlott videója fordítását, amelynek címe: A beszéd hatása a gyermekeinkre: „Minden, amit a történelem folyamán leírtak, lényegét tekintve genetikai anyag, mert a DNS az egyfajta beszéd, a beszéd pedig egyfajta DNS. A beszédszerű genetikai információ kialakítja az emberiséget, azon belül az egyes ember szellemi testét. Amikor a gyermekünket neveljük – beszélünk hozzá. A tanítók is beszélnek hozzá. A beszéd gyermekkorunktól kezdve beágyazódik agyunkba. Ezáltal a beszéd alakítja a szellemi testünket. Nem a fizikai, hanem a szellemi testünket, ami megfoghatatlan, de mégis nagyon fontos aspektus. Ha egy nevelési célzatú beszéd tele van szabálytalanságokkal, hibákkal, még ha csak a leg-egyszerűbbet is vesszük, mint a káromkodás, a szitkozódás, akkor ez egy mutáció. A maga nevében a beszédünk, a genetikai anyagunk mutációja. Ha létrehozunk valamilyen koncepciót, mint például a fasiszmus, akkor az már úgy viselkedik, mint egy vírus. Ha ezáltal a fiatal generáció 'üres' fejébe beágyazódik valamilyen ideológia, akkor ez a beszédszerű információ, pontosabban dezinformáció, torzszülöttest hoz létre. Ebben rejlik a kultúra, a normális emberi beszéd, a nyelvtani értelemben vett hibátlan, 'piszkos' szavak nélküli beszéd jelentősége. A helyes ideológiát kell beültetni az ember fejébe. A gyermekeknek helyesen kell tanulniuk, ami egy megszokott dolog kell legyen. Ha mégis helytelen dolgokra, mondjuk fasiszmusra, wahabizmusra vagy más szélsőségekre tanítjuk őket, akkor szellemi torzszülött – mutáns válik belőlük. Olyan torzszülött, amely mindent megöl, kiirt maga körül, majd ennek eredményeként maga is elpusztul. Ez a válasz a nyelvezet fontosságára a genetikai szerkezet vonatkozásában, amelynek még szellemi összetevője is van: az úgynevezett Lelkünk. A Lélek pedig szavakból áll. Vegyünk egy könyvet, ami egyfajta anyag. Jelekké teletűzdelt papír. Akár el is égetheted gond nélkül. De ha értelmet adunk neki, akkor ez az értelem egy ideális alkotóelem lesz, amely elválik a szövegtől és a fejünkbe ágyazódik. Nevezzük őt szövegkromoszómának. Ha szabályszerű, hibátlan, nem mutáns, akkor minden rendben. A gyermek jó irányba fog fejlődni, és egy normális, egészséges ember lesz belőle. Ha a gyermek ideális részeseként célzottan eltorzítjuk a saját céljaink szerint, akkor egy torzszülöttet nevelünk fel. Szellemi torzszülöttet, habár fizikailag nagyon is erős és szép ember lesz. De a szellemi teste megfoghatatlan marad...”⁹³

Ebből rögtön látható, hogy Garjajev álláspontját a redukcionizmus jellemzi, azaz a bonyolultabb visszavezetése az egyszerűbbre. Így tud mintegy a genetika nyelvére terelni egyébként átlagos emberi tapasztalatok által megszerezhető mondanivalót. A redukcionizmus a tudományfilozófiában sokáig bírált álláspont volt, mert egyértelmű, hogy a visszavezetésen túl a redukcionizmus másik értelme szintén megvalósul, a lecsökkentés. Hiszen az elme visszavezetése a testi mielőtt (fiziológia), az pedig a kémia, fizika nemcsak elveszi az emberi nagyszerűség eredeti értékét, értelmét, hanem még olyan következtetésekre is vezet, hogy az emberi törekvések, erkölcsi értékviselésük mögött egyszerű testi vágyak állnak. Hol van már Adam Smith, aki a három alapszükséglet (élelem, ruha, lakás) mellé negyediknek odatette a luxus irántit is. Az újabboldali ügynökök ugyanis lesöpörték ezt a tudományfilozófiai és egyúttal a józan belátással is egyező ellenvetést, s manapság már oda jutottunk, hogy a privát nyelv fogalmához hasonlóan csupán egyéni vágyak létezését tételezik, de azokat mindenkinek másnak és másnak. Ám ahogy a

⁹² <https://www.youtube.com/watch?v=TdOLbjLUCqg>

⁹³ <https://www.youtube.com/watch?v=DKs2jmmm2jM>

nyelv is közös, mégis ragaszkodnunk kell ahhoz az önmagunkhoz, aki legalábbis törekszik mindenivel azonos lenni: „*Hiába füröszköd magadban, csak másban moshatód meg arcodat*” (József Attila). S hogy erre ma nálunk is vevők lettek sokan, annak oka, hogy bizonyosságot keresnek, és a DNS itt úgy van előadva, mint amely rendelkezik szinte az istenéhez hasonló teremtorővel, vagy másként mondva, mintha a DNS működésének megismerése által közvetlenül istennel folytatnánk társalgást, ami felemelő érzést kelt bennünk. Miközben nemcsak a hagyományos értelemben istenkáromlás ez, hanem tudományos értelemben is hamis, megtévesztő. De utóbbit éppen bonyolultsága miatt nem láthatják egyből, meg az igen-igen drága, kevesek számára hozzáférhető, végezhető eljárások miatt, ahogy azt kutatni lehet. Ezért vállalkoztunk a leleplezésére, legalábbis a fizikai alapok terén, amely ennek az írásnak a második felében, azaz alább olvasható. Előbb láttuk, hogyan fogadja a nagyközönség az ilyesmit, azaz miért van szükség a hamisság leleplezésére.

Másik nagy gond ezzel az egésszel, hogy tautologikus, azaz nem mond többet, nem mondja el azt a többletet, amiről szó van, hanem lecsökkentve beszél róla, de így már a csökkentett nyelven megragadott valóság lesz rá jellemző, nem az az eredeti, amit így leképezett. Ez jól látszik Garjajev szövegében akár a káromkodás, akár a szélsőséges társadalomelméleti vagy ideológiai irányzatok mint emberformáló tényezők emlegetésekor. Annyira leegyszerűsíti a dolgokat, hogy már mosolyogni lenne kedvünk rajta, ha nem lenne vészesen komoly, hogy ezt az emberek majd elhiszik. Nemcsak azt nem vizsgálja, hogy mik alakítják ki, milyen céllal ezeket az említett jelenségeket, hanem azt sem, hogy miképpen juthat el, milyen közvetítéssel, akár a gyerekekhez, akár úgy általában az emberekhez. Azt az áthallást ugyanis, amit a wahabizmus gyermekekre gyakorolt befolyásolás tekintetében újabban megismertünk, nehéz a „*fasiszta társadalom*” felnőtt tagjaira átvinni. De egyáltalán problémás itt az utóbbi fogalma is, mert hogy ne derüljön ki, hogy a nemzeti szocializmus is szocializmus volt, a Szovjetunióban a „*német fasizmus*” kifejezést használták a náciizmusra. És úgy látszik, hogy Garjajev még ezt a szovjet kommunista időkből visszamaradt fogalmat használja, hiszen világos, hogy nem az olasz fasizmusra gondolt.

És Garjajev úgy tesz, mintha mindig mindenről tudnánk, hogy helyes-e vagy helytelen. Mintha nem próbálkozásokból állna össze a tapasztalat. A gondolatot, a fogalmak, mondatok jelentését is valami önálló tényezőnek tekinti, ami beágyazódik a fejünkbe szerencsés esetben, mert egyébként helytelenség, mutáció is beágyazódhat. Szereti ezt a „*beágyazódik*” szót, és a redukcionizmusa is folytatódik, mert ehhez a külön valaminek a beágyazódásához kell, hogy „*a Lélek pedig szavakból áll*”-jon. Ami annyiban alapvető tévedés, hogy már Arisztotelész logikai találmánya óta tudjuk, hogy beszédünk állításokból (propozíciókból, azaz mondatokból, de leginkább esetleg több mondatos gondolatokból) áll, nem szavakból.

A két ismerős kapott tőlünk egy figyelmeztetést az alábbi szöveggel: „A hullámgenetika ilyen felvetése megdöbbeníti azokat, akik kicsit is jártasak a fizikában. Sőt ezt az egész gondolat-sort a lehetetlenségek közöttinek tekintik. Csak információ? Milyen információt lehet átsugározni egy DNS-re, amitől annak szerkezete megváltozik? Az anyagi szerkezet energiát képvisel. Honnan veszi az 'információ' az átalakításhoz szükséges energiát? Még hogy Garjajev kísérleteket folytatott... Fizikából elégtelen! 5G és a koronavírus kapcsolata? Merthogy felfedte és a XIV. emeletről röppent ki... Na, ne mán! Legenda. Ezzel kapcsolatos régebbi fizikusi élmény: X Y (megvan a neve) a DNS kvantumszintjeivel foglalkozott, végzett számításokat. A kvantumszintek mindegyike egy bizonyos szerkezetet feltételezett és a kvantumszintek gerjesztése, kisülése nem volt elegendő a DNS molekuláris szerkezetének a megváltoztatásához, csupán az atommagok körüli elektronfelhőt határozták meg. A DNS helikális szerkezetében a bázisok síkokat határoznak meg és ezen síkok pi-elektronfelhői átfedtek – innen az állapotok béli források oka. Vírus genetikai hullám mezejét semlegesíteni? Plafonszakasztó kifejezés! Ha ezt tudományként terjesztetni lehet, akkor sajnos a szellemi szint kezd hihetetlenül alacsonnyá válni. A szellemi erőnek nincs lehetősége egy fizikai létezőt semlegesíteni, csak arra van ereje, hogy a szervezet im-

munrendszerét erősítse és majd az védekezik. Az $e=mc^2$ szabály nem veszítette el az értelmét – az ezoterikusok bármennyire is szeretnék.”

Az egyik ismerőstől nem jött válasz, míg a másik kérdezte, hogy Masaru Emoto neve ismerősen cseng-e? Nem csengett, de utánanéztünk: Japán „vízkutató” volt, aki szerint az emberi tudat megváltoztatja a víz szerkezetét. Azaz azt akarta az ismerős ezzel jelezni, hogy ha a gondolatok megváltoztatják a vizet, akkor a hullámgenetika is működik.

Közbevetőleg had jegyezzük meg, hogy a kvantummechanika az hullámmechanika néven is ismeretes, de az itteni „hullám” előtagnak (a „hullámgenetikában”) a kvantumokhoz az ég-egy világon semmi köze. A későbbiekben bemutatott modulált lézer sugár ugyan hullám, de a kvantummechanika valójában atomok elektronszerkezetének leírására jött létre, és ott állóhullámokról van szó. Egy-egy pálya energiája hullámfüggvénnyel közelíthető, és ott az egyes pályákon állóhullámok alakulnak ki. Ennek pedig az a feltétele, hogy a hullám mentén egész számú periódus legyen. Ez az egész szám feltételezi a kvantumszámokat. A lézer-fényre magára, a kvantummechanika nem vonatkoztatható.

Ha a japánról eddig nem hallottunk, a jelenségről igen, mert pár évtizede körbement mifelénk is. Amint a hozzászólások is tartalmazzák, hogy mintegy ha a szobanövényeket szidják, elszáradnak, ha dicsérgetik, akkor meg sokkal szebbek, mert a virágcserepben a víz átveszi az érzelmeket. Ami ezek szerint őhozzá köthető. A Wiki szerint „Masaru Emoto was a Japanese businessman, author and pseudo-scientist who claimed that human consciousness could affect the molecular structure of water”⁹⁴. Itt az első foglalkozása a legfontosabb, mert a vízkristály fényképezés ezek szerint jó üzletté vált. Mindegy, hogy érvényes képet ad, vagy trükk-e. A világ tele lett a tudományos eszközök félrehasználatából származó megtévesztésre alkalmas eszközökkel és „eredményekkel”.

Iskoláinkban az új tanrend szerint is csökken a természettudományok tanításának mértéke, intenzitása, színvonala. Csak Einstein egyik gondolata tolul ilyenkor az agyba: „A világon két dolog végtelen: a világmindenség és az emberi butaság. A világmindenségben már nem vagyok annyira biztos.”

Ráth-Vég Istvánnak is van egy könyve: *Az emberi butaság története*. Ebben olvasható a következő tétel: „A földön az intelligencia mennyisége konstans, csak a lakosság száma növekszik.”

A hiszékenység, a csodára való sóvárgás, a lehetetlen megvalósítása, az elődök ismeretlen szuper tudásának hajszolása... folytassuk? Mindezek uralják lassan a társadalmi szellemi világot.

Nem véletlen, hogy a misztikus vallások törnek előbbre, nem véletlen, hogy a távoli nagy „gondolkodók” tanai aratnak. Nem véletlen, hogy a nyugati szellemileg csalódottak Indiába utaznak szellemi igényeik feltöltésére – számtalan példa van rá. Aztán mit kapnak? Legfeljebb misztikumot. (Lásd itt a Szilaj Csikón a [Tudás népe](#) című írást.)

Golding *A legyek ura* c. könyve egy szigeten játszódik, a képzelet világában. A magukra hagyott gyerekek zöme azonnal a misztikumba menekül és azokat, akik elméje tiszta maradt, s még tudnak gondolkozni és van is bátorságuk hozzá, ki akarnák takarítani maguk közül. A zsidó gyereket megölik és a másikat csakis az angol katonák megérkezése menti meg a közvetlen haláltól.

És akkor a víz szerkezetével kapcsolatban: ismerjük a víz konfigurációit, az erőtereket – ezeket a tereket lehet számolni, használni a topokémiai tanulmányoknál.

Tudattal befolyásolni? Igen, lehet. De nem úgy, ahogy leírják, hanem sokkal közvetetebben, más értelemben. Ha elfelejtjük az előzetes elméleteket és elvégezzük a kísérleti munkát, és kézbe véve az eredményeket, az adatok birtokában nyúlunk hozzá az elméletekhez, és kereshetjük meg

⁹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Masaru_Emoto

közülük azt, amely az adatok értelmezéséhez valóban használható. Ha nincs, akkor meg kialakítjuk az adatok alapján. Mert ha az elméletekből indulunk ki, akkor a kísérleteket óhatatlanul úgy vezetjük, hogy az abból várható eredmény jöjjön ki. Minden adatot, amely nem illik bele, elfelejtünk, kiejtünk és nem találunk újat, nem lesz eredmény. A másik úton pedig igen. Így lehet tehát „szellemileg”, „tudatilag” befolyásolni a szerkezetet. Esetünkben a vizet. Hogy rá hagyatkozunk és azt találjuk, amit közölni képes velünk, és azt is írjuk le, és nem eleve keresünk egy elképzelésre bizonyítékot, mert a képek alapján „olyan, mintha” ez lehetséges volna.

Még pár hozzászólást ismertetünk Garjajev videós szövege kapcsán a [Végtelen forrás](#) c. honlapról:

Volt, aki zseniálisnak találta, mert maga is mindig szinte fizikai fájdalmat érez, ha valaki káromkodik körülötte. Olyan negatív rezgést küld felé, hogy Isten bocsánatát kéri rá gondolatban. S volt, aki köszönte a világos szavakat, mert ugyan szegényli, de ő is káromkodik, csúnyán beszél, mert ez számára egyfajta biztonsági szelep, viszont igyekszik változtatni és nem káromkodni a jövőben.

Más vélemény szerint az iskolába kellene ezt bevinni, mert ma a gyerekek 99%-a lefele lógó fejjel a telefonját nyomkodva közlekedik, 10 fiatalból 9 azt sem tudja, mi az élet értelme, csak a Facebook. Ám a beíró figyelmeztetik, hogy a gyerek a telefont otthonról hozza, otthon engedik és veszik meg neki. Nem az iskolát kell hibáztatni. Az viszont igaz, hogy a tinik körében sikk lett a csúnya beszéd. És van egy mondás, hogy a gonosz szavak megölik a Lelket, mert lélekrombolók. Kellenek okos érvek, kell láttatni a teljes világot. És eszünkbe kell jusszon: „*Kezdetben vala az Ige.*”

Van ellenvetés is: A szavaknak annyi ereje van, amennyire az elmédben akarated elleni reakciót vált ki. Az a személy, aki mentes az aberrációktól, arra semmilyen szó nincs „káros”, sem idegesítő, sem egyéb – a személy által kontrollálhatatlan – hatással.

Valakit azért fogott meg, mert valóban így működőnek látja a hatást. Így értjük meg JÉZUS URUNKAT (is), mikor tanítványaival közölte: „*GONDOLATAITOK PEDIG LEGYENEK TISZTÁK!*” Mily csodálatos értéket hagyott ránk, de „MI”, emberi lények sajnos nemtudásunk miatt folyamatában torzítottuk el a világ rendjét és most valóban többszörösen tér vissza hozzánk minden förtelmével együtt. De ezt nem ISTEN teszi, hanem egykoron, amit MI emberek elvetettünk, az mostanra ért be, szökött szárba és hozott termést. Erre is megvolt a tanítása JÉZUS URUNKNAK: „*KI MINT VET, ÚGY ARAT, vagy KI MIT, VET, AZT ARAT*”. És sajnos MI, emberek mind a mai napig csak bújunk a tudatlanságunkkal a nem kívánatos események felé! Pedig elég volna, ha csupán „*BOCSÁNATOT*” kérnénk, meglátnánk eltévelyedésünket és a következő mondatnál szépen, tiszta szívvel és szeretettel felülránánk egykori „*KORCS*” gondolkodásunkat és azt BOLDOGAN megköszönnénk a TEREMTŐNKNEK. Az ígért mondat a következő (nem szabad kinevetni, ez nem vicc, hanem igenis véresen komoly): „*ÉN DNS-em szeretettel arra utasítalak, hogy gyógyítsd meg minden sejtet. Hálásan köszönöm.*” Ezt bármikor, s elég csak gondolatban önmagunkban mondogatni, bármilyen munkavégzésünk közepette, és figyeljük csak majd meg: 21 napra rá folyamatosan kezdődik a gyógyulás, és 90 napra teljesen helyreáll az egészségügyi állapotunk. Arról nem is beszélve, hogy mennél több ember végzi e DNS programozását saját magán, az eljut a morfogenetikus mezőbe (közös KOLLEKTÍV TUDATNAK is mondhatjuk) és egyre biztosabb a siker. Ilyen egyszerű. A legegyszerűbben van a legnagyobb, mikor a TEREMTÉS elméletéről van szó.

És akkor a „*virágkísérlet*”: Egyszer egy tanár kitett két virágot az iskolában. Mind a két virág ugyanannyi napfényt és vizet kapott. A tanár megkérte a gyerekeket, hogy az egyik virágot szidják, szekálják, a másikat szeressék. Az a virág, amelyiket szekálták, szidták, elsorvadt, kisebb, fejletlenebb lett. A másik virult. De ezt megcsinálták a vízzel is. Ott, amelyiket szidták, abban a pohárban a vízmolekulák eltorzultak. Megposhadt a víz. Ezek érzelmi hullámok. Az ember szer-

vezete, ha jól emlékszem, 80%-ban tartalmaz vizet. Ezen dolgokon nyugodtan elgondolkozhat az, akinek gyermeke van. Milyen sokat számít a dicséret, a szeretet neki. De, egymásra is így hatunk.

Aztán egy sommás ellenvélemény: „Ennyi hülyeséget fapofával végigmondani!”

Erre az volt a válasz, hogy ha majd ha évtizedekig tanulmányozza a keleti filozófiákat, vallásokat, akkor értékesebb lesz a véleménye. Így csak a sötétség megnyilvánulása.

És végül valaki beidéz egy tudományos igényű, cáfoló cikket dr. Hantz Péter biofizikustól (Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Biofizikai Intézet és Fibervar Kft., Kolozsvár) és dr. Péterfi Zoltán infektológus, belgyógyász szakorvostól (Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, I. sz. Belgyógyászati Klinika): „Vannak gyógyítók, akik a biorezonancia révén kezelik a hozzájuk fordulókat. Utánanézünk, és kiderült, hogy minden szélhámós mást ért biorezonancia alatt, ami nem is csoda, hiszen ilyen tudományos fogalom nem létezik. Azok közül, akik ezzel a szóval dobálózna, egyet sem találtunk, aki akár a középiskolai fizika tananyag részét képező rezonancia fogalmával tisztában lett volna. Egy másik sikeres posztszovjet szélhámós, Peter Gariaev tudományosnak látszó katyvasszal (nyelvi hullámgenetika, kvantumgenetika, Fermi-Pasta-Ulam memória – ezen értelmetlen kifejezések darabjai viszont létező fogalmakat jelölnek) csalogatja Moszkvába a jó pénzt fizető kuncsaftokat. Gariaev saját bevallása szerint a New York-i Tudományos Akadémia tagja. (Megjegyezzük, hogy ez az intézmény egy szép honlappal rendelkező, komolytalan szervezet, melynek bárki tagja lehet évi 135 dollárért.) Gariaev még családi problémák megoldására is vállalkozik. Kezelései bonyolult hókuszpókusz szerint zajlanak, egy adott ponton a szegény páciens egy faládba fektetik és valami zajt hallgattatnak vele. Utána be kell mutassa egy gyerekkori fényképét, és újabb zajt kap, hogy azt majd otthon hallgathassa. A pár órás csomag potom 1000 dollárba kerül. Ha valaki személyesen nem lehet jelen, annak 500 dollárért küldenek hallgatni való zörejt. Sajnos sokan csak annyit látnak a honlapján lévő halandzsából, hogy sok bonyolult szakkifejezés van egybegyúrva, ezért biztosan egy jó dolog lehet: Gariaev a tudomány fogaival harap a tudományba. Vajon hányan dőlnének be ilyen trükköknek, ha azzal autójavítás örve alatt próbálnák lehúzni az embereket?”⁹⁵

Írásában a két szerző egyébként még ezeket a szélhámossági címszavakat tárgyalja és leplezi le: A koronavírussal kapcsolatos tévhitek, Gyógyítás számok és rezgések által, A pH-biznisz, Krónikus fájdalmak kezelése mágneses talpbetétekkel, Kristálygyógyítás, Homeopátia, A pi-víz, Oltásellenesség, Szopogatni való C-vitaminos cukorka, Méregtelenítés, Immunerősítők, Digitális fertőzés, Vizsgálatok szenzitív kikristályosítással, Fényevők, Jó és rossz zsírok, Karotenoidok, "Ismeretterjesztés", Celladam, Culevit.

És akkor végezetül jöjjön még az írásunk elején ígért cáfolat a hullámgenetika léte fizikai lehetetlenségének bemutatása által.

Garjajev tehát akadémikus lett, de az akadémiai tagságáért tagdíjat kellett fizetnie. Mit számít, lényeg a cím, a rang. Még ha esetleg semmit nem is fedezett fel. Nem is kell, hiszen bár kiderült, hogy az Ősrobbanás elméletének alaptételei is hibásak – az elemi fizika alapján beláthatóan, mégsem érdekel senkit.

Rémes, hogy ha valaki valamilyen díjat kapott (Garjajevet állítólag jelölték), az már bármekkora ökörséggel előállhat, a nagyérdemű tapsikol: Nobel-díjas mondta! Einstein szavai ma is törvények, holott neki is volt bőven tévedése, például nem tudta elfogadni a statisztikus valószínűségi folyamatokat, mondván, „az Isten nem szerencsejátékos”.

Hát ez bizony nem más, mint a tekintélytiszteltet.

⁹⁵ „Amikor az áltudomány a tudomány fogaival harap.” transindex. A napos oldal. <https://eletmod.transindex.ro/?cikk=28312>

Garjajev intézetének honlapjáról (<https://wavegenetics.org/>) letölthető az a két anyag, amely az ő „kísérleteinek” leírása. Az egyik orosz nyelvű – ez az elmélet (111. oldal). A másik angol, a DNS kvantumportálási kísérlete. Hullámgenetikának nevezik, mert a HeNe lézer vörös fényének hullámait használják hozzá. Hullám, de ahogy fentebb írtuk, ettől még nem lesz kvantum! A lényege a következő:

PCR-el megsokszoroznak egy adott 597 bázisú rendszert.

Abból mikroszkóp tárgylemezen HeNe lézerrel felvételt készítenek úgy, hogy a másodfokú reflexiót hanggá alakítják egy rádiókészülékben. Minthogy ez hangfrekvenciás jelsorozat, ezért az eljárást nyelvészetnek is tekintik.

Meg kellett nézni, hogy valójában az a hangkép, amelyet Garjajev ezekről a lötytyökről kap, valójában fizikailag mi is? Lehet, hogy olyan területre való, amelyen Garjajev tényleg nagy lehetett, de aztán átlépett az ezoterikus vonalra – és a tekintélye viszi ott is. Snóbli díjra felterjesztett volt, de nem tudjuk, milyen indoklással. A hullámgenetika szerepel a tudományos teljesítményei között. Csakhogy: az mire való?

Nem, nem az. És itt jön megint az alapvető fizika: a HeNe lézerrel besugárzott anyag mellett egy rádió vevőkészülékkel, annak a 700 kHz-es frekvenciáján jelentkező »hangokat« rögzítik. A mintában a vizes, pufferes és egyéb szükséges anyagokkal ellátott közegben megsokszorozott DNS van. A rá eső vörös fény hatására keletkező másodlagos rádiósugárzást moduláló hangfrekvenciát rögzítik. Hogy miért 700 kHz-en? Azt nem tudjuk. Hogy miként hordozza ez a hanganyag a DNS molekuláris jellemzőit, mint információt? Azt sem tudjuk, talán valahol leírták, de nem megyünk utána. De elemi fizikai ismereteink szerint semmi ilyesmit nem hordozhat – éppen ezért a fentiekben leírt ún. gyógy mód, a hangok hallása az emberi szövet sejtjeire sem gyakorolhat semmiféle hatást. Legalábbis: közvetlenül semmit.

Aztán ezzel a hanggal vezérelt lézerrel kezelnek biológiai tisztaságú vizet.

Aztán jön ismét a PCR technika, ahol 40 ciklussal megsokszorozottan kimutatják az eredeti DNS szekvenciákat.

Bumm!

Ez tudományosnak tűnik, csak van egy nagy bibi: a PCR teszttel 25-28 ciklusig lenne szabad elmenni, mert annál hosszabb ciklusnál – már 35-nél is – üres mintával is pozitív eredményt adhat.

Itt adott is.

Nem vittek át az egyik DNS vizes oldatból semmit a biológiai tisztaságú vízbe! A kimutatási technikájuk hibás.

Nyelvészet, mert a másodlagos reflexió hangfrekvenciás rezgést jelent – ahogy a beszélt nyelv is az. De semmi köze a nyelvhez, a nyelvekhez!

Garjajev olyan modelleket kezdeményezett, amint a fölvezetőjében látszik, hogy a nem anyagi részekre, terekre alkalmazta a Schrödinger egyenletet.

Végig lehet menni rajta, ahogy a teleportáló kísérletén is részletekben, mert megadja a lötytyök összetételét is, de abból semmi lényeges nem kihámozható.

A lényeg azonban: PCR vizsgálattal dönti el, hogy a lézeres kezelés után az adott összetételű DNS molekula keletkezett-e, átjutott-e, kialakult-e ott? És 40 ciklust használ... Ez biztos.

Hogy hogyan kerül a vizes közegbe a DNS szerves részét alkotó foszfor, nitrogén és szén, az nem világos. A PCR teszt után használt spektroszkópiai vizsgálat erről nem szolgáltat eredményt, mert nem arra való.

De annyi bizonyos: a HeNe lézer hullámhossza a vörös fénynek felel meg, 0.633 mikrométeres hullámhosszú, és a destruktív, szerves vegyületek szétbontó sugárzás hullámhossza ennél több nagyságrenddel rövidebb, azaz bőven nanométer alatti tartományban van (ultraibolya, röntgen, stb.). Egy hangfrekvenciás modulálással meg ezek – még ha holográf elven használják is – viszonyúan kis energiák anyagátalakításhoz. Hogy csak maga a hangfrekvenciás moduláló hullám egyáltalán milyen információt hordoz, hordozhat – hát az is rejtély. Annyi biztos, hogy a vizes oldatban lévő DNS molekulák szerkezetéről aligha hordoz bármiféle információt, legkevesbé a főlánc mentén meglévő bázisok sorrendjéről.

Az eredeti leírást a Függelékben mutatjuk, s bárki megítélheti, hogy ez humbug, ez kamu. Ha nem az lenne, akkor a nem kezelt vízzel ugyanezt a vizsgálatot elvégeznék, és megmutatnák a teszteredmények közötti különbséget. Nem tették meg.

A kísérlettel azt igyekeztek bemutatni, hogy fénysugárzás segítségével (innen a hullám megjelölés) biológiai tisztaságú vízbe „*transzportálták*” a DNS-t (innen a megjelölés második tagja, a genetika) – pusztán információ odasugárzásával. De azért valamiről megfeledkeztek: a víz oxigénből és hidrogénből áll, ki is emelik, hogy semmi más nem tartalmaz, a biológiai tisztaság még az oldott nitrogén és oxigén tartalmát is kizárja. A DNS-ben pedig zömmel szén (C), nitrogén (N), és a főláncban foszfor (P) atomok is vannak.

Alább számok következnek.

A HeNe lézer vörös fénye, 633 nm-es hullámhosszúságú. 1 eV energia megfelel $2.41796591 \cdot 10^{14}$ Hz-es fénynek, amelynek hullámhossza 1240.7412281 nm. A HeNe lézer energiája tehát 1.96 eV.

Itt kell megjegyeznünk, hogy az 5G frekvenciája kb. 30 GHz, ami kb. 1 cm-es hullámhossznak felel meg, azaz a HeNe lézerénél 3 nagyságrenddel kisebb energiát jelent. Így ennek hatása a vírus-DNS-re (a COVID-19 RNS-ére) még inkább elenyésző. Azaz Garjajev az 5G és a COVID-19 vírusa között semmi olyan összefüggést nem találhatott fel, amely az életébe kerülhetett volna.

Az elektron tömegenergiája 551 000 eV.

A proton tömegenergiája: 938 GeV, azaz 938 milliárd eV.

A neutron tömegenergiája: 938 GeV – és az 5. tizedesben +1, azaz gyakorlatilag ugyanannyi –, úgyhogy ennyi egy nukleon tömegenergiája.

Egy szegmens a DNS láncon tartalmaz egy foszfátot – azaz 95 nukleont –, egy dezoxi-ribózt – azaz 150 nukleont –, plusz a négy bázistól rendre 125 (T), 130 (C), 150 (G) és 134 (A) nukleont. Egy átlagos szegmensben van tehát 380 nukleon és ezek kisebb hányadát adja a H, ill. az O, amely a vízben jelen van.

Hogyan kerül a vízbe a DNS többi összetevője, a P, a C és a N? A P 31, a C 12, a N meg 14 nukleont jelent. Ezek mindegyikének oda teremtése szegmensenként több mint 1000 GeV energiát igényel, miközben a modulált lézer sugár energiája 1.96 eV, azaz 12 nagyságrenddel kisebb.

A DNS, amit állítólag oda teremtettek, ráadásul még több mint fél ezer szegmensből állt.

A 1.96 eV-os fényt hiába sugározom oda hosszú időn át, az energia nem összegezhető, egy-egy nukleon, meg egy-egy atommag létrehozásához annak teljes tömegenergiáját képviselő sugárzás szükséges.

Ez csak az energia oldal, de ennyi elég, mert ez alapfizika, amiről nem tudnak.

Sem Gargajev, sem az őt idézők.⁹⁶

Ezen felül van még a bázisok sorrendjének a kérdése – amelyet az a bizonyos hangfrekvenciás hullám, mint a HeNe lézer erősségét moduláló vezérlő információ, képtelen meghatározni.

Összegezve a tanulságokat, elmondható, hogy érthetően elemi erős kíváncsiság vezérli a mai embereket a világ és benne az ember megismerésére. E törekvésükben azonban őket a magas tudomány nemhogy kielégítené, de észre sem veszi kívánságukat. Pedig gyakorlatilag ők teszik lehetővé, hogy legyen magas tudomány, amely így gyakran elefántcsonttoronyba zárkózik, illetve a jogdíjak, szabadalmi díjak üzleti érdeke mögé, valamint a katonai titkok hivatkozását említhetjük. Vannak tudósok persze, és még többen nem a tudományt művelők, akik „eredménnyel” jelentkeznek, és a nagyfokú igény miatt meghallgatásra is találhatnak. Van benne persze valós eredmény is, hogy ők érvényesülni tudnak, de az vagy el van túlozva, vagy nem megengedhető módon átvive, következtetve más területre, azaz kiterjesztve. Ezzel az írásunkkal nem ítéletet akarunk mondani, hanem csak figyelmeztetni, hogy ne dőlünk be mindennek, ne várjunk mindenáron hatást ott, ahol nincs, és bízunk jobban a hagyományos tudásunkban, amely mögött évmillió tapasztalat áll. Ezt ismerték fel a vallások, amelyek megtanították az ilyen mély gyökök tisztelését. És ezt vitték tovább az igazi tudományban, amely megnyitotta számunkra önmagunk és a világ megismerését. Ahogy Vörösmarty mondta:

„Mi dolgunk a világon? küzdeni
És tápot adni vágyainknak.
... küzdeni erőnk szerint a legnemesbékért.”

Függelék:

Materialization of DNA molecules

Phantom another being and materialization of DNA molecules. Experiments.

Winner of the Nobile Award 2008., for their discovery of human immunodeficiency virus, Luc Montagnier and sponsors (Jamal Aissa, Claude Lavallee, Luc Montagnier) patented method “teleportation” DNA www.google.com/patents/WO2012142568A2?cl=en, then, I. Montagnier published a article about this

<http://www.rexresearch.com/montagnier/montagnier.pdf>

This work has caused a stormy, mostly negative, reactions in the scientific world, as it turns our perceptions of the roles of DNA and confronts the task of explaining this phenomenon physicists. The method is complicated and not actually Montagnier discovered in detail.

We have developed a much more simple and easily reproducible method of quantum transmission of copies of DNA based on laser technology, that is confirmed by PCR.

⁹⁶ [A Nobel-díjra jelölt Petrovics Garajev betiltott felfedezése segíthetne minden betegség ellen - A hullámgenetika feltalálója - Kvantumimmunitás - ALTERNATÍV HÍREK \(alternativhirek.com\); DR PETER GARIAEV - jolelek.lapunk.hu; <https://www.tminfo.hu/erdekessegek/tudomany-es-spritualitas-a-dns-t-a-szavak-befolyasoljak/>; <https://ujvilagtudat.blogspot.com/2020/01/egy-kvantumkiserlet-vilagossa-tette-az.html>; <https://tothmihalyzoltan.hu/blog/2021/02/02/professzor-gargajev-betiltott-felfedezese-es-rejtelyes-halala/>; <http://rejtelyekszigete.com/dns-t-szavak-befolyasoljak/>; \[https://vegtelenforras.hu/blog/Kvantumimmunitas-1/\]\(https://vegtelenforras.hu/blog/Kvantumimmunitas-1;\); <https://futotuz.blog.hu/2021/01/22/hullamgenetika>; <https://kzone.info/post/dZLU17BvgHhrq58/fix-tv>](#)

Publishing perspectives working genes on the basis of such technology are vast. First of all, This programming stem cells. This gives a real opportunity to regenerate the retina – return the vision (the precedent of this we have created), regenerate teeth (the precedent of this we have created), generally all the organs and tissues, endocrine glands, to eliminate damage to the spinal cord and brain (the precedent of this we have created), shoot the chromosomal damage, for example, in cystic fibrosis (the precedent of this we have created), turn off the extra chromosome in down's syndrome (the precedent of this we have created), treat the terminal stage of cancer (We have done). And much more. This is potentially a huge business.

Further work in this direction will yield even more powerful impetus to the development of biology, biokomp'utingu, medicine, Agriculture, biointernetu, deep space communications, etc. d. We have published some theoretical analysis of this phenomenon, We actually received long before the work of I. Montagnier — based on the example of quantum transmission running complex genes to regenerate the pancreas in rats [Garyaev P., Kokaya A., Mukhina I., Leonova-Garyaeva E., Кокая Н. Г., 2007, Effect of modulated electromagnetic radiation on biostrukturami for alloksanovogo of diabetes mellitus in rats. Бюллетень Эксп. Биол. и Мед., # 2, с. 155-158],

<http://vixra.org/pdf/1111.0107v1.pdf>,

<http://dnadecipher.com/index.php/ddj/article/view/4>,

<http://www.tgdtheory.fi/curri.html> L. Montane group experiments nobody played, because the key points method not revealed even in the patent.

Now it is time to reproduce the experiments of Luc Montagnier, but in a different way, using our laser technology. We have implemented this. Significantly, It was discovered by a whole new set of phenomena, accompanying the "teleportation" quantum equivalent of DNA in water. Deliberately giving these primary results without parts and without discussion. Early. Main, What we have also demonstrated the possibility of PCR DNA synthesis on a purely aqueous matrix, which recorded the wave equivalent of DNA in the form of a DNA fragment of the modulated wideband electromagnetic field (MBER). This is a secondary electromagnetic field used by us laser. The theory of education of secondary field is given in our article [I.v. Prangishvili, P.P. Garyaev, G.g. Dmitri Tertyshny, Vladimir Maksimenko, A.v. Mologin, E. Leonova, E.r. Ernest. Sensors and systems, # 9 (18), с. 2-13 (2000g.) SPECTROSCOPY OF LOCALIZED RADIATION PHOTON-WAVE: ACCESS TO NON-LOCAL QUANTUM BIO-INFORMATIONAL PROCESSES]. But, Once again, did we not, How did a group of Luc Montagnier.

Here is the result of our experiments on the synthesis of DNA fragment in his Phantom. Let Me Remind you, DNA phantoms I managed to detect and register in 1984. Details in monograph Gariaev P.p., 2009g., «Lingvistiko-wave gene. Theory and practice ". Kiev. 220s.

Methods for Amplification. Phantom 547 bp long DNA. with Polymerase Chain Reaction (PCR) Using Modulated Secondary Broadband Electromagnetic Radiation (MBER) of LGN-303 Laser as a Quantum Equivalent of Analogous Material DNA .

[button link= "

<https://drive.google.com/file/d/0B1FRa04zGG6iVmF4Z2NZUEdKQUk/view?usp=sharing> "

text="experiment 1"] [button link=

<https://drive.google.com/file/d/0B1FRa04zGG6iVY3emVEV21wbDA/view?usp=sharing> text="experiment 2"]

For a complete description of the method of detection and materialization of phantoms DNA PCR System.

Step 1. Getting the original DNA product The PCR product of 547 bp was taken as a starting DNA product, for the receipt of which used a cloned in plazmidnom vector synthetic sequence. Plus a chain of DNA:

5'-

CCTTACGTCAGTGGAGATGTCACATCAATCAACTTGCTTTGAAGACGTGGTTGGAACGTCTTCTTTT
CCACGATGCTCCTCGTGGGTGGGGTCCATCTTTGGGACCACTGTCGGCAGAGGCATCTTGAATGA
TAGCCTTTCTTTATCGCAATGATGGCATTGTAGGAGCCACCTTCCTTTCTACTGCTTGC GCGCT
ATATTTGTTTTCTATCGCGTATTAAATGTATAATTGGGGGACTCTAATCATAAAAACCCATCTCATA
AATAACGTCATGCATTACATGTTAATTATTACATGCTTAACGTAATTCAACAGAAATTATATGATAAT
CATCGCAAGACCGGCAACAGGATTCAATCTTAAGAACTTTATTGCACGCATTAATGGACTGGATTG
GGGCCAACTCCTACCGTACCTGGCATTACCTTACGCTGAAGAGATGCTCGACTGGGCAGATGAACA
TGGCATCGTGGTGATTGATGAACTGCTGCTGCTGGCTTAACTCTCTTTAGGCATTGGTTTGGAA
GCGGGCA-3'

For PCR amplification of DNA-based product used a pair of primers:

5'-CCTTACGTCAGTGGAGATGTCACATC-3';

5'-TGCCCGCTTCCAAACCAATGCCTAAAGA-3'.

Each PCR mixture was 25 ul final volume contained: 67 mM Tris-HCl pH 8,6 at 25 ° C; 2,5 mM magnesium chloride; 16,6 mM ammonium sulfate; dNTPs mixture at a total concentration of 300 uM; primer mix to 0,5 uM each; 2,5 units. Taq DNA polymerase and plasmid DNA template of 25 ng. PCR temperature control included: initial denaturation at 94° c – 3 min.;

30 cycles: 94 ° C - 30,, 62 ° C - 30,, 72 ° C - 40 with; final synthesis at 72 ° C for 5 minutes.

PCR- the product was purified from primers and PCR reaction components by using the cleaning kit using SiO₂-magnetic particles ("Silex", Russia) in accordance with the manufacturer's recommendations. We are using 10 l of magnetic particles with binding capacity 10 ug DNA. The elution of DNA was performed in a volume of 50 ul of elution buffer.

step 2. Getting mS_EI spectrum DNA product.

A drop of the aqueous PCR product solution in a volume of 25 µl was applied to a clean microscope slide and used to probe beam HeNe laser LGN-303 3 min. And above. Received secondary modulated broadband electromagnetic radiation (MBER) recorded transistor radio at a frequency of 700 kHz and converted into sound wave format. This audio file, we suggest you use to introduce DNA information (without the use of, This version of the, Laser LGN-303) in the samples sterile water, having in mind, that sound can carry torsion [http information://www.efir.com.ua/rus/a.php?r=2&d=69](http://www.efir.com.ua/rus/a.php?r=2&d=69), including DNA (hypothesis).

At a distance of 15-20 cm from the laser tripod with tubes placed, containing purified distilled water without impurities DNA, RNA and nukleaz. The water was previously frozen at -20° c and rozmorožena at room temperature (melt water).

step 3. PCR amplification using samples of water, processed mŠÈI range of original DNA, which reading information laser LGN-303 After exposure to laser water, processed mŠÈI range, used for the production of standard PCR reactions, 25 .µl in volume without adding real template DNA. Tripod tubes placed at a distance of 20-30 cm from the laser. The placing of PCR reactions carried out in sterile box, processed UV light, which prevents contamination of samples.

Each PCR mixture contained: 67 mM Tris-HCl pH 8,6 at 25 ° C; 2,5 mM magnesium chloride; 16,6 mM ammonium sulfate; dNTPs mixture at a total concentration of 300 µM; primer mix to 0,5 µM each; 2,5 units. Taq DNA polymerase. Used several temperature PCR, differing duration phase of elongation (synthesis) strands of DNA at 72° c.

The original PCR temperature control included: initial denaturation at 94 ° C - 3 min.;

40 cycles: 94 ° C - 30,, 62 ° C - 30,, 72 ° C - 40 with; final synthesis at 72 ° C for 5 minutes.

Modified PCR temperature control included: initial denaturation at 94 ° C - 3 min.;

40 cycles: 94 ° C - 30,, 62 ° C - 30,, 72 ° C - 2-7 min.; final synthesis at 72 ° C for 5-7 minutes.

All temperature regimes led to the synthesis of PCR product specified length, but to varying degrees,. The largest number of test specimens of the expected product was observed using a 7-minute DNA strand synthesis in each of 40 PCR cycles.

step 4. Analysis of results of PCR

After the completion of the PCR reaction samples mixed with buffer for gel, containing fluorescent dye SYBR Green I ("Silex", Russia) and analyzed on a 1,5% agarose gel by standard methods of gel electrophoresis in TBE buffer single. Results were analyzed on a transilluminator at 365 nm. Positive thought samples, bands which were at a similar distance from the start, that and the Strip positive control, appropriate size DNA fragment of 547 bp.

Experimental samples were subjected to sequencing, positive control samples PCR and DNA samples, source product, with which made reading laser. Sequencing revealed, The

experimental samples 99,2-100% identical to the DNA sequence of the initial product, which made reading laser.

As an illustration of one of our experiments, see picture PCR DNA phantoms. Sound recording mŠÈI DNA in wave format on the frequency 700kGc also provides.

Link to download sound recording wave format DNA Sound 547 o.n. [button

link=" <http://files.mail.ru/A59F39CE29C04CD180132D8885580905> "

text="Download"]

PS: Our experiments, you can play without using laser. And without the original DNA matrix (as we also do), i.e.. do not synthesize matrix.

This ensures against accidental closure of the original DNA in working with water tubes, the pipettes, etc.. Thus we go from kontaminacij. In this embodiment, the audio player working set at a distance from 1 to 20 cm from the test tubes with the tripod. Exposure time may vary between 5 minutes and up. Identity formed DNA PCR product and the original DNA sequencing DNA obtained can be set. In this version of the test enough primers and knowledge consistency original DNA nucleotides.

Dr. Peter P. Garyaev. D.b.s., ACAD.. RANS, RAMTN and LIST, TSP. New York EN. Scientific

MŰVÉSZETÜNK. IRODALOM (XIII/01.)

Szekeres István József (Budakalászi):

TŰZBEN HAMVADT HEGEDŰM. **OÁZIS.** **(Szonettkoszorú.⁹⁷ Békéscsaba,** **1961 nyarán.)**

I.

E bolygó: „Őshazám”, Egyetlenem;
Gaia-anyám ki testéből merített
tudatra fel, mély kútjából az éjnek,
s hogy lássak: fényre vont a két szemem.
Talán, egy pillanatra csak? s vélem
mi célja van, én nem tudom, mi végett,
de létem forró magmatüze éget
Herakleszként, és minden sejtemen.
Kainokkal, és együtt Ábelekkal
lemegy a nap, és velük együtt felkel
tüzem kohója lángvermébe zártan.
Elysiumban? Örök Tartarosban?
s e magma-tűzben égve kárhozottan?
— ahonnan hajt, és lázad benne vágyam.

⁹⁷ 14 éves koromtól, Petőfi neveltjeként, költőnek készültem. El nem tűzelt sárgult-barnult papírlapokon, a 20-as éveimben írt verseim maradékának kijavított egyike, amelyet közvetlenül az érettségim utáni nyáron írtam nagy fellelkesültségemben. Azt hiszem: minden időre érvényes gondolatokkal. S rá néhány évre, már „Fekete virágok” címmel írtam verset, amelynek kezdő sorai:

Nincs fény szememben, földbe-fúló kéken
ólom-patak: fekete a vérem,
s szívemben nyílnak, egyre csak nyílnak
az évelő fájdalom
fekete virágai.

II.

Ahonnán hajt, és lázad benne vágyam
a tisztább s jobb után, és rajta át
a kényszer: — újra, s egyre még...! Dalát
éneklem ajzva, részegülve vágyban:
E perc enyém! — s e robbanó világban
a némaság, a tűz s a lant szavát
emészténé, — én még harmóniát
tündöklök ím! aranyló láz-sújtásban.
A véghetlent elmével lebírni,
s ebben, oh ember! — oly erővel hinni,
hogy partot ér a földi éj-homályban,
s lélektől lélekig; még nincsen veszve
hajómra szállni, és ki a tengerre
első hajósként, parttól-szakadtában!

III.

Első hajósként, parttól-szakadtában,
s mert elszakadva teljes-egy a tét:
megnyugszik mégis az, ki életét
egy útra tette, végleg megtaláltan.
Kiválasztottan milliárdot vártam,
bolyongva fogyhatatlan tengerét
időnek, és tudattalan terét
a végtelennek én vakon bejártam,
és vártam oh, ezer, s ezernyi évet:
(dalolt és sírt az őszanyag-természet,)
de itt voltam már vágyban, szűz anyagban;
s ha fáklyám fénye utolsókat lobban,
— felhők tüzeiben ég a két szemem:
Úgy nézek vissza habzó tengeren.

IV.

Úgy nézek vissza habzó tengeren,
ki tudja már, hogy soha többé nincsen
több virradat, hogy partját megtekintsem;
számomra már, csak habja lesz velem,
s marad, ki él. És tart a küzdelem.
Egymást ölik az érdek-ázott kincsen
az önzés rabjai. Szemükbe intsen
feloldódást az ész! hogy küzdve, benn
kezükbe tudják bölcsen hús kilincsét,
és törvényként, az értelemnek kincsét
viselni öltsek minden emberen.
Mert érteleméhez nincs szebb szó, mint: Ember;
s ha önmagával harcba szállni nem mer:
megtérsi nincsen máshová helyem.

V.

Megtérni nincsen máshová helyem.
— Az asztronauta visszatér az űrből,
a szomjúság s az éhség is felőröl,
a beduint is hajtja víztelen
a lassan már végzetté vált jelen:
Vizet fakasztna minden látott kőből,
zöld látomásban: Oázisban dőzsöl,
a szája véres, és erőtelen
szólít egy néma, szótlan „Allah”-ot,
ki végül is — homok-tengert ivott —
s előtted fekszik szörnyű tanuságban:
Csontja fehér; játszott; nagy volt a tét;
s nem lelt vízre: úgy érte végzetét.
— Dús éltetőm más nincsen itt: a Mában.

VI.

Dús éltetőm más nincsen itt: a Mában;
rakétával hiába is repülsz
kihült bolygók felé, és szenderülsz
csaló vágyak kényelmes paplanában,
míg nem vagy otthon — itt! Fajod ziháltan
remeg, mint víz színén a kábult küsz.
Éhség? Méreg? — Mindegy! Épp úgy merülsz
el sokkosan az égre-nyíló szájban,
magad falva fel önmagad, vagy fojtva
egymásra rontva, szúrva, térdre rogyva
rekontrázó, dühödt, és vad tusában:
Víz nélkül Szaharában. Elfeledve
megértés hűsét rakni a sebekre.
Nincs más Oázis úrünk homokjában.

VII.

Nincs más Oázis úrünk homokjában.
Megülheted a dörgő lángsugárt,
nyergelve álmaid Pegasusát
s már-már egészen Icarusszá váltan,
keresve messzi, sívó pusztaságban
új Mózesként, a gazdagabb hazát,
(hallgatva fogyva-fúló sípszavát
tüdődnek,) örült, manna-váró lázban;
szemed sötétedő tükör-taván
az elhagyott, csillagló Kánaán
vesző fénye, ha mondanád: legyen.
— Házat találhatsz. Lakhatót. Hazát: nem.
Itt mondhatod, hogy poklod, avagy: Éden.
Megférti bár — nehéz ily kis helyen.

VIII.

Megférti bár — nehéz ily kis helyen;
akvárium-lakók, kik űr-üveggel
bezárt világuk foglyai, hol reggel
újult vágyakkal kelnek, szüntelen
dörömbölve a lét falán: jelen
követelő, és új rabló sereggel;
falat szakító perce mint közelg el
a „kritikus tömegnek”? Végtelen
erősségű neutron-ütközések
csapódnak úgy, mint felgyülemlett érdek
egymás pályái ellen! s még ha vágy is,
miféle ős-erő, mi célja lenne,
ha maga-magát... — De én bízom benne
mégis, Hajóm, ha száz viharon átvisz!

IX.

Mégis, Hajóm, ha száz viharon átvisz,
hányódva bár, de mégse nem merül
az ős-káoszba vissza, emberül
megáll vihart, tisztító szép catharsis.
Vagy mégse az? Öt ezredév „azért is!”
Állkapcsok görcse, mely szorítva hül
tetemként szétfeszíthetetlenül
a zsákmányt fogva — s véle a halált is?!
Egyszerre röppenő utolsó kések?
egymásra perzselő halál-lövések,
s kitérni kell előle védtelen...? —
Hajóm ciklonban nyög, tatján a hullám
átcsap, tarajzó hullámok vad ormán:
ez ó-fővenyre tér, és hajt szelem.

X.

Ez ó-fővenyre tér, és hajt szelem.
Oh, mossák partjaid a hús hullámok
locsogva, halkán, és a szellő-szátok
susogjon simogatva, szertelen,
játékos esten játszva tincseken;
pálmák lombját hiába ringatnátok,
ha törve törzse: fölcsattan az átok!
ökölbe ha szorul a két kezem:
lehengerelnek felhők, és a kék ég
mint szaggatott rongy, szélben elsívít!
és száll... eloldva dühvel érveit
az ember-hurrikán! — A szélbe' fenn
a nyári estre... — Marja lelke kétség.
Törvényeit — hát bölcsen érlelem.

XI.

Törvényeit hát bölcsen érlelem.
Találnám rejtett kulcsát meg a széfnek,
melyből a Kozmosz titkai zenélnek:
hasadna meg előtte két szemem!
Időm, ilyen kevés, nem volt nekem
soha. Szabadra törnek mind a gépek,
(igaz érdek csak az, mi közös érdek,
s úrrá kell lenni baj, s veszélyeken.
Amit magának alkotott a két kéz:
fellázad az a teremője ellen,
ha nem nőtt fel még hozzá értelemben;
e perc lehet: az ítélet, a végzés:
bezárulás, — s lehet kinyíló Bázis?
Az űr homokján nincsen több Oázis.

XII.

Az űr homokján nincsen több Oázis.
vitorlát bontva, s kedvező szelet
bevárhatsz itt, erős gyökérszeted
növesztve, míg az értelem befásliz,
megvéd, s így egyensúlyod zseniális
„szaltó mortálé”-val röpítheted
(karcolva a titok-csipkés eget)
a messzi, fénylő, köd-világon át is,
gerincet vetve kőnek és időnek,
s az ellen mind, kik ellenedre törnek,
ugorva át, hol les rád új verem.
Te légy az új minőség forradalma:
— „ego sum via, veritas et vita”,
e rácsokkal fedett naprendszeren.

XIII.

E rácsokkal fedett naprendszeren
dörömbölj csak! Lám: érdemes még élni!
ha mást is lát szemem, mi nem ily égi:
asszír, és perzsa harcost — szüntelen
csak harcost lát szemem a tengeren!
Porból a porba áramlókat méri
a dárda-vető kéz, és sosem véti
a súlykot el. Ki veszt — megértettem —
az ott marad! Vérét a por felissza,
s amit a Föld ad, hamar kapja vissza!
Csak egy reményem van: Az értelem!
Őt ezredév átkát szilánkra törni,
sosem-látott csillagként tündökölni:
A béke legyen veled! — és velem.

XIV.

A béke legyen veled! — és velem.
Találjon számra szó, mint bűvös éték:
Nem-hervadó vágyak reménye éltet
szavakban, gondban. Nyíljon! Úgy legyen.
Öt ezredév a harci szekerekben;
a porba-köpködő öt ezredévet
felejteti, — csak az lehet az érdek,
s nem harcra kelni új és új jelmezben:
a Béke jelmezében...! — és nem értve:
„Te tünde fény: Futó reménység vagy te.”
— Ne fuss el, és maradj végleg velem!
hiszen a föld — a vérünket nem kéri! —
mégis, miért?! hogy nem mindenki érti:
E bolygó: Óshazám, Egyetlenem!

XV.

E bolygó: „Óshazám”, Egyetlenem,
ahonnan hajt, és lázad benne vágyam,
első hajósként, parttól-szakadtában:
úgy nézek vissza habzó tengeren.
Megtérni nincsen máshová helyem.
Dús éltetőm más nincsen itt: a Mában,
nincs más Oázis ürünk homokjában,
megférti bár — nehéz ily kis helyen.
Mégis, Hajóm, ha száz viharon átvisz!
ez ó-fővenyre tér, és hajt szelem.
Törvényeit, — hát bölcsen érlelem.
Az ür homokján nincsen több Oázis
e rácsokkal fedett naprendszeren:
A béke legyen veled! — és velem.

Szekeres István (Budakalász):

Pünkösdi levelem

Nyelvünkre, kultúránkra a végzetes határokat nem csak Trianonban, majd Párizsban erőszakolták ránk 1947-ben. Itt van az már: KÖZÖTTÜNK IS!

— Mi lenne, ha nyelvünk és sajátos kultúránk megszűnne létezni Hazánkban: — a Kárpátmedencében? —

— Nyolc évtized megélt ismereteimet összegezve: — Semmi...

Azon kívül, hogy a hamvainkon tovább gyarapodó szomszéd népek — némán, vagy hangot is adva: Örölnének! S épp úgy eltüntetnék létünk maradék nyomait is, ahogy már eltüntették Hazánk kétharmadában, a több mint évezredes államunk emlékezetére emelt emlékműveket; nyelvünk és kultúránk jeles személyeinek szobrait; a nyelvünkön oktató egyetemeinket, iskoláinkat, — nyelvünk ősi használatának jogával együtt!

S a már nem is rejtett gondolataikat időnként olyan térképeken is bemutatják, ahol Magyarország nem létezik! Hozzáteve még azt is, hogy: „Ez Magyarország jövője!”

S ezt tényként CSAK az éli meg személyesen, — akire sokszor rászóltak már a felmenőim kiontott vérével öntözött Hazám földjén, hogy: Ne beszéljen magyarul! Vagy ki sem szolgáltak, ha valamit magyar nyelven kértem...

— A velünk nem szomszédos népeknek pedig, — még annyit sem jelentenénk, mint az ókorban kihalt, egyik vagy másik nép nyelvének és kultúrájának megszűnése. Emléke.

Mert nyelvünk és kultúránk — csak nekünk érték, akik benne élünk; benne lélegzünk; benne dobog a szívünk, amíg csak élünk.

Mert:

Elnémulásával elnémulna minden, ami a benne élő ősi nyelvünket, kultúránkat évezredek óta él-teti, létünket meghatározza.

— Ezért, a nyolc évtized meg- és átélt ismereteimmel (és Hazám történelmének elmélyült ismeretével), fel kell tennem a kérdést a rohamosan fogyó, még maradék nyelvünkben élőknek SZEMÉLY SZERINT IS:

— Értéknek tartja? ősi nyelvünket és kultúránkat? S ha igen: ’

— Mit tett eddig, és mit tesz MA és a JÖVŐBEN — a megmaradásáért...?!

— Vagy csak ingyen használja? — amit NEM INGYEN kapott! Mert mindennél súlyosabb árat fizettünk érte!

Eleink és felmenőink csontjaival bevetett, vérükkel öntözött ez a föld! a Kárpát-medencében, — ahol nyelvünk bódító szépsége, virágzó csodáival — ugyan még létezik, de...

— Meddig létezik...?!

Az elmúlt évezredben a keresztény Európát (is) védő háborúink után, a még nyelvünkben élő maradék népünket, immár egy évszázada, több mint évezredes nyelvünket megtartó államával a Nagy-Trianon kastélyban, majd 1947-ben Párizsban, — ismét szétszították szomszédaink között. A nyelvünkben élők harmadát, jog és tulajdon fosztottá tették!

A nyelvünkben és kultúránkban élők részaránya, a már enyhén gyarapodó 54,6%-ról, egy évszázad alatt, majdhogy megfeleződött Hazánkban, a Kárpát-medencében!

—Ezért — ne legyünk önhittek! Ne éljünk illúziókban! Mert nem maradt más lehetősége megmaradásunknak, minthogy: — Ismét és ismét, végig gondoljuk nyelv és kultúráveszejtő történelmünket! Hazánk — és felmenőink csontjai felett!

— Kik, és mikor vétettek (és vétenek ma is!!!) a nyelvünkben élők megmaradása ellen! Mert

múltunk tanúságában, és jelenünk cselekményeiben van — a jövőnk!

Ősi nyelvünkben és kultúránkban megmaradásunk, — vagy végleges elhamvadásunk, amelyben egy évszázada: BENNE ÉLÜNK!

Elénk tárva, hogy adott lehetőségeink és — egy évezred pozitív példaképeinket követve, — mi is ÖNZETLENÜL úgy cselekedjünk, ahogy ŐK cselekedtek!

— Az oszthatatlan NYELV és HAZASZERETET sohasem állt, és sohasem állhat, az önző, irigykedve gyűlölködő, EGYÉNI és OSZTÁLYÉRDEKEK hatalmi szolgálatában!

Mert:

„Hányszor támadt tenfiad
szép hazám kebledre,
S lettél magzatod miatt
Magzatod hamvedre!”

— Ezek a sorok ma, — még igazabbak, a trianoni és párizsi „békediktálók” által határokkal szét-
szaggatott, nyelvünkben élő maradékainknak! — mint valaha!

Mert nyelvünkben MEGMARADÁSUNKHOZ a „békediktálóktól” segítséget soha nem kap-
tunk! — és nem is várhatunk. Sőt...

Ország-maradékunk nyelvében élőkre hárul a MÉRHETETLEN FELELŐSSÉG! — hogy csont-
jainkkal bevetett, vérünkkel öntözött, szétszaggatott Hazánkban, — a még nyelvünkben élők
nyelvünkben maradását, mindig! — minden lehetséges módon és eszközzel segítsük!

Mert szétszaggatott népünk elszakított harmadán, HALÁLIG HŰ SZOLGAKÉNT — csak mi
segíthetünk!

— Ne ingyen használjuk a LÉTÜNKET és ŐSI KULTÚRÁNKAT ÉLTETŐ gyönyörű nyelvün-
ket! Mert: Petőfi, Ady, József Attila, és még hosszan sorolható, költőink, íróink nyelve, — csak
az egyéni és közösségi áldozatvállalások egységében maradhat meg
Hazánkban, a Kárpát-medencében!

— Ezért, nincs ma nagyobb hazafias tett annál, hogy minden anyagi és szellemi segítséget — és
lehetséges jogi védelmet — megadjunk, a még nyelvünkben élők elszakított
harmadának!

Csak a sziklaszilárd, közös megmaradás érdekében épített összefogás — mentheti meg! — a nyel-
vünkben és műveltségünkben élésünk lehetőségét. S az, hogy joguk legyen arra is szétszaggatott
nemzetrészeinknek: KIKRE BÍZHATJÁK a nyelvünkben élésük minden
eszközzel segítő feladatát!

Mert — a NYELVÜNKBEN ÉLŐ NÉPÜNK ÉS KULTÚRÁNK MEGMARADÁSÁNÁL fon-
tosabb nem LÉTEZHET, NEM LÉTEZIK!

S akik nyelvünkben élve nem érznek a megmaradásához semmi felelősséget, és megmaradá-
sunk ellen használják:

— ÉRDEMTELENNÉ LETTEK A HASZNÁLATA JOGÁHOZ IS!

Mert e világon ingyen: — semmi nem adatik! Csak a tolvajoknak és rablóknak! S ez így igaz, a
nyelvünket érdemtelenül használókra is!

— Erdélyben és a Felvidéken sikerült a megszüntetettek helyébe, ismét magyar oktatási nyelvű
egyetemet és több középiskolát létesíteni „anyaországi” segítséggel. Az elvett, elrabolt állampol-
gárságot visszaadni mindazoknak, akik kérték, s nem tiltja meg részükre a jogfosztó utódállá-
muk! — hogy nyelvünkben és lélekben ismét eggyé, együvé lehessünk.

Mert:

Nyelvünk megmaradása a Kárpát-medencében, csak nyelvünk, igaz történelmünk, és kulturális
hagyományainkat szerető, önzetlen, tevékeny szolgálaton alapulhat, — amely NEM az irigység-
re, öncélú hatalomra, és nyelvünk megmaradásának szolgálait rágalmozó
gyűlöletszításra épül! —

— Még több segítséget kell adni népünk elszakított, évezredek jogaitól és javaitól megfosztott harmadának! — ahogy Ők is kiálltak 1956-ban a forradalmunk mellett! s oly sokan adták bitófán életüket Erdélyben is a remélt szabadságunkért.

Térjen vissza az a szép emlékű néhány nap örökre, ami az 1956-os forradalom ifjúságát, — a bátorságunkat jellemezte! S ne elárulóink szellemi utódai legyenek példaképeink!

Legyenek követendő példaképeink azok, akik három-négy gyermek felnevelésével is védték s védik ma is nyelvünk megmaradását. Anyagi helyzetüktől majdhogy függetlenül. Mert:

„Látom, mit ők nem láttak, mert kapáltak,

öltek, öleltek, tették, amit kell.”

De, — tesszük mi is? — amit kell...?! —

— Tudom, — hogy szinte REMÉNYTELENÜL ÍROM levelem sorait.

Oly sokan tagadják már meg a jogfosztott, MÉG NYELVÜNKBEN ÉLŐK elszakított harmadát!

De NÉPMARADÉKUNK HAMVVEDRÉBEN: — MÁSKÉPP NEM TEHETEK!

MERT MA a végzetes HATÁR: Már nem csak a Trianonban és Párizsban meghúzott határvonalakon húzódik.

ITT HÚZÓDIK végzetesen, a Trianonban és Párizsban elszakított, még nyelvünkben élőket SEGÍTŐK, — és a SEGÍTŐK gyűlöletére uszítók között.

A KÉT BÉKEDIKTÁTUMNÁL IS SOKKAL VÉGZETESEBBEN!

2021. 05. 22.

Gyimóthy Gábor (Zollikerberg/CH):

Van-e előny, s mivel szemben?

Azt mondják, hogy a magyar nyelv
legjobb a világon.
Ezt én sajnos nem mondhatom,
bárhogy is kívánom.

Nem, – miután nem ismerem
mind a többi nyelvet
s a nyelveknek minőségét
osztályozó elvet.

Azt mondják, hogy a magyar nyelv
ősibb minden nyelvnél.
Ez attól függ, hogy az ember
mily híreket szemlél.

Ellenőrizni nem tudjuk,
pedig mily jó lenne !
Ezért aztán elhihetjük,
vagy nem hiszünk benne...

Ám nézzünk egy kicsit körül
és nézzük a jelent,
más nyelvekkel szemben előnyt
a magyar hol jelent ?

Soroljunk föl néhány nyelvet,
nagy szerepet játszókat
és mutassuk be azokat,
szóljunk róluk pár szót.

Vegyük elsőként az angolt,
melynek nagy a rangja,
ámde betűinek nincsen
egyértelmű hangja !

Ezzel szemben a magyarban
– akár a számérték –
egy-egy hangra egy-egy betű,
változatlan érték !

Nézzük a franciát, spanyolt,
németet és olaszt

– és e fölsorolás bizony –
még orosz sem halaszt:

Eme nyelvek főnevei
„nemekkel sujtottak”.
Nyelvet bonyolítanak csak,
de hasznát nem hozzák.

Bocsánatot, ha megjegyzem, hogy
ennél jobb a magyar,
hiszen a főnév a nemmel
mit kezd, vagy mit akar ?

Vegyük a kínait, japánt,
mert hát fontos nyelvek,
ámde írásjeleikkel
örületbe mennek !

Tessék megtanulni ezer,
rém bonyolult jelet,
avagy a mi ábécénket –
választani lehet !

(Távolabbra pedig talán
most ne is tekintsünk,
például hogy milyen gazdag
s egységes szókincsünk.)

Az emberiség nagy része
olyan nyelvet beszél,
melyet kitűnő nyelvűnkől
messzire fűjt a szél...

Zollikerberg, 2021 VI. 8.

Fő a rövidség! **(Néhány példa a rengeteg közül)**

Mit törödsz te azzal, hogy a
szó mennyire idegen,
hisz számodra egy a fontos,
hogy az jó rövid legyen!

Mondogatod: hobbi, ficsör,
lájkol, lízing, spa és sztrók!
Annó, retró, link, app és fájl...
Pattognak a rövid szók.

Akkor viszont nem értem, hogy
mért mondod: **ar-cha-i-kus**,
ar-che-o-ló-gus és gyakran
akár **em-ble-ma-ti-kus**?!

Mért hallom tőled e szép szót,
hogy **tra-dí-ci-o-ná-lis**,
avagy ami talán még szebb:
mul-ti-funk-ci-o-ná-lis?!

Ke-mi-ká-li-áról beszélsz
(a vegyszer már nem is jó?)
s a **de-mon-strá-ci-ónál** is
rövidebb a magyar szó.

Ő-si, **ré-gész**, **ha-gyo-má-nyos**,
tün-te-tés, és **jel-ké-pes**,
több-cé-lú és **vegy-szer** – látod,
kis helyre férni képes.

Számold meg a szótagokat,
látod, az arány fanyar:
harminchét idegen szótag,
s **tizenkilenc** a magyar...

Ha attól félsz, hosszú szótól
netán elkopna a szád,
nézd meg jól az idegen szót
s egyáltalán ne használd...!

Zollikerberg, 2021 VI. 13.

Nyelvleckéztetés

(770)

Ahogy téhen a legelőn
néha el-elbődül,
értelmes szó értelmetlen
jelentéssel bővül.

Ilyen szóvá vált a **hitel**,
amely dehogy **kölcsön**!
Illő, hogy ezzel az ember
néhány percet töltsön.

Hogyha neked **hiteled** van,
elhiszik, hogy egyszer
visszafizeted a **kölcsönt**,
mit fölvenni tetszel.

Kreditből jött a szó **hitel**,
amire fényt bölcс önt:
hitelt soha nem vehetsz föl,
hanem csupán **kölcsönt**!

(771)

Ha a víz a domboldalon
napvilágra bugyog,
avagy krumplifőzés közben
gőzölögve buzog,

az a **forrás**. Szép magyar szó,
nem elraccsolt r-rel.
Ha mást jelent – egymagában –
nyelvérzékét terhel !

Mert hát önmagában bizony
nem elég, barátom,
hogya **pénzforrásról** beszélsz
– ahogy ezt itt látom. –

Erő**forrás** is lehet ám,
de csak az a nyerő,
ki a **forrás** elé teszi
e kis szócskát: erő...

Költségvetésbeli **forrás**
lehet egyértelmű,
de csak **forrás** – hogya nem víz –
röhögtető derű !

(772)

Mint ahogy az idő**járás**
nem lehet csak **járás**,
ugyanúgy a köds**zítálás**
sosem csak **szítálás**!

Ha az időjárást jósló
szítálást jövendő,
szítálmányra számítsunk tán,
homokból, vagy lisztből?!

Júniusi mező és rét

Csodálatos: mező s a rét!
Ismered-e minden fűvét?
Én – noha már sokat tudok –
bizony még csak kezdő vagyok.

Nyisd ki eme kincses ládát,
ismerd meg minden virágát.
Álmodsz gazdag trópusokon?
Orrod előtt itt e vagyon!

Igaz, hogy csak kis virágok,
de olyan sokfélét látok,
szinte megszámlálhatatlan.
Újabb s újabb bimbó pattan.

S a jópofa virágnevek
– néhányat itt kiemelek –
nem csak pitypang van s lóhere,
ez a boglárkáknek tere.

S Íme, ez a név se móka:
itt a mezei csorbóka.
Lépésnyire onnan tova
nyílik a réti imola.

Aranyos pimpó virága,
a kis kúszó boglárkára
ikerként hasonlít, látod?
Ne téveszd e két virágot.

Rózsaszínű virág, íme
kérded, vajon baltacím-e?
Az bizony, s emitt e sárga
a patkócím kis virága.

Mezei varfű – úgy illik –
viszont kékeslilán nyílik.
A harangláb – csak említem –
sötét lilán tetszik nekem.

Kék, lila, sárga és fehér
– a rózsaszín is belefér –
virág nyílik, méhre várva,
ez a méhek színvilága.

(Piros színű csak a pipacs.

Méh nem száll rá. Nem, mert makacs,
hanem azt a színt nem látja,
pipacsillat is tán bántja.)

Keress föl egy tarka rétet,
csodáit ott majd megéled
s látod, milyen szép az élet...
Nekem aztán elmeséled.

Zollikerberg, 2021 VI. 17.

E SZÁMUNK SZERZŐI

Balogh Gábor Benedek a KJF-ZMTE történelemtanár-továbbképzés végzettje, Ipolybalog.

Bérczi Szaniszló a földtudomány kandidátusa, csillagász, fizikus, egyetemi docens Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar Fizikai Intézet Anyagfizikai Tanszék, Budapest.

Cser Ferenc az MTA doktora (kémiatudomány) ny. kutatásvezető mérnök, Queanbeyan, Ausztrália.

Csihák György egyetemi doktor, közgazdász, történész, a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület elnöke, Zürich.

Darai Lajos a filozófiai tudományok kandidátusa, professzor emeritus Kodolányi János Egyetem, Kápolnásnyék.

Farkas László PhD (hadtudomány), mérnök, pedagógia szakos bölcsész és tanár, nemzetbiztonsági szakember, okleveles írásanalitikus, az írásanalitika egyetemi képzésének megalapítója, Budapest.

Gyimóthy Gábor magánkutató, Zollikerberg/Svájc.

Péterfai János István ny. tanár, költő, a magyar nyelv és írás kutatója, Budapest.

Rihmer Aurél iskolaigazgató, történész, Budapest.

Szekeres István íráskutató, Budakalász.

Szelényi Iván Széchenyi-díjas szociológus, a Magyar Tudományos Akadémia valamint az Amerikai Művészeti és Tudományos Akadémia rendes tagja, a Yale Egyetem Szociológiai és Politikatudományi Tanszék William Graham Sumner professzor emeritusa, New Haven/CT/USA.

Z. Tóth Csaba őstörténész, művelődéstörténész, Pécs.

FÜGGELÉK

A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület őszinte története XXXV

Mint őszi szomorúság borult a Világra, az Úr 2020. évében – a *világjárvány*. A változás valóban világméretű, és már semmi nem lesz ismét a régi. Sokmillió lakosságú országok egész népét is bezárták, és ha kimehettünk az utcára, akkor arcunk nagyrészt el kellett takarnunk és mindenki reszketett az életéért. A Halál pedig kaszált és kaszált, sűrű rendet vágva mindenhol az életbe. Háború morájában elhallgatnak a műzsák – most nem volt moraj, csak a halottakért szóló requiem – de a műzsák erre is elhallgattak. Ki törődik ilyenkor a tudománnyal?

Csak néhány, eltökélt ember. Budakalászon is, Budapesten is elkészült a szokásos éves előadásterelvünk. Azonban a rendcsinálók beleszóltak, először mindenféle csoportos összejevetelt tiltó rendeletekkel, majd bezárták a rendezvényeknek helyet adó intézményeket. Azzal próbálkoztunk, hogy kértük előadóinkat, hogy előadásukat adják interneten írásban és mi meg elküldjük hozzászólásra az érdeklődőknek. Volt, aki adta – mert tudta – és volt aki nem. Így is sok érdekes vélemény született és volt olyan előadás is, ami kiadványt eredményezett. A műzsák tehát nem hallgattak, csak éppen hogy alig – alig éltek.

Íme a két műsor:

2020

Zürichi Magyar Történelmi Egyesület

UNGARISCH HISTORISCHER VEREIN ZÜRICH

Magyar Őstörténeli
Társaság Titkársága

Sekretariat der „Treffen zur
Frühgeschichte der Ungarn“

Háromszor jelölve az Európa Tanács „René Descartes” tudományos díjra
Dreimal nominiert für den „René Descartes Prize” der Europäischen Union

Árpád fejedelem díj 2012
Encyclopaedia Hungarica tulajdonosa

Közérdekű Egyesület
Gemeinnütziger Verein

Hungarian Historical Society of Zurich
Association Historique Hongroise de Zurich
Società Storica Ungherese di Zurigo
Asociación Histórica Húngara de Zürich

30
1985 2014

Budapest
Meghívó

CH-8004 ZÜRICH, Birmensdorferstrasse 51

zmte@freemail.hu www.zmte.org
Postkontonummer: Zürich 80 36214-1
IBAN elektronisch: CH1309000000800362141
IBAN Papierform: IBAN CH 13 0900 0000 8003 6214 1
SWIFT Code/BIC: POFIGHBEXXX
Empfängerbank: Swiss Post, PostFinance, Nodding 8,
CH-3030 Bern Clearing Number: 09000
Kapcsolati cím Magyarországon: Haraszi Zsuzsanna
H-1046 Budapest, Szent Imre utca 10
Telefon: +36/1/389 4087
e-mail: haraszi.zsuzsanna@chello.hu

Nyilvános előadás
általában minden hónap utolsó előtti
csütörtökjén.
Kezdet: pontosan 17 óra.
Belépés díjtalan.
Az előadást vita követi.
Hely: H-1051 Budapest V., Arany János utca 10.
Telefon: 0036/1/354-3400. Fax: 0036/1/354-3404
Aranytíz Kultúrház www.aranytiz.hu

	Előadás	Elnök
Január 23	Záhonyi András régi írások kutatója, Budapest, ZMTE <i>Magyarország Megszentelt (Szakrális) Koronája. Koronánk képi rendje a feltételezett románkép-cserék előtt</i>	Haraszi Zsuzsanna magánkutató, ZMTE, Budapest
Február 20	dr. Pandula Attila az MTA (történelemtudomány) doktora ELTE BTK docens, Budapest, ZMTE <i>Házaspárcímerek a magyar heraldikában</i>	dr. J. Újváry Zsuzsanna történész, kandidátus, egyetemi docens, PPKE BTK Budapest, ZMTE
Március 19	dr. Csámpai Ottó PhD., etnopszichológus, habil. egyetemi docens, Nagyszombati Egyetem, ZMTE <i>J. A. Comenius (Szeges) élete és eszmerendszere (halálának 350. évfordulójára)</i>	dr. Váralljai Csocsán Jenő PhD., Oxford Piliscsaba, ZMTE
Április 23	dr. J. Újváry Zsuzsanna történész, kandidátus, egyetemi docens, PPKE BTK Budapest, ZMTE <i>Fülek a török korban</i>	dr. Pandula Attila az MTA (történelemtudomány) doktora ELTE BTK docens, Budapest, ZMTE
Május 21	Rihmer Aurél történész, Budapest, ZMTE <i>Cigányok a mai Magyarországon</i>	Szekeres István írástörténet kutató, Budakalász, ZMTE
Június 18	dr. Timár Sándor magánkutató, Ingelheim, ZMTE <i>A Föld(Arny) Gyermekel. Egy kis magyar őstörténelem másképpen</i>	Mesterházy Zsolt magyar ökor kutató, Budapest, ZMTE
Szeptember 17	dr. Bene Gábor, ny. közjogász, Budapest <i>A magyar állami jogi fejlődés a Várszerződéstől az Aranybullaig</i>	dr. Csihák György a ZMTE elnöke, Zürich
Október 22	Deák István középiskolai tanár, Budapest <i>Magyar őstörténet tér- és időbeli viszonyai</i>	dr. Darai Lajos filozófus, kandidátus, prof. emeritus KJF, Kápolnásnyék, ZMTE
November 19	Sancz Klára Lujza ny. muzeológus, Budapest, ZMTE <i>Gróf Széchenyi Ferenc tevékenysége a keresztény magyar nemzet megmentéséért</i>	dr. Czoma László ny. múzeumigazgató, Budapest, ZMTE

Megjegyzés. Házigazda: Molnár Zsuzsanna ZMTE; ZMTE – a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület tagja, PPKE-Pázmány Péter Katolikus Egyetem, BTK-Bölcsészettudományi
Kar, ELTE – Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem, MTA-Magyar Tudományos Akadémia

Secretariat for the conferences on the Early and Medieval History of the Hungarians

Secrétariat pour les réunions traitant l'histoire ancienne et médiévale hongroise 01_921_A_W-2020

Segreteria delle riunioni per la storia antica ed alto-medievale degli Ungheresi

Secretaria para reuniones de historia antigua y medieval de los Húngaros

2020

Zürichi Magyar Történelmi Egyesület UNGARISCH HISTORISCHER VEREIN ZÜRICH

Magyar Östörténeti
Találkozók Titkársága

Sekretariat der „Treffen zur
Frühgeschichte der Ungarn“

Háromszor jelölve az Európa Tanács „René Descartes” tudományos díjra
Dreimal nominiert für den „René Descartes Prize” der Europäischen Union

Közérdekű Egyesület
Gemeinnütziger Verein

Hungarian Historical Society of Zurich
Association Historique Hongroise de Zurich
Società Storica Ungherese di Zurigo
Asociación Histórica Húngara de Zürich

Árpád fejedelem díj 2012
Encyclopaedia Hungarica

Budakalász Meghívó

CH-8047 ZÜRICH

Postfach 502 zmt@freemail.hu www.zmte.org

Postkontonummer: Zürich 80 36214-1

IBAN elektronisch: CH13090000000000362141

IBAN Papierform: IBAN CH 13 0900 0000 8003 6214 1

SWIFT Code/BIC: POFICHBEXXX

Empfängerbank: Swiss Post, PostFinance, Nordring 8,

CH-3030 Bern Clearing Number: 09000

Kapcsolati cím Magyarországon: Haraszti Zsuzsanna

H-1046 Budapest, Szent Imre utca 10

Tel: +361/389 4087 haraszti.zsuzsanna@icloud.com

Nyilvános előadás
általában minden hónap utolsó pénteki napján.
Kezdete: pontosan 17 óra.
Belépés díjtalan.
Az előadást beszélgetés, vita követi.
Hely: H-2011 Budakalász, Szentendrei út 9.
Telefon: +36/26-340-468 Fax: +36/26-540-422
Kós Károly Általános Művelődési Központ
e-mail: info@koskarolyinh.hu

Előadás

Elnök

A ZMTE: „Régi magyar nyelvű rovásírások munkacsoport” nyilvános ülésai

Január 31.-én	dr. Faragó Imre nyelvész, ELTE Budapest <i>Nyírsztrafehérvártól Tengerfehérvárig, avagy a Fehérvár helynevek kapcsolati rendszere a Kárpát-medencében</i>	Elnök: dr. Bérczi Szaniszló kandidátus, ELTE Fizikai Intézet, Budapest, ZMTE
Február 28.-án	dr. Mandics György írás- és művelődéstörténész, Budapest, ZMTE <i>Magyarok a Kaukázusban</i>	Elnök: Szekeres István, írástörténet kutató, Budakalász, ZMTE
Márc. 27.-én	Kötetlen beszélgetés — írástörténeti műveletekről, eredmények ellenőrzéséről, hitelességéről	Moderátor: Dr. Darai Lajos filozófus, prof. emeritus KJE, Kápolnásnyék, ZMTE
Április 24.-én	dr. Bérczi Szaniszló kandidátus, ELTE Fizikai Intézet, Budapest, ZMTE <i>A nyelvszerkezeti hierarchia felhasználása a nyelvek magjának összehasonlításánál: szétágazások a korai nyelvfejlődéstörténetben</i>	Elnök: Záhonyi András régi íráskutatója, Budapest, ZMTE
Május 29.-én	Szekeres István, írástörténet kutató, Budakalász, ZMTE <i>Finnugor eredetű icipő szavunk az ótörök emlékművek felírataiban</i>	Elnök: dr. Mandics György írás- és művelődéstörténész, Budapest, ZMTE
Június 26.-án	dr. Révész Péter professzor, University of Nebraska-Lincoln <i>A sumér-magyar nyelvrokonság komputeres vizsgálata</i>	Elnök: dr. Farkas László PhD, okleveles tudományos írásanalitikus, Budapest, ZMTE
Szeptember 25.-én	Záhonyi András, régi íráskutatója, Budapest, ZMTE <i>Nyelvi párhuzamok vizsgálata a gyökrendszer alapján</i>	Elnök: dr. Bérczi Szaniszló kandidátus, ELTE Fizikai Intézet, Budapest, ZMTE
Október 30.-án	dr. Czeglédi Katalin nyelvtanár, Budapest <i>A Volga-Ural vidéke és a Kárpát-medence földrajzi neveinek nyelvészeti, östörténeti vonatkozásai</i>	Elnök: Szekeres István, írástörténet kutató, Budakalász, ZMTE
November 27.-én	Sancz Klára Lujza ny. muzeológus, Budapest, ZMTE <i>Dr. Brassai Sámuel nyelvészeti tevékenysége Erdélyben a magyar nyelv oktatásának bevezetésével az iskolákban, a nyelv használata és írása alkalmazásával</i>	Elnök: Mesterházy Zsolt a magyar régnumt kutatója, Budapest, ZMTE

Megjegyzés. Háznagy: Molnár Zsuzsanna ZMTE; ZMTE = a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület tagja; KJE = Kodolányi János Egyetem, Székesfehérvár; ELTE = Eötvös Loránd Tudomány Egyetem

Secretariate for the conferences on the Early and Medieval History of the Hungarians

Secrétariat pour les réunions traitant l'histoire ancienne et médiévale hongroise 01_021_A_W-2020

Segreteria delle riunioni per la storia antica ed alto-medievale degli Ungheresi

Secretaría para reuniones de historia antigua y medieval de los Húngaros

Sajnos, egyéb terveink sem váltak valóra. Egyesületünk életében először, az évi rendes taggyűlésünket sem sikerült megtartani. Eddig nagyon vigyáztunk arra, hogy működésünk megfeleljen a svájci polgári törvénykönyv előírásainak, és például évenként szabályos, rendezett taggyűléseket tartottunk – ebben az évben ez sem sikerült – pedig néhány alkalommal valóban az előzőekben is volt nehézségünk ezzel is. Az első időben, amikor minden évben más-más országban tartottuk az összejöveteleinket, és azzal egyidőben a taggyűléseinket is – azért mindég sikerült rendben megtartanunk. A világiárvány ebbe is beleszólt – ezért elnökségi határozatra közöltük egyesületi tagjainkkal, hogy elhalasztjuk ezt a taggyűlésünket a jövő évre. Akkor még nem egyedül mink gondoltuk, hogy a következő év már kedvezőbb lesz.

Spontán szerveződéssel, a technika lehetőségét kihasználva, több érdekes vitát folytattunk. Ennek előnye, hogy mindenki otthonról, kényelmesen, országhatárokat könnyűszerrel áthidalva, egy adott címjegyzékkel, egyszerre akármennyi személlyel is egyidőben, egyszerre tanácskozhat. Ez azért nem olyan, mintha egy teremben ülnénk, viszont olyanok is bekapcsolódhatnak, akik talán az életben soha nem látták egymást. Az egyik nagyobb vitát egyik egyesületi tagunk összefoglalta, összeszedte és egy jó kis kiadvány kerekedett belőle (a közel két évre kiterjedt levelezést, egy későbbi olvasó számára bizonyos mértékig rendezni is kell, ami még időbe telik és lesz a 122. kiadványunk). Evészközben jön az étvágy: előadóink, előadásukat megtartani nem tudván, megörvendeztettek bennünket néhány kiváló írással, aminek egy második kiadvány lett az eredménye. Így jutottunk el az év végére, a 121. kiadványunkhoz.

Szerencsénkre és Istenünknek hála – se a betegség, se a többi ármány nem érte el egyik egyesületi tagunkat sem, így a búcsú könyvébe sem kellett senkit beírunk.

Bizakodással néztünk a jövőbe, remélve, hogy Isten segítségével a jövő évben szebb napokra virradunk. Ámen.

Zürich, 2021. március – kikelet hava

Csihák György

Folytatás a következő kötetben

Kiadványaink jegyzéke

Jahrgang Évfolyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
I.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia I. évfolyam 1. szám. Első (Benidorm 1986) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. Zürich, 1991. ISBN 963 02 8926 1 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06366/06366.pdf	1
II.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia II. évfolyam 1. szám. A Második (Zürich 1987) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. Zürich, 1993. ISBN 963 02 8926 2 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06400/06487/06487.pdf	2
III.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia III. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Harmadik (London 1988) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1999 ISBN 963 85684 5 3 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05930/05930.pdf	25
IV.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia IV. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Negyedik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Felsőőr/ Oberwart 1989) Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 10 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05927/05927.pdf	46
V.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia V. évfolyam 1. szám. Csihák György: A magyar parlamentarizmus ezer éve. Budapest, 1990. ISBN 963 02 8925 3 és ISSN 2297-7511	6
V.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia V. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Ötödik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Altenberg 1990) Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 09 7 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06833/06833.pdf	49
VI.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia VI. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Hatodik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Szent Gallen 1991) Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 08 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05946/05946.pdf	47
VII.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia VII. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Hetedik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Szentendre 1992) Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9204 48 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06844/06844.pdf	51
VII.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia VII. évfolyam 2. szám. Magyarok Őstörténete. Zürich-Budapest, 1992. ISBN 963 02 8925 3; második kiadás 1996. ISBN 963 85274 6 3; harmadik bővített kiadás 2007. ISBN 963 9204 37 4 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06375/06375.pdf	3
VII.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia VII. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Első (Szeged 1992) Magyar Történelmi Iskolájának Előadásai és Iratai. Zürich, 1993. ISBN 963 8465 00 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06400/06488/06488.pdf	4
VIII.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia VIII. évfolyam 1. szám. Magyar Történelmi Tanulmányok 1. Zürich, 1993. ISSN 1217 4629 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06400/06486/06486.pdf	5
VIII.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia VIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Második (Tab 1993) Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 04 4413 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06381/06381.pdf	9
VIII.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia VIII. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Nyolcadik (Kaposvár 1993) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1999. ISBN 963 85684 2 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06527/06527.pdf	23
IX.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Kilencedik (Tapolca 1994) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1995. ISBN 963 85274 1 2 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06769/06769.pdf	15
IX.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Harmadik (Tapolca 1994) Magyar Történelmi Iskolája Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 85274 12 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06365/06365.pdf	11
IX.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 3. szám. Die Frühgeschichte der Ungarn. Zürich-Budapest, 1994. ISBN 963 85 274 4 7. Zweite erweiterte Ausgabe 2007. ISBN 963 9204 30 7 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06362/06362.pdf	10
IX.	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 4. szám. Nagy Gyula: Az ellopott magyar őstörténet. I. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 04 4112 8 és ISSN 2297-7511	7
IX.	5	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 5. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Első (Székelyudvarhely 1994) Övezeti Történész Találkozó Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 85274 2 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06364/06364.pdf	12
IX.	6	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 6. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Második (Komárom 1994) Övezeti Történész Találkozó Előadásai és Iratai. Komárom-Komárno-Zürich, 1995. ISBN 963 85274 3 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06370/06370.pdf	14
IX.	7	Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 7. szám. Képeslapok magyar történelmi motívumokkal. 8 különféle, szimpla és dupla, színes ISSN 2297-7511	8

Jahrgang Évfolyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
X.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia X. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tizedik (Tapolca 1995) Magyar Őstörténeti Találkozó és Negyedik Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai. Budapest-Zürich, 1996. ISBN 963 85274 8 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06505/06505.pdf	17
X.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia X. évfolyam 2. szám. Csihák György: Beszélgetés népemmel a hazánkról. Budapest-Zürich, 1995 ISBN 963 85274 5 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/11200/11213/11213.pdf	13
X.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia X. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Erdélyi Övezeti Történetstálalkozói (1995-1999) Előadásai és Iratai. Csikszereda-Budapest-Zürich, 2000. ISBN 963 85684 9 6 http://mek.oszk.hu/06300/06372/06372.pdf	30
XI.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 1. szám. Honfoglalásunk és előzményei. Keresztény egyházak és történelmi szerepük a Kárpát-medencében. (Tapolca 1996) Budapest-Zürich, 1997. ISBN 963 85684 1 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06503/06503.pdf	20
XI.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 2. szám. Csámpai Ottó: Nemzet és társadalom. Bevezetés az etnoszociológiába. Budapest-Zürich, 1996. ISBN 963 85684 02 és ISSN 2297-7511	19
XI.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 3. szám. Germann Georg: Ungarisches im Bernischen Historischen Museum. A Berni Történelmi Múzeum magyar emlékei. Bern-Budapest, 1996. ISBN 963 85274 9 8 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05935/05935.pdf	18
XI.	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 4. szám. Csihák György: Ex Oriente Lux. Budapest-Zürich, 1996. ISBN 963 85274 7 1 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06363/06363.pdf	16
XII.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XII. évfolyam 1. szám. Magyar út és nehézségei a nemzetállamtól az övezetek Európájába a huszadik század fordulóján. Avarok – onogurok – magyarok. (Tapolca 1997). Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 11 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06837/06837.pdf	50
XIII.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIII. évfolyam 1. szám. Nagy Kálmán: A honfoglalás hadtörténete. (A Szabadtér Kiadóval együtt.) Budapest, 1998. ISBN 963 7810 97 8	21
XIII.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIII. évfolyam 2. szám. A honfoglalás és az 1848-1849-es magyarországi polgári forradalom és szabadságharc évfordulójára. (Tapolca 1998). (324 oldal) Budapest-Zürich, 2001. ISBN 963 86100 5 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06536/06536.pdf	31
XIV.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 1. szám. Az első világháború és magyar történelmi következményei (1914-1921). Szent István és a magyar államalapítás. (Tapolca 1999) Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 02 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06802/06802.pdf	42
XIV.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 2. szám. Csihák György: Válasz népem kérdéseire a hazánkról. Budapest-Zürich, 1999 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05921/05921.pdf	22
XIV.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 3. szám. Die Ungarn und die Abtei Sankt Gallen. Magyarok és a Szent Galleni Apátság. ISBN 963 85684 3 7 (Közösen St. Gallen Kanton levéltárával) – Második kiadás: Szent Gallen-Budapest, 1999. ISBN 96386100 8 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06100/06107/06107.pdf	24
XIV.	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 4. szám. Csihák György: A magyar nemzet múltja - Szent István király életműve és a magyar államalapítás - A bambergi lovas - Sacra Regni Hungarici Corona és a magyar közjogi rendezés kérdései ma - Magyar - nép - kisebbség. Budapest-Zürich, 1999. ISBN 963 85684 6 1 és ISSN 2297-7511 http://mek.oszk.hu/06300/06373/06373.pdf	26
XIV.	5	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 5. szám. Fünfzehn Jahre UHVZ - A ZMTE tizenöt éves 1985 - 1999. Zürich-Budapest, 1999. ISBN 963 85684 7 X és ISSN 2297-7511	27
XIV.	6	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 6. szám. Nagy Gyula: Az ellopott magyar őstörténet II. Budapest-Zürich, 1999. ISBN 963 85684 4 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06783/06783.pdf	28
XV.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 1. szám. A magyar műveltség gyökerei. Az 1930-as évek magyar műveltsége. (Felsőőr/Oberwart 2000) Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 86100 3 4 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06799/06799.pdf	41
XV.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 2. szám. Délközép Kárpát-medence műveltsége, különös tekintettel a sárközi települések és népi műveltségük fejlődésére. (Sárköz-Decs 2000) Decs-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 03 8 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05926/05926.pdf	39
XV.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 3. szám. Közös jelen, múlt és jövő Észak Kárpát-medencében, különös tekintettel a gömöri tájegységre. (Rozsnyó 2000) Rozsnyó-Budapest-Zürich, 2002. ISBN 9638610026 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06792/06792.pdf	38
XV.	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 4. szám. Csihák György: Dunhuang barlangképei és a Sánszi agyagkatonák néma üzenete a magyar műveltség gyökereiről. Budapest-Zürich, 2000. ISBN 9638568488 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06368/06368.pdf	29
XVI.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVI. évfolyam 1. szám. Magyar haditechnika és magyar hadjáratok a kora középkorban. A második világháború és történelmi következményei Magyarország szempontjából (1939-1949). (Szentendre 2001) Budapest-Zürich, 2002. ISBN 963 86100 6 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06790/06790.pdf	35

Jahrgang Évfolyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XVI.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVI. évfolyam 2. szám. Barabási László: Nemes Székely Nemzet – Csillagösvényen. Csiksomlyó-Budapest, 2001. ISBN 963 86100 4 2	32
XVII.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVII. évfolyam 1. szám. Csihák György: Magyar nempolitikai írások. Budapest-Zürich, 2002. ISBN 963 86 100 0 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05917/05917.pdf	33
XVII.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVII. évfolyam 2. szám. Kiadványaink tartalomjegyzéke – Vereinspublikationen mit Inhaltsübersicht. Zürich-Budapest, 2002. ISBN 9638610077	34
XVII.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVII. évfolyam 3. szám. Achtzehn Jahre UHVZ – A ZMTE tizenhét éve 1985-2002. Zürich-Budapest, 2002. ISBN 9638610093	36
XVIII.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVIII. évfolyam 1. szám. Magyar Történelem. Tízezer év – ezer oldalról. Oktatási segédkönyv a magyar történelem tanításához. (636 oldal) Budapest-Zürich, 2003. ISBN 963 86100 1 8 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf	37
XVIII.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XVIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tizenhetedik Magyar Őstörténeti Találkozó és Tizenegyedik Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai. (Budapest 2003) Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 06 2 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05943/05943.pdf	43
XIX.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIX. évfolyam 1. szám. A magyar huszárság története. A lovasműveltség sajátosságai. Az első magyar huszártörténeti konferencia keretében. (Nyíregyháza, 2004) Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 07 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06824/06824.pdf	45
XIX.	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIX. évfolyam 2. szám. Zwanzig Jahre UHVZ – A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület 20 éve 1985-2004. Zürich-Budapest, 2004. ISBN 963 9349 05 http://mek.oszk.hu/06000/06008/06008.pdf	44
XIX.	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XIX. évfolyam 3. szám. Csihák György: Forog a történelem ke-reke... Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 04 6 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05916/05916.pdf	40
XX.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XX. évfolyam 1. szám. Csámpai Ottó: Nemzet és társadalom. Bevezetés az etnoszociológiába. Második, bővített kiadás. Közösen a Heraldika Kiadóval. Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9204 38 2	48
XXI.	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXI. évfolyam 1. szám. Kiadványaink tartalma. Budapest – Zürich, 2006. ISBN 9639204 37 4 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06000/06007/06007.pdf	52
XXII	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXII. évfolyam 1. szám. Őstörténetünk és a genetika. 1456 – Nándorfehérvár – 1606 Zsitvatorok – 1956 Budapest. (Mártély 2006) (372 oldal). Budapest-Zürich 2007. http://mek.oszk.hu/09100/09137/09137.pdf	53
XXIII	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Huszadik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Hódmezővásárhely 2007) (159 oldal). Budapest-Zürich, 2008. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06849/06849.pdf	54
XXIII	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2008/A. (137 oldal) Budapest 2008. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00001/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00001/pdf/00001.pdf	55
XXIII	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 3. szám. Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére. Tudományos emlékülés. (Esztergom 2007) (67 oldal). Budapest-Zürich, 2008. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06850/06850.pdf	56
XXIII	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 4. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2008/B. (176 oldal) Budapest 2008. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00010/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00010/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2008_4.pdf	57
XXIV	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIV. évfolyam 1. szám. Hunyadi Mátyás és a magyar újjászülés. Tudományos emlékülés. (Esztergom 2008) (115 oldal). Budapest-Zürich 2009. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/09100/09125/09125.pdf	58
XXIV	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIV. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2009/A. (145 oldal) Budapest 2009. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00002/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00002/pdf/acta_hist_01445_2009_2.pdf	59
XXV	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. Évfolyam 1. szám. 25 év, 1985-2009. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Öszinte Története (239 oldal). Budapest-Zürich 2010. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/09100/09126/09126.pdf	60
XXV	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. évfolyam 2. szám. Csihák György: „Cum Deo pro Patria et Libertate”. „Horthy fasizmus” – „Antall demokrácia.” Történelmi előzmény és párhuzam. (142 oldal). Budapest-Zürich 2010. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/09100/09110/09110.pdf	61
XXV	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. évfolyam 3. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2010/A. (130 oldal). Budapest 2010. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00003/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/03/pdf/EPA01445_2010A.pdf	62

Jahrgang Évfolyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XXVI	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVI. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2011/A. Az 1920. június 4-től 1944. december 21-ig tartó időszak magyarországi eseményeinek elemzése, különös tekintettel az október körüli eseményekre. (231 oldal). Budapest-Zürich 2011. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00006/pdf/ és http://mek.oszk.hu/09400/09484/09484.pdf	63
XXVI	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVI. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2012/A. Zentai KJF–ZMTE Történelemtanár-Továbbképzés Vizsgaelőadásai. (230 oldal). Budapest-Zürich 2011. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00004/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00004/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2011.pdf	64
XXVII	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVII. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2012/B. (229 oldal) Budapest-Zürich 2012. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00005/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00005/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2012.pdf	65
XXVIII	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVIII. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2013/A. A Zürichi Magyar történelmi Egyesület „Az altöttingi országgyűlés történelmi vizsgálata” című zártkörű tudományos tanácskozáson elhangzott előadások írott változata. (176 oldal) Budapest-Zürich 2013. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00007/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00007/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2012_2.pdf	66
XXVIII	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVIII. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2013/B. Budapest-Zürich 2013. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2013_1.pdf	67
XXIX	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIX. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2014/A. Budapest-Zürich 2014. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00009/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00009/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2014_1.pdf	68
XXIX	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIX. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2014/A. „Tízezer hontalan magyar Szent István-napi zarándoklata 1947. augusztus 20-án” címmel a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület és a Pilisszántáért Egyesület közös rendezésében 2014. augusztus 20-án Pilisszántón a Boldogasszony Sziklakápolnában és a Páduai Szent Antal Templomban tartott ünnepi megemlékezés és tudományos ülészek beszédei és előadásai. Budapest-Zürich, 2014. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00011/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00011/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2014_2.pdf	69
XXX	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/A. A Hazáért! A Nemzeti Köszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület centenáriumi rendezvénye Budapest, 2014. november 28. előadásai. Budapest-Zürich, 2015. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00012/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00012/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_1.pdf	70
XXX	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/B. Budapest-Zürich 2015. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00013/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00013/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_2.pdf	71
XXX	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 4. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/C. A Hazáért! A Nemzeti Köszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi egyesület második emlékkonferenciája az első világháborúról. Budapest, 2015. április 24. Ludovica tér 2. NKE Kápolna. Budapest-Zürich 2015. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00014/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00014/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_3.pdf	72
XXX	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 4. szám. Géza A. Kósa: Calvinist Hungarians in Australia. The first 60 years of Hungarian speaking congregations 1950-2010. Academia Press Co. and the Hungarian Historical Society of Zurich. Melbourne, 2015. 214 pages. National Library of Australia Cataloguing-in-Publication ISBN 9780957770744 (paperback)	73
XXXI	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2016/A. Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00015/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00015/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_1.pdf	74
XXXI	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület 30 éve. 30 Jahre Ungarisch Historischer Verein Zürich. 1985–2015. Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00016/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00016/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_2.pdf	75

Jahrgang Évfolyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XXXI	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 3. szám. Z. Tóth Csaba: Magyar őstörténeti tanulmányok 2014- 2016. Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00017/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_3.pdf	76
XXXI	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 3. szám. A Kodolányi János Főiskola és a Zürichi Magyar történelmi egyesület „A magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása” című 120 órás komáromi történelemtanár tovább és felnőttképzése vizsgaelőadásai. Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00018/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_4.pdf	77
XXXI	5	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám. Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Oktatási segédkönyv II. Budapest-Zürich 2017. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5.pdf	78
XX XI	6- 18	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 6-21. szám. ZMTE Emlékkönyv (UHVZ Erinnerungsbuch) I-XIII. 1985–1998. Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00020/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_01_1985_1986.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00021/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_02_1986_1987.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00022/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_03_1987_1988.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00023/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_04_1988_1989.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00024/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_05_1989_1990.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00025/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_06_1990_1991.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00026/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_07_1991_1992.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00027/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_08_1992-1993.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00028/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_09_1993_1994.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00029/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_10_1994_1995.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00030/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_11_1995_1996.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00031/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_12_1996_1997.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00032/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_13_1997_1998.pdf	79- 91
XXXII	1- 10	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXII. évfolyam 1-17. szám. ZMTE Emlékkönyv (UHVZ Erinnerungsbuch) XIV-XXX. 1998–2007. Budapest-Zürich 2017. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00033/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_14_1998_1999.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00034/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_15_1999_2000.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00035/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_16_2000_2001.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00036/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_17_2001_2002.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00037/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_18_2002_2003.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00038/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_19_2003_2004.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00039/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_20_2004_2005.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00040/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_21_2005_2006.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00041/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_22_2006_2007.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00042/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_23_2007_2008.pdf	92- 101
XXXIII	1-8	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 1-9. szám. ZMTE Emlékkönyv (UHVZ Erinnerungsbuch) XIV-XXX. 2008–2016. Budapest-Zürich 2017. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00043/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_24_2008_2009.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00044/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_25_2009_2010.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00045/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_26_2010_2011.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00046/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_27_2011_2012.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00047/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_28_2012_2013.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00048/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_29_2013_2014.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00049/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_30_2014_2015.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00050/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_31_2015_2016.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00051/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkönyv_32_2016_2017.pdf	102- 110
XXXIII	10	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 10. szám. Pannon Kultúrákötösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2018/A. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00052/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_10.pdf	111
XXXIII	11	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 11. szám. Pannon Kultúrákötösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2017/B. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11.pdf	112
XXXIII	12	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 12. szám. Hirdető műsorfüzet. Az első világháború befejezéséről szóló, <i>A Hazáért!</i> című harmadik emlékkonferencia a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara (NKE), valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület (ZMTE) közös rendezésében. 2018. december 1-2. NKE Kápolna, Budapest, Ludovica tér 2. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00054/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_12.pdf	113

Jahrgang Évfolyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XXXIV	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúrákötés Kutató és Képzőkörpont Folyóirata 2019/A. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00055/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_01.pdf és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00055/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_01.pdf	114
XXXIV	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 2. szám. A Hazáért! A Nemzeti Közszerolgalati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület harmadik emlékkonferenciája az első világháborúról. Budapest, NKE Kápolna, 2018. december 1. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00056/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_02.pdf és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00056/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_02.pdf	115
XXXIV	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület A korai magyar történelem és a ZMTE barátai című 31. Magyar Östörténeti Találkozója, Budakalász, 2019. április 27-28, ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00057/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_03.pdf és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00057/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_03.pdf	116
XXXIV	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 4. szám. Emlékkötet. Jóemlékeztető Tibai Takács József (1949-1999) a Zürichi Magyar Történelmi Egyesületben. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00058/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_04.pdf és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00058/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_04.pdf	117
XXIV	5	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 5. szám. Nagy Kálmán: A honfoglalás hadtörténete. ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00059/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_05.pdf és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00059/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_05.pdf	118
XXXV	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXV. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúrákötés Kutató és Képzőkörpont Folyóirata 2020/A. ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2020_01.pdf és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2020_01.pdf	119
XXXVI	1	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXV. évfolyam 1. szám. Fábián Sándor: Történelmi "szürreál". Az Igazság Kálváriája. ISSN 2297-753 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00061/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_1.pdf és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00061/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_1.pdf	120
XXXVI	2	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 2. szám. Timaru-Kast Sándor: A magyar nép és a kelták. Eredetünk és környezetünk. ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00062/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_2.pdf és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00062/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_2.pdf	121
XXXVI	3	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 3. szám. Pannon Kultúrákötés Kutató és Képzőkörpont Folyóirata 2021/A. ISSN 2297-7538 Jelen kötet.	122
XXXVI	4	Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 4. szám. Öröklődés és történelemtudomány. Tudományos vita a korai magyar történelemkutatásról villámpostai úton levelezve – világjárvány alatt. ISSN 2297-753 Előlkészületben.	123

* Sorszám a megjelenés időpontja szerint/Nummerung nach Erscheinung

Zürichi Magyar Történelmi Egyesület

Ungarisch Historischer Verein Zürich

CH-8004 Zürich, Birmensdorferstrasse 41.

zmte@freemail.hu www.zmte.org

Az 53. számtól csak digitálisan

Ab Nr. 53 nur in digitalisierter Form

Az Acta Historica Hungarica Turiciensia minden száma megtalálható ingyenesen a ZMTE honlapján: www.zmte.org, azon kívül az OSZK [Magyar Elektronikus Könyvtárában](#) (MEK) és az [Elektronikus Periodika Archivumban](#) (EPA), és az első 52 szám az [Európai Digitális Könyvtárban](#) (European Library).

Hivatkozható az MTA Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) egyéni adatbázisában.

Felvették a [Svájci Nemzeti Könyvtár](#) Katalógusába ([Helveticat](#))

az [időszakos](#) és [online kiadványok](#) közé.

Die Periodikas der Acta Historica Hungarica Turiciensia gefunden werden kann kostenlos über unsere Homepage: www.zmte.org sowie in [Ungarische Elektronische Bibliothek](#) und [Elektronische Periodika Archiv](#) (EPA), weiterhin die ersten 52 Periodika in [Europäische Digital Bibliothek](#) (European Library).

Die Periodikas der Acta Historica Hungarica Turiciensia werden von der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (MTA) als Erscheinungsort für die Publikationsdatenbank der Ungarischen Historischen Werke (MTMT) anerkannt.

Aufgezeichnet in [Helveticat](#) ([Schweizerische Nationalbibliothek](#))
als [periodisch](#) und [online Publikationen](#)